

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200816

UNIVERSAL
LIBRARY

OSMANIA UNIVERSITY LIBRARY

Call No. K 81.6

Accession No. K4769

Author

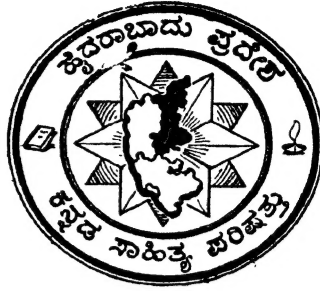
N 21P
నరసింహరావు మాధవ and others .

Title

వీధి రత్నాశాసనం -

This book should be returned on or before the date last marked below.

ಪ್ರದೇಶ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರಕಟನೆ-೩.

ಪದ್ಯರತ್ನಾಕರ

ಸಂಪಾದಕರು :

ನರಸಿಂಗರಾವ್ ಮಾಸ್ತಿ, ಎಂ.ಎ., ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ.

ಎಫ್. ಜಿ. ಮಠದ, ಎಂ.ಎ., ಬಿ.ಓ.ಎಲ್.

ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ, ಬಿ.ಎ., ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ.

ಹೈದರಾಬಾದು ಪ್ರದೇಶ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಹೈದರಾಬಾದು.

ಪ್ರಕಾಶಕರು :
ಹೈದರಾಬಾದು ಪ್ರದೇಶ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು,
ಅ-೪೨. ಸಿ.ಐ.ಬಿ. ಲಿಂಗಂಪಲ್ಲಿ, ಹೈದರಾಬಾದು-ದ. ೧.

ಮೊದಲನೆಯ ಮುದ್ರಣ - ೧೯೫೬.

ಬೆಲೆ :
ಸಾದಾ ಪ್ರತಿ ರೂ. ೫-೮-೦
ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿ ರೂ. ೬-೮-೦

ಮುದ್ರಕರು :
ಶ್ರೀ ಅನ್ನದಾನಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ, ಬಿ. ಕಾಮ್., ಎಲ್‌ಎಲ್. ಬಿ.
ಶ್ರೀ ಭಾರತೀ ಪ್ರಿಂಟರಿ, ಲಿಂಗಂಪಲ್ಲಿ, ಹೈದರಾಬಾದು-ದಕ್ಷಿಣ ೧.

ಪ್ರಕಾಶಕರ ಮಾತು

ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದು ಅದರ ಸಾರವ ತ್ತಾದ ಭಾಗವನ್ನು ಆಯ್ದು ಅಚ್ಚುಮಾಡಿಸುವುದರಿಂದ ಓದುಗರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಪದ್ಯಕಾವ್ಯದ ಸಮಗ್ರ ಪರಿಚಯ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಆಗುವುದೆಂಬ ಭರವಸೆಯಿಂದಲೂ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಚಾರದ ಧೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ಇಂಥ ಒಂದು ಕಾವ್ಯ ಸಂಕಲನವು ಉಪಕಾರಿಯಾದೀತೆಂದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಭ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗಬಹುದೆಂದೂ ಹೃದ ರಾಬಾದು ಪ್ರದೇಶ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಪದ್ಯರತ್ನಾಕರವನ್ನು ಸಂಕಲಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ಇಂಥ ಸಂಕಲನದ ಕಾರ್ಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯದೆಂದು ಪರಿಷತ್ತು ಬಲ್ಲದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳೂ, ವಿಶಿಷ್ಟ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ವುಳ್ಳ ಮಹಾ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಅಗತ್ಯ. ಆದರೆ ಈ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಚಣೆ ಗಳಿದ್ದರೂ ಕೆಲಸವು ಅಗತ್ಯವಾದುದರಿಂದ ಇದ್ದ ಅನುಕೂಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪರಿಷತ್ತು ಬಗೆದುದು ಕ್ಷಮ್ಯವೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಸಂಕಲನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿದ್ದರಿದ್ದರೂ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಪಂಡಿತರೂ ತಮ್ಮ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳಿಂದ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಉಪಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಆರಂಭ ಕಾಲದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದ ಮೊದಲಿನವರೆಗೆ ಉಪಲಬ್ಧವಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಮಹಾಕೃತಿಗಳಿಂದ ಉದ್ಧರಣಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ೬೬ ಕವಿಗಳ ಕಾವ್ಯಭಾಗಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪಂಪ, ರನ್ನ, ಹರಿಹರ, ರಾಘವಾಂಕ, ಕುಮಾರ ವ್ಯಾಸರಂಥ ಮಹಾಕವಿಗಳ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪದ್ಯಗ ಳನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಸಂಕಲನವನ್ನು

ಸಿದ್ಧನಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಗೆದರೂ ಗ್ರಂಥದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ೬೦೦ ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರಿದೆ. ಆಯುವಾಗ ಯಾವ ಭಾಗವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು ಯಾವ ಭಾಗವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಸಂಕೋಚವಾಗಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ದೊಡ್ಡದಾದರೂ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದ ಸಾರ್ವದೇಶಿಕ ಪರಿಚಯ ಓದುಗರಿಗೆ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಅಚ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಲೆಂದು ಕವಿ ಕಾವ್ಯವಿಚಾರ ಮತ್ತು ಶ್ರಬ್ದಕೋಶವನ್ನೂ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಎಲ್ಲ ಕಾವ್ಯೋಪಾಸಕರಿಗೆ ಈ ಸಂಕಲನವು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲೆಂದು ಹಾರೈಸಿ ಇದರಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರದೇಶ ಪರಿಷತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಾಗಿ ಸದಾ ಸಿದ್ಧವಿರಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವ ಯಾವ ಸಲಹೆಯನ್ನೂ ಪ್ರದೇಶ ಪರಿಷತ್ತು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಈ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಹಲವಾರು ರೀತಿಯಿಂದ ನೆರವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ ಸಂಕಲನದ ಅಚ್ಚಾದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಆದ್ಯಂತವಾಗಿ ನೋಡಿ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿ ಆಚಾರ್ಯ ಡಿ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯ, ಎಂ.ಎ. ಅವರು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಈ ಸಂಕಲನದ ಹೊಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಲಿಯವರಿಗೂ, ಅಚ್ಚಿನ ಹಿರಿಯ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಅನ್ನದಾನಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರಿಗೂ ಪರಿಷತ್ತು ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ನರಸಿಂಗರಾವ್ ಮಾನ್ವಿ,

ಅಧ್ಯಕ್ಷ,

ಹೈದರಾಬಾದು ಪ್ರದೇಶ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು.

ಹೈದರಾಬಾದು

೧೫ ಅಗಸ್ಟ್, ೧೯೫೬.

ಒಳಪಿಡಿ

ವಿಷಯ	ಕವಿ	ಪುಟ
೧. ತಮಟಕಲ್ಲಿನ ಶಾಸನ		೧
೨. ಶ್ರವಣಬೆಳ್ಳೂಳದ ಯತಿಗಳು		೨
೩. ಬಾದಾಮಿಯ ಶಾಸನ		೩
೪. ಕನ್ನಡನಾಡು	ನೃಪತುಂಗ	೪
೫. ಕವಿ ಕಾವ್ಯ	,,	೫
೬. ಕರ್ಣನ ಜನ್ಮ	ಪಂಪ	೬
೭. ಕರ್ಣನ ಯೌವನ	,,	೧೦
೮. ಇಂದ್ರನ ಭೇದ	,,	೧೧
೯. ಕೃಷ್ಣನ ಭೇದ	,,	೧೨
೧೦. ಕರ್ಣನ ನಿಶ್ಚಯ	,,	೧೩
೧೧. ಕುಂತಿ-ಕರ್ಣ ಸಂವಾದ	,,	೧೪
೧೨. ಕರ್ಣನ ಯುದ್ಧ	,,	೧೭
೧೩. ಬಾಹುಬಲಿಯ ವಿರಾಗ	,,	೨೪
೧೪. ವತ್ಸಕಾವತೀ ವರ್ಣನ	ಪೊನ್ನ	೨೬
೧೫. ದಿವ್ಯ ತಪಸ್ವಿನಿ	ನಾಗವರ್ಮ	೨೯
೧೬. ವಸಂತಲಕ್ಷ್ಮಿ	ರನ್ನ	೩೬
೧೭. ಅಭಿಮಾನಧನ ಸುಯೋಧನ	,,	೩೮
೧೮. ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಗಾಂಧಾರಿ ಸಂದರ್ಶನ	,,	೪೩

೧೯. ದುರೈದನನ ಪುಲಾಸಿ	ರನ್ನ	೪೬
೨೦. ಭೀಷ್ಮ ಸಂದರ್ಶನ	,,	೫೦
೨೧. ಭೀಮಸೇನಾಡಂಬರ	,,	೫೪
೨೨. ಗದಾಯುದ್ಧ	,,	೫೬
೨೩. ರಾಜನೀತಿ	ದುರ್ಗಸಿಂಹ	೫೯
೨೪. ನಾಗಶ್ರೀಯ ಪಾಂಡಿತ್ಯ		
ಸೌಂದರ್ಯ	ಶಾಂತಿನಾಥ	೬೧
೨೫. ಚಂದ್ರೋದಯ	ನಾಗಚಂದ್ರ	೬೨
೨೬. ರಾವಣನ ಎರಡು		
ಚಿತ್ರಗಳು	,,	೬೩
೨೭. ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾವ್ಯದ ಲಕ್ಷಣ	ನಯಸೇನ	೬೧
೨೮. ಸುನೀತಿ ಸಾರ	ಬ್ರಹ್ಮಶಿವ	೭೩
೨೯. ವನಶ್ರೀ	ಕರ್ಣಪರ್ವ	೭೪
೩೦. ಬಂಧುರ ಕಾವ್ಯ ನಿಬಂಧ	ನಾಗವರ್ಮ ೨	೭೬
೩೧. ಗಿರಿಜೆಯ ಬಾಲ್ಯ	ಹರಿಹರ	೭೮
೩೨. ತಪೋಮೂರ್ತಿ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ	,,	೮೦
೩೩. ಪುಷ್ಪಾರ್ಚನೆ	,,	೮೨
೩೪. ಕಾಮದಹನ	,,	೮೫
೩೫. ರತಿ ಪ್ರಳಾಪ	,,	೮೭
೩೬. ಗಿರಿಜೆಯ ತಪಸ್ಸು	,,	೯೦
೩೭. ಈಶ್ವರಾಗಮನ	,,	೯೩
೩೮. ಬೀಳ್ಕೊಡುವಿಕೆ	,,	೧೦೦
೩೯. ಭಕ್ತ ಹರಿಹರ	,,	೧೦೪

೪೦. ಸೋಪ್ಪಾನ ಹುನ್ನು	ಕೆರೆಯ ಪದ್ಮರಸ	೧೦೭
೪೧. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ	ರಾಘವಾಂಕ	೧೦೮
೪೨. ಬಾಲ್ಯದ ಮರೆಯ ಬೊಮ್ಮ	,,	೧೧೪
೪೩. ಕವಿಗಳ ಅಗ್ಗಳಿಕೆ	ನೇಮಿಚಂದ್ರ	೧೨೫
೪೪. ಪುರಾಂಗನೆಯರು	,,	೧೨೭
೪೫. ಬಾಲಲೀಲೆ	ರುದ್ರಭಟ್ಟ	೧೨೯
೪೬. ಗೊಮ್ಮಟ ಸ್ತುತಿ	ಬೊಪ್ಪಣ ಪಂಡಿತ	೧೩೨
೪೭. ನೀತಿ	,,	೧೩೩
೪೮. ಸಿರಿಗರಂ ಪ್ರೊಡೆವವರು	ಅಗ್ಗಳ	೧೩೫
೪೯. ವಾಣಿ	,,	೧೩೬
೫೦. ಬೇಡರು	,,	೧೩೭
೫೧. ಪಾಮರಿಯರು	,,	೧೩೮
೫೨. ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕ	ಪಾಲ್ಕುರಿಕೆ ಸೋಮನಾಥ	೧೩೯
೫೩. ಬಲರಾಮನ ಪ್ರಲಾಪ	ಚಿಣ್ಣ	೧೪೨
೫೪. ಜೀವಸಂಬೋಧನೆ	ಬಂಧುವರ್ಮ	೧೪೩
೫೫. ಸುಪ್ರಭಾತ	ದೇವಕವಿ	೧೪೫
೫೬. ರಾಜದೂತ	ಪಾರ್ಶ್ವಪಂಡಿತ	೧೪೭
೫೭. ಚಂಡಶಾಸನನ ದುರಂತ	ಜನ್ನ	೧೪೮
೫೮. ಮನಸಿಜನ ಮಾಯೆ	,,	೧೬೪
೫೯. ಮಾಗಿ	ಸೋಮರಾಜ	೧೬೯
೬೦. ಗ್ರೀಷ್ಮ	ಎರಡನೆಯ ಗುಣವರ್ಮ	೧೭೧
೬೧. ಸಂಧ್ಯಾರಾಗ	ಕಮಲಭವ	೧೭೨
೬೨. ಪುನರ್ಮಿಲನ	ಅಂಡಯ್ಯ	೧೭೪
೬೩. ಸಲಿಲ ಕೇಳಿ	ಚೌಂಡರಸ	೧೭೮

೬೪. ಬಸವಣ್ಣನ ಭಕ್ತಿ	ಭೀಮಕವಿ	೧೮೧
೬೫. ನವ್ಯ ಕಾವ್ಯ	ಮಧುರ ಕವಿ	೧೮೩
೬೬. ವನಲಕ್ಷ್ಮಿ	ಪದ್ಮಣಾಂಕ	೧೮೭
೬೭. ವನಲಲನೆ	ಭಾಸ್ಕರಕವಿ	೧೯೨
೬೮. ಮಾಯೆಯ ಸೋಲು	ಚಾಮರಸ	೧೯೫
೬೯. ಪಾಂಡುರಾಜನ ದುರಂತ	ಕುವಾರವ್ಯಾಸ	೨೦೫
೭೦. ದ್ರೌಪದೀ ಸ್ವಯಂವರ	,,	೨೨೦
೭೧. ಅಕ್ಷಯಾಂಬರ	,,	೨೧೫
೭೨. ಉತ್ತರನ ಪೌರುಷ	,,	೨೬೯
೭೩. ವೀರದ್ರೌಪದಿ	,,	೨೯೨
೭೪. ವಿದುರನ ಭಕ್ತಿಕೇಳಿ	,,	೩೦೪
೭೫. ದಾತಾರನ ಕೈವಾರ	,,	೩೨೬
೭೬. ಸುರನದೀನಂದನನ ಹರಕೆ	,,	೩೩೩
೭೭. ವೀರ ಅಭಿಮನ್ಯು	,,	೩೪೧
೭೮. ಕಾವ್ಯವಿಹಾರ:	ಮಗ್ಗೆಯ ಮಾಯಿದೇವ	೩೭೯
ಪ್ರಬೋಧ	ಗುರುಬಸವ	೩೮೧
ಇಂಚರ	ಚಂದ್ರಕವಿ	೩೮೩
ಸವ್ಯಮ್ ಯುಗ	ಸಜಯಣ್ಣ	೩೮೫
ಪರವೆಯ ಸೌಂದರ್ಯ	ಬೊಮ್ಮರಸ	೩೮೬
ಸಾಹಿತ್ಯಜ್ಞರ ಅಪೂರ್ವತೆ	ಚತುರ್ಮುಖ ಬೊಮ್ಮರಸ	೩೮೭
೭೯. ಶ್ರೀರಾಮನ ವನವಾಸ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ	ಕುವಾರ ವಾಲ್ಮೀಕಿ	೩೮೮
೮೦. ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿ ಬಸವಣ್ಣ	ಸಿಂಗಿರಾಜ	೩೯೩
೮೧. ಸುಬೋಧಸಾರ	ಮುಸ್ಸಿನ ಸಡಕ್ಷರಿ	೩೯೯
೮೨. ಜಾಣಕೋಗಿಲೆ	ನಿಜಗುಣ ಶಿವಯೋಗಿ	೪೦೬

೮೩. ಜೇಡುನೆನಭವ	ಸಿಜಗುಣ ಶಿವಯೋಗಿ	೪೦೭
೮೪. ಜೇಂಟಿ	ಸುರಂಗ ಕವಿ	೪೦೯
೮೫. ಬಿರುದುಗಳು	ವಿವಿಧ ಕವಿಗಳು	೪೧೩
೮೬. ಭೀಮಾರಣ್ಯ	ಮಂಗರಸ	೪೧೫
೮೭. ಸುಮನಸ ಮಹಾವನ ವಿಲಾಸ	,,	೪೧೯
೮೮. ಶರತ್ಕಾಲ	,,	೪೨೧
೮೯. ಜೋಳದೇಶ	ಗುಬ್ಬಿ ಮಲ್ಲಣಾಯಕ	೪೨೨
೯೦. ಕಾಲಲೀಲೆ	,,	೪೨೪
೯೧. ಪ್ರಹ್ಲಾದ	ಚಾಟು ವಿಟ್ಟಲನಾಥ	೪೨೬
೯೨. ಇದನಾದರು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ	ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು	೪೨೯
೯೩. ಉಗಾಭೋಗ	ವ್ಯಾಸರಾಯರು	೪೩೧
೯೪. ವೃಂದಾವನ	,,	೪೩೧
೯೫. ಮಾನವಜನ್ಮ	ಪುರಂದರದಾಸರು	೪೩೪
೯೬. ಮನವ ಶೋಧಿಸಬೇಕು	,,	೪೩೫
೯೭. ಮೂರ್ಖರು	,,	೪೩೬
೯೮. ರಂಗ ಕೊಳಲನೂದಲು	,,	೪೩೮
೯೯. ಎಲ್ಲವೂ ನಿನ್ನದು	ಕನಕದಾಸರು	೪೪೧
೧೦೦. ಅವರ್ಣನೀಯ	,,	೪೪೨
೧೦೧. ನಳನ ವಿಕಾರ ರೂಪ	,,	೪೪೩
೧೦೨. ತಾಳ್ಮೆಯ ತಪ	ವಾದಿರಾಜ	೪೪೯
೧೦೩. ದಾರಿಗಾಣದು	ರಾಘವೇಂದ್ರಸ್ವಾಮಿ	೪೫೦
೧೦೪. ಬಿನ್ನಹ	ಗೋಪಾಲದಾಸರು	೪೫೧
೧೦೫. ಚಂಚಲ ಮನಸ್ಸು	ವಿಜಯದಾಸರು	೪೫೪
೧೦೬. ಶ್ರೀಚರಣ	,,	೪೫೫

೧೦೭. ದುರಾಚಾರ ನಿವಾರಣೆ	ವಿಜಯದಾಸರು	೪೫೮
೧೦೮. ಕೋಲುಹಾಡು	ಮೋಹನದಾಸರು	೪೬೧
೧೦೯. ವಿರಾಟಪೂಜೆ	ಜಗನ್ನಾಥದಾಸರು	೪೬೭
೧೧೦. ಕರುಣಾಮಯತೆ	,,	೪೬೯
೧೧೧. ವ್ಯಾಪ್ತಿ	,,	೪೭೪
೧೧೨. ಹೇಸಬಾರದೆ ಮನುಜ	ಸರ್ವಭೂಷಣ ಶಿವಯೋಗಿ	೪೮೧
೧೧೩. ದೇವರದೇವ	,,	೪೮೨
೧೧೪. ಶರೀರವೆಂಬ ಹೊಲ	,,	೪೮೩
೧೧೫. ಜ್ಯೋತಿ ಬೆಳಗುತಿದೆ	ಮೈಲಾರದ ಬಸವಲಿಂಗ	೪೮೫
೧೧೬. ಊರಿಗೆ ಸೇರೋ	ಘನಮಠದಾರ್ಯರು	೪೮೬
೧೧೭. ಚಿತ್ರಸ್ವರ್ಗ	ಮಹಂತ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು	೪೮೭
೧೧೮. ಪರಬ್ರಹ್ಮರು	,,	೪೮೮
೧೧೯. ಭರತ ಚಕ್ರೇಶ್ವರ	ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ	೪೮೯
೧೨೦. ಸುಲೋಚನೆಯ ಸ್ವಯಂವರ	,,	೪೯೧
೧೨೧. ಜಲಕನ್ನಿಕಾ ನಾಟ್ಯ	,,	೪೯೭
೧೨೨. ಅತ್ಮ ಕರ್ಮ ಮುಕ್ತಿ	,,	೫೦೧
೧೨೩. ರಾಜನೀತಿ	ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತ	೫೦೪
೧೨೪. ನೀತಿ	ಸಿದ್ಧನಂಜೇಶ	೫೦೯
೧೨೫. ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರದಾನ	ಷಡಕ್ಷರ ದೇವ	೫೧೦
೧೨೬. ಕುಮಾರೋದಯ	,,	೫೧೨
೧೨೭. ಕುಲವಧು	ಹೊನ್ನಮ್ಮ	೫೨೨
೧೨೮. ಸೀತಾ ಪರಿತ್ಯಾಗ	ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ	೫೨೫
೧೨೯. ಲವಕುಶರ ಬಾಲ್ಯ	,,	೫೩೬
೧೩೦. ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು	ಸರ್ವಜ್ಞ	೫೪೨

೧೩೧. ಸುಧಾಸೂತಿ ಬಿಂಬ	ಬಸಪ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಿ	೫೪೭
೧೩೨. ಸಂಧಾನ	ಪಾರ್ತಿ ಸುಬ್ಬ	೫೫೦
೧೩೩. ಸಮುದ್ರವರ್ಣನೆ	ಮುದ್ದಣ	೫೫೨
೧೩೪. ನೀತಿನುಂಜರಿ	ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್	೫೫೭
೧೩೫. ಕವಿ ಕಾವ್ಯ ವಿಚಾರ		೫೬೧
೧೩೬. ಶಬ್ದಕೋಶ		೫೬೯
೧೩೭. ಒಪ್ಪೋಲೆ		

೧. ತಮಟಕ್ಕಲ್ಲಿನ ಶಾಸನ

ಸು. (೫೦೦) ?

ಬಿಣಮಣಿ (ಫಣಿಮಣಿ) ಅನ್ನುಭೋಗಿ ಬಿಣ (ಫಣ) ದುಳ್ಳಣಿವಿಲ್ಮಿನ
ದೋನ್ |

ರಣಮುಖದುಳ್ಳ ಕೋಲಂ ನೆರಿಯಕ್ಕುಮನಿನ್ದ್ಯಗುಣನ್ ||

ಪುಣಯಿಜನಕ್ಕೆ ಕಾಮನಸಿತೋತ್ಪಲವರ್ಣನವನ್ |

ಗುಣಮಧುರಾಂಕ ದಿವ್ಯಪುರುಷನ್ ಪುರುಷಪ್ರವರನ್ ||

೨. ಶ್ರವಣಬೆಳ್ಳೊಳದ ಯತಿಗಳು ಸು. (೭೦೦)

ಶ್ರೀ ಭದ್ರಬಾಹು ಸಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ಮುನೀಂದ್ರ ಯುಗ್ಮದಿನೋಪೈ ವಲ್
ಭದ್ರವಾಗಿದ ಧರ್ಮಮಂದುವಟಿಕ್ಕೆ ವಂದಿಸಿವಳ್ಳಲೋ
ವಿದ್ಯಮಾಧರ ಶಾಂತಿಸೇನ ಮುನೀಶನಾಶ್ವಿವ ವೆಳ್ಳೊಳ [ತ್]
ಅದ್ರಿಮೇಲಶನಾದಿವಿಟ್ಟ ಪುನರ್ಭವಕ್ಕೆಱಿ ಆಗಿ [ದಾನ್]

ಶ್ರೀ ಮಾಸೇನರ್ ಪರಮಪ್ರಭಾವ ಋಷಿಯರ್ ಕಟ್ಟಿಪ್ಪಿನಾ ವೆಟ್ಟದುಳ್
ಶ್ರೀ ಸಂಗಂಗಳ ಪೇಟ್ಟ ಸಿದ್ಧಸಮಯಂ ತಪ್ಪಾದೆ ನೋನ್ರಿಂಬಿನಿನ್
ಪ್ರಾಸಾದಾಂತರಮಾನ್ ವಿಚಿತ್ರ ಪುಷ್ಪಲ್ಯಾದಿನ್ ಮಿಕ್ಕುದಾನ್
ಸಾಸಿರ್ವರ್ ವರಪೂಜೆದಂದುಯೆ ಅವರ್ ಸ್ವರ್ಗಾಗ್ರಮಾನೇಱಿದಾರ್

ನೆಱಿದಾದ ವ್ರತಶೀಲನೋನ್ನಿ ಗುಣದಿಂ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂ
ಕಱಿಯಿಲ್ ನಲೌತಪ ಧರ್ಮದಾ ಸಸಿಮತಿ ಶ್ರೀಗಂತಿಯರ್ ವಂದುಮೇಲ್
ಅಱಿದಾಯುಷ್ಯಮನೆಂತು ನೋಡಿನಗೆ ತಾನಂತೆಂದು ಕಟ್ಟಿಪ್ಪಿನುಳ್
ತೋಱಿದಾರಾಧನೆ ನೋನ್ನು ತೀರ್ಥಗಿರಿಮೇಲ್ ಸ್ವರ್ಗಾಲಯಕ್ಕೆಱಿದಾರ್

ಸುರಚಾಪಂಚೋಲಿ ವಿದ್ಯುಲ್ಲತೆಗಳ ತೆಪ್ಪೋಲ್ ವಂಜುವೋಲ್ ತೋಱಿ
ಬೇಗಂ
ಪಿರಿಗುಂ ಶ್ರೀ ರೂಪ ಲೀಲಾ ಧನ ವಿಭವ ಮಹಾರಾಶಿಗಳ್ ನಿಲ್ಲವಾರ್ಗಂ
ಪರಮಾರ್ಥಂ ಮೆಚ್ಚಿನಾನೀ ಧರಣಿಯುಳಿರವಾನೆಂದು ಸಂನ್ಯಾಸನಂ ಗೆ
ಯ್ದುರುಸತ್ವನ್ ನಂದಿಸೇನಪ್ರವರ ಮುನಿವರನ್ ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಸಂದಾನ್

(ಶಾಸನಗಳಿಂದ)
‘ಬಾವುಟ’

೩. ಬಾದಾಮಿಯ ಶಾಸನ

ಸು. (೭೦೦)

ಸಾಧುಗೆ ಸಾಧು ಮಾಧುರ್ಯೈ ಮಾಧುರ್ಯಂ |
ಬಾಧಿಪ್ಪ ಕಲಿಗೆ ಕಲಿಯುಗವಿಪರೀತನ್ |
ಮಾಧವನೀತನ್ ಪೆಱನಲ್ಲ ||

ಒಳ್ಳಿತ್ತು ಕೆಯ್ವೊರಾರ್ ಪೊಲ್ಲದುಮದಱಂತೆ |
ಬಲ್ಲಿತ್ತು ಕಲಿಗೆ ವಿಪರೀತಾ ಪುರಾಕೃತ |
ಮಿಲ್ಲಿ ಸಂದಿಕ್ಕುಮದು ಬಂದು ||

ಕಟ್ಟಿದ ಸಿಂಘಮನ್ ಕೆಟ್ಟೋದೇನೆಮಗೆಂದು |
ಬಿಟ್ಟವೋಲ್ ಕಲಿಗೆ ವಿಪರೀತಂಗಹಿತಕ್ಕಳ್ |
ಕೆಟ್ಟರ್ ಮೇಣ್ ಸತ್ತರವಿಚಾರಂ ||

೪. ಕನ್ನಡ ನಾಡು

ಕ೦|| ಕಾವೇರಿಯಿಂದಮಾ ಗೋ |

ದಾವರಿವರಮಿದ್ದ ನಾಡದಾ ಕನ್ನಡದೊಳ್ ||

ಭಾವಿಸಿದ ಜನಪದಂ ವಸು |

ಧಾವಳಯವಿಲೀನವಿಶದವಿಷಯವಿಶೇಷಂ ||

೧

ಅದಱಿೊಳಗಂ ಕಿಸುವೊಲಾ |

ವಿದಿತನುಹಾಕೊಪಣನಗರದಾ ಪುರಿಗೆಱಿಯಾ ||

ಸದಭಿಸ್ತುತನುಪ್ಪೊಂಕುಂ |

ದದ ನಡುವಣ ನಾಡೆ ನಾಡೆ ಕನ್ನಡದ ತಿರುಳ್ ||

೨

ಪದನಱಿದು ನುಡಿಯಲುಂ ನುಡಿ |

ದುದನಱಿದಾರಯಲುಮಾರ್ಪರಾ ನಾಡವರ್ಗಳ್ ||

ಚದುರರ್ನಿಜದಿಂ ಕುಱಿತೋ |

ದದೆಯುಂ ಕಾವ್ಯಪ್ರಯೋಗಪರಿಣತಮತಿಗಳ್ ||

೩

ಕುಱಿತವರಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಂ |

ಪೆಱರುಂ ತಂತಮ್ಮ ನುಡಿಯೊಳ್ಲ್ಲಂ ಜಾಣರ್ ||

ಕಿಱುವಕ್ಕಳ್ಮೂಗರು |

ಮಱಿಪಲ್ಕುಱಿವರ್ವಿವೇಕಮಂ ಮಾತುಗಳಂ ||

೪

ಜಾಣಕ್ಕಳಲ್ಲದವರುಂ |

ಪೂಣಿಗರಱಿಯದೆಯುಮಱಿವವೋಲವಗುಣದಾ ||

ತಾಣಮನಿನಿಸೆಡೆವೆತ್ತೊಡೆ |

ಮಾಣದೆ ಪಿಡಿದದನೆ ಕೃತಿಗಳಂ ಕೆಡೆ ನುಡಿವರ್ ||

೫

(ನೃಪತುಂಗ - ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ)

೫. ಕವಿ-ಕಾವ್ಯ

ಕಂ|| ಕುಱುವಂತು ಪೆಱರ ಬಗೆಯಂ
ತೆಱಿದಿರೆ ಪೆಱರ್ಗಱಿಪಲಾಸ್ಪವಂ ಮಾತಱಿವಂ |
ಕಿಱಿದಱಿಱಿಳಿ ಪಿರಿದುಮರ್ಥಮು
ನಱಿಪಲ್ಪಿಱಿವಾತನಾತನಿಂದಂ ನಿವುಣಂ ||

ನುಡಿಯಂ ಭಂದದೊಳೊಂದಿರೆ
ತೊಡಚ್ಚಲಱಿವಾತನಾತನಿಂದಂ ಜಾಣಂ |
ತಡೆಯದೆ ಮಹಾಧ್ವಕ್ಯತಿಗಳ
ನೊಡರಿಸಲಾಪ್ಪಾತನೆಲ್ಲರಿಂದಂ ಬಲ್ಲಂ ||

ಮಾತಱಿವರ್ಕ್ಕಲಬರ್ಜಗ
ತೀತಳಗತಮನುಜರೊಳಗೆ ಮಾತಱಿವವರೊಳ್ |
ನೀತಿವಿದರಮಳಕವಿತಾ
ನೀತಿಯುತರ್ಕ್ಕಲರೆ ಪರಮಕವಿವೃಷಭರ್ಕ್ಕಳ್ ||

ಪಾಪಮಿದು ಪುಣ್ಯಮಿದು ಹಿತ
ರೂಪಮಿದಹಿತಪ್ರಕಾರಮಿದು ಸುಖಮಿದು ದುಃ |
ಖೋಪಾತ್ತಮಿದೆಂದಱಿಪುಗು
ಮಾ ಪರಮಕವಿಪ್ರಧಾನರಾ ಕಾವ್ಯಂಗಳ್ ||

ಲೌಕಿಕಸಾಮಯಿಕೋರುವಿ
ವೇಕಮುಮಭ್ಯುದಯಪರಮನಿಶ್ಚ್ರಿಯಸಮುಂ |
ಪ್ರಾಕಟಮಕ್ಕುಂ ವಿದಿತಾ
ನೇಕಕವೀಶಪ್ರಯೋಗಪದಪದ್ಧತಿಯೊಳ್ ||

ಅಧಿಕೃತಸತ್ಪುರುಷಾರ್ಥ
 ಪ್ರಧಾನಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಮೋಕ್ಷಂಗಳವಾ |
 ಬುಧಜನವಿವಿಕ್ತ ಕಾವ್ಯ
 ಪ್ರಧಾರಿತಾರ್ಥಂಗಳಖಿಳಭುವನಹಿತಂಗಳ್ ||

ಲೋಕದೊಳದಱಿಂ ಕಾವ್ಯ
 ಶ್ರೀಕರಣೋದ್ಯುಕ್ತನಕ್ಕೆ ಕವಿ ತನ್ನಱಿವಂ |
 ತಾಕಲ್ಪಂತಸ್ಥಾಯಿ
 ಶ್ರೀಕೀರ್ತಿವಧೂಪ್ರಧಾನವಲ್ಲಭನಕ್ಕುಂ ||

ಕವಿಭಾವಕೃತಾನೇಕ
 ಪ್ರವಿಭಾಗವಿವಿಕ್ತಸೂಕ್ತಮಾರ್ಗಂ ಕಾವ್ಯಂ |
 ಸವಿಶೇಷಶಬ್ದರಚನಂ
 ವಿವಿಧಾರ್ಥವ್ಯಕ್ತಿನರ್ತಿತಾಲಂಕಾರಂ ||

(ನೃಪತುಂಗ-ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ)

೬. ಕರ್ಣನ ಜನ್ಮ

ಕಂ|| ಪುಚ್ಚವಣಂ ನೋಡುವೆನೆ- |

ನ್ನಿಚ್ಚೆಯೋಳೇ ಮುನಿಯ ವರದ ಮಹಿಮೆಯನೆನುತಂ- |

ದುಚ್ಚಸ್ತನಿ ಗಂಗೆಗೆ ಶಫ- |

ರೋಚ್ಚಳಿತತರತ್ತರಂಗೆಗೊರ್ವಳೆ ಬಂದಳಾ ||

ಬಂದು ಸುರನದಿಯ ನೀರೊಳಾ |

ಮಿಂದಿನನಂ ನೋಡಿ ನಿನ್ನ ದೊರೆಯನೆ ಮಗನ ||

ಕ್ಕೆಂದಾಹ್ವಾನಂಗೆಯ್ಯಲೊ |

ಡಂ ದಲ್ ಧರೆಗಿಟ್ಟಿದನಂದು ದಶಶತಕಿರಣಂ ||

ವ|| ಅಂತು ನಭೋಭಾಗದಿಂ ಭೂಮಿಭಾಗಕ್ಕಿಟ್ಟಿದು ತನ್ನ ಮುಂದೆ
ನಿಂದರವಿಂದಬಾಂಧವನಂ ನೋಡಿ ನೋಡಿ, ಕೊಡಗೂಸುತನದ
ಭಯದಿಂ ನಡುಗುವ ಕನ್ನಿಕೆಯ ಮನದ ಶಂಕೆಯುಮಂ ನಡುಗುವ
ಮೆಯ್ಯ ನಡುಕವುಮಂ ಕಿಡೆನುಡಿದಂತೆಂದಂ-

ಕಂ|| ಬರಿಸಿದ ಕಾರಣಮಾವುದೋ |

ತರುಣಿ ಮುನೀಶ್ವರನ ಮಂತ್ರಮೇದೊರೆಯೆಂದಾಂ ||

ಮರುಳೆಯೆನೆಯಿಟ್ಟಿದುಮಿಟ್ಟಿದು |

ಬರಿಸಿದೆನ್ನೀಟಿಮೆಂದೊಡಾಗದು ಪೋಗಲ್ ||

ಮುಂ ಬೇಡಿದ ವರಮಂ ಕೂಡ- |

ದಂಬುಜಮುಖಿ ಪುತ್ರನೆನ್ನ ದೊರೆಯಂ ನಿನಗ |

ಕ್ಕೆಂಬುದುಮೊದವಿದ ಗರ್ಭದೊ- |

ಳಂಬುಜಮಿತ್ರನನೆ ಪೋಲ್ವ ಮಗನೊಗೆತಂದಂ ||

ಒಡವುಟ್ಟಿದ ಮಣಿಕುಂಡಲ ।
 ಮೊಡವುಟ್ಟಿದ ವಜ್ರಕವಚಮಮರ್ದುಂ ತನ್ನೊಳ್ ॥
 ತೊಡದಿರೆಯುಂ ಬಂದಾತಂ ।
 ನಡುಕಮನೊಡರಿಸಿದನಾಗಳಾ ಬಾಲಿಕೆಯಾ ॥

ವ|| ಅಂತು ನಡನಡನಡುಗಿ ಜಲದೇವತೆಗಳವೊಡಂ ಮನಗಾಣ್ಣರಿಂದು
 ನಿಧಾನಮನೀಡಾಡುವಂತೆ ಕೂಸಂ ಗಂಗೆಯೊಳೀಡಾಡಿ ಬಂದಳಿತ್ತು
 ಗಂಗಾದೇವಿಯುಮಾ ಕೂಸಂ ಮುಲುಗಲೀಯದೆ ತನ್ನ ತೆರೆಗಳೆಂಬ
 ನಳಿತೋಳಗಳನೊಯ್ಯನೊಯ್ಯನೆ ತಟ್ಟಿಸಿ ತರೆ ಗಂಗಾತೀರದೊಳಿರ್ಪ
 ಸೂತನೆಂಬವಂ ಕಂಡು,

ಉ|| ಬಾಳದಿನೇಶಬಿಂಬದ ನೆಲಲ್ ಜಲದೊಳ್ ನೆಲಿಸಿತ್ತೊಮ್ಮೇಣ್
 ಫಣೀಂ ।
 ದ್ರಾಳಯದಿಂದಮುರ್ಚಿದ ಫಣಾಮಣಿಮಂಗಳರತ್ನಿಯೋ ಕರಂ ॥
 ಮೇಳಿಸಿದವು ದೆನ್ನೆದೆಯನೆಂದು ಬೊದಿಲ್ಲನೆ ಪಾಯ್ವ ನೀರೊಳಾ ।
 ಬಾಳನನಾದಮಾದರದೆ ಕಂಡೊಸೆದಂ ನಿಧಿಗಂಡನಂತೆವೋಲ್ ॥

ವ|| ಅಂತು ಕಂಡು ಮನಂಗೊಂಡಿತ್ತಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ತಂದು ರಾಧೆ
 ಯೆಂಬ ತನ್ನ ನಲ್ಲಳ ಸೋಂಕಿಲೊಳ್ ಕೂಸನ್ನಿಬ್ಬಿಡಾಕೆ ರಾಗಿಸಿ
 ಸುತನಸೂತಕಮಂ ಕೊಂಡಾಡಿ,

ಕಂ|| ಅಗುಟ್ಟಿರಲಾ ಕುಟಿಯೊಳ್ ತೊ- ॥
 ಟ್ಟನೆ ನಿಧಿಗಂಡಂತೆ ವಸುಧೆಗಸದಳಮಾಯ್ತು- ॥
 ಮಗನಂದಮೆಂದು ಲೋಗರ್ ।
 ಬಗೆದಿರೆ ವಸುಷೇಣನೆಂಬ ಪೆಸರಾಯ್ತುಗಳ್ ॥

ಅಂತು ವಸುಷೇಣನಾಲೋ- |

ಕಾಂತಂಬರಮಳವಿ ಬಳೆಯೆ ಬಳದೇಸಕಮದೋ- ||

ರಂತೆ ಜನಜನಿತಕರ್ಣೋ- |

ಸಾಂತದೊಳೊಗೆದಿಸೆಯೆ ಕರ್ಣನೆಂಬನುಮಾದಂ ||

ಪಂಪ - ಭಾರತ

೭. ಕರ್ಣನ ಯೌವನ

ವ|| ಆಗಿಯಾತಂ ಶಸ್ತ್ರಶಾಸ್ತ್ರವಿದ್ಯೆಯೊಳತಿಸರಿಣತನಾಗಿ ನವಯೌವನಾ
ರಂಭದೊಳ್—

ಚಂ|| ಪೊಡೆದುದು ಬಿಲ್ಲ ಜೇಪೊಡೆಯೆ ಮೀಳುವ ವೈರಿನರೇಂದ್ರರಂ ಸಿಡಿ |
ಲೊಡೆದವೊಲಟ್ಟೆ ಮುಟ್ಟೆ ಕಡಿದುಕ್ಕಿದುದಾದೆಡರಂ ನಿರಂತರಂ ||
ಕಡಿಕಡಿದಿತ್ತ ಪೊನ್ನೆ ಬುಧಮಾಗಧವಂದಿಜನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಕೋ |
ಡೆಡರದೆ ಬೇಡಿನೋಡಿಮಿದು ಚಾಗದ ಬೀರದ ಮಾತು ಕರ್ಣನಾ ||

ಪಂಪ - ಭಾರತ

೮. ಇಂದ್ರನ ಭೇದ

ವ|| ಅಂತು ಭುವನಭವನಕ್ಕೆಲ್ಲಂ ನೆಗಟ್ಟ ಕರ್ಣನ ಪೊಗಟ್ಟಿಯಂ ನೆಗಟ್ಟಿಯುಮನಿಂದ್ರಂ ಕೇಳ್ವ ಮುಂದೆ ತನ್ನಂಶದೊಳ್ ಪುಟ್ಟುವರ್ಜುನಂಗಮಾತಂಗಂ ದ್ವಂದ್ವಯುಧಮುಂಟೆಂಬುದಂ ತನ್ನ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನದಿಂದಮುೞಿದುವಿಂತಲ್ಲದೀತನನಾತಂ ಗೆಲಲ್ಪಾರದೆಂದು,

ಕಂ|| ಬೇಡಿದೊಡೆ ಬಲದ ಬರಿಯುಮು |
ನೀಡಾಡುಗುಮುಗಿದು ಕರ್ಣನೆಂದಾಗಳೆ ಕೈ ||
ಗೂಡಿದ ವಟುವಾಕ್ಯತಿಯೊಳೆ |
ಬೇಡಿದನಾ ಸಹಜಕವಚಮಂ ಕುಂಡಳಮಂ ||

ಬೇಡಿದುದನರಿದುಕೊಳ್ಳೆನೆ |
ಬೇಡಿದುದಂ ಮುಟ್ಟಲಾಗದೆನಗೆನೆ ನೆಗಟ್ಟ ||
ಲ್ಲಾಡದೆ ಕೊಳ್ಳೆಂದರಿದೀ |
ಡಾಡಿದನಿಂದ್ರಂಗೆ ಕವಚಮಂ ರಾಧೇಯಂ ||

ಎಂದುಂ ಪೋಗಿಂದನೆ ಮಾ |
ಣಿಂದನೆ ಪೆೞತೊಂದನೀವೆನೆಂದನೆ ನೊಂದಃ ||
ಎಂದನೆ ಸೆರಗಿಲ್ಲದೆ ಪಿಡಿ |
ಯೆಂದನಿದೇಂ ಕಲಿಯೊ ಚಾಗಿಯೋ ರವಿತನಯಂ ||

ಪಂಪ - ಭಾರತ

೯. ಕೃಷ್ಣನ ಭೇದ

ವ|| ರಥಾಂಗಧರಂ ರಥಮನೇಷು ಕರ್ಣನ ಮನೆಯ ಮುಂದನೆ ಬಂದು
ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟಿಮ್ಮ ಕಿಟಿದಂತರಂ ಕಳಿಸಿ ಮಗುಟ್ಟಿ ಬಾ ಪೋಪ
ಮೆಂದು ತನ್ನೊಡನೆ ರಥಮನೇಷುಸಿಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ಮುಂದೊಂದೆಡೆ
ಯೊಳ್ ನಿಂದು,

ಉ|| ಭೇದಿಸಲೆಂದೆ ದಲ್ ನುಡಿದರೆನ್ನದಿರೊಯ್ಯನೆ ಕೇಳ ಕರ್ಣ ನಿ- |
ನ್ನಾದಿಯೊಳಬೈ ಕೊಂತಿ ನಿನಗಮ್ಮನಹರ್ವತಿ ಪಾಂಡುನಂದನರ್ ||
ಸೋದರರೆಯ್ವ ಮಯ್ದುನನೆನಾಂ ಪೆಜತೇಂ ಪಡೆಮಾತೊ ನಿನ್ನದೀ |
ಮೇದಿನಿ ಪಟ್ಟಮುಂ ನಿನತೆ ನೀನಿರೆ ಮತ್ತೆ ಪೆಜರ್ ನರೇಂದ್ರರೇ ||

ಚಂ||ಎನೆಯೆನೆ ಬಾಪ್ಪವಾರಿ ಪುಳಕಂ ಬೆರಸೊರ್ಮೆಯ ಪೊಣ್ಣೆಮುನ್ನೆ ನೀ|
ಮೆನಗಿದನೇಕೆ ಪೇಟ್ಟಿರೊ ನೆಗಟ್ಟಿಪೊಗಟ್ಟಿಯನಾಂಪಿನಂಸುಯೋ- ||
ಧನಸೆನಗೊಳ್ಳಿಕೆಯ್ವ ಕೃತಮಂ ಪೆಜಗಿಕ್ಕಿ ನೆಗಟ್ಟಿ ಮಾಸೆ ನ |
ಣ್ಣಿನ ನೆವದಿದೆ ಪಾಂಡವರನಾನೊಳಪೊಕ್ಕೊಡೆ ನೀಮೆ ಪೇಸಿರೇ ||

ಉ||ನೆತ್ತಮನಾಡಿ ಭಾನುಮತಿ ಸೋಲೊಡೆ ಸೋಲಮನೀವುದೆಂದು ಕಾ|
ಡುತ್ತಿರೆ ಲಂಬಣಂ ಪಜಿಯೆ ಮುತ್ತಿನ ಕೇಡನೆ ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಬ ||
ಳ್ಳುತ್ತಿರೆಯೇವಮಿಲ್ಲದಿವನಾಯ್ವದೊ ತಪ್ಪದೆ ಪೇಟಿಮೆಂಬ ಭೂ- |
ಪೋತ್ತಮನಂ ಬಿಸುಟ್ಟಿರದೆ ನಿಮ್ಮೊಳೆ ಪೊಕ್ಕೊಡೆ ಬೇಡನಲ್ಲನೇ ? ||

ಪಂಪ - ಭಾರತ

೧೦. ಕರ್ಣನ ನಿಶ್ಚಯ

ವ|| ಇತ್ತಲಂಗರಾಜನುಮಾತ್ಮಾಲಯಕ್ಕೆವಂದು ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ-

ಚಂ|| ಕುರುಪತಿಗಿಲ್ಲ ದೈವಬಲಮಾಜಿಗೆ ಮೇಲ್ಮಲೆಗೆಯ್ವರಾಗಳುಂ |

ಗುರುಗುರುಪುತ್ರಸಿಂಧುಸುತರಾಜ್ವನುಮೆನ್ನನೆ ನಚ್ಚಿಪೆರ್ಚಿಮುಂ- ||

ಪೊರೆದನಿರ್ದಿರ್ಚಿ ಕಾದುವರುಮೆನ್ನಯ ಸೋದರರೆಂತು ನೋಡಿಕೊ- |

ಕ್ಕುರಿಸದೆ ಕೊಲ್ವೆನೆನ್ನೊಡಲನಾಂ ತವಿಸೆಂ ರಣರಂಗಭೂಮಿಯೊಳ್ ||

ಮ|| ಅಱಿದೆಂ ಸೋದರರೆಂದು ಪಾಂಡವರನ್ನೆಂತೆನ್ನರಂ ಕೊಲ್ವಿನ- |

ಲ್ಕುಱೊಳೆನ್ನಂ ಪೊರೆದೆಯ್ವಿ ನಂಬಿದ ನೃಪಂಗಿತಾಜಿಯೊಳ್ ತಪ್ಪುವೆಂ||

ತಱಿಸಂದುದ್ಧತವೈರಿಭೂಪಬಲದೊಡ್ಡಳ್ಳಾಡೆ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತ- |

ಟ್ಟಿಱಿದೆನ್ನಾಳ್ವನಿನಾನೆ ಮುಂಚೆ ನಿಱಿಸೆಂ ಕೆಯ್ಯೊಂಡು ಕಟ್ಟಾಯಮಂ||

ಪಂಪ - ಭಾರತ

೧೧. ಕುಂತಿ-ಕರ್ಣ ಸಂವಾದ

ಕಂ|| ಸಂಗತತರಂಗಯುತೆಯಂ |

ಮಂಗಳಲಕ್ಷಣೆಯನಂದು ಭೋಂಕನೆ ಕಂಡಂ ||

ಗಂಗಾಂಗಫೆಯಂ ಕಾಣುವೊ |

ಲಂಗನೃಪಂ ಮುಂದೆ ನಿಂದ ಕೊಂತಿಯನಾಗಳ್ ||

ವ|| ಅಂತು ಕಂಡು ಮನದೊಳಾದೆಹದಿಂ ಸಾಷ್ಟಾಂಗಮೆಳಗಿ ಪೊಡೆವಟ್ಟು
ನಿಜನಂದನನಬ್ಬಿಱ್ಱಿಂ ದಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಪರಮಾರ್ಥವರ್ತನಂಗಳಿಂ ಪರಸಿ

ಆಗಳೆ ಮಗನಂ ಪೆತ್ತವೊ |

ಲಾಗಿ ಲತಾಲಲಿತೆ ನೊಸಲ ಕಣ್ಣೆತ್ತವೊಲಂ ||

ತಾಗಡೆ ರಾಗಕ್ಕಾಗರ |

ಮಾಗೆ ದಿನಾಧಿಪತನೂಜನೊಸೆದಿರ್ಪಿನೆಗಂ ||

ವ|| ಗಂಗಾದೇವಿಯುಂ ನಿವ್ಯಮೂರ್ತಿಯಂ ಕೆಯ್ಯೊಂಡು ಬಂದು,

ಕಂ|| ಒಪ್ಪಿಸಿದೆಂ ಕೆಯ್ಯೆಡೆಯೆಂ |

ದಪ್ಪೆಸಿದ ನಿನ್ನಮಗನನೀಗಳೆ ನಿನಗೆಂ- ||

ದಪ್ಪೆಸಿ ಗಂಗೆ ಪೋಪುದು |

ಮೊಪ್ಪುವ ನಿಜಬಿಂಬದೊಳಗಣಿಂದಂ ದಿನಪಂ ||

ಪೊಳಮಟ್ಟು ಬರಲಾತನ್ನಡಿ |

ಗೆಳಗಿದ ನಿಜಸುತನನಬ್ಬಿಱ್ಱಿಂ ಪರಸಿ ಮನಂ- ||

ಮುಗಿ ರವಿ ನುಡಿದನೆನ್ನಮ |

ನುಡಿದೆ ಮರುಳ್ಳಗನೆ ಹರಿಗೆ ಕವಚಮನಿತ್ತೈ ||

ನುಡಿಯೆನದಂ ನಿನ್ನಂ ಬಿಕೆ |
 ಪಡೆಮಾತೇಂ ಕೊಂತಿ ಹರಿಯ ಮತದಿಂ ಕಾಯ ||
 ಲೊಡರಿಸಿ ಬಂದಳಾಸುತರಂ |
 ಕುಡದಿರ್ ಪುರಿಗಣೆಯನೆನಿತು ಲಲ್ಲೈಸಿದೊಡಂ ||

ಎಂದರವಿಂದ ಪ್ರಿಯಸಖ- |
 ನಂದಂಬರತಳಮನಡವುಡುಂ ಕೆಯ್ಯುಗಿದಿಂ ||
 ತೆಂದಂ ಕುಂತಿಯನಬ್ಬೇಂ |
 ವಂದಿವುಡದೆನಗೆ ಸಯ್ಯ ಬರ್ಪಂತೀಗಳ್ ||

ಚಲಮುಂ ಚಾಗಮುಮಳವುಂ |
 ಕಲಿತನಮುಂ ಕುಲಮುಮಿಗಳೆನ್ನಯ ಮೆಯ್ಯೊಳ್ ||
 ನೆಲಸಿದುವು ನಿಮ್ಮ ಕರುಣಾ- |
 ಬಲದಿಂ ನೀವೆನ್ನನಿಂದು ಮಗನೆಂದುದಾಂ ||

ಪಡೆದರ್ ತಾಯುಂ ತಂದೆಯು |
 ಮೊಡಲಂ ಪ್ರಾಣಮುಮನವರವು ಕೆಯ್ಯೆಡೆಯಂ ||
 ಕುಡುವುದರಿದಾಯ್ತೆ ನೀಮೆನ |
 ಗೆಡೆಮಡಗದೆ ಬೆಸಪ ತೊಟ್ಟುವೆಸನಂ ಬೆಸಸಿಂ ||

ಎಂಬುದುಮಂ ಬಿಕೆ ಮಗನೆ ಮ |
 ನಂ ಬೆಳೆದ ನೀನುಮಿತ್ತೆಯಾನುಂ ಪೆತ್ತೆಂ ||
 ನಂಬಿದ ನಿನ್ನನುಜರ್ ನಿ |
 ನ್ನಂ ಬೆಸಕೆಯೆ ನೀನೆ ನೆಲನನಾಳ್ವುದು ಕಂದಾ ||

ನಿನಗಪ್ಪರಸಂ ದುರೋ |
 ಧನನೋಲವಂ ಮುಂದುಗೆಯ್ವು ಬೆಸಕೆಯ್ವರೆ ನಿ ||
 ನ್ನನುಜರೆರಬ್ಬಿ ಸೆಗಂ ಕಿಸು |
 ಷಾನಿಸಾಗದು ಮಗನೆ ನೀನೊಡಂಬಡವೇಬ್ಬಂ ||

ವ|| ಎಂಬುದುಮದೆಲ್ಲಮಂ ಕೇಳ್ವ ಕರ್ಣಂ ಮುಗುಳ್ಳಗೆ ನಕ್ಕು,
 ಮ||ಭಯಮುಂಲೋಭಮುಮೆಂಬ ತಮ್ಮತೆರಡುಂ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕಾಗೆ ಪಾ
 ಷಿಯನೊಕ್ಕಾಳ್ವನ ಗೆಯ್ವ ಸತ್ಯತಮುಮಂ ಪಿಂತಿಕ್ಕಿ ಜೋಳಕ್ಕೆ ತ-||
 ಪ್ಪಿಯುಮಿಂ ಬಾಬ್ಬದೆ ಪೂಣ್ಣ ನಿಲ್ಲದಿಕೆಯಿಂ ಬಾಬ್ಬಂತು ವಿಖ್ಯಾತ ಕೇ||
 ತಿಯವೋಲೀಯೊಡಲಬ್ಬಿ ಪೇಟಿಮೆನಗೆಂ ಕಲ್ಪಾಂತರ ಸ್ಥಾಯಿಯೇ||

ಮಾಂಗುಲಿಗನೆನಾಗಿಯುಮಣ- |
 ಮಾಂ ಗುಣಮನೆ ಬಿಸುಟಿನಿಲ್ಲ ನಿಮಗಂ ಮಗನಾ- ||
 ದಂಗಿನಗೆ ಬಿಸುಡುಲಕ್ಕುಮೆ |
 ನೀಂಗಳ ಪಂಬಲನೆ ಬಿಸುಡಿಮಿನ್ನೆನ್ನೆಡೆಯೊಳ್ ||

ವ|| ಎಂಬುದುಂ ಕೊಂತಿ ಭೋಂಕನೆದ್ದೆಡೆಬಿಡು-

ಮ||ಅಬಿಡೆಂ ನೆಟ್ಟನೆ ಬೆಟ್ಟನಿಂತು ನುಡಿವಯ್ ನೀಂ ಕಂದಪೋಗಿಂದೆ ಕೆ|
 ಟ್ಟಬಿಡತ್ತಾಗದೆ ಸೋಮವಂಶಮೆನಗಿಂ ಬಾಬ್ಬಾಪೆಯೆಲ್ಲತ್ತೊ ಬಿ-||
 ಟ್ಟಬಿಡೆಂ ಮತ್ತಿನ ಮಕ್ಕಳಾಸೆಯುಮನಾನೆಂದಕ್ಕೆ ಶೋಕಾಗ್ನಿ ಪೊಂ
 ಪುಟಿವೋಗುತ್ತಿರೆ ಕರ್ಣನೆಂದನಿತೆಂ ಪೇಬಿಬ್ಬಿ ಚಿಂತಾಂತರಂ ||

ಪಿಡಿಯೆಂ ಪುರಿಗಣೆಯಂ ನರ- |
 ನೆಡೆಗೊಂಡೊಡಮುಟಿದ ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನೀ ||
 ದೊಡಮುಟಿಯೆಂ ಪೆರ್ಪಸಮನೆ |
 ಪಿಡಿದೆನ್ನನೆ ರಣದೊಳುನೆನಿರದಡಿಯೆತ್ತಿಂ ||

ಪಂಪ - ಭಾರತ

೧೨. ಕರ್ಣನ ಯುದ್ಧ

ಚಂ||ನುಗನಬಲೊಂದು ಭೂಪತಿಯ ತಮ್ಮನೊಳಾದಬಲೊಂದು
ನೊಂದು ಬಿ |

ನ್ನಗೆ ಮೊಗದಿನೆ ಕುಂದಿ ಫಣಿಕೇತನನಿರ್ದಬಲೊಂದು ತನ್ನನಾ- ||
ವಗೆಯುರಿಯಬ್ಬಿವೋಲಳುರೆ ತನ್ನ ನೆಗಟ್ಟಿಗೆ ಮುಯ್ಯನಾಂತು ಮುಂ |
ಪೊಗಟಿಸಿ ಬಬ್ಬದಂ ನೆನೆದು ಕರ್ಣನಸುಂಗೊಳೆ ಬಂದು ತಾಗಿದಂ ||

ವ|| ಅಂತಿರ್ವರುಮೊರ್ವರೊರ್ವರಂ ಮುಟ್ಟುವಂದಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಾಂತತುಂಗ
ನಂಗಾಧಿರಾಜನನಿಂತೆಂದಂ-

ಕಂ|| ಪೆಸರೆಸೆಯೆ ಬೀರಮಂ ಪಾ- |
ಡಿಸಿಯುಂ ಪೊಗಟಿಸಿಯುಮುರ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಾಹವದೊಳ್ ||

ಕುಸಿದು ಪೆಚಪಿಂಗಿ ಪೇಚ್ಚಾ ಮಾ |
ನಸರೇನಿನ್ನೊಲು ವರ್ಷಮಂ ಬಬ್ಬಿ ಪರೇ ||

ಮತ್ತನಯನರಸನನುಜನ |
ಸತ್ತಬಲಂ ನಿನ್ನೊಳಪಿಸಲೆಂದಿದೆಂ ಬೆ ||
ಳ್ಳುತ್ತಿದೆನಪ್ಪೊಡೆತೊದ- |
ಳಿತನ ದಿನನಾಫನಿತ್ತ ಮೂಡುಗುಮಲ್ತೇ ||

ಕಸವರದ ಸವಿಯುಮಂ ಭಯ- |
ರಸಕದ ಸವಿಯುಮನದೆಂತುಮಾನಪ್ಪಿಯದುದಂ ||
ವಸುಮತಿಯಪ್ಪುದು ನೀಂ ಪುರು- |
ಡಿಸಿ ನುಡಿದೊಡೆ ನಿನ್ನ ನುಡಿದ ಮಾತೇಪುಗುಮೇ ||

ಒಡಲುಂ ಪ್ರಣಮುಮೆಂಬಿವು |
ಕೆಡಲಾದುವು ಜಸಮದೊಂದೆ ಕೆಡದದನಾಂ ಬ |

ಲ್ಪಿಡಿವಿಡಿದು ನೆಗಚ್ಚಿ ನುಚ್ಚಿದಚ್ಚು |

ವಡೆನಾತಂ ಮಾಡಿ ನೀನೆ ಕೆಮ್ಮನೆ ನುಡಿವೈ |

ಚಂ|| ಬಿದಿನಸವಿಂವೆ ಪುಟ್ಟುವುದು ಪುಟ್ಟಿಸುವಂ ಬಿದಿ ಪುಟ್ಟಿದಂದಿನಂ |

ಗಿಮ ಬಿಯವೊಳ್ಳಿವಂಗಿದು ವಿನೋದಮಿವಂಗಿದು ಸಾವ ಪಾಂಗಿವಂ ||

ಗಿದು ಪಡೆನಾತಿರಂಗಿದು ಪರಾಕ್ರಮಮೆಂಬುವನೆಲ್ಲ ಮಾಚ್ಚಿಯಿಂ |

ಬಿದಿ ಸಮಕಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿಡ್ಡೆಡೆಯೊಳ್ ಕಿಡಿಸಲ್ ಕುಡಿಸಲ್

ಸಮರ್ಥರಾರ್ ||

ಕಂ|| ಎಂದೀ ಬಾಯ್ತಾತಿನೊಳೇ |

ವಂದಪುದಮ್ಮಣ್ಣಿ ಕಾದುಕೊಳ್ಳೆನುತುಂ ಭೋ ||

ರೆಂದಿಸೆ ಪೊಸಮಸೆಯಂಬಿನ |

ತಂದಲ ಬೆಳ್ಳರಿಗಳರದೆ ಕವಿದುವು ನರನಂ ||

ವ| ಆಗಳ್ ಮದ್ರರಾಜನಂಗಾಧಿರಾಜನನಂತೆಂದನೀಯಂಬುಗಳೊಳೇಂ

ತೀರ್ತವುಮ. ದಿವ್ಯಾಶ್ರುಗಳಿಂದೆಚ್ಚು ಪಗೆಯಂ ಸಾಧ್ಯಂಮಾಡೆಂಬು-

ದುಂ ಕೊಂತಿಗೆ ತನ್ನ ನುಡಿದ ನುಡಿವಳಿಯಂ ನೆನೆದು ಪುರಿಗಣೆಯ

ಮೊಣೆಗೆ ಕೆಯ್ಯಂ ನೀಡದೆ ರಾವ್ರಶರದ ಮೊಣೆಗೆ ಕೆಯ್ಯಂ ನೀಡಿದಾಗಳ್

ಕಂ|| ಮುಳಿಸಂ ನೆಲಪಲ್ಕುರ್ಥಾ |

ವಳೀಶರರೂಪದಿಂದಸುಂಗೊಳೆ ದೊಣೆಯಿಂ ||

ಪೊಳೆದು ಬರೆ ಕೆಯ್ಗೆ ತಾಂ ವಿ |

ಸ್ಥಳಿಂಗಪಿಂಗಳಿತಭುವನಭವನಾಭೋಗಂ ||

ತುಡೆ ಕರ್ಣನದಂ ನಡನಡ |

ನಡುಗಿ ಸುಯೋಧನನ ಸಕಲರಾಜ್ಯಶ್ರೀಯುಂ ||

ಸಡಿಲಿಸಿದ ತೋಳನಾಗಳ್ |

ಸಡಿಲಿಸಲಣ್ಣಳೆ ದಲದಜಗುರ್ವೇಂ ಪಿರಿದೋ ||

ಅಕರ್ಣಾಂತಂ ತೆಗೆ ನೆಱಿ |
 ದಾ ಕರ್ಣನಿಸಲ್ಗೆ ಬಗೆದೊಡುಡುಗುಡುಗಿಸಲೀ ||
 ಭೀಕರ ಬಾಣಮನಾದ ವಿ |
 ವೇಕದಿಸುರದೆಡೆಗೆ ತುಡದೆ ತಲೆಗೆಯೆ ತುಡುವಾ ||

ಉರದೆಡೆಗೆ ತುಡೆ ಜಯಶ್ರೀ |
 ಗಿರಲೆಡೆ ನಿನಗಪ್ಪುದಾ ಸುಯೋಧನನೊಳ್ ಶ್ರೀ ||
 ಗಿರಲೆಡೆಯಪ್ಪುದು ಮೇಣ್ ದಿನ |
 ಕರ ಸುತ ತೊದಳುಂಟೆ ಬಗೆಯೆ ಸಂದೆಯಮುಂಟೀ ||

ವ|| ಎಂಬುದುಂ ಶಲ್ಯನ ನುಡಿದ ನುಡಿಯನವಧಾರಿಸಿ ತನ್ನ ಮನದೊಳೆ
 ಕರ್ಣನಿಂತೆಂದಂ—

ಮ|| ಎನಿತುಂ ಶಲ್ಯನ ಪೇಟ್ಟಿ ಪಾಂಗೆ ತೊದಳಿಲ್ಲಿಂತಾದೊಡಾ ಶಕ್ರ ಪು|
 ತ್ರನನಾಂ ಕೊಂದೊಡೆ ಧರ್ಮಪುತ್ರನಟಿಗುಂ ತಾಯೆಂದೆ ಮುಂ
 ಕೊಂತಿ ಬಂ ||

ದಿನಿಸಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಪೋದಳೆನ್ನನದನಾಂ ಮಾಣ್ಣಿದೆನಿದಾರ್ಗಳೊ |
 ಳ್ಳಿನ ಪರ್ಮಾತಿನ ನನ್ನಿ ಬನ್ನದೊಳೊಡಂಬಟ್ಟರ್ಪದಂ ಮಾಪ್ಪಿನೇ ||

ಚಂ|| ತನಗುಲುವಂತುಟಾಗೆ ಕಡು ನನ್ನಿಯ ಪೆಂಪುಮನಾಂತು
 ಭೂಭುಜರ್||

ತನಗಿನಿತಾನಮಾಗೆ ಮೆಱಿದಾ ಭುಜವೀರ್ಯಮನಾಂತು ಮಾಣ್ಣುದೇಂ ||
 ತನಗುಲುವೊಂದು ನನ್ನಿಯನೆ ಪೂಣ್ಣ ಕರಂ ಪಿರಿದುಂ ಬಲಸ್ಥನ |
 ಪ್ಪನನೆ ಕಲುತ್ತು ಕಾದಿ ನೆಗಲ್ದಾತನೆ ನನ್ನಿಯ ಬೀರದಾಗರಂ ||

ಮ|| ಅಱಿಯರ್ ಪಾಂಡವರೆನ್ನನಿನ್ನುಮಱಿಪಲ್ ನೀಮೆಂದದಂ
ಚಕ್ರಿಗಾ|
ನಱಿಪಿದೆಂ ಪೃಥೆಯುಂ ಮದೀಯ ಸುತರೊಳ್ ವೈಕರ್ತನಂ ನನ್ನಿಯಂ||
ನಿಱಿಸಲ್ಪಾರ್ಕುಮಮೋಘಮೆಂದು ಮನದೊಳ್ ನಂಬಿದಳಿನ್ನಿಲ್ಲಿ ಪೆಂ-|
ಪೆಱಕಂ ಬೆತ್ತಿರೆ ಕಾವೆನೆನ್ನ ನುಡಿಯಂ ಕೆಯ್ಯೊಂಡ ಕಟ್ಟಾಯಮಂ ||

ಅರಿಗನ ಬಟ್ಟಿನಂಬುಗಳ ಬಲ್ಲರಿ ಸೋಂಕುಗುಮೇಱಿಮೆನ್ನ ತೋ- |
ಳ್ಳಿರಮೆನಗೆನ್ನ ಬಿಲ್ಲಿ ನೆರಮೆಂದು ವರೂಢ ತುರಂಗಮಂಗಳಂ ||
ತುರಿಪದೆ ತಾನೆ ಚೋದಿಸುತುಮಾರ್ದಿಸುತುಂ ಕಡಿಕೆಯ್ದ ಕಾದೆ ಭೀ |
ಕರರಥಚಕ್ರಮಂ ಪಿಡಿದು ನುಂಗಿದಳೊರ್ಮೆಯೆ ಧಾತ್ರಿ ಕೋಪದಿಂ ||

ವ|| ಅಂತು ತನ್ನಂ ಮುನ್ನೆ ಮುಯ್ಯೇಱ್ ಸೂಲ್ವರಮೊಲ್ಲಣಿಗೆಯಂ
ಪಿಱಿವಂತೆ ಪಿಂಡಿ ಪಿಱಿದ ಪಗೆಗೆ ರಥಚಕ್ರಮಂ ನುಂಗುವುದುಂ ರಥ
ದಿಂದಿಱಿದು ಗಾಲಿಯನೆತ್ತುವಾಗಳಿವನನೀ ಪದದೊಳ್ ಕಡಿದೊಟ್ಟ
ದಾಗಳ್ ಗೆಲಲಾಱಿಯೆಂದು ನುಡಿದ ಮುಕುಂದನ ನುಡಿಗೆ
ಕೊಕ್ಕರಿಸಿ ಜಗದೇಕ ಮಲ್ಲನಿಂತೆಂದಂ-

ಮ|| ಬಱುವಂ ಸಾರಥಿಯಿಲ್ಲ ಮೆಯ್ಯೆ ಮಱಿಯುಂ ತಾನಿಲ್ಲದೆಂತೀಗಳಾ|
ನಿಱಿವೆಂ ನೋಡಿರೆ ಮತ್ತಮೊಂದನಿಸಲುಂ ಕೆಯ್ಯೇಱಿದೇಕೆಂದುಮಾ- |
ನಱಿಯೆಂ ಕೂರ್ಮೆಯೆ ಮಿಕ್ಕು ಬಂದವುದಿದರ್ಕೇಗೆಯ್ಯೆನೇನೆಂಬಿನಾಂ |
ಮಱಿದೆಂ ಮುನ್ನಿನದೊಂದು ವೈರಮನಿದಿಂತೇ ಕಾರಣಂ ಭೂಧರಾ ||

ವ|| ಎಂಬುದುಮೆನಿತಱಿಯದಿದೊಡಂ ಸೋದರಿಕೆಯೆ ಮಿಕ್ಕು ಬರ್ಕು-
ಮಾಗದೆಯೆಂದು ತನ್ನಂತರ್ಗತದೊಳ್ ಬಗೆದಸುರಾಂತಕನಿಂತೆಂದಂ.

ಚಂ|| ನೆಗಟ್ಟಿ ಭಿಮನ್ಯವಂ ಚಲದಿನ್ಯಂದಿಱ್ಱಿದಿಂದು ನಿಜಾಗ್ರಜಾತನಂ |
 ಸುಗಿವಿನಮೆಚ್ಚು ಬೀರದೊಳೆ ಬೀಗುವ ಸೂತಸುತಂಗೆ ನೀನುಮಾ- ||
 ಜಿಗೆ ಸೆಡೆದಿದೆಯಪ್ಪೊಡಿರು ಚಕ್ರ ನಿಘಾತದಿನಿಕ್ಕಿ ಬೀರಮು |
 ವಿಗೆ ಪಡಿಚಂದಮಾಗೆ ತಱಿದೊಟ್ಟಿ ಜಯಾಂಗನೆಗಾಣ್ಣನಾದಪೆಂ ||

ಪ|| ಎಂಬನ್ನೆಗಂ ಧರಾತಳಮಳಱಿ ರಥದ ಗಾಲಿಯಂ ಕಿಟ್ಟು ಮತ್ತಂ ರಥ
 ಮನಪ್ರತಿರಥನೇಱಿ ನಿಟ್ಟಲಿಯಾಗಿ ಮುಟ್ಟುವಂದು ಕಿಡಿಗುಟ್ಟಿ
 ಮರ್ನೋದ್ವಾಟನಂಗೆಯ್ದು ಕಾದುವಾಗಳ್ ಕಪಿಧ್ವಜಂ ವನ ದಂತಿ
 ಯಂತೆ ಧ್ವಂಕ್ಷಧ್ವಜಮನುಡಿದು ಕೆಡೆವಿನಮೆಚ್ಚಾಗಳ್-

ಕಂ|| ಪಟಿಯಿಗೆ ಬಿಟ್ಟೊಡೆ ಬೀರದ |
 ಪಟವಿಗೆಯಂ ನಿಱಿಸಲೆಂದೆ ಹರಿ ವಕ್ಷಮನ- ||
 ಲ್ಲಱಿವೋಗೆಯೆಚ್ಚು ಮುಳಿಸವ |
 ಗಟಿಯಿಸುತಿರೆ ನರನ ಬಿಲ್ಲ ಗೊಣೆಯುಮನೆಚ್ಚಂ ||

ಬೆಳಗುವ ಸೊಡರ್ಗಳ ಬೆಳಗ- |
 ಗ್ಗಳಿಸುವವೋಲ್ ವೋಪ ಪೊಟ್ಟಿಱ್ಱಿಱಿ ತೇಜಂ ಪ ||
 ಜ್ವಳಿಸೆ ತಟತಱಿಸಿ ತೊಳ ತೊಳ ||
 ತೊಳಗಿದನಸ್ತಮಯ ಸಮಯದೊಳ್ ದಿನಪಸುತಂ ||

ನ|| ಅಂತು ಕರ್ಣ ನಿಶಿತವಿಕರ್ಣ ಹತಿಯಿಂದಮಸುರಾಂತಕಂ ಕಟಿಯೆ
 ನೊಂದು-

ಕಂ|| ಕಸೆಯಂ ಬಿಟ್ಟುಱದಭಿಮಂ- |
 ತ್ರಿಸಿ ಚಕ್ರಮನಸುರವೈರಿಯಿಡುವಾಗಳ್ ಬಾ- ||
 ರಿಸಿ ಪೆಱತು ಗೊಣೆಯದಿಂದೇ- |
 ಱಿಸಿ ಬಿಲ್ಲಂ ತ್ರಿಭುವನಂಗಳಳ್ಳಾ ಡಂಕನಂ ||

ವ|| ಮುನ್ನಮಿಂದ್ರಕೀಲ ನಗೇಂದ್ರದೊಳ್ ಪಶುಪತಿಯನಾರಾಧಿಸಿ ಪಾಶು
ಪತಾಸ್ತ್ರಂಬಡೆದಂದು ತೆಲ್ಲಟೆಯೆಂದು,

ಚಂ|| ಗಿರಿಜೆಯ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಟ್ಟ ನಿಶಿತಾಸ್ತ್ರಮನಂಜಲಿಕಾಸ್ತ್ರಮಂ ಭಯಂ-|
ಕರತರಮಾಗೆ ಕೊಂಡು ವಿಧಿಯಿಂದಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಪೂಡೆ ಬಿಲ್ಲೊಳು ||
ವರ ನಡುಗಿತ್ತಜಾಂಡಮೊಡೆದತ್ತು ನೆಲಂ ಪಿಡುಗಿತ್ತು ಸಪ್ತಸಾ |
ಗರಮುಡುಗಿತ್ತು ಸಾಹಸಮದೇಂ ಪಿರಿದೋ ಕದನ ತ್ರಿಣೇತ್ರನಾ ||

ವ|| ಆಗಳಖಳ ಭುವನಭವನಸಂಹಾರಕಮಸ್ಪಂಜಲಿಕಾಸ್ತ್ರಮನಮೋ
ಘಾಸ್ತ್ರ ಧನಂಜಯನಾಕರ್ಣಾಂತಂಬರಂ ತೆಗೆದಾ ಕರ್ಣಾಂತಂ ಮಾ
ಡಲ್ ಬಗೆದು ಕಂಧರ ಸಂಧಿಯಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ-

ಮ|| ಸ|| ಮುಳಿದಿಚ್ಚಾಗಳ ಮಹೋಗ್ರ ಪ್ರಳಯ ಶಿಖಿ ಶಿಖಾನೀಕಮಂ
ವಿಸ್ಫುಲಿಂಗಂ |
ಗಳುಮಂ ಬೀಜುತ್ತುಮಾರ್ವಜ್ವಳನ ರುಚಿಯುಮಂ ತಾನೆ ತೋಜುತ್ತು
ಮಾಟಂ ||

ದಳುರುತ್ತುಂ ಬಂದು ಕೊಂಡಾಗಳೆ ಗಗನತಳಂ ಪಾಯ್ದ ಕೆನ್ನೆತ್ತರಿಂದು|
ಚ್ಚಳಿಸುತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ ಬಿಟ್ಟುದು ಭರದೆ ಸಿಡಿಲ್ಲತ್ತ ಕರ್ಣೋತ್ತಮಾಂಗಂ||

ವ|| ಅಂತು ತಲೆ ನೆಲದೊಳುರುಳ್ಳೊಡೆ ಲೋಕಕ್ಕೆಲ್ಲಮಗುಂದಲೆಯಾದ
ಬೀರಮೆಸೆಯೆ ಪ್ರಾಣವೊಡಲಿಂದಂ ತೊಲಗೆಯುಂ ತೊಲಗದ ನನ್ನಿ
ಯನುದಾಹರಿಸುವಂತೆ ಪತ್ತೆಂಟು ಕೋಲನೆಚ್ಚಟ್ಟೆಯುಂ ನೆಲದೊಳಾ
ಚಂದ್ರಸ್ಥಾಯಿಯಾಗೆ ಚತುರ್ದಶ ಭುವನಂಗಳಂ ಪಸರಿಸಿ ನಿಂದೊ
ಡೆಸೆದುದಾಹರಣವೊಳ್ಳಿನುದಾಹರಣಮುಮಾಗೆ ಗುಣಾರ್ಣವನ ಶರ
ಪರಿಣತಿಯಿಂದೆ ಕುಲಶೈಲಂ ಬೀಟ್ಟಂತೆ ನೆಲನದಿರೆ ಬಿಟ್ಟಾಗಳು,

ಕಂ|| ಚಾಗದೆ ನನ್ನಿಯ ಕಲ್ಪಿತನ |
 ದಾಗರಮೆನೆ ನೆಗಟ್ಟು ಕರ್ಣನೊಡಲಿಂದೆಂತುಂ ||
 ಪೋಗಲ್ಪುಪ್ಪಿಯದೆ ಸಿರಿ ಕರ |
 ಮಾಗಳ್ ಕರಿ ಕರ್ಣ ತಾಳ ಸಂಚಳೆಯಾದಳ್ ||

ಕುಡುಮಿಂಚಿನ ಸಿಡಿಲುರುಳಿಯೊ |
 ಳೊಡಂಬಡಂ ಪಡೆಯೆ ಕರ್ಣನೊಡಲಿಂದಾಗಳ್ ||
 ನಡೆ ನೋಡೆ ನೋಡೆ ದಿನಪನೊ- |
 ಳೊಡಗೂಡಿದುದೊಂದು ಮೂರ್ತಿ ತೇಜೋರೂಪಂ ||

ಪಿಡಿದನೆ ಪುರಿಗಣೆಯನೆರ |
 ಟ್ಪುಡಿದನೆ ಬಳ್ಳಿದನೆ ತಾನೆ ತನ್ನನೆ ಚಲಮಂ ||
 ಪಿಡಿದಲಿದನೆಂದು ದೇವರ |
 ಪಡೆ ಗಡಣದೆ ಪೊಗಲ್ಪುದಿನತನೂಜನ ಗಂಡಂ ||

ಚಂ|| ನೆನೆಯದಿರಣ್ಣ ಭಾರತದೊಳಿಂ ಪೆಪರಾರುಮನೊಂದೆ ಚಿತ್ತದಿಂ |
 ನೆನೆವೊಡೆ ಕರ್ಣನಂ ನೆನೆಯ ಕರ್ಣನೊಳಾರ್ ದೊರೆ ಕರ್ಣನೇಪು ಕ |
 ಣನ ಕಡುನನ್ನಿ ಕರ್ಣನಳವಂಕದ ಕರ್ಣನ ಚಾಗಮೆಂದು ಕ |
 ಣನ ಪಡೆಮಾತಿನೊಳ್ ಪುವಿದು ಕರ್ಣರಸಾಯನಮಲ್ತಿ ಭಾರತಂ ||

ಪಂಪ-ಭಾರತ

(೯೪೦)

೧೩. ಬಾಹುಬಲಿಯ ವಿರಾಗ

ಕಂ|| ಪಾತಕಿಯೊಳ್ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೊಳತಿ
ಕಾತರಕಾಪುರುಷಗಣನೆಯೊಳ್ ನೆರೆಯಲ್ಪಿಂ |
ತೀತನೆ ಬಗೆಗಾಂ ಪುರುತನು
ಜಾತರ ಬಗೆದುದನೆ ಬಗೆವೆನಳಿಪಂ ಬಗೆಯೆಂ ||

ವಿಷಧಿಗಳೊಳಗೊಯ್ದದ್ದು ವ
ವಿಷಮರಣಾಂಗಣಮನಿರದೆ ಪುಗಿಸುವ ನಾನಾ |
ವಿಷಯಂಗಳಂ ತೊಡಚ್ಚುವ
ವಿಷಯಸುಖಂಗಳೊಳೆ ತೊಡದ್ದು ಬಿರ್ಬವುದು ಜಗಂ ||

ಇನಿಯವು ಮೊದಲೊಳ್ ನಂಜಿನ
ಪನಿವೊಲ್ ಬಲಿಕೆಯೆ ಮುಳಿದು ಕೊಂದಿಕ್ಕುವುವಿಂ |
ತೆನೆಯೆನೆ ವಿಷಯ ವಿಷಾಸವು
ದನದೊಳ್ ಲಂಪಟರಿದೇಕೆಯೋ ನರಪಶುಗಳ್ ||

ಕಿವಿ ಮೆಯ್ ಕಣ್ ನಾಲಗೆ ಮೂ
ಗಿವು ಶಬ್ದಸ್ಪರ್ಶರೂಪರಸಗಂಧಸಮು |
ಧ್ವನಿಸುಖದೊಳ್ ತೊಡವ್ವದೆ ಸುಖ
ಮವಿಲ್ಲದಂದಿಲ್ಲದಕ್ಕುತೀಂದ್ರಿಯಮೆ ಸುಖಂ ||

ಕಿಡುವೊಡಲ ಕಿಡುವ ರಾಜ್ಯದ
ಪಡೆಮಾತುಗೊಳಲ್ಕು ಮೆನ್ನ ಮೆಯ್ಯಗಿದವುದೀ |
ಗಡೆ ಜೈನದೀಕ್ಷೆಯಂ ಕೊಂ
ಡಡಿಗಿಜಗಿಸುವೆ ಸವಸ್ತುಸುರಸಮುದಯಮಂ ||

ಎಂದಿಂತು ಬಗೆದು ಭರತನ
ನೆಂದಂ ಚಕ್ರೇಶ ಸಿಗ್ಗನುತಿ ಮುಳಿಸಂ ನೀ |
ನೆಂದಿಂಗಂ ಬಿಸುಡೀತ
ಮೃಂದಿರೋಳಿಂತಿಂತು ಕಟ್ಟುವರ್ಪುದು ಪೆಂಪೇ ||

ನಿನ್ನೀಬೆಸಸಿದ ಚಕ್ರಮ
ದಿನ್ನೀದೇಹಾದ್ರಿಯಂ ಗೆಲಲ್ ನೆಱಿಯದು ನೀಂ |
ಬಿನ್ನನಿದೇಕಿರ್ಪೆಯದೆಂ
ತೆನ್ನ ಗೆಲಲ್ ವಜ್ರಗಿರಿಯನಾಕರ್ಪಮೆ ವಜ್ರಂ ||

ಚಂ||ನೆಲಸುಗೆ ನಿನ್ನ ವಕ್ಷದೊಳೆ ನಿಶ್ಚಲಮೀ ಭಟ ಖಡ್ಗ ಮಂಡಲೋ
ತ್ಪಲವನವಿಭ್ರಮಭ್ರಮರಿಯಪ್ಪ ಮನೋಹರಿ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಭೂ |
ವಲಮಯನಯ್ಯನಿತ್ತುದುಮನಾಂ ನಿನಗಿತ್ತಿನಿದೇವುದಣ್ಣ ನೀ
ನೊಲಿದ ಲತಾಂಗಿಗಂ ಧರೆಗಮಾಟಿಸಿದಂದು ನೆಗಟ್ಟಿ ಮಾಸದೇ ||

ಅವಧರಿಸದೆ ನಿನ್ನೊಳ್ ಪಿರಿ
ದವಿನಯಮಂ ನೆಗಟ್ಟಿ ದೋಷಮಂ ತಪದೊಳ್ ನೀ |
ಗುವೆನಣ್ಣ ಕಲುಷಮಂ ಬಿಸು
ಡುವುದೊಮ್ಮೆಗೆ ಮಱಿವುದೆನ್ನ ದುರ್ವಿಳಸನಮಂ ||

ಪಂಪ-ಆದಿಪುರಾಣ
(೯೪೦)

೧೪. ವತ್ಸಕಾವತೀ ವರ್ಣನ

ವ|| ನೆಗಚ್ಚಿ ಪೂರ್ವವಿದೇಹದೊಳ್ಳಾಮರಾಜಕಮನೀಯ ಮನೋ
ರಥಜನ್ಮ ಭೂಮಿಯಪ್ಪ ವತ್ಸಕಾವತೀವಿಷಯದಾವಾವೆಡೆಯೊಳಂ
ನಿಮ್ಮಪ್ರದೇಶಂದಪ್ಪದೆ ಪಥಿಕ ಜನದ ಮನಕ್ಕಂ ಪಸರಂಬಡಿದು ನೆಜಿ
ಸೊಗಯಿಸುವ ಸರಸ ಸರಸೀರುಹಾಕರಂಗಳೊಳ್ ||

ಚಂ|| ವಿದಳಿತ ಹೇಮತಾಮರಸಸಾಂದ್ರಲಸನ್ಮಕರಂದಸಕ್ತ
ಟ್ಟದತತಿ ಪಾಯ್ಡು ಪಾಯ್ಡು ಸರಸೀರುಹದಿಂ ಸರಸೀರುಹಕ್ಕೆ ಪೋ |
ಲ್ತದು ಮಧುವಂ ಮನೋಭವನುಮುಪ್ಪಿಯೊಳಾಡುವ
ಪೊನ್ನಬಟ್ಟನೊ
ಮೊದಲೆ ಮನೋಜಕಾಂತೆ ಮುಳಿಸಿಂ ದೆಸೆಗೋವದೆ
ಸೂಸುವಂದಮಂ ||

ವ|| ಮತ್ತಮಾನಾಡೂರೂರ್ದಪ್ಪದೆ ವಿಚಿತ್ರಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳೊಳ್ಳವಿತ್ರಪುಣ್ಣ
ಬೀಜಪ್ರರೋಹದ ಬೆಳಸಿನ ಸಿರಿಯ ಕಣ್ಣೊಲಂಗಳೆನಿಸುವ ಕೆಯ್ವೊಲಂ
ಗಳೊಳ್ ||

ಕಂ|| ಅಮಿತಗುಣವರ್ಣನಪ್ರ
ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಲೆ ನಾಣ್ಣಿ ತಲೆಯನೆಜಗಿದ ಸುಜನೋ |
ತ್ತಮರಂತೆ ಭರದಿನೆಜಗಿದು
ವಮೇಯಪರಿಪಕ್ವ ಗಂಧಶಾಲಿವನಂಗಳ್ ||

ತತ್ಯಳಮಕಣಿಶಕಬಳಸ
ಮುತ್ತುಶುಕಪ್ರಕರಮೆಸೆಯೆ ಪೊಸನೇತ್ರದ ಚಂ |
ಚತ್ಯಂಚುಕಮನಿಳಾವಿಳ
ಸತಾಮಿನಿ ತೊಟ್ಟಿ ಪೋಲೆಯಂ ಪುಟ್ಟಿಸುಗುಂ ||

ವ|| ಮತ್ತಂ ತದುಪಾಂತದೊಳ್ ||

ಕಂ|| ಬಹುಪೋಷಮನಿಮ್ಮಾವಿನ
ಸಹಕಾರದ ಸೊನೆಯ ಸೋನೆ ಬಳೆಯಿಸೆ ಬೆಳೆಗುಂ |
ಮಹಿಯೆನೆ ಬಣ್ಣಿಸುವ ಪಿತಾ
ಮಹಂಗಮರಿದೆಗ್ಗೆ ಮೊಗ್ಗೆ ನಿಗಮದೆನಗಂ ||

ವ|| ಅದಲ್ಲದೆಯುಂ |

ಕಂ|| ನವಶಶಿಕಳೆಗಳನಮೃತ
ದ್ರವಂಗಳೊಳ್ತೀವಿತಿವಿ ನಿಜಿಸಿದರೆನೆ ತ |
ದ್ಧವಳೇಪ್ಪಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಡೆನೋ
ಡುವ ಜನಪದಜನದ ಮನಮನುಜಿ ಸೆಜಿವಿಡಿಗುಂ ||

ವ|| ದುಗ್ಧಾಬ್ಧಿಫೇನಸಿಂಡೋಪಮಾನಮುಂ ಸುಧಾಸಮುದ್ರಲಲಿತಲಹರಿ
ಕಾಸಮಾನಮುಮಪ್ಪ ಬಿಳಿಯ ಕಬ್ಬಿನ ಕೆಯ್ಯಳೊಳೆರಡುಂ
ದೆಸೆಗಳೊಳಂ ಮನೋಜರಾಜರಾಜದ್ರಾಜಧಾನಿನಿಕಾಶಮಪು
ದ್ಯಾನಂಗಳೊಳ್ ||

ಉ|| ವೈಯ್ಯಸವೊಂದೆ ಪೂವಿನೋಳೆ ಪೋಗೆ ಕೆಲಂದಿರದಳ್ಳೆಗೊಂಬಿನೊ
ಳ್ವಾಯ್ವದುಮೊಂದೆ ಪಣ್ಣರಸಮಂ ಸವಿಗಾಜದೆ ಚಂಚುವಂ ನೆಲ
ಕ್ಕುಯ್ಯದುಮೊಂದೆ ಕೋರಕವಿಪಾಟನಕ್ಕಮೆವೆತ್ತವಚತ್ತು
ಲಂಘನಂ
ಗೆಯ್ಯದುಮಾದುದಾ ಮಧುಪ ಕೀರ ಪಿಕಾಳಿಗೆ ನಂದನಂ
ಗಳೊಳ್||

ಚಂ|| ನಯಮಳವಟ್ಟು ಪಚ್ಚೆ ಸಹಕಾರದೊಳಿಂಗುಳಿಕಂ ತಳಿರ್ತ್ತೂರೋ
 ಕೆಯೊಳರಿದಾಳಮುಳ್ಳಲರ್ಧ ಸಂಪಗೆಯೊಳ್ಳಡುಗರ್ವು ಭೃಂಗಕೋ
 ಟೆಯೊಳೆಸೆದಿದ್ದ ನೀಲಿ ಗಿರಿಮಲ್ಲಿಕೆಯೊಳ್ಳಮನಾಗೆ ಚೀರಘ
 ಟ್ವೆಯೆ ಬರೆದಿಟ್ಟ ಚಿತ್ರದ ಬನಕ್ಕೇನೆಯಾಯ್ತು ಬನಂ
 ವಿದೇಹದೊಳ್ ||

ಪೊನ್ನ - ಶಾಂತಿಪುರಾಣ
 (೯೫೦)

೧೫. ದಿವ್ಯತಪಸ್ವಿನಿ .

ಕಡೆದರೊ ಶಂಖದಿಂ ತೆಗೆದರೊ ನವಮೌಕ್ತಿಕದಿಂ ಮೃಣಾಲದಿಂ
ಪಡೆದರೊ ದಂತದಿಂದೆಸೆಯೆ ಮಾಡಿದರೋ ರುಚಿರೋಜ್ವಲಾಂಗವುಂ
ಬಿಡದವೃತಾಂಶುರಶ್ಮಿಗಳ ಕುಂಚಿಗೈಯಿಂದಮೆ ಕರ್ಚಿ ಪಾರದಂ
ದೊಡೆದರೊ ಪೇಟಿನಲ್ ಕರಮೆ ಕಣ್ಣೆಸೆದಿದುರ್ದು ರೂಪು ಕಾಂತಿಯಾ

ಪೊಳೆವೆಳನೇಸಜಿಂ ತೆಗೆದ ರಶ್ಮಿಗಳಂತೆ ಮಡಲ್ತು ಕಾಂತಿಯಂ
ತಳೆದೆಳಮಿಂಚಿನೊಳ್ಳಳಿರ್ಗಲಂತೆ ಕವಲ್ತು ಮೃಗಾಂಕಮೌಳಿ ನಿ
ಮಳಪದ ಭಸ್ಮರೇಣುಗಳೆನಲ್ ನವಮಜ್ಜನವಾಃಕಣಂಗಳಂ
ತಳೆದು ಪೆಗಲ್ಪರಂ ಬಳೆದು ರಂಜಿಸುಗುಂ ಜಡೆಗಳ್ ಮೃಗಾಕ್ಷಿಯಾ

ಶಿವನಾಮಾಂಕಿತಮಂ ರ
ತ್ನ ವಿರಚಿತಮನುತ್ಪಮಾಂಗದೊಳ್ ಪಾದೂಯು
ಗೃವನೆಸೆಯೆ ತಳೆದು ಭಕ್ತಿಯೆ
ಭವಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಂತಿದರ್ಗಳ್

ವನರುಹನಾಭನಾಭಿ ಸಿತಪಂಕಜಬೀಜಮೊ ಪದ್ಮಗರ್ಭನಾ
ನನದೆ ಪೊದಳ್ಳ ವೇದವಿಮಳಾಕ್ಷರಮಾಲೆಯೊ ಕಯ್ಯ ಸೋಂಕು ಪಾ
ವನತರಮೆಂದು ಸಪ್ತಮುನಿಮಂಡಲಮಿರ್ಪುದೊ ಬಂದು ಪೇಟಿನಲ್
ವನಿತೆಯ ಮೌಕ್ತಿಕಾಕ್ಷವಲಯಂ ಕೊರಲೊಳ್ ಕರಮೊಪ್ಪಿ ತೊಲುಗುಂ

ಎಳವೆಟೆಯೊಳ್ಳದಿರ್ಗಳ್ ಬಂ
ದೆಳಸಿದುವೀಶ್ವರನ ಸನ್ನಿಧಾನದೊಳೆಸೆವೀ
ಲಲಿತಾಂಗಿಯನೆಂಬಿನೆಗಂ
ಪೊಳೆಯುತ್ತಂ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಮೇನೊಪ್ಪಿದುದೋ

ದಿವಿಜತೆಯಿಂ ದಿವಸಂಗಳ
ಪವಣಜಿಯಲ್ಪಾರದೊಡೊಡಂ ಸೊಗಯಿಸಿ ತೋ
ಪವಯವದಿಂದಂ ಪದಿನೆಂ
ಟು ವರಿಸದಾಕೃತಿಯಿನ್ನಬ್ಬಮುಖಿ ಕಣ್ಣೆಸೆದಳಾ

ಒದವಿದ ಭಕ್ತಿಯಿನೀಶನ
ಹೃದಯದೊಳರ್ಥಪಳೆನಲ್ಕೆ ನವಮಾಕ್ತಿಕ ಲಿಂ
ಗದ ನಡುವೆ ರೂಪು ಮಾತೊಳ
ಗಿದುದೆತ್ತಂ ವಿಮಲಕಮಲದಳಲೋಚನೆಯಾ

ರಸಮೊಸರ್ವಂತು ಪಾಡುತಿರೆ ಶುದ್ಧಮನೋಮಣಿದೀಪ್ತಿ ಪೊಣ್ಣೆ ರಾ
ಜಸಿದವುದೋ ಸ್ತುತಿಪ್ರಕರನಿರ್ಮಳವರ್ಣಸಮೂಹಮೊತ್ತುಗೊಂ
ಡೆಸೆವುದೋ ಪೇಟಿನಲ್ ಪೊಳೆವ ದಂತಮರೀಚಿಗಳಿಂದಮಿಶ್ರರಂ
ಗೊಸೆದಭಿಷೇಕಮಂ ಮಗುಟಿಮಾಡುವವೊಲ್ ಬಗೆಗೊಪ್ಪಿ ತೋಜಿದಳಾ

ಅಂತು ವಿರೂಪಾಕ್ಷದೇವರನಾರಾಧಿಸುತ್ತವಿರ್ದ

ಅತಿಗಂಭೀರೆಯನೂರ್ಜಿತ
ಮತಿಯಂ ನಿರ್ಮಳೆಯನಮಳಧೈರ್ಯಾದಿ ಗುಣಾ
ನ್ವಿತಿಯಂ ದೃಢಪಾಶುಪತ
ವ್ರತೆಯಂ ಕನ್ಯಕೆಯನಂದು ಕಂಡಂ ಪ್ಲಿತಪಂ

ಅಂತು ಕಂಡನನಿತಳಕ್ಕವತರಿಸಿ ತುರಂಗಮನೊಂದು ತರುಶಾಖೆ
ಯೊಳ್ ಕಟ್ಟಿ ಭಗವದಿಂದುಮೌಳಿಯ ಪುರೋಭಾಗದೊಳ್ ನಿಂದು ಪೊಡ
ವಟ್ಟು ದಿವ್ಯ ಕಾಂತೆಯ ರೂಪಸಂಪತ್ತಿಗಂ ಕಾಂತಿಗಮುಪಶಾಂತಿಗಂ
ವಿಸ್ಮಯಂಬಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತಮಿರ್ದ

ಕಿನ್ನರಯುಗ್ಮಮೆತ್ತ ವನಮೆತ್ತ ಸರೋರುಹಷಂಡಮೆತ್ತ ಗೀ
ತಂ ನಯದಿಂದೆ ಬಂದೆಸೆವುದೆತ್ತ ಭವಾಲಯಮೆತ್ತ ಭೋಂಕನೀ
ಕನ್ನೆಯ ಕಾಣ್ಕೆಯೆತ್ತ ಮನುಜಂಗನಗೊಂದು ನರೇಂದ್ರನಂದನಂ
ತನ್ನೊಳೆ ತಾನೆ ವಿಸ್ತಯದೆ ಭಾವಿಸುತಿರ್ದನದೊಂದು ಜಾವಮಂ

ಅಂತು ಭಾವಿಸುತ್ತಮಿದುರ್

ಮನುಜನೆನ್ನನೀಕ್ಷಿಸಿ ಭವಾದ್ರಿಯನೇಜದೆ ನಾಡೆ ನೋಡಿ ತೊ
ಟ್ಟನೆ ಕೊಳೆ ಮಾಯವಾಗದೆ ನಭಕ್ಕೊಗೆದಾಗಳೆ ಪೋಗದಿದೊಡೊ
ಯ್ಯನೆ ಬೆಸಗೊಟ್ಟನಾಗೆ ಸತಿ ನೀಂ ವೆಸರೇಂ ನಿನಗಿಂತು ತೋರ್ಪ ಜ
ವ್ವನದೊಳಗೀ ತಪಕ್ಕೆ ಗುಱಿವಾಡಿಸಿಮುಚ್ಚಿಗಮಾವುದೆಂಬುದಂ

ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಮಾ ರಮಣೀಯದೇವಾಯತನ ನೂತ
ಸ್ತಂಭಮಂ ನೆಮ್ಮಿ ನಿಂದಿರ್ದು ತದಂಗನಾ ಗೀತಾವಸಾನಸಮಯಮಂ
ಪಾರುತ್ತಮಿರ್ಪುದಂ

ಮೃದುಮಧುರ ವಲ್ಲಕೀಗೇ

ಯದ ದನಿ ಮಾಣಲ್ತೆ ಗೀತದವಸಾನದೊಳು

ನೃದಮಧುಕರಸ್ವನಂ ಪೊ

ಣ್ಣದ ಕುಮುದಿನಿಯಂತೆ ಕಾಂತೆ ಕಣ್ಣೆನೆದಿರ್ದಳಾ

ಅನಂತರಮಾಕೆ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯರಕ್ಷಾಮಣಿಯಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೀಕರಣ
ಪೂರ್ವಕಂ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ

ಒಸೆದಾಶ್ವಾಸಿಸುವಂತೆ ಪುಣ್ಯತತಿಯಿಂದಂ ಮುಟ್ಟುವಂತಚ್ಚತೀ
ರ್ಥಸಮೂಹಾಂಬುಗಳಿಂದವಂದಭಿಷವಂ ಮಾಲ್ಪುಂತೆ ಪೂತತ್ವಮಂ
ಪಸರಿಪ್ಪಂತೆ ಬರಂಗಳಂ ಪದಪಿನಿಂದೀವಂತೆ ದೃಕ್ಪ್ರಸ್ತಿ ರಾ
ಜಸೆ ದಿವ್ಯಾಂಗನೆ ನೋಡಿದಳಾ ತಗುಳ್ಳು ಚಂದ್ರಾಪೀಡಭೂಪಾಲನಂ

ಸ್ವಾಗತಮೇ ನಿನಗೆ ಮಹಾ
ಭಾಗನೆ ಮದ್ಭೂಮಿಗಿಂತು ಬಂದಯ್ ನೀನ
ಭಾಗತನಾಗಲ್ವೇಟಿಂ
ದಾಗಳ್ ನೃಪಸುತನನಟ್ಟುಂ ಸತಿ ನುಡಿದಳ್

ಅಂತು ನುಡಿದನಿತಱೊಳೆ ಕೃತಾರ್ಥನಾದೆನೆಂದು ಬಗೆಯುತ್ತುಂ
ದೇವಿಯರ್ ಬೆಸಸಿದಂತೆ ಗೆಯ್ವೆನೆಂದಾ ಕಾಂತೆಯ ಬೆಂಬಿವಿಡಿದು
ನಡೆವ ಶಿಷ್ಯನಂತೆ ಪೋಗಿವೋಗೆ ಕಿಜುದಂತರದೊಳ್

ಕಾಲದ ಮರ್ವ ಪರ್ವದವೊಲಿದ್ ತಮಾಲವನಂಗಳಿಂದೆ ಭೃಂ
ಗಾಳಿಯ ಗಾವರಂ ಪುದಿದ ಪುಷ್ಪಲತಾಗೃಹದಿಂದೆ ಚಂದ್ರಿಕಾ
ಜಾಲದವೋಲ್ ಕೆಲಂಬಿಡಿದು ಭೋರ್ಗರೆಯಲ್ ಸುರಿತರ್ಪ ನಿರ್ಝರ
ಸ್ಥಾಲನ ಶೀಕರಪ್ರಸರದಿಂದೆಸೆದತ್ತು ಬೃಹದ್ಗುಹಾಂಗಣಂ

ಅಂತಾ ಗುಹಾಂಗಣದ ಮುಂಧೆ ನಿಂದು ನೋಟ್ಟಿಲ್ಲಿ

ಅದು ಸುರಭೂಜವಲ್ಕವಸನದ್ವಯಮಂತದು ದಂಡಮಲ್ಲಿ ನೇ
ಱಿದುದದು ಜೋಗವಟ್ಟಿಗೆ ಕಮಂಡಲವಂತದು ಭಸ್ತಶಯ್ಯೆಯಂ
ತದ. ಶಶಿಮಂಡಲಾಕೃತಿವೊಲಿದುರ್ವದು ಶಂಖದ ಪಾತ್ರೆಯೆಂದು ನೋ
ಡಿದನತಿವಿಸ್ಮಯಂಬೆರಸು ತದ್ಗುಹೆಯಂ ನೃಪರೂಪಚಂದ್ರಮಂ

ಅನಂತಮಾ ದಿವ್ಯತಪಸ್ವಿನಿ ಮಾಚ್ಚಿತಿಥಿಪೂಜೆಯೆಂ ವಿನಯ
ಪುರಸ್ಕರಂ ಕಯ್ಯೊಂಡು ದರ್ಭಾಸನದೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಲಾ ನಿತಂಬಿನಿ

ರಕ್ಷಾಂಕಿತ ತನು ಮೆಲ್ಲನೆ
ವೃಕ್ಷಂಗಳ ಕೆಲಗೆ ಪೋಗಿ ನಿಂದಿದರ್ಭಾ
ಭಿಕ್ಷಾಂ ದೇಹಿಯೆನಲ್ಕುಂ
ತಾ ಕ್ಷಣದೊಳ್ ತೀವಿದತ್ತು ಭಿಕ್ಷಾಪಾತ್ರಂ

ಅಂತು ತೀವಿದ ಭಿಕ್ಷಾಪಾತ್ರದ ಪಣ್ಣಲಂಗಳಂ ತಂದು ಕುಡೆ ನಿರ್ಝರ
ಜಲಂಗಳೊಳ್ ಮಿಂದು ಅಮೃತರಸಸ್ವಾದುಗಳಪ್ಪ ತತ್ಪಲಂಗಳಂ ಮೆಲ್ಲ
ನೀರಂ ಕುಡಿದೊಂದುದೇಸೆ ತೊಲಗಿರ್ಪುದುಮಾ ಕನ್ನಿಕೆಯುಂ ಕೃತ
ಫಲಜಲಾಹಾರಿಯಾಗಿ ಬಂದೊಂದು ಶಿಲಾತಳದೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿದುರ್
ನೋಡುತ್ತ ಮಿರ್ಪುದುಮಾ ಗಾಂಭೀರ್ಯರತ್ನಾಕರನುಮನತಿದೂರಮಪ್ಪ
ಶಿಲಾತಳದೊಳ್ ವಿಶ್ರಮಿಸಿ ತನ್ನ ಬಂದ ವೃತ್ತಾಂತಮನೆಲ್ಲಮಂ ನೆಹಿಯೆ
ಪೇಟ್ಟು ಮತ್ತಮಾ ದಿವ್ಯಕಾಂತೆಯನಿಂತೆಂದಂ

ಪಿರಿದೆನಿಸಿದ ನಿಮ್ಮಯ ಪ್ರಸಾದಮನಾಂ ಪಡೆದೊಂದು ಗರ್ವದಿಂ
ಪರಿಚಿತನಂತೆ ಬಿನ್ನವಿಸಲುಂ ಬಗೆದಂದಪೆನಂತುಟ್ಟಿ ಬಿ
ತ್ತರಿಪೊಡಧೀರರಪ್ಪ ಮನುಜರ್ ಪ್ರಭುಗಳ್ ದಯೆಯಿಂದೆ ತಮ್ಮನಾ
ದರಿಸಿದೊಡಾಗಳಂತೆ ಗಟಪಲ್ ಬಗೆದರ್ಪದಿದಾವ ವಿಸ್ಮಯಂ

ಆದೊಡಂ

ಮನುಜಂಗೆ ಕೌತುಕಾವಹ
ಮಿನಿತೊಂದಾಶ್ಚರ್ಯಮದಱಿನಿನ್ ಬೆಸಗೊಳ್ಳ
ಲ್ಪನುಗೆಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದಪುದೀ
ಮನಮನನುಗ್ರಹಿಸಿ ದೇವಿ ಪೇಟಲ್ವೇಟ್ಟುಂ

ಸುರಮುನಿಸಿದ್ಧ ಖೇಚರರೊಳಾವ ಕುಲಂನಿಜಜನ್ಮದಿಂವಲಂ
ಕರಿಸಿತೊ ಪಂಚಭೂತಮಯನಾಗಿಯುವಿಾ ತನುವಿಂದುಕಾಂತಿಯಂ
ತಿರೆ ಪೊಳೆಯುತ್ತ ಮಿರ್ದಪುದಿದೇಂ ಪೊಸಜವ್ವನದೇಬ್ಬಿಯೊಳ್ ತಪ
ಶ್ಚರಣಮಿದೇಂ ಪೊದಳ್ಳಿಡಿದ ಕಾನನದೊಳ್ ಬಿಡದೊರ್ಬಳಿರ್ಪದೇಂ

ಎಂದು ಬೆಸಗೊಳ್ಳುದಂ ಕಿಱಿದು ಬೇಗಂ ತನ್ನೊಳ್ ತಾನೆ ಭಾವಿಸಿ

ಪೊಳೆವಲರ್ಗಣ್ಣಳಿಂ ಮಿಳಿರ್ವ ಬೆಳ್ಳು ರಸಾತ್ಮಕಮಾಗಿ ಗಂಡಮಂ
ಡಳತಳದಿಂದಮಂದಿಲಿಯುತಿರ್ದುದೆನಲ್ ನಯನಾಂಬು ಲೋಚನಂ
ಗಳಿನಿರದುಣ್ಣೆ ಶಬ್ದಮಣಮಿಲ್ಲದೆ ತೊಟ್ಟನೆ ಕಣ್ಣಮಗುಟ್ಟಿಳ
ಗ್ಗಳಿಪಟಲಿಂದೆ ಮಾನಿನಿ ಮನಕ್ಕತಿವಿಸ್ಮಯಮಾಗೆ ಭೂಪನಾ

ಅಂತಾ ಕಾಂತೆ ಶೋಕಾಕ್ರಾಂತೆಯಾಗಿ

ರಸೆಯಂ ತಾಂ ತಾಂಕಿಲವ್ವಂತದಬಟಸಿಡಿಲೆಯ್ತಂದುಪೊಯ್ಯಲ್
ನೆಲಂಕಂ

ಪಿಸುವಂತತ್ಯಂತಶೋಕಾಕುಲಿತೆಯಿನಬುತಿರ್ದಪ್ಪಳೋರಂದದಿಂ ಮು
ಟ್ಟಿಸಲಿನ್ನಾರಾರ್ಪರೀ ಶೋಕಮನೆನುತೆ ಭಯಂಗೊಂಡಿದೆತ್ತತ್ತಲೀಗಳ್
ಬೆಸೆಗೊಂಡೆಂ ಕೆಮ್ಮನೆಂದುಮ್ಮಳಿಸಿ ಪಿರಿದುಮಂದಾನ್ಯಪಂ ವ್ಯಗ್ರನಾದಂ

ಅಂತು ನೃಪನತಿವ್ಯಗ್ರನಾಗಿ ಮುಖಪ್ರಕೃತನಾರ್ಥಂ ಪೇರಡ
ವಿಯೊಳಂಜುಳಿಯಿಂ ಜಲವಂ ತಂದು ದೇವಿಯರವಧಾರಿಸುವುದೆಂದು
ಭೂಪನಿಳಿಂಪನುಪರೋಧಿಸುತ್ತಮೆಟೆಯೆ

ಅಳವಿಲ್ಲದಬುತ್ತಿರೆ ಕೆಂ

ವೆಳಸಿದ ಬಾಷ್ಪಾಂಬುಪೂರ್ಣಲೋಚನಮಂ ತ

ಜ್ವಳದಿಂದ ಕರ್ಚಿ ವಲಚ್ಚಂ

ಚಲದಿಂ ನಿಜವದನಬಿಂಬಮಂ ಸತಿ ತೊಡೆದಳ

ಅಂತಾ ಕಾಂತೆ ಶೋಕಾಕ್ರಾಂತೆಯಾಗಿರ್ಪುದಂ ಕಂಡಿಂತಪ್ಪವರು
ಮಟುವಂದಮದ್ಭುತಮೆಂದು ಮನದೊಳ್ ಭಾವಿಸುತ್ತಮಿರೆ

ಉರಗಮುಖೋಗ್ರದಂಷ್ಟ್ರ ಸಹಜಾತೆಯನೂರ್ಜಿತಕಾಲಪಾಶ ನಿ
ಷ್ಕುರತರರೂಪೆಯಂ ಸಹಜಶಾಕಿನಿಯಂ ವಿಷಕನ್ಯಕಾ ಸಹೋ
ದರಿಯನಪಾರಘೋರ ದುರಿತಾರ್ಣವ ಜಾತಿಯನಾತ್ಮವಲ್ಲಭಾಂ
ತರಿತೆಯನೆನ್ನನಣ್ಣ ಬೆಸಗೊಳ್ಳದೆ ವೇಲಿಪ್ಪಿನೆ ತತ್ಪ್ರಸಂಚಮಂ

ಗತಭಾಗ್ಯೆಯೆನಿಪ ಪಾಪಾ
ಸ್ವಿತೆಯಂ ಪತಿದುಃಖಭಾಜನೆಯ ವೃತ್ತಾಂತ
ಸ್ಥಿತಿಯನದೇಂ ಕೇಳ್ವಪೆ ನೃಪ
ಸುತಕೌತುಕಮೆಂಬೆಯವೊಡುಸಿದವೆನೀಗಳ್

ನಾಗವರ್ಮ - ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾದಂಬರಿ

ಸು. (೯೯೦)

೧೬. ವಸಂತ ಲಕ್ಷ್ಮಿ

ಅವಿರಳತಮಾಳಭೂರುಹ |
ನಿವಹದ ಮೇಲೋಳಿವಟ್ಟು ಪಾಱುವ ಗಿಳಿ ಪೋ ||
ಲ್ತುವು ಕಱಿಯ ಮುಗಿಲ ಮೇಲೊ |
ಪ್ಪುವ ರುದ್ರಸುರೇಂದ್ರಚಾಪರುಚಿರಶ್ರೀಯಂ ||

ನಂದನವನದೊಳಗೇನೆಂ |
ಬಂದವೊ ಮರನೆಂದು ಕಂತು ಬೆಸಗೊಳೆ ಮಾವಿಂ ||
ಬಂದಿದುರ್ವೆಂದು ಬಿನ್ನವಿ |
ಪಂದದೆ ಕೋಗಿಲೆಗಳುಲಿದುವಾಮೃದ್ರುಮದೊಳ್ ||

ಬಂದಿರೆ ಮಾಮರಂಗಳಿರ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರೆ ಕೋಕಿಲಾಳಿನೀ |
ವೃಂದಮೆ ಬನ್ನಿಮಿತ್ತ ಶುಕ ನೀಂ ಸೊಕಮೇ ರಜನೀಂದ್ರಚಂದ್ರಸೈ ||
ಪಿಂದಮೆ ಬಂದಿರೇ ಕುಶಲಮೇ ನಿಮಗೆಂದು ಮಧುಪ್ರವೇಶದೊಳ್ |
ಬಂದು ಮನೋಜನೇನನಿತುಮಂ ಪೆಸಗೊಂಡನೊ ಕೂಡಿಕೊಂಡನೋ ||

ಅಳಿಸಾತ್ಮತಕುಸುಮಂ ಕೋ |
ಕೆಳಸಾತ್ಮತಕೋರಕಾಂಕುರಂ ರಾಜಶುಕಾ ||
ವಳಿಸಾತ್ಮತಕೋಮಲಫಲ |
ಮಿಱಿಸಿದುರ್ವೆ ದೊರೆಗೆ ಚೂತತರು ಸುರತರುನಂ ||

ಎಳವೆಱಿ ದಾಡೆ ಕೆಂದಳಿರೆ ನಾಲಗೆ ಮಾಮರನಳ್ಳೆಗೊಂಬಿನೊಳ್
ಮಿಳಿವೆಳವಳ್ಳಿ ಬಾಲಮಲಗೊಂಚಲೆ ಕೇಸರಮೆಂಬಿನಂ ಮನಂ ||
ಗೊಳೆ ಮಧುಮಾಸಕೇಸರಿ ವಿಯೋಗಿಗಳೆಂಬ ಮೃಗಂಗಳಂ ಭಯಂ |
ಗೊಳಿಸಿದುದುತ್ಕರಮದಕೋಕಿಲಗರ್ಜಿತರ್ಜಿತಂಗಳಿಂ ||

ನವಕಳಿಕಾಂಕುರಪ್ರಕರಮಂನವ ಕೋಪಿಲ ಕುಟ್ಟಿಲಂಗಳಂ |
 ನವಫಲಕಂಗಳಂ ಮಿಳಿರ್ವ ಕೊಂಬುಗಳೆಂಬ ಕರಂಗಳಿಂ ಮಧೂ ||
 ತ್ಸವದೊಳಿವೆಮ್ಮ ತಂದೊಡಮೆಯಿಂದಿದಿರೊಳ್ ಪಿಡಿದಂಗಳಂಗೆ ಲೆ |
 ಕೃವಣಿಗೆ ದೋಷವಂತೆನೆದು ತೋಪುದುವಂದಿನ ಬಂದಮಾವುಗಳ್ ||

ಪದೆದಧಿರಾಜನಾದೆನಗೆ ಮಾಮರನಂ ಯುವರಾಜನಾಗಿ ಮಾ |
 ಟ್ಪುದು ಪದನೆಂದು ಮನ್ಮಥನೃಪಂ ಸಹಕಾರಮಹೀರುಹಕ್ಕೆ ಕ||
 ಟ್ಟಿದ ಯುವರಾಜಕಂಠಿಕೆವೊಲಾಯ್ತೆಡೆಗೊಟ್ಟೆಡೆಗೊಟ್ಟು ನಿಂದ ಪ |
 ಟ್ಟಿದಗಣಮುಂ ಪ್ರಸೂನಭರಮುಂ ಮಕರಂದಗುಣಾಭಿಶೋಭಿತಂ ||

ಸ್ತರಶರವೇವುವೆಂಬ ಶಿಶಿರಾಂಶುವ ತಣ್ಣದಿರೇವುವೆಂಬ ತೆಂ |
 ಬೆರಲರಲೇವುವೆಂಬ ಕಳಕಂಠಿಯ ಬಗ್ಗಣೆಯೇವುವೆಂಬ ಗಾ ||
 ವರಿಸಳಿಯೇವುವೆಂಬ ಮಧುಮಾಸದ ಗೋಸಣೆಯೇವುದೆಂಬ ಬ |
 ದ್ದರನಪ್ಪಿಯಟ್ಟೆ ಸಂತಮಿರಲೀಯದೆ ಬಾಳಬಸಂತವಾರಣಂ ||

ವಿಲಸದಶೋಕಪಲ್ಲವತಲಂ ವಿಕಚಾಬ್ಜದಳಾಕ್ಷಿ ಮತ್ತಕೋ |
 ಕಿಲಕಲನಿಸ್ವನಂ ಸಕಲಚಂದ್ರವಿಲಾಸಮುಖಂ ಸಸೌರಭಾ ||
 ನಿಲರಮಣೀಯನಿಶ್ವಸಿತಮಸ್ಥಿರಭೃಂಗಚಲಾಲಕಂ ಮನಂ |
 ಗೊಳಿ ಪರಿಪೂರ್ಣಮಾಯ್ತು ನವಯಾವನಲಕ್ಷ್ಮಿ ವಸಂತಲಕ್ಷ್ಮಿಯಾ

ರನ್ನ-ಅಜಿತತೀರ್ಥಕರ ಪುರಾಣ
 (೯೯೦)

೧೭. ಅಭಿಮಾನಧನ ಸುಯೋಧನ

ಪ್ರತಿಕೂಲದೈವನಯ್ ನೀಂ
ಪ್ರತಿನೃಪರನುಕೂಲದೈವರಸಹಾಯನೆ ನೀಂ
ಪ್ರತಿನೃಪರಸಹಾಯ[ಜಿತ]
ಪ್ರತಿಬಲ[ರ]ದಒಂದನರ್ಥಕಂ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥಂ

ಎಂದು ನುಡಿದ ಸಂಜಯನ ನುಡಿಗೆ ದುರ್ಯೋಧನಂ ನಿವೈದಿಸಿ

ಸಮರಜಯಂ ದೈವಾಯ
ತ್ತಮದಒನಾ ಪುರುಷಕಾರಮನಗಾಯಿತ್ತಾಗಳ
ಯಮನಂದನಾದಿಗಳೊಳೊಂ
ದೆ ಮೆಯ್ಯೊಳಾಂತಿಒವನೆನ್ನ ಚಲಮಂ ಮೆಒವೆಂ

ಸುರಸಿಂಧೂದ್ಭವಕುಂಭಜನ್ಮದಿನಕೃತ್ಪತ್ರಾದಿಗಳ್ ಸಾಯೆ ಸಂ
ಗರದೊಳ್ ಪಾಂಡವರಂ ಗೆಲಲ್ ನೆಒಿಯನಿನ್ನೇಕಾಕಿ ದುರೈಯೋಧನಂ
ಸೆರಗಂ ಪಾರ್ಥವನೆನ್ನವಿಾ ಧರೆ ಭುಜಾದಂಡಂ ಗದಾದಂಡಮೆಂ
ಬೆರಡುಂ ಸಂಜಯ ಮಜ್ಜಯಕ್ಕೆ ನೆರವಿಂ ಮತ್ತನ್ಯರಂ ಪಾರ್ವನೇ

ಮದವತ್ತರಿಗಳ ಬಿದುವಂ
ವಿದಾರಣಂಗೆಯ್ದು ಕೊಲ್ವ ಕಂಠೀರವಕಂ
ಕದನದೊಳರಿನ್ಯಪರಂ ಕೋ-
ಪದೆ ಕೊಲ್ವೆನಗಂ ಸಹಾಯರೆಂಬರುಮೊಳರೇ

ಎಂದು ನುಡಿದು ಕಾಲದಂಡಪ್ರಚಂಡಮಪ್ಪ ತನ್ನ ಗದಾದಂಡಮಂ
ಭುಜಾದಂಡದೊಳಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮರಾಭಿಮುಖನಾಗಿ ನಡೆವ ಘಣಿ
ರಾಜಕೇತನನಂ ಸಂಜಯನಂಜದೆ ಮಾರ್ಕೊಂಡು

ಪವನಾತ್ಮಜಂ ಮಹಾರಥ-
ನವನಿಪ ಸಮರಥನೆ ನೀನದರ್ಕಧಿಕನೋಳಾ
ಪವನಾತ್ಮಜನೋಳ್ ಮಱಿ ಬ
ಧವೈರಮಂ ಸಂಧಿಮಾಪ್ಪುದುತ್ತಮಪಕ್ಷಂ

ಎಂದು ನುಡಿದ ಸಂಜಯನ ನುಡಿಗೆ ಸಿಂಗಾಕ್ಷನತಿವಿಷಮಪರುಷ
ವೇಷಾವೇಶಧರನಾಗಿ

ಅತಿರಥನಾತಂ ಗಡ ಬಲ-
ಯುತ[ನಾಂ] ಸಮರಥನೆ[ನ]ಧಿಕಬಲವಂತಂ ಮಾ-
ರುತಿ ಗಡ ಮಹಾರಥಂ ಮಾ-
ರುತಿಯುಂ ತದ್ರಥದ ಗಾಲಿಗಳ್ ದೊಡ್ಡಿದುವೇ

ಪೆಜರಂ ಪೊಗಟ್ಟಿವೆ ಯೆಮ್ಮಂ
ಕಿಱಿಯರ್ ಮಾಡಿದವೆ ಯೆಲವೊ ಸಂಜಯ ! ನೀನುಂ
ಪೆಜನೊರ್ವಂ ಬಿಲ್ಲೋಜಂ
ಪೆಜನೊರ್ವಂ ಸಿಂಧುಪುತ್ರನಾಗಲ್ ಬಗೆವೋ ?

ಎಂದರಸನವಂಗಿ ವಿರಸವಾಗಿ ಪರುಷಮಂ ನುಡಿಯೆ ಸಂಜಯನಂಜಿ

ಎನಿತೆನಿತಂ ಕಲಿಸಿದೊಡಂ-
ತನಿತನಿತು ನಿಜಸ್ವಭಾವಮಕ್ಕುಂ ನೃಪನಂ-
ದನನಂತುಮಂತು ಕರ್ಕಶ-
ತನುವಂತೇಶೂನ್ಯಮಕ್ಕುಮುನ್ನತವಂಶಂ

ಎಂದಱಿದು 'ಮೌನಂ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಾಧನಂ' ಎಂಬುದು ಈತಂಗೆ
ಅನುಕೂಲವೃತ್ತಿಯುಂ ಸ್ವಚ್ಛಂದಾನುವೃತ್ತಿಯುಮಾಗಿ ನೆಗ[ಟ್ಟುದು]

ಎಂತುಂ 'ಆರಾಧ್ಯಂ ನ ಪ್ರಕೋಪಯೇತ್' ಎಂದು ವೋನಂಗೊಂಡು
ಸಂಜಯಂ ಕಿಷಿದು ಬೇಗಮಿದುರ್ ಘಣಿರಾಜಕೇತನಂ ಯುಧ್ಧಸನ್ನದ್ಧ
ನಾಗಿ ನಡೆವುದಂ ಕಂಡು ಮತ್ತಮಾ ಸಂಜಯಂ ನಿಸರ್ಗಮೂರ್ಖನುಂ
ಸ್ವಭಾವದೃಢನುಂ ಸ್ವಾಮಿಹಿತವನುಂ ಅಪ್ಪುದಳಿಂದಿರಲಾಳದೆ

ಆ ಬಲದೇವಾಶ್ವತ್ಥಾಮರುಮಿದರ್ ಆವರಿವರುಮಲ್ಲದೆ ಕೃಪ ಕೃತ
ವರ್ಮರುಮಿದರ್ ಅಂತು ನಾಲ್ವರೊಳೊಬ್ಬಗೆ ವೀರಪಟ್ಟಮಂ ಕಟ್ಟಿ
ವೀರಪ್ರಮುಖಂಗೆ ಸೇನಾಧಿಪತ್ಯಾಭಿಷೇಕಮಂ ಮಾಡಿ ಪಗೆಯಂ ಕಯ್ಗೆ
ಮಾಟ್ಟುದು ಎಂಬುದುಂ ಸಂಜಯನ ನುಡಿಗೆ ದುರ್ಯೋಧನನಿಂತೆಂದಂ

ತ್ರಿದಶನದೀಸುತನಿಂ ತೀ

ರದ ಕಜ್ಜಂ ಮುನ್ನೆ ಕಳಶಸಂಭವನಿಂ ತೀ

ರದ ಕಜ್ಜಮಿನಜನಿಂ ತೀ

ರದ ಕಜ್ಜಂ ದ್ರೋಣಪುತ್ರನಿಂ ತೀರ್ದವುದೇ !

ದ್ರೋಣನೆಮಗೊಳ್ಳಿಕೈದಂ

ದ್ರೋಣನ ಸುತನೊಳ್ಳಿಕೈಯದಿರ್ಕುಮೆ ? ಸಮರ

ಕ್ಷೋಣಿಯೊಳಿನ್ನವನಾಸೆಯ ?

ಮಾಣೆಯಾಂ, ಕಯ್ಗೆಸೊರೆಯ ಕುಡಿಯೇಂ ಮಿಡಿಯೇಂ ?

ಮಡಿವೊಡೆ ಪಗೆ, ರವಿಸುತನಿಂ

ಮಡಿಗುಂ, ಮೇಣ್ ಶೌರ್ಯಶಾಲಿ ದುಶ್ಯಾಸನನಿಂ

ಮಡಿಗುಂ, ಮೇಣೆನ್ನಿಂದಂ

ಮಡಿಗುಂ, ಪೆಟಪೆಟರಿನೆನ್ನ ಪಗೆ ಮಡಿದವುದೇ ?

ಕಾನೀನಂ ದ್ರೋಣ ನದೀ
ಸೂನುಗಳಲಿಂ ಬಿಟ್ಟು ಪೆರನೆಗಿಲ್ಲಿಂ
ದಾನೆ ಗಳಿತಾಶ್ರುಜಲದಿಂ
ಸೇನಾಪತ್ಯಾಭಿಷೇಕಮಂ ಮಾಡಿದಪೆಂ

ಎನಗೆ ಮನಮಿಂದು ಶೂನ್ಯಂ
ಮನೆ ಶೂನ್ಯಂ ಬೀಡು ಶೂನ್ಯಮಾದುದು ಸಕಲಾ
ವನಿ ಶೂನ್ಯಮಾಯ್ತು, ದುಶ್ಯಾ
ಸನನಿಲ್ಲದೆ ಕರ್ಣನಿಲ್ಲದಾನೆಂತಿರ್ಪೆಂ ?

ಬಾಂಧವರನಿಜ ಸರಸಿಜ
ಬಾಂಧವತನಯನುಮನೆನ್ನ ತಮ್ಮನುಮಂ ನ-
ಮ್ಮಂಧನರೆಂದ್ರನ ಮೊಗಮಂ
ಗಾಂಧಾರಿಯ ಮೊಗಮನಾವ ಮೊಗದೊಳೆ ನೋಟ್ಟಿಂ

ಎನೆ ಸಂಜಯನಾ ಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್ ಭೀಷ್ಮ ದ್ರೋಣ ಕರ್ಣ
ದುಶ್ಯಾಸನ ಶಲ್ಯ ಶಕುನಿ ಸೈಂಧವ ಭೂರಿಶ್ರವಃ ಸೋಮದತ್ತ ಭಗದತ್ತ
ಸೌಬಲ ಬೃಹದ್ಬಲ ಬಾಹ್ಲೀಕ ವಿಂದಾನುವಿಂದಾದಿಗಳ ಸಾವಿನೊಳ್
ಸರ್ವಾಂಗವಿಕಳ ರಾಗಿದ್ಧ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಗಾಂಧಾರಿಯರ ಚರಣಾರವಿಂದ
ವಂದನಂಗೆಯ್ದು ದೇವರ ಮನಃಕ್ಷತಮನಾಱಿಸಲ್ವೇಬ್ಬುದು ಬೀಡಿಗೆ
ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ದುದೆನೆ

ಸವಳದೆ ಗುರುಜನದಲ್ಲಿಗೆ
ಯುವರಾಜನುಮಂಗರಾಜನುಂ ಬೆರಸು ರಣೋ-
ತ್ಸವದಿಂ ಪೋದೆಂ ನಾಣ್ಣುವೆ-
ನವರಿವರುಮಿಲ್ಲದಿಗಳಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗಲ್

ಪತಿಶೋಕವಿಕಳ ಪಾರ್ಥಿವ-

ನಿತಂಬಿನೀಜನಮನೀಕ್ಷಿಸಲ್ ಸಂಜಯ ಲ-

ಜ್ವತನೆನ್ನಿರ್ಪಿರವಿಂದೇ

ಕೆ ತೋರ್ಪೆನಾನೆನ್ನ ಮೊಗಮನತಿದುಃಖಿತನೆಂ

ರನ್ನ-ಗದಾಃಯುಧ

೯೯೩

೧೮. ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಗಾಂಧಾರೀ ಸಂದರ್ಶನ

ಎಂಬನ್ನೆಗಂ ಸಕಲಚತುರಂಗಬಲವಿಕಳನಾಗಿ ಸಪ್ತಾಂಗರಾಜ್ಯಸಮಾ
ಲಿಂಗಿತನಾಗಿ ಸಂಗ್ರಾಮರಂಗದೊಳಿದನೆಂಬುದಂ ಆಪ್ತಚರರಱಿಪೆ
ಕೇಳ್ವ ಗಾಂಧಾರಿಯುಂ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನುಂ ಶೋಕಾಕುಲೀಕೃತಚಿತ್ತರಾಗಿ
ತಮ್ಮ ಮಗನನಾರಯ್ಯಲುಂ ಮನಃಕ್ಷತಮನಾಱಿಸಲುಮೆಂದು
ಅಱಿಸುತ್ತುಂ ಬಂದು

ಪಡೆ ಪನ್ನೊಂದಕ್ಷೋಹಿಣಿ-

ಗೊಡೆಯನೆ ಮೂರ್ಧಾಭಿಷಿಕ್ತನಯ್ ಮೂಱುಂ ಬೆ-

ಳ್ಳೊಡೆಯ ನಡುವಿರ್ಪ ನೀನಿ-

ರ್ದೆಡೆಯುಮನೆಮಗಱಿಯದಂತುಟಾದುದೆ ಮಗನೇ

ಎಂದು ಪಱಿಯಿಸುತ್ತುಂ ಬರ್ಪ ಗುರುಜನಧ ಸರಮಂ
ಸಂಜಯನಱಿದು ಕರಕಮಲಮುಕುಳಿತಾಂಜಲಿಯಾಗಿ ದೇವಾ ನಿನ್ನಲ್ಲಿಗೆ
ನಿಜಜನನೀಜನಕರ್ ಅಱಿಸುತ್ತುಂ ಬಂದರ್ ಎಂಬುದುಂ ಉದ್ಧೃತ
ಗೋತ್ರಾಭಿಮುಖಂ ವಜ್ರಾಘಾತಮಾದಂತೆ ಸಿಗ್ಗಾಗಿ ತಲೆಯುಂ ಬಾಗಿ

ಅರಿಭೂಪಾಲರನಿಕ್ಕಿ ಗೆಲ್ಲೊಸಗೆಯಿಂ ತೂರ್ಯಸ್ವನಂ ಪೊಣ್ಣೆ ಸೋ
ದರರುಂ ಮಕ್ಕಳುಮಾಪ್ತರುಂಬೆರಸು ಬಂದಾನಂದದಿಂ ಕಾಣ್ಬೆನೆಂ
ದಿರಲಿಂತಾಯ್ತು ನಿಧಾತ್ರ ಮದ್ಗುರುಗಳಂ ದುಃಖಾತ್ಮರಂ ಶೋಕತ
ತ್ವರರಂ ಮೆಯ್ಯೊಳೆ ಬೀಟ್ಟು ಕಣ್ಣಿನಿಗಳಿಂ ಕಾಣ್ಬಂತುಟಂ ಮಾಡಿದಯ್

ಕಂದ ನಿಜಾನುಜರೆಲ್ಲಿದ

ರೆಂದೆನ್ನಂ ಜನನಿ ಬಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡದೇ

ನೆಂದು ಮಱುಮಾತುಗುಡುವೆಂ ?

ಪಿಂಡಿಗ್ ಪಾಂಡೀಯನಿಂದು ಇನೆ . ಸುನೇನೋ !

ಶೋಕಂ ಮಿಗೆ ಫಣಿರಾಜಸ-

ತಾಕಂ ವಿಗಲಿತವಿವೇಕನವಿರಳಬಾಷ್ಪೋ-

ದ್ರೇಕಂ ಹಾ ದುಶ್ಯಾಸನ

ಹಾ ಕರ್ಣಾ ಎನುತಮಂತೆ ಮೂರ್ಛಿಗೆ ಸಂದಂ

ಮೂರ್ಛಿಯಿಂದೆಚ್ಚಿತ್ತು ನಿಜಜನನೀಜನಕರಂ ಕಂಡು ಲಜ್ಜಾಭರದಿಂ
ಶಿರಮನಾನತಂ ಮಾಡೆ ಸಮರಾನುಬಂಧಮಂ ಮಾಣ್ಬುದು ಎನ್ನೆಂಬುದ
ನಿಂಬುಕಯ್ಯುದು ಎಂದ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ನುಡಿಯಂ ಗಾಂಧಾರಿ ಸಮಭ್ಯ
ರ್ಥಿಸಿ ತಾನುಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ

ಸಮರವ್ಯಾಪಾರಂ ಮಾ

ಣ್ಣು ಮಗನೆ ನಿಜಶಿಬಿರದತ್ತ ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ ಸ-

ತ್ತ ಮಗಂದಿರ್ ಸತ್ತರ್, ನೀ

ನೆಮಗುಳ್ಳೊಡೆ ಸಾಲ್ಪುದವರನಿನ್ ತಂದಪೆವೇ

ತನ್ನೊಡವುಟ್ಟಿದರ್ ಪೆಸರ ನಾಲ್ವರೊಳೊರ್ವರುಮಿಲ್ಲದಿದೊಡಂ
ತನ್ನಸುವಂ ನಿವೇದಿಸುವನಗ್ಗಿಗೆ ಧರ್ಮತನೂಜನೆಂದೊಡಾ-
ನೆನ್ನೊಡವುಟ್ಟಿದರ್ ಪೆಸರ ನೂರ್ವರೊಳೊರ್ವರುಮಿಲ್ಲ ಬಾಲ್ಪಿತ್ತಿನೆಂ-
ಬೆನ್ನಲಿಯಾಸೆಯಂ ಬಿಸುಡಿಮೆನ್ನವರಾದುದನಾಗದಿರ್ಪೆನೇ

ಸಾಧಿಸುವೆಂ ಫಲ್ಗುಣನಿಂ

ಸಾಧಿಸುವೆಂ ಪವನಸುತನ ಬಸಿಲಿಂ ಹಾ ಕ

ರ್ಣಾ ! ದುಶ್ಯಾಸನ ! ತೆಗೆವೆಂ,

ನಿರ್ದೋಷಿ ಬಲಿಕ್ಕೆ ಯಮಜನೊಳ್ ಪುದುವಾಲ್ಪಿಂ

ಅಂ ಮಗನೆ ನಿಮಗೆ ಧರ್ಮಜ

ನೇಂ ಮಗನಲ್ಲನೆ ಬಲಿಕ್ಕೆ ನೀಮುಂ ತಾಮುಂ

ನಿಮ್ಮೊಳ್ ನೇರ್ಪಡುಗಿಡದೆ ಸು

ಖಂ ಮುನ್ನಿನ ತೆಲದೆ ಬಾಲ್ಪುದಾಂಬೆಸಕಯ್ಯೆಂ

ನೀನೆಂತುಮೆಮ್ಮ ಪೇಟ್ಟುದಂ ಕಯ್ಕೊಳ್ಳದೆ ಛಲಮನೆ ಕಯ್
ಕೊಂಡು ಪಾಂಡುನಂದನರೊಳ್ ಕಾದಿದಲ್ಲದೆ ಸಂಧಿಯನೊಡಂಬಡೆಯ
ಪಿನಂ ನೀನೆಮಗಿನಿತನೊಳ್ಳಕಯ್ಯಲ್ಲೇಟ್ಟುದು ನೆಗಟ್ಟು ಕಜ್ಜಮಾವುದು
ಮಂ ನಿಮ್ಮಜ್ಜನೊಳಾಲೋಚಿಸಿ ನೆಗಟ್ಟುದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ದದೆನೆ
ಮಹಾಪ್ರಸಾದಮೆಂದು ಅದನೊಡಂಬಟ್ಟು ಅಂತು ಪೋಗೆ

ರನ್ನ-ಗದಾಯುದ್ಧ
(೯೯೩)

೧೯. ದುರ್ಯೋಧನ ಪ್ರಲಾಪ

ಇಭಶೈಲಂಗಳನೇಷಿಯೇಷಿ ರುಧಿರಸ್ರೋತಂಗಳಂ ದಾಂಟಿ ದಾಂ-
ಟಿಭದೋರ್ನೀಲಲತಾಪ್ರತಾನ ವಿಸಿನವ್ರಾತಂಗಳೊಳ್ ಸಿಲ್ವಿ ಸಿ-
ಲ್ವಿ ಭರಂಗೆಯ್ದುಪ್ಪಡೆಯಿಡ್ಪ ಸಂಜಯಶಿರಃಸ್ತಂಧಾವಲಂಬಂ ಕುರು-
ಪ್ರಭು ಕಂಡಂ ಶರಜಾಲಜರ್ಜರಿತಗಂತ್ರತ್ರಾಣನಂ ದ್ರೋಣನಂ

ಅಂತು ನಿಸರ್ಗದುಷ್ಟಧೃಷ್ಟದ್ಯುಷ್ಟ ಕರವಿಲುಳಿತಮೌಳಿಯಾಗಿದರ್
ಭಾರದ್ವಾಜನಿರವಂ ರಾಜರಾಜಂ ನೋಡಿ

ಅಜಿಯಮೆ ಬಿಲ್ಲ ಬಿನ್ನಣಕೆ ಗಾಂಡಿವಿಯಲ್ತು ಪಿನಾಕಪಾಣಿಯುಂ
ನೆಷಿಯನಿಡಿರ್ಚಿ ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಕಾದಿ ಗೆಲಲ್ವಿದು ನಿಮ್ಮುಪೇಕ್ಷೆಯೆಂ
ದಜಿಯನಿದೆನ್ನ ಕರ್ಮವಶಮೆಂದಜಿಯೆಂ ನಿಮಗಿಂತು ಸಾವುಮೀ-
ತೆಪದಿನಕಾರಣಂ ನೆಷಿಯೆ ಸಂಭವಿಸಿದುದೊ ಕುಂಭಸಂಭವಾ

ಎಂದು ಕುಂಭಸಂಭವನಂ ತ್ರಿಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂಗೆಯ್ದು ಬರುತ್ತಂ ಆ
ದಿಶಾ ಭಾಗದೊಳ್

ಅರೆಮುಗಿದಿದರ್ ಕಣ್ಮಲರಲದರ್ ಮೊಗಂ ಕಡಿವೋದ ಕಯ್ಯುಮಾ-
ಸುರತರನಾಗೆ ಕರ್ಚಿದವುಡುಂ ಬೆರಸನ್ಯಶರಪ್ರಹಾರ ಜ-
ರ್ಜರಿತಶರೀರನಾಗಿ ನವಲೋಹಿತವಾರ್ಧಿಯೊಳಬ್ಬು ಬಿಟ್ಟನಂ
ಕುರಪತಿ ನೋಡಿ ಕಂಡನಭಿಮನ್ಯುಕುಮಾರನನಾಜಿವೀರನಂ

ಅಸಮಬಲ ನಿನ್ನ ವಿಕ್ರಮ
ಮಸಂಭವಂ ಪೆರ್ಗಿ ನಿನ್ನನಾನಿತಿಂ ಪ್ರಾ
ರ್ಥಿಸುವೆನಭಿಮನ್ಯು ನಿಜಸಾ
ಹಸೈಕದೇಶಾನುಮರಣಮೆಮಗಕ್ಕೆ ಗಡಾ

ಕಿಞ್ಞಿದೇಯಂ ಪೋಗಿ ತನ್ನ ತಮ್ಮ ನಿರ್ದಿರವಂ ಕಂಡು ಸೈರಿಸ
ಲಾಱದೆ

ನಿಜಜೀವಂ ಪರಲೋಕದೊಳ್ ನಿಜಮಹಾಮಾಂಸಂ ಪಿಶಾಚಾಸ್ಯದೊಳ್
ನಿಜರಕ್ತಂ ರಿಪುಕುಕ್ಷಿಯೊಳ್ ನಿಜಶಿರಂ ನಕ್ತಂಚರೀಹಸ್ತದೊಳ್
ನಿಜಕಾಯಂ ಕುರುಭೂಮಿಯೊಳ್ ನೆಲಸೆ ಗಾಂಧಾರೀಜ ದುರ್ಯೋಧನಾ
ನುಜ ದುಶ್ಯಾಸನ ಭೀಮಭೀಮಗದೆಯಿಂ ಪಂಚತ್ವವಂ ಪೊರ್ದಿದು

ನಿನ್ನಂ ಕೊಂದಂ ಗಡಮೊಳ-
ನಿನ್ನಂ ಕೊಂದವನನಿಕ್ಕ ಕೊಲ್ಲದೆ ಮಾಣ್ವಾ-
ನಿನ್ನಮೊಳೆಂ ಗಡ ಸಾಲದೆ
ನಿನ್ನಯ ಕೂರ್ಮಗಮದೆನ್ನ ಸೌಧರ್ಮಿಕೆಗಂ

ಜನನೀಸ್ತನ್ಯಮನುಂಡೆನಾಂ ಬಲಿಕೆ ನೀಂ ಸೋಮಾಮೃತಂ ದಿವ್ಯಭೋ
ಜನಮೆಂಬಿಂತಿವನುಂಡೆನಾಂ ಬಲಿಕೆ ನೀಂ ಬಾಲತ್ವದಿಂದೆಲ್ಲಿಯುಂ
ವಿನಯೋಲ್ಲಂಘನಮಾದುದಿಲ್ಲ ಮರಣಕ್ಕೆನ್ನಿದೆ ನೀಂ ಮುಂಚಿದಯ್
ಮೊನೆಯೊಳ್ ಸೂರ್ಯ ತಡಮಾಯ್ತಿದೊಂದೆಡೆಯೊಳಂ ಹಾ ವತ್ಸ
ದುಶ್ಯಾಸನಾ

ದಿನಕರತನೂಜನಂ ರಾಜರಾಜಂ ನೋಡಿ ಬಾಷ್ಪವಾರಿ ಧಾರಾಪೂರಿತ
ಲೋಚನನುಂ ಮನ್ಮಥದ್ವತಕಂಠನುಂ ಅಸಹ್ಯಶೋಕಾನಲದಹ್ಯ
ಮಾನಾಂತಃಕರಣನುಮಾಗಿ

ಅನುಂ ದುಶ್ಯಾಸನನುಂ
ನೀನುಂ ಮೂವರೆ ದಲಾತನುಂ ಕಲಿದ ಬಲಿ
ಕೃಪನುಂ ನೀನೆ ದಲೀಗಲ್
ನೀನುಂ ಮಗುಟ್ಟಿತ್ತವೋದೆ ? ಅಂಗಾಧಿಪತೀ

ಅನ್ಯತಂ ಲೋಭಂ ಭಯಮೈಂ
 ಬಿನಿತುಂ ನೀನಿರ್ದ ನಾಡೊಳಿರ್ಕುಮೆ ರವಿನಂ
 ದನ ನನ್ನಿ ಚಾಗಮಣೈಂ
 ಬಿನಿತರ್ಕಂ ನೀನೆ ಮೊತ್ತಮೊದಲಿಗನಾದಯ್

ನೀನುಳ್ಳೊಡುಂಟು ರಾಜ್ಯಂ
 ನೀನುಳ್ಳೊಡೆ ಪಟ್ಟಮುಂಟು ಬೆಳ್ಳೊಡೆಯುಂಟಯ್
 ನೀನುಳ್ಳೊಡುಂಟು ಪೀಠಿಗೆ
 ನೀನಿಲ್ಲದಿವೆಲ್ಲಮೊಳವೆ ಅಂಗಾಧಿಪತೀ

ನಿನ್ನಂ ಕೊಂದ ಕಿರೀಟಿಯು
 ಮೆನ್ನನುಜನನಿಕ್ಕಿ ಕೊಂದ ಭೀಮನುಮೊಳನಾ
 ನಿನ್ನಮೊಳೆಂ ಗಡ ! ಸಾಲದೆ
 ನಿನ್ನಯ ಕೂರ್ಮಗಮದೆನ್ನ ಸೌಧರ್ಮಿಕೆಗಂ

ಇನಸುತನಿರವಂ ದುಶ್ಯಾ
 ಸನನಿರವಂ ಕಂಡುಮಿನ್ನುಮೆನ್ನಸುವಿದು ನೆ
 ಟ್ಟನೆ ಪೋದುದಿಲ್ಲ ಕಲ್ಲಿದೆ
 ತನದಿಂದೆನ್ನಂತು ಬಚ್ಚಿನಾವನುಮೊಳನೇ

ಕೆಳೆಯಂಗಾಯ್ತು ಸುಮೋಕ್ಷಮಾಗದೆನಗಂ ಬಾಷ್ಪಾಂಬುಮೋಕ್ಷಂಧರಾ-
 ತಳಮಂ ಕೊಟ್ಟನಿವಂ ಜಳಾಂಜಳಿಯುಮಂ ನಾಂ ಕೊಟ್ಟನಿಲ್ಲನೈಮಂ-
 ಡಳಮಂ ಸುಟ್ಟನಿವಂ ಪ್ರತಾಪಶಿಖಿಯಿಂದಾನೀತನಂ ಸತ್ಕ್ರಿಯಾ-
 ನಳನಿಂ ಸುಟ್ಟನುಮಿಲ್ಲ ಮತ್ತಿಯತಮಂ ಕರ್ಣಂಗಿದೇಂ ಕೂರ್ತಿನೋ

ಗುರು ದೀಕ್ಷಾವಿಧಿಗಳ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಹಿತಕಾರ್ಯಳೋಚನಕ್ಕಾಳ್ಳನು-
 ವರೆಯಂ ಕಾವ ಗುಣಕ್ಕೆ ನರ್ಮಸಚಿವಂ ಕ್ರೀಡಾರಸಕ್ಕಾನೆಯಾಳ್

ಗುರುಭಾರಕ್ಕಿವಾಳ್ ರಣಕ್ಕೆ ತುಟ್ಟಿಲಾಳ್ ಕಟ್ಟಾಯದೊಳ್ ಮೇಳ
ದಾಳ್
ಪರಿಹಾಸಕ್ಕೆನಿಸಿದನೆಂತು ಮುಷಿವಂ ದುರೈಧನಂ ಕರ್ಣನಂ

ಎಂದು ಶೋಕರಸಮಂ ಕೋಪರಸದಮೇಲಿಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಪಡೆಯೆಯ್ತು
ಪುರದಂ ನೋಡಿ ನಡೆವ ದಂದಶೂಕಪತಾಕನ ಮುಳಿಸಿನಂದಮನುಷಿದು
ಸಂಜಯನೆಂದಂ ಎಲೆ ದೇವಾ ಭೀಷ್ಮರಿತ್ತಲಿದರ್ಪರ್ ಇತ್ತ ಬಿಜಯಂ
ಗೆಯ್ಯಿಂ ಎಂತುಂ ನಿಜಗುರುಜನಪ್ರಾರ್ಥನಾಭಂಗಂ ಮಾಡಲಾಗದು ಇಂ
ನೀಂ ನೆಗಟ್ಟು ಕಜ್ಜಮಾವುದುಮಂ ನಿಮ್ಮಜ್ಜನೊಳಾಳೋಚಿಸಿ ನೆಗಟ್ಟುದು
ಎಂದು ಪೇಟ್ಟುದುಂ ಸಂಜಯನ ಮಾತಂ ಮೀಡದೆ ಶರಶಯನಗತನಾ
ಗಿರ್ಪ ನದೀನಂದನನ ಚರಣಾರವಿಂದವಂದನಂ ಗೆಯ್ಯಲೆಂದು ಗಾಂಧಾರೀ
ನಂದನಂ ಎಯ್ವೆವಂದಂ

ರನ್ನ-ಗದಾಯುದ್ಧ
(೯೯೩)

೨೦. ಭೀಷ್ಮ ಸಂದರ್ಶನ

ಅಂತು ಎಯ್ವೆವಂದಾಗಳ್

ನರಶರಕೋಟಿ ಜರ್ಜರಿಸೆ ತನ್ನ ಶರೀರಮನಸ್ತವೇದನಾ-
ಪರವಶನಾಗಿಯುಂ ಮುಜಿದನಿಲ್ಲ ಮುಕುಂದನನೇಕಚಿತ್ತದಿಂ
ಸ್ಮರಿಯಿಸುತಿದುರ್ಮತ್ತು ಕುರುಭೂಮಿಯೊಳಿಗಳದೆಂತುಟಾದುದೋ
ಕುರುಪತಿಗೆಂದನಾ ಪರಮಯೋಗಿಗಮಿಂತುಟು ಮೋಹಮಾಗದೇ

ಅಂತಿರ್ವ ನದೀನಂದನನಂ ರಾಜರಾಜಂ ನೋಡಿ ಮನ್ಯೂದ್ಗತ
ಕಂಠನಾಗಿ

ವಿನಯಮನೊಕ್ಕು ನಿಮ್ಮ ಗುರುವೃದ್ಧರ ಪೇಚ್ಚಿ ಹಿತೋಪದೇಶವಂ
ಮನದೊಳಿಂಕೆಗೊಂಡನಿಲನಂದನವೈರದೆ ನಿಮ್ಮನಿಂದ್ರನಂ-
ದನನೊಡನಾನೆ ಕಾದಿಸಿದನಾನೆ ಕಡಂಗಿದೆನ್ನ ಪಾಪಕ-
ರ್ಮನ ಕತದಿಂದಮಾ ನಿಮಗಮಾ ಯಿರವಾದುದೆ ಸಿಂಧುನಂದನಾ

ಏಕಾಕಿಯಾಗಿ ಬಂದ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಂದನನ ಬರವಿನೊಳ್ ಸರಿ
ತ್ಸುತಂ ಸಮರವೃತ್ತಾಂತಮನಜಿದು ವಿಸ್ಮಯಾಕ್ರಾಂತಸ್ವಾಂತನು
ಮಾಗಿ

ಎಲ್ಲಿದುವೋ! ಧವಳಚಾಮರ
ಮೆಲ್ಲಿತ್ತೀಕಾತಪತ್ರಮಹಿಕೇತನಮಿ
ನ್ನೆಲ್ಲಿತ್ತೊ! ವೃಗೇಂದ್ರಾಸನ
ಮೆಲ್ಲಿದುವೋ! ಲೋಲಪಾಳಿಕೇತನತತಿಗಳ್

ಮಗನೆ ಪಾಂಡವರನೊಡಂಬಡಿಸಿ ಸಂಧಿಯಂ ಮಾಡಿ ಪೂರ್ವ
ಕ್ರಮದೊಳ್ಳಡೆವಂತು ಮಾಬ್ಬಿಂ ; ಇನ್ನುಮವರೆಮ್ಮೊಂದುದಂ
ಇಂಬುಕೆಯ್ಯದದಂವಿಾಜುವರಲ್ಲ ; ನೀನುಮೆಮ್ಮ ಪೇಬ್ಬದಂ
ವಿಾಜದೆ ನೆಗುಬಿಲ್ವೇಬ್ಬುಮೆನೆ ಸುಯೋಧನಂ ಮುಗುಳ್ಳಗೆ ನಕ್ಕು

ನಿಮಗೆ ಪೊಡೆಮುಟ್ಟು ಪೋಪೀ
ಸಮಕಟ್ಟಿಂ ಬಂದೆನಹಿತರೊಳ್ ಸಂಧಿಯನೇಂ
ಸಮಕೊಳಿಸಲೆಂದು ಬಂದೆನೆ!
ಸಮರದೊಳೆನಗಜ್ಜ ! ಪೇಟಿಮಾವುದು ಕಜ್ಜಂ

ಕಲಿಗಂ ಶಂಕೆಯೆ! ಚಾಗಿಗಂ ಬೆರಗೆ! ಮೇಣ್ ಕಟ್ಟಾಳ್ಳೆರಂ ಬಾರ್ವನೇ!
ಕುಲಜಂಗಂ ಮಱುವಾಳೆ! ಸಜ್ಜನಿಕೆಗಂ ಕಲ್ಪೋಜೆಯೇ! ಧರ್ಮಿಗಂ
ಕೊಲೆಯೇ! ಮಂತ್ರಿಗಮಿಚ್ಚೆಗಾಱತನಮೇ! ತಕ್ಕಂ ಪಿಸುಣ್ಣೇಟ್ಟಿನೇ
ಚಲಮಂ ಗಂಡುಮನಪ್ಪಕೆಯ್ವಿನಗಮಾ ಕಾಂತೆಯರೊಳ್ ಸಂಧಿಯೇ

ನೆಲಕಿಱುವೆನೆಂದು ಬಗೆವಿರೆ!
ಚಲಕಿಱುವೆಂ ಪಾಂಡುಸುತರೊಳೇನೆಲನಿದು ಪಾ
ಟ್ಟಲನೆನಗೆ ದಿನಪಸುತನಂ
ಕೊಲಿಸಿದ ನೆಲದೊಡನೆ ಮತ್ತೆ ಪುದುವಾಪ್ಪಿಪೆನೇ

ಬಾಡಮುನೈದನವರ್ನುಂ
ಬೇಡಿದೊಡಾನಿತ್ತೆನಿಲ್ಲ ! ರಾಜ್ಯಾರ್ಥಮನಾಂ
ಬೇಡಿಯವರಲ್ಲಿಗಟ್ಟಿದೊ
ಡೇಡಿಸಿ ಟೋಡಿಸನೆ! ಪವನನಂದನನೆನ್ನಂ

ಎನ್ನಣುಗಳನೆನ್ನಣುಗದಮ್ಮನನಿಕ್ಕಿದ ಪಾರ್ಥಭೀಮರು-
ಳ್ಳನ್ನೆಗಮೊಲ್ಲೆನೆನ್ನೊಡಲೊಳೆನ್ನಸುವುಳ್ಳನಮಜ್ಜ ಸಂಧಿಯಂ
ಮುನ್ನಮವಂದಿರಿರ್ಬರುಮನಿಕ್ಕುವೆನಿಕ್ಕಿ ಬಟಿಕ್ಕೆ ಸಂಧಿಗೆ-
ಯ್ಪೊಂ ನೆಗಟ್ಟಂತಕಾತ್ಮಜನೊಳೆನ್ನಬಲಾಱಿದೊಡಾಗದೆಂಬೆನೇ

ಪುದುವಾಟಲ್ಪಣಮಾಗದೆಂತುಮವರೊಳ್ ಸಂಧಾನಮಂ ಮಾಡಲಾ
ಗದು ! ನೀಮಿಲ್ಲದೆಯಜ್ಜ ! ಬಿಲ್ಲ ಗುರುಗಳ್ತಾಮಿಲ್ಲದಾಕರ್ಣನಿ

ಲ್ಲದೆ ದುಶ್ಯಾಸನನಿಲ್ಲದಾರೊಡನೆ ಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ವಿನಾಗೆನ್ನ ಸಂ
ಪದಮಂ ತೋಪುವೆನಾಗೆ ತೋಪು ಮೆಪುವೆಂ ನಾನಾವಿನೋ
ದಂಗಳಂ

ಖಂಡಿತಮೆನಿಸ್ತ ವರಮಹಿ-
ಮಂಡಲಧವಳಾತಪತ್ರಸಂಪದವೆ.ನಗೇ-
ಭಂಡಮದನೊಲ್ಲೆನೊಲ್ಲೆನ-
ಖಂಡಿತಮಭಿಮಾನಮದನೆ ಬಲ್ವಿಡಿವಿಡಿವೆಂ

“ಮಗನೆ ನೀನೆಂತುಮೆಮ್ಮಪೇಟ್ಟುದಂ ಕೈಕೊಳ್ಳದೆ ಭಲಮನೆ
ಕೈಕೊಂಡು ಪಾಂಡುನಂದನರೊಳ್ ಕಾದಿದಲ್ಲದಿರೆನೆಂಬೆಯಪ್ಪೊಡೆ
ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗೆ ಪೋದ ಬಲದೇವಂ ಬರ್ಪನ್ನೆಗಂ ನೀನಿದ್ದೆಡೆಯ
ನಪಿಯದಂತು ಮೆಯ್ಯಪ್ಪಿದು, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮಕೃಪಕೃತವರ್ಮರ
ಬರ್ಪನ್ನೆಗಂ ಕಾಲವಂಚನಂಗೆಯ್ದುದು ಮೇಣ್ ಜಲಮಂತ್ರ
ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮಂ ಕಯ್ಕೊಂಡು ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದುತ್ತರದಿಶಾಭಾಗ
ದೊಳರ್ಪ ವೈಶಂಪಾಯನ ಸರೋವರಮಂ ಪೊಕ್ಕಿದುರ್ ಇಂದಿ
ನೊಂದಿರುಳಂ ಕಳಪಿ, ನಾಳೆ ನಿಮ್ಮ ನೆಗಟ್ಟುದಂ ನೆಗಟ್ಟು
ದೆನೆ; ಮಹಾಪ್ರಸಾದಮೆಂದದಕ್ಕೊಡಂಬಟ್ಟು, ಅಂತೆಗೆಯ್ವಿನೆಂದು
ಯಥೋಚಿತಹಿತೋಪದೇಶಂಬೆರಸು ಜಲಮಂತ್ರೋಪದೇಶಮಂ
ಕೈಕೊಂಡು, ಕುರುಕುಲಪಿತಾಮಹನಂ ಬೀಳ್ಕೊಂಡು ನಿಜಭುಜಗ
ದಾಸಹಾಯನುಮಾಗಿ ಸಂಗ್ರಾಮರಂಗದೊಳಗನೆ ಬರುತ್ತುಂ
ತನ್ನಂತರ್ಗತದೊಳ್

ಅರಿಯರ್ ಪಾಂಡವರವರೊಳ್
ವಿರೋಧಮಂ ಬಿಸುಟು ಸಂಧಿಯಂ ಮಾಡುವುದೆಂ-
ಬರ ನುಡಿಯಂ ಕೇಳಲ್ತೆಂ
ದಿರಡುಂ ಕಿವಿಗಳುಮನೆನಗೆ ಬಿದಿ ಮಾಡಿದನೇ

ಎನುತುಂ ಬಂದು ತತ್ಸರೋವಶದ ಸಮಾಪಮಂ ಕುರುಕುಲ
ಪ್ರದೀಪನೆಯ್ವೆವಂದಾಗಳ್

ಕುರುಕುಳಸರೋರಾಜಹಂಸಂ ಮುನ್ನಂ ತನ್ನ ಮೆಯ್ಯೊಳ್ ಕೆನ್ನೆ
ಸಿದ ಕೆನ್ನೆತ್ತರಂ ಕರ್ಚಿ ಕಳೆದು ಕರಚರಣವದನಪ್ರಕ್ಷಾಳನಂಗೆಯ್ದು
ಮುಕ್ಕುಳಿಸಿಯುಗಟ್ಟಾಚಮನಕ್ರಿಯೆಗಳಂ ಮಾಡಿ ಜಲದೇವತಾನಮು
ಸ್ಥಾರಂ ಗೆಯ್ದು ಜಲಮಂತ್ರೋಪದೇಶದಿಂ ಜಲಜಾಕರಮನಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ
ಜಲನಿಲಯನಾಗಿ ಪರಮಯೋಗಿಯವೊಲ್ ಮಂತ್ರಪದಾಕ್ಷರಂಗಳಂ
ಮಿನುಗುತುಮಿದಂ

ಅನ್ನೆಗಮಿತ್ತ ತ್ವರಿತಗತಿಯಿಂ ವಿಂಧ್ಯಕನಿಂಬ ಕಿರಾತದೂತಂ ಬಂದು
ದೂರಪ್ರಣತನಾಗಿ ದೇವಾ ದುರೈದ್ರೋಧನನಂ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದೊಳಿಲ್ಲಿಯು
ಮುಱಸಿಯುಂ ರೂಪುಗಾಣದೆ ಮಧ್ಯದಿನಸಮಯದೊಳ್ ತಪನತಾಪ
ದಿಂ ತೃಷ್ಣಾಭಿಭೂತನಾಗಿ ಸಕಲಜನಾಪ್ಯಾಯನಕಾರಿಯಪ್ಪ ನೈಶಂಪಾ
ಯನಸರೋವರಕ್ಕೆ ನಿರ್ಗುಡಿಯೆ ಪೋಗಿ ಹಲ ಕುಲಿಶ ಕಮಲ ಶಂಖ
ಚಕ್ರ ಲಾಂಛನಮಪ್ಪ ಅಡಿವಜ್ಜೆಯಂ ಕೊಳದ ತಡಿಯೊಳ್ ಕಂಡೆಂ ಅಲ್ಲಿ
ಪೊಟಮಟ್ಟೆ ಪಜ್ಜೆಯಲ್ಲದೆ ಪೊಕ್ಕ ಪಜ್ಜೆಯಂ ಕಾಣೆನೆನೆ ಪವನತನಯ
ನವನನೊಡಗೊಂಡು ಬಂದು ಧರ್ಮತನಯಾದಿಗಳ್ಗೆ ತದ್ವೃತ್ತಾಂತಮು
ನೆಲ್ಲಮನಱಿಪಿ ಧರ್ಮನಂದನಾದಿಗಳನೊಡಗೊಂಡು ಬಂದಂ

ರನ್ನ-ಗದಾಯುದ್ಧ
(೯೯೩)

೨೧. ಭೀಮಸೇನಾಡಂಬರ

ಕಿರಾತ ದೂತಸಂಸೂಚಿತಮಪ್ಯ ಅಡಿವಜ್ಜೆಯಂ ಕಂಡು

ಈ ಬೂತು ಎನ್ನ ಸರಂಗೇಳ್ತೊಡಲ್ಲದೆ ಪೊಜಮಡುವನಲ್ಲಂ ಇವಂ
ಗಾನೆ ಬಲ್ಲೆನೆಂದು ಭೀಮಸೇನನುದ್ವಾಮ ಕೋಪಾಟೋಪವಿರಚಿತಬದ್ಧ
ಭೃಕುಟೆಯಾಗಿ

ಜಳದೊಳ್ ವಿನಾರ್ಪವೊಲ್ಲೀನ್ ಕೊಳದೊಳೆ ಮುಲುಗಿದ್ಗಟ್ಟಾ !
ಕೋಡ ಸೇಡಿಂ

ಗೊಳಗಾದೈ ನಿನ್ನ ದುರ್ಯೋಧನವೆಸಗಿದು ಲಜ್ಜಾಕರಂ ತೋಪುದೈ ನಿ
ನ್ನಳವಂ ! ಚಿ! ಸತ್ತೊಡೀಂ ಪುಟ್ಟರೆ! ಪೊಜಮಡು ನೀಂ!
ಕೈದುಗೊಳ್ಳಾರವೇಂದ್ರಾ

ಚಳವಜ್ರಂ ಬಂದನೀಗಳ್ ಕುರುಕುಲಮಥನೋದ್ಭೀಕರಂ ಭೀಮಸೇನಂ
ಹರಿ ಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ವಂದಂದವಗಡಿಸಿದಹಂಕಾರಮೆಲ್ಲಿತ್ತೊ ಕೃಷ್ಣಾಂ-
ಬರಕೇಶಾಕೃಷ್ಣಿಯಂ ಮಾಡಿಸಿದ ಮದಮದೆಲ್ಲಿತ್ತೊ ಕೌಂತೇಯರಂ ಮ-
ಚ್ಚರದಿಂ ಕಾಂತಾರದೊಳ್ ತಿಪ್ಪನೆ ತಿರಿಸಿದ ಸೊರ್ಕೇಗಳೇನಾದುದೆಂದಾ
ಕುರುವಂಶಾಧೀಶನಂ ಮೂದಲಿಸಿದನದಟಂ ಭೀಮನುದ್ವಾಮಭೀಮಂ
ಎಂದು ಮತ್ತಮಿರದೆ

ಒಡೆಯಲಜಾಂಡಂ ಕುಲಗಿರಿ

ಕೆಡೆಯಲ್ ಪಿಱಿಯಲೈ ಧಾತ್ರಿ ದಿವಿಜರ್ನಡುಗ

ಲೈಡರಿಸುವಿನಂ ಜಟಾಸುರ

ಹಿಡಿಂಬಬಕವೈರಿ ಸಿಂಹನಾದಂಗೆಯ್ದಂ

ಆ ರವಮಂ ನಿರ್ಜಿತಕಂ

ರೀರವರವಮಂ ನಿರಸ್ತಘನರವಮಂ ಕೋ

ಪಾರುಣನೇತ್ರಂ ಕೇಳ್ವಾ

ನೀರೊಳಗಿದುರ್ಗಂ ಬೆಮರ್ತನುರಗಪತಾಕಂ

ಅಂತು ಬೆಮರ್ತುಮೈಳಿಸಿ ಸೈರಿಸಲಾರದೆ ಜಲಮಂತ್ರಮನೇನುಮಂ
ಬಗೆಯದೆ ಕೋಪೋದ್ರೇಕಮನೆ ಬಗೆದು

ರಸೆಯಿಂ ಕಾಲಾಗ್ನಿರುದ್ರಂ ಪೊಷಮಡುವವೊಲಂತಾಸರೋಮಧ್ಯದಿಂ ಸಾ
ಹಸಗರ್ವಾಲಂಕೃತಂ ತೊಟ್ಟನೆ ಕೊಳೆ ಪೊಷಮಟ್ಟಿಲ್ಲಿದಂ ಭೀಷನಿಂದೆ
ಣ್ಣೆಸೆಯಂ ನೋಡುತ್ತೆ ಮತ್ತದ್ಭುತನಟನಿಟಲಾಲೋಲಕೀಲಾಕ್ಷಿ

ವೋದ
ಳ್ಳಿಸೆ ಕೋಪಾರಕ್ತನೇತ್ರಂ ನಿಜಭುಜಗದೆಯಂ ತೂಗಿದಂ ಧಾರ್ತರಾಷ್ಟ್ರಂ

ಧರ್ಮನಂದನಂ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಂದನಂ ಮುನ್ನೆ ಗೆಯ್ದ ಅಧರ್ಮ
ಮಂ ನೆನೆಯದೆ ನಿರ್ಮಲಕ್ಷತ್ರಧರ್ಮಮಂ ನೆನೆದು

ಆಗದು ಸಮರಂ ಗುಣಯುತ

ನಾಗು ಮಹಾಭೋಗಭಾಗಿ ನಿನ್ನಾಳ್ವ ಮಹೀ

ಭಾಗಮುವಂ ಸಕಲಮಹೀ

ಭಾಗಮುಮಂ ನೀನೆ ಕೊಂಡು ಸುಖಮಿರಲಾಗಾ !

ಎನೆ ಹರಿಯೆಂದಂ ದುರ್ಯೋ

ಧನ ! ಧರ್ಮತನೂಜನೊಳ್ಳಿತಂ ಪೇಟ್ಟಿ ಪನಾ

ತನ ಪೇಟ್ಟಿದೆಸಗಿ ನೀನರ

ಸನಾಗಿ ವಸುಮತಿಯನಾಳ್ವದಾವುದು ದೋಷಂ

ನೀಂ ಗಡ ! ಮಧ್ಯಸ್ಥಂ ನುಡಿ

ವಂ ಗಡ ! ಪುದುನಾಚ್ಚಿಯೆನಗಮವರ್ಗಂ ಸಂಧಾ

ನಂ ಗಡ ! ಸಂಧಿಯ ಮಾತಂ

ಲಂಘಿಸಿದೆಂ ಮುನ್ನಮಿನ್ನೊಡಂಬಟ್ಟಪೆನೇ

ಎಂಬುದುಂ ಮಾರುತಿಗಂ ಘಣಿರಾಜಕೇತನಂಗಂ ಧರ್ಮನಂದನಾದಿ
ಗಳಿದುರ್ಧರ್ಮಯುಧ್ಧಮನೆ ಸಮಕಟ್ಟಿದರ್

ರನ್ನ-ಗದಾಯುಧ್ಧ

೨೨. ಗದಾಯುದ್ಧ

ವಾರಣರಕ್ತಸಿಕ್ತ ವೃಗರಾಜಯುಗಕ್ಕೆ ನವಪ್ರಸೂನರಾ
ಗಾರುಣಕಿಂಶುಕದ್ರುಮಯುಗಕ್ಕೆ ಸಧಾತುಕುಭೃದ್ಯುಗಕ್ಕೆ ಸಿಂ
ದೂರಿತಗಂಧಸಿಂಧುರಯುಗಕ್ಕೆಣೆಯೆಂಬಿನಮಣ್ಣಿ ಕಾದಿದರ್
ಕೌರವರಾಜನುಂ ಕುರುಕುಲಾಂತಕನುಂ ರುಧಿರಾಕ್ತಮೂರ್ತಿಗಳ್

ಕರಿಯಂ ನುಂಗಿ ಕಳಿಂಗನಂ ನೊಣೆದ ದರ್ಪಕೃಂದುಗೊಳ್ ಮತ್ಸಹೋ
ದರರಂ ಕೋಪದೆ ತಿಂದದರ್ಕೆರಡುಗೊಳ್ ದುಶ್ಯಾಸನೋಃಸ್ಥಳ
ಕ್ಷರದಸ್ರಾಂಬುವನಾರ್ದು ಪೀರ್ದ ಮುಳಿಸಿಂಗಂ ಮೂಜುಗೊಳ್ಳೆಂದು ಮ
ತ್ಸರದಿಂದೋವದೆ ಪೊಯ್ದನೆತ್ತಿ ಗವೆಯಂ ದುರ್ರೋಧನಂ ಭೀಮನಂ

ಎಂದು ಮುಟ್ಟಿ ಮೂದಲಿಸೆ

ಇಮೆ ಲಾಕ್ಷಾಗೇಹದಾಹಕ್ಕಿದು ವಿಷಮವಿಷಾನ್ನ ಕೈದಾ ನಾಡಜೂದಿಂ
ಗಿದು ಪಾಂಚಾಲೀಪ್ರಪಂಚಕ್ಕಿದು ಕೃತಕಸಭಾಳೋಕನಭ್ರಾಂತಿಗಿಂದೋ
ವದೆ ಪೊಯ್ದಂ ಕಾಲ್ಗಳಂ ತೋಳ್ಗಳನಗಲರಮಂ ಕೆನ್ನೆಯಂ ನೆತ್ತಿಯಂ
ಕೋ
ಪದಿನಯ್ಯುಂ ದುರ್ನಯಕ್ಕಯ್ಯೆಡೆಯನುರುಗದಾದಂಡವಿಂ ಭೀಮಸೇನಂ

ತೆಅಪಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ಕುರುಪತಿ

ಬಲಸಿಡಿಲೆಲಿಗುವವೋಲೆಲಿಗಿ ಪೊಯ್ಯಲೊಡಂ ಮೆಯ್

ಮಲಿದು ಪವನಜನದೇಕೆಂ

ದಜಾಯೆಂ ಮತಿವಿಕಳನಾಗಿ ಮೂರ್ಛಿಗೇ ಸಂದಂ

ಆ ಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್ ಧಾತುನಿರ್ಜರಗಿರಿ ಕೆಡೆವಂತು ಕೆಡೆದಿದರ್
ಪಗೆಯಂ ನೋಡಿ ಧರ್ಮಯುದ್ಧಮಂ ನೆನೆದು

ಇಱಿಯೆಂ ಬಿಟ್ಟನನೆಂಬೀ
 ಬಿಟ್ಟುಬಿಂದಂ ಬೀಸೆ ಗದೆಯ ಗಾಳಿಯ ಕೋಳಿ-
 ಟ್ಟಿಱಿಸಿದುದು ಭೀಮನಂ ಮೆಯಾ-
 ಮಱಿದವನಂ ತಂದೆ ಸುತರ್ಗಿ ಕೂರದರೊಳರೇ

ಅಂತು ಮೂರ್ಛೆಯಿಂ ಮಾರುತಿಯೆಚ್ಚಿತ್ತಾಗಳ್

ಪೊಡೆಯಲರಾತಂ ರಾಗದೆ
 ತೊಡೆಯಂ ಪೊಯ್ದಾರ್ವ ನೆವದೆ ನೆಜನೀತಂಗೀ-
 ಯೆಡೆಯೆಂದು ತೋಱಿ ಕುಡೆ ಪೊಲ-
 ಗಿಡದಱಿದಂ ಪರಮಪಂಡಿತಂ ಪವನಸುತಂ

ತಿಳಿದಾಗಳ್ ನೆಜನಿತುಮೆಮ ನೆಲನಂ ಮಾಪುದ್ಧಿ ಕಯ್ಯಿಂ ಧರಾ-
 ತಳದೊಳ್ ಸೂಸಿದ ತನ್ನ ತೀವ್ರಗದೆಯಂ ಕಂಡೆತ್ತಿಕೊಂಡಂಬರ-
 ಸ್ಥಳದಿಂದಂ ಸಿಡಿಲೇಚ್ಚಿಯಿಂದೆಜಗಿ ಪೊಯ್ದಾಗಳ್ ಗದಾದಂಡದಿಂ
 ಮುಳಿದಿಟ್ಟಂ ಕಲಿ ಸತ್ತಿಗಂ ಕುರುಕುಬ್ಬಚ್ಚಂಡೋರುದಂಡಂಗಳಂ

ಇಡೆ ತೊಡೆಯನುಡಿದು ನೆಟ್ಟನೆ
 ಕೆಡೆಯುತ್ತಂ ಕರ್ಚಿ ನೆಲನನಾನಿದನೆಂತುಂ
 ಬಿಡೆನೆಂಬ ತೆಜದೆ ಕುಲಗಿರಿ
 ಕೆಡೆವಂದದೆ ಕೆಡೆದು ಕೌರವೇಂದ್ರಂ ಮಡಿದಂ

ಪಂಕಜಮುಂ ಸುಹೃದ್ವದನಪಂಕಜಮುಂ ಮುಗಿವನ್ನಮುಗ್ರತೇ
 ಜಂ ಕಿಡುತಿಸಿನಂ ನಿಜಕರಂಗಳನಂದುಡುಗುತ್ತಮಿದುರ್ ಚ
 ಕ್ರಾಂಕಮಗಲ್ಲಿನಂ ಕ್ರಮದಿನಂಬರಮಂ ಬಿಸುಟುವಿಗಂಧಕಾ
 ರಂ ಕವಿತರ್ಪಿನಂ ಕುರುಕುಲಾರ್ಕನುಮರ್ಕನುಮಸ್ತಮೆಯಿದ್ದರಾ

ನುಡಿದುದನೆಯ್ವೆ ತುತ್ತತುದಿಯೆಯ್ವು ವಿನಂ ನುಡಿದಂ ಚಲಂ ಚಲಂ
 ಬಿಡಿದುದನೆಯ್ವೆ ಮುಂ ಪಿಡಿದುದಂ ಪಿಡಿದಂ ಸಲೆ ಪೂಣ್ಣ ಪೂಣ್ಣೆ ನೇ
 ಪಡೆ ನಡೆವನ್ನೆಗಂ ನಡೆದನಳ್ಳದೆ ಬಳ್ಳದೆ ತನ್ನೊಡಲ್ ಪಡ
 ಲ್ವಡುವಿನಮಣ್ಮಗುಂದನೆ ದಲೇನಭಿಮಾನಧನಂ ಸುಯೋಧನಂ

ರನ್ನ-ಗದಾಯುದ್ಧ
 (೯೯೩)

೨೩. ರಾಜನೀತಿ

ಅಜಡಿ ಬಂದಿ ರಕ್ಕು ಕಳವೊಟ್ಟಜೆ ತಾಂ ಪರಿ ಮುತ್ತು ಡಾವರಂ
ಸೂಱಿ ನಿರೋಧ ನಿಗ್ರಹಮುಪದ್ರವಮಾಯಿಲಮೊತ್ತು ಜೊತ್ತು ಮೇ |
ಲೇಱಿರೊಳಗೇಱು ದೂಱು ಮಜವೊಳ್ಳುಡಿ ವಂಚನೆಯೆಂಬುವಾಯಮಂ
ಪಾಱಿಸಿ ಧರ್ಮಮಂ ನಿಱಿಸಿ ಪಾಲಿಸವೇಲ್ಪುದು ದೇಶಮಂ ನೃಪಂ ||

ದೋಷಿಗೆ ತಕ್ಕ ದಂಡನೆಯ ನಾಲ್ಪುದು ಮಾಡದುಪೇಕ್ಷಿಸಿದೊಡಾ
ದೋಷಿ ಬಚಿಕ್ಕೆ ಧಾರಿಣಿಯೊಳಂಕುಶಮಿಲ್ಲದ ಹಸ್ತಿಯಂತೆ ನಿ |
ದೋಷಿಗಳಂ ಮದಾಂಧಗುಣದಿಂ ತುಱಿಗುಂ ತುಱಿದಂದು ದೇಶಮುಂ
ದೋಷದೊಳೊಂದಿವೋಕುನುದಱಿಂದವೆ ಪರ್ಚಿದರ್ಗಿಕ್ಕೆಯಗ್ನಿಯಂ ||

ಬೆಳೆಯಿಸಬೇಡರಾತಿತರುವಂ ಬಱಿಸಂದದು ಕೂಡೆ ಕೊರ್ಬಿ ಸಂ
ಚಳಿಸದೆ ಪರ್ಚಿ ಬೇರ್ಪರಿದು ದಾಂಗುಡಿವೋಗದೆ ಮಾಣದಂತದಂ |
ಮೊಳೆಯೊಳೆ ತೋಡಿ ಸೀಂಟೆ ಕಳೆಯಲ್ ಬಗೆದಪ್ಪುದು ಮಾಡದಾಗಳು
ವೃಳಿಸಿ ಬಱಿಕ್ಕ ಪೆರ್ಗೊಡಲಿಗೊಳ್ವವೊಲಕ್ಕುಮದೊಳ್ಳಿತಕ್ಕುಮೇ ||

ಅಜನೆಯ ಭಾಗದೊಳ್ ಮೈ
ದೋಱಿರೆ ಸಂದೊಂದುಭಾಗಮಂ ಕೊಂಡು ನೃಪಂ |
ಮಾಜದೆ ರಕ್ಷಿಸೆ ನಾಡಂ
ಬೀಱುಗುಮಾ ನಾಡುಮವನ ರಾಜ್ಯಶ್ರೀಯಂ ||

ಎರವಿನ ಬೀರದೇಱ್ಗೆಗಳನಱ್ತಿಯೆ ಪಾಡಿಸಿ ಪೊಂಗಿ ಮಾರಸೆಯಂ
ಮುರಿದು ವಿಲಾಸದಿಂದೊದೆದು ಘಟ್ಟಿಸಿ ಅಚ್ಚೆಯೊಳಿದುರ್ಬಿ ಬಿಟ್ಟದಿಂ |
ಪಿರಿಯವೆನಿಪ್ಪ ಮಾತುಗಳನಾಡಿ ಬಱಿಕ್ಕೊಳಸಾರ್ವಗಂಡರಂ
ಧರಣಿಪರಾಳ್ವದೇ ಬಿಡದೆ ಕೂರಸಿಯಂ ಪಿಡಿದೇಲ್ವ ಭಂಡರಂ ||

ಚತುರುಪಧಾವಿಶುದ್ಧನಭಿಮಾನಿ ದಯಾಳು ಕುಲಜ್ಞ ನಾಜಿಗೂ
 ಜಿತವಿಜಯಪ್ರಸನ್ನನಧಿಕಾರಿ ಧುರಂಧರನೇಕವಾಕ್ಯನು |
 ನ್ನತಮತಿ ಶಕ್ತಿಯುಕ್ತನಮಲಂ ವ್ಯವಹಾರವಿಶಾರದಂ ಬಹು
 ವ್ರತಪಥನಿವಾತನಲ್ಲೆ ಮನೆವೆಗ್ಗಡೆ ಭೂಪತಿಗಪ್ಪುದೊಪ್ಪುಗುಂ |

ಕ್ಷಿತಿಪತಿಯಾಳಲ್ಲಾಗದು
 ಮತಿಹೀನನನಧಿಕದೋಷಿಯಂ ಮಂದನನು |
 ಧೃತನಂ ಭೃತ್ಯನನೆಂದುಂ
 ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದೊಳೊಂದಿದವನನಾತ್ಮಂಭರಿಯಂ||

ಸುರತಾಸಕ್ತನನನ್ಯಕಾರ್ಯರತನಂ ನಿಧ್ರಾಳುವಂ ಕೋಪ ಭೀ
 ಕರನಂ ವಾದಿತನ್ಯತ್ಯಗೀತಮಧುರಾಳಾಪೇಷ್ಯಗೋಷ್ಠೀಮನೋ |
 ಹರನಂ ಕುಕ್ಕುಟ ಮಲ್ಲ ಮೇಷ ಮಹಿಷೇಭದ್ವಂದ್ವಯುದ್ಧಕ್ರಿಯಾ
 ಭರನಂ ಭೂಪನನೆಯ್ವಿ ಬಿನ್ನವಿಸಬೇಡೇನಾದೊಡಂ ಸೇವಕಂ ||

ಭೀತನನಲಸಿದನಂ ಕಾ
 ರ್ಯಾತುರನಂ ಪಸಿದನಂ ತೃಷಾಪೀಡಿತನಂ |
 ದ್ಯೂತವೃಗವ್ಯವ್ಯಸನೋ
 ಪೇತನನಱಿದಱಿದು ಬಿನ್ನವಿಪ್ಪಂ ಗಾಂಪಂ ||

ದುರ್ಗಸಿಂಹ-ಪಂಚತಂತ್ರ
 (೧೦೩೦)

೨೪. ನಾಗಶ್ರೀಯ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯ

ಪ್ರತಿಭಾಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂ ಸಲಕ್ಷಣತರಂಗೋಪಾಂಗದಿಂ ವಿಶ್ವವಿ |
ಶ್ರುತವರ್ಣಾರ್ಥದಿನರ್ಥಧೃಷ್ಟಿಯಿನಳಂಕಾರೋಕ್ತಿಯಿಂ ನಿರ್ಣಯೋ ||
ಚಿತವಿನ್ಯಾಸದಿನತ್ಯದಾತ್ತರಸದಿಂದಾಕನ್ಯೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಸರ |
ಸ್ತುತಿ ತಾನೆಂಬಿನಮೇಂ ಪ್ರಭಾವಿಸಿದಳೋ ನಾನಾಕಳಾಳಾಪಮಂ ||
ನೆರೆದಾರಾಜಸಭಾಂತರಾಳದೊಳುದಾತ್ತಾರ್ಥೋಕ್ತಿಯಿಂ ತನ್ನೊಳಾರ್ |
ದೊರೆಯೆಂಬನ್ನೆಗಮುಧ್ಗತಪ್ರಥಿತಶಬ್ದಾರ್ಥೋಕ್ತಿಯಿಂ ವ್ಯಕ್ತಮಾ ||
ಗಿರೆ ವಕ್ತಾಣಿಸಿ ತದ್ವಿದರ್ ಪೊಗಟ್ಟುಬಾಪ್ಪೆಂಬನ್ನೆಗಂ ತತ್ಪತಿಂ |
ವರೆ ವೇದಾದಿಕಳಾಕಳಾಪಮನಶೇಷಾಳಾಪದಿಂದೋದಿದಳ್ ||
ಸಕಲವ್ಯಾಕರಣಾರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರನಿಪುಣರ್ ಮಾರ್ಕೊಂಡರಿಲ್ಲುರ್ಕಿ ತಾ |
ರ್ಕಿಕರೊಟ್ಟೈಸಿದರಿಲ್ಲ ಸತ್ಯವಿಗಳಡ್ಡಂಬಂದರಿಲ್ಲಂತೆ ಭುಂ ||
ಭುಕವಿಾಲೋಕದೊಳಾರೊಳಂ ಜನಿಯಿಸಿತ್ತಿಲ್ಲೆಂಬಿನಂ ವಿಪ್ರಕ |
ನ್ಯಕೆ ವಿದ್ವಜ್ಜನದಿಂದಮಂದು ಪಡೆದಳ್ ಪಾಂಡಿತ್ಯಸೌಂದರ್ಯಮಂ

ಶಾಂತಿನಾಥ-ಸುಕುಮಾರ ಚರಿತೆ

ಸು. (೧೦೭೦)

೨೫. ಚಂದ್ರೋದಯ

ಪುಗಿಸಿದುವಟ್ಟಿ ಪರ್ವತಗೃಹಾಂತರಮಂ ಕೆಲವಂ ಗವಾಕ್ಷದಿಂ
ದುಗಿದುವು ದೇವಸದೃದೊಳಡಂಗಿದುವಂ ಬಯಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುವಂ |
ತಗುಳ್ಳಜಿಯಿಟ್ಟಿ ನುಂಗಿದುವು ಪೆರ್ಮರದೊಳ್ ಸೆಜಿಗೆಯ್ ಪರ್ಣಸಂ
ಧಿಗಳೆಡೆಯಿಂದಲಿಟ್ಟಿಜಿಸಿ ಕೊಂದುವು ಕಪ್ಪಲೆಯಂ ಹಿಮಾಂಶುಗಳ್ ||

ದಾಂಗುಡಿಯಿಟ್ಟುದಿಂಗಡಲ ಬೆಳ್ಳು ಕರಂ ಮೊಳೆವೋದುದಿಂದುಕಾಂ
ತಂಗಳ ಬೆಳ್ಳು ಮೋದಿದುದು ನೆಯ್ವಿಲ ಬೆಳ್ಳು ಮಡಲ್ತುದಚ್ಚವೆ |
ಳ್ವಿಂಗಳ ಬೆಳ್ಳು ಬಳ್ಳಿವರಿದತ್ತೆಳವೆಂಡಿರ ಕಣ್ಣ ಬೆಳ್ಳು ಸೌ
ಧಂಗಳ ಬೆಳ್ಳು ಪರ್ಬಿದುದು ಬೆಳ್ಳಿನ ಬಲ್ಲರಿಯಿಂ ಸುಧಾಂಶುವಾ ||

ಇಂಗಡಲೆ ಕಡಲ್ಗಳ ಸೌ

ಧಂಗಳೆ ಸದನಂಗಳಿಂದುಕಾಂತವೆ ಕಲ್ಗಳ |

ಗಂಗೆಯೆ ತೊಜಿಗಳೆನಲ್ ಬೆ

ಳ್ಳಂಗೆಡಿದುದು ಕುಮುದವನದ ಸಿರಿ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳ್ ||

ಲವಣಾಂಭೋನಿಧಿ ದುಗ್ಧವಾರ್ಧಿಚಯದಂತಿದ್ವತ್ತು ಕಾಳಿಂದಿ ಜಾ
ಹ್ನನಿಯಂತಿದ್ವದು ನೀಲಪರ್ವತಮೆ ಕೈಲಾಸಾದ್ರಿಯಂತಿದ್ವದೀ |
ಭುವನಂ ಕಪ್ಪುರದಿಂದೆ ಕಂಡರಿಸಿದಂತಿದ್ವತ್ತು ಕೃಷ್ಣಂ ಸದಾ
ಶಿವನಂತಿದ್ವನೆನಲ್ವದೇವೋಗಲ್ಪಿನೋ ಪೇಟಚ್ಚವೆಳ್ಳಿಂಗಳಂ ||

ನಳಿನೀಸಂಮೋಹನಾಸ್ತ್ರಂ ಕುಮುದನಯನಕರ್ಪೂರಕಾಂಡಂಚಕೋರೀ
ತಿಳಕಂ ಶೃಂಗಾರಸಿಂಧುಪ್ಲವಬಿಸಲತೆ ತಾರಾಪುರಂಧ್ರೀಕವೋಲ |
ಸ್ಥಳಪತ್ರಂ ಚಂದ್ರಕಾಂತೋಪಳಪರಿಸಲಿಲಾಮೋದಶಸ್ತ್ರಂ ಮನೋಜಾ
ನಳಜಿಹ್ವಾಕ್ಷೀರಧಾರಾಹುತಿ ಪಸರಿಸೆ ಪರ್ಮಿತ್ತು ಚಂದ್ರಾಂಶುಜಾಲಂ ||

ನಾಗಚಂದ್ರ-ಮಲ್ಲಿನಾಥ ಪುರಾಣ

ಸು. (೧೧೦೦)

೨೬. ರಾವಣನ ಎರಡು ಚಿತ್ರಗಳು

೧. ರಾವಣನ ವ್ಯಾನೋಹ

ಆ ಸಮಯದೊಳ್ ದಶಾಸ್ಥನೊಂದು ತಣ್ಣುಲಿಲ ತಾಣದೊಳ್
ಬಜಿಸಿಡಿಲ ಬಲಿವಿಡಿದು ಪೊಳೆವ ಕುಡುಮಿಂಚಿನಂತೆ ಬಲಭದ್ರನ ಕೆಲ
ದೊಳರ್ಧ ಸೀತೆಯಂ ಕಂಡು

ಬಲೆ ಧೃಷ್ಟಿಗೆ ವಜ್ರದ ಸಂ
ಕಲೆ ಹೃದಯಕ್ಕೆನಿಸ ರೂಪವತಿ ಜಾನಕಿ ಕ
ಣ್ಣೊಲದೊಳರೆ ಪದ್ಮಪತ್ರದ
ಜಲಬಿಂದುವಿನಂತೆ ಚಲಿತಮಾದುದು ಚಿತ್ತಂ

ತಳತಳಿಸಿ ಪೊಳೆಯ ಸೀತೆಯ
ಚಳನಯನಂ ಖಚರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಚಿತ್ತಂ
ಕೊಳದೊಳಗೆಳವಾಳೆ ತೆಜಂ
ಬೊಳೆನಂತೆ ಕಲಂಕಿ ಕದಡಿದತ್ತಾ ಪ್ಲವದೊಳ್

ಹಾರ ಮರೀಚಿ ಮಂಜರಿ ಸುಧಾರಸ ಧಾರೆ ಸುಧಾಂಶು ಲೇಖಿ ಕ
ಪೂರ್ ಶಲಾಕೆ ನೇತ್ರಸುಖದಾಯಕಮಾ ದೊರೆತಲ್ಲಮಾಕೆ ಶೃಂ
ಗಾರ ಸಮುದ್ರವಂ ಕಡೆಯೆ ಹೃದ್ಭವನುಧ್ವನೆಯಾದಳೆಂದು ಕ
ಣ್ಣಾರೆ ದಶಾಸ್ಥನೀಕ್ಷಿಸಿದನೀಕ್ಷಿಸಿ ಕಣ್ಣಿಡಿದಾರೆ ಮನ್ಮಥಂ

ಪಲರುಂ ವಿದ್ಯಾಧರ ಸ್ತ್ರೀಯರುಮಮರಿಯರುಂ ಮಾನವಸ್ತ್ರೀಯರುಂ ತ
ಮ್ನೊಲವಿಂ ಮೇಲ್ಪಾಯ್ದೊಡಂ ಮುನ್ ಬಗೆಯದ ಬಗೆಯೇನಾದುದೆಂ
ದುಧ್ಧತಂಮೂ

ದಲಿಸುತ್ತಂ ರೂಪಿನೊಳ್ ಮಚ್ಚರಿಸುವನೆನಗಿಂದಂಬನಂಬಟ್ಟವನ್ನಂ
ಪಲಕಾಲಕ್ಕೇಸುವೆತ್ತಂ ದಶಮುಖನೆನುತಂ ಮನ್ಮಥಂ ಮಾಣದೆಚ್ಚಂ

ನಡೆನಡುಕೋಲ್ವಾರಂ ದಶಮುಖಂ ಮಾನಮಂ ಸುಮನಶ್ಚಿಲೀವಮುಖಂ
 ನಡೆಗಿಡೆ ಕೀರ್ತಿ ಬಾರ್ತೆಗಿಡೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮೊದಲ್ಗಿಡೆ ಮಾನಸಿಕೈ ನೇ
 ಸ್ವರ್ದುಗಿಡೆ ಸತ್ಯಶಾಚಗುಣಸಂಪದಮೇಳಿದನಾದನೆನ್ನರುಂ
 ಕಿಡಿ ಮಸಿಯಾದವೊಲ್ ವಿಷಯಲೋಭದಿನೇಳಿದರಾಗದಿಸರ್ವೇ

ವಿಹಿತಾಚಾರಮನನ್ವಯಾಗತ ಗುಣಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಂ ದುಷ್ಟನಿ
 ಗ್ರಹ ಶಿಷ್ಟಪ್ರತಿಪಾಲನಕ್ಷಮತೆಯಂ ಕಯ್ಯಾದನಾಂಗನಾ
 ಸ್ಪೃಹೆಯಂ ತಾಳ್ವಿದನಲ್ತೆ ಕಾಲವಶದಿಂ ಲಂಕೇಶ್ವರಂ ವಿಸ್ತಯಾ
 ವಹಮಲ್ತಬ್ಧಿಯುಮೊರ್ಮೆ ಕಾಲವಶದಿಂ ಮರ್ಯಾದೆಯಂ ದಾಂಟದೇ

ಅವಿವೇಕಿ ದಶಮುಖಂ ದ್ವೈ

ಸ್ವಿ ವಿಷಾಹಿಯ ಪೆಡೆಯ ಮಣಿಶಲಾಕೆಗೆ ಕಯ್ ನೀ
 ಡುವ ಗಾಂಪನಂತೆ ರಘುವೀ

ರ ವಧೂ ಜನಕಜೆಗೆ ಮನದೊಳಳಿಸಂ ತಂದಂ

ಸರವಧುಗಾಸೆಗೆಯ್ವಧಿಕ ಪಾತಕಮೊಂದು ರಘುಪ್ರವೀರನೊಳ್
 ಧುರದೊಳಿರ್ದಿರ್ಚದೋಸರಿಸಿ ವಂಚಿಸಿ ಸೀತೆಯನುಯ್ಯ ಭೀತಿಯೊಂ
 ದೆರಡಜ್ಜಿಂಗಳಂ ಜಸಂ ಮಸುಳೆ ತನ್ನವಲೋಕಿನಿಯಂ ದಶಾನನಂ
 ಸ್ಮರಿಸಿದನಾತ್ಮಸತ್ವಗುಣಹಾನಿಯ ಸೂಚಿಸದೇ ವಿನಾಶಮಂ

ಅಂತು ನೆನೆಯಲೊಡಮವೆಲೋಕಿನೀವಿದ್ಯೆ ಬಂದು ಬೆಸನಾವುದನೆ
 ದಶಮುಖನಿವರಾರೆಂಬುದುಮಯೋಧ್ಯಾಸಿಂಹಾಸನಕೃಧಿಪತಿಯುಮಿಕ್ವಾಪ್ತ
 ಕುಂವಂಶಸಂಭವನುಮಪ್ಪನರಣ್ಯತನೂಭವಂ ದಶರಥನರನಾಥಂ ತದಪತ್ನ
 ರಿವರ್ ಈಕಾಲದ ಬಲದೇವ ವಾಸುದೇವರ್ ದೇವತಾಧಿಷ್ಠಿತಂಗಳಪ್ಪ
 ವಜ್ರಾವರ್ತ ಸಾಗರಾವರ್ತ ಚಾಪರತ್ನಂಗಳನಪ್ರಯತ್ನದಿಂ ಪಡೆದ
 ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರೆಂಬರ್ ಮಹಾಬಲ ಪರಾಕ್ರಮರೀಕೆ ರಾಮನ ಮಹಾ
 ದೇವಿ ಮಿಥಿಲಾ ಪುರವರೇಶ್ವರನಪ್ಪ ಹರಿವಂಶದ ಜನಕನ ತನೂಭನೆ

ರಥನೂಪುರ ಚಕ್ರವಾಳ ಪುರಮನಾಳ್ವ ಚಂಡಬಲನಪ್ಪ ಪ್ರಭಾಮಂಡ
ಲನ ತಂಗಿ ಸೀತಾದೇವಿಯೆಂಬುದುಮೀಕೆಯನೀತನಿಂದಗಲ್ಲವುಪಾಯ
ಮಾನುದನೆ ದೇವತೆ ಚಕಿತಚಿತ್ತಿಯಾಗಿ

ಆರಯ್ಯ ವಿರೋಧಂ ಸಾ
ಧಾರಣ ಪುರುಷರೊಳಮುಚಿತಮುತ್ತಧಿಕಬಲರ್
ಕಾರಣಪುರುಷರಿವರ್ ನಿ
ಷ್ಕಾರಣಮಿವರೊಳ್ ವಿರೋಧಮಂ ಮಾಡುವುದೇ

ಕಾವ ಬೆಸಂ ನಿನ್ನದು ಸಕ
ಲಾವನಿಯನಧರ್ಮನಿರತರಂ ನಿಯಮಿಸಿ ನೀ
ನೀ ವಿಷಯಕ್ಕೆಱಗುವುದುಂ
ಕಾವರೆ ಕಣಿಗೊಂಡರೆಂಬ ನುಡಿಗಡೆಯಕ್ಕುಂ

ಅನ್ನೆಯದಿಂ ನಡೆವವರಂ
ನೀನ್ ನಿಯಮಿಸುವೈ ದಶಾಸ್ತ್ರ ಪೆಪಿನಾವಂ ನಿ
ನ್ನನ್ ನಿಯಮಿಸುವಂ ಮುನ್ನೀರ್
ಬೆನ್ನೀರೆನೆ ಬೆರಸಲಣ್ಣ ತಣ್ಣೀರೊಳವೇ

ಪದಿನಾಲ್ ಸಾಸಿರ ಮುಖ್ಯನಾಯಕರಸಂಖ್ಯಾತಂ ಬಲಂ ಪೇದದಿಂ
ದಿದಿರಾದರ್ ಖರದೂಷಣರ್ ಬಗೆದನಿಲ್ಲತ್ತಲ್ ಭರಂಗಿಯ್ದು ಕಾ
ದಿದಪಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿತ್ತಲೀಕೆಯೊಡನೀತಂ ವೀತಶಂಕಂ ವಿನೋ
ದದೊಳಿದಂ ರಘುವೀರನಿನ್ನರಿವರೊಳ್ ವಿದ್ವೇಷಣಂ ದೂಷಣಂ

ಎಂದು ತೆಪ್ಪೆಯೆ ನುಡಿದುದರ್ಕೆ ಕಡುಮುಳಿದು

ಮದನಯಶಃಪಟಹ ಧ್ವನಿ
ಪುದಿಯೆ ವಿಯಚ್ಚರನ ಕರ್ಣಮಂ ಹೃದಯಕ್ಕೆ

ಯ್ದಿದುದಿಲ್ಲ ದಿವ್ಯವಚನಂ
ಬಿದಿಯಂ ಮೀಳುಗುಮೆ ಪೆಪರ ಪೇಬ್ಬಪದೇಶಂ

ಅನೊಂದಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ
ನೀನೊಂದನಿದೇಕೆ ಪೆಪ್ಪಿ ಪೇಬ್ಬದನೇಗೊಳ್
ಎನೆಂದು ಕೀಳು ನುಡಿವಯ್
ಮಾನವರಾಂತಪರೆ ಮರುಳೆ ಲಂಕಾಪತಿಯಂ

ಎಂಬುದುಂ ವಿದ್ಯಾದೇವತೆ ಕನಲ್ಪು

ಜನಕಜೆಯನುಯ್ಯೆ ದಶರಥ
ತನೂಜರಿಂ ಮರಣಮಾಗಲೆಂದಿದರ್ಪುದೀ
ತನ ಕಯ್ಯಳವಲ್ತು ಪುರಾ
ತನ ಕರ್ಮಾಯತ್ತಮಲ್ತೆ ದೇಹಿಗಳೆಸಕಂ

ಗೆಲಲೆನಗೆ ರಿಪುಬಲಂ ಬ
ಲ್ಪಲಮಾದೊಡೆ ಸಿಂಹನಾದಮಂ ಮಾಪ್ಪಿಂ ಬೆಂ
ಬಲಮಾಗಿ ಬರ್ಪುದೆಂದೀ
ಬಲದೇವಂಗಳಿಪಿ ವಾಸುದೇವಂ ಪೋದಂ

ಎಂದು ರಾವಣಂಗೆ ಪೇಬ್ಬುದುಮವಂ ರಣಕ್ಷೋಣೆಗೆ ಪೋಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಕೇಳದಂತು ವೈಕುರ್ವಣ ಶಕ್ತಿಯಿಂ ಸಿಂಹನಾದಂಗೆಯ್ಯೆನೆ ವಿದ್ಯಾದೇವತೆ ಪೋಗಿ ಅಂತೆಗೆಯ್ವುದುಮಾ ಧ್ವನಿಯಂ ಕೇಳ್ವು

ಧುರದೊಳ್ ದುರ್ಜಯನಾರ್ಗಮೆನ್ನನುಜನೆಂಬೀ ನಿಶ್ಚಯಂಗೆಟ್ಟು ಸಿಂಹರವಂದೋಷದನಾಹವಂ ವಿಷಮಮೆಂಬೀ ವಿಸ್ಮಯಂ ಚಿತ್ತದೊಳ್ ದೊರೆಕೊಂಡತ್ತು ರಘೂದ್ವಹಂಗಳಮುಟಿದಂದೆಂತಕ್ಕುಮೋ ಜಾನಕೀ ಹರಣಂ ಕರ್ಮವಿಪಾಕಮಾರ ಬಗೆಗಂ ವೈಕಲ್ಯಮಂ ತಾರದೇ

ಕಾಸಂ ಪೇಚ್ಚು ಜಟಾಯುವ '
 ನೋಪಳನಿರವೇಚ್ಚು ವೈರಿಬಲನುಂ ತವಿಸಲ್
 ಪೋಪಂತಿರೆ ದಂಡಧರಂ
 ಚಾಪಧರಂ ಬಲನವಂಧ್ಯ ಕೋಪಂ ಪೋದಂ

ಅನ್ನೆಗಮಿತ್ತಲ್

ಅಳಿಸಿ ಪರವಧುಗಧೋಗತಿ
 ಗಿಟಿಪುದನಭಿನಯಿಸುವಂತೆ ಸೀತೆಯ ಸಾರ
 ಣೈಟಿದಂ ನಭದಿಂ ಖಚರಂ
 ಪಟಿಗಂ ಪಾಪಕ್ಕಮಂಜದವರೇಗೆಯ್ಯರ್

ದೋಷಿ ಪಿಡಿವಂತೆ ದಿವ್ಯದ
 ಕಾಸಿದ ಕುಟುವಂ ಕಡಂಗಿ ಕಾಳೋರಗನಂ
 ಕೂಸು ಪಿಡಿವಂತೆ ಪಿಡಿದಂ
 ಸಾಸಿಗನವಿವೇಕಿ ಸೀತೆಯಂ ದಶಕಂಠಂ

೨. ರಾವಣನ ಉದ್ವೇಗ

ಸಮುಧಿಕರಾರ್ ಜಗತ್ರಯದೊಳಿನ್ನೆನಗೆನ್ನೊಳಿದಿರ್ಚುವನ್ನರಾರ್
 ಸಮರದೊಳೆಂದು ತನ್ನ ಭುಜದಂಡಮನೀಕ್ಷಿಸಿ ಜಾನಕೀಮುಖಾ
 ಬ್ಬಮನವಲೋಕಿಸಲ್ ಕರಮೆ ಕಾತರನಾಗಿ ವಿಯಚ್ಚರಾಧಿಪಂ
 ಪ್ರಮದವನಕ್ಕೆ ಬಂದನರಲಂಬುಗಳಿಲ್ಲದ ಕಾಮನೆಂಬಿನಂ

ಅಂತು ಭೋಂಕನೆ ಬರ್ಪ ರಾವಣನ ಗಂಡಗಾಡಿಯಂ ಕೆಲದೊ
 ಳಿದ್ ಖಚರಕಾಂತೆಯರ್ ಸೀತಾದೇವಿಗೆ ತೋರ್ಪುದುಂ

ರಾವಣನ ರೂಪು ಸೀತಾ
 ದೇವಿಗೆ ತೃಣಕಲ್ಪಮಾಯ್ತು ಪತಿಭಕ್ತಿಯೊಳಾ
 ರೀ ವನಿತೆಯ ತೆಪದಿನ ಸ
 ದ್ಭಾವಮನೊಳಕೊಂಡ ಪುಣ್ಯವತಿಯರ್ ಸತಿಯರ್
 ಏನಂ ಕೇಳ್ದಪೆನೋ ರಘು
 ಸೂನುವ ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಪೊಲ್ಲವಾರ್ತೆಯನಿನ್ನೆಂ
 ದಾ ನಳಿನಾನನೆ ಬರ್ಪ ದ
 ಶಾನನನಂ ಕಂಡು ತಾಳ್ದಿದಳ್ ತಲ್ಲಬಮಂ

ಅಂತು ತಲ್ಲಬಿಸುತಿದರ್ ಮಾನಿನಿಯನೆಯ್ದೆ ವಂದು ದಶಾನನನಂತೆಂದಂ
 ಬಹುರೂಪಿಣೀ ವಿದ್ಯೆ ಸಾಧಿತಮಾದುದಿನ್ನೆನಗಸಾಧ್ಯಮಪ್ಪ ಮುಖವಕ್ಕ
 ಮಿಲ್ಲ ನಿನ್ನ ನಚ್ಚಿನ ರಾಮನ ದೆಸೆಯಂ ಬಿಟ್ಟೆನಗೊಡಂಬಟ್ಟು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ
 ಸುಖಮನನುಭವಿಸೆನೆ ಸೀತೆ ವಿಹ್ವಲೀಭೂತ ಚಿತ್ತಿಯಾಗಿ

ಕರುಣಿಸುವೊಡೆನಗೆ ದಶಕಂ
 ಧರ ಧುರದೊಳ್ ರಘುತನೂಜನಾಯುಃಪ್ರಾಣಂ
 ಬರೆಗಂ ಬಾರದಿರೆನುತಂ
 ಧರಿತ್ರಿಯೊಳ್ ಮೆಯ್ಯನೊಕ್ಕು ಮೂರ್ಛೆಗೆ ಸಂದಳ್
 ಜಾನಕಿ ಮೂರ್ಛಿತೆಯಾಗೆ ದ
 ಶಾನನನನುಕಂಪೆ ಪುಟ್ಟಿ ಕರುಣಿಸಿ ತನ್ನಂ
 ತಾನೆ ಪಡಿದುಡಿದು ಕರ್ಮಾ
 ಧೀನ ಸಮುತ್ಪನ್ನದುರಘದುಷ್ಪರಿಣತಿಯಂ

ಕದಡಿದ ಸಲಿಲಂ ತಿಳಿವಂ
 ದದೆ ತನ್ನಿಂ ತಾನೆ ತಿಳಿದ ದಶವದನಂಗಾ
 ದುದು ವೈರಾಗ್ಯಂ ಸೀತೆಯೊ
 ಳುದಾತ್ತನೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿದಲ್ತೆ ನೀಲೀರಾಗಂ

ಪತ್ತುವಿಡದಿದರ್ಪನೇ ರವಿ
ಪತ್ತಿದ ಸಂಧ್ಯಾನುರಾಗಮಂ ಮನದಳಿಸಿಂ
ದೆತ್ತಾನುಂ ಪೊಲ್ಲೆನಿವುದ
ನುತ್ತಮನಾಚರಿಸಿ ಪತ್ತುವಿಡದಿದರ್ಪನೇ

ಅಂತು ಮನದೊಳೊಗೆದ ಕಾರುಣ್ಯರಸಮೆ ಸೀತೆಯೊಳಾದನುರಕ್ತ
ತೆಯುಂ ಕರ್ಚಿ ಕಳೆವುಮಂ ಸ್ವಭಾವ ಪರಿಣತಿಯೊಳ್ ನಿಂದು ಸ್ವಕೇ
ಯಾಪ್ತ ಪುರುಷ ಪರಿಷಜ್ಜನಕ್ಕಿಂತೆಂದಂ

ಗುಣಪರಿಪಾಲನಾರ್ಥಮೆನಗಂ ಬಗೆದೋಪಿದಳಿಲ್ಲ ದಿವ್ಯ ಭೂ
ಷಣ ವಸನಾಂಗರಾಗಮುಮನೊಲ್ಲದೆ ಬೇಚರ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯುಂ
ತೃಣಸಮನಾಗೆ ಭಾವಿಸಿದಳೇ ಸತಿಯುಂ ನೊದಲಾಗಿ ಪೌರುಷ
ಪ್ರಣಯಿಯೆನಿಂತಪೇಕ್ಷಿಸುವೆನೇ ಗುಣಹಾನಿಯನೆನ್ನ ಪಾಪದಿಂ

ಇವರಂ ಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯರಂ
ನೆವಮಿಲ್ಲದೆ ಕರ್ಮವಶಮೆ ನೆವಮೆನೆ ಕಂದ
ರ್ಪವಿಮೋಹದಿಂದಗಲ್ಲಿದೆ
ನವಿವೇರಿಯೆನೆನ್ನ ಕುಲದ ಪೆಂಪಟಿವನೆಗಂ

ರಾಮನಿನಗಲ್ವಿ ತಂದಾ
ನೀ ಮಾನಿನಿಗಿನಿತು ದುಃಖಮಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿದೆಂ
ಕಾಮ ವ್ಯಾಮೋಹದಿನಾ
ಶಾ ಮುಖಮಂ ಪುದಿಯೆ ದುರ್ಯಶಃಪಟಹ ರವಂ

ಎನಗೆ ವಿಭೀಷಣಂ ಹಿತಮನಾದರದಿಂದಮೆ ಪೇಟೆ ಕೇಳದಾ
ತನನವಿನೀತನೆನ್ ಗಜಪಿ ಗರ್ಜಿಸಿ ಬಯ್ದನುಜಾತನಂ ವಿನೀ
ತನನಪಿಯಿಟ್ಟಿ ದುರ್ವ್ಯಸನಿಯೆನ್ ಕಟಿದೆಂ ವ್ಯಸನಾಭಿಭೂತನಾ
ವನುಮನುರಾಗ ವೇಗದೆ ಹಿತಾಹಿತ ಚಿಂತೆಯನೇಕೆ ಮಾಡುಗುಂ

ಜಸದಲಿವಂ ಪರಾಭವದ ಪತ್ತುಗೆಯಂ ದೊರೆನೆತ್ತ ತಮ್ಮ ಮಾ
ನಸಿಕೆಯ ಕೇಡನುನ್ನತಿಯ ಬನ್ನಮನನ್ಯಭವಾನುಬದ್ಧಮ
ಪ್ರಸುಗತಿಯಂ ಸುಹೃಜ್ಜನದ ಬೇವಸಮಂ ಜನತಾಪವಾದಮಂ
ವ್ಯಸನಿಗಳಾರುಮೆತ್ತಲಲಿವರ್ ವಿಷಯಾಸನ ಮತ್ತ ಚೇತಸರ್

ಎಂದುದ್ವೇಗಪರನಾಗಿ ನುಡಿದಾತ್ಮಗತದೊಳಿಂತೆಂದಂ

ಇರದುಯ್ಯಿಗಳೆ ಕೊಟ್ಟೊಡೆನ್ನ ಕಡುಪುಂ ಕಟ್ಟಾಯಮುಂ ಬೀರಮುಂ
ಬಿರುದುಂ ಬೀಸರಮಕ್ಕನೋಸರಿಸಿದಂತಾಗಿರ್ಕುಮಂತಾಗದಂ
ತಿರೆ ದೋರ್ಗವಮನಿರ್ವಲಂ ಪೊಗಚ್ಚಿನಂ ಸೌಮಿತ್ರಿಯಂ ರಾಮನಂ
ವಿರಥರ್ ಮಾಡಿ ರಣಾಗ್ರದೊಳ್ ಪಿಡಿದು ತಂದಾನ್ ಕೊಟ್ಟವೆಂ
ಸೀತೆಯಂ

ನಾಗಚಂದ್ರ-ರಾಮಚಂದ್ರ ಚರಿತ ಪುರಾಣ
ಸು (೧೧೦೦)

೨೭. ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾವ್ಯದ ಲಕ್ಷಣ

ಅಸಗನ ದೇಸಿ ಪೊನ್ನನ ಮಹೋನ್ನತಿವೆತ್ತು ಬೆಡಂಗು ಪಂಪನೊಂ
ದಸದೃಶಮಪ್ಪ ಪೂರ್ವರಸಮೆಯ್ದಿ ಗಜಾಂಕುಶನೊಳ್ಪುವೆತ್ತು ರಂ |
ಜಿಸುವ ಸದರ್ಥದೃಷ್ಟಿ ಗುಣವರ್ಮನ ಜಾಣ್ಣುವಿರತ್ನನೋಜೆ ಶೋ
ಭಿಸೆ ನೆಲಸಿರ್ಕೆ ಧಾರಣಿಮನಂಗೊಳೆ ಮತ್ಯೃತಿಯೊಳ್ಳಿರಂತರಂ ||

ರಸಭಾವಂ ಗಮಕಂ ಕಾ
ಣಿಸೆ ನಾಣ್ಣುಡಿ ದೇಸಿವೆತ್ತು ಪೊಸನುಡಿ ಮಾರ್ಗಂ |
ಕುಸುಮಾಯ ಬಗೆಯಿಂದಿನಿತಱಿಸಿ
ಳಿಸೆಯದ ಕೃತಿ ಕೃತಿಯೆ ಬಗೆದು ನೋಟಿಪ್ಪೊಡೆ ಜಗದೊಳ್ ||

ಪೊಸಗನ್ನಡದಿಂ ವ್ಯಾವ
ರ್ಣಿಸುವೆಂ ಸತ್ಯತಿಯನೆಂದು ಕನ್ನಡಮಂ ಚಿಂ |
ತಿಸಿ ಕೂಡಲಾರಪದಕ್ಕಟ
ಮಿಸುಕದ ಸಕ್ಕದಮನಿಕ್ಕುವವನುಂ ಕವಿಯೇ ||

ಸಕ್ಕದಮಂ ಪೇಟಿಪ್ಪೊಡೆ ನೆಱಿ
ಸಕ್ಕದಮಂ ಪೇಟಿ ಸುದ್ದಗನ್ನಡದೊಳ್ತಂ |
ದಿಕ್ಕುವುದೇ ಸಕ್ಕದಮಂ
ತಕ್ಕದೆ ಬೆರಸಲ್ಗೆ ಘೃತಮುಮಂ ತೈಲಮುಮಂ ||

ಪರಿಣತರೆನಿಸುವ ನಿರ್ಮ
ತ್ಸರರಂ ಮೆಚ್ಚಿವುದು ಗಹನಮಲ್ಲದು ಜಡರಂ |
ಕರಮಱಿದು ತಿಳಿಪಲೆಂತೆನೆ
ಖರಕರನಂ ಗೂಗೆಗೆಯ್ದೆ ತೋರ್ಪಂತಕ್ಕಂ ||

ಪೊಲ್ಲಮೆಗಂಡದನಱಿದುಂ
 ಮೆಲ್ಲನೆ ಸಯ್ಯಾಗೆ ತಿರ್ದುರ್ವಸುಕವೀಶರ್ |
 ಪೊಲ್ಲಮೆಯಿಲ್ಲದೊಡಂ ಲೇ
 ಸಲ್ಲದು ಕೃತಿಯೆಂದು ಕುಕವಿನಿಕರಂ ಪಱಿಗುಂ ||

ಮಱಿಯಿಲ್ಲದೆ ಪೊಯ್ನೀರಿಂ
 ಬೆಳೆಗುಮೆ ಧರೆ ಮಱುಗಿ ಕುದಿದು ಶಾಸ್ತ್ರದ ಬಲದಿಂ |
 ದಳಿಪಿಂ ಪೇಟಿಕ್ಕೊಡಮದು ಕೋ
 ಮಳಮಕ್ಕುಮೆ ಸಹಜಮಿಲ್ಲದಾತನ ಕಬ್ಬಂ ||

ಉಪ್ಪಿಲ್ಲದೆ ಕೇಳೊಕ್ಕಳ
 ತುಪ್ಪವನೆಱಿದುಣ್ಣೆನೆಂಬೊಡುಂಬುಣಿಸೇಂ ಸ್ವಾ
 ದವ್ವದೆ ಸಹಜಂ ತನಗಿನಿ
 ಸಪ್ಪೊಡಮಿಲ್ಲದನ ಕವಿತೆ ರುಚಿನಡೆದಪುದೇ ||

ನಯಸೇನ-ಧರ್ಮಾಮೃತ
 (೧೧೦೦)

೨೮. ಸುನೀತಿಸಾರ

ಉಡುಗದೆ ಸೋರ್ಕಿದಂದದೊಳೆ ಗೆಲ್ವೆಡೆಯೊಳ್ ಸಲೆ ಬಾಯ್ಕೆವಂದುದಂ
ನುಡಿವರಲಿಲ್ಲ ಸೋಲ್ತ ಪದದೊಳ್ ದೆಸೆಗಾಣದೆ ಮಾನ್ಯರಪ್ಪರಂ
ಜಡಿವರನರ್ಥಮಂ ಬಗೆಯರಂತದಜಿಂದಮೆ ಜೂದನಾಡಲುಂ
ನುಡಿಯಲುಮಾಗ ಸದ್ಗುಣ ವಿಭಾವಮನೆಯ್ದವನೆಂಬ ದೂಸಜಿಂ

ಅವಂಗಂ ತನ್ನಿಂದಂ

ಸಾವುಂ ಕೇಡುಂ ಭಯಂಗಳುಂ ವಿರಳತೆಯುಂ

ನೋವುಮಿನಿಸಾಗದಂತಿರ

ಲಾವಂ ಸಲೆ ನುಡಿವನೆಂತುಮಾತನೆ ದೇವಂ

ಅಪನಗೋಚಿತಮಾರ್ಗಮಸ್ತದುರಿತಾತಂಕಂ ಸದಾಚಾರಸೌ
ಖ್ಯಪದಂ ಸಜ್ಜನಸನ್ನತಂ ಬಗೆಯೆ ಸತ್ಯಂ ನಾಸ್ತಿ ಸತ್ಯಾತ್ಮರಂ
ತಪ ಎಂದಿದರ್ಪುದಾಗಮೋಕ್ತನುದಜಿಂದಾರಾದೊಡಂ ಸತ್ಯವಾ
ಕ್ಯಪವಿತ್ರೀಕೃತವತ್ತರಾಗಿ ಪಡೆಯಿಂ ನಿರ್ವಾಣಕಲ್ಯಾಣಮಂ

ಕಲಿಸದೆ ಮುಂ ಪೆಪಿಪೆಪಿತಂ

ಕಲಿವುದು ಮಕ್ಕಳೆ ದೇವತಾರಾಧನೆಯಂ

ಕಲಿಸುವುದು ಜೀವೆದಯೆಯಂ

ಕಲಿವುದು ಸತ್ಪಾತ್ರಮಜಿದು ದಾನಮನೀಯಲ್

ಬ್ರಹ್ಮಶಿವ-ಸಮಯಪರೀಕ್ಷೆ

ಸು. (೧೧೨೫)

೨೯. ವನಶ್ರೀ

ಅನುಪಮನಾಗೆ ಬಂದ ನನೆ ನುಣ್ಣನೆ ಗೊಂದಳಿಸಿರ್ಪ ಕೆಂದಳಿರ್
ಕೊನರ ಸುಸೌರಭದ್ರವದ ಸೇವೆಯಿರುವ ಕುರಿಲ್ವ ಕೋರಿಳಂ
ಘನತರದಿಂಚರಂ ನೆಗೆಯೆ ಮುಂಚಿನ ಪೂವಿನ ಗೊಂಚಲಂ ಕರಂ
ಜನಿತವಿನೋಹದಿಂ ಮುಸುಜಿ ಮುತ್ತುವ ಮತ್ತಮದಾಳಿ ಮಾವಿನೋಳ್

ಸ್ಮರನೆನ್ನಲರಂಬಿಂದಂ
ಹರಿಹರಸರಸಿರುಹಗರ್ಭರಂ ಗೆಲ್ಲನೆನು
ತ್ತರುಮುದದಿಂದಂ ಬಿಬ್ಬರ
ಬಿರಿವಂತಿರೆ ಬಿಂದುವಂದು ಮಲ್ಲಿಗೆ ವನದೋಳ್

ಬಗ್ಗಿಪ ಪಿಕಾಳಿ ಕಳಕಳಿ
ಪೊಗ್ಗಿನ ಗಿಳಿ ಮೊರೆವ ತುಂಬಿ ಯೆಂಬಿವು ತನಗಂ
ದಗ್ಗದ ಪರಿಜನವಾಗಲ್
ಸುಗ್ಗಿಯೊಳಾ ಮದನನೃಪತಿ ಬನದೊಳಗಿದಂ

ಪಡಿಯುವಕ್ಕಿಗೆ ಕೊನ್ನರಂ
ಷಡಯನಗಾಯಕಚಯಕ್ಕೆ ಪೂವಂ ಮಿಡಿಯಂ
ನುಡಿದೊಪ್ಪುವ ಗಿಳಿಗಿತ್ತಂ
ಮೃಡರಪು ಜೀವಿತಮನವಕೆ ಚೂತವ್ರಜದೋಳ್

ಒದವಿರಲಂಧಕಾರಮುರುಚೂತಮಹೀಜಸಮಾಜಮಧ್ಯದೋಳ್
ಪುದಿದಡದಿದ್ಧ ಕುಟ್ಟಿಳನಿಕಾಯವಿರೀರ್ಣತೆವೆತ್ತು ಶೋಭೆಯಿಂ
ಮದನನ ರಾಜಗೀಹನಿವಹಂಗಳೊಳೊಪ್ಪುವ ದೀಪಮಾಲೆ ಯೆಂ
ಬುದನೆನಿಸಿತ್ತು ಸಂಪಗೆ ಕರಂ ಮಿಗೆ ಕಂಪುಗೆ ನಂದನಂಗಳೊಳ್

ನುದನಪ್ರತಾಪಪಾವನಕ ,
ನೊದವಿದ ಜಿಹ್ವಾಕಳಾಪದುರ್ವೈನೆ ತಳಿರಿಂ
ಪುದಿದೆಸೆದು ಕುಸುಮಿಸಿದಶೋ
ಕದ ಭೂಜವ್ರಾತಮೆಸೆದುವಂತಾ ಬನದೊಳ್

ಕರ್ಣಪಾರ್ಯ-ನೇಮಿನಾಥ ಪುರಾಣ
ಸು. (೧೧೫೦)

೩೦. ಬಂಧುರ ಕಾವ್ಯನಿಬಂಧ

ಪ್ರತಿಭಾನಂ ಕಾವ್ಯವಿದ್ಯಾಪ್ರಚಯಪರಿಚಯಂ ವೃದ್ಧಸೇವಾನುರಾಗಂ
ಸತತಾಭ್ಯಾಸಪ್ರಯತ್ನಂ ಕವಿತೆಗೆ ನಿಯತಂ ಕಾರಣಂ ಪೇಟಿಸ್ವಿಡಂತಾ
ಪ್ರತಿಭಾನಂ ಶಕ್ತಿ ಲೋಕಾಗಮಸಕಲಕಲಾವೇದನಂ ವಿದ್ಯೆ ಶಾಸ್ತ್ರಾ
ನ್ವಿತನಸ್ತಂ ವೃದ್ಧನಾಲಸ್ಯಮನುಱಿದೆಸಪುದ್ಯೋಗಮಭ್ಯಾಸಕರ್ಮಂ

ಶ್ರುತವಾರಿಧಿಯ ಪಾರಮ
ನತಿಪ್ರಬಂಧಾಭಿಯೋಗರಾರೆಯ್ದೊಡೇಂ
ಕೃತವುಣ್ಯಂಗಲ್ಲದೆ ವಿ
ಶ್ರುತಕವಿತಾರತ್ನಮಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುಗುಮೇ

ಮದಮಿಲ್ಲದಿಭಂ ಮಧುವಿ
ಲ್ಲದ ಕುಸುಮಂ ಚಂದ್ರನಿಲ್ಲದಿರುಳಾಳಾಪ್ಪಿ
ಲ್ಲದ ನೃಪತಿ ಕವಿತೆಯಿಲ್ಲದ
ವಿದಗ್ಧತಾಗುಣಮದೇಂ ಮನಂಗೊಳಿಸುಗುಮೇ

ಪರಮಪ್ರೀತಿನಿಮಿತ್ತಂ
ನಿರತಿಶಯಯಶೋನಿದಾನಮವ್ವದಱಿನಿಹಂ
ಪರಮೆಂಬೆರಡಕ್ಕುಂ ಬಂ
ಧುರಕಾವ್ಯನಿಬಂಧದಿಂ ಹಿತಂ ಪೆಟಿತುಂಟೇ

ಕೃತಿಸತಿಯ ಮೆಯ್ಯೊಳೆಳ್ಳನಿ
ತು ತಾನದೊಂದಱಿಯೆ ದೋಷಮಾಗೆ ತದಾವ |
ಜಿತಮಪ್ಪ ಕೀರ್ತ್ತಿಯುಂ ನಿಂ
ದಿತಮಕ್ಕುಂ ದರ್ಪಣಾರ್ಪಿತಚ್ಛಾಯೆಯವೊಲಾ

ಅದಱಿಂದುಪೇಕ್ಷೆಗೆಯ್ಯದೆ ,
ಸದಭಿಮತೋದಾತ್ತಕೀರ್ತಿಯಂ ಬಯಸುವನಂ
ಪದನಾಕೃತ್ಯಾರ್ಥಂಗಳೊಳೊಂ
ದದಂತು ಪಿಂಗಿಸುಗೆ ದೋಷಮಂ ಕೃತಿಯಿಂದಂ

ನಾಗವರ್ನು ೨ - ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನ
ಸು. (೧೧೪೫)

೩೧. ಗಿರಿಜೆಯ ಬಾಲ್ಯ

ಇಂತು ಸಕಲಸೌಂದರ್ಯಮಂ ಬೀಡುವ ಬಾಲದುಡಿಗೆವೆರಸು ಲೀಲೆ
ಮಿಕ್ಕು,

ತರದಿಂ ಗೆಜ್ಜೆಗಳುಲಿಯು-

ತ್ತಿರೆ ಮಾಂಗಾಯಲುಗೆ ಮೂಡೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ನಲವಿಂ

ಪರಿಪಂದು ಪೋಗಿ ಗಿರಿಸುತೆ

ಹರಿಸಂ ಮಿಗೆ ಹರನ ನಿಳಯದೊಳ್ ನೆಲೆಸಿರ್ಪಳ್

ನಲಿವಳ್ ನಗುವಳ್ ರಾಗಿಪ-

ಳುಲಿವಳ್ ಮುದ್ದಿಸುವಳುನಳಪ್ಪುವಳಂತಿಂ-

ತೊಲೆವಳ್ ನಿಲ್ವಳ್ ಮೇನೆಯ

ಮೊಲೆಯಂ ಮುಱಿದಭವನಾಟದೊಳ್ ಸಂದಿರ್ಪಳ್

ಎಲ್ಲಿ ಸರೋಜಮೆಲ್ಲಿ ವಿಮಳೋತ್ಪಲಮೆಲ್ಲಿ ಲತಾವಿತಾನದೊ-

ಳ್ಳೆಲ್ಲಿ ವನಂಗಳೆಲ್ಲಿ ಕೃತಕಾಚಳಮೆಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲಮಪ್ಪ ತ-

ಣ್ಣೆಲ್ಲಿ ತಟಾಕಮೆಲ್ಲಿ ಪುಳಿನಸ್ಥಳಮೆಲ್ಲಿ ನದೀನದಾಳ ತಾ-

ನಲ್ಲಿ ಭವಾನಿ ಭಕ್ತಿ ಮಿಗೆ ಭಾವಿಸಿ ಭರ್ಗನನೊಲ್ವ ಪೂಜಿಸಳ್

ಕಣ್ಮಲರಿಂದಶುಜಲಂ

ಪೊಣ್ಣುತ್ತಿರೆ ತನುವಿನಲ್ಲಿ ಪುಳಕಂ ಸಾಲ್ಗೊಂ-

ಡುಣ್ಣುತ್ತಿರೆ ಗಿರಿಪತಿಸುತೆ

ನುಣ್ಣುಳಲಿಂ ದಿವ್ಯಲಿಂಗಮಂ ವಿರಚಿಸುವಳ್

ವಿರಚಿಸುವ ಲಿಂಗದೊಳ್ ಮೃದು-

ಕರಾಂಗುಲಿಸ್ಪರ್ಶಸುಖಮನೆಳಸುತೆ ಶರ್ವಂ

ಪರಿತಂದು ನಿಲ್ವನೆಂದೊಡೆ

ಗಿರಿಜೆಯ ಸೌಭಾಗ್ಯದಿರವನಾರ್ ಬಣ್ಣಿಸುವರ್

ಇಂತು ಬಾಲಲೀಲೆ ಶಿವಲೀಲೆಯಾಗಿ ಕೆಲನೃಪಿಯದೆ ಬಲನೃಪಿಯದೆ
 ಸಸಿವೃಪಿಯದೆ ತೃಷೆಯೃಪಿಯದೆ ದೆಸೆಯೃಪಿಯದಿರುಳ್ ಪಗಲೃಪಿಯದೆ
 ಪರಿಜನಮಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸದೆ ಶಿವನಂ ಮರುಳ್ಗೊಂಡು ಭವಾನಿಯಿರೆ ಕಂಡು
 ಕೌತುಕಂಗೊಂಡು ಸಹಚರಿಯರ್ ತಮತಮಗಂಜಿ ಭಾರತಿಗೋರನ್ನಳವ್ವ
 ನಾರಿಯೊರ್ವಳಂ ಗಿರಿರಾಜನಲ್ಲಿಗೆ ಭರದಿಂ ಕಳುಪಿದೊಡಾ ತರುಣಿ
 ಭೀತಿಯಿಂ ಪರಿತಂದರಮನೆಯಂ ಪೊಕ್ಕು ಓಲಗದೊಳ್ ನಿಂದು
 ನಗಾಧಿಪಂಗೆ ನಯಂ ಮಿಗೆ ಭಯಭಕ್ತಿಯಿಂ ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿ ಕೆಯ್ಯುಗಿದು
 ನಿಂದು,

ದೇವ ಕುಮಾರಿ ಬಾಲೆ ಸುಕುಮಾರಿ ಸಮರ್ಥೆಯತಿಸ್ವತಂತ್ರ ನಾ-
 ನಾವಿಧಶೈಲರಾಜಿ ವನರಾಜಿ ಸರೋವರರಾಜಿ ಸಲ್ಲತಾಂ-
 ತಾವಳಿ ಸೈಕತಾವಳಿ ಲತಾವಳಿಯೆಂಬಿವಳಲ್ಲಿ ಸಂತತಂ
 ದೇವರ ದೇವನಂ ಶಿವನನರ್ಚಿಸುತಿರ್ದ ಪಳೊಲ್ಲಳೇನುಮಂ

ಬರೆದರೊ ಬೈತರೊ ಪೊಲ್ಲರೊ
 ಪೊರೆದರೊ ಬೆಚ್ಚರೊ ಮಗಳ್ಳ ಕಱುವಿಟ್ಟರೊ ಕಂ-
 ಡರಸಿದರೊ ಕಡೆದರೋ ಎನೆ
 ಗಿರಿರಾಜತನೂಜೆ ಪೂಜೆಯೊಳ್ ರಾಜಿಸುವಳ್
 ಬೇಡೆಂದೊಡೆ ಮಾಣಳ್ ನಲಿ-
 ದಾಡುವಳಪ್ಪುವಳಮರ್ಚುವಳ್ ಪುಳಕಿಪ್ಪಳ್
 ಮಾಡುವ ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯೊಳ್
 ನೋಡಳ್ ನುಡಿಯಳ್ ಭವಾನಿಯೇನೆಂದೃಪಿಯಳ್

ಹರಿಹರ-ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣ
 ಸು. (೧೨೦೦)

೩೨. ತಪೋಮೂರ್ತಿ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ

ವಿಳಸತ್ಪದ್ಮಾಸನಂ ಭಾಸುರಭರಿತವಪುರ್ವಲ್ಪಲಂ ಧ್ಯಾನಮುದ್ರಾಂ-
ಗುಳಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಾಕ್ಷಮಾಲಾರುಚಿನಳಿನಗುಣವ್ರಾತಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ
ಲಳಿತಾಸ್ಯಂ ಸ್ನಿಗ್ಧಗಂಡಂ ಮುಕುಳಿತನಯನಂ ಚಿತ್ತನಿಷ್ಠಂ ಪನಂ ಪಿಂ-
ಗಳವರ್ಣೋದ್ಯಜ್ಜಟಾಮಂಡಳಮೆಸೆಯೆ ತಪೋವೇಷದಿಂದಿಶನಿದಂ

ಇದು ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಭವಪ್ರಭಾಪ್ರಸರಮೋ ಸಂಪೂರ್ಣಚಂದ್ರಾಂಶುಸಂ-
ಪದಮೋ ಶಾಶ್ವತಸೂರ್ಯಕೋಟಿರುಚಿಪ್ರದ್ಯೋತಮೋ ಮೀಱ್ ಪೋ-
ಣ್ವಿದ ಸರ್ವೇಶನಿಜಪ್ರಕಾಶನಿಧಿಯೋ ಪೇಳೆಂಬಿನಂ ತೋಱುತಿ-
ರ್ದುದು ದಿಕ್ಷಂಕುಳನಿರ್ಮಳೇಕೃತವಿರೂಪಾಕ್ಷಪ್ರಭಾಮಂಡಲಂ

ಇರೆ ಕಾಣುತೆ ಗಿರಿರಾಜಂ

ಪರಮಸುಖಂಬಡೆದು ಪಿಡಿದು ಮೆಲ್ಲಡಿಗಳನಾ-

ದರದಿಂ ಹರ್ಷಂ ಮೂಡು-

ತ್ತಿರೆ ಪುಳಕದ ಮೆಯ್ಯೊಳೊಲ್ಲ ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿದಂ

ಅಂತು ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿ ನಿಂದು ಕೆಯ್ಯಂ ಮುಗಿದು ಪಾರ್ವತಿಯಂ ಕರೆದು,

ನಿಧಿಯಿದೆ ಭಕ್ತರ ಬಯ್ಯೆಯ

ನಿಧಾನವಿದೆಯಚ್ಚಶರಣರನುವಿದೆ ಕರುಣಾಂ-

ಬುಧಿಯಿದೆ ಸುಧೆಯಿದೆ ಕೇಳೆ ನಿ-

ನ್ನಧಿಪಂ ಶಶಿಮೌಳಿಯೆಂಬ ಕಲ್ಪಮಹೀಜಂ

ಸದಮಳಮಿದೆ ಪರತತ್ತ್ವದ

ನಿಧಾನಮಿದೆಯಾದ್ಯರಱಿದು ಕುಱುಪಿಟ್ಟಾನಂ-

ದದ ಮೊದಲಿದೆ ಪರಮಾರ್ಥದ

ತುದಿಯಿದೆ ಗಿಂಜಾತೆ ನೋಡು ನೆನೆ ಹೊಗಳೆಂದಂ

ಎಂದು ಗಿರಿರಾಜಂ ಹರನಪರತತ್ತ್ವಮಯಸೌಂದರ್ಯರೂಪಮಂ ಗಿರಿ
ಜೆಗೆ ತೋರುತ್ತಂ ಪೊಡೆಮಡು ಪೊಡೆಮಡೆನೆ ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಗೆ ಕೌ-
ತುಕ ರಸದೊಳಾನಂದಂ ಪುಟ್ಟಿ ಭಯರಸದೊಳ ಭಕ್ತಿಯುಣ್ಣಿ ಸ್ನೇಹರಸ
ದೊಳ ತಾತ್ಪರ್ಯಂ ಪೊಣ್ಣಿ ಶೃಂಗಾರರಸದೊಳ ಲಜ್ಜೆವೆರಸಿ ಕಲ್ಪತರು
ವಿನ ಬೀಳಲ್ ಮಹಾನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಆಗುವಂತೆ ಮಂದಾನಿಳನ ಸೋಂಕಿಂದಂ
ಪುಷ್ಪಮಾಲೆ ಬಳ್ಳುವಂತೆ ಕುಸುಮಚಾಪಂ ಕಾಲ್ಗೊಳುವಂತೆ ಪಂಚ-
ಬಾಣಂ ಹೊಡೆಗೆಡೆವಂತೆ ಮುಂದೆ ನಿನ್ನ ವಾಮಭಾಗಮಂ ಸೂಟಿ
ಗೊಳ್ಳುದರ್ಶಿದೆ ಕುಜುಪೆಂಬಂತೆ ಬಿಂಕದಿಂ ಕೊಂಕಿ ನಿಂದು ವಿಲಾಸ-
ದಿಂದೆಡದುಂಗುಟಮಂ ಲಲಾಟದಿಂ ಮುಟ್ಟಿ ಪೊಡೆಮಟ್ಟು ನಿಂದು,

ಆನಂದಂತಿರದೇಕೆ ಬೇಡ ತಪನೆಂದೆಂಬಂತಹಂಕಾರದಿಂ
ನೀನೇ ಸದ್ಗತಿ ದೇವದೇವ ದಯೆಗೆಯ್ಯೆಂಬಂತೆ ಕಾರ್ಪಣ್ಯದಿಂ
ಸಾನಂದಾತ್ಮಕನೆನ್ನನೇಕಜೀವನೆಂದೆಂಬಂತೆ ನಿರ್ವೇದದಿಂ
ನಾನಾಭೋಗದೊಳೆಂದು ಕೂಡಿದಪೆನೆಂಬಂತಾಸೆಯಿಂ ನೋಡಿದಳು

ಶಿವನೀತಂ ನಿಜವಲ್ಲಭಂ ಮಮಗುರು ಪ್ರಖ್ಯಾತನತ್ಯಾರ್ಜುನಂ
ಭವನೆನ್ನಾಳನೆನಿಪ್ಪುದಂ ತಿಳಿದೆನಾಂ ನೀಂ ಪೋಗು ನಿತ್ಯಾರ್ಚನೋ-
ತ್ಸವದಿಂ ಸಂತಸದಿಂ ಸದಾತುರತೆಯಿಂ ಸಾನಂದದಿಂದಿರ್ಪೆನೆಂ-
ದು ವಿಳಾಸಾಬ್ಧಿ ಭವಾನಿ ನೋಡಿ ನುಡಿದಳು ಭೂಭೃತ್ಕುಲಾಧೀಶನೊಳು

ಹರಿಹರ-ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣ

ಸು. (೧೨೦೦)

೩೩. ಪುಷ್ಪಾರ್ಚನೆ

ಪರಿಮಳದಧಿದೇವತೆಯೋ
ವರಕುಮುದದ ಕೂಡೆ ಬಂದ ಶಶಿಕಳೆಯೋ ವಾ-
ರಿರುಹದ ನಡುವೆಯ್ದುಂದಿಂ-
ದಿರೆಯೋ ಎನೆ ದೇವಿ ಪೂವನೋವುತ್ತಿದಳಾ

ಅಂತೋವುತ್ತಮಿದುರ್,

ಮುಟ್ಟಿದೊಡಾಗಾಳೆ ಕಂದುವ
ನೆಟ್ಟನೆ ನೋಡಿದೊಡೆ ಕೋಡಿ ಬಾಡುವ ನೆನೆಯಲಾ
ತೊಟ್ಟನೆ ಕೊರಗುವ ಪೂವಂ
ಕಟ್ಟುವ ಪರಿಯಂತೆನುತ್ತೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದಳಾ

ಅಂತು ಚಿಂತಿಸಿ ನೋಡಿ ಭಕ್ತಿಯೊಳ್ ಕೂಡಿ ಪೂಜಿಸಲ್ಪೇಡಿ ಪೂವಂ
ಪೂ ಸೋಂಕೆ ಕೊರಗದೆಂಬಂತೆ ತನ್ನ ಕರಕಮಲಮಂ ನೀಡಿ,

ಅತಿಸುಕುಮಾರೆ ಸುಖಾಕರೆ
ನುತಗುಣಗಣಯುಕ್ತೆ ಶಾಂತೆ ಸಾತ್ತ್ವಿಕರೂಪಾ-
ನ್ವಿತೆ ಸರ್ವಕಳಾನಿಧಿ ಪಾ-
ರ್ವತಿ ಸತಿ ಶತಪತ್ರಸೂತ್ರಮಂ ತೆಗೆಯುತ್ತಂ

ವದನಕ್ಕಂ ಕುಸುಮಕ್ಕಂ
ಪದೆದೆಱಗುವ ಮಧುಕರಂಗಳಂ ಸೋವುತ್ತಂ
ವೃದ್ಧತರಸರಳಾಂಗುಲಿಯಿಂ
ಸದಮಲೆಯಿರವಂತಿಯರಲನೊಲವಿಂ ಪಿಡಿದಳಾ

ಇರುಳುಂ ಪಗಲುಂ ಕಾಮಂ
ತರದಿಂ ತೆಗೆದೆಚ್ಚು ಕುಸುಮಬಾಣಮಿದೆಂದಾ
ಗಿರತಂಗೆ ತೋರ್ಪ ತೆಜದಿಂ
ನೆರಪಿದಳಭವಾಂಘ್ರಿಗಳ್ಗೆ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಯಂ

ಭರದಿಂದಂ ನವಕುಸುಮಾ-
ಭರಣಂಗಳನಭವನಂಗದೊಳ್ ಸಿಂಗರಿಸು
ತ್ತರಳುತ್ತುರ್ಬುತೆ ಕೊರ್ಬುತೆ
ಗಿರಿಸುತೆ ನಲುಸುಯ್ಯ ಧೂಪಮಂ ಪದೆದಿತ್ತಳ್

ಇಂತು ಪಾರ್ವತಿ ಪಲವುಂ ಭೋಗಂಗಳಂ ರಾಗದಿಂ ರಾಜಮಾಳಿ-
ಗೊಲ್ಪು ಪೂಜೆಯ ನೆವದಿಂ ನಿವೇದಿಸಿ ಸಂಪದಮನೋಲಗಿಪ ಸಿಂಗರ-
ದಂತೆ ಧರ್ಮಮಂ ಬಳೆಯಿಸುವ ಸಂಪದದಂತೆ ಪುಣ್ಯಮಂ ಸೇವಿಪ
ಧರ್ಮದಂತೆ ಭಕ್ತಿಯಂ ಬಯಸುವ ಪುಣ್ಯದಂತೆ ಶಿವಜ್ಞಾನಮನೆಳೆಸುವ
ಭಕ್ತಿಯಂತೆ ಮುಕ್ತಿಯಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸ ಶಿವಜ್ಞಾನದಂತೆ ಶಿವಸಂಗಮಂ
ಬಯಸಿ ಮನ್ಮಥಮನೋರಥದುರ್ಲಭವಲ್ಲಭನಂ ನೋಡುವಾಗಳ್

ಪೊಸಜೆಡೆಯೊಳ್ ತೊಡಂಕಿ ನೊಸಲೊಳ್ ನಡೆಪಾಡಿಕಪೊಲಭಾಗದೊಳ್
ಪಸರಿಸಿ ಲೋಚನಂಗಳೊಳಮರ್ಚಿ ತದಾಸ್ಯದೊಳೊಂದಿ ಕಂಠದೊಳ್
ಮಿಸುಗಿ ಭುಜಾಗ್ರದೊಳ್ ತೊಳಗಿ ವಕ್ಷದೊಳಾಳ್ ಕರಂಗಳೊಳ್ ವಿರಾ-
ಜಿಸಿ ಪದದಲ್ಲಿ ಬಿಳ್ಳುವು ಭವಾನಿಯ ಮಾನಿಯ ದೈನ್ಯದೃಷ್ಟಿಗಳ್

ಬೆರ್ಮರ್ವಳ್ ಬೆಚ್ಚುವಳುರ್ಬುವ
ಳರ್ಮರ್ವಳ್ ಪೆರೆಸಾರ್ವಳಂಜಿ ನಿಲ್ವಳ್ ಸೋಂಕಲ್
ನಿರ್ಮರ್ವಳ್ ನೆನೆವಳ್ ಮುನಿವಳ್
ಸಮಸಲ್ಪಳ್ ಗಿರಿಜೆ ಸೆಡೆದು ಸುಯ್ಯಳ್ ಕಾಯ್ವಳ್

ಚಾರುತರಕಾಂತಿಮಯಸುಕು-
 ಮಾರಾವಯವಂಗಳಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ನಲಿವಳ್
 ತಾರಾಚಳನಾಥನ ಘನ-
 ವೈರಾಗ್ಯಕ್ಕಂಜಿ ನಡುಗಿ ಸಿಡಿಮಿಡಿಗೊಳ್ಳಳ್

ಹರನಂ ಶಿವನಂ ವ್ಯಗಧರ-
 ಧರನಂ ಸುಷ್ಣೇಹಮಡರೆ ನವನವಕುಸುಮೋ-
 ತ್ತರದಿಂದೆ ನಚ್ಚಿ ಮಚ್ಚಿಯೆ
 ಗಿರಿಜಾವಧುವರ್ಚಿಸುತ್ತಮಿರ್ಪಿನಮತ್ತಲ್

ಹರಿಹರ-ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣ
 ಸು. (೧೨೦೦)

೩೪. ಕಾಮದಹನ

ತೆಗೆದಾಕರ್ಣಂಬರಂ ಶಂಬರರಿಪು ನೆಱಿ ಹೂಡಿದ್ ಪುಷ್ಪಾಸ್ತ್ರದೊಂದು-
ಜ್ಜುಗಮಾಕಾಶಸ್ಥನಾಕೌಕರೊಳೊದವಿದನೂನಾರ್ತಿ ಕೂರ್ತೆಯ್ವೆ ನಿಂದಿ-
ರ್ಪಗಜಾಚಿತ್ತಾಭಿಲಾಷಾವಿತತಿ ನೆರೆದು ಭೂತೇಶಚಿತ್ತಾಂತದೊಳ್ ಪೊ-
ಕ್ಕು ಗಭೀರೋದ್ಯತಾತಪೋಬೀಜಮನತಿಭರದಿಂದೊತ್ತಿ ಮುತ್ತಿತ್ತು ಸುತ್ತಂ

ನೋಡದ ಮುನ್ನಂ ಕೋಪಂ
ನಾಡೆಯುಮೊತ್ತರಿಸಿ ನೀಳ್ವ ನಿಟಲೇಕ್ಷಣದೊಳ್
ಕೂಡೆ ಬಳೆಬಳೆದು ಸುಳಿಸುಳಿ-
ದೀಡಿಱಿದೊಳಗೊಳಗೆ ಘುಳುಘುಳಿಸಿ ಕುದಿದಾಗಳ್

ಪೊಗೆದುದು ಪೊತ್ತಿದತ್ತು ಕಿಣಿಯಿಟ್ಟುದು ನಾಲ್ಕೆಸೆದೋಱಿದತ್ತು ಬಾನ್-
ಗೊಗೆದುದು ನಿಂದು ಪೊಂಬೆಳಗುಮಂ ಪರಪುತ್ತದು ಧಂ ಧಗಿಲ್ ಧಗಿಲ್
ಧಗಿಲೆನುತಟ್ಟಿತಟ್ಟಿದುದು ಮುಟ್ಟಿತು ಸುಟ್ಟಿತು ತಿಂದು ತೇಗಿದ-
ತ್ತಗಿಯದೆ ನಿಂದ ಪೂಗಣೆಯನಂ ಪಣೆಗಣ್ಣರಿ ಹಂಪೆಯಾಳ್ವನಾ

ಅರರೇ ಭುರ್ಭುಗು ಭಾಪುರೇ ಭುಗುಭುಗು ಪ್ರಜ್ವಾಲೆ ಮಜ್ಜಯ್ಯ ದೇ-
ವುರೆ ಮೇಘಾನಲವಿಷ್ಟುಲಿಂಗಮಮಮ ಪ್ರದ್ಯೋತನಯ್ಯಯ್ಯ ಭೀ-
ಕರವಾಹಾ ಛಿಣಿಛಿಳ್ ಛಿಟಿಲ್ ಭಲರೆ ಭಾಳಾಭೀಳಮೆಂದೆಂದು ನಿ-
ರ್ಜರಲೋಕಂ ಬಿಜಗಾಗಿ ಸುಟ್ಟುದು ವಿರೂಪಾಕ್ಷಾಕ್ಷಿ ಕಂದರ್ಪನಂ

ಇಂತತಿಸ್ವತಂತ್ರಂ ಶತಪತ್ರನೇತ್ರಪೂಜಿತಪಾದಂ ಹೇಮಕೂಟಾಗ್ರದ
ಮತಂಗಪರ್ವತದೊಳ್ ಮದನನಂ ಸುಟ್ಟುರುಪುತ್ತನಂಗಭಸ್ಮೋಧ್ಧಾ-
ಳಿತಗಾತ್ರನಾಗಿ,

ಮುಂತಿದೊವ್ವವಾಗಿರಿಜಾ-
 ಕಾಂತೆಯನೀಕ್ಷಿಸದೆ ನುಡಿಯಿಸದೆ ಸೋಂಕದೆ ನಿ-
 ಶ್ಚಿಂತಂ ಸ್ವತಂತ್ರನಹಿಧರ-
 ನಂತರ್ಧಾನಕ್ಕೆ ಸಂದನಲ್ಲಿಂ ಬಳಿಯಿಂ

ಹರಿಹರ-ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣ
 ಸು. (೧೨೦೦)

೩೫. ರತಿಪ್ರಳಾಪ

ಶಿವನಧಿಕಾಕ್ಷಕ್ರೋಧೋ-

ಧ್ವನಶಿಖಿಯಿಂ ಮದನನುರಿಯೆ ರತಿಗತಿಶೋಕಂ

ಕವಿದಳ್ಳಿದಳಿಂದುಗುಪ-

ಪ್ಪವನಮಾಗಿ ಚಕೋರಿ ಕರಗಿ ಕೊರಗುವ ತೆಪದಿಂ

ಇಂತು ಮನಮಳ್ಳಿ ತನು ಬಳ್ಳಿ ಕೋಡಿ ಕರಣಂ ಬಾಡಿ ಮತಿ ಕೆಟ್ಟು
ರತೀದೇವಿಗತಿದುಃಖಂ ಪುಟ್ಟಿ ನಿಲಲಾಪದೆ ಕೊರಗುತುಂ ಪರಿದು ಬಂದು,

ಬೆಂದಿದರ್ ಕಾಮನಂ ಕಂ-

ಡಂದಳಲೊಳಗೇಱು ನುಡಿಯಲಪ್ಪಿಯದೆ ನಿಲಿ ಶೋ-

ಕಂ ದಳವೇಱುತೆ ಮೀಱುತೆ

ಸಂದಣಿಸುತ್ತಳಿಸಿತಸ್ತುರತಿಯಂ ರತಿಯಂ

ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ,

ಎತ್ತಣ ಹರನೆತ್ತಣ ತಪ-

ಮೆತ್ತಣ ತಾರಕನ ಬಾಧೆ ಎತ್ತಣ ಬಿಡುಗಣ್-

ಎತ್ತಣುರಿ ಎತ್ತಣಿರವಿದು

ಎತ್ತಣ ಕೋಟಲೆಯನೆನಗೆ ಮಾಡಿದೆ ಮದನಾ

ಲಾವಣ್ಯಂ ಲಯಮಾಯ್ತು ವಿಭ್ರಮವಿಳಾಸಂ ಮಾಯಮಾಯ್ತು ಕೃಟಾ
ಜೀವಂ ಬೆಂದುದು ಚೆಲ್ವು ಸತ್ತುದು ಸುಖಂ ಹಾಳಾಯ್ತು ಕಂದರ್ಪ ಸದ್-
ಭಾವಂ ಭಸ್ಮಮದಾಯ್ತು ಮೆಯ್ಯೆ ಮಡಿಯಿತ್ತು ತ್ವಾಹವಿಂಗಿತ್ತದಿ-
ನ್ನೇವೇಳ್ವೆಂ ನಡೆದೆತ್ತ ಸಾರ್ವನಿಳಗಿನ್ನೇನಪ್ಪೆನೆಂತಿರ್ಪನೋ

ಹಾ ಮದನ ಹಾ ಮನೋಹರ

ಹಾ ಮಕರಪತಾಕ ಹಾ ಮಹಾವಿಭ್ರಮ ಹಾ-

ಹಾ ಮನ್ಮಥ ಹಾ ಸಮ್ಮದ
ಹಾ ಮತ್ಪ್ರಣೇಶ ಹಾ ವಿಳಾಸವಿನೋದಾ

ಮದಕರಿ ಎತ್ತಪೋದೆ ವರಮೂರ್ತಿ ಅದೆತ್ತಲದೃಶ್ಯಮಾದೆ ಮದ್-
ವದನಸರೋಜಭೃಂಗನೆ ಅದೆತ್ತಲಡಂಗಿದೆ ನೀನದೆತ್ತ ಮ-
ಳ್ಳಿದೆ ಮಧುಮಿತ್ರ ಎತ್ತ ಲಯವಾದೆ ಮದೀಶ್ವರ ಎತ್ತಣಕ್ರಮ-
ಕ್ಕೊದವಿದೆ ಎತ್ತ ಸಾರ್ದೆ ಕಳಿದೆತ್ತಲಣಂ ತವಿಲಾದೆ ಮನ್ಮಥಾ

ಮೊಱಿಯೋ ಮೊಱಿಯೋ ಶಿವಧೋ
ಕಱಿಗೊರಲನ ಕಣ್ಣ ದಾಳಿ ಕುಸುಮಾಯುಧನಂ
ನೆಱಿ ಮುತ್ತಿತ್ತಯ್ಯೋ ಇದ-
ನಱಿವವರಿಲ್ಲಕ್ಕಟಾ ಕೃಪಾಳುಗಳಿಲ್ಲಾ

ನೆಲನೇ ನಭವೇ ಶಿಖಿಯೇ
ಜಲವೇ ರವಿಯೇ ಶಶಾಂಕನೇ ಮಾರುತನೇ
ಬಲವಳಿದವಳನನಾಥೆಯ-
ನಲಘುತರಾಘೌಘೆಯಂ ಪರಿರಕ್ಷಿಸಿರೆನ್ನಂ

ವನದೇವತೆಯರಿರಾ ನಂ-
ದನದೇವತೆಯರಿರ ದೆಸೆಯ ದೇವತೆಯರಿರಾ
ಘನಪಾಪಂ ಪುದಿದಿದೀ
ವನಿತೆಯನೊಳಕೊಳ್ಳಿರೇ ಅನಾಥೆಯನೆನ್ನಂ

ಗಿರಿಸುತೆ ಬಂದು ಕಂಡು ಬೆಜಿಗಾಗಿ ಕೃಪಾಕರಚಿತ್ತಿ ಹತ್ತಿಸಾ-
ದುರತಿಯ ಮೆಯ್ಯುಮಂ ಮೊಗಮುಮಂ ತಡವುತ್ತಿರೆ ಸೋಂಕಿನಿಂದೆಚೇ-
ತರಿಸುತೆ ಕಣ್ಣಳಂ ತೆಪ್ಪಿದು ಪಾರ್ವತಿಯಂ ನಡೆ ನೋಡುತಂ ದಯಾ-
ಪರೆ ಭುವನೈಕಮಾತೆ ಪದೇದೀಕ್ಷಿಪುದೆನ್ನಯ ದುಃಖಮೊಪ್ಪಮಂ

ಎಂದಳಲ್ಪ ನುಡಿದು ನಿಲಲಾಪದೆ,

ಗಿರಿಜೆಯ ಪದಯುಗದೊಳ್ ರತಿ
ಪೊರಳ್ಳ ಪುಯ್ಯಲ್ಲಿ ಪೆರ್ಚಿದಳಲಿಮ್ಮಡಿಸು-
ತ್ತಿರೆ ಪಳಯಿಸುತುಂ ದುಃಖಾ
ತುರೆ ಶೋಕಂಗೆಯ್ದು ಸುಯ್ದು ಪೊಯ್ದಳಲುತ್ತುಂ
ಕರುಣಿಸು ತಾಯೇ ತವರೇ
ಪರಿರಕ್ಷಿಸು ದಯೆಯೊಳಿಕ್ಷಿಸುಡುಗಿಸು ನೋವಂ
ಪರಿಹರಿಸು ದುಃಖಮಂ ವರ-
ಗಿರಿರಾಜತನೂಜೆ ಕಾದುಕೊಳ್ಳೆನ್ನಸುವಂ

ಎಂದಳಲ್ಪ ರತಿಯಂ ಕಂಡು ಮನಂಗೊಂಡು,

ಬೇಡುಡುಗು ಶೋಕರಸಮಂ
ನೀಡಾಗದೆ ನಿನ್ನ ವಲ್ಲಭನನೀಶ್ವರನಂ
ಬೇಡುವೆನಾವರ್ಥದೊಳಂ
ಮಾಡುವೆನೆಲೆ ಪರಮಹರ್ಷಮಂ ನಿನಗೆ ರತೀ

ಹರಿಹರ-ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣ

ಸು. (೧೨೦೦)

೩೬. ಗಿರಿಜೆಯ ತವಸ್ಸು

ಇಂತು ರತಿಗಭಯಮಂ ಕೊ-

ಟ್ಟಂತಕಹರನಿರದೆ ಪೋದ ಪರಿಯಂ ಭರದಿಂ

ಚಿಂತಿಸಿ ಜಯವಿಜಯಗಳೊಡ-

ನಂತೆಂದಳ್ ಗಿರಿಜೆ ಮನದ ಮುನಿಸಿಂದಾಗಳ್

ಆನಂತಿಂತರ್ಚಿಸುತ್ತಂ ಗತಿ ಮತಿ ಪತಿಯನ್ನಾಯುವೆನ್ನಾತ್ಮತತ್ತ್ವಂ
ತಾನೆಂದುತ್ಸಾಹದಿಂದಿರ್ದಚಪತಿಯ ಮೋನಾಪ್ಯಯಿಂದಳ್ಳುಂ ಬಿ-
ಟ್ಟಾನಂದಂಗೂಡಿ ಕಾರುಣ್ಯಮನನವರತಂ ವಾರುತಿರ್ಪಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಂ-
ತೇನೆಂದುಗ್ರಂ ಸಮಗ್ರಂ ರಜತಗಿರಿಗೆ ಪೋದಂ ನಿಕ್ಕಷ್ಪಾತ್ಮನಾದಂ

ಅಂತುಮಲ್ಲದೆ,

ತಾನಿರ್ದಲ್ಲಿಗೆ ನಡೆತಂ-

ದಾನರ್ಚಿಸೆ ಕಾಮವೈರಿ ನುಡಿಯಿಸದಂತ-

ರ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಂದನದೃಢಂ-

ದಾನಿರ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಸಮಂತು ತನ್ನನೆ ತರ್ಪೆಂ

ಉಗ್ರತಪೋಭರಾಕೃತಿಯನಾಂತು ಜಗಂ ಬೆಲಿಗಾಗಿ ನಿಶ್ಚಲಾ-
ವ್ಯಗ್ರಮನೋಬಲಪ್ರಬಲಿಯಾಗಿ ಬಿಸಿಲ್ ಮಳೆಶೀತದೊಳ್ ನಗ-
ಪ್ರಾಗ್ರದೊಳಂ ಕುಜಪ್ರತಿಯೊಳ್ ಸರಸೀಕುಳದೊಳ್ ವಿರಾಜಿಸು-
ತ್ತುಗ್ರನನೀಶನಂ ವಿಪುಳನಿಶ್ಚಲನಂ ಚಲದಿಂದೆ ತಂದವೆಂ

ಸರಸಿಜನೇಶ್ರಿ ಪುಣ್ಯಮಯಗಾತ್ರೈ ಸದಾಶಿವನಂಗಪಾತ್ರೈಯ-
ತ್ಯುರುತರಮಾನಿ ನಿರ್ಮಳಭವಾನಿ ನಿರಂತರದಾನಿ ನವ್ಯಸುಂ-
ದರವರವೂರ್ತಿ ಶರ್ವನ ಸುಕೀರ್ತಿ ಮಹೇಶ್ವರನಾರ್ತಿ ಬಂದಳೊ-
ಪ್ಪಿರೆ ಗಿರಿಜಾತೆ ಲೋಕಚಯಮಾತೆ ಜಗಕ್ಕೆ ವಿನೂತಿಯಳ್ಳುಂ

ಚಲದಿಂದಂ ನಗರಾಜಪುತ್ರಿ ಹೃದಯಾಬ್ಜವಾಸದೊಳ್ ಭಾಪು ನಿ-
ಶ್ಚಲನಂ ನಿರ್ಮಲನಂ ನಿರಾವರಣನಂ ನಿರ್ಮಾಯನಂ ನಿತ್ಯನಂ
ನಿಲಿಸುತ್ತಿ ನ್ನತವಕ್ತೃ ಸನ್ನತತಪೋವಿಸ್ತಾರಿ ಮಾತೃಂಡಸಂ-
ಕುಲತೇಜೋನಿಧಿ ನಿಂದಳುಗ್ರತಪದೊಳ್ ಲೋಕಕೃಗುರ್ಮಸ್ತಿನಂ

ದೇವಿಯಂ ಕಾಪೇಜಿಸುತ್ತಂ ತೃಣಕುಲಲತೆಯಂ ಸೀದುಕರ್ಪೇಜಿಸುತ್ತಂ
ರಸೆಯಂ ಸಂತಾಪಿಸುತ್ತಂ ಜಳಭರಿತತಟಾಕಂಗಳಂ ಶೋಷಿಸುತ್ತಂ
ಸಸಿಯಂ ವೃಕ್ಷಾಳಿಯಂ ಸುಟ್ಟುರಿಪುತೆ ವೃಗಮಂ ಬೇಯಿಸುತ್ತದ್ರಿಯಂ ದ-
ಳ್ಳಿಸಿ ಸೀಳುತ್ತಂ ವಿಶಾಳಂ ದವಶಿಖಿಯವೊಲೆಳ್ಳತ್ತಮೋಘಂ ನಿದಾಘಂ

ದಶಭುಜನ ಮನೋವಲ್ಲಭೆ

ದಿಶಾವಳಿಭರಿತಕೀರ್ತಿಯುತೆ ಘೋರತಪೋ-

ವಶಿ ನೆಜಿ ಗಂಗಾಧರನಂ

ಶಶಿಧರನಂ ನೆನೆದು ಕಳೆದಳಾ ಬೇಸಗೆಯಂ

ನಲಿದುದು ಸೋಗೆ ನುಣ್ಣನೆಡೆಗೊಂಡುದು ಚಾದಗೆವಕ್ಕಿ ಮಿಕ್ಕು ಪೂ-
ತಲರ್ದುದು ಸೊಂಪಿನಿಂ ಕಡವು ತಣ್ಣನೆ ಹೇಳಿದುವೆಯ್ವೆ ಬೆಟ್ಟು ಬಂ-
ದಲಿದುದು ಪಶ್ಚಿಮಾನಿಳನಮರ್ಚಿತು ಕೇತಕಿ ಪೂದೊಡಂಬೆಯಂ
ಬಿಲದೊಳೆ ಪೊಕ್ಕುವಂಚೆ ಮುಗಿಲೊಡ್ಡಣೆಯೊಡ್ಡಿ ತು ಕಾರ ಕೊರ್ವನೊಳ್

ಸುರಿದುದು ಮಳೆ ತಣಿಯಿತ್ತಿಳೆ

ನೆರೆದುದು ಬೆಳೆ ಕಾನನಂಗಳೊಳ್ ನೆಜಿ ವಿಸಟಂ-

ಬರಿದುವು ಹೊಳೆ ನಾಂದುವು ಶಿಳೆ

ಧರಣಿಗೆ ಮೆಳೆ ಪಿಡಿದ ತಳೆಗಳಾದುವು ಮಳೆಯೊಳ್

ಮಾಣ್ಣದು ಮಳೆ ಶರದಮಳತೆ

ಪೂಣ್ಣದು ಕಳಹಂಸಮಾಲೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬಿಲದೊಳ್

ಕಣ್ಣೆಪ್ಪಿದುವು ತೊಳತೊಳಗು-
ತ್ತಿಣ್ಣೆನೆ ನೆರೆ ತಿಳಿದುವಿಗಳವಧಾರಗಜೇ

ರವಿಕಿರಣಂ ನೀರೋಡು-
ತ್ತಿವೆ ತಣ್ಣಂ ಬೀರುತಿನೆ ರಥಾಂಗಕುಲಂಗಳ್
ತನೆ ತಣ್ಣೆಸಿಲೊಳ್ ನಿಂದಿ-
ದಿನೆ ಮೇಘಂ ಹಿಂಡಿ ಹರಹಿದಂತಿನೆ ನಭದೊಳ್

ಮತ್ತಮಾ ಶೀತಾತಿಸಮಯದಲ್ಲಿ

ಪುಟ್ಟಿತು ಚಳಿ ಬಳೆದುದು ಚಳಿ
ಕೊಟ್ಟುದು ಚಳಿ ಕೊಂಡುದೆಲ್ಲಮುಂ ಚಳಿಚಳಿಯೆಂ-
ದುಟ್ಟುದು ಚಳಿ ತೊಟ್ಟುದು ಚಳಿ
ಮೆಟ್ಟಿತು ಚಳಿ ಮುಟ್ಟಿತೆಲ್ಲ ಚಳಿ ಪೊಸಚಳಿಯೊಳ್

ಹರಿಹರ-ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣ

ಸು. (೧೨೦೦)

೩೭. ಈಶ್ವರಾಗಮನ

ಇಂತು ನಿದಾಘನಿಷ್ಕುರತೆಯೊಳಂ ಮಳೆಗಾಲದ ಪ್ರಳಯ ಜಲದೊಳಂ
ಮಾಗಿಯ ಮಹಾಶೀತಲದೊಳಂ ಭಾಳಲೋಚನನ ಭಾಮಿನಿ ಗಂಗಾಧ-
ರನ ಗರುವೆ ಚಂದ್ರಧರನರಸಿಯನಿಪ ಗಿರಿರಾಜತನೂಜೆಯಿದ್ ನಿರುಪ-
ಮಾನತಪಃಪ್ರಭಾವಂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷನ ಕರಣಂಗಳೊಳ್ ಬೆರಸಿ ಬಳೆಯೆ
ಪುರಹರನೆಳ್ಳತ್ತು ಕೆಚ್ಚುಗಟ್ಟಿದ ಧೈರ್ಯಮನೊಡೆದು ಮೂಡಿ ಪಿಡಿದೆಳೆವ
ಕಾರುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕಾಗಿ ಪನ್ನಗಭೂಷಣನಿನ್ನಿರಲ್ ಬಾರದೆಂದು ತನ್ನೊಳ್
ಬಗೆದತಿಸ್ವತಂತ್ರಂ ಗಿರಿಜೆಯ ಮನಮನೊರೆದು ನೋಡುವ ಭರದಿಂ
ವಟು ವೇಷಮಂ ತಳೆದು,

ಮಿಗೆ ಶೀತಾಂಶು ಚಕೋರಿಯಲ್ಲಿಗೆ ವಸಂತಂ ರಾಜವುದ್ಯಾನದ-
ಲ್ಲಿಗೆ ಸೂರ್ಯಂ ಸರಸೀಜದಲ್ಲಿಗೆ ವರಪ್ರಾಣಾನಿಳಂ ದೇಹದ-
ಲ್ಲಿಗೆ ಮೇಘಂ ಶಿಖಿಯಲ್ಲಿಗೊಪ್ಪುವ ಮರಾಳಂ ಪೂರ್ಣಕಾಸಾರದ-
ಲ್ಲಿಗೆ ಬರ್ಪಂತೆ ಭವಾನಿಯಲ್ಲಿಗಭವಂ ಬಂದಂ ಜಗದ್ವಲ್ಲಭಂ

ಇಂತು ಭೂಲೋಕಕ್ಕಿಳಿತಂದು ಹೇಮಕೂಟದೊಳ್ ಹೈಮವತಿ-
ರ್ಯುರ್ಪ ತವೋವನಮಂ ಪುಗುತರ್ಪಗಳ್,

ಬರೆ ಗಿರಿಶಂ ವಸಂತಮುತುವಲ್ಲದೊಡಂ ಮುದದಿಂದೆ ಭೋಂಕನಂ-
ಕುರಿಸಿತು ಮಾವು ಪಲ್ಲವಿಸಿತಲ್ಲಿಯಶೋಕೆ ವಸಂತದೂತಿಯೊ-
ಪ್ಪಿರೆ ನೆಲೆ ಪೂತುದನ್ಯಭೃತನುನ್ನತಿಯಿಂ ಕರೆದತ್ತು ಮಲ್ಲಿಕಾ-
ಪರಿಮಳಭಾರದಿಂ ಕುಸಿದು ಮೆಲ್ಲನೆ ತೀಡಿತು ದಕ್ಷಿಣಾನಿಳಂ

ಜಯವಿಜಯಗಳಿದು ವೊಸತತಿ-

ಶಯವೀ ಶಿಶಿರದೊಳಿದೇಂ ಭವಾನಿ ವಸಂತೋ-

ದಯಸೂಚನೆಯಾದುದು ನಿ-

ಮ್ಮಯೆ ಪುಣ್ಯತಪಃಪ್ರಭಾವಕಾರಣಮಲ್ಲೇ

ಎನುತಿರೆ ಬಂದು ಭಾವಿಸಿ ತಪೋವನಮಂ ಶಶಿಮೌಳಿ ಪೊಕ್ಕು ಮೆ-
ಲ್ಲನೆ ಬರುತುಂ ಪಥಶ್ರಮವನಾಂತು ಬಳಲ್ದವೊಲಾಗಿ ತೇಂಕುತುಂ
ಮನದೊಳನೂನಸಂಪದಮನೆಯ್ದು ತುಮಿಾಕ್ಷಿಸುತಿರ್ಕೆಲಂಗಳಂ
ಘನಮಹಿಮಂ ಸ್ವತಂತ್ರವಿಭು ಪೊರ್ದಿದನೊಂದು ವಿನೂತ್ನಚೂತಮಂ

ಇಂತು ಪೊರ್ದಿ ಕಪಟವಟುವೇಷಮಂ ತಳೆದ ಕಪರ್ದಿ ಪಾರ್ವತೀ-
ದೇವಿಯರ್ ತಪದೊಳಿರ್ಪ ಸೀಮಾಸಮೀಪದ ವಿಶಾಲಬಾಲಚೂತ-
ಶೀತಳಚ್ಚಾಯೆಯೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರೆ ಸಹಚರಿಯರವ್ವ ಜಯವಿಜಯಿಗಳ್
ಕಂಡು,

ತರಳನಪೂರ್ವಗನತಿಥಿ-
ಸ್ವರೂಪನೀಷದ್ವಿಭೂತಿಲಸಿತಲಲಾಟಂ
ವರವಿಪ್ರನೆನುತೆ ಬಂದಾ-
ದರಿಸಿದರೊಲವಿಂದೆ ಚರಣತಳಮಂ ತೊಳೆದರ್

ಅಂತು ತೊಳೆದು,

ಎಳವಾಳೆಯ ಸುಳಿಯೆಲೆಯೊಳ್
ನಳನಳಿಸುವ ಕಂದಮೂಲಮಂ ನವಜಂಬೂ-
ಫಳವಾವ್ತುಫಳಂ ಕದಳೀ-
ಫಳಂಗಳಂ ತೀವಿ ತಂದು ಮುಂದಿಳಿಪುತ್ತುಂ

ಎಲೆಯತಿಥೀ ಬಳಲ್ದಿರಿಮಾ
ಫಲದಿಂದಂ ನಿಮ್ಮ ಪಸಿವನುಡುಗಿಸಿಯೆನೆ ಕೈ-
ಫಲವಂ ಕೆಯ್ಯೊಂಡವೀ
ಲಲನೆಯದಾರ್ ತಪವಗಣ್ಯವಾವನ ಪುಣ್ಯಂ

ಎಂದು ನುಡಿಯೆ ಜಯವಿಜಯಿಗಳ್ ಕೇಳ್ವ,

ಇವರಿರವಿನ ಚಿಂತಾರತಿ ,
ನಿವಗೇಕೇ ಕ್ಷುಧೆಯನೀ ಫಥಶ್ರಮಮಂ ತೀ-
ಚುರ್ವ ಬಗೆಯಂ ಬೇಗಂ ಮಾ-
ಡುವುದಿನೆ ನಸುನಗುತೆ ವಿಪ್ರನಂದಿಂತೆಂದಂ

ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ದೋಷಮೆ ಈ
ಪೊಸಕನ್ನೆ ತಪೋನಿರೋಧದಿಂದಿದೊಡೆ ಸೈ-
ರಿಸಬರ್ಪುದೆ ತಪಮಂ ಮಾ-
ಣಿಸುವವರಿಲ್ಲಾ ಸಹಾಯಸಂಪದಮಿಲ್ಲಾ

ಎನೆ ಕೇಳ್ವ ಗಿರಿಜೆ ಮನದೊಳ್
ಮುನಿಯುತ್ತುಂ ಜಪವನುಡುಗಿ ಜಪಮಾಲೆಯನೊ-
ಯ್ಯನೆ ಕೆಯ್ಯೊಳೋಸರಿಸಿ ಮೆ-
ಲ್ಲನೆ ಕಣ್ಣಿಪ್ಪಿಯುತ್ತೆ ಕಂಡಳಾ ವರವಟುವಂ

ಆ ಸಮಯದೊಳ್,

ಇಂದುಗೆ ಮೇಘಂ ಕವಿದೊಡ-
ಮಂದೀ ಲೋಕಕ್ಕೆ ತಣ್ಣು ತಪ್ಪದ ತೆಪದಿಂ-
ದಿಂದುಧರಂ ವರವಟುವೇ-
ಷಂದಳೆದೊಡನುಗಜಿಗಾದುದತಿಹರ್ಷಮುಖಂ

ಅಂತು ಹರ್ಷವನಿಮಿತ್ತಮೇಕಾದುವುದೆಂದು ನಿಮಿತ್ತಮನಪ್ಪಿಯದೆ
ಬೆಟಗಾಗಿ ನೋಡುತಿರ್ಪಲ್ಲಿ,

ಗಿರಿಸುತೆಯ ಮಧುರದೃಷ್ಟಿಗ-
ಳುರವಣಿಯಿಂ ತಾಗೆ ತನ್ನನಾಗಳ್ ವಿಪ್ರಂ
ಕರಗಿ ನಿಲಲಾರದೆಳ್ಳಾ-
ತುರಪುಳಕಮನಂತುಮಿಂತು ಸಂತಮಿಡುತ್ತುಂ

ನೆಗೆವ ಜಡೆಮುಡಿಯನೊತ್ತು-
 ತೊಗೆವ ಭುಜಾಳಿಯನಡಂಗಿಸುತ್ತಾರುಗಳಿಂ
 ಮಿಗುವ ವೃಷೇಂದ್ರನನಾಂಕು-
 ತ್ತಗಲದೆ ನಿಜಮೂರ್ತಿಯೊಳಗೆ ಗಜಬಜಸುತ್ತುಂ
 ಎಂತಾನುಂ ನಿಜರೂಪಂ
 ಸಂತವಿಡುತ್ತಲ್ಲಿ ವಿಪ್ರನತಿಥೈರ್ಯತೆಯಂ
 ಮುಂತಿಟ್ಟು ಗಿತಿಜೆಯೊಡನುಸಿ-
 ದಂ ತಡಬಡಿಸುತ್ತೆ ಮಿಸುಪ ಪೊಸಪುಸಿವಾತಂ
 ಈ ಸುಕುಮಾರತೆಯಾ ನಿಲ-
 ವೀ ಸುಕುರತೆಯಾ ನವೀನಯೌವನಮದವೀ
 ಭಾಸುರತೆಯಾ ಸುಧಾಮಯ-
 ವೀ ಸುಖದೊಳ್ ತಪಮಿದೆಂತು ಬಂದುದು ಮುಗ್ಧೀ
 ಮಿಸುಗುವ ಶಶಿವದನಂ ಕಡು-
 ವಿಸಿಲಿಂ ಕೊರಗಿತ್ತು ಕುಸುಮಮಾಳಿಕೆಯಿಂ ರಾ-
 ಜಿಸುವ ಕಚಭಾರಮಯ್ಯೋ-
 ಪೊಸಜಡೆಯಂ ಪಡೆದುದಕಟ ಘನಯೌವನದೊಳ್
 ಬಿಸಿಲೆನ್ನದೆ ಮಳೆಯೆನ್ನದೆ
 ಶಿಶಿರಮಿದೆನ್ನದೆ ತೃಷೋನ್ನತಿ ಕ್ಷುಧೆ ನಿದ್ರಾ
 ವಿಸರಮುಮಂ ನೆಪಿ ಗೆಲ್ಲೀ
 ವಸುಮತಿ ಬೆಜಿಗಾಗೆ ತಪದೊಳಿದವರುಂಟೇ
 ವನಜಾನನೆ ಏಲುಂಜ-
 ವ್ವನದೊಳ್ ವನದೊಳ್ ನಿರೋಧದೊಳ್ ಪೇಳಿಂತಾ-
 ವನನುದ್ದೇಶಿಸಿ ತಪಮಿದ
 ನೆನಗಪಿಪಿದೊಡೇನೊ ದೋಷಮೇ ಮೃಗನಯನೇ

ಎಂದು ಪ್ರೇಮಜನಪ್ರಣಯಕಲಹಲೇಲಾಲೋಲಚಿತ್ತನಪ್ಪ ವಿರೂ-
ಪಾಕ್ಷಂ ಪರಮವಟುವೇಷದಿಂ ನುಡಿದ ಮೃದುಕರಿನಾಕ್ಷೇಪಗರ್ಭಿತ-
ವಚೋವಿಳಾಸಮಂ ಶೈಲಜೆ ಕೇಳ್ವ ಚಿಂತಿಯಂ ತಾಳ್ವ,

ಬೆಸಗೊಂಡಪನಮಳದ್ವಿಜ-
ನುಸಿರಲ್ ತಾಂ ಬಾರದುಸಿರದಿರಬಾರದೆನು-
ತ್ತಸದೃಶತಪಮಂ ಮನದು
ಬ್ಬಸದಿಂದೆ ಭವಾನಿ ಮಾನಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ನುಡಿದಳು

ಬಗೆವೆರ್ಚಿ ಕೇಳುತಿದರ್ಪೆ
ಮಿಗೆ ಪೇಳ್ವ ಪೆನೆಲೆಲೆ ಧೂರ್ತವಿಪ್ರನೆ ಕೇಳ್ ಶಂ-
ಭುಗೆ ಕಾರಣ್ಯಾಬ್ಬಿಗೆ ಶೂ-
ಲಿಗೆ ಕರುಣಂ ಪುಟ್ಟುವಂತೆ ತಪದಿಂದಿರ್ಪೆಂ

ಎನುತುಂ ಗದ್ದದಿಸುತೆ ಪುಳ-
ಕನಿಕಾಯಮನಾನುತಶ್ರುವಂ ಕಳೆಯುತ್ತಂ
ಘನಹರ್ಷಚಿತ್ತಿಯಾಗು-
ತ್ತೆ ನಗೇಶ್ವರಪುತ್ರಿ ಶಂಕರನ ಪೆಸಗೊಂಡಳು

ಎಂದು ವಿರೂಪಾಕ್ಷಂಗೆ ತಪವಿರ್ದೇಪನೆಂಬ ನುಡಿಯಂ ಕೇಳ್ವ ದುಷ್ಟ-
ಧರಾಮರನಟ್ಟಹಾಸದಿಂದಿತೆಂದಂ,

ಅಕ್ಕಕ್ಕು ಕಾಮಹರನೊಳ್
ಮುಕ್ಕಣ್ಣನೊಳಖಿಳವೇದಶಾಸ್ತ್ರಕ್ರಮಮಂ
ವಿಕ್ಕವನೊಳ್ ಪಿತ್ಯವನದೊಳ್
ಪೊಕ್ಕವನೊಳದೆಂತು ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟೆ ಲತಾಂಗೀ

ಭೀಕರವಪ್ಪ ಶೂಲಿಯಭಿಲಾಷೆಯೋಳಿ ತಪವಾತನೇಕೆ ನೀ-
 ನೇಕೆ ಕೃಪಾಣವೇಕೆ ಲತೆಯೇಕೆ ಲಸತ್ಪರಿಯೇಕೆ ರಂಭಿ ತಾ-
 ನೇಕೆ ಕೃಶಾನುವೇಕೆ ಪೊಸಪೂವಿನ ಮಾಲೆಯದೇಕೆ ಭಾನುವೇ-
 ಕಾ ಕುಮುದಂ ದಲೇಕೆ ಸಿಡಿಲೇಕೆ ಮರಾಳನದೇಕೆ ಲೋಕದೊಳ್

ನೀನಿನಿಯಳ್ ವಿಷಮಾತಂ
 ನೀನತಿವೃದು ಕಠಿನಗುಣಗಣಾಶ್ರಯನಾತಂ
 ನೀನಬಲೆಯುಗ್ರನಾತಂ
 ನೀನುರುತರಭೀರು ಸರ್ಪಭೂಷಣನಾತಂ

ಪುಲಿದೊವಲುಡುಗೆಯ ಹಾವಿನ
 ನೆಲೆದೊಡಿಗೆಯ ನೊಸಲಕಣ್ಣು ಖಟ್ಟಾಂಗದ ಪಂ-
 ದಲೆಗಳ ಮಾಲೆಯ ಶೂಲದ
 ಕಲಿಗಂಜದೆ ಮನವನೆಂತು ಮಾಡಿದೆ ಮುಗ್ಧಿ

ಎಂದು ವಿಪ್ರಂ ನುಡಿದ ಶಿವನಿಂದೆಗೆ ಭವಾನಿ ಮುನಿದು ಕನಲ್ದ ಕೆನಿಸಿ
 ಕಿಡಿರಿಡಿವೋಗಿ,

ತಪವಂತದಿರ್ಕೆ ಮಾಡುವ
 ಜಪವಿರ್ಕೆ ವೃಗಾಂಕಮೌಳಿಯಂ ಭರದಿಂ ಧ್ಯಾ-
 ನಿಪುದಿರ್ಕೆ ಶಂಭುವಂ ನಿಂ-
 ದಿಪುದಂ ಕೇಳೊಂದು ಪಾಪಮಿಂದೆನಗಾಯ್ತೀ

ಘೋರತಪದಲ್ಲಿ ಕೋಪಿಸ-
 ಬಾರದು ತಾಂ ತಪದ ಕೇಡು ಪತಿನಿಂದೆಯುಮಂ
 ಸೈರಿಸಬಾರದೆನುತ್ತಿ ವಿ-
 ಚಾರಮನುಳಿದಗಜೆ ಮನದ ಮುಳಿಸಿಂದಾಗಳ್

ಆದ ನಿರೋಧದ ನಂದೆಯ-,
 ನಾದರಿಸದೆ ಭಸಿತದಿಂದೆ ವಿಪ್ರನನಿಡೆ ಪೋ-
 ಪೋದುದು ವಟುವೇಷಂ ಶಿವ-
 ನಾದೊಡದೇಂ ಪುಸಿ ದಿಟಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲದೆ ಜಗದೊಳ್
 ಮುಗಿಲ ತೆಪ್ಪಿ ಸರಿದ ಶಶಿಯಂ
 ತೋಗಿದ ತಮಂ ತೆಗೆದ ತರುಣತರಣಿಯ ತೆಪ್ಪದಿಂ
 ಪೋಗಿತಳ್ಳದಗ್ನಿಯಂತಿರೆ
 ಮಿಗೆ ವೇಷಂ ತೊಲಗಿ ಶಂಭು ತೊಳಗುತ್ತಿದಂ
 ಜಡೆಮುಡಿ ಪಂಚಮುಖಂ ನೆಗೆ-
 ದುಡುಪತಿಕಳೆ ದಶಭುಜಂ ತ್ರಿಣೇತ್ರಂ ಗಾತ್ರಂ-
 ಬಿಡಿದ ನವಭೂತಿ ಪುಲಿದೊವ-
 ಲುಡಿಗೆಗಳಿಂ ಶಂಕರಂ ಕರಂ ಮೆಪ್ಪಿದಿದಂ

ಆ ಸಮಯದೊಳ್,

ಸರಿದುದು ಪುಸಿವೇಷದ ತೆಪ್ಪಿ
 ಸುರಿದುದು ಕೆಯಿನ್ನಾರ ತೆಪ್ಪದೆ ಪೂವಳೆ ಸರಿಸಂ-
 ಬರಿದುದು ಜೀರಿಗೆ ಬೆಲ್ಲದ
 ಪರಿಯಿಂ ಮುಳಿದಿಟ್ಟ ಭಸಿತಮದೆ ಮದುವೆಯವೋಲ್

ಹರಿಹರ-ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣ

ಸು. (೧೨೦೦)

೩೮. ಬ್ಲೇಕ್ಸ್ಪೊಡುವಿಕೆ

ಸಂಗಂ ಬಸವನೊ ಬಸವಂ

ಸಂಗನೊ ತಮ್ಮಿರ್ಬರೊರ್ಬರಂತೊರ್ಬರೊ ಮೇಣ್

ಸಂಗಂ ಬಸವನೊ ಬಸವಂ

ಸಂಗನೊ ಎನಿಪೊಂದಭೇದಭಾವದೊಳಿದರ್

ಇಪ್ಪಲ್ಲಿ ಕನಸಿನೊಳು....ಎಳವಿಸಿಲ ಬೆಳಗಂ ತರುಣ ತರಣಿಗೆ
ಕಡಂಗೊಡುವ ಪ್ರಭಾದುಕೂಲದಂತಿದ್ ಪುಲಿದೊಗಲಿಂದೊಪ್ಪಿ, ಪಶುಪತಿ
ಬಸವನ ಮನದ ಮೊನೆಯೊಳೊಪ್ಪೆ ಮೂರ್ತಿಗೊಂಡು;

ಎಲೆ ಮಗನೆ ಬಸವ ಬಸವಣ್ಣ ಬಸವದೇವ, ನಿನ್ನಂ ಮಹೀತಳದೊಳು
ಮೆಹಿದವೆವು. ನೀಂ ಬಿಜ್ಜಳರಾಯನಿಪ್ಪ ಮಂಗಳವಾಡಕ್ಕೆ ಪೋಗು-ಎಂಬ
ನುಡಿಯೊಡನೆ ಕನಸಿನ ಮಾತು ಮನನನಿಮ್ಮೈಗಂಡು, ನಿದ್ರೆ ತಿಳಿದು
ಕಣ್ಣೆಹಿದು ಕೆಲಬಲನಂ ನೋಡಿ ಬೆಚ್ಚಿ ಬೆಗಡುಗೊಂಡು ಅನುತಾಪ
ವೇಹಿ ವಿರಹಂ ಹೊಮ್ಮಿ ಕಣ್ಣೆಟ್ಟಗಲಲಾಪದೆ ರಂಗಮಂಟಪದ ಕಂಭ
ಮಂ ಘಳಿಲನೆ ಹಾಯ್ದು ದೇವ ದೇವ ಸಂಗ ಕಂಡೈ. ಕೆಟ್ಟಿ, ಕೆಟ್ಟಿಂ
ಎಂದೊಟ್ಟಿ ಒಪಿಲಿ ಪರಿತಂದು ಸಂಗನಂ ತಕ್ಕೈಸಿ ಪಳವಿಸಿ ಪಲುಂಬಿ
ಗೋಳಿಟ್ಟು ಆಲಿಟ್ಟು ಸಿವದಿಟ್ಟು ಮೊಹಿಯಿಟ್ಟು ಮೂರ್ಘಿಸುತ್ತೆಂತ
ಕೈಚ್ಚತ್ತು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನಾಲಿಂಗನಮಂ ಸಡಿಲ್ಲಿ ನಡೆತಂದು;

ಮನವಲ್ಲದ ಮನದೊಳಗ್ಗುವಣಿ ಹೂಗಳಂ ಬೇಗಂ ತಂದಂತಂತೆ
ಪೂಜೆಗೆಯ್ದಾರೋಗಣಿಗಿತ್ತು, ಮೋಹದ ಮುನಿಸು ಮನದೊಳ್ ತೀವಿ
ಪ್ರಣಯ ಕಲಹಂ ಬಲಿದು ಪ್ರಸಾದಮನೊಲ್ಲದೆ ಬಸವಂ ಮುಸುಂ
ಕಿಟ್ಟು ಪಶುಪತಿಯ ಪದದ ಕೆಳಗೆ ನಿರ್ವೇಗದಿಂ ಪಟ್ಟಿದಿರೆ; ರಾತ್ರಿಯೊಳು
ನೇತ್ರತ್ರಯಂ ಭಕ್ತನಿರವಂ ನೋಡಿ ಕೊರಗಿ ಮೋಹದ ಮಹಿಮೆಗೆ ಮರ
ವಟ್ಟು ಭಕ್ತಿಯ ಭರಕ್ಕೆ ಕೌತುಕಂಗೊಂಡಗಲಲಾಪದ ಮಗಂಗೆ ಮಿಗೆ

ಕರುಣಿಸಿ, ಮತ್ತೆ ಕನಸಿನೊಳು ಬಂದು-ಎಲೆ ಮಗನೆ ಎಲೆ ಕಂದ ಎಲೆ
ಬಸವ, ನಿನ್ನನಗಲಿ ನಾನಿರಲಾಱಿ. ನಿನಗಿನಿತು ನಿರೋಧವೇಕೆ ?
ಬೇಡಯ್ಯ ಬೇಡೆನ್ನರಸ, ಬೇಡೆನ್ನ ಭಕ್ತನಿಧಿಯೆ, ನಿನ್ನೊಡನೊಡನೆ
ಬಿಡದೆ ಬವ್ವೆಂ....

ಇಂತು ಬೆಸಸುತ್ತಮರೆ ಬಸವನಾಗಳೆ ಕೇಳ್ವು
ಅಂತಸ್ಥದೊಳು ವಿರಹಚಿಂತೆಯಂ ಮಿಗೆ ತಾಳ್ವು
ಸಲೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಪೋಗಿಂದಪಂ ಸಂಗಮಂ
ನಲಿದು ಪೂಜಿಸಲೀಯನಕ್ಕಟಾ ಸಂಗಮಂ
ಆದಡಂ ಪೋಗಿ ನೋಡುವೆನೆಂದು ಬಗೆಗೊಂಡು
ಆದರಂ ಕುಂದುತ್ತಿ ಚಿಂತೆಯಂ ಕೈಕೊಂಡು
ಶಿವಭಕ್ತ ಸಂತತಿಗೆ ಬೆಸಕಯ್ಯುಪಾಯಮಂ
ಶಿವಭಕ್ತಿ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳ ಸಮಸುಖ ಸಹಾಯಮಂ
ನೆನೆದು ತನ್ನೊಳಗೊಳಗೆ ತಿಳಿದಂ ಶಿವಧ್ಯಾನಿ
ಅನುಪಮ ಶಿವೈಕ ಸಮ್ಯಗ್ಜ್ಞಾನಿ ಕಡುವಾನಿ
ಅಕ್ಷರ ಜ್ಞಾನಮುಂಟದನ್ನೆದೆ ಮಾಯವೆಂ
ತ್ರಿಕ್ಷನಣುಗರ್ಗಾದ ಹೊಂಗಳಂ ಬೀಯುವೆಂ
ಅವರ ಪ್ರಸಾದಮಂ ನಲವಿಂದ ತಾಳುವೆಂ
ಅವರ ಕಾರುಣ್ಯರಸಜಲದೊಳೊಲಾಡುವೆಂ
ಎಂದಲ್ಲಿ ಗಣಕ ಕಾಯಕಮಂ ಮನಂಗೊಂಡು
ನಿಂದದಕ್ಕನುಕ್ಕೂಲವೇಷಮಂ ಕೈಕೊಂಡು
ಸಂಗಂಗೆ ಬಿನ್ನೈಸಲೆಂದು ಹತ್ತಿರೆ ಬಂದು

ಹಿಂಗಲಾಱದೆ ಕಣ್ಣಳಿ ಶೋಕಜಲಬಿಂದು
 ತೆರಳೆ ಸೆರೆ ಬಿಗಿದು ಗದುಗದಿಸಿ ಬಿಕ್ಕುತೆ ಬಿದ್ದು
 ಹೊರಳುತ್ತಳುತ್ತಗಲಲಾಱದೊಱುತ್ತಿದ್ದು
 ನಿಂದಿರುತ್ತೆಲೆ ಸಂಗ ಹೋಗಿ ಬಂದಪೆನೆಯ್ಯ
 ತಂದೆ ನಿನ್ನಂ ನಂಬಿ ನಚ್ಚಿ ಹೋದಪೆನೆಯ್ಯ
 ಅಗಲಲಾಱಿಂ ದೇವದೇವ ಕರುಣಿಪುದೆನುತೆ
 ಬಗೆ ಹೆಚ್ಚಿ ತನು ಹೆಚ್ಚಿ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ನಿಂದಿರುತೆ
 ಮುಂದಿರ್ದ ಬಸವನಂ ಕಂಡು ಸಂಗಂ ಮುಱುಗಿ
 ಬಂದಪ್ಪಿ ಕಣ್ಣ ನೀರಂ ತೊಡೆದು ಮಿಗೆ ಮುಱುಗಿ
 ಬೇಡೆನ್ನ ಕಂದ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಬಪ್ಪೆಂ ಬಸವ
 ನೋಡು ನಿನ್ನಾಣೆ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಬಪ್ಪೆಂ ಬಸವ
 ನಿನ್ನನಗಲಿರಲಾರ್ಪೆನೇ ಬಸವ ಬಸವಣ್ಣ
 ಇನ್ನಿಂತಳುತ್ತಿಪ್ಪಡೆನಗರಿದು ಬಸವಣ್ಣ
 ಕಂದ ಬೇಡಯ್ಯ ಬೇಡಯ್ಯ ನೇಹದ ನಿಧಿಯೆ
 ಹಿಂದುಗೊಂಡೇ ಬಪ್ಪೆನೆನ್ನ ಸುಕೃತದ ಸುಧೆಯೆ
 ನೆನೆಯೆ ಮುಂದಿರ್ದವೆಂ ಕರೆದೊಡೋ ಎಂದವೆಂ
 ಮನದೊಳಗೆ ಕರದೊಳಗೆ ತನುವಿನೊಳಗಿರ್ದವೆಂ
 ನಿಂದಲ್ಲಿ ನಿಂದವೆಂ ನಡೆದಲ್ಲಿ ನಡೆದವೆಂ
 ಬಿಟ್ಟುದಂ ಬಿಟ್ಟವೆಂ ಪಿಡಿದುದಂ ಪಿಡಿದವೆಂ
 ನಟ್ಟುದಂ ನಟ್ಟವೆಂ ಕೇಳ್ವದಂ ಕೇಳ್ವವೆಂ
 ಆಡಿದುದನಾಡುವೆಂ ನೋಡಿತಂ ನೋಡುವೆಂ

ಮಾಡಿತಂ ಮಾಡುವೆಂ ಕೂಡಿತಂ ಕೂಡುವೆಂ
 ನಡೆಯಯ್ಯ ನಡೆ ಮಗನೆ ನಡೆ ಕಂದ ಬಸವಣ್ಣ
 ಪೊಡವಿಗಧಿಪತಿಯಾಗಿ ಬಾಳೆನ್ನ ಬಸವಣ್ಣ
 ಎಂದಲ್ಲಿ ಕರುಣಿಸಿದ ಮಾತು ಸಂಬಳವಾಗಿ
 ಬಂದನೆಂತೆಂತಕ್ಕೆ ಅಗಲಲಾಪದೆ ರಾಗಿ
 ಸಂಗಮನ ಕರುಣವೇ ತನಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ
 ಸಂಗಮ ಧ್ಯಾನವೇ ತನಗೆ ಸಂಗಡವಾಗಿ.

ಹರಿಹರ-ಬಸವರಾಜದೇವರ ರಗಳೆ

ಸು. (೧೨೦೦)

೩೯. ಭಕ್ತ ಹರಿಹರ

ಕರೆವುದದೆಂದು ಕಾಲ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದೆಂದು ದಯಾಕಟಾಕ್ಷದಿಂ
ಪೊರೆವುದದೆಂದು ಮೆಲ್ಲುಡಿಗಳಿಂ ಮದವೇಜಿಪುದೆಂದು ಸೋಂಕಿನಿಂ
ಹರಿಪುದದೆಂದು ಸಂತಸದೆ ಪೆರ್ಚಿಪುದೆಂದು ಮನಸ್ಸಿ ನಿಲಿಂ ಕರಂ
ಕರಗಿಪುದೆನ್ನನೆಂದೊಸೆದು ಪೇಳಿನಗಿಂದೆಲೆ ಹಂಪೆಯಾಳ್ವನೇ

ನೋಡದ ಕಣ್ಣಳೇಕೆ ಸಲೆ ಕೇಳದ ಕರ್ಣಮದೇಕೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂ
ಪಾಡದ ಬಾಯದೇಕೆ ಪೆಸಗೊಳ್ಳದ ಜಿಹ್ವೆಯದೇಕೆ ಪೂಜೆಯಂ
ಮಾಡದ ಕೈಗಳೇಕೆ ನೆಜಿ ಸೋಂಕದ ದೇಹಮದೇಕೆ ಕೂಡಿಯ,
ಳಪ್ಪಡದ ಚಿತ್ತವೇಕೆನಗೆ ಹಂಪೆಯ ಲಿಂಗವೆ ನಿಮ್ಮೊಳಕ್ಕುಲಿಂ

ಸತಿಪುತ್ರರ ಮಿತ್ರರಾಪ್ತರ ತನುಧನಮನವೆಂಬಿಂತಿವಂ ನಿತ್ಯಮೆಂದು
ಚ್ಚತರ ವ್ಯಾಸಂಗದಿಂ ಮೆಯ್ಯುಪ್ಪಿಯದೆ ವರುಳಾಗಿರ್ದೆನೆನ್ನಂ ದುರಾಶಾ
ವೃತನಂ ದುರ್ಮೋಹಿಯಂ ದುಸ್ತರವಿಷಯವ್ಯಾಪ್ತನಂ ದುರ್ಧರ್ಮಿನೋ
ಹತನಂ ದುರ್ಬೋಧನಂ ರಕ್ಷಿಪುದೆಲೆ ಕೃಪೆಯಿಂದಂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಲಿಂಗಾ

ವೋಹಕ್ಕೋರೊರ್ಮಿ ಮಾಧುರ್ಯದ ನುಡಿನೆಲೆಗೋರೊರ್ಮಿ ಸಂದಿರ್ಪ
ಕಾಮೋ
ತಪ್ಪಹಕ್ಕೋರೊರ್ಮಿ ಮೆಯ್ಯಿರ್ಚೊದವಿದ ಮದಕೋರೊರ್ಮಿ ಪೆರ್ಚಿರ್ಪ
ಲೋಭ
ವೃಪ್ಪಹಕ್ಕೋರೊರ್ಮಿ ಕೋಪೋನ್ನತಿಯನುಮತಿಗೋರೊರ್ಮಿ ಮೆಯ್ಯಿರ್ಚಿ
ಮದ್ದೇ
ಹೋಹಂ ಎಂದೆಂಬುದಂ ಮಾಣಿಸು ಮನಕಮಿದೊಂದಂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ
ಲಿಂಗಾ

ನವನಿಧಿ ಬಾರ ಪುಣ್ಯನಿಧಿ ಬಾರ ಮಹಾನಿಧಿ ಬಾರ ಭಕ್ತರು
ತ್ಸವನಿಧಿ ಬಾರ ಭಾಗ್ಯನಿಧಿ ಬಾರ ಕೃಪಾನಿಧಿ ಬಾರ ಕಾಂತಿಯು

ದ್ವನಿಧಿ ಬಾರ ನಿತ್ಯನಿಧಿ ಬಾರ ಕೃಪಾನಿಧಿ ಬಾರ ಸತ್ಯಸಂ
ಭವನಿಧಿ ಬಾರ ತತ್ತ್ವನಿಧಿ ಬಾರೆಲೆ ಬಾರೆಲೆ ಹಂಪೆಯಾಳ್ವನೇ

ಹರನಂ ಶಂಕರನಂ ಶಶಾಂಕಧರನಂ ಕಾಸಾಲಿಯಂ ಕಾಲಸಂ
ಹರನಂ ಶೂಲಿಯನೀಶನಂ ಗಿರಿಶನಂ ಭಾಳಾಕ್ಷನಂ ನೀಲಕಂ
ಧರನಂ ಭಗವಾನುಗ್ರನಂ ಪರಮನಂ ಸರ್ವಜ್ಞನಂ ಶಂಭುವಂ
ಗಿರಿಜಾವಲ್ಲಭನಂ ಮನೋಜಹರನಂ ಕಂಡೆಂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷನಂ

ಎನ್ನಾನಂದಸುಧಾಭಿವರ್ಧನಕಳಾ ಸಂಪನ್ನನಂ ಚೆನ್ನನಂ
ಮುನ್ನಾರುಂ ನೆಹಿ ಕಾಣಬಾರದ ಲಸತ್ ಕಾಸಾಲಿಯಂ ಶೂಲಿಯಂ
ಭಿನ್ನಾಭಿನ್ನಮೆನಲೈ ಬಾರದ ಮಹಾನಿಸ್ತೀಮನಂ ಭೀಮನಂ
ಚೆನ್ನಂಗಂದುಹಿ ತನ್ನನಿತ್ತು ವಿಭುವಂ ಕಂಡೆಂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷನಂ

ಮನೆ ನೆಳಲಾಗೆ ಪೆಂಡಿರಿನಿದಾಗೆ ಸುತರ್ ಪಿರಿದಾಗೆ ಅರ್ಥದಾ
ರ್ಜನೆ ಘನವಾಗೆ ಯೌವನಮದಾಗೆ ಬಳಕ್ಕದನೇನನೆಂದಪೆಂ
ತನತನಗುಬ್ಬತಂಕುರಿಸುತುಂ ನೆಹಿ ಪಲ್ಲವಿಸುತ್ತಿ ಪರ್ವತುಂ
ನನೆಕೊನೆವೋಗಿ ಮಾಯೆ ಕೊಪುಚಾಡದೆ ಮಾಣ್ಣಳೆ ಹಂಪೆಯಾಳ್ವನೇ

ಪೋಗೆನೆ ಪೋಪ ಬಾರೆಲವೋ ಬಾರೆನೆ ಜೀಯ ಹಸಾದವೆಂದು ಬೆ
ಳ್ಳಾಗುತೆ ಬರ್ಪ ಮಾಣೆಲವೋ ಸುಮ್ಮನಿರೆಂದೊಡೆ ಸುಮ್ಮನಿಸ್ಸ ಮ
ತ್ತಾಗಳೆ ಬಗ್ಗಿಸಲ್ ನಡುಗಿ ಬೀಳುವ ಸೇವಿಸ ಕಷ್ಟವೃತ್ತಿಯಂ
ನೀಗಿದೆನಿಂದು ನಿಮ್ಮ ದಯೆಯಿಂ ಕರುಣಾಕರ ಹಂಪೆಯಾಳ್ವನೇ

ಸಡಿ ಫಡ ಮಾನವರ್ ಕುಡುವರೆಂಬುದನಾಡದಿರೆನ್ನ ಮುಂದೆ ಕ
ಪ್ಪಡದ ಶರೀರಗಳ್ ತೃಣದ ಹಾಹೆಗಳಕ್ಕಟ ! ಮಣ್ಣು ಬೊಂಬೆಗಳ್
ಕುಡುವುವೆ ? ಬೇಡು ಬೇಡಿದುದನೀವ ಮಹಾನಿಧಿಯಂ ಮಹೇಶನಂ
ವೃಡನನನೂನದಾನಿಯನಲಂಪಿನ ಪೆಂಪಿನ ಹಂಪೆಯಾಳ್ವನಂ

ಸತಿ ಕಾರುಣ್ಯಂ ಕುಮಾರಂ ಮತಿ ಸಖನುರು ಸತ್ಯಂ ಪ್ರಧಾನಂ ವಿವೇಕಂ
ಸ್ತುತಿ ಭಂಡಾರಂ ಸುಧರ್ಮಂ ಕರತುರಗರಥಾಖ್ಯಂ ನಿರಾಶಾ-ಸ್ವದೇಶಂ
ಸತತಂ ತಾನಾಗಿ ಶಾಂತಿಸ್ಥಲದೊಳೆಸೆವ ಸದ್ಭಕ್ತಿಸಪ್ತಾಂಗರಾಜ್ಯ-
ಸ್ಥಿತನಾಗಿರ್ಪಂತೆ ಪಂಪಾಪುರದರಸ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ರಕ್ಷಿಪ್ಪುದೆನ್ನಂ

ನಿಮಗೆನ್ನಂ ಮಾಲುಗೊಟ್ಟೆಂ ಪುರಹರ ನಿಮಗೆನ್ನಂ ಸದಾ ತೊಳ್ಳುಗೊಟ್ಟೆಂ
ನಿಮಗೆನ್ನಂ ಸೂಱಿಗೊಟ್ಟೆಂ ನಿಮಗೆ ಹರುಷದಿಂದೊಚ್ಚತಂ ಕೊಟ್ಟಿನಾಹಾ
ನಿಮಗೆನ್ನಂ ಮಚ್ಚುಗೊಟ್ಟೆಂಗುರುವೆಫನವೆಸಂತೋಷದಿಂದೊಪ್ಪುಗೊಟ್ಟೆಂ
ನಿಮಗೆನ್ನಂ ದೇವ ಪಂಪಾಪುರದರಸ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ರಕ್ಷಿಪ್ಪುದೆನ್ನಂ

ಬಿಡೆನೀಶಾನಿಮ್ಮಪಾದಾಬ್ಜಮನೆಲೆಬಿಡೆಂ ಸೀಳ್ಕೊಡಂ ಪೋಳ್ಕೊಡಂ ಪೋ-
ಯ್ಕೊಡಮಂದಿಂದೆಂದುಮೆಂತುಬಿಡೆನಭವಬಿಡೆಂ ಶಂಕರಾಮಾಣಿನಾಂಬಲ್
ವಿಡಿದೆಂ ಮತ್ತತ್ತಮಿತ್ತಂ ಚಲಿಯಿಸದೆಲೆ ಮತ್ ಸ್ವಾಮಿನಿಮ್ಮಾಜ್ಞೆಯಿಂದಂ
ವೃಡನೇ ಭಕ್ತಾರ್ಥಿ ಪಂಪಾಪುರದರಸ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ರಕ್ಷಿಪ್ಪುದೆನ್ನಂ

ಕರಣಂಗಳ್ ಕಳೆಯೇಱಿ ಲೋಚನಯುಗಂ ನೀರೇಱಿ ಮೆಯ್ಯೆಲ್ಲವಂ-
ಕುರವೇಱಲ್ ನುಡಿ ಕಂಪವೇಱಿ ಚರಣಂಗಳ್ ಲೀಲೆಯೇಱಲ್ ಮೊಗಂ
ಸಿರಿಯೇಱಲ್ ತಲೆಗೇಱಿದುತ್ತವದೆ ನಿಮ್ಮಂ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾನುಮಾ-
ದರದಿಂದೀಕ್ಷಿಸುತಾಡುತಿರ್ಪುದೆನಗಿನ್ನೆಂದೋ ವಿರೂಪಾಕ್ಷನೇ

ಶಿವ ಶಿವ ಪುಣ್ಯಬಂಧುವೆ ಪುರಾತನಬಂಧುವೆ ಸರ್ವಜೀವಬಂ-
ಧುವೆ ಪರಮಾರ್ಥಬಂಧುವೆ ಸುಖಪ್ರದಬಂಧುವೆ ಬಾರನಾಥಬಂ-
ಧುವೆಯನಿಮಿತ್ತಬಂಧುವೆ ಮನೋಹರಬಂಧುವೆ ಅತ್ಯಪೂರ್ವಬಂ-
ಧುವೆ ಸಕಲೈಕ ಚೇತನಸುಬಂಧುವೆ ಬಂಧುವೆ ಹಂಪೆಯಾಳ್ವನೇ

ಹರಿಹರ-ರಕ್ಷಾಶತಕ, ಪಂಪಾಶತಕ.

ಸು. (೧೨೦೦)

೪೦. ಸೊಮ್ಮಿನ ಹಮ್ಮು

ಒಡವೆಯಾರದು ಒಡೆಯರಾರೆಂಬುದನು ಅಱಿಯೆ
ಕಡುಲೋಭಿಜಡನೆಯಕಟಱಿಯಲಾ ನರಗುಱಿಯೆ

ಕಟ್ಟೊಡೆಯತನವ ಬಲಿದಿಂತು ಹೋರುವೆ ನೀನು
ಹುಟ್ಟುವಾಗಲೆ ಧನವ ಕಟ್ಟಿ ತಂದೆಯೊ ನೀನು

ನೀ ತಾರದೊಡೆ ನಿನ್ನ ತಾತ ತಂದನೊ ಇದಂ
ಏತಱಿಂದಾಯ್ತು ನಿನಗೊಡೆತನಂ ಪೇಟಿದಂ

ಬರುತ ತಾರದೊಡೇನು ಆಯ್ತು ನಿನಗೆಂದೊಡಂ
ಹರಣದೊಡನೊಯ್ಯಬೇಡಾವೊಡೆಯನಾದೊಡಂ

ಹುಟ್ಟುವಲಿ ತಾರೆ ಹೊಂದುವಲೊಯ್ಯ ಕಂಡಿದಕೆ
ನಟ್ಟನಡುವೆಹಗಾಯ್ತು ಒಡೆತನಂ ಪೇಟಿದಕೆ

ನಿನ್ನದಾದೊಡೆ ನಿನ್ನ ವ್ಯಯಕೆ ಸಲುತಿರದೇಕೆ
ಕನ್ನದಿಂ ನೃಪದಾಯರಿಂದ ಸರಿಯಲದೇಕೆ

ಹೋಗುತ್ತ ತನ್ನಳತೆಯಲಿ ತಾನೆ ಹೋದುದೇ
ಬೇಗೆಯಿಂ ನಿನ್ನ ಹರಣವನೊಯ್ಯದಾದುದೇ

ಇದುಕಾರಣಂ ನಿನ್ನ ಸೊಮ್ಮಲ್ಲ ಎಲೆಮರುಳೆ
ಕುದಿದು ಕೋಟಲೆಗೊಂಡೊಡಂ ಇಲ್ಲ ಎಲೆಮರುಳೆ

ಕೆರೆಯ ಪದ್ಮರಸ-ದೀಕ್ಷಾಬೋಧೆ

ಸು. (೧೨೦೦)

೪೧. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ

ಇಂದೆನ್ನ ಕುಲಜನೆನಿಸುವ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನಂ
ಹೆಂದದ ಚತುರ್ದಶಜಗಂಗಳಱುವಂತು ತರು
ಣೇಂದುಧರನಹ ವಿಶ್ವಪತಿ ಮೆಱುವ ಸಂಭ್ರಮದ
ಸಡಗರವ ನೋಳ್ಳೆನೆಂದು
ಕುಂದದುದ್ದವನೇಱು ನಿಂದಿದರ್ನೋ ಎನಿ
ಪ್ಪಂದದಿಂದುದಯಗಿರಿಶಿಖರಕ್ಕೆ ರಾಗದಿಂ
ಬಂದನಂಬುಜಮಿತ್ರನೆಂದೆನಿಸನಪವಿತ್ರ
ತಿಮಿರಪಟಲಾಮಿತ್ರನು

ಹೆಡಗಯ್ಯ ಬಿಗಿದ ನೇಣಂ ಕೊಯ್ದ ಬಿಸುಟು ನಿಡು
ದಡದಲ್ಲಿ ಮೂಡ ಮುಂತಾಗಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಹಿಂ
ದೆಡದಲ್ಲಿ ಕುಸಿದು ನೀಡಡಿಯಿಟ್ಟು ನಿಂದು ಖ
ಡ್ಗವ ಸೆಳೆದು ಜಡಿದು ನೋಡಿ
ಹೆಡತಲೆಗೆ ಮೋಹಿ ಕೈಯೆತ್ತಿ ಕಂಧರ ಹಱಿಯೆ
ಹೊಡೆಯಲನುವಾದೆನನುವಾದೆನನುವಾಗಾಗು
ಮಡದಿ ನೆನೆ ನಿನ್ನ ದೈವವನು ಬಿಡದೆನ್ನೊಡೆಯ
ನಂ ಹರಸು ಹರಸೆಂದನು

ಆ ಹೊಯ್ದನಾ ಹೊಯ್ದನೆಲೆಲೆ ಶಿವಶಿವ ಅಷ್ಟ
ದೇಹಿ ನೀನೇ ಶರಣು ರಕ್ಷಿಸಬಲೆಯನು ದು
ರ್ವೋಹಿ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಪಾಪಿ ಇನ್ನಾದಡಂ ಸತಿಯ
ಕೂಲೆಯಂ ನಿಲಿಸಲು

ಹೋಹುದೇನೆಂದೋವಿ ಬೇಡಿಕೊಳುತಂ ಸುರ
ವ್ಯೂಹಮಂಬರದಲ್ಲಿ ಹೂಮಳೆಗಳಂ ಪಿಡಿದು
ಮೋಹರಂಚೆತ್ತು ನೋಡುತ್ತಿರಲು ನಾರಿ ಹರ
ಕೆಗಳನವಧರಿಸೆಂದಳು

ಬಲಿದ ಪದ್ಮಾಸನಂ ಮುಗಿದಪ್ಪಿ ಮುಚ್ಚಿದಂ
ಜುಳಿವೆರಸಿ ಗುರುವಸಿಷ್ಠಂಗೆಱಗಿ ಶಿವನ ನಿ
ಮೃಲರೂಪ ನೆನೆದು ಮೇಲಂ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿ ಭೂ
ಚಂದ್ರಾರ್ಕತಾರಂಬರಂ

ಕಲಿ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರರಾಯಂ ಸತ್ಯವೆರಸಿ ಬಾ
ಳಲಿ ಮಗಂ ಮುಕ್ತನಾಗಲಿ ಮಂತ್ರಿ ನೆನೆದುದಾ
ಗಲಿ ರಾಜ್ಯದೊಡೆಯ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ನಿತ್ಯನಾ
ಗಲಿ ಹರಕೆ ಹೊಡೆಯೆಂದಳು

ಹರಕೆಯಂ ಕೇಳಿ ಹವ್ವನೆ ಹಾಱಿ ಬೆಳಗಾಗಿ
ಮರವಟ್ಟು ನಿಂದು ಭಾವುರೆ ವಿಧಿಯ ಮುಳಿಸೆ ಹೋ
ದಿರುಳೆನ್ನ ಸುತನ ದುರ್ಮರಣಮಂ ತೋಱಿ ಕೈ
ಯೊಡನೆ ಮತ್ತೀಗಳೆನ್ನ
ವರಸತಿಯ ತಲೆಯನಾನೆನ್ನ ಕೈಯಾರೆ ಪಿಡಿ
ದರಿವಂತೆ ಮಾಡಿದೆಯಿದಕ್ಕೆ ನಾನಿನಿತು ಹೇ
ವರಿಸುವವನಲ್ಲ ಪತಿಯಾಜ್ಞೆಯುಳಿದಡೆ ಸಾಕೆ
ನುತ್ತ ಕೊಲಲನುವಾದನು

ಮನದ ಶಂಕೆಯನುಳಿದು ಹೊಡೆಯಲನುವಾದ ಭೂ
ಪನ ಭಾವಮಂ ಕಂಡು ಹೊಡೆಯಬೇಡೆನ್ನ ನಂ
ದನೆಯರಂ ಮದುವೆಯಾದೊಡೆ ಸತ್ತ ಮಗನನೆ
ತ್ತುವೆನಿವಳ ತಲೆಗಾವೆನು

ವಿನಯದಿಂ ಕೊಂಡ ಧನಮಂ ಕೊಟ್ಟು ನಿನ್ನ ಬಂ
 ಧನಮೋಕ್ಷಮಂ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯಮಂ ಪೊಗಿಸಿ ಮು
 ನ್ನಿನ ಪರಿಯಲಿರಿಸುವೆಂ ಕೇಳೆಂದನಂಬರದೊ
 ಳಿದ್ದು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು

ತಿರುಗಿ ಮೇಲಂ ನೋಡಿ ಕಂಡಿದೇಂ ಮುನಿ ನಿಮ್ಮ
 ಹಿರಿಯತನಕೇ ಮಾತು ಯೋಗ್ಯವೇ ಕೇಳೆನ್ನ
 ಸಿರಿಪೋದಡೇನು ರಾಜ್ಯಂ ಪೋದಡೇನು ನಾ
 ನಾರ ಸಾರಿದಡೇನು

ವರಪುತ್ರನಸುವಳಿದು ಪೋದಡೇಂ ನಾನೆನ್ನ
 ತರುಣಿಯಂ ಕೊಂದಡೇಂ ಕುಂದೆ ಸತ್ಯವನು ಬಿ
 ಟ್ಪಿರನೆನಿಸಿದಡೆ ಸಾಕು ಎಂದೆತ್ತಿ ಹಿಡಿದ ಖ
 ಳ್ಗವ ಜಡಿಯುತಿಂತೆಂದನು

ಎನ್ನ ದುಷ್ಕರ್ಮವಶದಿಂದಾದ ಕರ್ಮವೆಂ
 ದಿನ್ನೆಗಂ ಬಗೆದಿನಾನಿಂದುತನಕಂ ಕಡೆಗೆ
 ನಿನ್ನ ಗೊಡ್ಡಾಟವೇ ಹೊಲೆಯನಾದವನಿನ್ನು
 ಸತಿಗಿತಿಯ ಕೊಲೆಗೆ ಹೇಸಿ

ಬೆನ್ನಿವೆನೇ ಇದಂ ತೋಪಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಬಂದ
 ಗನ್ನಗತಕಕ್ಕೆ ಸೆಡೆವೆನೆ ಸಡಿಫಡೆನುತಾರ್ದು
 ನನ್ನಿಕಾಪಂ ಎಧುವನೆಲೆಲೆ ಶಿವಶಿವ ಮಹಾ
 ದೇವ ಹೊಡೆದಂ ಹೊಡೆದನು

ಹೊಡೆದ ಕಡುಗದ ಬಾಯಕಡೆಯ ಹೊಡೆಗಳನಾಂತು
 ಮಡದಿಯೆಡೆಗೊರಳ ನಡುವಡಸಿ ಮೂಡಿದನು ಕೆಂ
 ಜಡೆಯ ಶಶಿಕಳೆಯ ಸುರನದಿಯ ಬಿಸಿಗಣ್ಣು ಫಣಿ
 ಕುಂಡಲದ ಪಂಚಮುಖದ

ಎಡದ ಗಿರಿಜೆಯ ತಳಿತ ದಶಭುಜದ ಪುಲಿದೊಗಲಿ
ನುಡಿಗೆಯ ಮಹಾವಿಷ್ಣುನಯನವೇಷಿಸಿದ ಮೆ
ಲ್ಲಡಿಯ ಕಾಶೀರಮಣ ವಿಶ್ವನಾಥಂ ಸುರರ
ನೆರವಿ ಜಯಜಯವೆನುತಿರೆ

ನೆನೆದು ಚಾಂಡಾಲರಿಂಕರನಾಗಿ ಹೊಲೆವೇಷ
ವನು ಹೊತ್ತು ಸುಡುಗಾಡ ಕಾದು ಶವಶಿರದಕ್ಕಿ
ಯನು ಹೇಸದುಂಡು ಜೀವಿಸುವ ವರಪುತ್ರನಳಿ
ದುದನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು

ಘನಪತಿವ್ರತೆಯಪ್ಪ ನಿಜಸತಿಯ ಕೊಂದ ನೀ
ಚನು ಮೂರ್ಖನಾನೆನ್ನ ತಾವಿಂಗಿದೇಕೆ ಪಾ
ವನಮೂರ್ತಿ ನೀವು ಬಿಜಯಂಗಿಯ್ವಿರೆಂದಭವ
ನಂಘ್ರಿಯಲಿ ಸೈಗಿಡೆದನು

ಘನ ಸತ್ಯವೇ ಜೀವವೆಂದಿದ್ನ ನಿನ್ನ ಹೊಲೆ
ಯನ ಸೇವೆ ಗುರುಸೇವೆ ಹೊತ್ತು ಹೊಲೆವೇಷ ಪಾ
ವನಪುಣ್ಯವೇಷ ಸುಡುಗಾಡ ರಕ್ಷಿಸುವಿರವು
ತಾ ಯಜ್ಞರಕ್ಷೆಯಿರವು

ಅನುದಿನಂ ಭುಂಜಿಸಿದ ಶವದ ಶಿರದಕ್ಕಿಯ
ಲ್ಲನಸೇಯ ಚಾಂದ್ರಾಯಣಂ ಪುತ್ರನಳಿವು ಜ
ನ್ಮನಿಕಾಯದಳಿವಂಗನಾಹನನ ಮಾಯಾಹ
ನನವಂಜಬೇಡೆಂದನು

ಎಳು ಭೂರಮಣ ಎಂದಭವ ಪರಸುತ್ತ ಕ
ಣ್ಣಾಲಿಜಲವಂ ತೊಡೆದು ಸಂತೈಸಿ ಭಸಿತನುಂ
ಭಾಳದೊಳಗಿಟ್ಟು ತೆಗೆದಪ್ಪಿ ಕೌಶಿಕನ ಕರೆ
ದೆಲಿ ಮುನಿಸ ಸುಕುಮಾರನ

ತೋಳ ಹಿಡಿದೆತ್ತಿ ತಾ ಬೇಗಿಂದೆನಲ್ವೆ ಮುನಿ
ಪಾಳಕಂ ವಿಷವೇಷಿ ಸತ್ತರಸುಪುತ್ರನಂ
ಎಳೇಳು ಲೋಹಿತಾಶ್ವಾಂಕ ಎನೆ ಬೆಬ್ಬಳಿಸು
ತೆದ್ದನೇವಣ್ಣಿ ಸುವೆನು

ಅತಿ ಹುಸಿನ ಯತಿ ಹೊಲೆಯ ಹುಸಿಯದಿಹ ಹೊಲೆಯನು
ನ್ನತಯತಿವರನು ಹುಸಿದು ಮಾಡುವ ಮಹಾಯಜ್ಞ
ಶತವೆಯ್ವೆ ಪಂಚಪಾತಕ ಸತ್ಯವೆರಸಿದ
ನ್ಯಾಯವದು ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆ

ಶ್ರುತಿಮತವಿದೆನ್ನಾಜ್ಞೆ ನಿನ್ನಂತೆ ಸತ್ಯರೀ
ಕ್ಷಿತಿಯೊಳಿನ್ನಾರುಂಟು ಹೇಳೆಂದು ಪಾರ್ವತೀ
ಪತಿ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನಂ ತಲೆದಡವಿ ಬೋಳ್ಳೆ
ಕೌಶಿಕಂಗಿಂತೆಂದನು

ನುಡಿಯೊಳನೃತಂ ತೋಜಿದಂತೆ ನಿನ್ನಲೆಗೆ ನಿಂ
ದಡೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಮೇಲೇನ ಕೊಡುವೆನೆಂದೆಯದ
ಕೊಡು ಬೇಗದಿಂದ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಎಂದಡಾ
ನೈವತ್ತುಕೋಟಿ ವರುಷ

ಬಿಡದೆ ಮಾಡಿದ ತಪಃಫಲದೊಳರ್ಥವನಾಂತೆ
ಕಡುಮುಳಿದು ಕಾಡಿ ನೋಡಿದೆನು ಮೆಚ್ಚಿದೆನಿನ್ನ
ಹಿಡಿಯೆಂದುಸಿದುರ್ ಫಲವೆಲ್ಲವಂ ಕೊಟ್ಟನರ
ಸಂಗೆ ಮುನಿಗಳ ದೇವನು

ಧರೆಯೊಳು ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಚಾರಿತ್ರಮಂ ಕೇಳ್ವ
ನರರೇಳು ಜನ್ಮದಿಂ ಮಾಡಿದ್ ಪಾತಕವು
ತರುಣಿಯುದಯದ ಮುಂದೆ ನಿಂದ ತಿಮಿರದ ತೆಜವೆ
ಹರೆಯುತಿಹುದೇಕೆಂದಡೆ

ಹರನೆಂಬುದೇ ಸತ್ಯ ಸತ್ಯವೆಂಬುದು ಹರನು
ಎರಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರುತಿ ಸಾಙ್ಗತಿರಲಾ ವಾಕ್ಯ
ವರರೆ ನಿರುತನ ಮಾಡಿ ಮೂಜಗಕೆ ತೋಪಿದ ಹ
ರಿಶ್ಚಂದ್ರಕಥೆಗೇಳೆಡೆ

ರಾಘವಾಂಕ-ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಕಾವ್ಯ
ಸು. (೧೨೨೫)

೪೨. ಬಾಲ್ಯದ ಮರೆಯ ಬೊಮ್ಮ

ಮಱಿಯದೀ ತೆಜದೊಳಂದಂದಿಗೆ ಕಜುಗಾನ
ತೆಜದಿ ಲಿಂಗಾರ್ಚನಾ ಸುಖವಡೆಯುತಂ ಹಾಲ
ಮಱಿಯ ಫೃತದಂತೆ ಮಾತಿನ ಮಱಿಯ ಸತ್ಯದಂತೊಡಲ
ಮಱಿಯಾತ್ಮನಂತೆ
ಉಜುವ ಸಮತೆಯ ಮಱಿಯ ಪುಣ್ಯದಂದದಿ ಮರನ
ಮಱಿಯಗ್ನಿಯಂತೆ ಪುಷ್ಪದ ಮಱಿಯ ಫಲದಂತೆ
ಮಱಿವ ಬಾಲ್ಯದ ಮಱಿಯ ಪರಬೊಮ್ಮವಾಗಿ ಮಱಿಯುತ್ತಿದ್ದ
ನಪ್ರತಿಮನು

ಅಡಿಯಿಟ್ಟ ಧರೆ ಮಹಾಕ್ಷೇತ್ರ ವಱಿಯದೆ ಹೊಕ್ಕ
ಮಡು ದಿವ್ಯತೀರ್ಥ ತುಡುಕಿದ ಜಲಂ ಸಿದ್ಧಾಂಬು
ನುಡಿದ ನುಡಿಗಳು ಮೂಲಮಂತ್ರವಾಡುತ್ತ ಮಂಡೆಯಲಿ ಕೈಯಿಟ್ಟಾತನು
ಕಡೆಗೆ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತನಜ್ಞಾನದಿಂ ಸೋಂಕು
ವಡೆದಾತ ಸುರನಿತ್ತುದೇ ನಿಧಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿತೆ
ಪೊಡವಿಪಾವನವನುಮ ಸಿದ್ಧರಾಮಂ ಪುಣ್ಯನಾಮನಭಿನವ ಸೋಮನು

ಒಂದು ದಿನವೆಂದಿನಂದದಿ ಕಜುಗಳಂ ಹೊಡೆದು
ತಂದು ನಳನಳಿಸಿ ಕೋಮಲತೆಯಿಂ ಕೊಬ್ಬಿ ನಲ
ವಿಂದೆ ಮಡಲಿಱಿದಡಸಿ ಬೆಳೆದು ಭಾರೈಸಿ ತನ್ನಂ ಹೊತ್ತ ಭೂವನಿತೆಗೆ
ವಂದಿಸುವ ತೆಜದಿಂದ ಬಾಗಿ ಬಳುಕುವ ತೆನೆಗೆ
ಳಿಂದೆಸೆವ ತಮ್ಮ ನವಣೆಯ ಕೆಯ್ಯ ಬಳಿಯೊಳಾ
ನಂದದಿಂದಿರ್ಪ ಸಿದ್ಧೇಂದ್ರನಂ ಮಱಿಯಲನುಗೆಯ್ದನಗಜಾರಮಣನು

ಭುವನದೊಳು ಹರವರಿಯ ಕುಜುಹುಳ್ಳ ತನ್ನ ವೇ
ಷವನು ಜಂಗಮರೂಪಿನೊಳು ಮಡಗಿ ನಡೆತಂದು
ಶಿವಮಸ್ತು ನಿತ್ಯನಾಗೆಂದು ಭಸಿತವನಿತ್ತು ಕೆಲಸಾರ್ದು ನಿಂದಿದೊಡೆ

ರವಿ ಮುಗಿಲ ಮುಱಿಗೊಂಡೊಡಂ ಬೆಳಗು ಲೋಕಮಂ
 ಧವಳಿಸುವ ತಿಪದಿ ನಿಜಮಂ ಮಾಜಿ ಕೃತಕದೊಳ
 ಗವಿದೊಡಂ ಹಳಹಳನೆ ಹೊಳೆಹೊಳೆದು ದೇವಕಳೆ ಮನಕೆ
 ಮಂಗಳವಿತ್ತುದು

ನ್ಯಾಯದಿಂ ಕಣ್ಣಿಪಿಯದಿದೊಡಂ ಕರುಳಿಪಿಯ
 ವೇಯಾಗಳಂತಲ್ಲಿ ಕಾಣುಹ ತಡಂ ನೆನೆದು
 ಘೇಯೆಂದು ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿ ಕುಣಿದು ಕುಕಿಲಿಪಿದಾಡಿ ಹಾಡಿ ಪದರಜದಿ
 ಹೊರಳಿ
 ಕಾಯದಿಂ ಕರಣದಿಂ ಚರಣಂಗಳಂ ಮುಸುಕಿ
 ಹಾಯೆಂದು ಹಾರೈಸಿಯತಿತುಷ್ಟಿಯಿಂ ದೇವ
 ರಾಯನೀಕ್ಷಿಸಿ ಮೆಚ್ಚಿ ಮುಚ್ಚಲಿಪಿಯದೆ ನಿಜವ ತೋಪಿಲುದ್ಯೋಗಿ
 ಸಿದನು

ಜಡೆಯ ಮಕುಟದ ಶಶಿಯ ಸುರನದಿಯ ಕುಂಡಲದ
 ನಡುಗಣ್ಣು ಪಂಚಾಸ್ಯದೀರೈದು ಭುಜದ ಕೊರ
 ಲೆಡೆಯ ಗರಳದ ತಳೆದ ಭಸಿತದಹಿಭೂಷಣದ ಹೊದೆದ ಹೊಸ
 ಗಜಚರ್ಮದ
 ಹಿಡಿದ ಡಮರುಗ ಶೂಲ ಫಲಕ ಧನು ಸರ್ಪನುಂ
 ಖಡುಗ ಶಿಖಿ ಪರಶು ವೃಗ ಪುಲಿದೊವಲು ಸುತ್ತಿ ಬಿಗಿ
 ದುಡಿಯ ಹರನಯನವೆರಸಿದ ಮೆಲ್ಲಡಿಯ ನಿಜದ ಮೂರ್ತಿಯಂ
 ತೋಪಿಸಿದನು

ಘನಮೇಘಮಂ ಕಂಡ ನವಿಲಂತೆ ದೇವರಾ
 ಯನ ನಿಜಕೆ ಬೆಜಿಗಾಗುತುಸಿರಲಮ್ಮದ ಸುಖವ
 ನನುಭವಿಸಿ ತಳಿರೆತ್ತ ಬಿಸಿಲೆತ್ತ ಹಂಸಶಿಶುವೆತ್ತ ಕಲುಮೊರಡಿಯೆತ್ತ

ನೆನಹು ನಿಲುಕದ ಸಹಜ ಸುಕುಮಾರ ನೀನೆತ್ತ
 ಲನಿಮಿತ್ತಮೀಯೆಡೆಗೆ ಬರವೆತ್ತ ನೀನಾರು
 ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾವುದಾವ ನಾಡವನೆಂದು ಕೇಳ್ವನಗಜೇಶ್ವರನನು

ಪತಿತಪಾವನ ಪರ್ವತಾಶ್ರಮದಲಿವೈನು
 ನ್ನತ ಮಲ್ಲಿನಾಥನೆಂದೆನ್ನ ನಾಮಂ ನಿನ್ನ
 ನತಿ ನೇಹದಿಂ ನೋಡಿ ಹಂಜಕ್ಕಿಯಂ ಬೇಡಿ ಮೆಲಬಂದೆನೆಂದು ನುಡಿಯೆ
 ಅತುಳಬಳ ಹರುಷವನು ತಳೆದು ಕೆಯ್ಯೊಳು ತನ್ನ
 ಮತಿಗೆ ಮಂಗಳವಪ್ಪ ತೆನೆಯನಜಿಸಿದನು ಸುರ
 ಪತಿ ಸುರಭಿಗಿಕ್ಕಲೆಂದವೃತ ಫಲಮಂ ಕಲ್ಪತರುವನದೊಳಜಸುವಂತೆ

ನಸಿದು ಬೆಳೆಯದೆ ಕೊಬ್ಬ ದೊಡ್ಡಿಹಹ ತೆನೆಗಳೊಳು
 ನಸುಗೆಂಪಿನಿಂ ಬೀಗಿ ಬಾಗಿ ತೂಗುವ ಚೆಲುವ
 ಹೊಸಹಾಲ ಹನಿಗಳಡಸಿದ ತೆಪದ ತೆನೆಗಳಂ ತಿಪ್ಪಿತಿಪ್ಪಿದು ತಂದುತಂದು
 ಒಸೆದೊಸೆದು ಹೊಸೆ ಹೊಸೆದು ರಸವುಳ್ಳ ಹಸುರುಳ್ಳ
 ಬಿಸಿಯುಳ್ಳ ಹಸಿಯ ಕೆಂಪುಳ್ಳವಲನಿತ್ತು ಬೋ
 ಧಿಸಿದನುರೆ ಕಲ್ಪಭೂಜವನು ಚಿಂತಾಮಣಿಯ ಚಿಣ್ಣನುಸಚರಿಸುವಂತೆ

ದೇವಪತಿ ದೇವಾಧಿದೇವ ದೇವರ ಗಂಡ
 ದೇವ ನೆಪಿ ತಣೆದು ತಲೆಯೆತ್ತುವನ್ನಂ ಸವಿದು
 ಕಾವುದೆನ್ನಂ ತಂದೆಯೆಂದು ಬಂದಡಿಗಡಿಗೆ ವೊಡಮಟ್ಟು ನೀಡಿ ನೀಡಿ
 ಭಾವಿಸುವ ಸುತನ ಕಡುಮೋಹಮಂ ಮದನವನ
 ಾದಾವನೀಕ್ಷಿಸಲಾಪದಾತನಂ ನಾನಿಪ್ಪ
 ಶಿವಾಂಗೆ ಬರಿಸುವುದಕಾವುದೋ ಬುದ್ಧಿಯೆಂದಜಿಸಿ ಕಂಡಂತೆಂದನು

ಎಳ ಅವಲಿನ್ರಿಂ ತಣಿದೆನಳಿಯಂಬಕಳಕೆ ಮನ
ವೆಳಸಿತ್ತು ನನಗೆಂದು ತಂದುದುಂಟೇ ಇಲ್ಲ
ನಿಳಯದಿಂ ತಂದವಾ ತಪ್ಪೆನೆನೆ ತಾ ಪೋಪೆನೇ ಪೋಗು ಬೇಗವೆನಲು
ಹುಲಿಯುಂಟು ಕರಡಿಯುಂಟಮ್ಮಾವು ಉಂಟಿಲ್ಲ
ಖಳ ಮೂರ್ಖ ಚೋರರುಂಟಿಂತಿರಿಸಿ ಪೋಪೆನೆಂ
ದಳವಳಿಯುತಿರಲೆನ್ನ ದೆಸೆಗಂಜಬೇಡ ಹೋಗಿಂದನಡಗುವ ಭರದೊಳು

ಇರಲಾಪದಗಲಲಾಪದೆ ಸಂಕಟಂಗೊಂಡು
ಹಿರಿಯ ಮೆಳೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊದಕೆಯಂ ಹಾಸಿ ಕು
ಳ್ಳಿರಿಸಿ ವಂದಿಸಿ ಪೋಗಿ ಪೋಗಲಾಪದೆ ತಿರುಗಿ ಬಂದೋವಿ ಬಲ್ಪಿನಿಂದ
ತಿರುಗಿ ನೋಡುತ್ತ ಬಾಡುತ್ತ ಕಣ್ಣುಪಿಯಾಗೆ
ಮರಳಿ ನೋಡುತ್ತ ಮೆಳೆ ಮುಪಿಯಾಗೆ ಮುಪುಗುತ್ತ
ಹರಿದು ಮನೆಪೋಕ್ಕು ಜನನಿಯನಪ್ಪಿ ಬೇಡಿದಂ ಭುಲ್ಲವಿಸಿ ಲಲ್ಲಿಗಪ್ಪಿದು

ಹಿಂದೆ ಕರೆವಡೆ ಬಾರ ನುಡಿಸೆ ನುಡಿಯಂ ಕೊಟ್ಟ
ಡೊಂದುವಂ ಕೊಳ್ಳನಿಕ್ಕಿದಡುಣ್ಣನಿಂದು ತ
ನ್ನಿಂದ ತಾಂ ಬೇಡಿದಂ ಮಗನೆಂದು ಸಡಗರಿಸಿ ಕಡೆದ ತಾರೆಗಳ ತಿರುಳ
ಚಂದದೋಗರದೊಳಗೆ ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಹೊಸ ಹಳುಕಿ
ನಂದದೆಮ್ಮೆಯ ಮೊಸರು ನೆಲ್ಲಿ ಮಾವ್ ಮೆಣಸುಗರೆ
ಯಿಂದಿವೆಲ್ಲವನಿರಿಸಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಳು ಕಂದ ಕೋ ಎಂದು ಸಂತಸದೊಳು

ಸಂದಿರದೆ ಬಪ್ಪಾಗಳೆಡದ ಭಾಗಂ ಕೆತ್ತೆ
ಬೆಂದೆನೆನ್ನಯ ತಂದೆ ಹುಲಿ ಕರಡಿಗಳು ಕಚ್ಚೆ
ನೊಂದನೋ ಹಸಿದು ಬೆಂಡಾದನೋ ಹೋದನೋ ಏನಾದನೋ ಎನ್ನುತ್ತ

ಒಂದೊಂದನೆಣಿಸುತ್ತ ಬಂದು ನೋಳ್ವಾಗಳ
 ಲಿಂದ ಮುನ್ನವೆ ಶಿವಂ ಹೋಗೆ ಕುಳ್ಳಿದ್ ಮೆಳೆ
 ಇಂದು ತೊಲಗಿದ ರಾಶ್ರೀಯಂತೊಪ್ಪವಳಿದಿರಲು ಕಂಡನಾ ಸಿದ್ಧೇಂದ್ರನು

ಬಹ ತವಕದಿಂ ಹೊಲಬುಗೆಡೆನಲೇ ನಮ್ಮ ಕೆ
 ಯ್ಯಹುದೊ ಅಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುತ್ತಂ ಸುತ್ತಲುಂ ನೋಡಿ
 ಸಹಸಿಗನ ಹಾವುಗೆಯ ಹಜ್ಜೆಯಿವೆ ನಿಂದಿದ್ನಿಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿದ್ನಿಲ್ಲಿ
 ಬಹಳವೆಳಗಿನ ಕಮಂಡಲುವನಿಳುಹಿದನಿಲ್ಲಿ
 ಕುಹಕದಿಂ ಹಂಜಕ್ಕಿಯಂ ಸವಿದನಿಲ್ಲಿ ಬಳಿ
 ಕೈಹಗಡಗಿ ಹೋದನೋ ತಾನೆ ಬಲ್ಲಂ ಕುಱುಹು ತಪ್ಪದೆನುತಾರೈದನು

ಬೆಳೆಗೆಯ್ಯ ಹೊದಪಿನೊಳು ಮುನ್ನಾಡಿದೆಡೆಗಳೊಳು
 ತಳಿತ ಮರನಡಿಗಳೊಳಗೆಳಲತೆಯ ತಂಪಿನೊಳು
 ತಿಳಿಗೊಳನ ತೀರದೊಳು ದೇವಭವನದೊಳು ಕೆಪಿಯೊಳು ಪುಷ್ಪ
 ವಾಟೆಗಳೊಳು
 ಗುಳಿಗಳೊಳು ಗುಡ್ಡೆಗಳ ಮೆಪಿಯೊಳೆಡೆಯಾಡುವವ
 ರೊಳು ಮೇವ ತುಱುವಿಂಡಿನೊಳು ದಾರಿಯೊಳು ಸುತ್ತಿ
 ಸುಳಿದಪಿಸಿದಂ ಸಿದ್ಧರಾಮನಾ ಪರ್ವತಾಗ್ರಣಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನನು

ಬನ್ನವೆತ್ತಿದರಂತೆ ಮಱುಗಿ ಕಾಣದ ಕೋಪ
 ದಿಂ ನಿನ್ನನಗಲಿದೆನೆನುತ್ತೋಗರವ ಕೆದಪಿ
 ಕೆನ್ನೆಯಲಿ ಕೈಯಿಟ್ಟು ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಬಿರಿಬಿರಿಪು ಬಿಕ್ಕಿ ಬಾಯ್ವಿಟ್ಟೊಪ್ಪಲುತ
 ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಯ್ಯ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಬಾ ಬಾ ಕಾಡ
 ದೆನ್ನ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಎನ್ನಯ್ಯ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಬಾ
 ...

ಹರಿಹರಿದು ಕರೆದು ಕರೆದತ್ತತ್ತು ಧಾತುಗೆ
 ಟ್ಟುರಿವರಿವ ಬಿಸಿಲೊಳಗೆ ಕಾದ ಬಟ್ಟೆಯ ಹುಡಿಯ
 ಹರಳೊಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಮಲ್ಲಿಯ್ಯ ಮಲ್ಲಿಯ್ಯ ಎನುತಿಪ್ಪಾಗಳಿತ್ತ ಪಿಡಿದ
 ಪರಿಪರಿಯ ಸತ್ತಿಗೈಯ ಸಂದಣಿಸುವಂದಣದ
 ತರತರದ ತುರಗದಿತ್ತುಗಳ ಮೊತ್ತದ ಮುಂದೆ
 ನೆರೆದ ವೃಷಭವೃಷದ ಗಾಢನಿಂ ಶ್ರೀಪರ್ವತದ ಪರುಷೆ ಬರುತಿರ್ದುದು

ಕಂಗೆ ಮಂಗಳವಪ್ಪ ಪರಿಪರಿಯ ಶಿವಲಾಂಛ
 ನಂಗಳಿಂದುಬ್ಬಟೆಯ ಭಾಷೆಯಿಂ ವಿವಿಧ ನೇ
 ಮಂಗಳಂ ಬಹಳ ಭಕ್ತಿಜ್ಞಾನ ವೈರಾಗ್ಯದಿಂ ಬಲಿದ ತನುಗಳಾದ
 ಜಂಗಮರಿನೆಸೆಯುತ್ತ ಬಹ ಪರುಷೆಯೊಳಗೆ ಮಾ
 ತಂಗ ಮೊದಲಿಱುಹೆ ಕಡೆಯೆನೆ ನೋಯಿಸದ ದಯಾ
 ಸಂಗಿಗಳು ಬರುತ ಕಂಡರು ಬಟ್ಟೆಯೊಳ್ ಬಿದ್ದು ಬಾಯ್ವಿಡುವ
 ಬಾಲಕನನು

ಹಿಡಿದೆತ್ತಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ನೆಳಲೊಳಗೆ ಬೀಸಿ ಮೈ
 ದೊಡೆದು ಬಾಯಳಿದಾರನಜಿಸಿದಪೆಯೆಂದಡೆ
 ನ್ನೊಡೆಯನನದಿಲ್ಲಿಹನು ಪರ್ವತದಲೇಂ ಪೆಸರು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ
 ನೆಂಬುದು

ಕಡೆಗವರ ಕಾಣಬೇಕೇ ಬೇಕು ಬೇಹಡೆ
 ಮೊಡನೆ ಬಾ ತೋರ್ಪೆನೆನೆ ಹೈ ಬಂದಪೆಂ ತೋರು
 ಕೊಡಿದಯ್ಯ ಎಂದು ಪೊಡಮಟ್ಟು ನಂಬುಗೆಗೊಂಡು ಹೋದನಾ
 ಪರುಷೆಯೊಡನೆ

ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೋಡುತವರವರ ಕೇಳುತ್ತ ನೆರ
 ಎಲ್ಲದಿರೆ ನಿಲುತ ಕೂಡಿದೊಡಾಗ ನಡೆಯುತ್ತ
 ಮೆಲ್ಲನೀತಂ ಬರಲು ಮುಂದೆ ಮುಂಚಿದ ಪರುಷೆಯೊಡನೊಡನೆ
 ದಾರಿಯೊಳಗೆ

ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಮಲ್ಲಯ್ಯಯೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತ ಬಿ
ಟ್ಟಲ್ಲಿ ಬಿಡದೆಯ್ವಿ ಕಾಂಬಾತುರದ ತವಕದಿಂ
ಪಲ್ಲವಿಸಿ ಪರ್ವತವನೇಱಿದಂ ಸಿದ್ಧರಾಮಂ ದುರಿತಗಜಭೀಮನು

ಅಟ್ಟಡವಿಯೆನ್ನದೂರೆನ್ನದೆಡೆಯೊಳು ಬಪ್ಪ
ಬಟ್ಟೆಯೆನ್ನದೆ ಹಗಲಿರುಳದೆನ್ನದೇ ನಿನ್ನ
ಹುಟ್ಟಿದೂರ್ ಮೊದಲಿಲ್ಲಿ ತನಕೊಪಲಿ ಕರೆದು ಕರೆದಲವತ್ತು
ಹಂಬಲಿಸುತ
ಬೆಟ್ಟದೊಳು ಘಟ್ಟದೊಳು ಸರುವಿನೊಳು ದರುವಿನೊಳು
ಕೆಟ್ಟ ಸಂದಿಯೊಳು ಗೊಂದಿಯೊಳಪಿಸಿ ಬಳಲಿ ಮನ
ನಟ್ಟು ಕಣ್ಣ ದಣವನ್ನ ನೋಡು ಬಾ ತಂದೆಯೆಂದೊಯ್ದರಾ
ಶಿವನಿಳಯಕೆ

ಎಲ್ಲಿದರ್ಪಂ ತೋಪಿರಯ್ಯ ದಮ್ಮಯ್ಯ ತಳು
ವಿಲ್ಲಲೇ ಇಲ್ಲಿಗ ಕಂಡೆನಾದಡೆ ಚರಣ
ದಲ್ಲಿ ದೊಪ್ಪನೆ ಬಿದ್ದು ಬಿಗಿದು ತೆಕ್ಕೈಸಿ ಬಸಿಪಂ ಬಿಗಿದು ಹೊಕ್ಕು ಬೆರಸಿ
ತಲ್ಲಿಯವಪ್ಪನೆಂದಲವರು ವ ಕರಣಂಗ
ಳೆಲ್ಲವಂ ಕಣ್ಣಬಾಗಿಲೊಳಿಟ್ಟು ಕೊಂಡೆಯ್ವಿ
ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಮಲ್ಲಯ್ಯಯೆನೆ ಮಂದಿಯಂ ಬಿಗಿದು ಲಿಂಗವಂ
ತೋಪಿಸಿದರು

ಹಿಂದೆ ಕಂಡಾ ಮೂರ್ತಿಯೆಂದು ಬಗೆದತ್ಯಾರ್ಥ
ದಿಂದ ನಡೆನೋಡಿ ಲಿಂಗಾಕಾರಮಂ ಕಂಡು
ನೊಂದಡವಿಯೊಳಗೆ ಹೊಲಗೆಟ್ಟವೈಗತ್ತನ್ಯಳಂ ಕಂಡ ಶಿಶುವ ಪೋಲ್ತು
ತಂದೆ ಬಾ ತೋಪಿದವೆವೆಂದಡಪಿಯದೆ ನಂಬಿ
ಬಂದು ಕೆಟ್ಟಿಂ ಕೆಟ್ಟಿನೆಂದು ಮಂದಿಗೆ ಮಜುಗು
ಹಿಗು ಮೂಗು ಮೂಗುನೆನುತಲಿ ಪಿದ ಗಾಮಗು ಪಿಂಪಿಪಿದನು

ಬಱಿದೇಕೆ ಬಾಯ್ಬಿಡುವೆ ತಮ್ಮ ಬೇಡೀ ಲೋಕ
 ವಱಿಯುತಿರೆ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೀತನೆಂದೊಡಾ
 ನಱಿಯೆನೇ ಸಾರೀತನಲ್ಲೆನಲು ನೀನಱಿವ ಕುಱುಹಾವುದೆನೆ
 ಮುಡಿಯೊಳು
 ಹೆಱಿಯುಂಟು ತೊಱಿಯುಂಟು ಜಡೆಯುಂಟು ಕೊರಳೆಡೆಯ
 ಕಱಿಯುಂಟು ಸಂಚಮುಖವುಂಟು ದಶ ಭುಜವುಂಟು
 ಕಿಱಿಯ ಫಣಿದೊಡವುಂಟು ನೊಸಲ ಕಣ್ಣುಂಟಾತನಂ ತೋಱಿಕೊಡಿ
 ಯೆಂದನ

ಆತನಂ ತೋಱಿಲಾವಱಿಯೆವಳಬೇಡೆಂದ
 ಡೇತೆಱಿದೊಳಂ ಮಾಣದಿದೊಡಾಸತ್ತು ಬಿ
 ಟ್ಪೆತ್ತಂದರಿತ್ತಲಿವನೆಂತುಮಱಿಸುತ್ತಾಗಳಳುರಿಯ ವಿರಹದಿಂದ
 ಭೀತಿ ಬೀತಾಱೀಳವಸ್ಥೆ ತಲೆದೋಱಿ ಕಾ
 ಬಾತುರದೊಳೆದ್ದು ಹೊಱವಂಟು ಬಳಿಕಾನಾವ
 ಗೋತೆನಾರ್ಗಿಲ್ಲಿದೆನೇನಾದೆನೆಂದಱಿಯದಱಿಸಿದನದೇ
 ವೊಗಕ್ಕೆನು

ಗಿಡುಗಳೊಳು ಹೊಕ್ಕು ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಕ
 ಮ್ನುಡುಗಳೊಳು ಹೊಕ್ಕು ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಪೇ
 ರಡವಿಯೊಳು ಹೊಕ್ಕು ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಮಾದನಿಗೊಡುವ ಗುಹೆ
 ಗುಹೆಗಳ
 ನಡುವೆ ಹೊಕ್ಕಯ್ಯ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಹೊದ
 ಱಿಡೆಯ ಹೊಕ್ಕಯ್ಯ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಬಾ
 ತಡೆಯದೋಯೆನ್ನು ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಮಲ್ಲಯ್ಯಯೆಂದೊದಱಿ
 ಕರೆದಂ ಕರೆದನು

ಆವೆಡೆಯೊಳರ್ಪೆಯೋ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ನೀನಿರ್ಪ
 ಠಾವಿದೆಂದಪಿಯಡಗವರೆ ಎಲೆ ಮಲ್ಲಯ್ಯ
 ಗಾವಲನು ಮರುಳನಿವನತ್ತಡೇನೆಂದೇಳಲವ ಮಾಡದಿರು ಬಲ್ಲಡೆ
 ಆವುದುಂ ಗತಿಯಿಲ್ಲದಭಿಮಾನಿ ಸಜ್ಜನರು
 ಆವನಸ್ಥೆಯನ್ನೈದಲದು ನಿನ್ನ ತಾಗುವುದು
 ಸಾವನ್ನ ಶ್ರವ ಬೇಡ ನಿಜರೂಪ ತೋಪಿಂದು ಒದಪಿ
 ಕರೆದಂ ಕರೆದನು

ಸುತ್ತಿದಳಿಗಿಳಿ ಕೋಗಿಲೆಯ ಸೊಗಸುತಿಹ ನಾದ
 ದತ್ತಲಿರ್ದಪನೆಂದು ಹೋಗಿ ಕಾಣದೆ ಬಾಯಿ
 ಬತ್ತಲೊಪಲಿದು ಕರೆದು ಕೇಳದಿರೆ ಹಂಬಲಿಸಿ ಹರಿಯುತ್ತ ಗಿರಿತಟದಲಿ
 ಬೆತ್ತಬಿದಿಂಡಿದಡಸಿ ಬೆಳೆದ ಮೆಳೆಗಳ ನಡವೆ
 ಹುತ್ತಡರ್ದಪಿಯದ ಸಮಾಧಿ ನಿಷ್ಕರ ಚಿತ್ತ
 ಹತ್ತಿದಡೆ ಸಿಲುಕಿ ನಂದೆಯೊ ಏಕೆ ಓಯೆನ್ನೆ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಎಂದತ್ತನು

ಗಂಗೆಯನು ತಳೆದನಾವೆಡೆಯೊಳಿರ್ದಪನೊ ಮಱಿ
 ದಿಂಗಳನು ಮುಡಿದನೆಲ್ಲರ್ದಪನೊ ಹೊಳೆವ ಫಣಿ
 ಪಂಗಳನು ತೊಟ್ಟವನು ಎತ್ತ ಹೋದಂ ಎತ್ತನೆಪಿರ್ದನೇನಾದಪಂ
 ಅಂಗನೆಯನೆಡದ ದೇಹದೊಳು ಮಡಗಿಟ್ಟವನ
 ಕಂಗಳಿಂಗಳದಿಂದ ಪುರವ ನೆಪಿ ಸುಟ್ಟವನ
 ನಂಗಳಸಿತನ ಕಂಡಿರೇನಯ್ಯ ಆಯ್ಯ ಎಂದವರವರ್ಗಿ ಬಾಯ್ವಿಟ್ಟನು

ಕರೆಕರೆದು ಗಹ್ವರದ ಮಾರ್ದನಿಗಳಂ ಕೇಳ್ದು
 ಗಿರಿಶನೋಯೆಂದನೆಂದೆಯ್ವೆ ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ ಹೈ
 ತ್ವರಸಿಜದೊಳಿರ್ದ ರೂಪಂ ಕಂಡು ಕಣ್ಣಿಪಿದು ನೋಡಿ

ಭರವಸದಿ ನಡೆಯುಡುಗಿ ಬಿಜುಬಿಸಿಲೊಳಲ್ಲಲ್ಲಿ
ಹರಿಹರದು ಬಗಿಬಗಿದು ನೊಂದು ಪರಿಪರಿಯ ಕ
ಮ್ಮರಿಗಳೊಳು ನೋಡುತ್ತ ಬಾಡುತ್ತ ನೆಪಿ ರುದ್ರಗಮ್ಮರಿಗೆ
ನಡೆತಂದನು

ಕಡುಮೋಹವಜ್ಜಿಯಲಾನಡಗಿದಡೆ ಭಾಷೆಯಂ
ಪಿಡಿದನೇಗುವೆನಿವಂ ಕರೆದ ಬಾಯಿಂದೆ ಪೊಪ
ಮಡುವೆನೋ ಕರೆದಡೋಯೆಂಬೆನೋ ಕರೆದ ದೆಸೆಯಿಂದೆದ್ದು
ಹರಿತಪ್ಪೆನೊ
ಪೊಡವಿಯಂ ಬಗಿದೇಳ್ವೆನೋ ಮೀಜಿ ಗಗನದಿಂ
ದೊಡಬೀಳ್ವೆನೋ ಬೀಳ್ವ ಕಮ್ಮರಿಯ ದರಿ ಗುಣ್ಣು
ಗೆಡೆ ಪೂಳ್ವ ಬೆಳೆವೆನೋ ಎಂದು ಶಿವನನುಗೆಯ್ಯುತಿದನತಿ ತವಕದಿಂದ

ಕೊರಳೆತ್ತಿ ಕೈಮುಗಿದು ನೆಗಪಿ ಕಣ್ಣಂ ಮುಚ್ಚಿ
ತರುಣಾಬ್ಧಿ ಮಲ್ಲಿನಾಥಾ ಎಂದಡೋ ಕಂದ
ಕರೆದು ಬಳಲಿವೆಯನುತ್ತಿತ್ತಿ ತರ್ಕೈಸಿ ತಲೆದಡವಿ ಮುಂಡಾಡಿ ನೋಡಿ
ಕರುಣೇಂದು ಸುರನದಿ ಜಟಾಮಕುಟವಸನಾಕ್ಷ
ವುರಗಕುಂಡಲವೈದು ವದನವೀರೈದು ತೋಳ
ಗರಳಗಳ ವಿಭಚರ್ಮವೆಡದ ಗಿರಿಸುತೆವರಸಿ ತೋ
ಜಿದಂ ನಿಜರೂಪನು

ವರಮೂರ್ತಿಯಂ ಕಂಡು ಹಿಗ್ಗಿ ಹಾರೈಸಿ ಸೈ
ಶಿರಸಲಜ್ಜಿಯದೆ ಕುಣಿದು ಕುಕಿಲಿಜಿದು ಕುಂಬಿಕ್ಕಿ
ಚರಣದಲಿ ಬಿದ್ದ ಬಾಲಕನ ತೊದಳಂತುವಂ ಕೈಯ
ಕಂಪನದ ಕಡುಹಂ

ಸುರಿವ ಸುಖಜಲದ ಹೊನಲಂ ಸ್ವೇದದೊಪತೆಯಂ
 ಪರವಸದ ಮಪವೆಯಂ ಗದುಗದದ ಭಾರಮಂ
 ನೆರೆದ ಪುಳಕದ ಘಟ್ಟಿಯಂ ಕಂಡು ಬೆಜಗಾದರಾ

ಪುಣ್ಯದಂಪತಿಗಳು

ರಾಘವಾಂಕ-ಸಿದ್ಧರಾಮ ಚಾರಿತ್ರ
 ಸು. (೧೨೨೫)

೪೩. ಕವಿಗಳ ಅಗ್ಗಲಿಕೆ

ಪಾಪಶುಭೋದಯಮಂ ವಾ
ಗವ್ಯಪಾರದಿನನತನತರ್ಗೆ ಮಾಟ್ಟುಂ ಸಹಜಂ
ಕೋಪಪ್ರಸಾದಮೆಂದೊಡೆ
ಶಾಪಾನುಗ್ರಹಸಮರ್ಥರಲ್ಲರೆ ಕವಿಗಳ್

ಕಡುಗಱಿದಯಶಂ ಪೆಸಂದೆ
ಕಡುವಿಳಿದಾಯಿತ್ತು ಕೀರ್ತಿ ಕವಿಗಳ್ ಕಱಿದೆಂ
ದೊಡೆ ಕಱಿದವರ್ಗಳ್ ಬಿಳಿದೆಂ
ದೊಡೆ ಬಿಳಿದೇಕವರನುಱಿದೆ ಕಿಡುವರ್ ಕೆಲಬರ್

ಸುಭಗಕವಿವೃಷಭಶುಭದ
ಸ್ವಭಾವಸರಸಪ್ರಬಂಧಬಂಧುರಗುಣಸೌ
ರಭಮಂ ಪೊತ್ತೆಸಗುವ ವಾ

ಗ್ವಿಭವಮುಮುಂಟಾದೊಡವನೆ ಸೇವ್ಯಂ ಜಗದೊಳ್

ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದಿಕೆ ಕಡಲಂ ಕಪಿಸಂತತಿ ವಾಮನಕ್ರಮಂ
ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿದಿಕೆ ಮುಗಿಲಂ ಹರನಂ ನರನಿಕ್ಕಿ ಗಂಟಲಂ
ಮೆಟ್ಟಿಗೆ ಮೆಟ್ಟಿದಿಕೆ ಕವಿಗಳ್ ಕೃತಿಬಂಧದೊಳಲ್ತೆ ಕಟ್ಟಿದರ್
ಮುಟ್ಟಿದರಿಕ್ಕಿ ಮೆಟ್ಟಿದರಿದೇನಳವಗ್ಗಳಮೋ ಕವೀಂದ್ರರಾ !

ಮರನೀಗುಂ ಮಣಿಯಾಗುಮೊಂದು ಪಶುವೀಗುಂ ಕೇಳಿಮೆಂದೋಳಿ
ಯೋಳ್

ಪುರುಡಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿ ಕಾಷ್ಠಮಂ ಕೊನರಿಪರ್ ಕಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಾರೆತ್ತುವರ್ !
ಮರುಳಂ ಪೋ ! ಪುರುಗಳಾಗಿಪರ್ ! ಕಿವಿಗಳೊಳ್ ಪೀಯೂಷಮಂ
ಪಿಂಡಲು

ವರೆಯೋಳ್ ಸಂದ ಕವಿಪ್ರವೇಕರೆ ವಲಂ ಬಲ್ಲರ್ ಪೆಜರ್ ಬಲ್ಲರೇ

ನಿಟ್ಟಿಗೆ ವಂದು ಕೋಮಳಗುಣಂ ಗೆಡೆಗೊಂಡಿರೆ ಪೂವಿನಂತಿರಾ
ಯ್ದಿಟ್ಟ ಪದಂ ಬಿಡಂಗೆನಿಸೆ ಬಣ್ಣಸರಂ ಪೊಸತಾಗೆ ನುಣ್ಪೊಡಂ
ಬಟ್ಟರೆ ಬಂದಮೊಂದೆ ಚತುರಾಳಿ ಕರಂ ಬಸದಾಗೆ ಬಾಸಿಗಂ
ಗಟ್ಟುವನಂತು ಕಟ್ಟುವುದು ಕಬ್ಬಮನುಬ್ಬಿನಮಾಗೆ ಕಬ್ಬಿಗಂ

ಅಕ್ಕರಿಗರ ಬಗೆಗಂ ಬೆ
ಳ್ಳಕ್ಕರಿಗರ ಬುದ್ಧಿಗಂ ಪ್ರಭಾವಾರ್ಥತೆಯಿಂ
ಸಕ್ಕದಮುಂ ಕನ್ನಡಮುಂ
ಸಕ್ಕಸಮಂ ಕೇಳ್ವೊಡೆನಿಸಿ ಪೇಟ್ಟುದು ಕೃತಿಯಂ

ರಸಿಕರ ಪೊಸಬಗೆಗಿಂಪಂ
ಪೊಸತಂ ಪೊಸಯಿಸುತುಮೊಂದೆ ಪೊರೆಯೆತ್ತಲೊಡಂ
ರಸಮೊಸರದೊಡೇಂ ಬಸನವೆ
ಬಿಸುಡುವುದಾ ಪುಟಿತ ಕಬ್ಬಮಂ ಕಬ್ಬಮುಮಂ

ಎಣಿಸದೆ ಗುಣಮಂ ಕಾಚಿನ
ಮಣಿಯಂ ಮಾಲುನವೊಲಹಹ ನಿನಗಂ ತನಗಂ
ಪಣಕೆ ಕೃತಿಯೆಂಬ ಚಿಂತಾ
ಮಣಿಯಂ ಮಾಲುನನ ಬುದ್ಧಿಗಾಂ ಬೆಜಗಾದೆಂ

ಬೆಲೆಯಿಂದಕ್ಕುಮೆ ಕೃತಿ ಗಾ
ವಿಲ ಭುವನದ ಭಾಗ್ಯದಿಂದಮಕ್ಕುಂ ನೋಟ್ಟುಂ
ಬೆಲೆಗೊಟ್ಟು ತಾರ ಮಧುವಂ
ಮಲಯಾನಿಲನಂ ಮನೋಜನಂ ಕೌಮುದಿಯಂ

ನೇಮಿಚಂದ್ರ
ಲೀಲಾವತಿ-ನೇಮಿನಾಥಪುರಾಣ
(ಸು. ೧೨೦೦)

೪೪. ಪುರಾಂಗನೆಯರು

ಅಲ್ಲಿ ಲತೆವನೆಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಕಾವನದಲ್ಲಿ
ತಳಿರ ಕಾವಣದಲ್ಲಿ ಕುಳಿರ್ವ ತಿಳಿಗೊಳದಲ್ಲಿ
ಸಂಪಗೆಯ ಜೊಂಪದೊಳ್ ಕಂಪಿಸುವ ಜಂಪದೊಳ್
ನನೆಗೊಂಚಲಂ ಮುಱಿದು ವನದಲರ್ಗಳಂ ತಿಱಿದು
ಮಧುವಿಗೆ ಬೊಬ್ಬಿಟ್ಟು ಮಧುರತೆಗೆ ಮುಂಬಿಟ್ಟು
ತನಿಗಂಪನಣ್ಣಿಕ್ಕಿ ವನಜದರಲಂ ಸೆಕ್ಕಿ
ಕುಸುಮರಜಮಂ ತಳಿದು ಮುಸುರ್ವ ತುಂಬಿಗೆ ಮುಳಿದು
ಕೆಂದಳಿರ್ಗೆ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ಕರ್ಣ ಪೂರಮನಿಟ್ಟು
ಕುಂದಕುಟ್ಟಳಮಾಕ್ತಿ ಕಾಭರಣಮಂ ತೊಟ್ಟು
ಮಾಮಿಡಿಗಳಂ ತೆಗೆದು ಪಚ್ಚಿಸಾರಮನಿಕ್ಕಿ
ಪೂಮುಡಿಗಳೊಳ್ ತಳಿರ ಲಂಬಣಮನೆಜಲಿಕ್ಕಿ
ತೋರಮಲ್ಲಿಗೆಮುಗುಳ ಮೂಕುತಿಯನೊಸೆದಿಕ್ಕಿ
ಹಾರಮಂ ಸುರಯಿಯರಲಿಂ ಸಮೆದು ಮುಱಿದಿಕ್ಕಿ
ಸಿರಿಸದಲರ್ಗೇಸರಮನಲೆವ ಕುರುಳೊಳ್ಳೂಸಿ
ಸುರಿವ ಮಕರಂದಮಂ ಮುದ್ದುಮೊಗದೊಳ್ಳೂಸಿ
ಕೇದಗೆಯ ಕರ್ಣಪತ್ರಂ ಪೊಳೆಯೆ ಪಾಳೆಯೊಳ್
ಪಾದರಿಯ ಪಿಂಡುಗಂಕಣಮಮರೆ ಲೀಲೆಯೊಳ್
ಬಗೆಗೊಳಿಸೆ ಸಂಪಗೆಯ ನೂಪುರಂ ಚರಣಮಂ
ನಗುವಂತೆ ನನೆದೊಡವು ಮುತ್ತಿನಾಭರಣಮಂ
ನಸು ಬಿರಿದ ಬಾಯ ಕಂಪಿಂ ಬೆರಸಿದೆಲರಿಂದೆ
ಪಸದನಂಗೊಂಡೆಸೆಯೆ ಮನಮೆಚ್ಚಿದಲರಿಂದೆ
ಕೈಯ ಕೆಂಪಂ ತಳಿರ್ಗೆ ಮೈಯ ಪಸುರಂ ಬಿದಿರ್ಗೆ
ಲಪನಗಂಧಮನಳಿಗೆ ಚಪಳತೆಯನರಗಿಳಿಗೆ

ಸೋಗಿಗಾಟಮನಿತ್ತು ಕೋಗಿಲೆಗೆ ಸರವಿತ್ತು
 ರತಿಯ ಸೊಬಗಂ ಗೆಲ್ಲು ಲತೆಯನಂದದೆ ನೇಲ್ವು
 ಕಾಣ್ಣ ಜಸಮೆನೆ ಮಿಸುಗೆ ಕಣ್ಣಿಳಗು ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ
 ನಗೆಮೊಗದ ಮಿಗೆ ನೆಗೆದ ನೆಲೆಮೊಲೆಯ ಕಿಲುನೆಲೆಯ
 ಪೆಣಿನೊಸಲ ಪದಗೊರಲ ನಸುನಗೆಯವೊಸಬಗೆಯ
 ಗುರುಕಟೆಯ ಸವಿದುಟೆಯ ಬಿಡುಮುಡಿಯ ಪೊಳೆವಡಿಯ
 ಸುಳಿಗುರುಳ ನಳಿತೋಳ ಚಳತರಳಲೋಚನದ
 ಮೃಗಮದದ ಮಗಮಗಿಪ ನಸುಸುಯ್ಯ ಮೆಲ್ಲಯ್ಯ
 ಭವಿಮಗುಳ್ಳ ಪದಪುಗುಳ್ಳ ನುಣ್ಣೊಗರ ಸೆಳ್ಳುಗುರ
 ಕಳರವದ ಸಲಿತವದ ಮದಮೆಸೆವ
 ನಡುನಳಿವ ನಡೆಸೆಳೆವ ಕುಲುನಡೆಯ ಕಣ್ಣಡೆಯ
 ನಳಿತೋಳ ಕಡುಮೇಳಮೌವಳಿಪ ಸಂಚಳಿಪ
 ಪುರವರದ ಕಾಂತೆಯರ್ ತರಳಾಳ ಕಾಂತೆಯರ್
 ಲಲಿತಸುಖಮೂರ್ತಿಯರ್ ಪೊಸದೇಸೆಕಾರ್ತಿಯರ್
 ಸೊಬಗಿನಿಂ ಮದನಂಗೆ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡುವರ್
 ವಿಬುಧವಿದ್ಯಾಧರನ ಗೀತಮಂ ಪಾಡುವರ್

ನೇಮಿಚಂದ್ರ-ಲೀಲಾವತಿ

ಸು. (೧೨೦೦)

೪೫. ಬಾಲಲೀಲೆ

ಎಡೆಗಿಱಿದಿರೆ ಪೊಂಗವಡಿಕೆ
ಬಿಡೆ ಘಾಲುಕನೆ ಗೆಜ್ಜೆ ಮಿರುಗೆ ದಶನಾಂಶು ಕುರುಳ್
ಜಡಿಯೆ ತೊದಲ್ನುಡಿಯ ತಳ
ರ್ನಡೆಯ ಬೆಡಂಗಸುರವೈರಿಗಡಿಗಡಿಗೆಸೆಗುಂ

ಘನಗುಣೆ ಗೋಪಿ ಪಾಲ್ಗಡೆಯುತಂ ಮನೆವಾರ್ತಿಗೆ ಪೋಗೆ ಗೆಜ್ಜೆಯಿಂ
ದನಿ ನಸುಪೂಣ್ಮದಂತು ಪರಿತಂದೆಡಗೈಯ್ಯೊಳೆ ತೋಡಿ ಬೆಣ್ಣೆಯಂ
ತಿನುತಿರೆ ಗೋಪಿ ಕಂಡೆಲೆಲೆ ಕಳ್ಳತನಂಗಳನಣ್ಣಕಂಡೆವಾ
ನೆನೆ ಕಡೆವಾಯಬೆಣ್ಣೆವೆರಸೊಯ್ಯನೆ ಪಿಂಗುವ ಕೃಷ್ಣನೊಪ್ಪಿದಂ

ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಯದೊಳ್ ಪಾಲ್ಗುಡಿಯಲೊಲ್ಲದಾಟಿಗುಟ್ಟುವ
ದಾಮೋದರನಂ ಯಶೋದೆ ಕಂಡು,

ಶಕಟವಿಮರ್ದನಾ ಮುಸಲಿ ಬಾರದ ಮುನ್ನಮೆ ನಮ್ಮ ಹೇಮಘಂ
ಟಿಕೆ ಘಣಿಲೆಂಬ ನಂದಿನಿಯ ಪಾಲಿದೆ ನೀ ಕುಡಿಯಲ್ತಿನಿನ್ನಚೆಂ
ಡಿಕೆಬೆಳೆದಪ್ಪದೆಂದಬಳೆ ನಂಬಿಸೆ ಪಾಲ್ಗುಡಿದೀಗಳಂಬೆ ಚೆಂ
ಡಿಕೆಯೆನಿತುದ್ದವಗಾದುಡೆನುತಂ ಬೆಸಗೊಳ್ಳಮುಕುಂದನೊಪ್ಪಿದಂ

ಚಾರಿವೆ.ಟ್ಟುವಭಂಗಿ ದೋರ್ವಲನಂ ಮನಂಗೊಳೆಮಂಜುಮಂ
ಜೀರಕಂಕಣಕಿಂಕಿಣೀರುತಿ ಪೊಣ್ಣೆವಕ್ರಿತಕಂಧರಂ
ಸ್ಮೇರವಕ್ತ್ರಸದೋರುಹಂ ಲಲಿತಾಯತೇಕ್ಷಣನಾಗಿ ಸಂ
ಸಾರನಾಟಕಸೂತ್ರಧಾರಿ ಮುರಾರಿ ಕೈಪಱಿಗಾಡಿದಂ

ನೀರದೋತ್ಪಲವರ್ಣನಾಡಿದನಾಡಿದಂ ಕಮಲೇಕ್ಷಣಂ
ಚಾರುಹಾಸವಿಲಾಸನಾಡಿದನಾಡಿದಂ ಸುಭಗಂ ಶುಭಾ

ಕಾರನಾಡಿದನೆಂದು ಗೋಪಿಯರಾಡಿಸುತ್ತಮಿರಲೈ ಸಂ
ಸಾರನಾಟಕಸೂತ್ರಧಾರಿ ಮುರಾರಿ ಕೈಪಜಿಗಾಡಿದಂ

ಕ್ಷೀರಲಂಪಟನಾಡಿದಂ ನವನೀತಚೋರಕನಾಡಿದಂ
ದಾರಕವ್ರಜಮಲ್ಲನಾಡಿದನಾಡಿದಂ ಹರಿ ಗೋಕುಲಾ
ಧಾರನಾಡಿದನೆಂದು ಗೋಪಿಯರಾಡಿಸುತ್ತಮಿರಲೈ ಸಂ
ಸಾರನಾಟಕಸೂತ್ರಧಾರಿ ಮುರಾರಿ ಕೈಪಜಿಗಾಡಿದಂ

ದಾರುಣಾಕೃತಿಪೂತನಾಂತಕನಾಡಿದಂ ಶಕಟಾದಿಸಂ
ಹಾರನಾಡಿದನಾಡಿದಂ ಯಮಳಾರ್ಜುನದ್ರುಮಘಾತಿಯೆಂ
ಬೀರವಂ ನೆಗಟಲೈ ಗೋಪಿಯರಾಡಿಸುತ್ತಮಿರಲೈ ಸಂ
ಸಾರನಾಟಕಸೂತ್ರಧಾರಿ ಮುರಾರಿ ಕೈಪಜಿಗಾಡಿದಂ

ವೀರದೈತ್ಯರನಿಕ್ಕಲಾಗಿಯೆ ಪುಟ್ಟಿದಂ ಹರಿಯೆಂದು ಕೈ
ವಾರದಿಂದನೆ ಮಾತನಾಡಿ ವಿರೋಧಿಗಳ್ ಯಮಲೋಕಮಂ
ಸಾರಲಾಡಿ ಯಶೋದೆ ರಾಗರಸಾಬ್ಧಿಯೋಳ್ತುಳುಕಾಡಿ ಸಂ
ಸಾರನಾಟಕಸೂತ್ರಧಾರಿ ಮುರಾರಿ ಕೈಪಜಿಗಾಡಿದಂ

ಆನಂದಮೂರ್ತಿ ಸುಖಲ

ಕ್ಷೀನಿಳಯಂ ಸಕಲಸಾರಸರ್ವಸ್ವವೆನಿ

ಪ್ರಾಪ್ತನೀರಜನೇತ್ರನ ಲೀ

ಲಾನುಸ್ಥಿತಬಾಲಕೇಳಿ ಬಣ್ಣಿಪರಳವೇ !

ಕಥೆಯಂಕೇಳಲೆ ಕಂದ! ಹುಂ! ರಘುಜನೇಂಬಂ! ಹುಂ! ಸಕಾಂತಂ ವನ
ಸ್ಥಿತನಾದಂ ಗುರು ಪೇಜಿ! ಹುಂ! ದಶಶಿರಂ ಕೊಂಡುಯ್ದನಾರಾಮನಾ
ಸತಿಯಂತಾನೆನೆ ಪೂರ್ವಮಂ ನೆನೆದು ಹುಂಹುಂಕೊಳ್ಳದುತ್ಪ್ರಾಪ್ತಹೂಂ
ಕೃತಿಯಂ ಮಾಡುತಮೌಂಡುಗಟ್ಟಿ ರಿಸುಗಣ್ಣಿಟ್ಟಚ್ಚುತಂ ರಂಜಿಕುಂ

ಆಡುತ್ತಂ ಸಹಪಾಂಸು
 ಕ್ರೀಡಿತದೊಳ್ ಕೃಷ್ಣನಮ್ಮ ಮಣ್ಣಂ ತಿಂದಂ
 ನೋಡೆಂದು ಹಳಧರಂ ಪಿಸು
 ಣಾಡಲ್ ಕೇಳೊಮ್ಮೆ ಗೋಪಿ ಸೆಳೆವಿಡಿದೊಲವಿಂ

ಹರಿ! ನೀಂ ಮಣ್ಣೆಂದೆ! ತಿನ್ನೆಂ ಜನನಿ! ಹುಸಿದನೆಮ್ಮಗ್ರಜಂ! ತೋಟು
 ತರಮಂ! ನೋಡೆಂದು ಬಾಯಂ ತೆರುವುದುಮದರೊಳ್ ವಾರ್ಧಿಯೇಟುಂ
 ಧರವೇಟುಂ ದ್ವೀಪವೇಟುಂ ಬೆರಸು ಜಗಮನೀರೇಟುಮಂ ಕೂಡೆ ಕಂಡ
 ಚ್ಚರಿವಟ್ಟೆಂ ಮುಚ್ಚುಮುಚ್ಚಾನನಮನೆನುತಮಾಕಾಂತೆ ವಿಭ್ರಾಂತೆ
 ಯಾದಳ್

ರುದ್ರಭಟ್ಟ-ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯಂ
 ಸು. (೧೨೦೦)

೪೬. ಗೊಮ್ಮಟ ಸ್ತುತಿ

ಅತಿತುಂಗಾಕೃತಿಯಾದೊಡಾಗದದಱಿಱೋಳ್ ಸೌಂದರ್ಯಮೌನ್ನತ್ಯಮುಂ
ನುತಸೌಂದರ್ಯಮುಮಾಗೆ ಮತ್ತತಿಶಯಂ ತಾನಾಗದೌನ್ನತ್ಯಮುಂ
ನುತಸೌಂದರ್ಯಮುಮೂರ್ಜಿತಾತಿಶಯಮುಂ ತನ್ನಲ್ಲಿ ನಿಂದಿರ್ದುರ್ವೇಂ
ಕ್ಷಿತಿಸಂಪೂಜ್ಯವೊ ಗೊಮ್ಮಟೇಶ್ವರಜಿನಶ್ರೀರೂಪಮಾತ್ಮೋಪಮಂ

ನೆಲಗಟ್ಟುನಾಗಲೋಕಂ ತಳಮವನಿ ದಿಶಾಭಿತ್ತಿ ಭಿತ್ತಿವ್ರಜಂ ಸ್ವ
ಸ್ತಲಭಾಗಂ ಮುಚ್ಚಣಂ ಮೇಗಣ ಸುರರ ವಿಮಾನೋತ್ಕರಂ ಕೂಟ
ಜಾಳಂ
ವಿಲಸತ್ತಾರೌಘಮಂತರ್ವಿತತಮಣಿವಿತಾನಂ ಸಮಂತಾಗೆ ನಿತ್ಯಂ
ನಿಲಯಂ ಶ್ರೀ ಗೊಮ್ಮಟೇಶಂಗೆನಿಸಿದುದು ಜಿನೋಕ್ತಾವಳೋಕಂ
ತ್ರಿಳೋಕಂ

ಬೊಪ್ಪಣ ಪಂಡಿತ

ಸು. (೧೭೦೦)

೪೭. ನೀತಿ

ನಡೆವುದು ನಗೆಗೆಡೆಯಾಗದೆ
ನುಡಿವುದು ನಯನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಜನರೊಳೆಂತುಂ
ಬಿಡುವುದು ಕೆಡೆನುಡಿವವರಂ
ಜಡರೊಡನಾಡಲೈ ವೇಡ ಸುಜನೋತ್ತಂಸಾ

ಒರ್ವರ ಸಿರಿಯೊರ್ವರ ಜಸ
ಮೊರ್ವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಮೊರ್ವರಾಕಾರಂ ಮು
ತ್ತೊರ್ವರ್ ಬಯಸಿದೊಡವುದೈ
ಪೂರ್ವಾರ್ಜಿತಮಿಲ್ಲದರ್ಗ್ಗ ಸುಜನೋತ್ತಂಸಾ

ಗಿರಿಗಿರಿಯೊಳ್ ಮಾಣಿಕಮುಂ
ಕರಿಕರಿಯೊಳ್ ಮುತ್ತು ಚಂದನಂ ವನವನದೊಳ್
ಧರೆಧರೆಯೊಳ್ ಕತ್ತುರಿಯುಂ
ಪುರಪುರದೊಳ್ ನೃಪರುಮುಂಟೆ ಸುಜನೋತ್ತಂಸಾ

ಪ್ರೀತಿಯ ಮೊನೆಯಱಿಯದಬಱಿ
ಕಾತುರಿಸಿದೊಡುಂಟೆ ನಂಟು ಬತ್ತಿದಗಿಡುವಿಂ
ಗೇತವನೆತ್ತಿದೊಡದು ತಾಂ
ಚೇತರಿಪುದೆ ಮುನ್ನಿನಂತೆ ಸುಜನೋತ್ತಂಸಾ

ಎಲ್ಲರನೆಲ್ಲಾತೆಱಿದಿಂ
ಬಲ್ಲಂದದೆ ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಮಾಳ್ವನೆ ಚದುರಂ
ಪುಲ್ಲೇವುದೆನಲ್ವೇಡಂ
ಪುಲ್ಲುಂ ಪಲ್ಲೆಡೆಗೆ ಬಹುದು ಸುಜನೋತ್ತಂಸಾ

ಮಱಿವೊಕ್ಕವರಂ ಕಾಯದೆ
 ತಱಿದೊಟ್ಟದೆ ರಣದೊಳಾಂತ ರಿವುಭೂಭುಜರಂ
 ಸೆಱಿಗೈಯ್ದದೆ ದುರ್ಜನರಂ
 ಬಱಿದೊಲ್ವಳೆಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸುಜನೋತ್ತಂಸಾ

ಅವುಂ ಮಾವುಂ ಪಾವುಂ
 ಬೇವುಂ ತಾವುಂಡೊಡೊಂದು ಕಾಲಿನ ನೀರಂ
 ಭಾವಿಸೆ ಭಿನ್ನರುಚಿತ್ವಮು
 ನಾವರಿಸವೆ ಧಾತ್ರಿಯೊಳಗೆ ಸುಜನೋತ್ತಂಸಾ

ಬೊಪ್ಪಣ ಪಂಡಿತ

ಸು. (೧೨೦೦)

೪೮. ಸಿರಿ ಗರಂ ಪೊಡೆದವರು

ನವರಾಜ್ಯಾಭಿಷವಾತಿಶೀತಜಲದಿಂದಂ ಸನ್ನಿಪಾತಂ ತಗು
ಲ್ಪಿವೊಲಂತಿನ್ನುಡಿಯರ್! ತದುತ್ಸವಸಮುದ್ಯದ್ದುಂದುಭಿಧ್ವಾನದಿಂ
ಕಿವಿಗಿಟ್ಟಂತಿರೆ ಕೇಳರಾನೊಸಲ ಪಟ್ಟಂ ಜೋಲ್ಪು ಕಣ್ಣಾವಗಂ
ಕವಿದಿದ್ವಂದದೆ ಕಾಣರಿನ್ನುಮರಸರ್ ಸಂಪನ್ಮದೈಕಾಲಸರ್

ತೊದಳಂ ನುಡಿವರ್ ನಡೆಯರ್
ಪದುಳಂ ಕಿಸುಗಣ್ಣೆ ನೋಡುವರ್ ತಮ್ಮುಮನಿಂ
ತಿದಿರುಮನೇನೆಂದಪಿಯರ್
ಮದಿರೋನ್ಮತ್ತರವೊಲವನಿಪಾಲರ್ ಪಲರುಂ

ಮುಪ್ಪಿದುಂ ಕಾಣರ್ ಕಂಡೊಡ
ಮುಪ್ಪಿಯರ್ ಮಾನ್ಯರಿವರೆಂದು ಮತ್ತಪುದೊಡಮೇಂ
ತೊಪ್ಪಿವರ್ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಮುಮಂ
ತೆಪ್ಪಿನಿತುಟು ನೋಡೆ ಸಿರಿಗರಂ ಪೊಡೆದವರಾ

ಕನಕಾಭಿಧಾನಸಾಮ್ಯದೆ
ಜನಿಯಿಪುದುನ್ಮತ್ತವೃತ್ತಿಯಂ ಧುತ್ತಾರಂ
ಕನಕಮೆ ತಾಂ ತತ್ ಕ್ಷಣದೊಳ್
ಜನಿಯಿಪುದಚ್ಚರಿಯೆ ಜನದ ಮನದೊಳ್ ಮದಮಂ

ಸಿರಿಯೆಂಬ ಪಾಣ್ಣಿಯಾಗಳೆ
ಸರಕ್ತೆಯಾಗಳೆ ವಿರಕ್ತೆಯವಳೊಲವನದಂ
ಚಿರಮೆಂದು ನಚ್ಚುವಂಗಂ
ಚಿರಮಕ್ಕಮೆ ಬಗೆವೊಡಪುವುಮಪುವುಂ ನೆರವುಂ

ಅಗ್ಗಳ-ಚಂದ್ರಪ್ರಭ ಪುರಾಣ
ಸು. (೧೨೦೦)

೪೯. ವಾಣಿ

ಅನಳ ಕಯ್ಯ ಪುಸ್ತಕದೊಳಿರ್ಪುವು ಲೋಕದ ಸಾರಸೂಕ್ತಿಯಿ
ನ್ನಾವಳ ವಾಗ್ವಿಲಾಸಚತುರತ್ವದೆ ಪೋದುದು ಪದ್ಮಜಂಗೆ ಮು
ನ್ನಾವರಿಸಿದ್ ಭಾಂದಸಿಕೆಯಾನಳ ಪೋಲ್ವೈಯ ಪುತ್ರಿ ಕೀರ್ತಿ ಲ
ಕ್ಷ್ಮೀನಧುವಾದಳಾ ನಧುಗೆ ಕಾವ್ಯದ ನಾಂದಿಯೊಳರ್ಘ್ಯವೆತ್ತುವೆಂ

ದುರಿತವ್ರಾತಲತಾಕೃಪಾಣಿ ವಿಸರದ್ದು ಬೋಧರೋದಸ್ವಿನೀ
ತರಣದ್ರೋಣಿ ಸಮುನ್ನತಾಕ್ಷಯಪದ ಪ್ರಾಸಾದ ನಿಶ್ರೀಣಿ ಬಂ
ಧುರಸಾಹಿತ್ಯ ಸುರತ್ನ ರೋಹಣಮಹೇಂದ್ರಕ್ಷೋಣಿ ತಾಲ್ಪರ್ಕಿ ವಿ
ಸ್ತರದಿಂ ವಾಣಿ ಮದೀಯ ಮಾನಿತ ಮುಖಶ್ರೀಯೊಳ್ ಸಖೀಲೀಲೆಯಂ

೫೦. ಬೇಡರು

ಅತಿಕುಟಿಲಕೋಟಿಹಸ್ತರಾ
ಕೃತಕಾಲೇಯಕಬಲಗ್ರಹರಾ ನನಮೃಗಸಂ
ತತಿಗೆ ದೃಡಕಠಿಣಕಾಯರಾ
ಕೃತಾಂತದೂತರ್ಕಳಂತೆ ಬರೆ ಬೇಂಟೆಯವರಾ
ಪದವಿಲ್ ಕಟ್ಟಿದ ಗೇಣ್ ಪೊಸ
ಪೊದೆ ಪೆಗಲೊಳ್ ಕೋದ ಕೊಂಬು ಬಡಿಕೋಲ್ ಬಲೆ ಪಾ
ಶದ ವಿಶ್ವಕದ್ರು ದೇಸಿಯ
ನೊದವಿಸಿ ನಡೆದತ್ತು ಬೇಂಟೆಗಾಱರ ತಂಡಂ
ಕೋಸುವಲೆ ದೋಂಟೆವಲೆ ಬಾ
ಣಾಸನವಲಗಂಬು ಕಲ್ಲಿ ಕೈಪೊಡೆ ಗಾಳಂ
ಮಾಸಿದ ಮಯಣದ ಹಳೆಯೊರೆ
ಪಾಶದ ನಾಯ್ವರಸು ಬನಕೆ ಬೇಡರ್ ನಡೆದರ್
ಸೋಪಿನ ತೋಪಿನ ಪಳಹದ
ಕೋಪಿನ ಪಾಳವದ ಗೋರಿವೇಂಟೆಗೆ ಮತ್ತಂ
ಚಾಪಪ್ರವೀಣರುದ್ಗತ
ಕೋಪರ್ನಡೆತಂದರಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಪುಳಿಂದರ್

ವಿಕರಾಳಾಳೋಕನೀಕ್ಷಜ್ಜಳಗತನಳನೀಶ್ಯಮನುದ್ಭ್ರಾನ್ಯದೇಕಾ
ಸ್ತೃಕರಾಗ್ರಂ ವೇಣುಬಾಣಾಸನವಿನಿಹಿತಕಕ್ಷಂ ಸಕಾಳೇಯಕಸ್ತ್ರೀ
ನಿಕರಂ ಹ್ರಸ್ವಾಸಿಧೇನುಸ್ಥಗಿತಜಘನನಂದೊಪ್ಪಿದಂ ದ್ವೀಪಿಲಾಂಗೂ
ಲಕೃತೋಷ್ಣೀಷಂ ಶಿರಾಳಂಕೃತದರವಿಕಸತ್ತಿಂಕಿರಾತಂ ಕಿರಾತಂ

ಅಗ್ಗಳ-ಚಂದ್ರಪ್ರಭ ಪುರಾಣ

(ಸು ೧೧೮೯)

೫೧. ಪಾಮರಿಯರು

ತರಳಾಪಾಂಗಮರೀಚಿಗಳ್ ಕಳಮಕೇದಾರಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ಳಾರದೋ
ಲಿರೆ ಸುತ್ತಂ ಗಿಳಿಸೋವ ನುಣ್ಣನಿಯದೆತ್ತಂ ಗೋರಿಯಂ ಪಾಪುವಂ
ತಿರೆ ಪಾಂಥರ್ ಬಲವಂದು ಬೆಳ್ಳಗದವೋಲ್ ಸಾರ್ತಂದು ಬೆಳ್ಳಗೆ ಪಾ
ಮರಿಯರ್ ಕಾಮನ ಬೀಂಟಿಗಾರ್ತಿಯರೆನಿಪ್ಪಾ ಶಂಕೆಯಂ ಮಾಡುವರ್

ಗಗನದೊಳೆಯ್ದೆ ಮಂಡಳಿಸಿ ನಿಂದ ಶುಕಾಳಿಯನಂದು ಬೆರ್ಚಿಪು
ಜ್ಜುಗದೊಳೆ ನೋಲ್ಪು ಪಾಮರಿಯ ಚಾರುಕಟಾಕ್ಷಮರೀಚಿ ನೀಳ್ವ ಶೋ
ಭೆಗೆ ನೆಲೆಯಾಯ್ತು ತತ್ಕಳಮಭೂರಮೆಗೆತ್ತಿದ ಪಚ್ಚನಪ್ಪ ಸ
ತ್ತಿಗೆಗಳವಟ್ಟು ತೋರ್ಪ ಶಶಿಕಾಂತದ ಕಾಂತದ ಕಾವಿದೆಂಬಿನಂ

.

೫೨. ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕ

ಕೆಲವಂ ಬಲ್ಲವರಿದೆ ಕಲ್ಪ ಕೆಲವಂ ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳಿಂ ಕೇಳುತಂ
ಕೆಲವಂ ಮಾಳ್ವವರಿದೆ ಕಂಡು ಕೆಲವಂ ಸುಜ್ಞಾನದಿಂ ನೋಡುತಂ
ಕೆಲವಂ ಸಜ್ಜನಸಂಗದಿಂದಲರಿಯಲ್ ಸರ್ವಜ್ಞನಪ್ಪಂತೆ ಕೇಳ್
ಪಲವುಂ ಪಳ್ಳ ಸಮುದ್ರವೈ ಹರಾಹರಾ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಸೋಮೇಶ್ವರ

ಇರಿಯಲ್ ಬಲ್ಲೊಡೆ ವೀರನಾಗು ಧರೆಯೊಳ್ ನಾನಾಚಮತ್ಕಾರಮಂ
ಅರಿಯಲ್ ಬಲ್ಲೊಡೆ ಮಂತ್ರಿಯಾಗು ವಿಭುವಾಗಾರಿಂದೊಡಂ
ಕೋಪಮಂ

ತೊರೆಯಲ್ ಬಲ್ಲೊಡೆ ಯೋಗಿಯಪ್ಪುದರಿಷಡ್ವರ್ಗಂಗಳಂ ಗೆಲ್ಲೊಡಂ
ತೆರಬಲ್ಲರ್ ಪೊಣೆಯಪ್ಪುದೈ ಹರಾಹರಾ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಸೋಮೇಶ್ವರ

ಪ್ರಜೆಯಂ ಪಾಲಿಸಬಲ್ಲೊಡಾತನರಸಂ ಕೈಯಾಸೆಯಂ ಮಾಡದಂ
ನಿಜಮಂತ್ರೀಶ್ವರ ತಂದೆತಾಯ ಸಲಹಲ್ ಬಲ್ಲಾತನೇ ಧಾರ್ಮಿಕಂ
ಭಜಕಂ ದೈವದೆ ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳೊಡೆ ಭಟಂ ನಿರ್ಭೀತ ತಾನಾದವಂ
ದ್ವಿಜನಾಚಾರತೆಯುಳ್ಳವಂ ಹರಹರಾ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಸೋಮೇಶ್ವರ

ಹಿತವಂ ತೋರುವನಾತ್ಮಬಂಧು ಪೊರೆವಾತಂ ತಂದೆ ಸಾಧ್ವೀತ್ವದಾ
ಸತಿಯೇ ಸರ್ವಕೆ ಸಾಧನಂ ಕಲಿಸಿದಾತಂ ವರ್ಣಮಾತ್ರಂ ಗುರು
ಮತಮಾರ್ಗಂ ಬಿಡದಾತ ಸುವ್ರತಿ ಮಹಾಸದ್ವಿದ್ಯೆಯೇ ಪುಣ್ಯದಂ
ಸುತನೇ ಸದ್ಗತಿದಾತನೈ ಹರಹರಾ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಸೋಮೇಶ್ವರಾ

ಧರೆ ಬೀಜಂಗಳ ನುಂಗಿ ಬೇಲಿ ಹೊಲನೆಲ್ಲಂ ಮೇದೊಡಂ ಗಂಡ ಹೆಂ
ಡಿರನತ್ಯುಗ್ರದಿ ಶಿಕ್ಷಿಸಲ್ ಪ್ರಜೆಗಳಂ ಭೂಪಾಲಕಂ ಬಾಧಿಸಲ್
ತರುವೇ ಪಣ್ಣಳ ಮೆಲ್ಲೆ ಮಾತೆ ವಿಷಮಂ ಪೆತ್ತರ್ಚಕಂಗೂಡಿಸಲ್
ಹರ ಕೊಲ್ಲಲ್ ಪರ ಕಾವನೇ ಹರಹರಾ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಸೋಮೇಶ್ವರ

ಚರಿಪಾರಣ್ಯದ ಪಕ್ಷಿಗೊಂದು ತರು ಗೊಡ್ಡಾಗಲ್ ಫಲಂ ತೀವಿದಾ
ವ.ರಗಳ್ ಪುಟ್ಟವೆ ಪುಷ್ಪವೊಂದು ಬಳಲಲ್ ಭೃಂಗಕ್ಕೆ ಪೂವಿಲ್ಲವೇ
ದುರುಳಂ ಸತ್ಯವಿಗೊರ್ದ ಗರ್ವಿ ವುಸಿಯಂ ತಾಂ ಪೇಳ್ವೊಡೇಂ ಲೋಭದಿಂ
ಧರೆಯೊಳ್ ದಾತರು ಪುಟ್ಟರೇ ಹರಹರಾ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಸೋಮೇಶ್ವರ

ರವಿಯಾಕಾಶಕೆ ಭೂಷಣಂ ರಜನಿಗಂ ಚಂದ್ರಂ ಮಹಾಭೂಷಣಂ
ಕುವರಂ ವಂಶಕೆ ಭೂಷಣಂ ಸರಸಿಗಂಭೋಜಾಳಿ ತಾಂ ಭೂಷಣಂ
ಹವಿ ಯಜ್ಞಾಳಿಗೆ ಭೂಷಣಂ ಸತಿಗೆ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯನೇ ಭೂಷಣಂ
ಕವಿಯಾಸ್ಥಾನಕೆ ಭೂಷಣಂ ಹರಹರಾ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಸೋಮೇಶ್ವರ

ಚಿಗುರೆಂದುಂ ಮೆಲೆ ಬೇವು ಸ್ವಾದವಹುದೇ ತೇಳ್ ಚಿಕ್ಕದೆಂದಕ್ಕರಿಂ
ತೆಗೆಯಲ್ ಕಚ್ಚದೆ ಪಾಲನೂಡಿ ಪುಲಿಯಂ ಸಾಕಲ್ವೆ ವಿಶ್ವಾಸಿಯೇ
ಖಗನಂ ಸಾಕುವೆವೆಂದು ಗೂಗೆಮರಿಯಂ ಸಂಪ್ರೀತಿಯಿಂದೋವರೇ
ಪಗೆಯಂ ಬಾಲಕನೆಂಬರೇ ಹರಹರಾ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಸೋಮೇಶ್ವರ

ಮುಕುರಂ ಕೈಯೊಳಿರಲ್ವೆ ನೀರ ನೆಳಲೇಕ್ಕೆ ಕಾಮಧೇನಿರ್ದುಮೂ
ಟಕೆ ಗೊಡ್ಡಾಕಳನಾಳ್ವರೇ ಗುಣಯುತರ್ ಪಾಲುಂಡು ಮೇಲುಂಬರೇ
ಶುಕನೋಂದಿಗುರೆ ಚಿಲ್ವೆ ಕಾಕರವ ರಂಭಾನ್ಯತ್ಯದಿಂ ಡೊಂಬರೇ
ಸಖರಿಂದುನ್ನತವಸ್ತುವೇ ಹರಹರಾ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಸೋಮೇಶ್ವರ

ಉಡುರಾಜಂ ಕಳೆಗುಂದಿ ಪೆರ್ದದಿಹನೇ ನ್ಯಗ್ರೋಧಬೀಜಂ ಕೆಲಂ
ಸಿಡಿದುಂ ಪೆರ್ದರನಾಗದೇ ಎಳಗರುಂ ಎತ್ತಾಗದೇ ಲೋಕದೊಳ್
ಮಿಡಿಪಣ್ಣಾಗದೆ ದೈವದೊಲೈಯಿರಲಾ ಕಾಲಾನುಕಾಲಕ್ಕೆ ತಾಂ
ಬಡವಂ ಬಲ್ಲಿದನಾಗನೇ ಹರಹರಾ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಸೋಮೇಶ್ವರ

ಕೊಡಬೇಕುತ್ತಮನಾದವಂಗೆ ಮಗಳಂ, ಸತ್ಪಾತ್ರಕಂ ದಾನಮಂ,
ಬಿಡಬೇಕೈ ಧನಲೋಭಮಂ ಸ್ವಜನರೊಳ್, ದುಷ್ಟಾತ್ಮರೊಳ್ ಗೋಷ್ಠಿ
ಯಂ

ಇಡಬೇಕೀಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿರಸಮಂ, ವಿಶ್ವಾಸಮಂ ಸ್ವಾಮಿಯೋ-
 ಇಡಬೇಕಿದುರ್ವಣ ಬೇಕೆಲೈ ಹರಹರಾ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಸೋಮೇಶ್ವರ
 ಅತಿಗಂಭೀರನುದಾರ ಧೀರನು ಮಹಾ ಸಂಪನ್ನ ಸತ್ಯಾತ್ಮನೂ
 ಜ್ಞತ ನಾನಾಲಿಪಿಭಾಷೆಯೊಳ್ ಪರಿಚಿತಂ ಲಂಚಕ್ಕೆ ಕೈನೀಡದಂ
 ವ್ರತಿ ಸದ್ಗುರ್ಮ ವಿಚಾರಶಾಲಿ ಚತುರೋಪಾಯಂಗಳಂ ಬಲ್ಲವಂ
 ಪ್ರತಿಕಾಡ್ಯಂ ವರ ಮಂತ್ರಿಯೈ ಹರಹರಾ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಸೋಮೇಶ್ವರಾ

ಪಾಲ್ಕುರಿಕೆ ಸೋಮನಾಥ-ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕ
 ಸು. (೧೨೦೦)

೫೩. ಬಲರಾಮನ ಪ್ರಲಾಪ

ಗರುಡಿಯೊಳಾರೊಳಿಂ ನಲವಿನಾಡುವೆನಾರೊಡನೇಃ ತೋಜುವೆಂ
ಕರಿತುರಗಂಗಳಂ ನಗುವೆನಾರೊಡನಾರೊಡನಣ್ಣ ಮೆಚ್ಚಿದಂ
ತಿರೆ ಮನದಿಚ್ಚೆಯಂ ನುಡಿವೆನಾರೊಡನಾಡುವೆನಕ್ಕಟಾ ಸಹೋ
ದರನನನಾಥನಂ ಬಿಸುಟು ಕೆಮ್ಮನೆ ತಮ್ಮನೆ ಪೋಗಲಕ್ಕುಮೇ

ಸರಸತಿ ನಿನ್ನ ಭಾಗ್ಯ ಮರೆಯಾದುದೆ ಹಾ ನಿನತೋಲೆವಾಗ್ಯಮೋ
ಸರಿಸಿದುದೇ ಧರಿತ್ರಿ ಸಿರಿ ನಿನ್ನಯ ಮೆಯ್ಸಿರಿ ಸೂಜಿವೋಯ್ತೆ ಮೆ
ಯ್ಗರೆದುದೆ ವೀರಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಿನತ್ಯೆದೆತನಂ ಬಿದಿ ಮೇರೆದಪ್ಪಿ ನಿ
ಷ್ಟುರುಣದೆ ನಿಮ್ಮ ಬಾಚ್ಚೊದಲನಕ್ಕಟ ವಂಚಿಸಿ ಕೊಂಡುಪೋದನೇ

ಸೊಗಯಿಪ ನಿನ್ನ ನುಣ್ಣರದ ಗೀತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚುವರಾರೊ ಭೃಂಗ ಕಂ
ತುಗೆ ಬರವೀವ ನಿನ್ನ ಬರವಿಂಗಿದಿವರ್ಪರಾರೊ ಚೂತ ದೇ
ಸೆಗೆ ನೆಲೆಯಾದ ನಿನ್ನಯ ಮುಗುಳ್ಳಗೆಯಂ ಬಗೆಗೊಳ್ಳರಾರೊ ಮ
ಲ್ಲಿಗೆ ಮಜಿಸಿಕ್ಕಿ ನಿಮ್ಮರಸನಂ ಜವನುಯ್ದದನಿತ್ತ ಕೇಳಿರೇ

ಅಚಣ್ಣ-ವರ್ಧಮಾನ ಪುರಾಣ

ಸು. (೧೨೦೦)

೫೪. ಜೀವಸಂಬೋಧನೆ

ಪಟಿಯಂ ಬರಿಸದೆ ಪೆಟರಂ
ಪಟಿಯದೆ ತನ್ನಳವಿಯಿಂದಮೆಂತುಂ ಧರ್ಮ
ಕೃಪಲದೆ ವಿಶುದ್ಧವೃತ್ತಿಗೆ
ಬಟಲದೆ ನೆಗಟ್ಟಿನನಘಂಗಳೇಂ ಪೊರ್ದುಗುಮೇ

ಕುಡಲಾರ್ಪೊಡೊಡೆಯನಪ್ಪುದು
ಕುಡಲಾಪದೆ ಬೇಡಿದವರ್ಗಳಂ ಮುಗಿಸುತಿ
ಪೊಡಮೆಯಿನಾರ್ಗಂಮುಕಮು
ನೊಡರಿಸದಿಪೊಂದು ಬಡತನಂ ಲೇಸಲ್ತೀ

ಎಲೆ ಎಲೆ ಜೀವರಾಶಿಗಳಿರಾ ಮುಳಿದಿನ್ನೆಗಮಿದುರ್ ಕೆಟ್ಟಗಾ
ವಿಲಿಕೆಯೆ ಸಾಲ್ಗುಮಿನ್ನಪುದು ಬಂಧನಹೇತುಗಳಪ್ಪುವೆಲ್ಲಮುಂ
ತೊಲಗಿಪುದಾರ್ತು ತಕ್ಕಡೆಯೊಳೀವುದು ಕಾವುದು ಸದ್ಗುಣಂಗಳಂ
ಸಲಿಸುವುದೀಮನುಷ್ಯಭವಮುಂ ಪಡೆದುಂ ಮುಳಿದಿರ್ಪುದೊಳ್ಳಿತೇ

ಪಟ್ಟಂಗಳೆದನೆಂಗುಮೋ ಬಡವನಂ ಪೋ ಬಟ್ಟು ಮಾಣೆಂಗುಮೋ
ಕಟ್ಟುಳೆಂಗುಮೋ ಪಂದೆಯೆಂದು ಕಡೆಗಣ್ಣುತ್ತಿರ್ಕುಮೋ ಲೋಭಿ ನೀಂ
ಮುಟ್ಟೆಂದಿರ್ಕುಮೋ ಜಾನಿ ಮೆಚ್ಚಿದನಿವಂ ಬಾಪ್ತಿಂಗುಮೋ ಕೆಮ್ಮನೇ
ಗೆಟ್ಟತ್ತೆಂಬವೊಲಟ್ಟ ಕೊಂದಪನಿವಂ ಮಾಯಾಂತಕಂ ಪಾತಕಂ

ಧರ್ಮಮನೆ ಕಿಡಿಸಿ ಮೆಯ್ಯನಿ
ಸಾರ್ಮಮಿದೆಂದಲಿಸುಕಕ್ಕೆ ಮೋಹಿಸುವುದೆ ಪೇಟಾ
ಪೆರ್ಮರನಂ ಕಡಿದೋವದೆ
ನಿರ್ಮೂಲಂನಾಡಿ ಪಣ್ಣಿನಲ್ ಬಯಸುವವೋಲ್

ಸುರಧನುವೆಂತುಟಂತೆ ವಿಳಸಜ್ಜಳಬುದ್ಬದವೆಂತುಟಂತೆ ಪೆ
 ದೇರಿಯಿರವೆಂತುಟಂತೆ ಕಿಸುಸಂಜೆಯ ರಂಜನೆಯೆಂತುಟಂತೆ ಭೂ
 ಧರನದಿಯೆಂತುಟಂತೆ ಮುಗಿಲೊಡ್ಡಣದಾಕೃತಿಯೆಂತುಟಂತೆ ಮ
 ತ್ಯರ ತನುವುಂ ಕಳತ್ರಜನಮುಂ ಧನಮುಂ ಬಗೆದೆಂತು ನೋಚಿಸ್ಪಿಡಂ

ಪಟಿಯ ನೊದಲ್ ಪರಾಭವದ ನೊತ್ತನೊದಲ್ ಖಳನೋಹರಾಜನೆಂ
 ಬಟಿಪನ ಬಾಲ್ಯೊದಲ್ ಬಳಿದ ಕರ್ಮದ ಬಿಟ್ಟುನೊದಲ್ ನಿತಾಂತಮೆಂ
 ದಟಿಪುವ ಕಾವ ಪೆರ್ಚಿಸುವ ಚಿಂತೆಯನರ್ಥದೊಳುಂಟುಮಾಡದೊ
 ಳ್ಳಟಿಯದೆ ನೋಹಮಂ ಬಿಸುಟ ಮಾನಸಲ್ಲಿಯೆ ದೇವರಲ್ಲರೇ

ತನುಬಳವುಂ ವಿಳಾಸದಳವುಂ ಧನಸಂಕುಳವುಂ ವಿನೂತಯೌ
 ವನಭರವುಂ ಕಳತ್ರದಿರವುಂ ಸುತರಾದರವುಂ ಸರಾಗಿಯ
 ಪ್ಪನ ಸಲವುಂ ಲತಾಂಗಿಯೊಲವುಂ ಸಿರಿಯೊಳ್ ನಿಲವುಂ ನಿತಾಂತಮೆಂ
 ದಿಸಿತುಮನಿತ್ಯಮೆಂದಿವಳಿಗಲ್ಕೆಗೆ ದುಃಖಿಗಳಾಗಲಕ್ಕಮೇ

ಬಗೆ ಗಡ ಗರ್ಭದೊಳ್ ಬಳೆವುದಂ ಬಗೆ ಪುಟ್ಟುವ ಮಿಟ್ಟುಗೊಡ್ಡಮಂ
 ಬಗೆ ಬಳೆವಂದಿನೇಳಿದಿಕೆಯಂ ಬಗೆ ಕುತ್ತದೊಳಾದವಸ್ಥೆಯಂ
 ಬಗೆ ಕಡುಮುಪ್ಪುನೌಂಕುವೆಡೆಯಂ ಬಗೆ ಸಾವಿನೊಳಪ್ಪ ಸೇದೆಯಂ
 ಬಗೆವಡಲೇವುದೆಂದು ನೆಗಟಲ್ಲದೊಡೆಲ್ಲಿಯಮಾತೊ ಜೀವನೇ

ಬಂಧುವರ್ಮ-ಜೀವಸಂಬೋಧನೆ.

ಸು. (೧೨೦೦)

೫೫. ಸುಪ್ರಭಾತ

ಪನಿಪುಲ್ಲಂಬುಕಣಂಗಳಂ ಕೆದಜುತುಂ ಕೋಕಂಗಳೊಳ್ ರಾಗಮಂ
ನನೆವೊಯ್ದುಣ್ಣಿಸುತುಂ ಪತತ್ರಿಗಳೊಳಿಸಾರ್ತೂಂಕಡಂನೂಂಕುತಂ
ವನಜಕ್ಕೊಯ್ಯನಲರ್ಕೆಯಂ ಸಮನಿಸುತ್ತೋರಂತೆ ಮೆಯ್ಯೆರ್ಚಿ ತ
ಣ್ಣನೆ ತೀಡುತ್ತಿನಸುಂ ಪ್ರಭಾತಸಮಯಪೋದ್ಯುತಶೀತಾನಿಲಂ

ಒದವಿದ ತೂಂಕಡೋಸರಿಸೆ ಕಣ್ಣೆಪ್ಪಿದೀಕ್ಷಿಸಿ ನಿಟ್ಟಿಪಂಕೆಯಂ
ಬಿದಿದರ್ ನಿಮಿರ್ಚಿ ಗೋಣ್ಣುಪ್ಪಿದೆರಚ್ಚೆಲನಂ ಕಮನೀಯಾಚಂಚುವಿಂ
ಕರ್ದುಕಿ ಕುಲಾಯದಿಂವೆ ಪೊಪಮಟ್ಟು ವಿಹಂಗಮಸಂಗಮಂ ಮಹೀ
ಜದ ಬಹುಶಾಖೆಯೊಳ್ ಚಲಿಮಿಲಿಧ್ವನಿಗೆಯ್ದುದು ಸುಪ್ರಭಾತದೊಳ್

ಎಪಕೆಗಳೊಳ್ ಪೊದಟ್ಟಿ ಪನಿಪುಲ್ಲ ಪಯುಕಣಮಂ ಬಿದಿರ್ಚಿ ಕ
ಣ್ಣೆಪ್ಪಿದಿದಿಗೊಂಬಿನೊಳ್ ತೊಡೆದು ಚಂಚುವನಂಟೆ ನಿಮಿರ್ಚಿ ನೀವಿ ನು
ಣ್ಣುಪ್ಪಿಗಳನೊರೊದಲ್ ಚಲಿಮಿಲಿಧ್ವನಿಗೆಯ್ದು ವಿಹಂಗಮಂಗಳ
ಪ್ಪಿಪುಗುಟುಕಂ ಕೊಳಲ್ಪಿರದೆ ಪಾಪುದುವೆಣ್ಣೆಸೆಗಂ ಪ್ರಭಾತದೊಳ್

ಬೆಳಗಪ್ಪ ಜಾವದೈಕೆ

ಲೋಳೆ ಶೀತಕಲ್ಲುಪದಳ್ಳಿ ತೊಟ್ಟಿದ್ಧ ಧರಾ

ತಳಮೆಂಬ ಪೆಣ್ಣು ಪೊಸಕಂ

ಚುಳಿಕೆಯ ಪೊಸಮುತ್ತಿನಂತಿರಾದುವು ಪನಿಪುಲ್

ಯೋಗಿಜನಕ್ಕೆ ತತ್ತ್ವಗತಿಸಂಸ್ಕೃತಿಯುಂ ಕಳೆಯೊಳ್ ಕಳಾವಿದ
ಗಾರ್ ಗುರುವೇಧೆಯುಂ ಕವಿಜನಕ್ಕೆ ಕವಿತ್ವದ ಸಾರಮುಂ ಬಹೂ
ದ್ಯೋಗಿ ಜನಕ್ಕೆ ತದ್ವಿಷಯಸಿದ್ಧಿಗಳುಂ ನೃಪರ್ಗಸೃರಾಜರಾ
ಜ್ಯಾಗಮವೃದ್ಧಿಯುಂ ಮನಕೆ ವೆರ್ಚುವುದೊಪ್ಪುವ ಸುಪ್ರಭಾತದೊಳ್

ಹರಗಿರಿಯಂ ಪರಿದೇಜುವ
ಹರಿಪಾದಕೃಮನು ಸರಸಿ ಪರಪಿದ ನೀಲಂ
ಬೆರಸಿದ ಪೀತಾಂಬರಮೆನೆ
ಬಿರಿದಲರ್ದುವು ತುಂಬಿವೆರಸಿ ಪೊಂದಾವರೆಗಳ್

ಜಗಮಂ ಬೆಳಗುವ ಮಗನಂ
ಗಗನಂ ಪಡೆದೊಸಗೆಗೆಂದು ವಾರಿನ್ಯಪಂ ತೊ
ಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಟ್ಟ ತಮದಸೆಱಿಯೆನ
ಲೊಗೆದುವು ಮುಂ ಸಿಲ್ಕಿದಳಿಗಳಲರ್ದಂಬುಜದಿಂ

ಇನನ ವಧೂಟಿಯರೆಂಬೀ
ಮುನಿಸಿಂದಿರದೆಯ್ವೆ ಮುತ್ತಿ ಗಳಗರ್ಜನೆಗೆ
ಯ್ವನುಪಮ ತನೋ ಭಟಾರ್ತಮಿ
ವೆನೆ ಜನಗುತ್ತಿದುರ್ವಳಿಗಳಬ್ಜ ಕರದೊಳ್

ದೇವಕವಿ-ಕುಸುಮಾವಳಿ.

ಸು. (೧೨೨೫)

೫೬. ರಾಜದೂತ

ಸ್ಥಿರನಾದೇಯಸ್ವರೂಪಂ ಪರಸ್ಥಪವಸುಧಾಂತಾಕುಳಜ್ಞಂ ಸದೃಷ್ಟಾಂ
ತರವಾಕ್ಯಂ ಸಾಮಭೇದಾದ್ಯತಿಸಯವಿದನಗ್ರಾಮ್ಯವೇಷಂ ಸಭಾಭ್ಯಂ
ತರನಿಶ್ಯಂಕಂ ಪರಾಶೇಂಗಿತವಿದನೆನಿಸಂ ದೂತನೆಂದಿಂತು ಧಾತ್ರೀ
ಶ್ವರಕಾರ್ಯೋದ್ಯೋಗಿಗಳ್ಳಿಬಿತ್ತರಿಪ ಕವಿಗಳೆಂಬ್ಯಾತದೂತಾಂಗಮಕ್ಕುಂ

ಒಡೆಯನ ವೀರಮಂ ಪೊಗಚಲಮ್ಮದೆ ತನ್ನ ಸದುತ್ತರಂಗಳಂ
ಬಿಡದರಿಭೂಪರೊಳ್ ನುಡಿಯಲಮ್ಮದೆ ತತ್ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭೀತಿಯಿಂ
ನಡುಗುವ ಪೇಡಿಯಂ ಕಳುಹಲಾಗದು ನೆಟ್ಟನೆ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿಗಂ
ತಡೆಯದೆ ಭೂಭುಜಂ ನೆಗಟ್ಟಿ ವಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿಗಮಾವ ಕಾಲದೊಳ್

ಚದುರಂ ಭಾವಕನಿಂಗಿತಜ್ಞನಜಿವುಳ್ಳಂ ದೇಶಭಾಷಾನ್ವಿತಂ
ಪದವಾಕ್ಯಾರ್ಥವಿವಕ್ಷೆ ತಂ ಬಹುಕಳಾಸಂಪನ್ನ ನಾಸ್ಥಾನಸಂ
ಮದವಾಗ್ವೇತ್ತನೆನಿಪ್ಪನಂ ನೃಪವರಂ ಕೈಕೊಂಡು ಸತ್ಪಾತ್ರನಂ
ಪದಸಿಂ ನೆಟ್ಟನೆ ಸಂಧಿವಿಗ್ರಹಿಯೆನಲ್ ಭಾವಿಪ್ಪು ದೆಲ್ಲಾಗಳುಂ

ಪಾರ್ಶ್ವಪಂಡಿತ-ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥ ಪುರಾಣ

ಸು. (೧೨೨೫)

೫೭. ಚಂಡಶಾಸನನ ದುರಂತ

ಪರಮಬ್ರಹ್ಮನ ನಂದನಂ ಭರತಚಕ್ರಾಧೀಶ ದರ್ಶಾಪಹಂ
ಚರಮಾಂಗಂ ಕುಸುಮೇಷು ಬಾಹುಬಲಿದೇವಂ ಶ್ರೀ ಮಹಾಮಂಡಲೇ
ಶ್ವರನಾಲ್ಪದೂದಾರ ವೀರ ವಿಭವ ಶ್ರೀಪಾದನಂ ಪೌದನಂ
ಪುರಮುಂತಾ ಪುರಮಾ ಸುರವ್ಯವಿಷಯಶ್ರೀ ವಕ್ತ್ರಬಿಂಬೋಪಸುಂ

ಅನಿತೋಳ್ವಸೇವ ಸುರಮ್ಯಾ
ವನಿಗಂ ಪೌದನಪುರಕ್ಕಮಧಿಸತಿ ವೀರಾ
ರಿನ್ಯವಾಲ ಶಿರಃಖರಶಾ
ಣಿ ನಿಘೃಷ್ಟಭುಜ ಕೃಪಾಣಕಂ ವಸುಷೇಣಂ

ಉರ್ವಶಿ ರಂಭಿ ಮೇನಕೆ ತಿಲೋತ್ತಮೆಯೆಂಬರ ಹಾವಭಾವಮುಂ
ಪುರ್ವಿನ ಕೊಂಕು ಕಣ್ಣೊಳರ ಕಾಂತಿ ಕದಂಪಿನ ತೆಳ್ಳು ಸಾಲ್ವದಾ
ರೋರ್ವರೆ ಗೆಲ್ವದಕ್ಕನಿಪ ರಾಣಿಯ ವಾಸದ ದೇಸಿಯಾಸೆಯ
ಯೂರ್ವರೊಳಂ ಸುನಂದೆ ಪಿರಿಯಳ್ ವಸುಷೇಣನ ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿಯಿಂ

ಒಂದು ದಿವಸಂ ವಾಹಳೇ ವಿನೋದಾವಸರದೊಳೊರ್ವಂ ಸ್ತೂರ್ವ
ಪರಿಚಿತ ಪ್ರಸನ್ನಾಕಾರಂ ಸುವರ್ಶನನೆಂಬೊಂ ಬಂದು ಮಹಾರಾಜಂಗೆ
ದರ್ಶನೋಪಾಯನಮನಿತ್ತು ಪೊಡವಟ್ಟು ನಿಂದು ದೇವರದೇವನ
ಸಹೋದರಂ ಸಹ ಸಾಂಸು ಕ್ರೀಡಾನು ಬಂಧಸಂಗತಬಂಧು ಮಕರಗ್ರಾಹ
ಪುರವರಾಧೀಶ್ವರಂ ಚಂಡಶಾಸನದೇವಂ ದೇವರಂ ಪಲದೇವಮಗಲ್ವಿದು
ನೆನೆದು ನೋಡಲ್ಬರುತ್ತಮವಸರಮನಯಲೆನ್ನನಟ್ಟಿದನೆಂಬುದು
ಮತಿಪ್ರೀತಿಯಿಂ ವಿಸ್ತಾರಿತವಿಲೋಚನನಾಗಿ ಬೇಗುಮೀಗಳೆ ಬರವೇ
ಟಿಂದಾತ್ಮನರ್ವಸಚಿವಂ ಬೆರಸಾತನಂ ಕಱಿಪಿ ಬಳಸಿ ನಿಂದ ಗಂಧ
ಸಿಂಧೂರ ಘಟಾ ಪಟಲಮನಿಕ್ಕಲಕ್ಕದೆಗೆದ ಪಸಾಯತರ ತುಳುಂಗ
ಬಳಸುಮಾಸ್ಥಾನೀಕೃತರಾಜಸುತ ಸರ್ವಜನುಮಾಗಿ ನಿಂದಾಗಳ್

ಕ್ಷಿತಿರಂಗಂ ಭಟಕೋಟಿಪಾದ ತುರಗಶ್ರೀಣೀಖುರವ್ರಾತ ಸಾ
ತ್ಯುತಮಾಶಾವಳಿ ಭೂಷಣಾಂಶು ಮೃಗನಾಭೀಸಾರ ಸೌರಭ್ಯ ಸಾ
ತ್ಯುತಮುಭ್ರಂ ಚಮರೀಜ ಕೇತುಸಟಲ ಶ್ವೇತಾತಪತ್ರೌಘ ಸಾ
ತ್ಯುತಮೆಂಬಂತಿರೆ ಚಂಡಶಾಸನನೃಪಂ ಬಂದಂ ಮಹೋತ್ಸಾಹದಿಂ

ಅಂತು ಬರಲೊಡಮಿರ್ವರುಂ ವಾಹನಂಗಳನಿಜಿದು ರೋಮಾಂಚ
ಸಂಚಯಂ ತೊಟ್ಟಂಗಿಗಳ ತಟ್ಟುರ್ಚಿ ಪೆರ್ಚಿದ ಮುಯ್ಯಿನೆಡೆ ಪೊಟ್ಟ

ನೊಡೆಯೆ ಪರಸ್ಪರಾಲಿಂಗನಂಗೆಯ್ದು ತತ್ಸಮಯ ಸಮುಚಿತ ಭಾಷಣ
ಸಂಭಾವನಾನಂತರಂ ವಸುಷೇಣ ಮಹಾರಾಜಂ ತನ್ನ ಪಟ್ಟದ ಮದ
ವೇದಂಡಮಂ ಚಂಡಶಾಸನನೇಜಿಸಿ ಬೇಜಿೊಂದು ಭದ್ರಗಜಮಂ
ತಾನೇಜಿ ಮಹಾವಿಭೂತಿವೆರಸೊಡಗೊಂಡು ಬಂದು

ಪುರಲಕ್ಷ್ಮೀ ಲಲನಾಷ್ಟಶೋಭೆ ವರನಾರೀ ಮಂಗಳಾಚಾರ ಚಾ
ರುರನಂ ಪೌರಜನಾವಲೋಕನ ವಚಃ ಕೌತೂಹಲಂ ಪೆರ್ಚೆ ಮಂ
ದಿರನುಂ ಪೊಕ್ಕು ಸಮಸ್ತ ವಸ್ತು ಸುಖ ಸನ್ಮಾನಂಗಳಿಂದಂ ಮನಂ
ಮೊರೆದಂ ಭೂಪತಿ ಬಿದ್ದು ಪಲ್ಲಟಿತಿಂಬಂತಾ ಮನೋಮಿತ್ರನಂ

ಸರಸ ಕಾನ್ಯ ವಿನೋದ ಗೋಷ್ಠಿಯಿನೊರ್ಮೆ ನಾಟಕ ನಾಟಕಾ
ಪರಿನಟಪ್ರಸ ಭಾವ ಭಂಗಿಯಿನೊರ್ಮೆ ಗೀತದ ವಾದ್ಯದ
ಚ್ಚರಿಯ ನೃತ್ಯದ ಕೇಳೈಯಿಂ ಮುದದೊರ್ಮೆ ಜಟ್ಟಿಗರಪ್ಪ ಮ
ಲ್ಲರ ಪೊಣರ್ಕೆಯಿನೊರ್ಮೆ ಪೊತ್ತುಮನೊರ್ಮೆ ಮೇಷವಿಶೇಷದಿಂ

ಒರ್ಮೆ ವಾಹ ವಿಳಾಸ ಕಂದುಕ ಕೇಳಿಯಿಂ ಗಜಯುದ್ಧದಿಂ
ದೊರ್ಮೆ ವಾರುವದಂಕದಗ್ಗದ ಕಾಳೆಗಂಗಳಿನೊರ್ಮೆ ಮ
ತ್ತೊರ್ಮೆ ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರ ಕೌತುಕದಿಂದಮಿಂತು ನೆಗಚ್ಚಿದಂ
ಕೂರ್ಮೆಯಿಂ ವಸುಷೇಣಭೂಪತಿ ಚಂಡಶಾಸನ ಭೂಪನೊಳ್

ಅಂತು ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪಮುಂ ನಿರಂತರಿತಮುಮಾದ ಸೌಹಾರ್ದದೊಳ
 ಪ್ರೇಕಸದನದ ಸಹಪಂಕ್ತಿಭೋಜನದ ಸಹವಿಳಾಸಕ್ರೀಡಿತದ ಸಮಯಂಗ
 ಳೊಳಗೆ ವಸುಷೇಣನಂಗನೆ ಸುನಂದಾದೇವಿಯ ಏಜುಂಜವ್ವನಕ್ಕಳಂಕಾರ
 ನಾಗಿ ಕೈನಾಡಿ ಮೆಚಿವ ಕಾಮದೇವನ ಕರವಾಳಂತೆ ಕಣ್ಣೊಳ್
 ಪೂಳಿದೆರ್ದಿಯೊಳುಳ್ಳ ಕೊಳ್ಳುಬೆಳ್ಳುಗೊಳಿಸುವ ವಿಳಾಸದೊಳಂ ಸಮ್ಮೋ
 ಹನಶಕ್ತಿಯಂತೆ ಭಾವಕರ ಬಗೆಯ ಬಯ್ಯೆಯನಗೆಯೆತ್ತಿ ಸೂಚಿಗೊಳ್ಳ
 ಕಳಕಳಾಪ್ರಾಡಿಯೊಳಂ ದುರಾತ್ಮಕನಪ್ಪ ಚಂಡಶಾಸನನ ಕಣ್ಮುರ
 ಕವಿದು ಕವ್ವರೆಗೊಂಡು ವಂಡಳಿಸಿ ಬಳಸಿ ಸೋಲಕ್ಕಾಲಂಬವಂ
 ಪಡೆವೆರ್ದೆಗಾದಮದವಚಲುಂ ತನುವಿಗೆ ತಾಪಮುಮೊಡನೆ ಬಳೆಯೆ
 ವಳೆಯೆ

ನಗೆಗಣ್ ನಲ್ಲಳ ಕೂಟಮಂ ಪಡೆದುವಿಂಪಂ ಶ್ರೋತ್ರಮೀಂಟಿತ್ತು ಮಾ
 ತುಗಳಂ ನಾಸಿಕೆಗಾಯ್ತುವಳ್ ಸುಪ್ಪಿದ ಸೂಚಿಯೊಳ್ ಸೌರಭಂ ಸ್ವಾದುನಾ
 ಲಗೆಗಾಯ್ತುಕೆಯ ಹಸ್ತಪಲ್ಲವ ರಸಾನ್ನಾಡ್ಯಂಗಳಿಂ ಸೋಂಕುವಾ
 ಸೆಗೆ ಪಕ್ಕಾಗದೆ ನಿಂದ ಪಲ್ಲವಕನಂಗಕ್ಕಾಯ್ತುನಂಗಜ್ವರಂ

ಒಡೆಯನ ಕಾಪು ಕಟ್ಟಣಕಮೆಂದೊಡೆ ಬಂಧುಗಳಾಪ್ತರಾಗದೆಂ
 ದೊಡೆ ಮನಮಿತ್ತು ಮೀಯಳವಳೆಂದೊಡಸಾಧ್ಯಮಿದೆಂದೊಡೊಲ್ಲಕೆಂ
 ದೊಡೆ ಮೊಚ್ಚಿಯಾಗದೆಂದೊಡೆ ಪರಾಂಗನೆಯೆಂದೊಡೆ ಸಾಮ್ಯಮಲ್ಲಮೆಂ
 ದೊಡೆ ತಲೆಹೋಗಿಯುಂ ಬಸಿದು ಬೀಬಿದೆ ಸೈರಿಸರಲ್ತೆ ಕಾಮುಕರ್

ಒರ್ಮೆ ದೀವರ ಬೇಂಟಿಯಂ ನೋಡಲ್ ಬಯಸಿ ಪೊಪವಟ್ಟು
 ವಸುಷೇಣಂ

ಪರಿಮಿತ ವಾಜಿ ವಾರಣ ಪದಾತಿ ವರೂಥ ಕದಂಬ ಕಾಮಿನೀ
 ಪರಿಚಿತ ರಾಜಪುತ್ರ ನಿಚಯಂ ಧರಣೀಪತಿ ಚಂಡಶಾಸನಂ
 ಬೆರಸು ವನಾಂತದೊಳ್ ತೆರೆಯ ತೋಪಿನ ಸೋಹಿನ ನೀರ ಬೇಂಟಿಯು
 ವರೆಗಳನೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೆ ಬರೆ ಮುಂತಣ ಚೂತವನಾಂತರಾಳದೊಳ್

ಬಿರಿದೆದ್ದೆ ಬಿಟ್ಟ ಬಾಯ್ ಅಲರ್ವ ನಾಸಿಕೆ ಪತ್ತಿದ ಗೋಣು ಸುತ್ತಿ ಕ
ವ್ವರಿಸುವ ದಿಟ್ಟ ಕೆತ್ತುವೊಡಲೆತ್ತಿದ ಕಂಠಮೆಬಲ್ಲ ಕರ್ಣಮು
ಬ್ಬರಿಸುವ ಮೆಯ್ಯನವಿರ್ ಪನಿನ ಮುಂಬದನೊಪ್ಪಿರೆ ದೀವದೊಳ್ ಮರ
ಲೈರಲೆಯ ಭಾವನುಚ್ಚರಿಯನಚ್ಚಿಗೊಡರ್ಚಿದುದಾ ನೃಪೇಂದ್ರನಾ

ಅದಂ ಕಂಡು ಚಂಡಶಾಸನನಂತರ್ಗತದೊಳಂತೆಂದಂ

ಹರಣೀಲೊಚನೆ ದೀವನಾಂ ಹರಿಣನೆಂ ಪೆರ್ಗಾಡಿದೀ ಬೀಡು ಬಿ
ಣ್ಣರಿಗಳ್ ನೇಣ್ಣರಿ ಶಂಬರಾರಿ ಶಬರಂ ಪುಲ್ಲಂಬು ಕೆಲ್ಲಂಬು ಮದ್
ವಿರಹಾವಸ್ಥಿತಿ ಗೋರಿಗೋರಗೆಯೆನಿಪ್ಪಂತಾದುದೆಂತಾಗಿಯುಂ
ನೆರೆಯಲ್ ತೀರದು ಗೋರಿ ಸಾಯದೆನವೇಡೀ ನೋವೆ ಸಾವಲ್ಲವೇ

ಆ ವಿನೋದಮಂ ನೀಡುಂ ನೋಡಿ ಪೊಗಟ್ಟು ಪೋಪುದುಮರಸ
ನರಸಿವೆರಸು ಬೋನಮನೀ ನಂದನವನಕ್ಕೆ ಬರವೇಟೆಂದು ಸೂಟಾ
ಯ್ತರನರಮನೆಗೆ ಕಲುಪಿ ಕಾಪುಗಾಡಿನೊಳ್ ಸೋಹಿನ ಬೇಂಟೆಯ
ಬಿನದದಿನಿರ್ವರ ರಥಮುಂ ಬೇಟೆವೇಟಾದಲ್ಲಿ ಚಂಡಶಾಸನಂ ವಸು
ಷೇಣನರಸಿ ಬರ್ಪ ಬಟ್ಟಿಯತ್ತಲೆ ಸಾರ್ದುಕೊಂಡಿಸಿನಂ ಪರಿಮಿತಾಂಗ
ರಕ್ಷಕಪರೀತೆಯುಂ ಪು ಧಾವತ್‌ಕತಿವಯಚೇಟಿಕಾಪುರೋಭಾಗಿಯುಂ
ದೋಳಾದಂಡಿಕೋಭಯ ಭಾಗಸಂಭಾಷಿತ ಸಹಚರಿಯುಗಳೆಯು
ಮಾಗಿ ನಿಜವಲ್ಲಭನಟ್ಟಿದ ಬಟಿಗೆಬರುತ್ತಮಿರ್ದ ಸುನಂದಾದೇವಿಯಂ
ಕಂಡು

ಕಡೆಗಣ್ಣಳ್ ಪರಿದೆಯ್ವಿ ಮತ್ತೆಮನಮಂಗೋಪಾಂಗಸಂಗಕ್ಕೆದಾ
ಟಾಡೆ ಕಾಯ್ದಳ್ಳೆರೆ ಗೂಡುವಾಯೆ ಪಿರಿದೊಂಪಾತ್ನಂತ್ಯದಿಂ ಕಂಠದೊಳ್
ಮಿಡುಕಣ್ಣುತ್ತಿರೆ ಮೇಲೆವಾಯ್ವ ಭರದಿಂದಂ ನಲ್ಲಳಾಂದೋಳದಿಂ
ಕಡುಕಯ್ಯಂ ತೆಗೆದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಥದೊಳ್ ಬಂದಂ ಮನೋವೇಗದಿಂ

ಕರುಳಕತ್ತರಿ ನಂಟರಮಾರಿ ತುತ್ತುಮಿಂಚಿದೊಡೊಡನುಂಡು ಮತ್ತೆ
ತೊಡೆ ಮಿಂಚಿದೊಡಾ ಖಳನಂತು ಪಿಡಿದೊಯ್ಯಾಗಳುರಗಂ ಪಿಡಿದಂತೆ
ಬೆದಲು ಪಾವು ಪಿಡಿದಂತಿರೊದಲು ಕಡುಜರ ಪತ್ತಿದಂತು ಕಳವಳಿಸಿ ರಕ್ಕು
ಪತ್ತಿದಂತೆ ಮತಿಗೆಟ್ಟು ಸಿಡಿಲ್ ಪೊಡೆದಂತೆ ಹನ್ನುದಂಬೋಗಿ ಸುನಂದೆ
ಯಾಗಿಯುಮಸು ನಂದೆ ಕಿಳಿದಾನುಂ ಬೇಗದಿಂ ಬಲಿಕ್ಕೆ ಕಾಮಕಾಂಡ
ಖಂಡಿತಹೃದಯಂ ಚಂಡಶಾಸನಂ ವಿಶ್ವಾಸಘಾತಕಂ ಕಾತರತೆಯಿಂ
ತನ್ನಂ ಪಿಡಿದುದನಲಿದು

ಇನನಂ ವಂಚಿಸಿ ಚಂಡಶಾಸನನವಂ ಕಳ್ಳಿಯ್ದುಸು ನಾಥನಂ
ಗನೆಯಿಂದೆನ್ನ ಸುನಂದೆಯಂ ಸುಭಟರಣ್ಯಂ ವೀರರಡ್ಡೈಸಿಮೆ
ನ್ನಿನಿಯಂಗೈದಿಸಿಮೂರ ನಾಡ ಜನಮಿ ಪೆಣ್ಣುಯ್ಯಲಂ ಹಾ ಸುಷೇ
ಣನೃಪಾ ಹಾ ನೃಪನೀಲ ಎಂದಬಲೆ ಬಾಯಿಪ್ಪಟ್ಟು ಹುಯ್ಯಲ್ವಿದಳು

ಪರವೆಣ್ಣುಟಿ ಕಳ್ಳ ಕಾತರನನಾರುಂ ಕಾಣರಾರುಂ ಕನ
ಲ್ಪರಿದಿಕ್ಕರ್ ಧರೆ ನುಂಗದೇಂ ನೊಣೆಯಿರೇ ದಿಗ್ವೀರಯರ್ ತಿನ್ನವೇ
ಗಿರಿಗಳ್ ಬೆಂದಿನನಾಥಿಯಾದಿನೆನಗಿನ್ನಾರಾಸೆಯಾರ್ ಕಾವರಾರ್
ಶರಣೆಂದಾ ಕಳಕಂಠನಾದೆ ಬಸಿಲಂ ಬಾರೇಲ್ಪಿನಂ ಮೋದಿದಳು

ಮುನಿಸುಂಟಾದೊಡೆ ಮುಟ್ಟಿ ಮೂದಲಿಸಿ ಬುಲಿಂ ನಿನ್ನ ಬಾಳ್ ಆತನಾ
ತನ ಬಾಳ್ ನಿನ್ನ ಕಪಾಲದೊಳ್ ಮುಲಿದು ಮುಂತೆಪ್ಪಿರ್ಪು

ದಿನ್ನೊಪ್ಪುವಾ

ಕ್ಲನಮುಂ ಗಂಡರ ಪಿಂದೆ ಕಳ್ಳದರಿದೇ ಸ್ತ್ರೀಬಾಲೆಯಂ ಬೂತೆ ಪಾಲು
ಮನೆಯೊಳ್ ನಾಯ್ ಘೃತಭಾಂಡಮಂ ತೆಗೆವೊಲ್ ಕಳ್ಳಿಯ್ದು ದಾಳ್
ಪಾಲಿಯೇ

ತರವೆಲ್ಲಟ್ಟಿದ ಬೋನಮಾಗಳೆ ರಸಾಳೋದ್ಯಾನಮಂ ಪೊಕ್ಕುದೇ
ಕರಸಂ ಬಾರನೊ ಚಂಡಶಾಸನನದೆತ್ತಲ್ ಪೊದನೋ ದೇವಿಯುಂ

ಬರುತುಂ ತಳ್ವಿದರಂಗರಕ್ಕರಿದಿವೋಗಿಂ ನೀಮೆನುತ್ತುಂ ಮಹ
ತ್ತರರ್ಪಣ್ಣೆಗಮೆಯ್ದೆ ವಂದನವನೀನಾಥಂ ತದುದ್ಯಾನಮಂ

ಬಂದು ವರೂಢದಿಂದಿಲಿದು ಭೋಜನಶಾಳಿನಿಕಾಯಮಾನಪ್ರತಾನ
ಸಂಫುಲ್ಲಮಲ್ಲಿಕಾಮಂಡಪದ ಮುಂದೆ ನಿಂದು

ಬಂದಳೆ ದೇವಿ ಪಂಜ್ಜಿಗಿಡೆಮಾಡಿಸಿದಪ್ಪಳೆ ಚಂಡಶಾಸನಂ
ಬಂದನೆಯೆಂದು ಮಂದಿರಮಹತ್ತರರಂ ಬೆಸಗೊಲ್ವಿನಂ ನೃಪಂ
ಬಂದುದು ಚೇಟಿಕಾಸಹಚರೀಜನಮುಂ ಶ್ಲಥ ಕೇಶಪಾಶಮಾ
ಕ್ರಂದಿತವಕ್ತ್ರಮಾಹತಕ್ಕಶೋದರಮಾಕಳಿತಾಶ್ರುಲೋಚನಂ

ಅಂತು ಶೋಕರಸಮೆ ರೂಪುಗೊಂಡಂತೆ ಬರ್ಪ ನಿಜಾಗ್ರ ಮಹಿಷೀ
ಪುರಜನಮಂ ದೂರದೊಳ್ ಕಂಡಿದೇನೆಂದತಿಚಕಿತ ಚಿತ್ತನುಂ ವಿಸ್ಫುರಿತ
ವಿಲೋಚನನುಮುದೊಬದ್ಧಭ್ರೂಲತಾಮೂಲನುಮುತ್ತಾನಿತ ಕರಪತಾ
ಕನುಮಾಗುತ್ತಮಿರೆಯಿರೆ

ಹಾ ಲಲಿತಾಂಗಿ ಹಾ ಕುಸುಮಕೋಮಳೆ ಹಾ ಕಳಹಂಸಯಾನೆ ಹಾ
ನೀಲಸರೋಜಲೋಚನೆ ಸುನಂದೆ ನೃಪೇಂದ್ರನ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಭೂ
ಪಾಲನ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ವಸುಷೇಣನ ಮಂಗಳಲಕ್ಷ್ಮಿ ರಾಜಚಾಂ
ಡಾಲನ ಬಾಹುರಾಹುಗಳನಂ ನಿನಗೆತ್ತಣೆನೆತ್ತ ಬಂದುದೋ

ಎಂದು ಬಾಯಚ್ಚಿದಲುತ್ತುಂ ಬಂದು ಮುನ್ನಡಿಯೊಳ್ ಕೆಡೆದುಂ
ಪುಡಿಯೊಳ್ ಪೊರಳ್ಳ ವಿಳಾಸಿನೀಸಮೂಹದೊಳಗೆ ರಾರಾಜಿತ ರತ್ನಪಾದು
ಕಾಗ್ರಾಹಿಣಿಯಪ್ಪ ಬಾಳರಿಯದೊರ್ವಳ್ ದೇವರಟ್ಟಿದ ಬಲಿಗೆ
ದೇವಿಯರ್ ಬರುತ್ತಮಿರೆ ಚಂಡಶಾಸನಂ ಕಂಡಿಲಿದು ಪಿಡಿದು ಕೈಸೆಜಿ
ವಿಡಿದು ಬಂದಿಕಾರನಂತೆ ಕೊಂಡುಪೋದಂ

ಬಂಡಣದೊಳಿಟ್ಟು ಪೆಂಡಿರ್
 ಭಂಡಾರಂ ಪೋದೊಡದು ವಿಧಾತ್ಯವಶಂ ಬಲ್
 ಗಂಡಂಗೆ ಸಂತಸೊಕಮಾ
 ಪೆಂಡತಿ ಕೋಳ್ಪಟ್ಟು ಮಗುಳೆ ಪುಗುವೆನೆ ಪೊಟಲಂ

ಪ್ರಾಣಸ್ರಿಯಳಿಲ್ಲದೆ ನಿಃ
 ಪ್ರಾಣಮದೆಂತುಣ್ಬದೀಗಳೇ ಒಡಲಹಿತ
 ಪ್ರಾಣಾನಿಲನಿದೆನ್ನ ಶೃ
 ಸಾಣಾಹಿಯನೂಡಿ ಬಹುಕಮಾನುಂಡವೈಂ

ಎಂದೆತ್ತಿ ನಡೆಯಲುತ್ತುವಳಿಸಿದ ಸಮಯದೊಳ್

ನೆರೆದಾಪ್ತರ್ ಸಚಿವರ್ ಚಮೂಪತಿಗಳಂದಾಳೋಚನಕ್ಕೆಂದು ಬಂ
 ದಿರೆ ಕಂಡಿಂಗಿತಮಂ ನೃಪಂ ನುಡಿದನಿನ್ನೇಮಾತೊ ರಿಚೆರ್ದೊಡಂ
 ಗರನಾದಂ ಗಡ ಮಾರಿ ಹೊಕ್ಕ ಮನೆಯೊಳ್ ಪರ್ವಂ ಗಡಾಳೋಚಮೇಂ
 ಬೆರಗೇಂ ಬೆಂಬಲಮೇಂ ಸ್ವರಾದಿಬಲಮೇಂ ನೀಂ ಪೇಟ್ಟುದೇಂ
 ಕೇಳ್ವುದೇಂ

ಎಂದು ಮುಂದನಾರಯ್ಯದೆ ಪಿಂದಂ ಪಾರದೆ ಮುಂದೆ ನಿಂದ ನಿಜ
 ಸ್ಯಂದನಮನೇಜಿ ಸುಟ್ಟುರೆ ಮಸಗಿಟ್ಟುರಿಗೊಂಡನಾ ನೃಪತಿರದೊಳ್

ರಣರಭಸೋತ್ಕಟಂ ಧರ ಪೆಡಂ ಮಗುಳ್ಳಂತೆ ಚತುಸ್ಸಮುದ್ರಮು
 ಲ್ಪಣವಿಕಟೋತ್ಕಟಂ ಮಸಗಿ ಮೇಲ್ಗವಿದಂತೆ ದಿಶಾಚತುಷ್ಟಯಂ
 ಪ್ರಣಿಹಿತಹೇತಿ ತಿಂತಿಣಿಸಿದಂತೊಡವಂದುದು ಪಣ್ಣಿದಾನೆ ಪ
 ಲ್ಲಣಿಸಿದ ವಾಜಿ ಪೂಡಿದ ರಥಂ ಕವಚಂಬಿಗಿದಾಪ್ತಸೈನಿಕಂ

ಆ ಸಂರಂಭದೊಳ್

ಪರವೆಣ್ಣಂ ತಂದನೋ ತಂದನೋ ಪೆಸರ್ಗಿಡೆ ಪೆರ್ನಾರಿಯಂ ನಮ್ಮ
ದುರ್ಗಕ್ಕರಸಂ ಸೇನಾಸಮಗ್ರಂ ನಿಜಗಲಿ ವಸುಷೇಣಂ ವಧೂವಿಹ್ವಲಂ ದ
ಳ್ಳುರಿ ದಾಱುಟ್ಟಂತಿದಂ ಸುಟ್ಟುರಿಪದಿರಸನೇಗೆಯ್ವೆಂತಿಪೆವೆತ್ತಲ್
ಪರೆವೆಂ ನಾವೆಂದು ಪೌರರ್ ಕುದಿದರದಿದರಳ್ಳಾಡಿ ತಳ್ಳಂಕಗೊಂಡರ್

ನೋಣೆಯಲ್ ನುಂಗಲಿಳಾತಳಂ ಮುರಿದು ಮೂರಿಟ್ಟಂತೆ ದುರ್ಗಕ್ಕೆ ನಿ
ಚ್ಚಣಿ ಸಾರ್ಚುಂದೊಲೆ ವೀರಸೇತು ನಡೆಸಾರಂ ಬದ್ಧರಂ ಗೆಗ್ಗೆ ಡೆಂ
ಕಣಿ ಗುಮ್ಮಂ ಪಡೆಗೊಂಟಿಯೆಂಬ ಬಹುಕೋಟಾಯಂತ್ರಸಾಮಗ್ರಿ ತಿಂ
ತಿಣೆಗೊಂಡಾಂತಿರೆ ಲಗ್ಗೆಗಾರ್ದು ವಸುಷೇಣಂ ಸಾರ್ದು ಸೂಜೈಸಿದಂ

ರಣಮಂಡಲದೊಳ್ ಪೆಪಿತೆಗೆ

ದಣಿಯಂ ತೆಗೆನೆಪಿದ ಬಿಲ್ಲವೋಲಿದ ಭಟಾ

ಗ್ರಣಿ ಪರಿದು ದಂಡೆಗೊಂಡ

ಡ್ಡಣದಿಂದಂ ಚಂಡಶಾಸನಂ ಕೈಕೊಂಡಂ

ಅದನಾಗಳ್ ಕಂಡು ಕಣ್ಣೆಂದುರಿ ಬರೆ ಪೋಗೆ ಪುರ್ವಿಂದಮುರ್ವೇಟಿ
ಭೋಂಕಲ್

ಮದಮಾತಂಗಾರಿ ಪೂರ್ವಾಸನದಿನಿಟಿದು ಮೆಯ್ವೆತ್ತ ವಜ್ರಾಂಗಿ ಕಯ್ಯೆ
ತ್ತಿದ ಕೊಂತಂ ದಂಡೆಗೊಂಡಡ್ಡಣಮಿರೆವಸುಷೇಣಂ ಭರಂಗೆಯ್ವುದಂ ಪೋ
ದುದು ಪೊತ್ತಿಂ ಕಾಲಿಡಲ್ ಕತ್ತಲೆ ಕದಡಿದುದೆಂದಾಪ್ತರಡೈಸಿ ನಂದರ್

ಆಗಳೆರಡುಂ ಪಡೆಗಳಪಹಾರತೂರ್ಯಂ ಮೊಲಿಗೆ ಪೆಪಿತೆಗೆಯಲೊಡಂ
ವಸುಷೇಣಂ ಬಂದು ನಿಜನಿವೇಶಿತಸ್ತಂ ಧಾವಾರಮಂ ಪೊಕ್ಕನಿತ್ತ ಚಂಡ
ಶಾಸನಂ ಸುನಂದೆಯಂ ತಂದು ಸೆಪಿಯಿಟ್ಟ ಮಣಿಮಾಡಕ್ಕೆ ಬಂದು

ಘನನಿಶ್ವಾಸತರಂಗಿತಾಳೆಯನಗ್ರಪ್ರಾಂತವಾರ್ವಿದುಲೋ
ಚನಪಕ್ಷಾ ವಲಯಂ ವಿಯೋಗದಹನಫ್ಲಷ್ಪಾಧರಚ್ಛಾಯೆಯಂ

ವಿನತಸ್ರಾಹ್ಣ ಸುಧಾಂಶುಬಿಂಬಮುಖಿಯಂ ಚೇನೋತ್ತರೀಯಾವಗುಂ
ಠನನಿರ್ಭಿನ್ನ ಕವೋಲಪಾಂಡುರುಚಿಯಂ ಸಾರ್ಧಂ ತದುವಿಶ್ವರಂ

ಆಗಳ್

ಬಿದಿಯೆಂಬ ಮದಗಜಂ ನೃಪ
ಸದನ ಸರೋವರದೊಳಿಹಿದು ಸೆಳೆತಂದು ವನಾಂ
ತದೊಳಿಕ್ಕಿದ ಬಾಳವೃಣಾ
ಳದವೊಲ್ ಸತಿ ಕೊರಗಿ ಕಣ್ಣೆ ಕರಮೆಸೆದಿದಳ್

ಅಂತು ಸಾರ್ಧಂ ತನ್ನೊಡವಂದು ಬಾಗಿಲೊಳ್ ನಿಂದ ಪರಿಜನ
ಮುಮಂ ಕೆಲಬಲದೊಳಿದ್ ಪಸಾಯಿತರುಮಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಕೃತಕ ವಿನ
ಯೋಪಚಾರಮೆಸೆಯೆ ಚಂಡಶಾಸನಂ ಸುನಂದಾದೇವಿಗಿಂತೆಂದಂ

ನಯದಿಂ ನಿನ್ನೊಡಂಬಡಂ ಪಡೆಯದಿಂದೌತ್ತುಕ್ಕದಿಂ ತಂದ ಸ
ಲೈಯ ನೀಂ ಮನ್ನಿಸು ಕಾಮಿ ಕಣ್ಣಿವನಲ್ತಾಂ ಗಂಡುದೊಟ್ಟಿನ್ನರಾ
ಣೆಯವಾಸಂ ಪರಿಚಾರಕಾದಿ ನಿನಗೀ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀಸುಖೋ
ದಯದೊಳ್ ವಲ್ಲಭೆಯಾಗಿ ನೀನಿರು ದಲನ್ನೀಲಾಬ್ಜಲೋಲೇಕ್ಷಣೇ

ಸೆಹಿಸಿಕ್ಕಿಂ ಪಿಡಿತಂದ ದೇಸಿಗಿತಿಯಂ ಭೋಗೋಪಭೋಗಂಗಳಂ
ಮಹಿದುಂ ಕಾಣದನಾಥಿಯಂ ನುಡಿವವೊಲ್ ನಿನ್ನೊಂದು ಸಂಪತ್ತಿಯಂ
ಜಙ್ಗಲಚುಕ್ಕಿದ್ ಪಾಣ್ಣಿ ನಿನ್ನ ತಲೆಯುಂ ಕಾರಾಗೃಹದ್ವಾರದೊಳ್
ಮೆಹಿವಾಗಳ್ ನುಡಿ ನಾಳೆ ನೀನೆನಗೆ ಮಾಡಲ್ ವೇಚ್ಚಿ ಸತ್ಕಾರಮಂ

ಎಂದು ಬೆಟ್ಟವೆಟ್ಟನೆ ಬಯ್ದು ಬೆಟ್ಟ ಬಿದಿದು ನುಡಿದ ಸುನಂದೆಯ
ನುಡಿಗೆ ಚಂಡಶಾಸನನೇವೈಸಿ ಮುಳಿಯದೆ ಲಜ್ಜೆಯಿಂ ಚಳಿಯದೆ ಮತ್ತ
ಮಿಂತೆಂದಂ

ಕೆಳಗೆಟ್ಟಾಂ ಪಗೆಯಾದೆನಾಗಿ ವಸುಷೇಣಂ ಪೋದನಿನ್ನೆನ್ನ ಕ
ಯ್ಯೊಳದಂ ನಂಬಲಿಯಾಸೆಯಿಂ ನಮೆಯದಿರ್ ಬೇಡಾಗ್ರಹಂ ಸತ್ತು ಸ
ತ್ಥಳಮಂ ತೋಟುವ ಬಾಟಿಯಾಗದಿರು ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದಿಂ ಬತ್ತಿ ಬಾಟು
ದಳಿರಾಗುತ್ತಿರದಾಳ್ವಿರಾತ್ಮ ಪರ ಸೌಖ್ಯ ಶ್ರೀ ವಿಳಾಸಂಗಳಂ

ಎಂಬುದುಮೀತಂಗೆ ಮಾತಂ ತಪ್ಪಿನಮುತ್ತರಂಗುಡುತ್ತಿರಲೇಕೆಂದಾ
ಕೆಯಿಂತೆಂದಳ

ಮಾವಿನ ಕೊಂಬಿನೊಳ್ ನಲಿದು ನರ್ತಿಪ ಕೋಗಿಲೆ ಪತ್ತಿದಂಟಿನಿಂ
ಬೇವಿನ ಕೊಂಬಿನೊಳ್ ನಲಿವುದೇ ಪ್ರಿಯನಿರ್ದಮೊಲಪ್ರಿಯರ್ಗೆ ಸಂ
ಭಾವನೆಗೆಯ್ವರೇ ಸತಿಯರೇಂ ಗಡ ವೀರನ ತೋಳ ಬಾಳುಮಂ
ನಾವಿದ ಬಾಳುಮಂ ಸಮನೆ ಪತ್ತಿಪ ಸಾಣೆಯೊ ಮದ್ಭುಜಪ್ರಜಂ

ವಸುಷೇಣಸೃಪನೆ ಕೈವಿಡಿ
ದಸುವಿಂಗೊಡೆಯಂ ಚಿತಾಗ್ನಿಗೊಡೆಯಂ ಒಡಲಿಂ
ತೆಸೆದೀ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದ
ಮಿಸುಗುವ ಜಸವೆಣ್ಣ ತಲೆಗೆ ತರ್ಪನೆ ಪುಲ್ಲಂ

ಎಂಬುದುಮಾ ಕುಟಿಲನಾಕೆಯೊಳ್ ತೆಜಪುಗಾಣದೆ ಮುಳಿದು ಮಾ
ಣದೆ ಮತ್ತಮಿಂತೆಂದಂ

ಬಿಡೆನಾಂ ನೀಂ ಸಯೆ ಸಾವೆನಲ್ಲದುಟಿಯೆಂ ನೀನೊಲ್ಲಡೇನೊಲ್ಲದಿ
ದೊಡೆನಾನೆರಡಿಲ್ಲದೊಲ್ಲೆನದಲಿಂ ಬೇಜೂರ ಬೇಟಕ್ಕೆ ಬಾಯ್
ಬಿಡಲಾಟಿಂ ಸೆಟೆಯಿಂದಮೆನ್ನ ಮನೆಯೊಳ್ ನೀನಿರ್ದೆಯೆಂಬಾಸೆಯು
ಳ್ಳೊಡೆ ಸಾಲ್ಗುಂ ಬಲಿಕಪ್ಪದಕ್ಕೆ ರಣದಿಂದಂಭೋಜಪತ್ರೇಕ್ಷಣೇ

ಎಂದು ತನ್ನಳಪನಡರೆ ಚಾಳಸಿ ನುಡಿದು ಪೋಗುತ್ತಂ

ಪರಿಚಿತೆ ನೀಂ ತಳೋದರಿಗೆ ಮೆಯ್ಯುಲಿಯಿಂ ಮನಮಂ ತೊಡಂಕೆ ನಾಂ
ತುರಿಪದಿನಿದು ನಿಂದಲಿನಾಜುಸು ತೋಜುಸು ಭೀತಿಯಂ ಮನಂ
ಕೊರಗದೆ ಮತ್ತೆ ಸಂತಮಿಡು ಗಂಡನ ಪಂಬಲನೊಯ್ಯನಾಗಿಯೆಂ
ದರುಣಿಕೆಯೆಂಬಳಂ ನಿಜುಸಿ ಕಾಂತೆಯ ಕಾಪಿನೊಳಾ ನೃಪಾಳಕಂ

ನೇಸಜ್ಜ್ ಮೂಡಲೊಡಂ ಮುನ್ನೆ ಮುನ್ನೆ ಮೂಡಿರ್ ವಿರಹ ಪರಿ
ತಾಪಂ ತೀರದೆಯುಮೇತಜ್ಜಿಗಳಮಾ ತಳೋದರಿಯನೊಡಂಬಡಿಸಲ್
ಬಾರದೆಯುಮಾ ಕಿತವಂ ತನ್ನ ಕೈತವದೊಳ್

ಪತಿಯರೆ ಸಿಂಗದಾಸೆ ಮನದೊಂದಲಿಯಾಸೆಯನೆನ್ನನೊಲ್ಲಳೇ
ಪತಿಯವಳಂ ಮರುಳ್ವಿದಪೆನೆಂದು ಬೆಸಂಗುಡೆ ಚಂಡಶಾಸನಂ
ಪ್ರತಿಬಳಮೆಯ್ವೆ ಕೆಟ್ಟುದಲಿದಂ ವಸುಷೇಣನೃಪೇಂದ್ರನೆಂಬ ಸಂ
ಗತಿಯನೊಡರ್ಚಿದಂ ಜನದ ಕಣ್ ಬೆಜಗಪ್ಪಿನಮಿಂದ್ರಜಾಲಿಗಂ

ಆ ವೃತ್ತಿಕರಮಂ ಕಂಡು ನಮ್ಮರಸನಿರುಳಿನ ಕವಿಯ ಕಾಳೆಗದೊಳ್
ಮುತ್ತಿದ ಬೀಡಂ ತೊತ್ತಲಿದುಲಿದು ಪಗೆಯ ಪಂದಲೆ ಕಯ್ಗೆ ವಂದು
ದಿನ್ನೇನಿನ್ನೇನೆಂದು ಕೋಟೆಯೊಳಗೆ ಜನಂ ಕೋಟಿತೆಪದಿಂ ನಾಟಕಂ
ನಲಿದು ಬೊಬ್ಬಿಲಿಯುತ್ತಿರೆ ಸುನಂದಾದೇವಿಯಿದರ್ ಸೆಜಿವನೆಗೆ ತಾನೆ
ವಂದು

ವಸುಷೇಣನೆ ಪತಿಯೆನಗೆಂ
ದು ಸುನಂದೆ ಸಿಡಿಲ್ವೆ ಮಾಲ್ಪು ಸೋವಡಿಕೆಯನೀ
ಬಸಿವ ತಲೆಗೆನುತಮೀಡಾ
ಡಿಸಿದಂ ಮಾಯಾವಿ ಪತಿಯ ಮಾಯದ ಶಿರವಂ

ಅಂತು ತಂದಿಲಿಸಿದ ಶಿರಮುಮಂ ಕಳ್ಳು ತಪ್ಪಿದ ವಲ್ಲಭನ ಮಣಿ
ಮಕುಟ ಕೇಯೂರಮಂಡಳಾದೀಪನಮಂಡನಮುಮಂ ಪೇರುರದೊಳೋ
ರಂತೆ ಮೆಜಿವ ತೋರಮುತ್ತಿನ ಹಾರಮುಮಂ ಕಾಣಲೊಡಂ

ಹೃದಯದೊಳಿಡ ವಲ್ಲಭನನಾಕ್ಷಣಭೀತಿಯಿನೀಕ್ಷಿಸಂತೆ ಮು
ಚ್ಚಿದುವಲರ್ಗಣ್ ಪೋಣರ್ ತಡವಿ ನೋಡುವವೋಲ್ ಕುಚಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಗಾ
ದುದು ಕರಪಲ್ಲವಂ ಸರಮನಾಲಿಸುವಂತೆ ಮೊಗಂ ಮಲಂಗಿತಂ
ಗದೊಳೆಡೆ ಶೂನ್ಯಮಾಗಲಿಸುವಂತಸು ಪೋಯ್ತು ಸಿತಾಬ್ಜನೇತ್ರಿಯಾ

ಬಲಿಯಟ್ಟೆ ಬಂದು ಮುನ್ನಂ
ಪುಟುವಗೆಗೊಳಗಾದಳೆಂದು ಸಾವಾಸಿಗಳಂ
ಕಲಿಪದೆ ನಲ್ಲಂ ತಲೆಯಂ
ಬಲಿಯಟ್ಟೆದನೆಂದು ಪೋದುದಸು ಶಶಿಮುಖಿಯಾ

ಇನಿಯನಿರೆ ನೋಡ ಮತ್ತೊ
ರ್ಬನ ಕಣ್ಣಂ ಬಗೆಗಮೊಪ್ಪಿದವು ಸುಡಲೀ
ತನುವನಿದನೆಂದು ಜೀವಂ
ಮುನಿದಂತಿರೆ ಬಿಟ್ಟು ಪೋಯಿತಸು ಶಶಿಮುಖಿಯಾ

ಆಗಳಾ ವೃತ್ತಿಕರಮಂ ಕಂಡತಿಚಕಿತ ಹೃದಯನುಮಾಕುಳಿತ ವಿಳೋ
ಕನುಮಾಗಿ

ಸ್ಮರನೊಳ್ ದಾಯಿಗನಾಗಿ ಬೆಂದ ವಿಧಿಯೊಂದಂ ಮಾಡಿದಂ ಕೂಡುವೆಂ
ಬೆರಗಿಂದೆಂದಿದನಿತು ಮಾಡೆ ದುರಣಂ ಮೂಡಿತ್ತು ಹೋ ಬೆಂದಿನಾ
ನುರಿದೆಂ ನಂದಿದನೆಂದು ಬಂದು ಭರದಿಂ ತಚ್ಚಿಸೆ ತತ್ತಾಂತು ತ
ತ್ತರುಣೀಗಾತ್ರದ ಸೋಂಕು ಸಮ್ಮನಿಸೆ ಮೂರ್ಘಾಪನ್ನನಾದಂ ಖಳಂ

ಅವನಂ ಚಾಮರದಡಪದ
ಡವಕೆಯ ಕಿಟ್ಟಾಳ ಮೇಳದಂಗನೆಯರ್ ಬೀ
ಸುವ ಬಿಜ್ಜಣಿಗೆಯ ಮಳಯಜ
ನವಜಳಕಣಡೆಲರ ಸೋಂಕಿನಿಂ ನಿಲೆ ಪಿಡಿದರ್

ಅಂತು ಮೂರ್ಛೆಯಿಂ ಬೆಚ್ಚನೆ ಸುಯ್ಯು ಬೆದೆಬೆದೆ ಬೆಂದು ನೊಂದು
ನಿಂದಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಣದೆ

ನೋಡಿ ಕನಲ್ಪು ಬಾಯ್‌ಮುನಿದು ಮೋನದಿನೇಕೆಲೆ ದೇವಿ ನೀಂ ಮನಂ
ನೋಡುವೆ ಸಾವಿನಿಂ ಸರಸವಾಡುವರೇ ಮಜುಮೆಯ್ಯೊಳಾದೊಡಂ
ಕೂಡದೆ ಮಾಣೆನಬ್ಬದಳಲೋಚನೆ ನಿನ್ನೊಡನಿಂದು ಮೆಯ್ಯೆ ಮೆ
ಯ್ಯೂಡುವೆ ಧೂನುಸೌಧಗೃಹದೊಳ್ ಶಿಖಿಪಲ್ಲವರಾಗತಳ್ಳದೊಳ್

ಎಂದು ಬಾಯಲಿದು ಪಟಯಿಸಿ ಬಸಮಲಿದಸುವೊಲಿಯಾಗಿ ಮನ
ಮನಲಿದು ಕಳವಳಿಸಿ

ಎನಗಿನ್ನೊಲಗಸಾಲೆಯೇಕೆದು ವಿಮಾನಂ ನಂದೆಯಂ ಲೋಲಲೋ
ಚನೆಯಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಲ್ಲಿ ಕೂಡೆ ಬಹಿಸಲ್ಪಂತೇರತ್ತಿಯರಾ
ಳ್ತನಮಂ ತೋಪುವ ಲೆಂಕರೊಳ್ ನುಡಿಯವೇಚ್ ವಿಧ್ಯಾಜನಂ ಬರ್ಕ
ಚಂ
ದನಗಂಧಾವಿಧದಿಂದಮೆನ್ನ ವಿರಹ ಜ್ವಾಲಾಗ್ನಿಯಂ ನಂದಿಪೆಂ

ಎಂದು ತನ್ನ ಲಕ್ಷ್ಮೀಭವನಮೆನಿಸುವುಪರಿಮಂಡಪವನೆ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ
ಮಾಡಿ ಸುನಂದಾದೇವಿಯುಂ ತಾನುಮೇಕಾಸನದೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿದು
ರಾಣಿಯ ವಾಸದ ಪೆಂಡವಾಸದ ಭಾಷೆಯ ಲೆಂಕರ ಭಾರತಿಕನಿಕರ
ದೋಲಗದ ಕೇಳಿ ವಿಳಾಸಮಂ ಕೆಲಗೆ ತಗುಳ್ಳಿದ ಹುತವಹಜ್ವಾಲಾ
ಕಲಾಪಮಂ ಮೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಮೂರ್ಛಿಕೊಳ್ಳಿನಮೊಡನಲಿಯಲ್ ಪರಿ
ಚ್ಛೇದಿಸಿದ ಕುಲಸ್ವಾಮಿಯವಸಾನ ಸಮಯಮಾಗೆ

ನಗೆಗಂ ನಾಚದೆ ನಮ್ಮನೊಲ್ಲದೆ ಪರತ್ತೀಗೊಲ್ಲವಳ್ ಸತ್ತೊಡಾ
ಕೆಗೆ ತಾಂ ಪ್ರಾಣಮನಿತ್ತಪಂ ಗಡರಸಂ ನೋಡಕ್ಕು ಮಾವಿಗೆ ಮ
ಲ್ಲಿಗೆಗಳ್ ಕೂರ್ತೊಡೆ ಮಾವು ಕೂರ್ತುದು ವಸಂತಶ್ರೀಗಿರಿಪ್ಪಂತೆ ಲ
ಜ್ಜೆಗೊಡಲ್ ಮಂಮಲುವೊಪುದನ್ನುಲಿವಿದರ್ಕ್ಕೇಗೆಯ್ಯಮೆಬ್ಬೇಕ್ಷಣೆ

ಆ ಮಾತಂ ಮಾರ್ಕೊಂಡು ಕುಲವತಿಯುಂ ಶೀಲವತಿಯುಮೆನಿಸಿದ
ವಿದಗ್ಧಿಯೊರ್ವಳಂತೆಂಗಳ್

ಪಚ್ಚಿಗೇವಯ್ಯುವ ಪಾಪವೆಂಬ ಪೆಚವೆಣ್ಣಾಟಿಪ್ಪುದಾ ಮಾಯದೊಂ
ದಚ್ಚಿವೆಂಬೋಜೆಯಧೀಶವೃತ್ತಿಯಧಿಪಂಗೇನಾದುದಾದಲ್ಲಿ ಮೆಯ್
ನೆಚ್ಚಿಲಂತಪ್ಪುದು ನಮ್ಮ ವಿತ್ತ ನಮಗಿನ್ನಾ ಮಾತದೇಕೆಂದು ಪಿಂ
ದುಚ್ಚಿವೊಂದಾಸೆಯನೊಲ್ಲದೆಮ್ಮ ನೆರೆಸಿತ್ತಂತೆಪುರ ಸ್ತ್ರೀಜನಂ

ಕ್ರಮದಿಂ ಕೈಯೆಡೆಗೊಟ್ಟಿನೀ ಹರಿಣಿಯಂ ಕೊಂಡಾಡಿಸೀ ರಾಜಕೇ
ರಮನೋವೀ ಕಳಹಂಸನಂ ಸಲಹು ನೀನೀ ಸೋಗಿಗಾಗೆಲ್ಲಮಂ
ನಮಗಿನ್ನೆಮ್ಮ ಸಮಾನಮೆಂದು ಕೆಲದಾಳೇಜಾಲಮಂ ಬೇಡಿ ತ
ಳ್ಳಿಮೆಯಿಂದಂ ಕರೆಗಣ್ಣಿ ಸೂಸಿ ಕಜಿದರ್ ಕಯ್ಯೊಡ್ಡಿ ಕಣ್ಣೀರ್ಗಳಂ

ಅಂತು ನಿರಂತರಶೋಕರಸಾವೇಗದೊಳ

ನೆರೆದುದು ಲೆಂಕತಂಡಮೊಡವಂದುದು ರಾಣಿಯವಾಸಮೊಲ್ಲಳಂ
ತರಿಸಿದನಾ ಧರಾಧಿಪತಿಯೋಲಗಶಾಲೆಗೆ ವಂದುದಾ ತನೂ
ದರಿಯ ವಿಶೇಷ ಭೂಷಿತ ಶರೀರಮನೇಕ ವಿಮಾನ ಯಾನಮು
ಬ್ಬರಿಸಿದುದಾದುದಿಂತು ಕರುಣಾದ್ಭುತರೌದ್ರರಸಾಕರಂ ಪುರಂ

ಅನ್ನೆಗಮಿತ್ತಲ್

ವಸುಷೇಣಂ ಲಗ್ನಿಮಾಡಲ್ ಮೊಗಸಿ ಪೊಗಿಸಿ ದುರ್ಗಕೈಭವ್ರಾತಮಂ ಪ
ಣ್ಣಿಸಿ ವಾಹವ್ಯಾಹಮಂ ಪಲ್ಲಣಿಸಿ ಸುಭಟರಂ ಕಯ್ದುಗೊಳ್ವಂತಿರಾಳೋ
ಚಿಸಿ ರಾಜಾವಾಸದಿಂ ತಾಂ ಪೊಜಮಡುತಮಿದೇಂ ಕೋಟಿಯೊಳ್
ಕಾಮಿನೀ ವೀ
ರಸಮೂಹೇದ್ರೇಕ ಶೋಕಾಕುಳ ಬಹಳರವಂ ತಿಣ್ಣಮಾಯ್ತೆಂದನಾಗಳ್

ಚರನೆಯ್ದೊರ್ವನಾ ವೃತ್ತಕನುನುಸಿದೊರ್ವಿಶ್ವರಂ
ಪ್ರಾಣನಾಥಾ

ನುರಣೋದಂತಾಭ್ರವಟ್ಟು ಸ್ಫುಟಿತಹೃದಯಚ್ಛ್ವಾಸನಿಶ್ವಾಸಮೂಢಾಂ
ತರಿತಂ ಬಾಷ್ಪಾಂಬುನಿಷ್ಪಂದಿತನಯನಯುಗಂ ಖೇದದಿಂ ಕೀಲಿಸಿದರ್
ಕರುವಿಟ್ಟರ್ ತಿದುವಿಟ್ಟರ್ ಬರೆದು ಕರಿಯಮೇಲಿಟ್ಟರೆಂಬಂತಿರಿದಂ

ಅಂತು ಕಿಜುದು ಬೇಗಮಿದಂತೆಂತಾನುಂ ತನ್ನ ತಾನಜುದು
ಬಾಯಬಿದಾಕಾಶವಚನನಂತೆಂದಂ

ಆನಲಿದೆನೆಂದು ಪುಸಿದೊಡೆ
ಮಾನಿನಿ ನೀಂ ಕಲಿದೆ ನಿನ್ನ ಸಾವನೆ ಕಂಡಿಂ
ತಾನುಲಿದೆಂ ನಿರ್ಲಜ್ಜರ್
ವೀನರ್ ಕೃಪಣರ್ ಕೃತಘ್ನರಾರೆನ್ನಿಂಪಂ

ಅನಂತರಂ ಪಾಸ್ತ್ರಿಗ್ರಾಹಕನಾಗಿ ತನ್ನಂ ನೆಮ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿರ್ವ
ದಯಿತಸಾಮಂತನೊಳಿತೆಂದಂ

ಇನಿಯಳ್ ಪೋದ ಬಚ್ಚಿಕ್ಕಮೆನ್ನಿರವು ತಾರಾಮಂಡಲಂ ಪೋದ ಲೋ
ಚನಮಿರ್ಪಂತೆ ಸುಗಂಧ ಪೋದ ಕಚ್ಚಿವೂರ್ವಿರ್ಪಂತೆ ತೀವಿರ್ವ ಜೀ
ವನಮೆಲ್ಲಂ ನೆಚ್ಚಿಪೋದ ಹೊಟ್ಟುಗೆಚ್ಚಿ ತಾನಿರ್ಪಂತೆ ದೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಭಾ
ಜನಮಿರ್ದೇನಸು ಪೋದ ಬಾಚ್ಚಿಣನಿದರ್ಕಾದೊಡೊಡೇಂ ಬಿಚ್ಚೊಡೇಂ

ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ

ಇದಜೊಳ್ ವಲ್ಲಭೆ ಕಾದಿ ಕೊಳ್ಳ ಧನಮಾ ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರೀರತ್ನಮಿ
ಲ್ಲದ ಬಾಳ್ಗೊಟೆ ಗಡೇಕೆ ಕೋಟಲೆಗಳೇಬಲ್ ಶತ್ರು ಸಾಯಲ್ ಕಡಂ
ಗಿದಪಂ ತಾಂ ಗತ ಕೊಲ್ವುದಾರನಕಟೇ ಬೇಳೆಂಬಮಿನ್ನೇಕೆ ಸಾ
ಯದೊಡಂ ತೀರದೆ ಕಾಯಮಂ ತೊಳೆಯಲಿನ್ನುಂ ರಾಜ್ಯದೊಳ್
ಬಾಚ್ಚುದೇಂ

ಮುನಿಸಯ್ಯಂ ತೆರದಿಂದಲಪ್ಪದದಜಿಗೊಳ್ ಸ್ತೀಸಂಭವಂ ತಿಣ್ಣನಾ
ಮುನಿಸಂ ತಂದನ ಕಂಠಪೀಠತಳದೊಳ್ ತಂದಿಟ್ಟು ರಕ್ತಾಂಬು ಮ
ಜ್ಜನಮಂ ಮಾಡಿಸಿ ಮಸ್ತಕಾಂಬುರುಹದಿಂದಂ ಪೂಜೆಗೆಯ್ದಾಂತೊಡಾ
ತನ ಕೂರ್ವಾಳ್ ಕರವಾಳ್ ದಲುಂತು ಮರವಾಳ್ ಪಾಟೂರ
ಮೈಲಾರನಾ

ಎಂದು ಕೊಕ್ಕುರಿಸಿ ಮಾಣದೆ

ಏಜಿ ಬರೆಗೊಂಡ ಜೂದುಂ

ಗಾಜನವೊಲ್ ಲಗ್ಗೆಮಾಡಲೊಲ್ಲದೆ ಪಡೆಯಂ

ಸಾಱಿಸಿ ಮುಂದುಂ ಪಿಂಗುವ

ನೀಱಿಯವೊಲ್ ತೆಗೆಯವೇಟ್ಟಿನಾ ವಸುಷೇಣಂ

ಜನ್ನ-ಅನಂತನಾಥ ಪುರಾಣ

ಸು. (೧೨೨೫)

೫೮. ಮನಸಿಜನ ಮಾಯೆ

ಆ ಕಥೆ ಮತ್ತೆಂತೆಂದೊಡಿ
ಳಾಕಾಂತೆಗವಂತಿ ವಿಷಯಮಾಸ್ತದವೊಲ್ ಶೋ
ಭಾಕರಮಾಯ್ತದಱಿಱಿ ನಾ
ಸಾಕುಟ್ಟಳದಂತೆ ಮೆಱಿವುದುಜ್ಜೇನಿ ಪುರಂ

ಆ ಪುರದರಸಂ ನತಭೂ
ಮೀಪಾಲರ ಮಕುಟಮಸ್ತಕದೆ ನಿಜ ತೇಜೋ
ರೂಪಕಮೆ ಪದ್ಮರಾಗದ
ದೀಪದವೊಲ್ ಮೆಱಿವಿನಂ ಯಶೌಘಂ ಮೆಱಿವಂ

ದೊರೆವಡೆದ ಯಶೌಘನ ಭೂ
ವರತಿಳಕನ ಕಣ್ಣಳಂಗರಕ್ಕರ್ ಮನಮಾ
ಭರಣಂ ರಾಜ್ಯಶ್ರೀ ಸಹ
ಚರಿಯನೆ ಸಂದತ್ತು ಚಂದ್ರಮತಿಗರಸಿತನಂ

ಅನಿತೆಸೆವ ಚಂದ್ರಮತಿಗಂ
ಜನಪತಿಗಂ ಪುಟ್ಟಿದಂ ಯಶೋಧರನೆಂಬಂ
ಜನಮೋಹನಬಾಣಂ ಕ
ರ್ಬಿನ ಬಿಲ್ಲಂ ನನೆಯ ನಾರಿಗಂ ಪುಟ್ಟಿದವೊಲ್

ನೋಡುವ ಕಣ್ಣಳ ಸಿರಿ ಮಾ
ತಾಡುವ ಬಾಯ್ಕಳ ರಸಾಯನಂ ಸಂತಸದಿಂ
ಕೂಡುವ ತೋಳ್ಗಳ ಪುಣ್ಯಂ
ನಾಡಾಡಿಯೆ ರೂಪು ಕುವರ ವಿದ್ಯಾಧರನಾ

ಅಮೃತಮತಿ ಗಡ ಯಶೋಧರ
ನ ಮನಃಪ್ರಿಯೆ ಆಕೆ ದೀವಮಾಗೆ ಪುಳಿಂದಂ
ಸುಮನೋಬಾಣಂ ತದ್ಭೂ
ರಮಣನನೊಲಿದಂತೆ ಗೋರಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿರ್ಕುಂ

ಅವನಿಪನೋರ್ಮೆ ಸಭಾಮಣಿ
ಭವನದಿನಂಬರ ತರಂಗಿಣೀ ಪುಳಿನಮನೇ
ಐವ ಹಂಸನಂತೆ ಶಯ್ಯಾ
ಧವಳ ಪ್ರಾಸಾದತಳಮನೇಱಿದನರಸಾ

ಅಮೃತಮತಿ ಸಹಿತಮಾ ಚಂ
ದ್ರಮತಿಯ ಸುತನಂತು ಮೆಱಿವ ದವಳಾರದೊಳ
ಭ್ರಮು ವೆರಸಭ್ರಗಜಂ ವಿ
ಭ್ರಮದಿಂದಂ ಸೆಜ್ಜರಕ್ಕೆ ಬಂದವೊಲಿಸೆಗುಂ

ಹೃದಯಪ್ರಿಯರಂತೊಳಗಿದ
ಪದದೊಳ್ ಗರಟೆಗೆಯ ಜಾವದುಕ್ಕಡದುಲಿ ಮ
ಱ್ಗಿದ ಪೊತ್ತು ಸೂಱ್ಗೆ ಕರುಮಾ
ಡದ ಪಕ್ಕದೊಳಿದ್ ಪಟ್ಟದಾನೆಯ ಬದಗಂ

ಬಿನದಕೆ ಪಾಡುತ್ತಿರೆ ನುಣ್
ದನಿ ನಿದ್ರೆಗೆ ಕತಕಬೀಜಮಾಯ್ತೆನೆ ವೃಗಲೋ
ಚನೆ ತಿಳಿದಾಲಿಸಿ ಮುಟ್ಟಿದ
ಮನಮಂ ತೊಟ್ಟನೆ ಪಸಾಯದಾನಂಗೊಟ್ಟಳ

ಅಂತೆಸೆಯೆ ಪಾಡುತ್ತಿರೆ ತ
ದ್ವಂತಿಪನತಿನೂತ್ನಗೀತ ಪಾತನ ವಿಕಲ
ಸ್ವಾಂತೆಗೆ ನೋಡುವ ಕೂಡುವ
ಚಿಂತೆ ಕಡಲ್ಪರಿದುದಂದು ಬೆಳಗಪ್ಪಿನೆಗಂ

ಮನದನ್ನಳಪ್ಪ ಕೆಳದಿಗೆ
ಮನಮಂ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಬಲಿಕ ಕಲಿಸಿದೊಡವಳಾ
ತನ ರೂಪುಗಂಡು ಕಣ್ಣಂ
ಮನಕ್ಕಮುದ್ಗಾರವೆತ್ತು ಭೋಂಕನೆ ಮಗುಳ್ಳಳಾ

ಅವ್ಯತಮತಿಯೆತ್ತ ರೂಪಾ
ಧಮನಷ್ಟಾವಂಕನೆತ್ತ ಚಿತ್ರಮಸಾಶ್ರೀ
ರಮತೇ ನಾರೀ ಎಂಬುದು
ಸಮನಿಸಿದುದು ಬೆಂದ ಬಿದಿಗೆ ಕಣ್ಣಿಲ್ಲಕ್ಕುಂ

ಎನುತಂ ಬಂದು ವಿಷಣ್ಣಾ
ನನೆಯಂ ಮಾರ್ಗಾವಲಗ್ನನೇಶ್ರಿಯನುಚ್ಛ್ವಾಸ
ಸ ನಿತಪ್ತಾಧರ ರುಚಿಯಂ
ಮನುಜೇಂದ್ರಾಂಗನೆಯನೆಯ್ದಿ ಕಂಡಿಂತೆಂದಳಾ

ಕಂತುವಿನ ಕಯ್ಯ ಕೂರಸಿ
ಯಂತಿರೆ ಗರಗರಿಕೆವಡೆದು ಪೊಳೆವಸಿಯಳೆ ನೀನ್
ಇಂತಪ್ಪ ಕಾಮದೇವಂ
ಗೆಂತೆಂತಾಯ್ದುಱಿಸಿ ಕೂರ್ತೆಯಿಂದಾನಱಿಯೆಂ

ಈ ದೊರೆಯನೆಂದು ತೋಱಲ್
ಮೇದಿನಿಯೊಳಗಾತನಲ್ಲದಿಲ್ಲನೆ ಪೇಟ್ ಪೇಟ್
ಕಾದಲನಂತಿರೆ ಚೆಲ್ಪನೆ
ದೂದವಿ ನೀನೆನ್ನ ಕೊಂದೆಯೆಂದೊಡೆ ಪೇಟ್ಟಳಾ

ಪಱಿದಲೆ ಕುಲಿನೊಸಲಱಿಗ
ಣ್ಣೊಱಿವಾಯ್ ಹಪ್ಪಳಿಕೆಮೂಗು ಮುರುಟಿದ ಕಿವಿ ಬಿ
ಬ್ಬಿಱುವಲ್ ಕುಸಿಗೊರಲಿಱಿದೆರ್
ಮೊಱಂಟ ಬೆನ್ ಬಾತ ಬಸಿಱಡಂಗಿದ ಜಘನಂ

ಕಪಿಮೊವಲ ಪಟಿಯ ಕುಟಿಯಂ
ತೆಪಿದಂದದ ಮೆಯ್ಯನಾತಮಾತನ ಕಯ್ಯಳ್
ಕುಟುಗಣ್ಣು ಕೂನಬೆಲ್ ಕಾಲ್
ಮುಪಿಯಿಸುವುದು ಟೊಂಕ ಮುಪಿದ ಕತ್ತಿಯ ಕಾಲಂ

ಮುದುಗರಡಿಯ ಮುದುದೊವಲಂ
ದದ ಕರಿಯಂ ತಾಳಕಾಯ ಮೋಳಿಗೆಯಂದಂ
ದದ ಮುರುಡನಷ್ಟವಂಕಂ
ಮೊದಲೊಣಗಿದ ಕೂನ ಗೊರಡಿನಂದದ ಕೊಂಕಂ

ಎಂದೊಡೆ ದೂದವಿಗವಳಿಂ
ತೆಂದಳ್ ಗರಗರಿಕೆ ಕೊರಲೊಳೀಕ್ಷಣದೊಳ್ ವಾರ್
ಬಿಂದು ಮಿಡುಕೆರ್ಡೆಯೊಳೊದವೆ ಪು
ಳಿಂದನ ಕಣೆಗಟ್ಟಿ ನಿಂದ ವನಹರಿಣಿಯವೊಲ್

ಕರಿದಾದೊಡೆ ಕತ್ತರಿಯಂ
ಮುರುಡಾದೊಡೆ ಮಲಯಜಂಗಳಂ ಕೊಂಕಿದೊಡೇಂ
ಸ್ತುರಚಾಪಮನಿಳಿಕಯ್ವರೆ
ಮರುಳೇ ಪೊಲ್ಲಮೆಯೆ ಲೇಸು ನಲ್ಲರ ಮೆಯ್ಯೊಳ್

ಒಲವಾದೊಡೆ ರೂಪಿನ ಕೋ
ಟಲೆಯೇವುದೊ ಕಾರ್ಯಮಾಗೆ ಕಾರಣದಿಂದಂ
ಫಲಮೇನಿಂದೆನಗಾತನೆ
ಕುಲದೈವಂ ಕಾಮದೇವನಿಂದ್ರಂ ಚಂದ್ರಂ

ಎಂದಾಕೆಗೆ ಲಂಚಮನಿ
ತ್ತೆಂದುದನೆಂದೆರವಿಗೊಂಡು ಕಪಿಪುವುದುಮವಳ್
ಸಂದಿಸಿದೊಡವೃತಮತಿ ರಾ
ತ್ರಿಂದಿವಮಾತನೊಳೆ ಸಲಿಸಿದಳ್ ತೆಪಪುಗಳಂ

ಆ ವಿಕಟಾಂಗನೊಳಂತಾ
 ದೇವಿಗೆ ರುಚಿಯಾಗೆ ರತಿಫಲಾಸ್ವಾದನದೊಳ್
 ಬೇವಂ ಮೆಚ್ಚಿದ ಕಾಗೆಗೆ
 ಮಾವಿಳಿದಪ್ಪಂತೆ ಪತಿಯೊಳಿಳಿದಾಯ್ತು ಮನಂ

ಆ ಗಂಡನನಪ್ಪಿದ ತೋಳ್
 ಪೋಗಂಡನನಪ್ಪುವಂತೆಮಾಡಿದ ಬಿದಿಯಂ
 ಮೂಗಂ ಕೊಯ್ದಿಟ್ಟೆಗೆಯೊಳ್
 ಪೋಗೊರಸದೆ ಕಂಡೆನಾದೊಡೇಂ ಬಿಟ್ಟೆಪೆನೇ

ಎನೆ ಕೇಳ್ವು ಮಾರಿದತ್ತಾ
 ವನಿಪನವಂಗಭಯರುಚಿ ಬಲಿಕ್ಕಿಂತೆಂದಂ
 ಮನಸಿಜನ ಮಾಯೆ ವಿಧಿವಿಳ
 ಸನದ ನೆರಂಬಡೆಯೆ ಕೊಂದು ಕೂಗದೆ ನರರಂ

ಜನ್ಮ-ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ
 (ಸು. ೧೨೨೫)

೫೯. ಮಾಗಿ

ಸುತ್ತಿ ಮುಗುಳ್ತ ಜಾದಿಯನಲರ್ಚಿಸಿ ಧೂಳಿಯಿನಿಂದುಕಾಂತಿಯಂ
ಮುತ್ತಿ ಪಿಕಪ್ರಣಾದಮನಡಂಗಿಸಿ ನೈದಿಲ ಕಂಪನೈದೆ ಪೊ
ತ್ತಿತ್ತಿ ಸರೋಜದೈಸಿರಿಯನೊಯ್ಯನೆ ಸಣ್ಣಿಸಿ ಪಶ್ಚಿಮಾನಿಲೋ
ದ್ವಲತ್ತಿಯನೊಲ್ಲ ತೀಡಿದುದು ಮೂಡಣಗಾಳಿ ಹಿಮಪ್ರವೇಶದೊಳ್

ಅತಿಶೀತಳಕಂದು ಹಿಮ
ಕ್ಷಿತಿಧರಮಂ ಸಾರ್ದು ನಡೆಯಲಳ್ಳಿ ನಡೆದನು
ನ್ನತದಕ್ಷಿಣಾಯನದೊಳಾ
ತತತುಹಿನಾಚಳದೊಳೊಪ್ಪುವಂಬುಜಮಿತ್ರಂ

ಘನತರಶೀತದೇಪ್ಪಿಗುಚಿ ತನ್ನ ಮನಃಪ್ರಿಯೆಯಾದ ಪದ್ಮಿನೀ
ವನಿತೆ ಬಿಗುರ್ತು ತಾಂ ಕ್ಷಯಮನೈದಿರೆ ಕಂಡು ತದೀಯ ಚಿಂತೆಯಿಂ
ತನು ಪರಿಪಾಂಡುರತ್ನಮನೆ ತಾಳ್ಪದೊ ಮೇಣಿರದೆಂಬವೊಲ್ಲುಷಾ
ರನಿಕರಲಿಪ್ತಮಾಸ ರವಿಮಂಡಲವೊಪ್ಪುಗುಮಂದು ಮಾಗಿಯೊಳ್

ನೇಸರ ಬಿಂಬಂ ಮಂಜುಚಿ
ಬಾಸಣಿಸಲ್ಮೈಲುದಿನೊಳಡಂಗಿ ವಿಯತ್ತಿಂ
ಬಾಸತಿಯ ರನ್ನದಾಳಿಯ
ಮೈಸಿರಿಯನೆ ಪೊಲ್ಲು ಮಾಗಿಯೊಳ್ ಶೋಭಿಸುಗುಂ

ಅವಿವೇಕಿಯಾದ ನೃಪನೊ
ಪ್ಪುವ ಪುಣ್ಯಂ ತೀರ್ದು ದೋಷಮುಂ ಪೊಂಗುವವೋಲ್
ದಿವಸಂ ಭೋಂಕೆನೆ ತೀರ್ದೋ
ಡುವುದು ನಿಶೀಥಿನಿಯದೈದೆ ತುಹಿನಾಗಮದೊಳ್

ಪೊಸಪನ್ನೀರೊಳ್‌ಲತಾಂತಸ್ತಬಕಮನೊಲವಿಂ ತೊಯ್ದು ಭರ್ತಾರನಾದ
 ಬ್ಬಸಖಂ ಮೇಣ್ಣಿಟ್ಟಗಲ್ವಾದಿವಸವಧುಗೆತೋರ್ಪೆಲ್ಲಕೋಪಾಗ್ನಿಯಂ ಶೋ
 ಭಿಸುವಸ್ವಪ್ನೇಂದ್ರದಿಗ್ಭಾಮಿನಿಯುಪಶಮನಂ ಗೆಯ್ಯಲೊಲ್ವಂತಳೆಂಬಂ
 ತೆಸೆಗುಂ ಮುನ್ಮಾಗಿಯೊಳ್ಳೂಡುವ ಹಿಮರುಚಿಬಿಂಬಂ ತಮಶೈಲ್ಯಲ
 ಶಂಬಂ

ತಂಗೊಳದೊಳಾಡಿ ತೊಯ್ದು ಮು
 ನಂಗೊಳಿಪರಸಂಚಿಯಂತೆ ನವಶೀತಳದು
 ತ್ತುಂಗತಿಯಂ ಪಸರಿಸುತುಂ
 ಕಂಗೆಸೆವುದು ಮಾಗಿಯೊಳ್ಳುಧಾಕರಬಿಂಬಂ

ಮಂಜು ಮುಸುಂಕೆ ಮಗುಚ್ಚಿತಿ
 ಭಂಜಿಸುವುವು ಮಧುರವಾಕ್ತತಿಗೆ ಕುಜನರ ಹೃ
 ತ್ಯಂಜಂಗಳ್ ಕೊಱಗುವವೋಲ್
 ಮಂಜುಳಶಿಶಿರಾತಿರೇಕದೊಳ್ಳಮಲಂಗಳ್

ಮುಚ್ಚಿ ಮುಸುಂಕಿದಿಬ್ಬನಿಯ ನುಣ್ಣಿನಿಗಳ್ಗೆ ಸಿಲ್ಕೆ ತೋಱುವಾ
 ಪಚ್ಚಪಸುರ್ಪಳಂಚುವೆಲೆಯಾಂತು ವಿರಾಜಿಸುಗುಂ ಕುಜೋತ್ಪರಂ
 ನಿಚ್ಚಮಲಂಪಿನಿನ ವಸಂತಮನಂದುಚಿ ಪಾರ್ದು ನೊಂದು ತಾಂ
 ಬಿಚ್ಚನೆ ಬಾಷ್ಪವಾರಿಯನೆ ತುಂಬಿ ವಿಜೃಂಭಿಸುವಂತೆ ಮಾಗಿಯೊಳ್

ನುತಪುಣ್ಯಫಲಂ ತೀರ್ದಾ
 ಕ್ಷಿತಿಪನ ಸಿರಿ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೊಳಗಾಗುವವೋಲ್
 ವಿತತತಟಾಕೋದರಸಂ
 ಚಿತಸಲಿಲಂ ತೀರ್ದುದಮನು ಶಿಶಿರಾಗಮದೊಳ್

ಸೋಮರಾಜ-ಉದ್ಭಟಕಾವ್ಯಂ
 ಸು. (೧೭೨೫)

೬೦. ಗ್ರೀಷ್ಮ

ಪುತ್ತಿನ ಬಾಯ್ಗಳಿಂ ಪುಗುವ ಚಂಡಮರೀಚಿಮರೀಚಿ ಧಳ್ಳೆನಲ್
ಕುತ್ತಿದ ಕೊಳ್ಳಿಯಂತೆ ಸುಡೆ ನೆತ್ತಿವರಲ್ಲಳರಲ್ಲಳಂದದಿಂ
ಪೊತ್ತಿ ಸಿಡಿಲ್ಲ ಪಾಜಿದುವು ವತ್ತವಿಷಾನಲವಿಷ್ಣುಲಿಂಗ ಮು
ಣ್ಣುತ್ತಿರೆ ಕೋಪಸಿಂ ವಿಷಧರಂಗಳೊಳೆಂಬಿನಮಾನಿದಾಘದೊಳ್

ಕೆಂಡದ ಮುಖೆ ಕೊಂಡವ್ವುದ
ಜಾಂಡದಿನಿಳೆ ದೂವೆಗಿಚ್ಚನುಗುಳ್ಳಪ್ಪುದು ದಿ
ಜ್ಜುಂಡಲಮಿಂದುರಿಗೊಳ್ಳಿಯ
ತಂಡದೆ ಕೇರ್ಗಟ್ಟಿತೆನಿಸಿ ತೋಜುತ್ತದಪೊಳ್

ತಾಪದ ಬಳ್ಳಿ ಮೀಪದ ದವಾನಲನಾಪದ ಬೆಂಚಿ ತಾಯ್ತುಣ
ಲೋಪದ ಸಿಂಧು ಬೆಂದೊಡೆದು ಪಾಪದ ಬೆಟ್ಟು ಕರಿಂಕುವೋಗಿ ಕ
ರ್ಪೇಪದರಣ್ಯಭೂಮಿ ಬೆಮುಪೇಪದ ದೇಹಿಸಮೂಹ ಮೂಷ್ಮೆಯಂ
ಪೇಪದ ಭಾನು ಭಾನುಬಿಸುಪೇಪದಿಳಾತಳಮಿಲ್ಲದೆಲ್ಲಿಯುಂ

ನಡುವಗಲ ಪುಗಿಲ ಬಿಸಿಲೊಳ್
ಬಿಡೆ ನಾಲಗೆಗಿತ್ತು ತೇಂಕಿ ತನ್ನಯ ನೆಬಲಂ
ಕಡುಗಪ್ಪಲೆಂದು ಪೊರಳ
ಲೋಡರಿಸಿ ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಲಿದರ್ ವನ್ಯಲುಲಾಯಂ
ನೋಡಿದೆಮೆ ಸೀಗುಮೊಯ್ತನೆ
ತೀಡಿದ ಬಗೆ ಬೇಗುಮುರಿದೊಡುಗ್ರತೆಯಿಂ ಮಾ
ತಾಡಿದ ಬಾಯ್ ಪೊತ್ತುಗುಮೆನೆ
ನಾಡೆಯಗುವಿಸಿದುದನುಗತೋಷ್ಮಂ ಗ್ರೀಷ್ಮಂ

ಎರಡನೆಯ ಗುಣವರ್ನು-ಪುಷ್ಪದಂತ ಪುರಾಣ

(ಸು. ೧೨೩೫)

೬೧. ಸಂಧ್ಯಾರಾಗ

ಮಿಸುಗುವ ಕಾಂಚನಾಚಳದ ಕಾಂತಿಕಳಾಪಮನೆಯ್ಲಿ ಪೀರ್ದು ತ
ನ್ನೆಸಕದ ಕಾಯ್ವಿನುಗ್ರತೆಯಿನಾತಪಮಾತಪನೀಯದೀಧಿತಿ
ಪ್ರಸರಮನಿಕ್ಕಿಸಲೈಯದಿಂತು ಮಗುಳ್ಳಿದುದೆಂಬಿನಂ ವಿರಾ
ಜಿಸಿದುದು ಪೊಂಬಿಸಿಲ್ಪದೆಸಿನಿಂದಪ್ರಹರಾರ್ಧಕಾಲದೊಳ

ಬಂದೊಲವಿಂದಮೆನ್ನೊಳೊಡಗೂಡಿಯುಮಂತಿರದತ್ತ ವಾರುಣೀ
ಸೌಂದರಿಗಾಸೆಗೆಯ್ದನಿನನೆಂದು ಕರಂ ಮನದಲ್ಲಿ ಪೇಸಿ ಮಾ
ಧ್ಯಂದಿನಲಕ್ಷ್ಮಿ ನೂಂಕೆ ಪವಮಾನಪಥಾಂತರದಿಂ ಕೆಲಕ್ಕೆ ಬೀ
ಟ್ಟಿಂದದೆ ಭಾನು ತಾನಿರದೆ ಪೊರ್ದಿದನಿಂತಪರಾಚಳೇಂದ್ರಮಂ

ವನನಿಧಿಯ ಗುಣ್ಣನೀಕ್ಷಿಸ
ವಿನೋದದಿಂದೆಟ್ಟು ನಿಂದ ವರುಣನ ವಿಳಸ
ತ್ಯನಕಮಕುಟಾಗ್ರರತ್ನಮಿ
ದೆನಿಸಿದುದಿನಬಿಂಬಮಸ್ತಗಿರಿಮಸ್ತಕದೊಳ

ಬಿಸರುಹಮಿತ್ರನೆಂದೆನಿಸಿದೆಮ್ಮಿನನೋವದೆ ರಾಜಬಾಧೆಗೊ
ಪ್ಪಿಸಿ ನೆಹಿ ಸಾರ್ದನೋಲಗಿಪ ಭೃಂಗಭಟಾವಳಿ ಬಿಟ್ಟು ಪೋಯ್ತು ತ
ಟ್ಟಿಸೆವ ವಿಕಾಸಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪಗೆಯಂ ನೆಹಿ ಪೊರ್ದಿದುದೇವುದೆಂತು ಜೀ
ವಿಸುವುದೆನುತ್ತೆ ಮೂರ್ಚ್ಛಿಸುವವೋಲ್ಮಗಿದತ್ತರವಿಂದಸಂಕುಳಂ

ಲಲಿತವಿಳಾಸಮಗ್ನಿ ದಿನನಾಥವಿಯೋಗದೊಳಾದವಸ್ಥೆಯ
ಗ್ಗಳಿಸಿರೆ ಕಂಡು ತಾಂ ನಲವಿನಿಂ ನಗುತುಂ ನೆಲೆವೆರ್ಚಿ ರಂಜಿಪು
ತ್ಯಳನಿಗೆ ಕೋಪದಿಂ ಪುದಿದು ಪದ್ಮಿನಿ ಪಲ್ಲೊಳಿವಂದಮಾಯ್ತು ಕು
ಟ್ಟಲಿತಸರೋರುಹೋದರಗತೋನ್ಮದಭೃಂಗರುಣತ್ಯುತಸ್ವನಂ

ಇನನ ವಿಯೋಗಾವಸ್ಥೆಯ
 ದಿನಗಂ ನಿನಗಂ ಸಮಾನಮೆನುತುಂ ಮುನಿವ
 ಬ್ಜನಿಯ ಕೆಲದಲ್ಲಿ ಕೋಕಾಂ
 ಗನೆ ಕಣ್ಣಿನಿಯಂ ಕಲಿಲ್ವಿ ಬೇಡಿಸಿತಾಗಳ್

ವರುಣಂಗಿಕ್ಕುವ ಚಾಮರೀಚಮರಜಾತಾಲೋಲವಾತಾಹತೋ
 ತ್ವರದಿಂದಂಜನಕುಂಜರೇಂದ್ರದ ಕನತ್ತುಂಭಾಗ್ರಸಿಂಧೂರಬಂ
 ಧುರರೇಣುಪ್ರಕರಂಗಳಂ ಪಡೆದು ಪತ್ತಿತ್ತೆಂಬವೋಲಂಬರಾಂ
 ತರಮಂ ತಟ್ಟು ವಿರಾಜಿಸಿತ್ತೆಸೆವ ಸಂಧ್ಯಾರಾಗರುಗ್ಗುಂಡಳಂ

ಅಂಬರಮದು ಮಿತ್ರವಿಯೋ
 ಗಂ ಬೇಗದೊಳಾಗಲಾಗಳುಬೈಗದಿಂ ಕಾ
 ಷಾಂಬರಮಂ ತಳೆದುದು ತಾ
 ನೆಂಬಿನಮಾಸಂಜೆಗೆಂಪಿನಿಂ ರಂಜಿಸುಗುಂ

ಕಮಲಭವ-ಶಾಂತೀಶ್ವರ ಪುರಾಣ
 (ಸು. ೧೨೨೫)

೬೨. ಪುನರ್ಮಿಲನ

ಬಾಂದೊಪ್ಪಿದಲೆಯಂ ಪೂಗಣೆಯಂಗೆ ಸಾಪಮನಿತ್ತುದಂ ಬಸಂತನಿಂ
ನೆಲೆವೀಡಿನೊಳಿದಿಚ್ಚೆಗಾರ್ತಿ ಕೇಳ್ವ ಮುಚ್ಚೆವೋಗಿ ಬಲಿಯಮೆಂತಾನು
ಮೆಚ್ಚುತ್ತಿರಲೊಡನೆ

ಪರಿಗಿಡೆ ಕಣ್ಣ ನೀರೊಪ್ಪಿತುದೆಕ್ಕಸರಂಗಳ ತೋಪಮುತ್ತುಗಳ್
ಪುರಿದವೊಲಾದುದಿಟ್ಟ ಸಿರಿಕಂಡದ ಬೊಟ್ಟು ಕರಂಗಿ ಕಣ್ಣೆ ಕ
ತ್ತುರಿಯವೊಲೊಪ್ಪಿ ತೋಪಿದುದು ಸೂಡಿದ ಬಾಸಿಗಮಾಗಳಂತೆ ದ
ಳ್ಳುರಿ ತಗುಳ್ಳಂದದಿಂ ಕಪಿದುದಾಕೆಯ ಮೆಯ್ಯಿಸುಪೇನಳುಂಬನೋ

ಕುಳಿವ ಕೊಳಂಗೊಳ್ಳಲ ದಿಂಟಿಗೊಳ್ಳಮೆದಿರ್ಪ ಬೆಟ್ಟನೊ
ಳ್ಳೆಳೆದೊಳಮಾವಿನೊತ್ತಳಿರ ಕಾವಣದೊಳ್ಳರಿತ್ತರ್ಪ ಕಾಲ್ಕೊಳ್ಳ
ಬಳಸಿದ ಬಳ್ಳಿಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮಂಡವದೊಳ್ಳುಲಿದಾಡಿ ಮತ್ತೆಯುಂ
ಕಳೆಯಲಿನ್ನಿತ್ತುಮಾಪಳವಳುರ್ದಿದ ತನ್ನಯ ಮೆಯ್ಯ ಬೆಂಕೆಯಂ

ಕೆಂದಳಿರ ಪಲಿವ ಪಾಸಿನೊ
ಳಂದಬಡೆದಿಚ್ಚೆಗಾರ್ತಿ ನನೆವಿಲ್ಲಂ ತಾ
ನೆಂದಿಂಗೆ ಬಂದು ಕೂಡುವ
ನೆಂದಿಂತಡಿಗಡಿಗೆ ಗಿಳಿಗಳಂ ಬೆಸಗೊಳ್ಳಳ್

ತನಿವಣ್ಣಂ ಲಂಚವಿಾವೆಂ ಪುರುಳಿ ನಿನಗೆ ಪೂಗೊಂಚಲಂ ಬೇಗದಿಂದಂ
ನಿನಗೀವೆಂ ತುಂಬಿ ಕೆಂದಾವರೆಯ ಮಿಸುಪ ಮೇಲ್ಮೊಗ್ಗಿಯಂ
ಮಾಣದೆಂದುಂ
ನಿನಗೀವೇನಂಚೆ ಕಂಪಂ ನಿನಗೆ ಸಲಿಸುವೆಂ ಕೂಡೆ ತಂಗಾಳಿ ಯೆನ್ನೋ
ಪನನಿಂದಾರಯ್ಯ ತಂದೊನ್ನೊಡನಿರಿಸಿದೊಡೆಂದಾಕೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿರ್ಪಳ್

ಅನ್ನೆಗಮಿತ್ತಲಾಬಾಂದೊಱಿದಲೆಯನ ಸಾಪಂದಳಿದು ಬಂದು ನೀನೀ
ಪೂವಿನಪೊಬಿಲೊಳ್ಳನೆಯಂಬನೆಂಬರಸಾದೆ ನಿನ್ನ ಸಾಪಮೆನ್ನ ಮಾತ
ನೆಂದು ಕೇಳ್ವೈ, ಅಂಡೇ ತೀರ್ದುದು. ಈಬಾಬಿ ಮೊದಲಾದುದೆಲ್ಲಂ
ನಿನ್ನ ಪಾಡಿಯೆಂದೆಚ್ಚರಿಸಿ ಪೇಬ್ಬು ತನ್ನ ನೆಲೆಗೆ ಪಾಱುವೋಗೆ

ಗಿಳಿಯಂದಾಮಾತಂ ಕೇ
ಳ್ಳೆಳದಳಿರಂ ಗುಡಿಯನೆತ್ತಿಕೊಂಡೊಲವಿಂ ಕ
ಣ್ಣೊಳೆ ಪೋಗಿ ಕಂಪುವೊಬಲಂ
ಘಳಲನೆ ಪೊಕ್ಕಪಿಡುದು ಬಸಂತಂಗಾಗಳ್

ಅಂತಪಲೊಡನೆ ಕೋಗಿಲೆ ಕೈವಂದ ಮಾವಂ ಸಾರ್ದಂತೆಯುಂ,
ಬಿಸಿಲೊಳ್ಳೇಗುದಿಗೊಂಡವಂ ತಣ್ಣೊಳನಂ ಪೊಕ್ಕಂತೆಯುಂ, ಬಡವಂ
ಕಡವರಮಂ ಕಂಡಂತೆಯುಂ, ನಲ್ಲಳ ನುಡಿಯಂ ಕಾದಲಂ
ಕೇಳ್ವಂತೆಯುಂ, ನೀಱಿಯ ಕಾಲ್ಪೊಯ್ಲಿನಸುಗೆ ತಳಿರ್ತಂತೆಯುಂ,
ಪಿರಿದಪ್ಪ ಸಂತಸಮನೆಯ್ವಿ ಬಸಂತಂ, ತಳಿರ್ಪನೆಯೊಳ್ಳುಲನಂ ನೆನೆದು
ದೂರಿಸುತ್ತಿಚ್ಚಿಗಾರ್ತಿಗಾತೆಜನೆಲ್ಲಮಂ ಬಿನ್ನಪಂಗೆಯ್ವು ನಿಸ್ಸಾಳಮಂ
ಸೂಟೈಸವೇಬಿಲೊಡನೆ

ಕಳಸಂ ಕನ್ನಡಿ ಗುಡಿ ಪ
ಜ್ಜಳಿಸುವ ಮಾಂದಳಿರ ತೋರಣಂ ದೆಸೆದೆಸೆಯಂ
ಬಳಸಿರೆ ಬಾಜಿಪ ಪಱಿ ಕ
ಣ್ಣೊಳಿಸಿರೆ ಪೊರಮಟ್ಟರೊಸಗೆಯಿಂ ಪೊಸವೆಂಡಿರ್

ಅಂತು ಪಿರಿದಪ್ಪ ಒಸಗೆಯಿಂದಿಚ್ಚಿಗಾರ್ತಿ ಕಾವನನಿಡಿಗೊಂಬಲ್ಲಿ
ಅಡಿಯಂ ಬಲ್ವಿಡಿದುವು ನು
ಣ್ಣೊಡೆಯಂ ಪಿಡಿರಿಸಿದುವಡದರ್ ಕಾವನ ತೋಳಂ
ಬಿಡದಪ್ಪಿದುವಂದಾಕೆಯ
ಕೊಡಕೆವರಂ ನಿಮಿದು ಪೊಳೆವ ತುಱುಗೆಮೆಗಣ್ಣಳ್

ನಗೆವೊಗದೊಳ್ತೆಂಜೊಳೆದು ನುಣ್ಣುಟಿಯೊಳ್ಳೊಗಮಿಕ್ಕು ಗಲ್ಲದೊ
 ಳ್ಳಗುಟ್ಟು ಕೊಡಂಕೆಯೊಳ್ಳುಸುಳ್ಳು ಪೇರುರದೊಳ್ಳುಟಿದಾಡಿ ತೋಳ್ಳೊ
 ಳ್ಳೊಗಯಿಸಿ ಸೊರ್ಕೆ ಪೊರ್ಕುಟೊಳಡಂಗಿ ತೊಳಪ್ಪುಡೆಯೊಳ್ಳಡಿಲ್ಲ ಕಾ
 ಲುಗುರ್ಗೊಳ್ಳೆದೆ ಮಾಪೊಳೆದುವಾಕೆಯ ಡಾಳಮನಾಂತ ದಿಟ್ಟಿಗಳ್

ಬಟಿಕ್ಕೆ ಬಸಂತಂ ಮುಂತಾಗಿ ಬಂದು ಕಾಣೈಗೊಟ್ಟು ಕಂಡ ತನ್ನ
 ಪಡೆಯೆಲ್ಲಮನಳವಟಿದು ಮನ್ನಿಸಿ ನನೆವಿಲ್ಲ ಬಲ್ಲಹಂ ಕೈವಂದ ಮಾವೆಂ
 ಬಾನೆಯನಿಚ್ಚೆಗಾರ್ತಿವರಸೇಱು ನಡೆತಂದು ಕಂಪಿನ ಪೊಟಲಂ ಪೊಕು
 ಬೀದಿಗೊಂಡು ಬರ್ಪಾಗಳ್

ನೊಸಲೆಡೆಯಲ್ಲಿ ನೀಳ್ಳ ಕುರುಳೋಳಿಗಳುಳ್ಳುಲನಾಡೆ ಡಾಳಮಂ
 ಪಸರಿಪ ತೋಟಮುತ್ತಿನ ಸರಂ ಕೊರಲೊಳ್ಳಲೆಯೊತ್ತೆ ನಾಡೆಯುಂ
 ಮಿಸುಗುವ ಕಣ್ಣು ನುಣ್ಣೆಳಗು ಜೊನ್ನದೊಳೋರಗೆಯಾಗೆ ಸೊಂಪು ಸಂ
 ದಿಸೆ ಪೊಸರನ್ನದಾರತಿಯನೆತ್ತಿದರಗ್ಗದ ಗಾಡಿಕಾರ್ತಿಯರ್

ಬಿಳಿಯ ನನೆಯ ಕಣಿಗೆ ನಾಡೆ
 ಪಗೆವರೊಡಲು ಸುಗಿಯೆ ಕೂಡೆ
 ನೆಲನನೊಂದೆ ಕೊಡೆಯಿನಾಳ್ಳು
 ಮಿಸುಪ ಜಸವು ನಿಮಿರೆ ಕೇಳ್ಳು
 ಕುಳಿರ್ವ ಪೂಗೊಳಂಗಳಲ್ಲಿ
 ತಳಿರ ಕಾವಣಂಗಳಲ್ಲಿ
 ಪಳುಕುವೆಸೆದ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ
 ಪರಿವ ತೊಱಿಯ ತಡಿಗಳಲ್ಲಿ
 ತುಂಬಿವಿಂಡಿನಂತೆ ಪಾಡಿ
 ಜಕ್ಕವಕ್ಕೆಯಂತೆ ಕೂಡಿ
 ದೆಸೆಯನಿಚ್ಚೆಯಿಂದ ನೋಡಿ
 ಸೊಗಯಿಪಂಚೆಯಂತಿರಾಡಿ

ಪೊಳೆವ ತಳಿರ ನನೆಯ ಮೊನೆಯ
ತುಲುಗಿದಲರ ಬಳಸುವೆಲರ
ಮಿಳರ್ವ ಮಿಡಿಯ ಗಿಳಿಯ ನುಡಿಯ
ಪರಿವ ಕಾಲ ಕರ್ವಗೋಲ

ಚಿಲ್ವನಾಂತು ತೋರ್ಪ ಬನದ
ನಡುವೆ ತನ್ನದೊಂದು ಬಿನದ
ಮನುರೆ ಮಿಲುಪ ಬಟ್ಟದೊಡೆಯ
ಸೊಬಗು ರೂಡಿನಡೆದ ನಡೆಯ

ಚಿನ್ನೆಯರ್ದಳೊಡನೆ ಕೂಡಿ
ಮುಗುಳ ಸರಮನಡರೆ ಸೂಡಿ
ನಲ್ಲರೊಡನೆ ಕೂರ್ಮಿಯಿಂದೆ
ಕಾವನೊಡನೆ ಪೆರ್ಮಿಯಿಂದೆ

ಮಾವಿನಡಿಯೊಳಾಡುತುಂ
ಪಾಡನೆಯ್ವೆ ಕೇಳುತುಂ
ಪೊತ್ತಿನಿಂತು ಕಳೆಯುತುಂ
ತೊಲಗದಿದರೆಸೆಯುತುಂ

ಇಂತು ಕಾವದೇವನುಂ ಬಸಂತನುಂ ರೂಡಿನೆತ್ತು ಗಾಡಿಯಿಂ-
ದೊಪ್ಪಿದರ್.

ಆಂಡಯ್ಯ-ಕಬ್ಬಿಗರ ಕಾವ
(೧೭೩೫)

೬೩. ಸಲಿಲಕೇಳಿ

ಅಂತಾ ನವಮಾಲಿಕೆಯೊಳಿಷ್ಟು ಸುಖಕಾಮಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಿ
ರಲೊಂದು ದಿನಮಾ ನವಮಾಲಿಕೆ,

ಆ ನಳಿನಾಸ್ಯೆ ಯೌವನರಸಾಂಬುಧಿರಾಜಮರಾಳಯಾನೆ ಪಾ
ರೀನಸಮಾನನೇತ್ರ ವಿಮಳೋತ್ಪಳಕೇಸರವರ್ಣಿ ಸೈಕತ |
ಸ್ಥಾನನಿತಂಬೆ ಭೃಂಗನಿಭಕುಂತಳೆಯಾಂಸಹಿತಂ ವಯಸ್ಯಸಂ
ತಾನಸಮನ್ವಿತಂ ಸಲಿಲಕೇಳಿಗೆ ಬಂದಳದೊರ್ಮೆ ಲೀಲೆಯಿಂ
ಅವಳೊಡನೆ,

ಜಲರುಹವಕ್ತ್ರಿಯರ್ ಶಫರಲೋಚನೆಯರ್ ನವಕೂರ್ಮಪಾದೆಯರ್
ಪುಳಿನನಿತಂಬೆಯರ್ ಮಿಸುಪ ಶೈವಳಬಾಹುಳತಾವಿಳಾಸೆಯರ್
ಸುಲಲಿತಕಂಬುಕಂಧರೆಯರೊಪ್ಪುವ ವಿದ್ರುಮಸನ್ನಿಭೋಷ್ಣೆಯರ್
ಲಲನೆಯರೊಪ್ಪಿದರ್ ನಲಿದು ಜಂಗಮಜಾಹ್ನವಿಯರ್ ನಿರಂತರಂ

ಸುತ್ತಿದ ವೇಣಿಯೊತ್ತಿದ ಕುರುಳ್ ನವಕಂಚುಕಮುಟ್ಟು ಚಲ್ಲಣಂ
ಕತ್ತುರಿಬೊಟ್ಟು ಪಚ್ಚದೊಳೊಡಂಬಡೆ ರೌಪ್ಯಸುವರ್ಣಶೃಂಗಮಂ
ಜೊತ್ತಿನೊಳೊತ್ತಿ ಜೀರ್ಕೊಟವೆಯಂ ಪಿಡಿದೆಯ್ವಿದರಂಬುಕೇಳಿಗಂ
ದುತ್ತಮಕಾಂತೆಯರ್ ವಿನಯವಂತೆಯರಂಗಜತಾಪಶಾಂತೆಯರ್

ಅಂತು ತ್ರ್ಯಂಬಕದೇವರ ಮುಂದಣ ಸರೋವರಕ್ಕೆ ಬಂದು

ಸುಲಿ ಸುಲಿನಾಭಿಯಿಂ ನಳಿ ವಳಿತ್ರಯದಿಂ ಕಮಳಂ ಮುಖಾಬ್ಜದಿಂ
ಪೊಳೆವೆಳಮಿಂಗಳಕ್ಷೆಯುಗದಿಂಪುಳಿನಂ ಜಘನಸ್ಥಳದಿಂದೆ ಶೈವಳಂ
ಲಲಿತಭುಜಂಗಳಿಂದೊಗೆದುವೆಂಬಿನಮಂಬುವಿನೊಳ್ ವಿಳಾಸಿನೀ
ಕುಲನುನುರಾಗದಿಂ ಸಲಿಲಕೇಳಿಯನಂದೆಸಗಿತ್ತು ಲೀಲೆಯಿಂ

ಮದಭೃಂಗಕ್ಕೆಣೆಯಪ್ಪ ನುಣ್ಣುರುಳ ಕರ್ಪಿಂ ಚಾರುಚಂಚತ್ಯಟಾ
ಕ್ಷದ ಬೆಟ್ಟಿಂ ನವಪಲ್ಲವಾಧರದ ಕೆಂಪಿಂ ನಾರಿಯರ್ ವಾರಿಯೊಳ್
ಮೃದುಕಸ್ತೂರಿಯನುಧ್ವಚಂದನಮನೊಪ್ಪಿಂ ಕುಂಕುಮಶ್ರೀಣಿಯಂ
ಕದಡಿಟ್ಟಂತಿರೆ ಮಾಡಿಯಾಕೊಳನೊಳೊಲ್ಲೊಲಾಡಿದರ್ ಲೀಲೆಯಿಂ

ವಿಕಸದರುಣಾಬ್ಜದೊಳ್ ಚಂ
ದ್ರಕಳಾಕೃತಿ ತೋರ್ಪುದಿದು ವಿಚಿತ್ರಮೆನಲ್ ಯಾ
ವಕರಸದನೆಸೆವ ಕೆಯ್ಯೊಳ್
ಸುಕರಮೆನಲ್ ಶೃಂಗವಿತತಿಯೇನೊಪ್ಪಿದುದೋ

ಅಂಗಜನ್ಮಸಂಗೆ ಬಾಣನಿ
ಷಂಗಮನೊಲ್ಲೀವ ರತಿಯವೊಲ್ ಪದೆಸಿಂದಾ
ಅಂಗನೆಯರ್ತಾಂ ಜಲಯಂ
ಶೃಂಗಳನುರುಕರದೊಳಾಂತು ಕಣ್ಣೆಸೆದಿದರ್

ಕಡುಪಿಂ ಬಂದೊರ್ಬಳಾರ್ಪಿಂ ಕುಳಿರ್ವ ಜಲವನಾದ್‌ಂಡಿಯಿಂ
ವೆಡೆಗೆಂತಾ ಪೋಪೆಯೊಡ್ಡೊಡ್ಡೆ ನಗೆ ಮಗುಟ್ಟು ನೀಂ
ಬೆನ್ನನೆಂದಾಗಳಿಯ್ತುಂ
ದೆಡೆಗಾಲಂ ನೀಡಿ ಮುಂದಿಟ್ಟಡರ್ಪ ವರಧನುರ್ಧಾರಿ ನಿಂತಂತೆ ಶೃಂಗಂ
ಬಿಡದಂಗೈ ಕೆನ್ನೆಗೆಯ್ದಲ್ ನಿಮಿದುರ್ ಕೆಳದಿಯಂ ಪೊಯ್ದು
ಸಿಂತಾದಳೊರ್ಬಳಾ

ಭವನ ಲಲಾಟಲೋಚನದ ವಹ್ನಿಗೆ ಭಾಜನಮಾದ ಕಾಮದಾ
ಹವನುಱಿ ನಂದಿಸಲ್ ಮಗುಟ್ಟು ಪುಟ್ಟಿಸಲಾರ್ತಪರಾದೊಡೇಂ ! ಸದಾ
ಶಿವನ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಪತಿ ಬಂದಪುದೆಂದುಱಿದಂತರಂಗಸಂ
ಭವನವನೆಂದು ನೀರ್‌ದಳಿವರೊರ್ಬರದೊರ್ಬರೊಳಾವಿದಗ್ಗೆಯರ್

ತರುಣಿಯರಂಬುಕೇಳಿಗೆ ಲಸಜ್ಜಳವಂ ಪುಗುವಾಗಳೊರ್ಬರೊ
 ಬರ ನೆಟಲೊಂದನೇಕವಿಧದಿಂ ತೆಪ್ಪಿಯೊಟ್ಟಲೊಳೆಯ್ದಿ ತೋಜಲ
 ಚ್ಚರಿಯೆನಲೊಪ್ಪುತಿರ್ದುಹಿಲೋಕದಿನೇಬ್ಬಿಯ ನಾಗಕನ್ಯಕಾ
 ಪರಿಕರಮೊಳ್ಳಿನಿಂ ಸಲಿಲಕೇಳಿಗೆ ಭೋರನೆ ಬರ್ಪ ಮಾಪ್ಪಿಯಿಂ

ಕೆಳದಿಯರೊರ್ಬರೊರ್ಬರ ಮುಖಾಂಬುಜದೊಳ್ ಪೊಸಪೊನ್ನ
 ಚೆನ್ನಜೀ
 ಕೊಱವಿಯನೊತ್ತಲಾ ಸಲಿಲಧಾರೆಯ ಬೆಂಬಲಿಯೊಳ್ ಸಿತಾಪ್ಪಿ ಕೋ
 ಮಳರುಚಿ ನೀಳ್ವರಲೈ ಜಲಯಂತ್ರದ ನೀರ್ ತವೆ ತೀರ್ದೊಡಂ ಧೃಗಂ
 ಚಳರುಚಿ ನೀರ್ಗಳೆಂದು ಜಲಯಂತ್ರನುನೊತ್ತಿ ಬಲಿಲ್ವರಾಕೆಯರ್

ಅಂತು ಜಲದೇವತೆಯರೆ ವಿಳಾಸಿನಿಯರಾದಂತೆಯುಂ, ಎಳಮಿಂಗಳೆ
 ಕೆಳದಿಯರಾದಂತೆಯುಂ, ತೆರೆದುಜುಗಲೆ ತರುಣಿಯರಾದಂತೆಯುಂ,
 ಮರಾಳಮಂಡಳಿಯೆ ಮಾನಿನಿಯರಾದಂತೆಯುಂ, ಜಲರುಹಪಜ್ಜಿಯೆ
 ಲಲನೆಯರಾದಂತೆಯುಂ, ಕುಮುದಕುಲಮೆ ರಮಣಿಯರಾದಂತೆಯುಂ,
 ಬಿಸಜಲತೆಯೆ ಶಶಿಮುಖಿಯರಾದಂತೆಯುಂ, ಲಾವಣ್ಯ ರಸಮೆ ಭಾವಕಿ
 ಯರಾದಂತೆಯುಂ ಜಲಕೇಳಿಯನೆಸಗುವ ಲಲನೆಯರ ನಡುವೆ,

ನೂತನಶಾರಕಾತತಿಯುತಂ ಶಶಿಲೇಖೆ ಸುಧಾಬ್ಧಿಯೊಳ್ ಪುನ
 ಜ್ಞಾತವನಾಂತವೊಲ್ ವಿಶದಮಪ್ಪ ಜಲಪ್ಪವದೊಳ್ ವಿಳಾಸಿನೀ
 ಪ್ರಾತಯುತಂ ವಿದಗ್ಧೆ ನವಮಾಲಿಕೆ ವಾರಿವಿನೋದದಿಂ ಮನೋ
 ಜಾತನ ಬೊಂಬೆಯಂತೆಸೆದಳೇವೊಗಬ್ಬಿಂ ಸುಕುಮಾರಲೀಲೆಯಂ

ಚೌಂಡರಸ-ಅಭಿನವ ದಶಕುಮಾರ ಚರಿತೆ
 (೧೩೦೦)

೬೪. ಬಸವಣ್ಣನ ಭಕ್ತಿ

ನುಡಿದು ತಪ್ಪದ ಭಾಷೆ ಬಸವನ
ನುಡಿ ಶಿಲಾಶಾಸನವು ತಪ್ಪದ
ನುಡಿಗಳಲ್ಲದೆ ಮಿಕ್ಕಿನಂತೇಂ ಕೆಡುತ ಹುಟ್ಟುತಿಹ
ಕಡಲ ತೆರೆಗಳೆ ಬುದುಬುದಂಗಳೆ
ಜಡಧರಂಗಳೆ ಶಕ್ರಚಾಪವೆ
ಸೊಡರೆ ಬೀದಿಯ ಗಾಳಿಯೇ ಮಿಂಚುಗಳೆ ಚಂದ್ರಮನೆ

ಆವ ಯುಗದೊಳಗಾವ ಕಾಲದೊ
ಳಾವ ಭೂಮಿಯೊಳಾವ ದೇಶದೊ
ಳಾವ ನಾಡೊಳಗಾವ ಪುರದೊಳಗಾವ ತಾವಿನಲಿ
ದೇವ ದಾನವ ಮಾನವರೊಳಾ
ವಾವ ಭಕ್ತರೊಳೊಳರೆ ಬಸವನ
ಭಾವದಂದದಿ ಜಂಗಮ ಪ್ರಾಣಿಗಳೆನಿಸಿದವರು

ಭಾನುವಿಲ್ಲದ ದಿವಸಮುಂ ಹಿಮ
ಭಾನುವಿಲ್ಲದ ರಾತ್ರಿಯುಂ ಸ
ನ್ಮಾನವಿಲ್ಲದ ನಂಟನುಂ ಪ್ರಭುವಿಲ್ಲದಾಸ್ಥಾನ
ದಾನವಿಲ್ಲದ ದಂತಿ ವ್ಯೂಹವಿ
ಧಾನವಿಲ್ಲದ ಮೋಹರಂ ಸು
ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ ಯೋಗಿ ಸೂನ್ಯತವಿಲ್ಲದಾಲಾಪ

ದಾನ ಗುಣವಿಲ್ಲದನ ಸಿರಿಯಭಿ
ಮಾನವಿಲ್ಲದ ಭಾರ್ಯೆ ಸದ್ಗುರು
ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ ಶಿಷ್ಯನಾ ಪತಿಗಿಲ್ಲದರ್ಥವದು

ಗಾನವಿಲ್ಲದ ನರ್ತನಂ ವಿ
 ದ್ಯಾ ನಿಪುಣನಲ್ಲದ ಬುಧಂ ಸಂ
 ತಾನವಿಲ್ಲದ ಮನೆ ಜನನಿ ಯಿಲ್ಲದ ತನೂಭವನು

ನಲ್ಲ ನಿಲ್ಲದ ನಲ್ಲಳಂಗನೆ
 ಯಿಲ್ಲದಿರ್ಪ ಗೃಹಸ್ಥನುಂ ನೃಪ
 ನಿಲ್ಲದವನಿಯನಾತ್ಮನಿಲ್ಲದ ಭೂವರಂ ಹಂಸೆ
 ಯಿಲ್ಲದಿಷ್ಟ ಕೊಳಂ ಮಧುವ್ರತ
 ವಿಲ್ಲದಬ್ಜವನಂ ಶುಕಾವಳಿ
 ಯಿಲ್ಲದಾರವೆ ಶಾಸ್ತ್ರಕೋವಿದರಿಲ್ಲದಾಸ್ಥಾನ

ಸದಯವಿಲ್ಲದ ಚಾಗಿ ಸೊಡರಿ
 ಲ್ಲದ ನಿವಾಸಂ ಭೂತದಯೆಯಿ
 ಲ್ಲದ ಸಮಾಜಂ ಶಾಂತಿಯಿಲ್ಲದ ತಾಪಸನತಪಸು
 ಹದುಳವಿಲ್ಲದ ದೇಹವುಂ ಸ
 ಮ್ಮುದಿತವಿಲ್ಲದ ರತಿ ಬಸವನಿ
 ಲ್ಲದ ಬಹಳ ಭಕ್ತಿ ಪ್ರವರ್ಧನವಹುದೆ ಲೋಕದೊಳು ?

ಭೀಮಕವಿ-ಬಸವಪುರಾಣ

(೧೩೬೯)

೬೫. ನವ್ಯಕಾವ್ಯ

ತೊಳತೊಳಗೆ ದಿಗಂಬರಮಂ
ಬೆಳಗುವ ರುಚಿಯಿದುರ್ಮೇನೊ ಸಕಲಜನಾಂತ
ಸ್ಥಳತಮಮಂ ತಮ್ಮದಯದೊ
ಳಳಿಪಿಸಿದರೆ ರವಿಗಳೆಮಗೆ ಕವಿಗಳೆವಂದ್ಯರ್

ಅದಿಕವಿ ಪಂಪನೆಂದನು
ವಾದಿಸಿ ವಾದಿಸಿ ವಿರೋಧಿ ವೀಪರೀತತೆಯಿಂ
ದೋದೆ ವಿಲೋಮದೆ ಪೆಸರಂ
ಮೇದಿನಿಯೊಳಗವನ ಪೆಸರೆ ಪೆಸರ್ವಡೆದೆಸೆಗುಂ

ಬಿನ್ನಣದ ಕುಸುರಿ ಪಸರಿಸು
ವನ್ನಂ ಗುಣಜಾತಿಬಂಧಮಳವಡೆ ನೆಗಚ್ಚಾ
ಪೊನ್ನಂ ರನ್ನಂ ಕೂಡಿದೊ
ಡೆನ್ನೀ ವಾಗ್ವಾಧುಗೆ ಭೂಷಣಂ ಪೆಪಿತುಂಟೇ

ಘಳಿಲೆನೆ ವಿಬುಧರ್ ತುಷ್ಟಿಯ
ನೊಳಕೆಯ್ದು ಮನಃಪ್ರಸಾದಮಂ ಪಡೆವುದಪಿಂ
ಕಳೆಯಂ ಚಂದ್ರಂ ಕವಿತಾ
ಕಳೆಯಂ ಕವಿನಾಗಚಂದ್ರನಾಂತುದೆ ಸಫಲಂ

ಎಮಾತೊ ನವ್ಯಕಾವ್ಯಕ
ಲಾಮಹಿಯೊಳ್ ಬಿಡದೆ ಬೀದಿವರಿವೊಡೆ ಮೊದಲೊಳ್
ನೇಮಿಯ ನೆಮ್ಮಗೆಯಿಲ್ಲದೊ
ಡೀಮತ್ತಿನ ಕವಿಮನೋರಥಂ ನಡೆದವುದೇ

ತನ್ನ ತಟುವಾಯೆ ಕೃತಿವೇ
 ಟ್ಪಿನ್ನಂ ನೀನಲ್ಲದಿಲ್ಲವೆಂದತಿಯದದಿಂ
 ಮನ್ನಿಸಿ ಸಲಹುಗೆ ಸತ್ಯವಿ
 ಜನ್ನಂ ಜಾಣಿಸೆಯಲಿತ್ತು ನುಡಿಗಳನೆನ್ನಂ

ಸರ್ವರ ಸಮ್ಮತವೆನಗಿದು
 ಗರ್ವದ ಮಾತಲ್ಲ ಶಾಸ್ತ್ರಲೌಕಿಕಕಳಯೊಳ್
 ಬೇರ್ವರಿದ ನೇಮಿಜನ್ನಿಮ
 ರಿವರೆ ಕರ್ಣಾಟಕೃತಿಗೆ ಸೀಮಾಪುರುಷಂ

ಚಂದದ ಬಂಧದೊಳ್ಳುಡಿಯ ದೇಸಿಯ ಮೆಯ್ಯಿರಿಯೊಳ್
 ಪ್ರೊದಟ್ಟಿ ಸೈ
 ಪ್ರೊಂದೆ ಕರಂ ರಸಂಬಡೆದು ರಂಜಿಪ ಸತ್ಯವಿತಾ ವಿಲಾಸದೊಳ್
 ಸಂದೊಡೆ ಸಾಲ್ಪುದಿಂದಿನವರಂದಿನವರ್ ಕೆಲರೆಂದು ಪಿಕ್ಕುವೀ
 ದಂದುಗದಿಂದ ಮೇನೆಮಗ ನಿಂದ್ಯ ಕವೀಂದ್ರರೆ ವಂದ್ಯರಾವಗಂ

ತನಗೆ ಕವಿತ್ವದೊಳ್ಳುಡಿಗಳೊಳ್ಳುಡಿಯಾದ ರಸಂಗಳಿಂಪುವೆ
 ತ್ತನುವಶಮಾದ ಭಾವಮತಿ ಬಂಧುರಮಾದ ಪ್ರೊದಟ್ಟಿ ರೀತಿ ನೆ
 ಟ್ಪನೆ ನೆಲೆಯಾದ ದೇಸೆ ಕಡುಮಾಸರಮಾದ ಗುಣಂಗಳೊಳಿಗೊಂ
 ಡನುಗುಣಮಾದ ನಂಬುಗೆ ಮನಂಬುಗೆ ಪೇಟ್ಟುದು ನನ್ನಕಾಷ್ಠಮಂ

ಚತುರಕವಿಯಾದವಂ ಸ
 ತೃತಿವೆಟ್ಟುದು ತನಗಮಿತರಜನಕಂ ಸುಮನ
 ಸ್ಥಿತಿ ವಾಸನೆವಡೆದಿರೆ ಸ
 ನ್ನತಮಾಲೆಯನೆತ್ತುವಂತೆ ಮಾಲಾಕಾರಂ

ಕೊರ್ವ ಪೊಜಪೊಣ್ಣೆ ತನಿರಸ
ಮುರ್ವ ಕರಂ ಕೊಂಕು ರಿವಿವರಂ ನನ್ಯಗುಣಂ
ಪರ್ವ ತೆಗಿದಿಸುವ ಕಾವನ
ಕರ್ವಿನ ಬಿಲ್ಲಂತೆ ಕಾವ್ಯನೇಂ ಮೋಹಿಸದೇ

ತಿಂಗಳ ಬೆಳತಿಗೆವೆಳಗಿನೊ
ಳಿಂಗತಲೆಸೆವಂತೆ ಬಹುಕಳಾಪರಿಣತರೊ
ಲ್ದಂಗೀಕರಿಸಿದ ಕೃತಿ ಭುವ
ನಂಗಳೊಳೊರಂತೆ ಮೆಱುತಿವುದೊಂದಚ್ಚರಿಯೆ

ತಲೆಯಂ ತೂಗಿ ಬೆರಲ್ಲಳಂ ಮಿಡಿದು ಸದ್ವಿದ್ಯಾರ್
ಸಭಾಮಧ್ಯದೊಳ್
ಸಲಬರ್ ಸತ್ಯವಿಗತ್ತ ತಕ್ಕಿನ ಪೆಸರ್ ಸಲ್ವಂತೆ ನೀಚಂಗೆ ವಾ
ಗ್ಬಲದಿಂ ಬಂಟಿನ ನಂಟಿನಗ್ಗಳಿಕೆಯಿಂ ದೆಗ್ಗೆನ್ಯ ದುರ್ವೆಟ್ಟು ಗಾ
ವಿಲನೊರ್ವಂ ಕುಡೆ ಕೊಂಡ ತೊಂಡುವೆಸರಿದೇಂ ಸಲ್ವದೇ ನಿಲ್ವದೇ

ತಲೆದೂಗೆ ಬುಧರ್ ಖಳನಂ
ತಲೆವಾಗಿಸಿ ಸಭೆಯ ನಡುವೆ ನಿಲ್ಲದೆ ಪಾವಂ [ವಿನ] ?
ತಲೆಗಂಡ ಪಂದೆಯಂದದೆ
ತಲೆಬಾಲಂಗೆಟ್ಟು ಜಗುಟ್ಟು ಕವಿಯುಂ ಕವಿಯೇ

ತಳ್ತಳವಟ್ಟರಲನಯನ
ದೊಳ್ಳೊಳಗದ ಕೃತಿಯೊಳಿಟ್ಟಲಂಕಾರಮದೇ
ವಾಲ್ತಿ ನಡೆ ನೋಡೆ ಬಡವರ
ತೊಟ್ಟಿನ ಶೃಂಗಾರದಂತಿರೆವಾಗಿರದೇ

ಕತ್ತರಿಯನೆರೆಯಮಣ್ಣೆರ
 ಸೋತ್ತರ ಕವಿಕೃತಿಯನಧಮಕೃತಿಗಿಣೆಯೆಂಬಂ
 ಗೆತ್ತಣ ಮಾತೊ ವಿದಗ್ಧರ್
 ಚಿತ್ತೈಸಿದೊಡಲೆಯೊಳುಂಟೆ ಮೂಗುಂ ಕಿವಿಯುಂ

ನವರಸರಸಿಕಂ ಸುಮನ
 ಸ್ತವನೀಯಮೆನಿವ್ವ ಕಾವ್ಯದತಿಶಯಮಂದು
 ವ್ಯವಿಯಱಿಯನೆಂದು ಜಱಿಯೆಂ,
 ಸ್ಲವಗಕ್ಕೇ ವಾಱ್ತಿ ಪಾರಿಜಾತಸ್ತಬಕಂ ?

ಪಂಡಿತರುಂ ವಿವಿಧಕಳಾ
 ಮಂಡಿತರುಂ ಕೇಳತಕ್ಕ ಕೃತಿಯಂ ಕ್ಷಿತಿಯೋಳ್
 ಕಂಡರ್ ಕೇಳ್ವೊಡೆ ಗೊರವರ
 ಡುಂಡುಚಿಯೇ ಬೀದಿವಱಿಯೆ ಬೀರನ ಕತಿಯೇ ?

ನೆರೆಯಱಿಯದ ಪೊರೆಯಱಿಯದ
 ಬಿರುದುಗಳೇಕೆಮಗೆ ಕೃತಿಯನೀಕ್ಷಿಸಿಮಿಗೆ ಮ
 ಚ್ಚರಿಸುವ ಕವಿಯೆರ್ಡೆ ಬಿಕ್ಕನೆ
 ಬಿರಿದಿರ್ಡೆ ಬಿರುದು ಮಿಕ್ಕ ಬಿರುದುಂ ಬಿರುದೇ

ಮಧುರಕವಿ-ಧರ್ಮನಾಥಪುರಾಣ

(೧೩೨೫)

೬೬. ವನಲಕ್ಷ್ಮಿ

ಪರಮಹರ್ಷದಿನಿಂತು ಗುರುಕುಲಾಗ್ರಣಿಯಿರು
ತ್ತಿರೆ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಹಿಮಂ ಸರಿಯೆ ಪೊಸವಿಸಿ
ಲೈರೆಯೇಜಿ ಮೆಯ್ಯ ಬಿಜುಬುಗಳಡಂಗಿ ಲಸತ್ತಸನ್ನತೆಯನ
ಪ್ಪುಗೆಯ್ಯೆ
ಕೊರಗಿದಂಬುಜವನಂ ಸೊಂಪೇಜಿ ಬಲ್ಲಾಳಿ
ಸರಿದು ತಂಬೆಲರ ಕಾಲಾಟವಗ್ಗಳಿಸೆ ನಸು
ಮೊರೆಯುತುಂ ತುಂಬಿ ಸುಳಿದಾಡಿ ಮೆಜಿದುದು ಮಾಗಿಯಪಜಯಂ
ಮಧುವಿನಜಯಂ

ಪಜಿಯೆ ಮದಮಂ ಮಾಗಿ ಕಜಿಯೆ ಸೊಗಸಂ ಮಾವು
ನೆಜಿಯೆ ಕಳೆಪೆರ್ಚಿ ಸಸಿ ಮೆಜಿಯೆ ಮಾಧವಿ ಪೂತು
ತೊಜಿಯೆ ಲಜ್ಜೆಯನವನಿ ಜಜಿಯೆ ತಪಮಂ ಯಮಿಗಳಿಜಿಯೆ
ನನೆಗಣೆಯೋಪರಂ
ಮುಜಿಯೆ ವಿರಹಿಯ ಗುಟ್ಟು, ಬೆಜಿಯೆ ಕುಸುಮೇಷು ಕುಕಿ
ಲಿರಿಯೆ ಕೋಗಿಲೆ, ದುಃಖವರೆಯೆಸುಖಜನಕೆ ಕ
ಣ್ಣೆಜಿದುದು ವಸಂತಮಾಸಂ ಭೋಗಿತತಿಯ ಮುಖವಿಕಾಸಂ
ಸುಖೈಕವಾಸಂ

ಅಸುಗೆ ನೇರಿಲ್ವಾಮರಂ ಪನಸು ಮೊದಲಾಗಿ
ಮಿಸುಪ ಮರಗಳ್ ಕನಗೊನರ್ಚಿಗುರ್ ಚಂದಳಿರ್
ಪೊಸವನೆಗಳುಳ್ಳರಲ್ಕಸುಗಾಯ್ಕರಂ ದೋರೆ ತನಿವಣ್ಣಳಾಂತು
ಮೆಜಿಯೆ
ಒಸೆದವಜ ಸವಿಯನುಜಿ ಸವಿದು ಪಡಿಯರವಕ್ಕಿ
ಯೆಸೆವರಲ್ವಕ್ಕಿ ಕನ್ನಡವಕ್ಕಿಮೆಲ್ಲಲಿಯ
ನೆಸಗೆ ಝಂಕೃತಿಗೆಯ್ಯೆ ಸವಿನಾತನಾಡಿ ಕಣ್ಣೆಸೆದುದು
ವಸಂತಸಮಯಂ

ರಸಭರಿತಮಾಗಿ ಸತ್ಯವಿಕಾಂಕ್ಷಾಬಂಧದಂ
 ತೆ ಸಮಸ್ತಫಲಪೂರ್ಣಮಾಗಿ ಸುಕೃತಾತ್ಮನಂ
 ತೆಸೆವ ಹರಿಸಂಯೋಗಿಯಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯಂತೆ
 ಗೋಪಿಯರೊಳೊಂದಿ
 ಬಿಸಜಾಕ್ಷನಂತೆ ತೆಮರಲ್ಲರ್ಜುನಾಡ್ಯಮಾ
 ಗಿ ಸುಭದ್ರೆಯಂತೆ ಸಸಿಯೊಡನೊಂದಿ ರೋಹಿಣಿಯ
 ಮಸಕದಂತೆ ಸುವರ್ಣಯುತಮಾಗಿ ಪರದನಂತೊಪ್ಪುಗುಂ
 ಶಾಲಿಯವನಂ

ಫಲಸಂಪದಂ ತಮಗೊದವಿದಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜನ
 ತಲೆವಾಗಿರಲ್ವೇಟ್ಟು ಮಿಂತೆಂದು ತೋರ್ಪನುವೊ
 ತಲೆವಾಗಿ ನಡೆವನರ್ಗ ತಲೆವಾಗುವರ್ವರ್ವರೆಂದಭಿನಯಿಸುವ
 ಬಗೆಯೋ

ಸಲೆ ಪೆತ್ತ ಧರೆಯ ಮೋಹದಿನೆಹಗಿ ನೋಟ್ಟಿರವೊ
 ಸುಲಭಗುರುವಂ ಕಂಡು ವಂದಿಸಂದವೊ ಎನ
 ಲ್ಕಳಮಾಳಿಎಸೆದುವಲ್ಲಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಂಗೈಯ್ಯತುಂ ಕಾವ ವಲ್ಲವಿಯರಿಂ

ಪಾಲ್ಪಂಬಿ ಮೆಱೆವ ಪೊಸಕಮ್ಮಂಗಳವೆದೆಯ
 ನೊಲ್ವ ಪಿಡಿದಲ್ಲಿ ಪಾಮರಿ ಚರಿಸುತಾವನಕೆ
 ನಾಲ್ವೆಸೆಯನೊಸೆದುಬಂದೆಹಪ ಗಿಳಿವಳಗಮಂ ಕಯ್ಯೆತ್ತಿ ರಯ್ಯಮಾಗಿ
 ಬಲ್ವನಿವೆರಸು ಸೋವೆ ಯದನೊಂದು ಗಿಳಿಕಂಡೊ
 ಜಲ್ವಬಂದಾಕೈಯ್ಯ ತೆನೆಗೆಜಗೆ ಮಾನಸವ
 ರಲ್ವಕಲ್ಪನೆ ಪಿಡಿದು ಕುಟುಕನೀವುತೆ ಬಿನದಿಸುತ್ತಿಸೆದಳತಿಹರ್ಷದಿಂ

ನೆಗ್ವ ಪೊಂಬಾಳೆಗಳ ಚಮರದಿಂ ಪೂತು ಕಂ
 ಪುಗುವ ವೃಕ್ಷಾವಳಿಯ ಗುಡಿಯಿಂ ಮರಂಗಳಂ
 ಬಿಗಿದುಱಿ ತಳಿರ್ತೆಳಲತೆಯ ತೋರಣದಿನೆಸೆವ ಸೋಗೆಗಳ
 ಸೀಗುರಿಗಳಿಂ

ಮಿಗೆ ಮೆಚಿವ ತೆಂಗುಗಳ ಸತ್ತಿಗೆಗಳಿಂ ಕೋಗಿ
 ಲೆಗಳ ಕಹಳೆಯಿನಖಿಳಪಕ್ಷಿರವವಾದ್ಯದಿಂ
 ಸೊಗಸಿ ವನಲಕ್ಷ್ಮಿ ಗುರುವರನನಿದಿಗೊಂಡಪಳೊ ಎಂಬಂತೆ
 ವನಮೆಸೆದುದು

ಮಾಲತೀಮಾಧವೀಯಾನ್ವಿತದೆ ನಾಟಕದ
 ಲೀಲೆಯಂ ಯೋಗಿಕುಸುಮಾಂಜಲಿಯಿನಾತರ್ಕ
 ಶೀಲತೆಯನಿಂದ್ರಚಂದ್ರಾಂಕದಿಂ ವ್ಯಾಕರಣಮಂ ವಿಲಸಿತಧ್ವನಿಗಳಿಂ
 ಲಾಲಿತಾಲಂಕಾರಮಂ ಚಂಪಕೋತ್ಪಲವಿ
 ಶಾಲತ್ವದಿಂ ಭಂದಮಂ ಮಹಾಶ್ರೀಹರ್ಷ
 ದಾಲಂಬದಿಂ ಕಾವ್ಯಮಂಪೋಲ್ತು ರಂಜಿಸುವುದಾನಂದನಂ ನಂದನಂ

ಪಗಲಬಲ್ಲಹನ ಕೆಂಗದಿದೊಂಗಲಿನಿಸು ಪುಗ
 ದೆ ಗಭೀರಮಾಗಿ ಕತ್ತಿಲಿಸಿದ ತಮಾಲದ ತ
 ರುಗಳ ತಣ್ಣೆಳಲೊಳಿಳಿವಾಳೆಯೆಲೆಗಳ ಪಚ್ಚಡಿಸಿ ತಳಿರ ಹರಹಿಯಲ್ಲಿ
 ಮಗಮಗಿಪರಲ ಮುಡಿದು ಚಂದನಂಬೊರೆದು ಚೇ
 ನಿಗಳ ಪೊದೆದಿನಿದುಂಡು ಸವಿದಂಬುಲಂಗೆೊಂಡು
 ಸೊಗಸುಗಾರ್ತಿಯರೊಡನೆ ಬೇಸಗೆಗಳವ ಭೋಗಿಜನವಾ ವನ
 ದೊಳಿಸೆದುದು

ನುತಪಲ್ಲವಮೆ ಧೋತ್ರಮುಂ ಬಹಿರ್ವಾಸಮುಂ
 ತತಪಿಕಸ್ಪರಮೆ ವೇದಸ್ಪರಂ ಮೆಚಿವ ಪಂ
 ಡಿತವಕ್ಕಿಯೊಳ್ಳುಡಿ ಪುರಾಣಪಠನಂ ಭ್ರಮಧ್ವಮುರೀವಿಲಾಸವಿರುತಿ
 ಹಿತವಾದ ಮಂಗಲಾರ್ತೀರ್ವಾದಮಂತ್ರಂ ಪ
 ತಿತಮಪ್ಪ ಕುಸುಮಕೇಸರವೆ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತದ
 ತತಿಯಾಗಿ ನುಧುವಿನ ಪುರೋಹಿತನೊ ಎನೆ ಯೊಂದಶೋಕವೃಕ್ಷಂ
 ಮೆಚಿಸೆದುದು

ವೊದಲಿಂದ ತುದಿವರಂ ಬೇರೊಂದು ರೀತಿಯಾ
 ಗದೆ ಯೊಂದೆ ಚಂದದ ಸಫಲಗುಣವನಾಂತು ನಿಜ
 ಹೃದಯದೊಳ್ಳಂ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿ ಕಾಣಿಸದೆ ಸದ್ವಾಸನೆಯನೇ ಬೀಜುತೆ
 ಒದನಿ ಕೊಯ್ತುಂ ಕೊಱಿದುಂ ಹಿಕ್ಕಿ ನೋಡಿದೊಡೆ
 ಸದಮಲಾವೃತವನೇ ಕಾಣಿಸುತೆ ಪಲಸುಗ
 ಛಿದಿತಸಜ್ಜನರಂತೆ ಮೆಜ್ಜಿದುವು ಮಹಾಫಲಾಂಕರ್ಗದೇಂನೈಜಮುಲೈ

ಘಳರಸಮೆ ಮದಧಾರೆ ಚಳಿಪ ತಳಿಗೊಂಚಲು
 ಜ್ವಳಕರ್ಣಮುಜಿ ನೀಳ್ವಕುಸುಮಮಂಜರಿ ದಂತ
 ಮೊಳಪಟ್ಟದಕ್ಕೆಜಗುವಳಿಮಾಲೆ ಬುಕಯ್ಯವಳಿ ಝಂಕೃತಿಯೆ
 ಭೃಂಹಿತಂ

ಗಿಳಿಗಿಳಿಟ್ಟಳನೆ ಪಚ್ಚೆಯ ಸಕ್ಕರಕ್ಕೆ ಕೋ
 ಕಿಳರವಂ ಮುಂದುಲಿವ ಡಾಡಿಯಾಗಲ್ಪತನು
 ಗಿಳಿಸಿ ಮಧುಯೋಧನಲಂಕರಿಸಿ ಪಿಡಿದ ಮದಗಜದಂತೆ
 ಚೂತಮೆಸಗುಂ

ತಳಿರ ತೊಂಗಲ್ ಕೆಂಜೆಡೆಯ ಬಿಂಕಮಂ ಬೀಜಿ
 ಪೊಳೆವ ಕೆಂಗಾಯ್ನೊ ಸಲಕಣ್ಣದೇಸಿಯ ಸೂಸೆ
 ಮಿಳಿವ ತನಿವಣ್ಣೊರಲ ಬಿಸದ ತೇಜವನೋಜೆಗೆಯ್ಯೆಕಳಿದು
 ಗುನಲವುಡಿ
 ತಳಿದ ಭಸಿತದ ಸೊಗಸನುಗಿಸೆ ತುಂಬಿಗಳ ಸವಿ
 ಮೊಳೆವ ಝಂಕೃತಿ ಕಿವಿದೊಡವುಪಾವುಗಳ ಪಾಡಿ
 ನಳವಡಿ ಕೆ ದುಡುಕೆ ಶಿವಚಿಹ್ನವಾಂತಂತೆ ನೇರಿಲ್ಪರಂ ಚಿಲ್ವಾದುದು

ಕೆಂಪುವಡೆದಿಸಳಿಂ ರಜೋಗುಣಯುತಬ್ರಹ್ಮ
 ನಂ ಪೊಳೆವ ಬೆಳ್ಳಮರ್ದ ಕೇಸರದೆ ಸತ್ಯಗುಣ
 ಸಂಪನ್ನವಿಷ್ಣುವಂ ಕರ್ಪಿಡಿದ ತೊಟ್ಟೆಂ ತಮೋಗುಣಾನ್ವಿತರುದ್ರನಂ

ತಾಂ ಪೇಟ್ಟುದಜಿನೊಂದೆ ಕುಸುಮದೊಳ್ ತ್ರಿಗುಣಾತ್ಮ
ಕಂ ಪುದಿದ ದೇವತೆಗಳಾಂತವೊಲ್ ಮುತ್ತಗಂ
ಪೆಂಪುವಡೆದುದು ಫಲಪದಂಗಳಬಿದ ಮುಕ್ತಕಾವಳಿಗಿದೇಂ
ಚೋದ್ಯಮೇ

ಸುರಲೋಕದವ್ಯತಕೀ ನರಲೋಕದಿನಿದುಗ
ಳ್ಳರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ರಿಕ್ಕಟಮೆ ನಿಂದಿಸದೊಮ್ಮೆ
ಪರಿಕಿಸುವುದೆಂದಮದರ್ಭಗಳಸಗಳ ಪಲಗೈಯ್ಯೊಳಾಂತುದ್ದ
ಕೆತ್ತಿಭೂಮಿ
ಸುರಗೀವನುವೊ ಕಿಂಚಿದುಪಕಾರಿಗಧಿಕತರ
ಪುರುಷಾರ್ಥಮಂ ಮಾಡುವರ್ಸುಜನರೆಂದು ತಿಳಿ
ದರರೆ ನೀರೇಜಿದಂಗೆ ಪರಮಾವೃತಂಬೊತ್ತ ಪರಿಯೊ ಎನೆ
ತೆಂಗಿಸೆಮುವು

ಪೊಳೆವಲರ ಸಿಂಧೂರತಿಲಕದಿಂ ತತ್ಕುಸುಮ
ಕೆಳಸಿಬಂದೆಜಗಿದಳಿಗಳಕುಂತಳದಿನವಟ
ಕಳರುತಿಯ ಸವಿವಾತಿನಿಂ ತೋರದೋರೆಗಾಯ್ಗಳ ಕುಚಂಗಳಿ
ನೊಪ್ಪುತ್ತ
ಕಳವಣ್ಣಿರಿಯಬಾಯ್ದೆ ರೆಯೊಳೊಂದಿದೊಳ್ಪುತ್ತ
ಗಳ ಮಿಳರ್ವ ಕೆಂಬಲ್ಲ ಸೊಗಸಿನಿಂ ದಾಡಿಮಿ
ಲಲನೆ ಶುಕನುಮನೊಲಿಸಿಕೊಂಡಳೆನೆ ಸುದತಿಯರದಾರಂ
ವಶೀಕರಿಸರೋ

ಪದ್ಮಣಾಂಕ-ಪದ್ಮರಾಜಪುರಾಣ
(೧೩೮೫)

೬೭. ವನ ಲಲನೆ

ಸ್ತುರನ ಮಂತ್ರದ ದೇವತೆಯರೆನೆ
ಪರಿಪರಿಯ ಶೃಂಗಾರದಲಿ ಕರಿ
ತುರಗರಥಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಮಿತಕಾಮಿನೀನಿಕರ
ಬರಲು ಬೆಳ್ಳೊಡೆ ಚಮರ ಸೀಗುರಿ
ಮೆಱಿಯೆ ಸಡಗರದಿಂದೆ ಜೀವಂ
ಧರನು ಬಂದಾನಂದನನ ಹೊಕ್ಕನು ವಿಲಾಸದಲಿ

ಚಾರುಪದ್ಮಾನನದ ಲಲಿತಚ
ಕೋರನೇತ್ರದ ಚಕ್ರಕುಚದ ಮ
ಯೂರಕಚದ ಮರಾಳಗಮನದ ಪಾಟಲಾಧರದ
ಕೀರವಚನದ ತಳಿರಡಿಯ ರಂ
ಭೋರುಗಳ ತಳೆದಿಸೆವ ಕುಸುಮಶ
ರೀರದಾವನಲಕ್ಷ್ಮಿ ತಾನಿದಿರಾದಳಾನ್ಯಪಗೆ

ಅರಸ ಕೇಳಾಬನವ ಜೀವಂ
ಧರನು ಪುಗೆ ವನಪಾಲಕನು ಭೂ
ವರಗೆ ತೋಪಿದ ವಿಮಳವಲ್ಲಿಯ ಹಮ್ಯಶಾಲೆಗಳ
ಮೆಱಿವ ಕೃತಕಾದ್ರಿಗಳ ತತ್ಪಲ
ಭರಿತ ಕುಜಸಂಕುಳದ ಘನ ಸಡ
ಗರವ ತೋಪುತ ಮುಂದೆ ನಡೆತರುತಿರ್ದನೊಲವಿನಲಿ

ತಳಿರು ಕೆಂಪಡಸದೆ ಧರಿತ್ರಿಯ
ನಲರ ಬೆಳುಪಿಲ್ಲದಿರೆ ನಭವು
ಚ್ಚಲಿಸದಿರೆ ತರುಶಾಖೆ ಪಣ್ಣಳ ಭರದಿ ಕುಸಿಯದಿರೆ

ಫಲರಸವು ನದಿಯಾಗದಿರೆ ಗಿಳಿ
ಬಳಗ ಚುಂಬಿಸದೆಂದೆನುತ ನೃಪ
ತಿಲಕಗಾವನಪಾಲ ಸಹಕಾರವನು ತೋಜಿಸಿದ

ತಳಿರನಗ್ನಿ ಯನಳಿಗಳಿದ್ದಿಲ
ನಳವಡಿಸಿ ಮಂದಾಸಿಲನ ತಿದಿ
ಗೋಳಿಸಿ ಶುಕ ನೆರವಾಗೆ ಮಧುಕಮ್ಮಟನು ವನವೆಂಬ
ಕುಲುಮೆಯಿಂದರಲಸ್ತ್ರಗಳ ಮಾ
ಡಲು ಸಿಡಿದ ಕಿಡಿಯೆನೆ ಪರಾಗೋ
ದ್ಗತಶೋಕಿಯ ತರುವ ನೃಪ ನೋಡೆಂದು ತೋಜಿಸಿದ

ವನಸತಿಯ ಸೆಳ್ಳುಗುರೊ ವಿರಹಿಯ
ಮನವ ಕೊಜಿಯಲು ಚಿತ್ತಭವನಾ
ಳ್ವನುಸಮಿತ ಕರಗಸವೊ ಮಧುಪಾನವನಳಿವ್ರತ
ಅನುಭವಿಸ ದೋಣಿಗಳೊ ಹರರಿಪು
ವೆನುತ ಹೊಜಗಿರ್ದಿದ ವಸಂತಕ
ನೆನಲು ರಂಜಿಸ ಕೇತಕಿಯನವನೀಶ ನೋಡೆಂದ

ಧಾರಿಣಿಗೆ ಹೊಜಿಯಾಗದಿರಲು
ನಾರನುಟ್ಟು ವನಾಂಬುವೀಂಟಿಯೆ
ಮಾರುತಾರ್ಕಪ್ರಭಿಗಳುಕದೇಕಾಂತದಲಿ ವನವ
ಸಾರಿ ತಪವಾಚರಿಪೆನೆನುತವೆ
ಚಾರು ಕಂಗಳ ಮುಚ್ಚಿ ಮೆಜಿದಿವೆ
ನಾರಿಕೇಳಗಳರಸ ನೋಡಿವು ತಪಸಿಯುಂದದಲಿ

ಮಲಿನ ಪುಷ್ಪಲತಾಂಗನೆಗೆ ನೀ
 ನೆಳಸುತಿಹೆ ಮಾತಂಗಜಾತಿಗ
 ಳೊಳಗೆ ದಾನವ ಕೊಂಬೆ ಮೇಲಾಜಡಿಗ ಮಧುಪಾನಿ
 ಚಲಹೃದಯ ನೀನೆನ್ನ ಮುಟ್ಟದೆ
 ತೊಲಗೆನುತೆ ಕೈಸನ್ನೆಗೆಯ್ವಂ
 ತಲುಗುವೆಲೆಗಳೊಳೆಸೆವ ಸಂಪಗೆಯರಸ ನೋಡೆಂದ

ವಿರಹಿಯೆಂಬ ಮದೇಭವನು ಕಾ
 ತರಿಸಿ ಮನ್ಮಥನೆಂಬ ಕೇಸರಿ
 ಶಿರವ ಮೆಟ್ಟಿ ಮಹೋಗ್ರದಿಂ ಸೀಜಲು ನಖಾಗ್ರದಲಿ
 ಸುರಿವ ರುಧಿರದ ಧಾರೆಯೆಂದೆನ
 ಲರುಣತೆಯನೊಂದಿಹ ಪಲಾಶದ
 ಮರನ ನೀ ನೋಡೆಂದು ಭೂಮಿಾಪತಿಗೆ ತೋಜಿಸಿದ

ಗಿಳಿಗಳೊಪ್ಪದಿ ಪಾಡಿ ಪಲಮು
 ದ್ದಳೆಯ ಬೆಡಗಿಂದನಿಲ ಲತೆಗಳ
 ನಲೆದು ಬಾಜಿಸಿ ತಾಳರವ ಕೋಗಿಲೆಯೊಳೊಂದಿರಲು
 ಅಳಬಳಗ ಕಹಳೆಗಳ ಪೂರಿಸೆ
 ಲಲಿತವಿಭ್ರಮಗತಿಗಳಲಿ ವನ
 ಲಲನೆ ನೃತ್ಯವನಾಡುವಳು ಭೂಪಾಲ ಕೇಳೆಂದ

ಭಾಸ್ಕರಕವಿ-ಜೀವಂಧರ ಚರಿತೆ

(೧೪೨೪)

೬೮. ಮಾಯೆಯ ಸೋಲು

ಕಿವಿಗೆ ಕಂಪನು ವೈಗೆ ರೂಪನು
ಸವಿಯನಕ್ಷಿಗೆ ನಾಸಿಕಕೆ ಶ
ಬ್ಧವನು ಸಲಿಸುವ ಮರುಳತನದಲಿ ದೇವತಾಮುಖದ
ವಿವರಗಳನೇನುವನು ತಿಳಿಯದೆ
ತವಕ ಮಿಗೆಯನ್ನೋನ್ಮವಸ್ತು
ಪ್ರವರದಲಿ ಪೂಜಿಸಲು ನಿಷ್ಫಲವೆಂದಳಾ ವಿಮಳೆ

ವನಿತೆ ನಾನಿನ್ನೊಂದು ಕೇಳುವೆ
ನೆನಗೆ ಮುಚ್ಚದೆ ಹೇಳು ಹುಸಿದೊಡೆ
ನಿನಗೆ ಪಾರ್ವತಿಯಾಣೆ ನಿನ್ನಯ ಕೋಮಲಾಂಗದಲಿ
ಮನಸಿಜನ ಕೈಮಸಕ ಮಿಗೆ ವೇ
ದನಿಸಿ ನೋಯಿಸುತಿರ್ದುವೆಂದೆಂ
ಬನಿತು ಕುಞ್ಜಿರಲೇನು ಕಾರಣವೆಂದಳಾ ವಿಮಳೆ

ಆಣೆಗಂಜುವೆನವ್ವ ಕಾಮನ
ಬಾಣದಲಿ ಭಯಪಟ್ಟು ಬಳಿಕಾ
ಪ್ರಾಣಪರಿಯಂತರ ದಶಾವಸ್ಥೆಯಲಿ ನೆಹಿನೊಂದು
ಮಾಣದುತ್ತಮವಾದ್ಯವಿದ್ಯಾ
ಜಾಣನಲ್ಲಮನೆಂಬ ಚೆಲುವನ
ಕಾಣುತವೆ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಕರಗಿದೆನೆಂದಳಾ ಮಾಯೆ

ಅಲ್ಲಮನು ತಾನೆಂಬ ಹೆಸರವ
ನಲ್ಲಮಪುಭುವಾಗಲಾಪನು
ಭುಲ್ಲವಣಿಯಲಿ ನಿನ್ನ ಜವ್ವನ ಕೊಬ್ಬಿನಲಿ ಮಹಿದು

ಪಲ್ಲವಿಸಿ ನೀ ಕಾಮಿಸಿದೊಡೆ
 ಮುಲ್ಲತನದಲಿ ವಿಕೃತವೇಷದ
 ಲಲ್ಲವನೆ ತಾ ಬಂವನೈಸಲೆ ಎಂದಳಾ ವಿಮಳೆ

ಎಂದೊಡಾನೇನಜಿಯೆನಕಟಾ
 ಮಂದಮತಿಯೇ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು
 ವೆಂದೆನಿಸಿಕೊಂಬುವನು ತಾ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪರಬೊಮ್ಮ
 ಎಂದು ಹೇಳುವರೆಲ್ಲರಿವನೇ
 ಸಂದ ಮದ್ದಳೆಯಲ್ಲಮನು ಬಿಡು
 ಹೊಂದದಾ ನೀ ಹೇಳುವುದು ಹುಸಿಯೆಂದಳಾ ಮಾಯೆ

ಅಕಟ ಮರುಳೇ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು
 ಸಕಳರಿಗೆ ಸಾಕಾರವಾಗಿಹ
 ಸುಕರ ನಿರ್ಮಳ ಮತಿಗೆ ನಿಗುಣರೂಪನಾಗಿಹನು
 ಪ್ರಕಟಿಸುವ ನೀ ನಿನ್ನ ವಿಷಯದ
 ವಿಕಳತನವನು ಬಿಟ್ಟು ಸಲೆ ಸಾ
 ತ್ವಿಕದ ಬುದ್ಧಿಯಲೀಕ್ಷಿಸೆಂದಳು ಮಾಯೆಗಾ ವಿಮಳೆ

ಅದೊಡದನಾನಜಿಯೆನಾ ಬೇ
 ಕಾದೊಡಾ ಮದ್ದಳೆಗನನು ದಿಟ
 ಭೇದಿಸಲು ನೀ ಬಲ್ಲೆಯಾದೊಡೆ ತೋಜಿಸುವೆನವನ
 ವಾದವೇತಕೆ ನಿನ್ನ ಮನಸಿಗೆ
 ವೇದಿಸುವ ದಿಟವಲ್ಲಮನೆಯವ
 ನಾದನಾದೊಡೆ ಬಳಿಕ ನೋಡುವೆನೆಂದಳಾ ಮಾಯೆ

ಎನುತ ವಿಮಳೆಯ ಕೂಡಿಕೊಳುತಾ
 ವನಿತೆ ನಿತ್ಯಸ್ಥಿತಿಯ ದೇವಾ
 ಚರ್ಚನೆಗೆ ದೇವಾಲಯಕೆ ಹೋದಳು ಸಕಲ ವಿಭವದಲಿ
 ಮನವೊಲಿದು ಮಧುಕೇಶ್ವರನ ವಂ
 ದನೆಯನೆಲ್ಲವ ಮಾಡಿ ಮಾಯಾಂ
 ಗನೆ ವಿರಾಜಿಸಿ ಬಂದು ನಿಂದಳು ನೃತ್ಯರಂಗದಲಿ

ಹೂಡಿ ಹಣ್ಣಿದ ಜಗದ ಜಂತ್ರವ
 ನಾಡಿಸುವ ಮಾಯಾಂಗನೆಯ ತಾ
 ನಾಡಿಸುವೆನೆಂಬುದನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದಲಿ ತೋರ್ಪಂತೆ
 ಆಡಿಸುವ ಮದ್ದಳೆಯ ಜೋಕೆಯ
 ಜೋಡಿಸುವನಲ್ಲಮನು ಪಾತ್ರವ
 ನಾಡುವವಳಾ ಮಾಯೆ ಲೋಕವ ಮರುಳು ಮಾಡುತ್ತಲಿ

ನೋಟವತ್ತಲು ಮನದ ಬೆಸುಗೆಯ
 ಬೇಟವಿತ್ತಲು ಕಾಯ ಕರಣಗ
 ಳಾಟವತ್ತಲುವಂತರಂಗದ ಬಯಕೆಗಳ ಬಗೆಯ
 ಕೂಟವಿತ್ತಲು ಕವಲುಗೊಂಡುದು
 ನಾಟ ಲಿಂಗದೊಳಲ್ಲಮನೊಳದು
 ನೋಟಕರಿಗಜಿದಾಯ್ತು ಭಾವಿಸೆ ಬೆಡಗು ಮಾಯೆಯಲಿ

ಲಲಿತ ನಿರ್ಮಲ ಚಂದ್ರಕಾಂತದ
 ಶಿಲೆಯ ಹತ್ತಿರೆ ಲತೆಯ ದಾವಾ
 ನಳನು ಕೊಳಲಾ ಜ್ವಾಲೆಯಾ ಶಿಲೆಯೊಳಗೆ ತೋರ್ಪಂತೆ

ತಿಳಿಯಲಪ್ಪಿಯದ ಜನಕೆ ಮಾಯೆಯ
ತಳಿತ ಕಾಮಜ್ವಾಲೆಯಲ್ಲಮ
ನೊಳಗೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿದುದಾತನೆ ಕಾಮಿಯಂಬಂತೆ

ಶೂಲಿಯೊಳುತಾ ಹೂಣಿಸಿದ ಹೀ
ಹಾಳಿಯನು ಮುಕಳಿಸಿ ಕಾಮನ
ದಾಳಿಯಲಿ ತಾ ಸಿಕ್ಕಿದುದ ನೆಪ್ಪಿ ನೆನೆವ ವೇದಿಯಲಿ
ತಾಳಮೇಳದ ಗತಿಯ ಗಮಕದ
ಕೀಲಣೆಯ ಕಾಲಾಟ ವಿಘಟಿಸಿ
ಚಾಳೆಯಲಿ ತಬ್ಬಿಬ್ಬವೋಗುತಲಿದಳಾ ಮಾಯೆ

ಈತನೇ ದಿಟದಲ್ಲಮನೊ ಮೇ
ಣೀತ ಮದ್ದಳೆಯಲ್ಲಮನೊ ನಾ
ನೀ ತರುಣೀಗೀತನನು ತೋಪಿಸಿ ತಿಳಿಯಬೇಕೆನುತ
ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಲಿ ತನ್ನ ಮನದೊಂ
ದಾತುರತೆಯನು ಸ್ಮರಿಸುತ ಬಳಿ
ಕೋತು ಮಿಗೆ ತನ್ನೊಳಗೆ ತಾನಂತೆಂದಳಾ ಮಾಯೆ

ಸಂದಣಿಸುತಿಟ್ಟಣಿಸಿ ನೆಪ್ಪಿದಿಹ
ಮಂದಿಯಲಿ ನಾನಿವನನನುಚಿತ
ದಿಂದಲಿವಳಿಗೆ ನುಡಿದು ತೋಪುವುದೆಗ್ಗತನವೆನುತ
ಅಂದು ವಿಮಳೆಗೆ ಜಾತಿ ಜಾಣೆಕೆ
ಯಿಂದಲಭಿನವ ಪಾಡು ನೋಟಗ
ಳಿಂದ ಬಳಿಕಲ್ಲಮನ ತೋಪಿಸುತಿದಳಾ ಮಾಯೆ

ಆಕೆ ಕಡೆಗಣ್ಣಿನಲಿ ತೋಪುದ
ಡೀಕೆ ನಡುಗಣ್ಣಿನಲಿ ನೋಡುತ
ವಾ ಕಳಾವಿದನಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವಾತನಿಂಗಿತವ
ಲೋಕದೊಳಗಿಂತಪ್ಪ ಮಾನವ
ರಾಕೃತಿಯ ನಾ ಕಾಣೆನೆನುತಾ
ಳೋಕಿಸಿದಳನಿಮಿಷತೆಯಿಂದಾ ವಿಮಳೆಯಲ್ಲಮನ

ತುಡುಕಿ ವಂದಿಸಿ ನೋಡಲಳುಸಿನ
ತೋಡಕು ತೋಪುಗಿಸಿ ಬಳಿಕಲೀತನ
ಬೆಡಗು ಬಿನ್ನಾಣವನು ಕಾಣಲಿಬಹುದು ನಾವೆನುತ
ನುಡಿದು ತೋಪದೆ ಕಣ್ಣ ಕಾಂತಿಯ
ಕಡೆಗಳಲಿ ಕಾಣಿಸುತಲಿದಳು
ಮಡದಿ ಮಾಯೆಗೆಯಲ್ಲಮನ ವರ ಮೂರ್ತಿಯನು ವಿಮಳೆ

ಕಂಗಳಲಿ ಮಾತುಗಳು ತಿಳಿವೊಡೆ
ಕಂಗಳಲಿ ಮಾಟಗಳು ಬಗೆವೊಡೆ
ಕಂಗಳಲಿ ಸಮ್ಮೋಹಗಳು ಕಂಗಳಲಿ ನೇಹಗಳು
ಕಂಗಳಲಿ ಸರ್ವಪ್ರಪಂಚುಗ
ಳಂಗನೆಯರಿಗೆ ಸಹಜವೆಂದೆನೆ
ಕಂಗಳಿಂದಾ ವಿಮಳೆ ಸೂಚಿಸಲಪಿದಳಾ ಮಾಯೆ

ಬಳಿಕಲೊಯ್ಯನೆ ಬಪ್ಪಿಯ ಬೇಟಿದ
ಬಳಕೆ ಬಳಲಿತು ತನ್ನ ಪೈಜೆಯ
ನೆಳಲು ನೆಲಸಿತು ಹೇವ ಹೆಚ್ಚಿತು ಕಾಂಕ್ಷೆ ಕವಲಾಯ್ತು

ತಿಳಿವು ತಿರುಗಿತು ಲಾಸ್ಯಲೀಲೆಯು
ಚಳತೆ ಚಂಡಿಸಿ ಹಿಂಗಿ ಹೋಯಿತು
ಹೊಳೆದುದಲ್ಲಮನಳಬಳವನಱಿವಾಸೆ ಮಾಯೆಯಲಿ

ನೋಟವೆಸೆದುದು ಮುನ್ನ ಮಟ್ಟಿದ
ಬೇಟವಲ್ಲದೆ ಬೇಟೆ ಬುದ್ಧಿಯ
ಕೂಟದಿಂದ ಲತಾಂಗ ಲಂಬಿಸಿತಾನತಸ್ಥಿತಿಯ
ನಾಟ ನಲಿದುದು ಚಿತ್ತವೀ ನಟ
ನಾಟಕನ ಸಿಕ್ಕಿಸುವ ಬಗೆಯಲಿ
ಮಾಟ ಮಕರಿಸಿ ಕಾಣಲಾದುದು ಮತ್ತೆ ಮಾಯೆಯಲಿ

ಈಕೆಯಂಗವನಱಿದು ನಾವಿ
ನ್ನೇಕೆ ಸದಮಲ ಸಸ್ವರೂಪವ
ಕಾಕರಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದನುಚಿತವೆನುತ ತನ್ನೊಳಗೆ
ಸಾಕೆನುತ ನಟ್ಟುವಿಗತನವನು
ನೂಕುತಲಿ ಮದ್ದಳೆಯ ತಾನೊಡ
ಹಾಕಿ ನಗುತಲಿ ಹೋದನಲ್ಲಮನಖಿಳ ಜಗವರಿಯೆ

ಆಯಿತೇ ಕಡೆಯಾಟ ಹೂಣಿಕೆ
ಹೋಯಿತೇ ಹುಸಿಯಾಗಿ ಕಾಮನ
ಬಾಯ ಬಾರಿಗೆ ಬಿದ್ದೆನೇ ನಗುವವರಿಗೆಡೆಯಾಗಿ
ಹಾ ಎನುತ ಹಮ್ಮಿಸಿ ಹಲುಬುತ
ಬಾಯ ಬಿಡುತಲಿ ಮಜುಗುತಿರ್ದಳು
ಮಾಯೆ ಮಾಣದೆಯಲ್ಲಮಪ್ರಭುರಾಯನಗಲಿದರೆ

ಬಾಲೆ ಹಂಬಲಿಸಿದೊಡೆ ಫಲನೇ
 ನೇಳು ತಡೆದಿರದಲ್ಲಮನ ನೀ
 ರೇಳು ಲೋಕದಲಿಱಿಸಿ ನೋಡುವೆನುತಲಾ ವಿಮಳೆ
 ಹೇಳಿದೊಡೆಯಹುದೆನುತ ಚಿತ್ತವ
 ತಾಳಿ ತರಹರಗೊಂಡು ಬಳಿಕಲಿ
 ಕಾಲು ನಡೆಯಲಿ ಮಾಯೆ ನಡೆದಳು ಕೆಳದಿಯರು ಸಹಿತ

ನೆರೆದು ನೆಱಿ ಬಿಜಗಾಗಿ ನೋಡಿರೆ
 ಧರಣಿಪತಿಯ ಕುನಾರಿ ಕಾಮಾ
 ತುರದಲಿಲ್ಲಮನೆಂಬ ಮದ್ದಳಿಗಂಗೆ ಮನಸೋತು
 ಮರುಳುಗೊಂಡಕಟವನ ಬೆನ್ನಲಿ
 ಹರಿದು ಹೋಗುತಲಿಹಳೆಯೆನುತಲಿ
 ಪುರದೊಳಗೆ ನೋಟಕರು ಸಂದಣಿಸಿದರು ಬೀದಿಯಲಿ

ಹೋಗುತಿರ್ವಳು ಹೊಲಬ ಕೇಳುತ
 ಬೇಗ ಬೇಗದಲಿಲ್ಲಮನನಾ
 ನಾಗ ಕಾಬಿವೊ ಎಂಬ ಮನದಾತುರದ ತವಕದಲಿ
 ಆಗಲಡವಿಯ ಬಿದ್ದು ನೆಱಿ ಭೂ
 ಭಾಗದಲಿ ವನಚರಿಯರೆಂಬವೊ
 ಲಾಗಿ ಮಾಯಾದೇವಿ ವಿಮಳೆ ಸಮಸ್ತ ಸಖಿನಿವಹ

ಕಲ್ಲು ಕೊಡರುಗಳುರಿವ ಹುಡಿ ಜಡಿ
 ಮುಳ್ಳುಗಿಡು ಮಡು ತೆವರು ಮೆಳೆಗಳು
 ಹಳ್ಳ ಹಾವಸಿ ಹಾವು ಹುಲಿ ಕಾಡಾನೆ ಕೋಣಗಳು

ಕೊಳ್ಳ ಕುತ್ತಾಟು ಹೆಮ್ಮರಂಗಳು
 ಪಲ್ಲವಿಸಿ ಜೀರೆಂಬ ಕಾನನ
 ವಲ್ಲಿಯುಪಸುತ ಬರುತಲಿದಳು ಮಾಯೆಯಲ್ಲಮನ

ಬಿಸಿಲು ಸುಟ್ಟುರುಗಾಳಿ ದೆಸೆಗಳ
 ಮುಸುಗುತಿಹ ಕೆಂದೂಳಿ ಕಾಳ್ಳಿ
 ಚೈಸೆವ ನಟ್ಟಡವಿಯಲಿ ನಡೆದೈತರುತ ಕಾಲೊಡೆದು
 ಬಸವಳಿದು ಬೀಳುತ್ತಲೇಳುತ
 ಹಸಿವು ತೃಷೆ ಬಳಲಿಕೆಗಳಲಿ ಧೂ
 ಪಸುತ ಬಂದಳು ಮಾಯೆ ತಾನಲ್ಲಮನನಪಸುತಲಿ

ಸೂಡುತಲಿ ಬಿಡು ಜಡೆಗಳನು ಕೈ
 ಗೂಡುತಲಿ ಕಡವಸ ವಿಭೂತಿಯ
 ಗೂಡು ಸಂವರಿಸುತ್ತ ಲಾಕುಳ ಯೋಗವಟ್ಟಿಗೆಯ
 ಜೋಡಿಸುತ ಜಪತಪಸಮಾಧಿಯ
 ಮಾಡುವನರಾ ಮಾಯೆ ಬರಲೆ
 ದ್ವೋಡಿದರು ಹುಲಿಗಂಡ ಹುಲ್ಲೆಗಳಂತೆ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ

ಕರುಣಿಗಳ ಬಲ್ಲಹನು ಬೋಳೆಯ
 ರರಸ ಭಜಕರ ಬಂಧುವೆನಿಸುವ
 ಪರಮಪಾವನನಲ್ಲಮಪ್ರಭು ತಾನೆ ತನ್ನೊಳಗೆ
 ವರ ತಪೋಧನರಂಜಕೆಯನಾ
 ತರುಣಿಯರ ಬಳಲಿಕೆಯ ನಾನೇ
 ಪರಿಹರಿಸಬೇಕೆನುತಲಾಕ್ಷಣ ಸುಳುಹು ತೋಪುದನು

ನಿಲಿಸಿ ಭಯ ಬೇಡೆಂದು ತಾಪಸ
 ಕುಲಕೇಯಭಯವ ಕೊಟ್ಟು ಕರುಣದ
 ಬಳಕೆಯಲಿ ತಾನವರಿಗೊಬ್ಬ ತಪಸ್ವಿಯಂದದಲಿ
 ನಲಿದು ಹರಿತಹ ಮಾಯೆಯನು ಮೂ
 ದಲಿಸಿ ಮುರಿದೋಡಿಸುವೆನೆನುತಲಿ
 ಸುಳುಹುದೋಷಿದನಾಕೆಗಲ್ಲನು ಮುನ್ನಿನಂದದಲಿ

ತ್ಯಜೆಗಳಿರುತುವು ಕಾಣುತಲಿ ಕಡು
 ಪಸುಗಳಡಗಿದವಡವಿಯಲಿ ಕಂ
 ಪಿಸುತ ಮುಗ್ಧತ ಕೆಡವುತಲಿ ಮಿಗೆ ಬಂದ ಬಳಲಿಕೆಯು
 ಮಸಕಮಾದುದು ವಿಶ್ರಮಿಸಿದರು
 ಶಶಿಮುಖಿಯರೆಯ್ದು ಕಾಣುತ
 ಮುಸುಳಿ ಮುತ್ತಿದರಲ್ಲಮನ ಶ್ರೀಪಾದಪಂಕಜವ

ಲೇಸು ಮಾಡಿದೆಯಯ್ಯ ಮಾಯೆಯ
 ನೀಸುದಿನ ಮನವೊಲಿಸಿ ಕಡೆಯಲಿ
 ಘಾಸಿ ಮಾಡುವದುಚಿತವೇ ನಿನಗೆನುತ ಕೆಳದಿಯರು
 ಆ ಸದಾನಂದೈಕಮೂರ್ತಿ ವಿ
 ಲಾಸಿಯಲ್ಲಮಲಿಂಗನಿಧಿರಿಲಿ
 ಸೂಸಿದರು ತಮ್ಮೊಡತಿಯಾಸಲು ಬೇಸಳಿಲ್ಲವನು

ಆರು ಮೊದಲಲಿ ಬಯಸ ಹೇಳಿದ
 ರಾರು ಕಾಣುತ ಕರೆಸ ಹೇಳಿದ
 ರಾರು ತನ್ನನು ಬಳಕುದಾಸಿಸ ಹೇಳಿದವರಾರು

ನಾರಿಯರಿಗಿದು ಸಹಜ ಸಂಚಲ
ಕಾರಣಿಕತನ ತನ್ನ ತಾನೇ
ದೂರಿಸಿದೊಡಾನೇನ ಮಾಡುವೆನೆಂದನಲ್ಲಮನು

ಹೇಳಬಾರದು ನೀನು ಮಾಡಿದ
ಬೇಳುವೆಯ ಬೇಗೆಯನು ಲೋಗರ
ನಾಳವಾಡಿಯೆ ನುಡಿದೆಯಲ್ಲದೆ ನೀನು ಕುಹಕದಲಿ
ಕೀಳಲಿ ಬಾಯ್ವಿಟ್ಟು ಮಾಯೆಯ
ವೇಳೆಯನು ಕಾಯ್ದಿದ್ದು ಕಡೆಯಲಿ
ಕೀಳು ಮಾಡಿಯೆ ನುಡಿದೆಯೆಂದರು ಸತಿಯರಲ್ಲಮನ

ತಾನೆ ಕಂಗೆಟ್ಟಿರಲು ಕರುಣಿಸಿ
ನಾನು ಸುಳಿದರೆ ನನ್ನನಾರೆಂ
ದೇನುವನು ಭಾವಿಸದೆ ಬೆಚ್ಚನ ಬಿಜಿತಹಂಕರಿಸಿ
ತಾನೆ ತನ್ನ ವಿಕಾರದಿಂದಿರ
ಲೇನು ಮಾಡುವೆ ಬಳಿಕ ಸಾಕೆಂ
ದಾನು ಬಂದೆನು ಬಿಟ್ಟು ತಪ್ಪೇನೆಂದನಲ್ಲಮನು

ಎಂದ ಮಾತನು ಕೇಳಿ ಕಡು ಖತಿ
ಯಿಂದಲಹುದೈ ಧೂರ್ತ ನೀ ಗತಿ
ಯೆಂದು ನಂಬಿದೊಡೊಳ್ಳತಾಯಿತು ಬಳಿಕ ಮತ್ತೇನು
ಸಂದ ಸಟಿ ಕುತ್ತಿತ ಕುಮಂತ್ರದ
ಬಂದಿಕಾಱನು ಚಾಟು ಚಪಳಿಗ
ನೆಂದು ನಾ ಮುಂದಾಯೆನೆಂದಳು ಮಾಯೆಯಲ್ಲಮನ

ಕುಟಿಲ ಕುಚ್ಚಿತ ಧೂರ್ತ ದುರ್ಜನ
ವಟವುಟಗತನ ಕಪಟ ಕಳವಳ
ಸಟಿ ವಿಕಾರಗಳಲ್ಲಮನವೋ ತಿಳಿಯೆ ಮಾಯೆಯವೋ
ದಿಟಕೆ ಬಲ್ಲ ವಿರಿಂಚಿ ಹರಿ ಸುರ
ಕಟಕ ವರಮುನಿ ಸಿದ್ಧ ಸಾಧಕ
ಪಟುಗಳೆಲ್ಲರ ಕೇಳಿ ನೋಡೆನುತಿದನಲ್ಲಮನು

ಒಳ್ಳೆಯವರೈ ನೀನು ಕೋಪುದ
ರೆಲ್ಲರಿನ್ನಾಧೀನ ಪಕ್ಷದ
ಬಲ್ಲಿದರು ಕೇಳವರುಗಳ ಬಲ್ಲವಿಕೆಗಳ ಕೇಡ
ಎಲ್ಲವನು ಹೇಳುವೆನು ನಿನ್ನಯ
ಸೊಲ್ಲ ಸೋಲಿಸಿ ಸಿಕ್ಕಿಸುವೆನೆನು
ತಲ್ಲಿ ಮಾಯೆ ನಿಜ ಪ್ರತಾಪವನಾಡತೊಡಗಿದಳು

ಹರಿಯಯೆದೆಯನು ಮೆಟ್ಟಿದೆನು ಶಂ
ಕರನರ್ಥಾಂಗದೊಳು ನೆಟ್ಟನೆ
ಹರಿಸುಟೆಗೆಯಾಡಿದೆನು ಬ್ರಹ್ಮನ ಬಾಯ ಮುದ್ರಿಸಿದೆ
ಸುರನರೋರಗರೆಂಬ ಮಱವೆಯ
ಮರುಳ ತಂಡವನೆನ್ನ ತೊತ್ತಿರ
ಶರಣು ಹೊಗಿಸಿದೆನೇನ ಕೇಳುವೆಯೆಂದಳಾ ಮಾಯೆ

ಜಿನುಗು ಮತಿಗಳ ಸಿದ್ಧಸಾಧಕ
ಮುನಿಗಳೆಂಬವದಿರುಗಳನು ನಾ
ಮುನಿದು ಕಚ್ಚುಟ ಕಂತೆ ಬತ್ತಲೆ ಬೋಳು ಜೆಡೆ ಲೋಚು

ಅನಶನವೃತ ನಾರು ಬೇರೆಂ
 ಬನಿತಜಲಿ ದಂಡಿಸುವೆನಾ ಕಾ
 ನನದ ಮರುಳರ ನೇನ ಕೇಳುವೆಯೆಂದಳಾ ಮಾಯೆ

ಆದಿಯಂತವನಜಿಯದೆಲ್ಲರ
 ವೇದಿಸಿದನೆಂದಕಟ ಗರ್ವಿಸಿ
 ಹೋದೆ ನಿನ್ನ ನಿಜಸ್ವಭಾವದ ಮತ್ತತನದಿಂದೆ
 ಆದೊಡವರಂತಿರಲಿ ಮಿಕ್ಕಿನ
 ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣವಾಗಮ
 ವಾದಿಯಾದವಜಿಂದೆ ಕೇಳೆನುತಿರ್ದನಲ್ಲಮನು

ಬಿಟ್ಟು ಕಳೆ ಬಲುಮಾತ ಶಬ್ದಗ
 ಳೊಟ್ಟಲೆಂಬುವು ತನ್ನ ವಾದದ
 ಘಟ್ಟಣೆಯ ಧ್ವನಿಯವಜಲಾನಿನ್ನೇನ ಕೇಳುವೆನು
 ಮುಟ್ಟಿ ತಿಳಿವೊಡೆ ಕೇಳು ನಿನ್ನಯ
 ಕಟ್ಟಳೆಯತನವೈಸೆ ಎನುತಾ
 ದಿಟ್ಟ ಮಾಯಾದೇವಿ ನುಡಿದಳು ಮತ್ತೆಯಲ್ಲಮನ

ಎಲ್ಲರನು ನೀ ಜಜ್ಜಿದು ರೂಡಿಸಿ
 ಹೊಳ್ಳುಗಳೆದೊಡೆ ನಿನ್ನ ಲೆನ್ನಲಿ
 ಹೊಲ್ಲವೊಳ್ಳಿತನಜಿವ ಮಾತಂತಿರಲಿ ಹೇಳೊಂದ
 ಬಲ್ಲೆಯಾದೊಡೆ ನೀನು ನಿನ್ನಯ
 ಮುಲ್ಲತನವನು ಬಿಟ್ಟು ನಿರ್ಮಳ
 ದಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡೆಂದು ನುಡಿದನು ಮಾಯೆಗಲ್ಲಮನು

ಹರಿಹರಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳನೆ

ಲ್ಲರನು ನಿನ್ನಾಧೀನವೃತ್ತಿಯ

ಲಿರಿಸಿ ಮಿಗೆ ಟೋಡಾಡಿ ಕಾಡುವೆನೆಂದು ನೀ ನುಡಿದೆ

ಮರುಳೆ ನಿನ್ನನದಾರು ನಾನಾ

ಪರಿಯಲಾಡಿಸುವವರು ನೀನಿದ

ಪರಿಕೆಸದೆ ಗರ್ವದಲಿ ನುಡಿದರೆ ಮಾಯೆ ಕೇಳೆಂದ

ಆರನಾರಾಡಿಸುವರೆಂಬುದ

ನಾರು ಬಲ್ಲರು ಸಾಕು ಬಹಿಯ ವಿ

ಚಾರವಂತಿರಲಿನ್ನದೇ ಹಠಿಮಾತನಾಡಿದರೆ

ಸಾರಲಹಿವನೆ ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಮ

ನೋರಥಂಗಳು ನಿನ್ನ ಧೂರ್ತ ವಿ

ಕಾರವೆಲ್ಲವ ಬಿಟ್ಟು ಕೃಪೆ ಮಾಡೆಂದಳಾ ಮಾಯೆ

ಮಾಡಿದನಿತಹ ಕರ್ಮಫಲ ಕೈ

ಗೂಡಿತ್ತುಳ್ಳುದು ನಿನಗದೇನನು

ಬೇಡುತಿಹೆ ಬೇಸಹದೆ ಬಹುದೆಗೆ ಬಂದು ಬೆಂಬಿಡದೆ

ಕಾಡಬೇಡಿನೀಳು ಸಖಿಯರ

ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳತಲಿ ಮರಳಿ ನಿನ್ನಯ

ಬೀಡ ಸಾರುವದೊಳ್ಳಿತೆಂದನು ಮಾಯೆಗಲ್ಲಮನು

ಭಾಷೆ ಸಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತೆನ್ನಯ

ವಾಸಿ ವರ್ಧಿಸಿ ಹೊತ್ತುತಿದೆ ಕೈ

ಲಾಸದವರಿದ ಕೇಳಿ ನಗುವಂತಾಯಿತೇ ಎನಗೆ

ಈಸು ಧಾವತಿಯಿಂದೆ ನಾ ಕಡು
ಘಾಸಿಯಾದೆನು ಬೆಂದ ಹುಣ್ಣುನು
ಕೇಸುವರೆ ಕಂಬಿಯಲಿ ಕೇಳಕಟೆಂದಳಾ ಮಾಯೆ

ಮಿಕ್ಕು ಮಿಗೆ ಸಾಸುವೆಯ ರಾಶಿಯ
ನೊಕ್ಕಿದತ್ತಿಗೆ ಮೇದು ಮೆಲುಕಿಱು
ವಕ್ಕುಱುಂಟೇ ಮರುಳೆ ನೀನಾ ವಿಧಿಯ ಪರಿಗಳಲಿ
ಹೊಕ್ಕ ಹೋರಟೆಗೊಂಡು ಕಾಮದ
ಲುಕ್ಕಿ ಬಳಕೆನ್ನೇನ ಕೃಪೆಯನು
ಲೆಕ್ಕಿಸಲು ಕೈಸಾರಬಲ್ಲದೆ ಮಾಯ ಕೇಳೆಂದ

ಆವ ಪರಿಯಿಂದಾದೊಡೇನೈ
ದೇವಪೂಜೆಯ ಮಾಡಿದೊಡೆ ಸಂ
ಭಾವಿಸಲು ಬೇಡವೆ ಮದೀಯ ಮನೋರಥಾದಿಗಳ
ಭಾವಿಸಲು ಬರುತ್ತಿದೆ ನಿರರ್ಥಕೆ
ದಾವತಿಯೆ ಕಡೆತನಕ ದಿಟಕೆಯ
ದಾವ ಕೊಱತೆಯ ನಾನು ಮಾಡಿದೆನೆಂದಳಾ ಮಾಯೆ

ತರಳೆ ತನ್ನಯ ಹೊನ್ನು ಸಲ್ಲದೆ
ತಿರುಗಿ ಬಂದೊಡೆಯಕ್ಕ ಸಾಲೆಯ
ದುರುಳತನದಲಿ ಬಯ್ಯಬಹುದೇ ನೀನು ಮತಿಗೆಟ್ಟು
ಹರನನರ್ಚಿಸುವಂಗಭೇದಾಂ
ತರವನಱಿಯದೆ ಸಟೆಯ ಭಕ್ತಿಯ
ಭರದಲೇತಕೆ ಫಲವ ಬಯಸುವೆ ಮಾಯೆ ಕೇಳೆಂದ

ನಾನು ನಿನ್ನಲಿ ಸುಖವ ಸುಱಿದು ಸು
ಮಾನದಲಿ ನಿನ್ನಿಂದ ಶಿವತ
ತ್ವಾನುಭಾವದ ನಿಜವನಱಿಯದೆನ್ನಯ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನು
ಊನವಿಲ್ಲದೆ ಸಲಿಸಿ ಶಿವನಾ
ಸ್ಥಾನದಲಿ ನಾ ಮೆಱಿವೆನೆಂಬಭಿ
ಮಾನದಲಿ ನಂಬಿದೆನೆಂದಳು ಮಾಯೆಯಲ್ಲಮನ

ಹಡೆವ ಸೂಳೆಗೆ ಸೊಗಸು ಹುಟ್ಟಿದೆ
ಗುಡಿಯ ಸುಡುವಂದದಲಿ ನಿಜ ಜಂ
ಜಡದಲಿಮ್ಮನವಾಗಿ ಭಕ್ತಿಯ ಮಾಡಿ ಸಂಫಲವ
ಪಡೆಯಲಿಲ್ಲದೆ ಬಂದು ನೀ ಬಱು
ನುಡಿಗಳಿಂದಲಿ ನಮ್ಮ ಮೆಲ್ಲನೆ
ತೊಡಕಿಕೊಂಡೊಡೆ ಸಿಕ್ಕನಲ್ಲಮ ಮಾಯೆ ಕೇಳೆಂದ

ನಮ್ಮನೊಲ್ಲದುದಲ್ಲದೀ ಪರಿ
ನಮ್ಮನೆಲ್ಲರ ಮುಂದೆ ಭಂಗಿಸಿ
ಹೆಮ್ಮೆಗೆಡಿಸುವ ಪರಿಯ ನೋಡಾ ಎನುತ ಮನ ಮಱುಗಿ
ಇಮ್ಮೆ ಬೆಂದವಳಿದ್ದಲಂತಿರೆ
ಹಮ್ಮವಿಸಿಯೊಱುಗತಲಿ ವಿಮಳೆಯ
ನೆಮ್ಮಿದಳು ನಿಲಲಾಱಿದಾಳಾಪಿಸುತಲಾ ಮಾಯೆ

ಬೆಱುಗುವಡೆದಿರೆ ನೆಯ್ದಲೆಗೆ ನೇ
ಸಱನ ನೆಮ್ಮುಗೆಯಾದ ತೆಱನಲಿ
ಮುಱಿವಡೆದ ಮಾಯಾಂಗನೆಯ ಮುಖಭಂಗವನೆ ಕಂಡು

ಮಜುಗುತಿರ್ದರು ಕೂಡೆ ಕೆಳದಿಯ
 ರುಜುಬಿ ಸುಮ್ಮನೆ ವಾಲು ಮಾತಿಗೆ
 ಹಜುವನೆಣಿಸುತ ವಿಮಳೆ ಬಳಿಕೆಂತೆಂದಳಲ್ಲಮನ

ಶರಣಜನ ರಕ್ಷಾಮಣಿಯೆ ಕಿಂ
 ಕರಚಕೋರಸುಧಾಕರನೆ ಭಾ
 ಸುರದಯಾಂಭೋನಿಧಿಯೆ ನೀನೀ ಸ್ತ್ರೀಯ ತನುಮನವ
 ಒರಿಸಿ ನೋಡಿದೊಡಲಿ ಭಾವಿಸೆ
 ಹುರುಳು ಬಳಿಕೇನುಂಟು ನಿನ್ನಯ
 ಕರುಣವಾಕೆಯ ಹರಣವೆಂನಳು ವಿಮಳೆ ವಿನಯದಲಿ

ಬಾಲೆ ನೀರಿಗೆ ಹೆಪ್ಪನೆಣಿದರೆ
 ಹಾಲಿನಂತಿರೆ ಹೆತ್ತು ಭಂಜಿಸಿ
 ಬಾಳಿದವರಾರುಂಟು ಭಾವಿಸಲಾ ಪ್ರಕಾಶದಲಿ
 ಕಾಳು ಮತಿಗಳಿಗಿಂತು ಬುದ್ಧಿಯ
 ಹೇಳಿದರೆ ಫಲವೇನು ಸಾಕೇ
 ಖುಳೆಗಾನಿನ್ನೇನ ಮಾಡುವೆ ವಿಮಳೆ ಕೇಳೆಂದ

ಕೀಳುಗಬ್ಬನವೆಣ್ಣ ಕೋಪಿಸಿ
 ಕಾಲಲೊದೆದೊಡೆ ಮೇಣು ಕರುಣಿಸಿ
 ತೋಳಲಸ್ತಿದೊಡೇನು ಪರುಷದ ಗಂಡನದಲಂತೆ
 ಬಾಲೆಗೆಂತಾದೊಡೆಯು ನಿನ್ನ ಸ
 ಮೇಳ ಘಟಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಮಾಯೆಯ
 ಪಾಲಿಸಲು ಬೇಕೆನುತ ನುಡಿದಳು ವಿಮಳೆಯಲ್ಲಮಗೆ

ವನಿತೆ ನಿನ್ನಯ ಮಾತಹುದು ಕ
ಬ್ಬನವದಾದೊಡೆ ಪರುಷ ಮುಟ್ಟಲು
ಕನಕವಹುದಲ್ಲದೆ ವೃಥಾ ಹಳೆ ಹಂಚು ಹೊನ್ನಹುದೆ
ಮನಸು ಸಂಚಲವಾದ ಮಾಯಾಂ
ಗನೆಯದೇನನು ಮುಟ್ಟಿ ನಾಡಿದೊ
ಡಿಂತು ಸಂಫಲವಾಗಲಿಯದು ವಿಮಳೆ ಕೇಳೆಂದ

ದೇವ ತಪ್ಪಿದೊಡೇನು ನೀನು ಕೃ
ಪಾವಲೋಕನದಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ
ದೇವಿಯರ ಹೂಣಿಕೆಯ ಸಲಿಸಿದರೇನು ಕುಂದಹುದೆ
ದೇವತನಕೂಣೆಯವೆ ಬಿಡದೆ ವೃ
ಥಾ ವಿಳಾಸದ ಮಾತ ಬೀಜದೆ
ಕಾವುದೈ ಕರುಣದಲಿ ಮಾಯೆಯನೆಂದಳಾ ವಿಮಳೆ

ಒಂದು ಬೀಜವ ಬಿತ್ತಿ ಮೇಲೊಮ
ತ್ತೊಂದು ಫಲವನು ಬಯಸಿ ಬಾತೊಡೆ
ಒಂದುದಹುದೇ ತನಗೆ ದಿಟವೀ ಮಾಯೆ ಮರುಳಾಗಿ
ಮುಂದುಗಾಣದೆ ಮದದ ತಾಮಸ
ದಿಂದೆ ಚಂಚಲಭಕ್ತಿ ಭರದಲಿ
ಒಂದೊಡುಂಟೇ ಸಂಫಲಂಗಳು ವಿಮಳೆ ಕೇಳೆಂದ

ಆಮೊಡೆಲಿ ಘನಮಹಿಮ ನಿನ್ನಯ
ಪಾದಗಳನೆಂತಾದೊಡೆಯು ಸಂ
ಪಾದಿಸಿದ ಬಳಿಕಿನ್ನು ನಿನ್ನಯ ಕರುಣವಿದ್ದಂತೆ

ಕಾದು ರಕ್ಷಿಸು ಮನಸು ಬಂದೋ
ಪಾದಿಯಲಿಯೆಂದೆನುತ ಮಧುರಾ
ಮೋದ ವಚನನ ಸುರಿವೃತ್ತಿಗಳು ವಿಮಳೆಯಲ್ಲಮಗೆ

ವಿಮಳೆ ವಿಮಳೆಯೆನಿಪ್ಪ ಹೆಸರನು
ಕಮಳಸಂಭವ ನಿನಗೆ ಸಲಿಸಿದ
ನಮಳಮತಿಯವನಹುದು ಚಾಗುರೆ ಎನುತ ಪರಿಣಮಿಸಿ
ಕ್ರಮದಲಿನ್ನಾದೊಡೆಯು ಮಿಗೆ ವಿ
ಶ್ರಮಿಸಬೇಕೆಂದೆನುತ ಬಳಿಕ
ಲ್ಲಮನು ಮಿಗೆ ವಿನಯದಲಿ ಮಾಯಾದೇವಿಗಿಂತೆಂದ

ಕಾಮವೆತ್ತಲು ಪರಮತತ್ವದ
ಸೀಮೆಯೆತ್ತಲು ತಿಮಿರವೆತ್ತಲು
ತಾಮರಸಸಖನೆತ್ತಲರಿಸಿನವೆತ್ತ ಬಿಸಿಲೆತ್ತ
ಭ್ರಾಮಕದ ನುಡಿ ಸಾಕು ನೀನೆ
ತ್ತಾ ಮಹಾಘನವೆತ್ತ ಮರುಳೇ
ಕ್ಷೇಮದಲಿ ನೀ ಬಂದ ಬಟ್ಟೆಯಲಬಲೆ ಹೋಗಿಂದ

ಕನಸು ಮನಸಿನೊಳಾಗಳೆನ್ನಯ
ತನುವಿನಲಿ ನೀ ಸುಳಿದು ಮುಚ್ಚಿಸಿ
ಯೆನಿತು ಧಾವತಿಗೊಳಿಸಿ ನಿಷ್ಕರುಣದಲಿ ನೀನೆನ್ನ
ಕನಲಿ ನುಡಿದೊಡೆ ನಾನು ಬಿಡುವೆನೆ
ತನಗೆ ತತ್ತಡೆ ಭಾವಿಸಲು ಸಾ
ವನಿತು ಬಂದೊಡೆ ಬರಲಿ ಬಿಡೆ ನಾನೆಂದಳಾ ಮಾಯೆ

ಕನಸಿನಲಿ ಜೀಳೂಜುದೊಡೆ ವೇ
 ದನಿಸಿತೆಂದಿರದೆದ್ದು ನರಳುವ
 ಮನುಜರುಂಟೇ ಮರುಳೆ ನಿನ್ನ ಮನೋವಿಕಾರಗಳು
 ನಿನಗೆ ತೋಜುದೊಡೆಮೊಳೇತಕೆ
 ಮನಕತವ ನೀ ಮಾಡುತಿಹೆ ನಾ
 ವಿನಿತು ಗಸಣೆಯ ಗೊಡವೆಗಾಜಿವು ಮಾಯೆ ಕೇಳೆಂದ

ವಾಸಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಬಳಿಕ ನಾನಿ
 ನ್ನೇಸುದಿನವಿದ್ದಾದೊಡೆನ್ನಯ
 ಭಾಷೆಯನು ನಾನುತ್ತರಿಸಬೇಕಲ್ಲದುಳಿದಂತೆ
 ಆಸೆಯಿಲ್ಲದೆ ತಿರುಗಿದೊಡೆ ಹೆಂ
 ಗೂಸುತನಕದು ಹಾನಿಯಾ ಕೈ
 ಲಾಸಕಾನೆಂತೆಯ್ದವೆನು ಕೇಳೆಂದಳಾ ಮಾಯೆ

ಕಡಲನೀರುಗಳೆಲ್ಲವಮೃತದ
 ಮಡುಗಳಾದರೆಯಹವು ಸುರಗಿರಿ
 ಕುಡಿವಿಡಿದು ಹಬ್ಬಿದೊಡೆ ಹಬ್ಬುವದವನಿಮಂಡಲದ
 ಗಿಡುಗಳೆಲ್ಲವು ಕಲ್ಪತರುವಾ
 ದೊಡೆಯಹವು ತತ್ತದನುಗಾಲಕೆ
 ಮಡದಿ ಮಾಯೆಗೆ ಪರಮ ತತ್ವಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲೆಂದ

ನುಡಿದು ನುಣ್ಣನೆ ನೀನು ಮೆಲ್ಲನೆ
 ಸಡಿಲಿ ಹೋದರೆ ನಾನು ನಿನ್ನನು
 ಬಿಡುವೆನೇ ಕೇಳಿನ್ನ ಪೈಜೆಯ ಸಲಿಸಿದನ್ನಬರ

ಒಡಲು ನಿನಗಿಲ್ಲೆಂಬ ಬಿಂಕದ
 ಬೆಡಗು ಬೇಡಿದ್ದೇನ ಮಾಡಿಯು
 ತುಡುಕಿದಲ್ಲದೆ ಮಾಣೆನೆಂದಂಗೈಸಿದಳು ಮಾಯೆ

ಬಯಲ ಬಂಧಿಸಲೆಂದು ಕೃತನಿ
 ಶ್ವಯವ ಮಾಡಲು ಸಿಕ್ಕಬಲ್ಲದೆ
 ನಿಯತವೆನ್ನನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಬೊಡೆ ನೋಡು ನೀನೆನುತ
 ಪ್ರಿಯದಲಾಗಳೆ ತನ್ನ ನಿಜ ನಿ
 ಣ್ಯವ ನಿರ್ಮಿಸಿ ನಿರ್ಮಿಸದಲಿ ನಿ
 ವರ್ಯಲಜಾಲವ ಬೀಸಿ ಹೋದನು ಮಾಯೆಗಲ್ಲಮನು

ಜಾಱಿದನು ಬಳಿಕಾತನೀಕೆಗೆ
 ಹೇಳಿದುದು ಕಡು ದುಗುಡ ಸಖಿಯರು
 ನೀಟಿಯನು ಸಂತ್ಪಿಸಿದರು ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದಲಿ
 ಗಾಱುದೂಱಿನ ಮಾಯೆಗೀಯೆಗೆ
 ತೋಟಸುವನೇ ತನ್ನ ನಿಜವನು
 ವಾಱಿ ವಾಸಲನಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಗುರು ಗುಹೇಶ್ವರನು

ಚಾನುರಸ-ಪ್ರಭುಲಿಂಗಲೀಲೆ
 (೧೪೩೦)

೬೯. ಪಾಂಡುರಾಜನ ದುರಂತ

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರಿ
ಪಾಲ ಶತಶೃಂಗಾದ್ರಿಯಲಿ ಭೂ
ಪಾಲನಿದ್ದನು ತನ್ನ ವೀರಕುಮಾರಕರು ಸಹಿತ
ವ್ಯಾಳವೃಗಶಾರ್ದೂಲವನಗಜ
ದಾಳಿಭಯವನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಮುನಿ
ಜಾಲಕಾಶ್ರಮದೊಳಗೆ ಸುಖಮಯನಾಗಿ ನೃಪನೆಸೆದ

ಸುತವಿನೋದದ ಸಿರಿಗೆ ದಿವಿಜರ
ಪತಿಯ ಸಿರಿ ತೊತ್ತೆಂದು ವಿಮಳ
ವ್ರತತಪೋಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ವಿಲಾಸಿನಿ ಮುಕ್ತಿವಧುವೆಂದು
ಯತಿಪದಾಂಬುಜನಿತ್ಯಸೇವಾ
ಸತಿಗೆ ದಾಸಿ ಜಗತ್ತ್ರಯಾಧಿ
ಷ್ಠಿತಪದವಿಯೆಂದುಬಿಡನು ಕಲಿ ಪಾಂಡು ವಿಪಿನದಲಿ

ವರುಷ ಹದಿನಾಳಾಯ್ತು ಧರಣೀ
ಶ್ವರನ ಹಿರಿಯ ಮಗಂಗೆ ಭೀಮಗೆ
ವರುಷ ಹದಿನೈದರ್ಜುನಗೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಹದಿಮೂಳು
ಕಿಷ್ಕಿಂಧೆಯಿಬ್ಬರಿಗನಿಬರಾಮುನಿ
ವರನಧ್ಯಯನಾದಿವಿದ್ಯಾ
ನಿರತರಾದರು ಬಂದುದಂದು ವಸಂತಮಯದಿವಸ

ತೆಗೆದುದಗ್ಗದ ತಂಪು ನದಿಸರ
ಸಿಗಳ ತಡಿಯಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಯಾದುವು
ಹಗಲು ಹಂಸೆಯು ನೆಳಲು ಗೊಂಡುದು ಬಯಸಿ ಹಿಮಜಲವ

ಸೊಗಸಿದುವು ನೆಲಲುಗಳು ದೂರಕೆ
 ಸೆಗಲಿಕೆಗಳಿಗ್ಗಲಿಸೆ ತಂಗಾ
 ಳಿಗೆ ವಿಹಾರಿಸಿ ಮೆಯ್ಯ ತೆತ್ತುದು ಕೂಡೆ ಜನನಿಕರ

ಯೋಗಿಗೆತ್ತಿದ ಖಡ್ಗಧಾರೆ ವಿ
 ಯೋಗಿಗೊಡ್ಡಿಹ ಸಬಳ ಸಕಳವಿ
 ರಾಗಿಗಳ ಹೆಡತಲೆಯ ದಡಿ ನಿರಗಲಗಣಸು
 ಆಗಮಿಕರೆದೆಶಾಲ ಗರ್ವಿತ
 ರಾಗಿಗಳ ಗಳನಾಳ ವಗ್ಗದ
 ಭೋಗಿಗಳ ಕುಲದೈವವೆನಿಸತು ಕುಸುಮಮಯಸಮಯ

ಮೊಱ್ವೆನ ತುಂಬೆಯ ಗಾಯಕರ ನಯ
 ಸರದ ಕೋಕಿಲಪಾಠಕರ ಬಂ
 ಧುರದ ಗಿಳಿಗಳ ಪಂಡಿತರ ಮಾಮರದ ಕರಿಘಟಿಯ
 ಅರಳಿದಬುಜದ ಸತ್ತಿಗೆಯ ಮಂ
 ಜರಿತಕುಸುಮದ ಚಾಮರದ ಭಾ
 ಸುರವಸಂತನ್ಯಪಾಲ ನಡೆದನು ಪಾಂಡುವಿನ ಮೇಲೆ

ಫಲಿತಚೂತಕದಿಂಪುಗಳ ನೆಱ್ವೆ
 ತಳಿತಶೋಕಿಯ ಕೆಂಪುಗಳ ಪರಿ
 ದಳಿತಕಮಲದ ಕಂಪುಗಳ ವನವನದ ತಂಪುಗಳ
 ಎಳಲತೆಯ ನುಂಪುಗಳ ನವಪರಿ
 ಮಳದ ಪವನನ ಸೊಂಪುಗಳ ವೆ
 ಗ್ಗಲಿಕೆ ಝಳಪಿಸೆ ಹೊಯ್ದು ಸೆಳೆದುದು ಜನದ ಕಣ್ಣನವ

ಪಸರಿಸಿತು ಮಧುಮಾಸತಾವರೆ
ಯೆಸಳ ದೋಣಿಯ ಮೇಲೆ ಹಾಯ್ದುವು
ಕುಸುಮಶರನುಬ್ಬರದ ತೊಟ್ಟಿಯನು ಕೂಡಿ ತುಂಬೆಗಳು
ಒಸರ್ವ ಕರದಂಡದ ಪರಾಗದ
ಕೆಸರಲದ್ದವು ಕೊಂಚೆಗಳು ಹಗ
ಲೆಸೆದ ದಂಪತಿವಕ್ಕಿ ಸಾರಸರಾಜಹಂಸೆಗಳು

ಜಗವ ಹೊರೆದುದು ಬಹಳ ಪರಿಮಳ
ದೊಗುಮಿಗೆಯ ತಂಗಾಳಿ ವನವೀ
ಧಿಗಳ ವಳಯವ ಹೊರೆದು ಮರಳುವರಿಲ್ಲ ವಿರಹಿಗಳು
ಹೊಗುವ ಕಾಮನ ದಳದ ಚೂಣಿಯ
ಸೊಗಡು ಹೊಯ್ದೊಡೆ ಕೈದುವಿಕ್ಕಿತು
ವಿಗಡಮುನಿಜನಕೇನನೆಂಬೆನು ನೃಪತಿ ಕೇಳಿಂದ

ಆವಸಂತದೊಳೊಮ್ಮೆ ಮಾದ್ರೀ
ದೇವಿ ನನದೊಳಗಾಡುತಿರ್ದಳು
ಹೂವಿನಲಿ ಸರ್ವಾಂಗಶೃಂಗಾರದ ವಿಳಾಸದಲಿ
ಆವಳವಳೊರ್ವಶಿಯೊ ರಂಭಿಯೊ
ದೇವವಧುಗಳ ಸುಖವೊ ತಾನಿಂ
ನಾವಚಲುನಿಕೆ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದರಸ ಬಿಟಗಾದ

ತಾಗಿದುದು ಕಾಮನ ಶರನಿಕರ
ಲಾಗುವೇಗಲೆಂತುಮೋ ತೆಗೆ
ಪೂಗಣೆಗಳೈದಲ್ಲಿ ರೋಮಗಳೆಲ್ಲ ಬಾಣಮಯ

ವಾಗೆ ನಟ್ಟವು ಕಣೆಗಳೆಂಬವೊ
 ಲಾಗಜುವನಟಿಸಿದನು ಪ್ರಜ್ಞಾ
 ಸಾಗರಂಗಳುಮಧ್ಯಕಟಿಜಾನ್ವಂಘ್ರಿ ಮಿತವಾಯ್ತು

ಮುಱಿದು ಹಿಂದೆಲ್ಲವನು ಕುಂತಿಯ
 ನಱಿಯಲೀಯದೆ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ
 ತುಱುಗಿದೆಳೆಲತೆವನದಲಾಡುವ ಸತಿಯ ಸಾಱಿದನು
 ಸೆಜಗ ಹಿಡಿದರೆ ಬೇಡಬೇಡೆಂ
 ದೆಜಗಿದಳು ಚರಣದಲಿ ತರುಣಿಯ
 ತುಱುಬ ಹಿಡಿದೆತ್ತಿದನು ಹೆಣಗಿದನೊಡನೆ ರೋಂಪಿಸಿದ

ಕೊಂದೆಲೈ ಕಡು ಪಾಪಿ ಮುಱಿದಾ
 ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ವೃತ್ಯವನು ಮುನಿ
 ಯೆಂದ ನುಡಿ ಹೊಳ್ಳಹುದೆ ಸುಡು ದುರ್ವಿಷಯಕೆಳಸಿದೆಲೈ
 ಬೆಂದುದೇ ನಿನ್ನಱುವು ಧೈರ್ಯವ
 ನಿಂದು ನೀಗಿದೆ ಯಕಟ ನಿನ್ನಯ
 ನಂದನರಿಗಾರುಂಟೆನುತ ಹೆಣಗಿದಳು ಲಲಿತಾಂಗಿ

ಕೊಂಬುದೇ ಬಯಲಜುತಗಿಜುತದ
 ಡೊಂಬಿಗನಾಗಮನೀತಿಗೀತಿಯ
 ಶಂಬರಾರಿಯ ಸಬಳವಲ್ಲಾ ಬೇಗೆ ಮೋಹಿದುದು
 ತುಂಬಿದೊಡೆ ಮಗುಚಿದೊಡೆ ಮುಱುಮೊನೆ
 ಗೊಂಬುದೆಂಬವೊಲವನಿಪತಿ ಯೊ
 ತ್ತಂಬರದಿ ಹಿಡಿದಬಲೆಯನು ಕೂಡಿದನು ಕಳವಳಿಸಿ

ಆಸುಖದ ರೋಂಪಿನಲಿ ಮಜಿದವೊ
 ಲೋಸರಿಸಿದುದು ವದನಕಂಗಳು
 ಸೈಸರಿಸಿದವು ತೆಕ್ಕೆ ಸಡಲಿತು ದೇಹ ಬಾರಿಸಿತು
 ಸೂಸಿದುದು ನಿಟ್ಟುಸುರು ರಾಣೀ
 ವಾಸದುರದಲಿ ಕದಪನಿಟ್ಟು ಮ
 ಹೀಶನೊಜಗಿದ ಹದನ ಕಂಡಳು ಮಾದ್ರಿ ಭೀತಿಯಲಿ

ಅಕಟ ಪಾಂಡುಮಹೀಶ ವಿಷಕ
 ನ್ನಿಕೆಯೆನೆನ್ನನು ಮುಟ್ಟಿದ್ದೆ ಬೇ
 ಡಕಟ ಕೆಡಿಸದಿರೆಂದೆನೇ ತಾನಪ್ಪಿಯನೇ ಹದನ
 ಪ್ರಕಟ ಕುರುಕುಲತಿಲಕರನು ಬಾ
 ಲಕನಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟೆ ತನ್ನೊಡ
 ನಕಟ ಮುನಿದೈ ಮಾತನಾಡೆಂದೊದಪ್ಪಿದಳು ಮಾದ್ರಿ

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ-ಭಾರತ
 (೧೪೩೦)

೭೦. ದ್ರೌಪದೀ ಸ್ವಯಂವರ

ವೈವಾಹರಚನೆ

ಧರಣಿಪತಿ ನಿಜಸುತೆಯ ರೂಪೋ
ತ್ವರದ ಸೌಭಾಗ್ಯದ ನಿರಂತರ
ಪರಮಶೋಭಾನುಗುಣದಲಿ ರಚಿಸಿದನು ಪಟ್ಟಣವ

ಭೂಮಿಪತಿ ಕೇಳಿ ನಿಮ್ಮ ಪಿತನ ಪಿ
ತಾಮಹರು ಧೌಮ್ಯಾಶ್ರಮಕೆ ಬಂ
ದಾಹುನೀಂದ್ರನ ಕರೆದುಕೊಂಡರು ಖಚರ ವಚನದಲಿ
ರಾಮಣೀಯಕವಸ್ತ್ರ ಶಕುನ
ಸ್ತೋಮವನು ವಿವರಿಸುತ ಹೊಕ್ಕರು
ಭೂಮಿಲಂಬದ ನೃಪರ ನೆರವಿಯ ದ್ರುಪದಪಟ್ಟಣವ

ಭರದಿನೈತಂದಖಿಳಭೂಮಿ
ಶ್ವರರ ಘನಚತುರಂಗಪದಹತ
ಧರಣಿನಿರ್ಗತರೇಣುಪಟಲದ ರಾಗಸಂಗದಲಿ
ಅರುಣಮಯವಾಯ್ತುಖಿಳಜಗವೀ
ಸರಸಿಜಾಕ್ಷಿಯ ನೆನೆದು ಸಚರಾ
ಚರದ ಮುಖದಲಿ ರಾಗರಸವುಬ್ಬರಿಸಿದಂದದಲಿ

ತರಣಿಗುಂಟೀ ಸಮಯವನಿಲಗೆ
ತೆರಹುಗೊಡುವವರಾರು ಗಗನೇ
ಚರರ ಗಮನಸ್ತಂಭನೆತ್ತಣ ಮಾತು ಖಗಕುಲಕೆ

ನೆರೆದ ಪಲ್ಲವಸತ್ತಿಗೆಯ ರ್ಘು
 ಲ್ಲರಿಯ ಸಿಂಧದ ಸೆಳೆಯ ಘನಸೀ
 ಗುರಿಯ ಸಬಳದಸಾಲಚಮರಂಗಳ ವಿಡಾಯಿಯಲಿ

ಕೇರಿಕೇರಿಯ ಬೀದಿಗಳ ಪ
 ನ್ನೀರಚಳಯದ ಕಳಸಕನ್ನಡಿ
 ಯೋರಣದ ಸೂಸಕದ ಮುತ್ತಿನ ಮಕರತೋರಣದ
 ಓರಣದ ಹೊಂಗಳಸದವಿಳಾ
 ಗಾರಪಚ್ಚಯ ಸೋಮವೀಧಿಯ
 ಸೂರವೀಧಿಯ ಶೋಭೆಯಲಿ ರಚಿಸಿದರು ಪಟ್ಟಣವ

ತೀವಿದುವು ಹೊಂಗೆಲಸಗತಿಯಲಿ
 ಲೋವೆಗಳು ಚೈತನ್ಯಮಯಚಿ
 ತ್ರಾವಳಿಯ ಬೆಸುಗೆಗಳಲಿಸೆದುವು ಭವನಭಿತ್ತಿಗಳು
 ಹೂವಿನರಳಿನ ಹರಹಿನಲಿ ರ
 ತ್ನಾವಳಿಗಳೊಪ್ಪಿದುವಗರುಧೂ
 ಮಾವಳಿಯ ಧಾಠಿಯಲಿ ಮುಘಮುಘಿಸಿದುದು ಮೇಘಚಯ

ಕಾರಣೆಯ ಕುಂಕುಮದ ಸಾದಿನ
 ಸಾರಣೆಯ ನೆಲಗಟ್ಟುಗಳ ಕ
 ಪೂರಧೂಳಿಯ ಹೊರೆವುಗಳ ಪನ್ನೀರ ಪಕ್ಕಲೆಯ
 ಚಾರುಚಳಯದ ಕೆಸರಿಡುವ ಕ
 ಸ್ತೂರಿಗಳ ಪೂರಾಯಪರಿಮಳ
 ಭಾರದಲಿ ಬಿಟ್ಟುಗಾಳಿ ಕುಸಿದುದು ಹೇಬಲೇನೆಂದ

ಕೀಲಿಸಿದ ಪಟ್ಟಿಗಳ ದಿವ್ಯದು
 ಕೂಲದಲಿ ಹೊಂಬಾಳೆ ತೆಪ್ಪಿಗಳ
 ಚೂಳಿಕೆಯ ಕನ್ನಡಿಯ ತೋರಣದೊಡುಪಕ್ಕದಲಿ
 ಮೇಲು ಮುತ್ತಿನ ಸೂಸಕದ ನೇ
 ಪಾಳಚಮರಿಯಡಾಳಿಗಳ ಸಂ
 ಪಾಳಿಯಲಿ ಪರುಠವಿಸಿದರು ವೈವಾಹಮಂಟಪವ

ಝಳವ ರೋಂಪಿಸಿ ಬೀಸಿದುವು ತಂ
 ಬಿಲರ ಬೀಸಣಿಗೆಗಳು ಪರಿಮಳ
 ಕಲಿತಮಕರಂದದಲಿ ಸಾದಿನ ತುಹಿನರೇಣುಗಳ
 ಸುಳಿವ ಸುತ್ತಣ ಸಾಲಭಂಜಿಕೆ
 ಗಳಲಿ ಸೂತ್ರಿಸಿ ರಚಿಸಿದರು ಮಂ
 ಗಳದ ರಿಂಗಣ ಝಾಡಿಸಿತು ವೈವಾಹರಚನೆಯಲಿ

ಬಟಿದ ಸುಧೆಗಳ ಬಾವಿಗಳ ಪ
 ಕ್ಷಲೆಯ ಪನ್ನೀರುಗಳ ಹಿಡಿದುವು
 ಹೊಳೆವ ಕೈರಾಟದ ಕಾಂಚನಮಯದ ದೋಣಿಗಳ
 ತಳುಕು ಬಿಗಿದುವು ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಗಳ
 ವಳಯದಲಿ ನವಯಂತ್ರಗಳ ಪು
 ತ್ತಳಿಗಳೇ ನೀಡುವುವು ಬೇಡಿದವರ್ಗೆ ವಸ್ತುಗಳ

ತಾಳಗತಿ ಸನ್ನೋ ಹನದ ಮುಱಿ
 ಗಾಲವೊ ಒದಗಿದ ರಸಾಳಿಯ
 ಕಾಲುನೆಯೊ ನವರಸದ ಬಂಧದ ಸಾರಸಂಗತಿಯೊ

ಅಲಿಗಳಿಗಾಯುಷ್ಯಫಲ ಬೇ
ತಾಳಿಗಳ ನರ್ತನವೊ ಸೊಗಸಿನ
ಮೇಳವಣಿಗಳ ಬೇಂಟೆಯಾಯಿತು ದ್ರುಪದಪುರಿಯೊಳಗೆ

ಕವಿಗಮಕೆವಾದಿಗಳು ವಾಗ್ಮಿ
ಪ್ರವರಯಾಜ್ಞಿಕ ಮಾಂತ್ರಿಕರು ವೈ
ಷ್ಣವಮಹೇಶ್ವರಜೈನಭೈರವಬುದ್ಧಲಿಂಗಿಗಳು
ವಿವಿಧವಣಾಶ್ರಮ ಸುಧರ್ಮ
ವ್ಯವಹರಣನಿಷ್ಠರು ವಿನಾಹೋ
ತ್ಸವವಿಲೋಕನಕೌತುಕಿಗಳೊದಗಿದರಸಂಖ್ಯಾತ

ಚಾರಣರ ಕೈವಾರ ತುಂಬರು
ನಾರದರ ಸಂಗೀತ ರಂಭಿಯ
ಚಾರುನರ್ತನ ಚಿತ್ರರಥನ ವೃದಂಗವೃದ್ರುಶಬುದ
ಆರುಭಟಮಿಗಲಿಕ್ಕಿರೆಯೆ ಜಂ
ಭಾರಿಯೋಲಗದಲಿ ತದೀಯಮು
ಹಾರಭಸ ತಾನೆಸೆಯೆ ಸಿರಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಯ್ತೆಂದ

ದೇವಸಭೆ ತಾ ಬ್ರಹ್ಮಸಭೆ ಸುಮ
ಹಾವಿಳಾಸದ ರಾಜಸಭೆಗಳು
ತಾವು ಮೆಱಿದುವು ದ್ರುಪದರಾಜನ ರಾಜಭವನದಲಿ
ಅವಿಳಾಸಕದಾರು ಸರಿ ದೊರೆ
ದೇವದಾನವದನುಜಭುಜಗರೊ
ಳಾವಿಲಾಸವು ಸರಿಗೆ ಬಾರದು ದ್ರೌಪದೀಪಿತನ

ಭಾಗಕೆಣೆಯಾರುಂಟು ಪಾಂಡವ
 ರಾಗ ತಾವ್ ಭಿಕ್ಷಾನ್ನಮಾಡುವ
 ರಾಗದಲಿ ಪುರವರವ ನೋಡುತ ಮೂಱುಸಭೆಗಳನು
 ಬಾಗಿ ಧನುವನು ನೋಡಿ ಧರ್ಮದ
 ವೇಗದಲು ಬರುತಿರ್ದರಾಗಳು
 ಯೋಗಚರಿತರು ಪಾಂಡುಪುತ್ರರು ದ್ರುಪದಪುರಿಯೊಳಗೆ

ಸ್ವಯಂವರ ಮಂಟಪ

ಅರಸ ಕೇಳ್ ನಾಂದೀ ಮುಖದ ವಿ
 ಸ್ತರಣವಾದುದು ಪೂರ್ವವೇದಿಯ
 ವರನಿಗಮನಿಘೋಷ ಪಸರಿಸಿತಖಿಳದಿಕುತಟವ
 ಮುಡುವನಸ ಮಹಿಳಾಶಿರೋಮಣಿ
 ಪರಮಸೌಭಾಗ್ಯದ ಸಮುದ್ರದ
 ಸಿರಿಯ ಪರಿಣಯವೆಂದು ಸಾಱಿತು ಪಾಳಯಂಗಳಲಿ

ತಿಗುರ ಗೆಲುವುದು ವಶ್ಯತಿಲಕಾ
 ಳಿಗಳನಿಡುವುದು ಮೋಹನದ ಮ
 ದ್ದಗಳ ಮಾಯೆಯ ಬೀಸುವುದು ಸೂಸುವುದು ಸೊಗಸುಗಳ
 ಹೆಗಲು ಕಾಹಿನ ರೂಪಗಳ ಗಾ
 ಹುಗಳ ಮೆಱುವುದು ಮನ್ಮಥನ ಕಾ
 ಳಗದ ಖಾಡಾಖಾಡಿಯೆಂದರು ಹೊಯ್ದು ಡಂಗುರವ

ಕೌರವರು ಯಾದವರು ಸಹಿತೀ
 ಧಾರುಣಿಯ ಕ್ಷತ್ರೇಶವಂಶದ
 ವೀರಪಾರ್ಥಿವವಿತತಿ ಕುಳ್ಳಿದುರ್ದು ಸುಗಾಢದಲಿ

ಸಾರಿ ಸೋದರಸಚಿವಮಂತ್ರಿಕು
ಮಾರಚಾಮರಹಡಪದೊಳಪರಿ
ವಾರ ಬಳಸಿದುದೊಬ್ಬರೊಬ್ಬರ ಸುತ್ತುವಳಯದಲಿ

ತರಿಸು ಧನುವನು ಯಂತ್ರಮತ್ಸ್ಯನ
ನಿರಿಸು ತಳುವದೆ ತಂಗಿಯ ನಲಂ
ಕರಿಸು ದಂಡಿಗೆಯಿಂದ ತಾ ತೋಱಿಸು ಮಹೀಶ್ವರರ
ವರನ ವರಿಸಲು ಲಗ್ನವಿದೆ ಹ
ತ್ತಿರೆ ಯೆನುತ ಪಾಂಚಾಲಭೂಪತಿ
ಕರೆದು ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನನನು ಬೆಸಸಿದನು ಬೇಗದಲಿ

ದ್ರೌಪದಿಯ ಅಲಂಕರಣ

ಅರಸನಾಜ್ಞೆಯ ಮೇಲೆ ಶತಸಾ
ವಿರನಿತಂಬಿನಿಯರು ಕುಮಾರಿಯ
ಹೊರಗೆ ಬಂದರು ತಿಗುರಿದರು ಕುಂಕುಮವಲವಯವವ
ಅರಸಿ ಮಜ್ಜನಮಾಡಿ ನೂತನ
ವರದುಕೂಲವನುಟ್ಟ ಸಖಿಯರ
ತರದ ನೆಲೆಯುಗ್ಗಡಣೆಯಲಿ ಬಂದಳು ನಿಜಾಲಯಕೆ

ಹೊರೆಯ ಸಖಿಯರ ನೋಟ ಮೈಯಲಿ
ಹರಿದು ಬಲಿದು ಚಿತ್ತವೀಕೆಯ
ಧರಿಸಿ ಕುಸಿಯದು ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ಮೆಲ್ಲುಡಿಯ ಸವಿಸವಿದು
ಅರುಚಿಯಾಗದು ನಾಸಿಕವು ಮೈ
ಪರಿಮಳದ ಪೂರದಲಿ ಗಂಧಾಂ
ತರವನಱಿಯದು ರೂಪನೇನೆಂಬಿನು ನಿತಂಬಿನಿಯ

ಪೂಸುವೊಡೆ ಕಸ್ತುರಿಜವಾಜಿಗ
 ಕೈಸಲೇ ಪರಿಮಳವು ಸುತ್ತಲು
 ಸೂಸಿ ತನುಕಂಪಿನಲಿ ಮಘಮಘಿಸುವಳು ಯೋಜನವ
 ಈಸಮಸ್ತ ಮನುಷ್ಯಧರ್ಮದ
 ದೋಷಗರ್ಭಿತಧಾತುಗಳ ವಿ
 ನ್ಯಾಸವೇ ದ್ರೌಪದಿಯ ಭಾವದ ಭಂಗಿ ಬೇಟೆಂದ

ಎಸೆವಧರರಾಗದಲಿ ಮಿಗಿರಂ
 ಜಿಸುವವೋಲ್ ಮಾಣಿಕ್ಯ ಮೆಪ್ಪಿದುದು
 ದಶನ ದೀಧಿತಿಗಳಲಿ ಥಳಥಳಿಸಿದುವು ಮುತ್ತುಗಳು
 ಮಿಸುಪ ದೇಹಚ್ಛವಿಗಳಲಿ ಡಾ
 ಳಿಸುವ ವೋಲ್ ಭೂಷಣದ ಹೇಮ
 ಪ್ರಸರ ಹೊಳೆದುದು ಹೊಗಪ್ಪಿಕವಿಯಾರಬುಜಲೋಚನೆಯ

ಪರಿಮಳದ ಪರನಾಣುಗಳ ಸಂ
 ವರಿಸಿ ಮುಕ್ತಾಫಲದ ಕೆಂದಾವರೆಯ
 ಮುಪ್ಪಿದುಂಬೆಗಳ ವರ್ಣಾಂತರವನಳವಡಿಸಿ
 ಸರಸವೀಣಾಧ್ವನಿಯ ಹಂಸೆಯ
 ಗರುವಗತಿಗಳನಾಯ್ದು ಮನ್ಮಥ
 ವರವಿರಿಂಚನು ಸೃಜಿಸಿದನು ಪಾಂಚಾಲನಂದನೆಯ

ಸರಸಲಾವಣ್ಯಾಂಬುಮಯತನು
 ಸರಸಿಯಲಿ ಮುಟ್ಟುಗಿದರ್ ಯೌವನ
 ಕರಿಯ ಕುಂಬಸ್ಥಳವೋ ವಿಪುಳಪಯೋಧರ ದ್ವಯವೋ

ತರಳನಯನವೊ ಶಫರಿಗಳೊ ತಾ
ವರೆಯೊ ಮುಖವೊ ತುಂಬೆಗಳೊ ನಿಜಿ
ಗುರುಳುಗಳೊ ಮಣಿಗಣವೊ ರದನವೊ ಚಿತ್ರವಾಯ್ತೆಂದ

ಏನನೆಂಬೆನು ಮನಸಿಜನ ಮದ
ದಾನೆಯನು ಮನ್ಮಥನ ರತ್ನ ನಿ
ಧಾನವನು ದರ್ಪಣವನಂಗಜಯಂತ್ರಸೂತ್ರಕದ
ಮಾನಿನಿಯರಧಿಧೈವವನು ವಿ
ಜ್ಞಾನಕನ್ಯಾಮಾತೃಭವನ
ಸ್ಥಾನವನು ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಮೋಹನವಶ್ಯಮಂತ್ರಕವ

ನಾರಿಯನು ಸಂಸಾರಸುಖಸಾ
ಕಾರಿಯನು ಜನನಯನಕಾರಾ
ಗಾರಿಯನು ಮುನಿಧೈರ್ಯಸರ್ವಸ್ವಾಪಹಾರಿಯನು
ಧೀರರಿಗೆ ಮಾಙಕವನು ವರ
ಪಾರಿಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಚಿತ್ತಚೌರ್ಯವಿ
ಹಾರಿಯನು ದ್ರೌಪದಿಯನಭಿಮರ್ಣಿಸುವೊಡರಿದೆಂದ

ನಳಿನಮುಖಿಯರ ಸಕಲಸೃಷ್ಟಿಗೆ
ಕಳಸವಿದು ಸೌಂದರ್ಯವಸನದ
ವಿಳಸವಿದು ಸಾಭಾಗ್ಯವೈಭವರತ್ನಕೋಶವಿದು
ಲಲನೆಯರ ಸೀಮಂತಮಣಿ ಜಗ
ಮೊಳಗೆ ಸೊಬಗಿನ ಕಣಿ ತಪೋಧನ
ಕಲಭರಿಗೆ ಸೃಣಿ ರೂಪು ಮೆಜಿದುದು ದ್ರುಪದನಂದನೆಯ

ಹೊಳೆಹೊಳೆದುದಾಭರಣರತ್ನಾ
 ವಳಿಯ ರುಚಿ ಮಣಿರುಚಿಗಳನು ಮು
 ಕ್ಕುಳಿಸಿತಂಗಭೃವಿ ತದಂಗಪ್ರಭೆಯನಡೆಹಾಯ್ತು
 ಥಳಥಳಿಸಿದುದು ವದನ ಮುಖಮಂ
 ಡಲದ ಕಾಂತಿಯನೊದೆದು ಕಂಗಳ
 ಬೆಳಗು ವಿಸಟಂಬರಿದುದೇನೆಂಬೆನು ನಿತಂಬಿನಿಯ

ಕಂಗಳಲಿ ಕುಡಿಹೊಳೆಹು ಹುಬ್ಬಿನ
 ಹೊಂಗಿನಲಿ ಭಂಜವಣೆ ಭಾವದ
 ಭಂಗಿಯಲಿ ಪತಿಕರಣೆ ವಿವಿಧಸಖೀಕದಂಬದಲಿ
 ಇಂಗಿತದ ಬಿರಿಮುಗುಳ ಪರಿಮಳ
 ವಂಗಹಾರವಿಲಾಸವಿಭ್ರಮ
 ಭಂಗಿಗಳು ಬಿಬ್ಬೊಕಲಲಿತಾದಿಗಳು ದ್ರೌಪದಿಯ

ವರವಸಂತನ ಬರವು ಜಾಜಿಯ
 ಬಿರಿಮುಗುಳು ಮುಱಿದುಂಬೆಗಳ ನಯ
 ಸರದ ದನಿ ಕರಿಕಳಭಲೀಲೆ ನವೇಕ್ಷುರಸಧಾರೆ
 ಮೆಱುವವೋಲ್ ಹೊಸಹೊಗರಜವ್ವನ
 ಸಿರಿಯ ಜೋಡಣೆ ಜನಮನವನಾ
 ವರಿಸಿದುದು ನಿಷ್ಪಸರದಲಿ ಪಾಂಚಾಲನಂದನೆಯ

ಆರತಿಯನೆತ್ತಿದರು ಬಲಿಕು
 ಪ್ವಾರತಿಯ ಹಾಯ್ಕಿದರು ಮುತ್ತಿನ
 ತೋರಸೇಸೆಯ ಸೂಸಿ ಹರಸಿ ಸುವಾಸಿನೀನಿಕರ

ಚಾರುಮುಕುರವ ನೋಡಿ ನಿಂದಳು
ಭಾರಣಿಯ ಗರುವಾಯಿಯಲಿ ಜಂ
ಬೀರಫಲವನು ಕೊಂಡಳಂಗನೆ ವಿಸ್ತಮಂತ್ರದಲಿ

ಮುಂದೆ ಪಾಯವಧಾರು ಸಖಿಯರ
ಸಂದಣಿಯ ಸಾಲಿನಲಿ ದಂಡಿಗೆ
ಗಿಂದುಮುಖಿ ಬಂದಳು ಸಿತಾಬ್ಜಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಿಂದದಲಿ
ಹಿಂದು ಮುಂದಿಕ್ಕಲದ ನಾರೀ
ವೃಂದ ನೆರೆದುದು ವೀರಪಟಹದ
ದುಂದುಭಿಯ ತಂಬಟದ ರವವಳ್ಳಿಡಿದುದಂಬರವ

ಸಾಲಝುಲ್ಲರಿ ಮುಸುಕಿದುವು ಸಮ
ಪಾಳಿಯಲಿ ಸೀಗುರಿಗಳಾಡಿದು
ವಾಲಿಯವಗಾಹಿಸದು ನೆಲನೆನಿತನಿತುವಳಯದಲಿ
ಬಾಲೆಯರ ಮುಗುಧೆಯರನತಿಘಾ
ತಾಳೆಯರ ಕಡೆಗಣ್ಣಿನೋಟದ
ಚಾಳೆಯರ ಚದುರೆಯರನಲ್ಲದೆ ಕಾಣೆ ನಾನೆಂದ

ನಿಜಿದಲೆಯ ಚೊಲ್ಲೆಹದ ತುಂಬಿಯ
ನಿಜಿಗುರುಳ ಬೈತಲೆಯ ಮುತ್ತಿನ
ಹೆಜಿನೊಸಲ ನಿಡುಪುರ್ಬುಗಳ ಧಾಳಿಸುವ ಕದಪುಗಳ
ತುಱುಗೆವೆಯ ತನಿಹೊಳೆವ ಕಂಗಳ
ಮೆಜಿವ ಸುಲಿಪಲ್ಲುಗಳೆಸೆವ ನು
ಣ್ಣೊರಳ ನಳಿತೋಳುಗಳ ನೀಜಿಯದೈದಿತ್ತೊಗ್ಗಿನಲಿ

ಕೇಲಕಡಗದ ವಜ್ರಲಹರಿಯ
 ಜೋಳೆಯದ ಕಂಕಣದ ರವೆಗಳ
 ತೋಳ ಬಂದಿಯ ಕೊರಳ ತ್ರಿಸರದ ಬೆರಳ ಮುದ್ರಿಕೆಯ
 ನೀಲರತುನವ ಪದಕಮಾಣಿಕ
 ದೋಲೆಗಳ ಮೂಗತಿಯ ಮುತ್ತಿನ
 ಮೇಲುಸಿಂಗಾರದ ಸಖೀಜನವೈದಿಶೋಗ್ಗಿನಲಿ

ವಿಲಸದೇಕಾವಳಿಯ ಮುತ್ತಿನ
 ತಿಲಕ ಸೂಡಗ ಪಾಯವಟ್ಟದ
 ಲಲಿತಬಂಧದ ವಜ್ರಬಿಂಬದ ತಾರಕಾವಳಿಯ
 ಹೊಳೆವ ಕಾಂಚಿಯ ಕಿಂಕಣೀಸಂ
 ಕುಳದ ನೇವರ ವೀರಮುದ್ರಾ
 ವಳಿಯ ಚರಣಾಭರಣದಬಲೆಯೈದಿಶೋಗ್ಗಿನಲಿ

ಭ್ರೂಲತೆಯ ಬಿಲ್ಲಿನ ಕಟಾಕ್ಷದ
 ಕೋಲಹೊದೆಗಳ ಬಾಸೆಗಳ ಕರ
 ವಾಳಗಳ ಕತ್ತರಿಯ ತಿಲಕದ ಹರಿಗೆಹಲಗೆಗಳ
 ತೋಳುಗಳ ಲಾಡಿಗಳ ಸೆಳ್ಳುಗು
 ರೋಳಿಗಳ ಸುರಗಿಗಳ ಮನ್ಮಥ
 ನಾಳು ನಡೆದುದು ದ್ರೌಪದಿಯ ದಂಡಿಗೆಯ ಬಳಸಿನಲಿ .

ವ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಮೊನೆದೋಷುತಣ ಸು
 ವ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಬೇಷುತ ಸಮಾಧಿ
 ಸ್ಥಿತರ ಮೂಗಿನ ಮೇಲಣಾಯುಧಧಾರೆಗಳನೆಳದು

ಶ್ರುತಿವಿಹಿತಸತ್ಕರ್ಮಗಳ ದೀ
ಕ್ಷಿತರ ಮತಿಯಲಿ ತಮ್ಮ ಮುದ್ರಾಂ
ಕಿತವ ಮಾಡುತ್ತ ಮೀಟಿ ನಡೆದುದು ಯುವತಿಜನಕಟಕ

ಆರು ನಿಲುವರು ಸಂಮುಖಕೆ ಮದ
ನಾರಿಯರ್ಥದ ನಾರಿಯಾ ಹರಿಯು
ಹೇರುರದ ಹೆಂಗೂಸು ಬೊಮ್ಮನು ಮಗಳ ನೆಟಿಗೇಡಿ
ಘೋರವದು ಸುರಸತಿಯ ಕಥೆ ಮೈ
ಯಾರೆ ಹೊತ್ತನು ಮದನಮುದ್ರಾ
ಧಾರೆಯೆಂಬಂತೊದಟಿದುವು ಮುಂಗುಡಿಯ ಕಹಳಗಳು

ಪಸರಿಸಿತು ತಂಬೆಲರು ಬೀಸಿತು
ಬಿಸಿಲ ಬಿಂಕ ಸರೋಜಸಂತತಿ
ಮಸುಳಿದುವು ಮದವೇಟಿ ಮೆಟಿದುದು ತಾರಕಾನಿವಹ
ಒಸರಿದುದು ಶಶಿಕಾಂತ ನೈದಿಲ
ಹಸರ ಹರಿದುದು ಚಕ್ರವಾಕದ
ಬೆಸುಗೆ ಸಡಲಿತು ಚಾರುಚಂದ್ರಾನನೆಯ ಬರವಿನಲಿ

ಹೊಳೆವ ಕಂಗಳ ಬೆಳಗಿನಲಿ ಕ
ತ್ತಲಿಸಿದುದು ಕಾಮುಕರ ಮನ ತನು
ವಳಯಕಾಂತಿಯ ತಂಪಿನಲಿ ಬಾಡಿದುವು ಬುದ್ಧಿಗಳು
ಲಲಿತವಿಭ್ರಮದಿಂದಹಂಕೃತಿ
ಶಿಲೆಗಳೊಡೆದುವು ನೋಹನದ ಹೊನ
ಲೊಳಗೆ ಹೊಳೆದಡಗಿದುದು ಚಿತ್ತ ಮಹಾಮಹೀಶ್ವರರ

ತರುಣೆಯರ ನನನೀಲಮಣಿಗಳ
 ಕುರುಳ ಕಬರಿಯ ಭರದ ವರಕ
 ಸ್ತುರಿಯ ತಿಲಕದ ಕಾಳಿಕೆಯ ಘನಕಾಂತಿಹರಿಗಳ
 ಕೊರಳ ಹಾರದ ಕರ್ಣಪೂರದ
 ಸರದ ಮೌಕ್ತಿಕರುಚಿಯ ಯಮುನಾ
 ಸುರನದಿಯ ಸಂಗಮದೊಳಗೆ ಮುಳುಗಿತು ಜನಸ್ಮೋಮು

ಪರಿಮಳಕೆ ಮಿಗೆ ಕವಿವ ತುಂಬಿಗೆ
 ಕೆರಳುವರು ಹುಬ್ಬಿನಲಿ ಪದನೇ
 ವುರದ ಮೆಲ್ಲನಿಗಳಿಗೆ ಮುತ್ತವ ರಾಜಹಂಸೆಗಳ
 ಹೊರೆಯ ಕೆಳದಿಗೆ ದೂವುವರು ಕೈ
 ಯರೆಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮಧರಬಿಂಬಕೆ [ವ]?
 ಮುಜುಮುಜುದು ಮುಖದಿರುಹುವರು ಮುಗ್ಧಾಂಗನಾನಿಕರ

ಧರಣಿಪತಿ ಕೇಳಕಲಪೃಥ್ವೀ
 ಶ್ವರರ ಬಹಳಾಸ್ಥಾನದಲಿ ಮೋ
 ಹರಿಸಿದರು ಮೋಹರದ ಮೋಡಾಮೋಡಿಯಬಲೆಯರು
 ಅರಸುಗಳ ನಿಡುನೋಟವಲ್ಲಿಯ
 ಗರುವೆಯರ ಕುಡಿನೋಟ ತನ್ನೊಳು
 ಬೆರಸಿ ಹೊಯ್ದಾಡಿದುವು ಖಾಡಾಖಾಡಿಯುದ್ದದಲಿ

ಕೆಲಕಡೆಯ ಕೆಳದಿಯರ ಕಂಗಳ
 ಹೊಳೆಹು ದುವಾಳಿಯಲಿ ಸುಮತಿ
 ಸ್ವಲಿತಕೆಂಛೂಳಿಯಲಿ ಮಾಸಿತು ಮನದ ಮಡಿವರ್ಗ

ಒಳಗೆ ಹೊತ್ತುವ ದಗೆಯ ಹೊರಳಿಯ
ತಳಿತ ಬಿಮ್ಮಿನ ಬಗೆಯ ನೃಪಮಂ
ಡಳಿಯ ನೆನಹನದೇನನೆಂಬೆನು ಭೂಪ ಕೇಳಿಂದ

ಚಲುವಿಕೆಯ ಚೈತನ್ಯವೋ ಪರಿ
ಮಳದ ಪುತ್ಥಳಿಯೋ ಲತಾಂಗಿಯ
ಸುಳಿವೊ ಲಾವಣ್ಯಾಂಬುರಸಸಾಕಾರವಿಭ್ರಮವೋ
ಲಲಿತಶೃಂಗಾರಾಬ್ಧಿಮಥನೋ
ಚ್ಚೈತನ್ಯಸುಧೆಯೋ ಸಾಧಕರಿಗಿದು
ಫಲಿಸಿದರೆ ಕೃತಪುಣ್ಯರವರೆಂದುದು ಬುಧಸ್ತೋಮ

ಈಕೆಯಂದುದಿಸಿರಲು ಮದನಂ
ಗೇಕೆ ದೇಹದ ಬೇಗೆಯಹುದು ಪಿ
ನಾಕಿ ನೆಲೆಗೆ ವೈರಾಗ್ಯದಲಿ ಹೊಗುವನೆ ತಪೋವನವ
ಸಾಕು ಗೌತಮಮುನಿಯ ಮುಳಿಸಿನ
ಕಾಕುನುಡಿ ಫಲಿಸುವುದೆ ಯೆನುತಾ
ನಾಕಪತಿ ರಂಭಾದಿಸತಿಯರ ನೋಡುವನೆ ನಗುತ

ತಂದರಾಪಾಂಚಾಲಿಯನು ಹೊ
ನ್ನಂದಣದಲಾಸ್ಥಾನಸೀಮೆಗೆ
ಮುಂದೆ ಸಿಂಹಾಸನದ ಸಾಲ ಮಹಾಮಹೀಶ್ವರರ
ಸಂದಣಿಯಲವರವರನಿವರಿವ
ರೆಂದು ತೋರಿಸಬೇಕೆನುತ ನೃಪ
ನಂದನನು ಹೊದ್ದಿದನು ಕಮಲಾನನೆಯ ದಂಡಿಗೆಯ

ನೃಪಾವಲೋಕನ

ಇರಲು ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ಮನಾಗಲು
ಹರುಷ ಮಿಗೆ ದ್ರೌಪದಿಗೆ ನುಡಿದನು
ಧರಣಿಪರ ನೀ ನೋಡು ತೋಜುವೆ ವರನೈಪೋತ್ತಮರ
ಪರಿವಿಡಿಯಲಂದಾಗ ಮುಖಜೆಯ
ವರಸ್ವಯಂವರದೊಳಗೆ ಭೂಪರ
ನಜುಹಿಸಿದನಾತತ್ಸಹೋದರಿಗಂದು ವಿನಯದಲಿ

ತಂಗಿ ನೋಡೌ ತಾಯೆ ನಿನ್ನಯ
ಕಂಗಳೊಲಿವೊಡೆ ಚಿತ್ತ ವಾರ್ಧಿತ
ರಂಗದಲಿ ತೂಗುವೊಡೆ ತೋಜುವೆನನಿಸಾಲಕರ
ಇಂಗಿತದಲವರಂತರಂಗನ
ನಂಗವಟ್ಟದ ಬಳಕೆಯನು ಬಹಿ
ರಂಗದಲಿ ನೀನಜಿಯೆನುತ ನುಡಿದನು ನಿಜಾನುಜೆಗೆ

ಉಕ್ಕಿದಾ ಕಿವಿವೇಟ ಕಂಬೇ
ಟಕ್ಕೆ ತಂದುದು ಕಂಗಳೀಕೆಯ
ಮುಕ್ಕುಳಿಸಿ ಮೈಸೋಂಕಿನಲಿ ಲಟಕಟಿಸಿದುದು ಹೃದಯ
ಸಿಕ್ಕಿತಲಿಗಿ ಸೋತು ಸೊಕ್ಕಿನ
ಚುಕ್ಕಿಯೋ ಚಾಲನೆಯೋ ಸೃಷ್ಟಿಗ
ದಕ್ಕಜನೊ ತಾವೆನುತ ಚಿಂತಿಸಿತಾ ನೃಪನಾತ್ರತ

ಜಗವನಿದ್ರಿಯಕರಣವಿಷಯಾ
ದಿಗಳನೆಲ್ಲವ ನೊತ್ತಿ ಮುಖದಲಿ
ತೆಗೆದು ಶ್ರುತಿಶಿರದಮಲತತ್ತ್ವವನರಸುವಂದದಲಿ

ಬಗೆಯ ಬಯಕೆಯ ಸೊಗಸುಗಳ ದಾ
ಯಿಗನನರಸುತ ಕುಡಿತೆಗಣ್ಣಲಿ
ಮೊಗೆದು ಸೂಸಿದಳಂಬುಜಾನನೆ ಸಕಲನೃಪಕುಲವ

ಕೆಲರು ಮದಿರಾಪಾಂಗದಲಿ ಕಂ
ಗಳ ಮರೀಚಿಯ ಬೆಳಗಿನಲಿ ಕೆಲ
ರಿಳನಗೆಯ ಸೊಂಪಿನಲಿ ಸಖಿಯರ ಮೇಳವಾತಿನಲಿ
ಲಲನೆ ನೋಡಿದಳೆಮ್ಮ ಸೊಗಸಿನ
ಲೊಲಿನ ಸಖಿಯರಿಗೆಂದಳೆಂದೊಳ
ಗೊಳಗೆ ಬಿಜಿತರು ಬಯಲ ಮದುವೆಯ ಬಾಯಸವಿಗಳಲಿ

ರಾಯನೆಂದನು ಸಕಲಧರಣೀ
ರಾಯರನು ಮನ್ನಿಸದೆ ಮರಳಿದ
ಳಾಯತಾಕ್ಷಿ ಮಹಾಸ್ವಯಂವರದಲಿ ಮಹಾದೇವ
ಜೋಯಿಸರ ಹೋರಿಗಳ ಹೇಟಿಕೆ
ಹೋಯಿತೇ ಹೊಳ್ಳಾಗಿ ಪಾಂಡವ
ರಾಯರನು ತೋಟಿಸನೆ ಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಯಣ

ಎಂದು ದ್ರುಪದನು ಪಾಂಡುಪುತ್ರರ
ನಂದು ಕಾಣದೆ ನೃಪರ ನಾನೇ
ನೆಂದು ನೆರಹಿದನೆನುತ ಕೃಷ್ಣನ ನೋಡಿ ತಿರುಗಿದನು
ಮಂದರೋದ್ಧರ ವರಯಶೋದಾ
ನಂದಕಂದ ಮುಕುಂದ ಗೋಪೀ
ವೃಂದವಲ್ಲಭ ಪಾಂಡುಪುತ್ರರ ಕರುಣಿಸೈಯೆಂದ

ಬಾಹುಬಲ ಪರೀಕ್ಷಣ

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯನ್ಯಪತಿ ಪಾಂ
 ಚಾಲಿ ಹೊಕ್ಕಳು ಭದ್ರಮಂಟಪ
 ಶಾಲೆಯನು ಮರಳಿದುದು ಮನ್ಮಥನೊಡ್ಡು ಸತಿಯೊಡನೆ
 ಬಾಲೆಯನು ನಿಜರೂಪದರ್ಪದೊ
 ಳಾಳಲಱಿಯಿರೆ ಬಾಹುಬಲದಲಿ
 ಸೋಲಿಸುವೊಡನುವಾಗಿ ಯೆಂದರು ಹೊಯ್ದು ಡಂಗುರವ

ಇದೇ ಮಹಾಧನುಬಾಣಸಂಚಕ
 ವಿದೆ ನಭೋಗ್ರದ ಯಂತ್ರಹೊಳೆಯು
 ತ್ರಿದಿ ವಿಭಾಡಿಸಿ ಮೆಱಿವನಾವನು ಬಾಹುವಿಕ್ರಮವ
 ಇದುವೆ ಕಬ್ಬಿನ ಬಿಲು ಶರಾವಳಿ
 ಇದು ಕುಸುಮಮಯಯಂತ್ರವಬಲೆಯ
 ಹೃದಯವಾತನೆ ರಮಣನಾತನೆ ಕುಸುಮಶರನೆಂದ

ಇದಕೆ ಸೈರಿಸದೇಱಿ ಬೇಗದ
 ಲಿದಕೆ ಬಯಸುವರೇಱಿ ಬೇಗದ
 ಲಿದಕೆ ಯಥಿಪರೇಱಿ ಶೀಘ್ರದಲೆಂದು ನೃಪಸುತಿಯ
 ವಿದಿತದಲ್ಲೀಧನುವನಾರ್ಪ
 ತ್ವದಲಿ ತೆಗೆವರೊ ತಂಗಿಗಾತನೆ
 ಮುದದೊಳೇ ತಾ ರಮಣನೆನಿಸುವ ಕುಸುಮಶರನೆಂದ

ಎಂದು ಸಾಱಿಸಿ ಭಾರಿಧನುವನು
 ತಂದು ಧರೆಗಿಲುಹಿದರು ಯಂತ್ರವ
 ನಂದವಿಟ್ಟರು ಗಗನದಲಿ ಗವಸಣಿಗೆಗಳನುಗಿದು

ಮುಂದೆ ಕೂರಂಬುಗಳ ಧರಧರ
ದಿಂದ ನಿಲಿಸಿ ಸುಗಂಧದಕ್ಷತೆ
ಯಿಂದ ಪೂಜೆಯ ರಚಿಸಿದರು ವೈದಿಕವಿಧಾನದಲಿ

ನೆರವಿಯಲಿ ನಾನಾದಿಗಂತದ
ಧರಣಿಪತಿಗಳಹಮ್ಮಿಕೆಯಲು
ಬ್ಬರಿಸಿ ಹೊಕ್ಕರು ಬೇಜಿಬೇಜಿಬ್ಬಬ್ಬರುವಣಿಸಿ
ಹರಗಿರಿಗೆ ಹುಲುರಕ್ಕಸರು ಮ
ತ್ಸರಿಸಿದಂತಾಯ್ತೇನನೆಂಬೆನು
ಧರೆಗೆ ಮಿಡುಕದ ಧನು ವಿಭಾಡಿಸಿ ಹೊಯ್ದದತಿರಧರ

ಹಾರ ಹರಿದುದು ಕರ್ಣಪೂರದ
ಚಾರುಮಣಿಗಳು ಸಡಲಿದುವು
ವೀರನೂಪರ ನೆಗ್ಗಿದುವು ತಗ್ಗಿದುವು ನೆನೆಹುಗಳು
ನಾರಿಯರ ಕೈಹೊಯ್ದನಗೆಯಲಿ
ಹಾರ ಜಡಿದುದು ಮುಸುಕುದಲೆಯ ಮ
ಹೀರಮಣರೊಳಸರಿದು ಸಿಂಹಾಸನವ ಸಾರಿದರು

ಕ್ಷಿತಿಪ ಕೇಳೈ ವಿಗಡಚಾಪ
ವೃತ್ತಿಕರಕೆ ದುರ್ಯೋಧನಾದಿ
ಕ್ಷಿತಿಪತಿಗಳಂಜಿದುದ ಕಂಡನು ನಗುತ ಬಲರಾಮ
ಕೃತಕಧನುವನು ಮುಱಿದು ದ್ರುಪದನ
ಸುತೆಯ ಮುಂದಲೆವಿಡಿದು ತಹೆನು
ದ್ಧತನಲಾ ಪಾಂಚಾಲನೇನು ತಿಳಿದ ಶರಾಸನವ

ಹಲಧರನ ಮಸ್ತಕವ ಕಂಡನು
 ನಳಿನನಾಭನಿದೇನು ಪೀಠವ
 ನಿಜಾದಿರಿಲ್ಲಿಗೆ ಗಮನವಾವುದು ಕಾರ್ಯಗತಿ ನಿಮಗೆ
 ತಿಳುಹಿ ಯೆನೆ ಬೇಜಿಃನು ಯಂತ್ರವ
 ಕಳಚಿ ಬಿಸುಟು ಲತಾಂಗಿಯನು ಹಿಡಿ
 ದೆಳೆದು ತಹೆನೆನಲೈಸಲೇ ಕೇಳೆಂದನಸುರಾಂ

ಏನಹರು ನಿಮಗಿಂದು ಕುಂತಿ
 ಮಾನಿನಿಯರತ್ತೆಯರಲೇ ತ
 ತ್ಸೂನುಗಳು ವೈದುನರು ತತ್ಪತ್ನಿಯರು ತಂಗಿಯರು
 ಸಾನುರಾಗವೆ ಮತ್ತೆ ಸಂಶಯ
 ವೇನಿದಕೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ ಕುಂತಿ
 ಸೂನುಗಳು ದ್ರೌಪದಿಗೆ ರಮಣರು ನೋಡಿ ನೀನೆಂದ

ಮೂಗಿನಲಿ ಬೆರಳಿಟ್ಟು ಮಕುಟವ
 ತೂಗಿದನು ಬಲರಾಮನವನಿಯ
 ನೀಗಿ ಔದರ ಮಾತು ಪಾಂಡವರೆತ್ತಲಿವಳಿತ್ತ
 ಬೇಗುದಿಯಲುರಿಯರಗಿನೊಳಗೊಂ
 ದಾಗಿ ಬೆಂದರು ಲೋಕವಜಾಯೆ ಪ
 ರಾಗಮಿಕ ನಿಮಗಂಜುವೆವು ನಾವೆಂದನಾರಾಮ

ಕ್ಷಿತಿಯೊಳವರಿಲ್ಲೆಂದು ದ್ರುಪದನ
 ಸುತೆಗೆ ಪತಿ ಪರರೆಂದು ಯಂತ್ರ
 ಚ್ಯುತಿಗೆ ಬೇಜುಂಟೆಂದು ತೋಜಿತೆ ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ತದಲಿ

ಕ್ಷಿತಿಗೆ ಪಾಂಡವರುಂಟು ದ್ರುಪದನ
ಸುತೆಗೆ ಪತಿ ಪರರಲ್ಲ ಕುಂತೀ
ಸುತರನೀಗಳ ತೋಟುವೆನು ವಸುದೇವನಾಣಂದ

ಇದು ವಿಚಿತ್ರವಲಾ ಗತಾಸುಗ
ಳುದಿಸಿದೊಡೆ ಲೇಸೈಸಲೇ ದ್ರೌ
ಪದಿಯನವರನುರಾಗಿಸಲಿ ಭೋಗಿಸಲಿ ಭೂತಳವ
ಇದುವೆ ನಿಶ್ಚಯವಾದೊಡವರ
ಭೃದಯವೆಮ್ಮಭೃದಯ ವೆನೇಂ
ಬುದು ಮಹಾದೇವೆಂದು ತಲೆದೂಗಿದನು ಬಲರಾಮ

ಈಕೆಯನು ಮೆಚ್ಚಿಸದು ರಾಜಾ
ನೀಕ ಸೌಂದರ್ಯದಲಿ ಚಾಪ
ವ್ಯಾಕರಣಪಾಂಡಿತ್ಯರೆಂಬರ ಕಾಣೆ ನಾನಿನ್ನು
ಈಕೆಗಿನ್ನಾರೊಡೆಯರೋ ಕುಂ
ತೀಕುಮಾರಕರಿಲ್ಲಲಾ ಸುಡ
ಲೇಕೆ ನೆರಹಿದೆ ನಿವರನೆನುತಾ ದ್ರುಪದ ಚಿಂತಿಸಿದ

ತಾತ ಚಿಂತಿಸಬೇಡ ನಿಮ್ಮಿ
ತಾತ ಶಂಕರ ಕೊಟ್ಟನಿರುತದ
ಮಾತು ಬಜ್ಜಿದೊರೆಯಾಗದೆನುತಲೆ ತಂದೆಗಿರಾಗಿ
ಸೋತರೀನೃಪರಲ್ಲ ತಂಗಿಗೆ
ಭೂತಳೇಶ್ವರರೊಬ್ಬರೂ ವರ
ಜಾತವಾಗರು ನೋಡಿ ನಮ್ಮಯ ಮುಖಜೆಗಕಟಿಂದ

ಅನಿಸತಿಗಳು ಹೊಳ್ಳುವಾಱಿದ
 ರಿವರೊಳಿಲ್ಲವೆ ದಕ್ಷಿಣೆಯ ಹಾ
 ರುನ ಮಹಾಜನವಿದೆ ಸಮುದ್ರಕೆ ಪಡಿ ಸಮುದ್ರವೆನೆ
 ಇವರೊಳಗೆ ಮುಂಗಯ್ಯ ಬಲುಹು
 ಳ್ಳವರು ನೆಗಹಲಿ ಧನುವನೀಯಂ
 ತ್ರನನು ಸಾಧಿಪುದೆಂದು ಧೃಷ್ಟದ್ಯುನ್ನು ಸಾಱಿಸಿದ

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯಧರತ್ರಿ
 ಪಾಲ ಪಾಂಚಾಲೆಯ ಮನೋರಥ
 ಶಾಲೆಯಲಿ ಸಾಱಿದರಲೈ ಸಭೆಯಲಿ ಮಹೀಸುರರು
 ಏಱಿ ಭುಜಬಲವುಳ್ಳವರು ವಿ
 ಪ್ರಾಳಿಯಲಿ ಬಿಲುವಿಡಿದು ಯಂತ್ರದ
 ಕೋಲುಗಳ ಕೇವಣಿಪುದೆಂದರು ಹೊಯ್ದು ಡಂಗುರವ

ಎಂದು ಸಾಱಿದ ನುಡಿಯ ನಾಡ್ವಿಜ
 ವೃಂದವಾಲಿಸಿ ನಮಗಿದೇಕರ
 ವಂದನಯನೆಯ ತೊಡಕು ತೆಗೆ ನಾವಾರು ಧನುವಾರು
 ಬಂದ ದಕ್ಷಿಣೆ ಮೃಷ್ಟಭೋಜನ
 ದಿಂದ ತೃಪ್ತರು ನಾವು ನಮಗಿದ
 ಳಿಂದ ಬಹುದಪಕೀರ್ತಿಕರವೆಂದುದು ಬುಧಸ್ತೋಮ

ವಚನಶೂರರು ನಾವು ಪಾರ್ಥಿವ
 ನಿಚಯವೇ ಭುಜಶೂರನಿಬರ
 ನಚಲಧನು ಭಂಗಿಸಿತು ನಮಗೀವಿದ್ಯೆ ವೈದಿಕವೆ

ಉಚಿತವಲ್ಲಿದು ನಮ್ಮ ಸಾಹಸ
ರಚನೆಯನು ನೋಡುವೊಡೆ ಪಂಡಿತ
ನಿಚಯವಿದಿರಲಿ ನಿಲಲಿ ತೋರುವೆವಲ್ಲಿ ವಿಸ್ಮಯವ

ಸಾಂಗವೇದಪದಕ್ರಮದಿ ಸ
ವಾಂಗನಿಚಯದಿ ನಿಖಿಳಪೌರಾ
ಣಂಗಳಲಿ ಮೀಮಾಂಸೆಯಲಿ ಸ್ತೃತಿತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರದಲಿ
ಭಂಗಿಸುವ ವಿಜಯಿಸುವ ಬಹುವಾ
ದಂಗಳಲಿ ವಾತ್ಸರ್ಯನಾದಿಯು
ಪಾಂಗವಿದ್ಯೆಯಲೆಮ್ಮ ನೋಡೆಂದುದು ಬುಧಸ್ತೋಮ

ಭರತದಲಿ ವೈದ್ಯದಲಿ ಕಾವ್ಯಸು
ವಿರಚಿತಾಲಂಕಾರದಲಿ ಕರಿ
ತುರಗಲಕ್ಷಣದಲಿ ಸಮಾಹಿತಮಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರದಲಿ
ಸರಸಕವಿತಾರಚನೆಯಲಿ ವಿ
ಸ್ತರದುಪನ್ಯಾಸದಲಿ ಭೂಪತಿ
ಕರೆಸಿ ನೋಡಲಿ ನಮ್ಮನೆಂದುದು ಭೂಸುರವ್ರಾತ

ಅಲ್ಲದಿದ್ದೊಡೆ ಶೋಧಿಸಿದ ತನಿ
ಬೆಲ್ಲವಿಕ್ಕಿದ ಹೂರಿಗೆಯ ಮೆದೆ
ಯಲ್ಲಿ ಪರಡಿಯ ಸೇವಿಗೆಯ ಪರಿಪರಿಯ ಪಾಯಸದ
ಪುಲ್ಲಿಗೆಯ ತತ್ಸರಿಯ ಮಂಡಿಗೆ
ಯಲ್ಲಿ ನವಘೃತಸೂಪದಂಶಕ
ದಲ್ಲಿ ನೋಡಲಿ ನಮ್ಮನೆಂದುದು ಭೂಸುರವ್ರಾತ

ಜೂರಿಗೆಯ ಗಾರಿಗೆಯಲಾಯಂ
 ಣೂರಿಗೆಯ ಲಡ್ಡುಗೆಯ ತುಪ್ಪದ
 ತೋರಹಾಲುಂಡೆಗಳ ಯೆಳ್ಳುಂಡಿಗೆಯ ಕೆನೆಮೊಸರ
 ಚಾರುಶಾಕಾವಳಿಯಲಾವಿ
 ಸ್ತಾರ ಭಕ್ಷ್ಯವಳಿಯ ಸಾಕದೊ
 ಳೋರೆ ಹುಸಿಯುಂಟೆಂಬ ಯಂತ್ರವ ಕಳಚಬಲುಹುಂಟು

ರಸದ ಹೊಜಲೇಪದಲಿ ಹುದುಗಿದ
 ಮಿಸುನಿಯಂತಿರೆ ಜೀವಭಾವ
 ಪ್ರಸರದೊಳಗವಲಂಬಿಸಿದ ವರಮಾತ್ಮನಂದದಲಿ
 ಎಸೆವ ವಿಪ್ರಾಕಾರದಲಿ ರಂ
 ಜಿಸುವ ಭೂಪತಿ ತತ್ತ್ವಭಾಸದ
 ವಿಸರಮಧ್ಯದಲಿದ್ದು ಕೇಳಿದನೀಮಹಾಧ್ವನಿಯ

ನೋಡಿದನು ತನ್ಮನನು ಸನ್ನೆಯ
 ಮಾಡಿದೊಡೆ ಕೈಕೊಂಡನವನಿಪ
 ಕೂಡಿ ಕುಂತಿಗೆ ಭೀಮಸೇನಂಗೆಜಿಗಿ ವಿನಯದಲಿ
 ಕೂಡೆ ಕುಳ್ಳಿದ್ವಿಜಿವಿಪ್ರರ
 ನೋಡಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಧೋತ್ರದರ್ಭೆಯ
 ಗೂಡಸಂವರಿಸುತ್ತ ಸಭೆಯಲಿ ನಿಂದನಾಪಾರ್ಥ

ಏನು ಸುದ್ದಿಯಪಾದ್ಯರೆದ್ದಿರಿ
 ದೇನು ಧನುವಿಂಗಲ್ಲಿಲೇ ತಾ
 ನೇನು ಮನದಂಘವಣೆ ಬಯಸಿದಿರೇ ನಿತಂಬಿನಿಯ

ವೈನತೇಯನವಗಡಿಸಿದ ವಿಷ
ವೇನು ಸದರವೊ ಹಾವಡಿಗರಿಗಿ
ದೇನು ನಿಮ್ಮುತ್ತಾಹವೆಂದುದು ವಿಪ್ರಜನ ನಗುತ

ಮದುವೆ ಬೇಕೇ ಶ್ರೋತ್ರಿಯಸ್ತೋ
ಮದಲಿ ಕನ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಾವೆಂ
ಬುದು ನಿಜಾನ್ವಯವಿದ್ಯೆಯಲಿ ಕೊಡುವುದು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ
ಮದುವೆಯಹುದಿದು ಸೌಖ್ಯಪುಣ್ಯ
ಪ್ರದವು ಭೂದೇವರಿಗೆ ನೀವು ನೆ
ನೆದುದು ಭಗೀರಥಯತ್ನವೆಂದುದು ವಿಪ್ರಜನ ನಗುತ

ನೀವು ಸೈರಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಕಾರು
ಣ್ಯಾವಲೋಕನವುಂಟೆಲೇ ಸ
ಧ್ಯಾವದಲಿ ನೀವ್ ರಚಿಸಿದಾಶೀರ್ವಾದಶಕ್ತಿಯಲಿ
ನಾವು ವಿಜಯರು ಚಾಪಯಂತ್ರವಿ
ದಾವ ಘನವೆಂಬರ್ಜುನನ ಸಂ
ಭಾವನೋಕ್ತಿಗೆ ನಿಲ್ಲದವರೊದಲಿದರು ತಮತಮಗೆ

ಕೆಲರು ಹೋಗದಿರೆಂದು ಜಱಿದರು
ಕೆಲರು ತಾನೇ ಬಲ್ಲನೆಂದರು
ಕೆಲರು ನುಡಿದರು ವಿಪ್ರಸಭೆಗಪಹಾಸ್ಯವಾಯ್ತೆನುತ
ಕೆಲರು ತಪ್ಪೇನೆಂದು ಕಳೆದರು
ಕೆಲರು ಭದ್ರಾಕಾರಗೀತಂ
ಗಳುಕುವುದು ಧನು ಭಾಗ್ಯಮುಖಗಿಂದುದು ಬುಧಸ್ತೋಮ

ತೊಟ್ಟಹೊಸವುಪವೀತ ಧಟ್ಟೆಯ
 ಮಟ್ಟ ನೊಸಲಲಿ ಕುಶಿಯ ಕರಡಿಗೆ
 ಕಟ್ಟಿಯಿರಿಕಿದ ಕಕ್ಷ ಬೆರಳಲಿ ಮುಱಿದ ದರ್ಭೆಗಳ
 ಉಟ್ಟಭಾಸುರ ಬಲಿಗಚ್ಚೆಯ
 ಲಟ್ಟಹಾಸದ ಜನರ ನಗೆಗಳ
 ನಟ್ಟವಿಗನೋಸರಿಸಿ ಸಭೆಯಲಿ ಮೆಲ್ಲನೈತಂದ

ತಿರುಗಿ ಕಂಡರು ಸಕಲಭೂಮಿ
 ಶ್ವರರು ಗಹಗಹಿಸಿದರಿದೇನರೆ
 ಮರಳೊ ಜಡನೊ ವಿಪ್ರವೇಷಚ್ಛನ್ನ ಸುರಪತಿಯೊ
 ಮರುಳುಗಳು ತಾವಕಟ ಮದನನ
 ಸರಳ ಮುಱುಮೊನೆಗಾವನಂತಃ
 ಕರಣ ನೆಹಿ ಕಳವಳಿಸದೆಂದರು ನೃಪರು ತಮ ತಮಗೆ

ಧನು ತನಗೆ ನೆಗಹಲ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣಾ
 ಜಿನವೊ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮದೇವರೊ
 ವಿನುತತುಲಸಿಯೊ ಕುಶಿಯೊ ದರ್ಭೆಯೊ ಸಮಿಧೆಗಳ ಹೊಱಿಯೊ
 ನೆನೆದ ತಿಲವೋ ಮೇಣಿದೌಪಾ
 ಸನದ ಕೊಳವಿಯೊ ಬಣಗುವಿಪ್ರನ
 ನೆನಹ ನೋಡಿರೆ ಘನವಲಾ ದ್ರೌಪದಿಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ

ಲಹರಿ ಮಸಗಿದುದಿತ್ತ ಕಾಂತಾ
 ಬಹಳಪಾರಾವಾರಹುಬ್ಬಿನ
 ವಿಹತಿಗಳ ತೆರೆ ವಾಲೆಗಳ ಬೆಳುನೊರೆಯ ಬುದಬುದದ

ಗಹಗಹಿಸಿ ನಗುವಟ್ಟಹಾಸದ
ರಹಣಿಗಳ ರಭಸದ ವಿಡಂಬದ
ವಿಹರಣದ ಚಲದೃಷ್ಟಿಗಳ ಮುಱಿಮಾನ ಹೊಳಹುಗಳ

ಇತ್ತ ನೋಡೌ ತಾಯಿ ಹಾರುವ
ರತ್ತ ಗಡ್ಡದುಪಾಧ್ಯರನು ತಾ
ವೆತ್ತುವರು ಗಡ ಧನುವನೆಸೆವರು ಗಡ ತಿಮಿಂಗಿಳನ
ಹೊತ್ತುಗಳೆವರೆ ಲೇಸು ಬಲಿಕಿ
ನ್ನುತ್ತಮವಲಾ ವಿಪ್ರರೆನೆ ತಲೆ
ಗುತ್ತಿ ನಾಚಿದಳುಂಗುಟಲೌಂಕುತ ಮಹೀತಳವ

ಎಲವೊ ಮಟ್ಟೆಯ ಮದನ ದರ್ಭೆಯ
ತಿಲದ ಮನ್ಮಥ ವಿಮಳಧೋತ್ರದ
ತಳಿರುಗಾಸೆಯ ಕಾಮ ಕೃಷ್ಣಾಜಿನದ ಕಂದರ್ಪ
ನಳಿಮುಖಿಯನು ವರಿಸು ಬಾ ನಿನ
ಗಳವಡುವಳೇ ಯಕ್ಕ ಮರಳಿಯೆ
ತಲೆವಿಡುವೆವಾವ್ ನೋಡಿಯೆಂದರು ನಗುತ ಚಪಳೆಯರು

ಅದರೊಳಗೆ ಕೆಲರೆಂದರಾಗಳು
ವಿದಿತಹಾಸ್ಯವಿದೇಕೆ ಆರಂ
ಗದಲಿದಾರುವೆ ಬಲ್ಲಿದರೊ ಘನಗುಪ್ತವೇಷಿಗಳು
ಬುಧರೊಳಗೆ ಬಂದಿಹರೊ ವೇಷದೊ
ಳಿದನುವ ಮುರವೈರಿ ಬಲ್ಲನು
ಇದು ನಿದಾನವೆನಲೈ ಯಾದವಪಡೆಯೊಳಗೆ ಹರಿಯು

ಅದೆ ಹಲಾಯುಧ ನೋಡು ವಿಪ್ರ
 ಘದಲಿ ಪಾರ್ಥನ ಬರವು ಮೇಘದ
 ಹೊದಿಕೆಗಳ ಹರಿದಶ್ವನಂತಿರೆ ವಿಪ್ರವೇಷದಲಿ
 ವಿದಿತವೇ ವಸುದೇವನಾಣೆಂ
 ದುದಕೆ ತಪ್ಪದಲೈ ಸಭಾಮು
 ಧ್ಯದಲಿ ಬರುತಿರುವಾತನರ್ಜುನನೆಂದನಸುರಾರಿ

ಅವನಿಪತಿ ಕೇಳಿತ್ತು ಲೀಪಾ
 ಧಿವರ ಪರಿಹಾಸವನು ಕಾಂತಾ
 ನಿವಹದಲಿ ನಿಬ್ಬರದ ನುಡಿಗಳನಾ ಮಹೀಸುರರ
 ವಿವಿಧಕಟುಮಧುರೋಕ್ತಿವಿನ್ಯಾ
 ಸವನು ಕೇಳುತ ಮುಗುಳನಗೆಯಲಿ
 ನವಮದದ್ವಿಪದಂತೆ ಗರುವಾಯಿಯಲಿ ನಡೆತಂದ

ಬರುತ ಭೀಷ್ಮದ್ರೋಣಕೃಪರಿಂ
 ಗೆಜಗಿದನು ಮನದೊಳಗೆ ಯಾದವ
 ರರಸಹಂತಿಯ ಹರಿಯನಭಿವಂದಿಸಿದನಕ್ಷಿಯಲಿ
 ಸುರಪತಿಗೆ ಗುಹಗಣಪದಿಕ್ಕಾ
 ಲರಿಗೆ ರುದ್ರಾದಿತ್ಯವಸುಮು
 ಖ್ಯರಿಗೆ ಮಣಿದನು ಬಂದನಗ್ಗದ ಚಾಪವಿದ್ದೆಡೆಗೆ

ಮೊದಲಲಂಬುಜಭವನನಾಮು
 ಧ್ಯದಲಿ ಮಧುಸೂದನನ ನಾಬಿಲು
 ತುದಿಯಲಾವಹಿಸಿದ್ದನಗ್ಗದ ನೀಲಲೋಹಿತನ

ಇದು ಮಹಾಭೂಮಿಪರ ಬಿಂಕವ
ನೋದಿದ ಧನುವೇ ಪೂತುರೆನುತೆ
ತ್ತಿದನು ಬಾಗೊತ್ತಿದನು ಕೊರಳಲಿ ತೊಡಿಸಿದನು ತಿರುವ

ಹೊಯ್ದು ತಿರುವನು ಸೆಳೆದು ಕಿವಿವರೆ
ಗೊಯ್ದನಿದು ಹದವಿಲ್ಲೆಲಾ ಬಿಲು
ಹೊಯ್ದು ದಕಟಾ ಬಿಡಿದೆ ಹೆದಿಡಿತು ಮಾಗಧಾದಿಗಳು
ಮೆಯ್ದೆಗೆದರಿದಿಡಿಯೊಳಗೆ ಹೆಸರಿನ
ಗೆಯ್ದ ಬೇಕಿಂನೈಸಲೇಯೆಂ
ದಯ್ದು ಬಾಣವ ಕೊಂಡು ಯಂತ್ರದ ಹೊಳಹನೀಕ್ಷಿಸಿದ

ಬಾಗಿ ನೋಡಿದ ತೈಲಕುಂಭವ
ನಾಗ ಹೊಲಿಗುಗು ಮತ್ಸ್ಯಲೋಚನ
ಲಾಗಿ ನನುವನು ಕಂಡು ಹರುಷಿಸಿ ತಿರುವ ತೊಡರಿಸಿದ
ತೂಗಿ ಕಿವಿವರೆಗೊಯ್ದು ಯಂತ್ರವ
ತಾಗಿಸಿದನು ಪಾರ್ಥನ
ಲಾಗುವೇಗವನಾರು ಬಲ್ಲರು ಚಾಪತಂತ್ರದಲಿ

ಆಗ ಸೂಸಿದ ಧಾರೆಯಂತ್ರದ
ಜಾಗಕೆಡೆಹಿದರಾಗ ಭೂಪರು
ಜಾಗು ತ್ರಿಪುರದಮಾರಿ ಯೆಂದರು ತಮ್ಮ ಮನದೊಳಗೆ
ಜಾಗು ಧಣಿಧಣಿ ಪೂತು ಕಾರ್ಮುಕ
ಯೋಗಸಿದ್ಧ ಮುರಾರಿ ಕೋದಂ
ಡಾಗಮತ್ರಿಪುರಾರಿ ಯೆಂದುದು ಸಕಲಜನನಿಕರ

ಹಾಯೆನುತ ಬೊಬ್ಬಿಱಿದು ವಿಪ್ರನಿ
 ಕಾಯ ಕುಣಿದುದು ಕಮಲಮುಖಿ ನಿ
 ದಾರ್ಯದಲಿ ಸೇರಿದಳು ಹಾರುವಗೆನುತ ಹರುಷದಲಿ
 ಆಯುವತಿಜನಜಲಧಿ ಮುಸುಕಿತು
 ಬಾಯ ಮೌನದ ಬೆರಳಮೂಗಿನ
 ರಾಯರ್ದುರ್ದು ಹೊತ್ತದುಗುಡದ ಭಂಗಜಲಧಿಯಲಿ

ತೂಗಿ ಶಿರವನು ರಾಮಕೃಷ್ಣರು
 ಜಾಗುಯೆಂದರು ಭೀಷ್ಮದ್ರೋಣರು
 ಲಾಗು ಮಿಕ್ಕರಿಗುಂಟಿ ಯಂತ್ರದ ಹೊಳಹನೀಕ್ಷಿಸಲು
 ಬೇಗದಲಿ ದುರ್ಯೋಧನಾದಿಗ
 ಳಾಗ ಹೆದಱಿತು ಕರ್ಣಸೈಂಧವ
 ರೀಗಳಿವನಾರೆನುತ ತಮ್ಮೊಳಗಾಗ ಗುಜುಗುಜಿಸೆ

ಮೊಲಗಿದುವು ನಿಸ್ಸಾಳತತಿ ಹೆ
 ಕ್ಕುಳದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಲ್ಲಿ ದಿವಿಜಾ
 ವಳಿಯ ದುಂದುಭಿರವದಲುಬ್ಬಿದ ಸಾಧುವಾದಗಳ
 ಕಳಕಳದ ಕೊಲ್ಲಣಿಗೆಗಳ ಹೂ
 ಮುಖಿಯ ಹುರದ ಹೊನಲಿನಲಿ ಜನ
 ಮುಲಗಿತದ್ಭುತರಸದಲಳಿಱಿದುದು ಜಗತ್ತಯವ

ಕಿತ್ತಸುರಗಿಯ ಸುಭಟರಂದಲು
 ವತ್ತುಸಾವಿರವೀರ ಪಾರ್ಥನ
 ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಿದರಂಗರಕ್ಷಣೆಗರಸನಾಜ್ಞೆಯಲಿ

ಇತ್ತ ಮಹಿಳಾಜನದ ಮೌಳಿಯು
ಮುತ್ತು ಕುಸುಮಾಯುಧನ ಥಟ್ಟಿನ
ಮತ್ತಗಜವೈತಂದಳಲ್ಲಿಗೆ ದ್ರೌಪದೀದೇವಿ

ಪಾಂಚಾಲಿಯು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಮಾಲೆ ಹಾಕಿದುದು

ತೊಲತೊಲಗು ಮನ್ಮಥನ ಹೊಗರಿ
ಟ್ಟಲಗು ಬರುತಿದೆ ಸಾರು ಸಾರೆಂ
ದುಲಿವವೊಲು ಚರರುಲಿದು ಹೊಯ್ದರು ಮುಂದೆ ಕಂಬಿಯಲಿ
ನಳಿನಮುಖಿ ದಂಡಿಗೆಯಲೈತಂ
ದಿಟಿದಳೀತನ ಹೊರೆಯಲಾಗಳ ಕಳ
ಕಳದಲೊಳತೊಟಿ ಮಸಗಿತು ಹರುಷಲಜ್ಜೆಯಲಿ

ಲಲಿತವಃಡಿರಾಪಾಂಗದಲಿ ಮು
ಕ್ಕುಳುಸಿ ದಣಿಯವು ಕಂಗಳುಬ್ಬವ
ಪುಳಕಜಲದಲಿ ಮೂಡಿ ಮುಯುಗದು ಮೈ ನಿತಂಬಿನಿಯ
ತಳಿತಲಜ್ಜೆಯ ಭರಕೆ ಕುಸಿದು
ಚ್ಚಳಿಸಿತಂತಃಕರಣವಾಂಗಿಕ
ಲುಳಿತಸಾತ್ವಿಕಭಾವನೇಡೈಸಿದುದು ಮಾನಿನಿಯ

ಧರಣಿಸತಿ ಕೇಳ್ ಬಹಳಲಜ್ಜಾ
ಭರದ ಭಯದಲಿ ಬೆಮರಿಡುತ ಕುಚ
ಭರಧಿ ಮೇಲುದ ಜಾಱಿ ಜೋಡಿಸಿ ನಿಮಿದುರ್ ನಡುನಡುಗಿ
ತರುಣಿ ನಿಜತನುಪರಿಮಳದಿ ಮಿಗೆ
ಹೊರೆದ ಹೂವಿನ ದಂಡೆಯನು ನೃಪ
ವರನ ಕೊರಳಲಿ ಹಾಯ್ಕಿದಳು ಜಯಯೆನೆ ಸುರಸ್ತೋಮ

ಕೊರಳ ಹೂವಿನ ದಂಡೆಯಲಿ ನಿಜ
 ಕರದ ಭಾರಿಯ ಧನುವಿನಲಿ ವೈ
 ಪರಿಮಳದ ನಿಟ್ಟಿಸಳುಗಂಗಳ ಕೆಲದ ಯುವತಿಯಲಿ
 ವರನ ಪರಿ ಹೊಸತಾಯ್ತು ಹೊತ್ತನು
 ಹರನ ಹಗೆ ಹಾರುವರಯನು ನ
 ಮ್ಮರಸಿ ತಾ ಹಾರುವಿತಿಯೆಂದರು ನಗುತ ಚಪಳಿಯರು

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ-ಭಾರತ
 (೧೪೩೦)

೭೧. ಅಕ್ಷಯಾಂಬರ

ಸಕಲಶಕ್ತಿ ಸ್ಫುರಿತವಿಮಳಾಂ
ಬಿಕೆಯವೋಲ್ ವರಮಂತ್ರದೇವೀ
ಪ್ರಕರಮಧ್ಯದಿ ಶೋಭಿಸುವ ಸಾವಿತ್ರಿಯಂದದಲಿ
ವಿಕಟರಶ್ಮಿನಿಬದ್ಧರತ್ನ
ಪ್ರಕರಮಧ್ಯದ ಕೌಸ್ತುಭದ ವೋಲ್
ಚಕಿತಬಾಲವೃಗಾಕ್ಷಿ ಮೆಲೆದಳು ಯುವತಿಮಧ್ಯದೊಳು

ಸುತ್ತಲೆಸೆಯೆ ವಿಲಾಸಿನೀಜನ
ಹತ್ತುಪಾವಿರ ನಡುವೆ ಕಂಡನು
ಮತ್ತಕಾಶಿನಿಯನು ಪತಿವ್ರತೆಯರ ಶಿರೋಮಣಿಯ
ಹತ್ತಿರೈತರಲಂಜಿದನು ತ
ನ್ನುತ್ತಮಾಂಗಕೆ ಕರಯುಗವ ಚಾ
ಚುತ್ತ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿದನು ಪಾಂಚಾಲನಂದನೆಗೆ

ತಾಯೆ ಬಿನ್ನಹವಿಂದು ನಿಮ್ಮಯ
ರಾಯ ಸೋತನು ಜೂಜಿನಲಿ ಕುರು
ರಾಯ ಗೆಲಿದನು ಕೋಶವನು ಕರಿತುರಗರಥಸಹಿತ
ನೋಯಲಾಗದು ಹಲವುಮಾತೇ
ನಾಯುಧಿಷ್ಠಿರನೃಪತಿ ಸೋತನು
ತಾಯೆ ಭೀಮಾರ್ಜುನನಕುಲಸಹದೇವನೀವ್ ಸಹಿತ

ಅರಳಿದಂಬುಜವನಕೆ ಮಂಜಿನ
ಸಂಯು ಸುರಿವಂದದಲಿ ಸುಗ್ಗಿಯ
ಸಿರಿಯ ಹೊಸಬೆಳ್ಳದಿಂಗಳನು ಬಲುಮುಗಿಲು ಕವಿವಂತೆ

ಚರನ ಬಿನ್ನಹಕರಸಿ ಮೊದಲಾ
ಗಿರೆ ಸಮಸ್ತಸಖೀಜನದ ಮುಖ
ಸರಸಿರುಹ ಬಾಡಿದುದು ಮುಸುಕಿತು ಮೌನಮಯಜಲದ

ದೂತ ಹೇಟೈ ತಂದೆ ಜೂಜನ
ಜಾತರಿಪು ವಾಡಿದನೆ ಸೋತನೆ
ಕೈತವದ ಬಲೆಗಾಜರವದಿರು ಶಕುನಿ ಕೌರವರು
ದ್ಯೂತದಲಿ ಮುನ್ನೇನನೊಡ್ಡಿಯೆ
ಸೋತನೆನ್ನನು ಶಿವ ಶಿವಾ ನಿ
ಧೂತಕಿಲ್ಬಿಷನರಸನೆಂದಳು ದ್ರೌಪದೀದೇವಿ

ಮೊದಲಲರ್ಥವ ಹೆಸರುಗೊಂಡೊ
ಡ್ಡಿದನು ಸೋತನು ಮಗುಟಿ ಮಗುಟೊ
ಡ್ಡಿದನು ಹೇರಾಳದಲಿ ಧನವನು ಕರಿಘಟಾವಳಿಯ
ಕುದುರೆ ರಥ ನಿಮ್ಮಡಿಯ ಮೇಳದ
ಸುದತಿಯರನೊಡ್ಡಿದನು ಸೋತನು
ತುದಿಯಲನುಜರನೊಡ್ಡಿ ಸೋತನು ದೇವಿ ಕೇಳೆಂದ

ಬಟುಕ ತನ್ನನು ಸೋತನಲ್ಲಿಂ
ಬಟುಕ ನಿಮ್ಮಡಿಗಳಿಗೆ ಬಂದುದು
ಖಳರು ಶಕುನಿಸುಯೋಧನರು ನೀವಾಗಳೆಂದಿರಲೆ
ಅಳುಕಬೇಡಿದ್ದೇನು ಭೂಪತಿ
ತಿಲಕ ತನ್ನನು ಮುನ್ನ ಸೋತನು
ಬಟುಕಲೆನ್ನನು ಸೋತನೇ ಹೇಟೆಂದಳೊಂದುಮುಖಿ

ಅಹುದು ತನ್ನನೆ ಮುನ್ನ ಸೋತನು
ಮಹಿಳೆಗೊಡ್ಡಿ ದೆನೆಂದು ನಿಮ್ಮನು
ಮಹಿಷ ಸೋತನು ತಾಯೆ ಬಿಜಯಂಗಳೈಯ್ಯ ಬೇಹುದೆನೆ
ವಿಹಿತವಿದು ಮಾನುಷವೆ ದೈವದ
ಕುಹಕವೈ ಸಲೆ ಮಗನೆ ತಾನೇ
ಬಹೆನು ನೀ ಹೋಗೊಮ್ಮೆ ಹೇಲೋಮಾತನಾಸಭೆಗೆ

ಮುನ್ನ ತನ್ನನು ಸೋತ ಬಚ್ಚಿನೊ
ಳೆನ್ನ ಸೋತರೆ ಸಲುವುದೇ ಸಂ
ಪನ್ನವಿಮಳಜ್ಞಾನರಱಿದೀಪ್ರಶ್ನೆಗುತ್ತರವ
ಎನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಡಲಿ ತಾ ಬಹೆ
ನಿನ್ನ ಹೋಗಿನಲವನು ಭಯದಲಿ
ತನ್ನೊಳಗೆ ಬೆದಲುತ್ತು ಬಂದನು ಕಾರವನ ಹೊರೆಗೆ

ಜೀಯ ದೇವಿಯರೆಂದಮಾತಿದು
ರಾಯ ಮುನ್ನವೆ ತನ್ನ ಸೋತಬು
ಜಾಯತಾಕ್ಷಿಯ ಬಚ್ಚಿಕ ಸೋತೊಡೆ ಧರ್ಮಸುಕ್ಷ್ಮದಲಿ
ರಾಯಸಭೆಯಲಿ ಹಿರಿಯರಱಿದಿದ
ಱಾಯತವ ಹೇಲಿದರೆ ಬಹೆನೆಂ
ದಾಯುವತಿ ಬಿನ್ನಹವ ಮಾಡಿದಳೆಂದು ಕೈಮುಗಿದ

ತನ್ನ ಬಾರೈ ಹೋಗು ನೀ ದಿಟ
ನಮ್ಮವರೆ ಹಿಡಿದೆಳದು ತಾ ನೃಪ
ರೆಮ್ಮ ಕಿಂಕರರೈವರಿವಂದ್ದೇನ ಮಾಡುವರು

ತನ್ನ ಕರ್ಮವಿಪಾಕಗತಿ ತಮ
ತಮ್ಮನೇ ಕಾಡುವುದು ಧರ್ಮದೊ
ಳೆಮ್ಮ ಕಾರಣವಲ್ಲ ನೀ ಹೋಗೆಂದು ನೇಮಿಸಿದ

ಗಾಳಿಯಳ್ಳೆಯ ನಿಜಿಯಲಗ್ನಿ
ಜ್ವಾಲೆಯಲಿ ತಡೆಯುವೆ ಕಡುಹಿನ
ಕಾಳಕೂಟದ ನದಿಗೆ ನಂಜಿನ ಹೊನಲು ಬೆಳಸಿತಲೆ
ವಾಳೆಯವೆ ದುಶ್ಯಾಸನನು ಜಗ
ದೂಟಿಗದ ದುಜುದುಂಬಿ ಕುರುಪತಿ
ಮೇಲೆ ನೇಮಿಸಲುಚಿತಗೈವನೆ ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ

ಬಂದನವನಬುಜಾಕ್ಷಿಯಿದಿರಲಿ
ನಿಂದನೆಲೆಗೇ ಗರುವತನವಿದು
ಹಿಂದೆ ಸಲುವುದು ಸಲ್ಲದಿದು ಕುರುರಾಜಭವನದಲಿ
ಇಂದು ಮೆಲೆವರೆ ನಮ್ಮ ತೊತ್ತಿರ
ಮುಂದೆ ವೇ.ಱಿ ನಡೆ ಮಂಚದಿಂದಿಱಿ
ಯೆಂದು ಜಱಿದನು ಕೌರವಾನುಜನಾಮಹಾಸತಿಯ

ಜನಪನನುಜನು ನೀನೆನಗೆ ಮೈ
ದುನನಲಾ ತಪ್ಪೇನು ಯಮನಂ
ದನನು ಸೋಲಲಿ ತನ್ನ ಪುಶ್ಚೆಗೆ ಕೊಡಲಿ ಮಱುಮಾತ
ಅನುಜ ಕೇಳೈ ಪುಷ್ಪವತಿಯಾ
ನೆನಗೆ ರಾಜಸಭಾಪ್ರವೇಶನ
ವನುಚಿತವಲೇ ಹೇಟಿನಲು ಖಳರಾಯ ಖತಿಗೊಂಡ

ಎಲ್ಲಿಯದು ದುಷ್ಟಶ್ಚೈ ಮುಱುನಾ
 ತೆಲ್ಲಿಯದು ನೀ ಪುಷ್ಪವತಿಯಾ
 ಗಲ್ಲಿ ಫಲವತಿಯಾಗು ನಡೆ ಕುರುರಾಜಭವನದಲಿ
 ಮುಲ್ಲರೈವರು ತನ್ನ ಸೋತರು
 ಬಲ್ಲವಿಕೆಯುಚಿತವನು ಮೂಳಿಯ
 ನಲ್ಲಿ ತೋಱಾ ಯೆನುತ ತಸ್ವಿದನಹಹ ಸಿರಿಮುಡಿಗೆ

ಆಮಹೀಶಕ್ರತುನರದೊಳು
 ದ್ವಾಮಮುನಿಜನರಚಿತಮಂತ್ರ
 ಸ್ತೋನಪುಷ್ಕರಪೂತಪುಣ್ಯಜಲಾಭಿಷೇಚನದ
 ಶ್ರೀಮುಡಿಗೆ ಕೈಯಿಕ್ಕಿದನು ವರ
 ಕಾಮಿನೀನಿಕುರುಂಬ ವಕಟಕ
 ಟಾ ಮಹಾಸತಿ ತಿನ ತಿವಾ ಯೆಂದಂದೊದಱಿತಲ್ಲಲ್ಲಿ

ಬೆದಱುಗಂಗಳ ಬಿಟ್ಟಮಂಡೆಯ
 ಹುದಿದ ಹಾಹಾರವದ ತೊಡಕಿದ
 ಪದಯುಗದ ಮೇಲುದಿನ ಬೀದಿಯ ಧೂಳಿಧೂಸರದ
 ವದನಕಮಲದ ಖಳನ ವಾನಾಂ
 ಗದಲಿ ಬಾಗಿದ ತನುಲತೆಯ ವರ
 ಸುದತಿ ಬಂದಳು ರಾಜಸಭೆಗೆ ನೃಪಾಲ ಕೇಳೆಂದ

ಅಹಹ ಪಾಂಡವರಾಯಪಟ್ಟದ
 ಮಹಿಳೆಗಿದು ವಿಧಿಯೇ ಮಹಾಕ್ರತು
 ವಿಹಿತಮಂತ್ರಜಲಾಭಿಷಿಕ್ತಕಚಾಗ್ರೆಗಿದು ವಿಧಿಯೆ

ಮಿಹಿರಬಿಂಬನ ಕಾಣದಾನ್ಯಪ
ಮಹಿಳೆಗಿದು ವಿಧಿಯೇ ವಿಧಾತ್ರನ
ಕುಹಕವೈ ಸಲೆ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದರು ಸಭಾಸದರು

ತುಳುಕಿದುವು ಕಂಬನಿಗಳಾಸಭೆ
ಯೊಳಗೆ ದುಶ್ಯಾಸನಸುಯೋಧನ
ಖಳಶಿರೋಮಣಿಶಕುನಿಕರ್ಣಜಯದ್ರಧಾಧ್ಯರಿಗೆ
ತಳಿತುದದ್ಭುತಹರ್ಷ ಮುಖಮಂ
ಡಲಕೆ ಸೀರೆಯನಿಕ್ಕಿ ನಯನೋ
ಚ್ಚಲಿತಜಲಧಾರೆಯಲಿ ನೆನೆದುದು ಸಭೆ ವಿಷಾದದಲಿ

ವ್ಯಾಕುಲವನಿದ ಕಾಂಬ ಕಣ್ಣುಗ
ಳೇಕೆ ರಾಜಕುಮಾರಿಯಾಕೆಯ
ಶೋಕರಸವನು ಕುಡಿನ ಕರ್ಣದ್ವಯವಿದೇಕೆಮಗೆ
ಎಕೆ ವಿಧಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದನೋ ನಾ
ವೇಕೆ ಸಪ್ರಾಣರೊ ಶಿವಾ ಯೆಂ
ದಾಕತೋರರ ಬೈದುದಾಸಭೆಯೊಳು ಬುಧಸ್ತೋಮ

ವನಜಮುಖಿಯಕ್ಕೆಯನು ದುಶ್ಯಾ
ಸನನ ದುರ್ನೀತಿಯನು ದುರ್ಯೋ
ಧನನ ದುಶ್ಚೈಷ್ಟಿಯನು ಕಂಡೀಭೀಮಫಲುಗುಣರು
ಮನದೊಳಗೆ ಕೌರವನ ಕರುಳನು
ತನಿರಕುತದಲಿ ಕುದಿಸಿದರು ನಿಜ
ಜನಿತಕರ್ಮಕ್ರಮವ ನೆನೆವುದನಪಿದನಾಭೂಪ

ಹುಬ್ಬಿನಲಿ ನಿಲಿಸಿದನು ಪವನಜ
 ನುಬ್ಬಟೆಯನರ್ಜುನನ ವಿಕ್ರತಿಯೆ
 ನಿಬ್ಬರಾಳಾಪವನು ಧರ್ಮರಹಸ್ಯನಿಷ್ಠೆಯಲಿ
 ಹಬ್ಬಿದುದು ಭೀಷ್ಮಂಗೆ ಶೋಕದ
 ಮಬ್ಬು ಗುರುಗೌತಮರು ವಿದುರನ
 ಖರ್ಬಖೇದಾಂಬುಧಿಯೊಳದ್ದರು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ

ಇತ್ತಲಬಲೆಯ ವಿಧಿಯ ಕೇಳತಿ
 ಮತ್ತಸೈ ದೃತರಾಷ್ಟ್ರಸುತನಾ
 ಮತ್ತಗಜಗಾಮಿನಿಯ ಬಿಡಿಸಿದನವನ ಕೈಯ್ಯಿಂದ
 ನೆತ್ತ ಸೋತುದು ನಿನ್ನನೂಡಿ ನೃ
 ಪೋತ್ತಮನು ಸಲೆ ಮಾರಮಾರಿದ
 ನತ್ತೊಡೇನಹುದೆಲೆಗೆ ನಡೆ ತೊತ್ತಿರ ಹಿಂಡ ಹೊಗುಯೆಂದ

ಲಲಿತಬುದ್ಧಿಗಳೇಗ ನೋಡಿರಿ
 ಲಲನೆಯನು ಸತಿ ದಿಟ್ಟಿಯನ್ನದಿ
 ರೆಲೆ ಸುಯೋಧನ ಕೇಳು ಸಭೆಯಿದು ದೋಷರಹಿತವಲೆ
 ಗೆಲುವುದೆಂತುಟೊ ತನ್ನ ಸೋಲಿನ
 ಬಲಿಕ ಸೋತರೆ ಧರ್ಮಗತಿಯನು
 ತಿಳಿದು ಹೇಬಲಿ ಸತ್ಸಭಾಸದರೆಂದಳೆಂದುಮುಖಿ

ಹಿರಿಯರಿಲ್ಲದ ಸಭೆ ಮನುಷ್ಯರ
 ನೆರವಿಯದು ಸಭೆಯಲ್ಲ ಮೂರ್ಖರು
 ಹಿರಿಯರಲ್ಲ ಯಥಾರ್ಥಭಾಷಣಭೀತಚೇತನರು

ಹಿರಿಯರಿದೆ ಸಾಮಾಜಿಕರು ಸ
 ಚ್ಚರಿತರಿದೆಲಾ ಸ್ತ್ರೀಮತವನು
 ತ್ತರಿಸಬಾರದೆ ಧರ್ಮನಾರ್ಗದೊಳಿಂದಳಿಂದುಮುಖಿ

ಚಪಳ ಫಡ ಹೋಗಿವಳು ಹಲಬರ
 ನುಸಚರಿಸಿದುದನಜಿಯಲಾದುದು
 ದ್ರುಪದನಂದನೆ ನಡೆ ವಿಳಾಸಿನಿಯರ ನಿವಾಸದಲಿ
 ಕೃಪಣನೇ ಕುರುರಾಯ ನಿನಗಿ
 ನ್ನಪದೇಸೆಯ ಹೊಲೆ ಹೋಯ್ತು ರಾಯನ
 ವಿಪುಳವಿಭವವನನುಭವಿಸು ಹೋಗಿಂದನಾಕರ್ಣ

ಅಹುದಲೇ ಬಲಿಕೇನು ದಾಸ್ಯಕೆ
 ವಿಹಿತವಾದುದು ನಿನ್ನ ತನುವಿನ
 ಲಹ ಮನೋವ್ಯಥೆಯೇಕೆ ರಾಣೀವಾಸಪದವಿಯಲಿ
 ಮಹಿಳೆಯರ ಸಖ್ಯದಲಿ ಸೌಖ್ಯದ
 ರಹಣಿಗೊಡಬಡು ವಾರಕದಲತಿ
 ಬಹಳಭೂಷಣಭಾರದಲಿ ಮೆಲೆಯಿಂದನಾಶಕುನಿ

ವಾರಕದ ವಿವಿಧಾಭರಣಶೃಂಗ
 ಗಾರವಂತಿರಲೀಕೆ ಯಾಡಿದ
 ಸಾರಭಾಷೆಗೆ ನೆನೆಯಿರೈ ನಿರ್ವಾಹಸಂಗತಿಯ
 ಓರೆವೋರೆಯಲಾಡಿ ಧರ್ಮದ
 ಧಾರಣೆಯ ದಟ್ಟಿಸುವುದಿದು ಗಂ
 ಭೀರರಿಗೆ ಗರುವಾಯಿಯೇ ಸುಡಲಿಂದನಾಭೀಷ್ಠ

ತುಷ್ಟಿಸಲಿ ಧನಮಾನ ಗರ್ವದ
 ಬೆಟ್ಟ ಬಿಱಿಯಲಿ ಜೀವನೊಡಲನು
 ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲಿ ಬಿಡೆನು ಧರ್ಮವನೆಂದು ಯಮಸೂನು
 ನೆಟ್ಟನೆ ನಿಶ್ಚೈಸಿದನು ಜಗ
 ಜಟ್ಟ ಭೀಮಾರ್ಜುನರೆಲ್ಲವ
 ಬಿಟ್ಟು ಭೂಪನ ಮನವ ಹಿಡಿದಿಹರೆಂದನಾಭೀಷ್ಠ

ಅಱಿಯದಿಹುದೇ ಧರ್ಮ ಸತ್ಯದ
 ನೆಳಲು ಪೋಗದೆ ಕೀರ್ತಿವಧುವಿನ
 ಸುಳಿವು ನೋಯದೆ ತಳಿರು ಬಾಡದೆ ಧೈರ್ಯ ಸುರಕುಜದ
 ಹಱಿವಿಗಳುಕದೆ ವೈರಿವರ್ಗದ
 ಕಳಕಳಕೆ ಕೈಗೊಡದೆ ನೃಪನಿ
 ಮಳದೊಳಿದೊಡೆ ನಿಮಗೆ ಸದರನೆ ಯೆಂದನಾಭೀಷ್ಠ

ಸೋತ ಬಱಿಕಿವಳಿಮ್ಮ ವಶವಿ
 ಖ್ಯಾತಿಯಲಿ ನಾವ್ ನಡೆವರಲ್ಲ ವೃ
 ಧಾತಿರೇಕವ ನುಡಿವಿರೇ ತಾವಂಜುವುವೆ ನಿಮಗೆ
 ಈತಳೋದರಿ ತೊತ್ತಿರಲಿ ಸಂ
 ಘಾತವಾಗಲಿ ಸಾಕು ನಿಮ್ಮಯ
 ಮಾತೆನುತ ಕುರುರಾಯ ಜಱಿದನು ಭೀಷ್ಠಗುರುಕೃಪರ

ಕೋಪ ಕಿಡಿಯಿಡಲಾಗ ರೌದ್ರಾ
 ಟೋಪದಲಿ ರಂಜಿಸುವ ಭೀಮನ
 ರೂಪ ಕಂಡನು ನುಡಿದನಾಗಳೆ ಬೆರಳ ಸನ್ನೆಯಲಿ

ಪಾಪರಹಿತನೆ ಸಕಲಧರ್ಮಕ
 ಳಾಪ ನೀನಪಿಯದುದೆ ಯಾಕುರು
 ಭೂಪನು ಭ್ರಮಿತನವ ಸೈರಿಸುಯೆಂದನಾಭೂಪ

ಅಕಟ ಧರ್ಮಜ ಭೀಮಫಲುಗುಣ
 ನಕುಲಸಹದೇವಾದ್ಯರಿರ ಬಾ
 ಲಿಕೆಯನೊಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರೇ ಮೃತ್ಯುವಿನ ತಾಳಿಗೆಗೆ
 ವಿಕಳರಾದಿರೆ ನಿಲ್ಲಿ ನೀವಿಂ
 ದಕುಟಿಲರಲಾ ಭೀಷ್ಮಗುರುಬಾ
 ಹ್ಲಿಕಕೃಪಾದಿಗಳುತ್ತರವ ಕೊಡಿಯೆಂದಳಿಂದುಮುಖಿ

ಕಂಗಳಿಂದನುಯೋಗ ನಿಜಹ
 ಸ್ತಾಂಗುಳಿಯಲುತ್ತರ ಲಸದ್ಭ್ರೂ
 ಭಂಗದಲಿ ಸಂದೇಹ ಮುಖವಿಕ್ರಮಿಯಲಿ ದುರ್ನೀತಿ
 ಇಂಗಿತದಲಾಂಗಿಕದ ಭಾವದ
 ಭಂಗವಿಧಿಯನು ಯೋಗಯುಕ್ತನ
 ಯಂಗಳನು ತಿಳಿದುಸುರದಿದುರ್ದು ಸಭೆ ಸುಭೀತಿಯಲಿ

ಹಾರಪದಕಕಿರೀಟಮಣಿಕೇ
 ಯೂರಕರ್ಣಾಭರಣವೆಂಬಿವು
 ಭಾರವಲ್ಲಾ ತೆಣಿಯ ಹೇಟು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವೇನಿದಕೆ
 ನಾರಿಗೀವಸ್ತ್ರಾಭರಣಶೃಂ
 ಗಾರವೇಕಿನ್ನವನು ತೆಗೆ ಕೈ
 ವಾರವಿನ್ನೇಕೆಂದು ದುಶ್ಯಾಸನಗೆ ನೃಪ ನುಡಿದ

ತೆಗೆದು ಬಿಸುಟರು ಹಾರಪದಕಾ
 ದಿಗಳನಿವರೈವರು ದುಕೂಲವ
 ನುಗಿದು ಹಾಯ್ಕದರಿದ್ದರಾಗೊಂದೊಂದು ವಸ್ತ್ರದಲಿ
 ಹೊಗೆಮೊಗದ ಕಿರುಗಣ್ಣ ಕೆಮ್ಮಿ
 ಸೆಗಳ ಗುಜುರಿನ ಜುಂಜುಕೇಶದ
 ವಿಗಡನೆದ್ದನು ಬಂದು ಹಿಡಿದನು ದ್ರೌಪದಿಯ ಸೆಜಗ

ಮುಱುಹಿದರು ಮುಸುಡುಗಳ ಮಿಗೆ ನೀ
 ರೊಪ್ಪಿವ ಕಂಗಳಲಕಟಕಟ ನಿ
 ಸ್ಮರವಿದೇಕನುಚಿತವಿದೇಕಸಕೀರ್ತಿಯೇಕೆನುತ
 ಕಳಗಿದರು ಕಂದಿದರು ಮೊಮ್ಮಲ
 ಮುಱುಗಿದರು ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳು ಝ
 ಝರಿತರಾದರು ತಡೆಯಲಾರದೆ ಖಳನ ಶುಷ್ಕತಿಯ

ಅಳುಕಿದನೆ ಸುಡಲವನ ಮೇಲುದ
 ಸೆಳೆದೊಡುನ್ನತಕುಚವ ನಳಿತೋ
 ಳ್ಳಲಿ ಮುಚ್ಚಿದಳಬಲೆ ಬೆಚ್ಚಿದಳವನ ನಿಷ್ಕರಕೆ
 ಕಳವಳಿಸಿದಳು ಬೆರಳಿನಲಿ ಧೃಗ್
 ಜಲವ ಮಿಡಿಯುತ ನೋಡಿದಳು ನೃಪ
 ತಿಲಕನನು ಭೀಮಾರ್ಜುನರ ಮಾದ್ರೀಕುಮಾರಕರ

ಮುಱುದುದನಿಬರ ಮೋಪಿ ಮಹಿಪನ
 ಕೊರಳ ಕೊಂಕಿನಲಿದರಾಸೋ
 ದರರು ಸಾರವನಲ್ಲಿ ಕಾಣದೆ ಭೀಷ್ಮಗುರುಕೃಪರ

ತರಳೆ ನೋಡಿದಳಕಟ ಗಂಗಾ
ವರಕುಮಾರದ್ರೋಣಕೃಪರಿರ
ಸೆಜಗ ಬಿಡಿಸಿರೆ ತಂದೆಗಳಿರೆಂದೊಪಲಿದಳು ತರಳೆ

ಕ್ರೂರನೀದುಶ್ವಾಸನನು ಗಾಂ
ಧಾರಿ ಬಿಡಿಸೌ ತಾಯೆ ಸೊಸೆಯ
ಲ್ಲಾರು ಹೇಟು ತಂಗಿಯಲ್ಲವೆ ಭಾನುಮತಿ ನಿನಗೆ
ಧೀರ ಸೈಂಧವನರಸಿ ರಾಜಕು
ಮಾರಿ ನೀನಾದಿನಿಯಲಾ ಖಳ
ರಾರವದೊಳದ್ದುವು ತೆಗಿಸೆಂದೊಪಲಿದಳು ತರಳೆ

ಎಲೆ ವಿಳಾಸಿನಿಯರಿರ ಭೂಪನ
ತಿಳುಹಿರೌ ತಾಯ್ಗಳಿರ ನೀನೆಂ
ದೆಲೆ ಪಸಾಯಿತೆಯರಿರ ಸೋದರಿಯೆಂದು ಕೌರವನ
ತಿಳುಹಿ ತಾ ಶರಣಾಗತರ ತಾ
ನೊಲಿದು ಕಾವುಮ ಧರ್ಮಕಟಾ
ಕಲುಹೈದಯದೈ ನೀವೆನುತ ಹಲುಬಿದಳು ತರಳಾಕ್ಷಿ

ಧಾರುಣೀಪತಿಗಳಿರ ರಾಜಕು
ಮಾರರಿರ ಮಂತ್ರಿಗಳಿರಾ ಪರಿ
ವಾರಕಿದು ಪಂಥವೆ ವಿಚಾರಿಸಿ ನಿರಪರಾಧಿಯನು
ನಾರಿಯೊಬ್ಬಳನಕಟ ಸಭೆಯಲಿ
ಸೀರೆ ಯುಡಿಯುರ್ಚುವರೆ ಕೆಟ್ಟೆನು
ಕಾರುಣಿಕರಿಲ್ಲಾ ಶಿವಾ ಯೆಂದೊಪಲಿದಳು ತರಳೆ

ಪತಿಗಳೆನ್ನನು ಮಾರಿ ಧನ್ಯ
ಸ್ಥಿತಿಯ ಕೊಂಡರು ಭೀಷ್ಮಮೊದಲಾ
ದತಿರಥರು ಪರಹಿತನ ಬಿಸುಟೆಹರರ್ಥಭೀತಿಯಲಿ
ಸುತನ ಕಡು ಸಿರಿ ಸೊಗಸಲಾ ಭೂ
ಪತಿಗೆ ಗಾಂಧಾರಿಗೆ ಯನಾಥಿಗೆ
ಗತಿಯ ಕಾಣೆನು ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದೊಪಲಿದಳು ತರಳೆ

ಮೈದೆಗೆದುವೀಪ್ರಾಣವಾಯುಗ
ಳೈದು ಬಲಿಕೆದಕಾರು ಮೊಳುಗುವ
ರೈದೆ ತನುವೊಂದುಲಿಯಲುಲಿವುವು ಮಿಕ್ಕಮಹಿಮೆಗಳು
ಬೈದು ಫಲವೇನಿನ್ನು ನಿನ್ನಯ
ಮೈದುನರ ಮರುಳಾಟಕೆನ್ನನು
ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳೈ ಕೃಷ್ಣಯೆಂದೊಪಲಿದಳು ತರಳಾಕ್ಷಿ

ಸುಲಿವರೂರೊಳಗುಟ್ಟು ಸೀರೆಯ
ನೆಲೆ ಮುರಾಂತಕ ರಕ್ಷಿಸೈ ಶಶಿ
ಕಳೆಗೆ ಸದರನೆ ರಾಹು ರಚಿಸಿದ ತುಟಿಯ ತೋಟೆಯದು
ಸೆಳೆವರಸುವನು ಖಳರು ಸೀರೆಯ
ಸೆಳೆಯಲುಲಿವೆನೆ ಕೃಷ್ಣ ಕರುಣಾ
ಜಲಧಿಯೇ ಕೈಗಾಯಬೇಕೆಂದೊಪಲಿದಳು ತರಳೆ

ಗತಿವಿಹೀನರಿಗಕಟ ನೀನೇ
ಗತಿಯಲೈ ಗೋವಿಂದ ರಿವುಬಾ
ಧಿತರನಾಥರಿಗಬಲರಿಗೆ ನೀ ಪರಮಬಂಧುವಲ

ಸತಿಪಶುದ್ವಿಜಬಾಧೆಯಲಿ ಜೇ
ವಿತನ ತೋಪಿವರು ಗರುವತನ ಹಿಂ
ಗಿತು ಸುಯೋಧನಸಭೆಯೊಳೆಂದೊಪಲಿದಳು ನಳಿನಾಕ್ಷಿ

ಚರಣಭಜಕರ ವಾನಹಾನಿಯ
ಹರಿಬನಾರದು ಕೃಷ್ಣನಾಮ
ಸ್ಮರಣೆ ಧನಿಕರಿಗುಂಟೆ ಘಲ್ಲಣೆ ಘೋರಪಾತಕದ
ಪರಮಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಕನು ನೀ
ಕರುಣೆಯಲ್ಲದೊಡೀ ಕುಟುಂಬವ
ಪೊರೆವರಾರೈ ಕೃಷ್ಣಯೆಂದೊಪಲಿದಳು ತರಳಾಕ್ಷಿ

ನಾಥರಿಲ್ಲದ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ನೀ
ನಾಥನೈ ಗೋವಿಂದ ಕೇಳೈ
ಯೂಧಪತಿಗಳು ಬಿಸುಟ ಕರಿಣಿಗೆ ಕೃಪೆಯ ನೀ ಮಾಡೈ
ನಾಥರಿಲ್ಲೆನಗಿಂದು ದೀನಾ
ನಾಥಬಾಂಧವನೀ ನಲಾ ವರ
ಮೈಥಿಲೀಪತಿ ಮನ್ನಿಸೆಂದೊಪಲಿದಳು ಮೃಗನಯನೆ

ಮೊಲಬುದ್ಧದ ಹುಲ್ಲೆ ಬೇಡನ
ಬಲಿಗೆ ಬಿದ್ದಂತಾದೆನ್ನೆ ಬಲು
ಹಟುವದಲಿ ತಾಯೆ ಬಿಸುಟ ಶಿಶು ತಾನಾದೆನ್ನೆ ಹರಿಯೆ
ಕೊಲುವುನೈ ಕಾಗೆಗಳಕಟ ಕೋ
ಗಿಲೆಯ ಮಜಿಯನು ಕೃಷ್ಣ ಕರುಣಾ
ಜಲಧಿಯೇ ಕೈಗಾಯಬೇಕೆಂದೊಪಲಿದಳು ತರಳೆ

ಅಕಟ ಹಂಸೆಯ ಮಜಿಯ ಮೋದುವ
 ಬಳಕ ತಿಗಿಸೈ ಗಿಡುಗನಾಕುವ
 ಶುಕನ ಶೋಕವ ಮಾಣಿಸೈ ವಾಣಿಯುವೆ ಭಕ್ತರಲಿ
 ಪ್ರಕಟಭೂತಗ್ರಹದ ಬಾಧೆಗೆ
 ವಿಕಳೆ ನಿನ್ನಯ ಬಿರುದ ತಡೆದೆನು
 ಭಕುತವತ್ಸಲನಹೊಡೆ ಸಲಹೆಂದೊಪಲಿದಳು ತರಳೆ

ಕರುಣೆ ನೀ ಕಾರುಣ್ಯಪಾತ್ರದ
 ತರಳ ತಾ ದೀನಾರ್ತದುಃಖೋ
 ತ್ತರಣ ನೀ ದೀನಾರ್ತದುಃಖಿತೆಯಾನು ಜಗವಜಿಯೆ
 ಪರಮಪಾಲಕ ನೀನಗತ್ಯಂ
 ತರದ ವಿಹ್ವಳ ತಾನಲಾ ನಿ
 ಸ್ಮರವಿದೇಕೈ ಕೃಷ್ಣ ಯೆಂದೊಪಲಿದಳು ಲಲಿತಾಂಗಿ

ಮಜಿದೆನಭ್ಯುದಯದಲಿ ನೀನೆಂ
 ದಜಿವೆನಾಪತ್ತಿನಲಿ ಮದವಲಿ
 ಮಜುಕಿಸುವೆನುಬ್ಬಿನಲಿ ಕಳವಳಿಸುವೆನು ಖೋಡಿಯಲಿ
 ಅಜಿಯದಜ್ಜರ ಗುಣವ ದೋಷವ
 ನಜಿಸುವರೆ ನಿಮ್ಮಡಿಯ ಗುಣವನು
 ಮೆಜಿಯಲಾಗದೆ ಕೃಷ್ಣ ಯೆಂದೊಪಲಿದಳು ನಳಿನಾಕ್ಷಿ

ಮುಷಿಗಳತಿತಾರ್ಕಿಕರು ಕರ್ಮ
 ವ್ಯಸನಿಗಳು ಬಾಹಿರರು ಮಿಕ್ಕಿನ
 ವಿಷಯದೇವಿವಾನುಗಳು ಮೂಢಮನುಷ್ಯರೆಂಬವರು

ಒಸೆದು ನಿನ್ನವನೆಂದು ನೆನೆವಗೆ
 ಬಸಿದು ಬೀಟುವ ಕೃಪೆಯ ನೀ ತೋ
 ಟುಸೆಯದೇಕೈ ಕೃಷ್ಣ ಯೆನಗಿಂದುಂಟಲಿದಳು ತರಳೆ

ಏಕಹಸ್ತದಲಂಬರವಹಿಡಿ
 ದೇಹಹಸ್ತವ ನೆಗಹಿ ಮೊಱಿಯಿಡೆ
 ಲೋಕನಾಥ ಮುಕುಂದ ತಾನದ ಕೇಳದಂತಿರಲು
 ಆಕೆ ಮನದೊಳಗಿಳಿದು ತನಗಿ
 ನ್ನೇಕೆ ಮನದಭಿಮಾನವೆನುತಲೆ
 ಲೋಕಸುಂದರಿ ಕರವೆರಡ ಮುಗಿದತ್ತಿಯೊಂಟಲಿದಳು

ನಂದಗೋಪಕುಮಾರ ಗೋಪೀ
 ವೃಂದವಲ್ಲಭ ದೈತ್ಯಮಥನ ಮು
 ಕುಂದ ಮುರಹರ ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ಘನಕೃಪಾಜಲಧಿ
 ನೊಂದೆನ್ನೆ ನುಗ್ಗದೆನ್ನೆ ಗೋ
 ವಿಂದ ಕೃಪೆಮಾಡಕಟಿಪುತ ಪೂ
 ರ್ಣೇಂದುಮುಖಿ ಹಲುಬಿದಳು ಬಲುತೆರದಿಂದಲಚ್ಚುತನ

ಇತ್ತಲಾದ್ವಾರಿಕೆಯೊಳಗೆ ವರ
 ಸತ್ಯಭಾಮಾಭವನದೊಳು ನರ
 ವೃತ್ತಿಯಿಂದಿರುತ ಕೇಳಿದ ಸತಿಯ ಹೊಲ್ಲೆಯನು
 ಕೆತ್ತದುನ್ಮಾನದಲಿ ದ್ರೌಪದಿ
 ಯುತ್ತುಮೆಯಲಾ ದೃಢಸತಿವ್ರತೆ
 ಗೆತ್ತಣದು ಪರಿಭವವಿದಿಂದಸುರಾರಿ ಚಿಂತಿಸಿದ

ಕ್ರೂರದುರ್ಯೋಧನನು ದ್ರುಪದ ಕು
ಮಾರಿಪಾಂಚಾಲಿಯನು ಸಭೆಯೊಳು
ಸೀರೆಯನು ಸುಲಿಯಲ್ವೆ ಕಾಯೈ ಕೃಷ್ಣಯೆಂದೆನುತ
ನಾರಿಯೊಜಲಿದಳಾಕೆಯುಟ್ಟಿಹ
ಸೀರೆ ಸೆಳೆಯಲು ಬಚ್ಚಿಕಲಕ್ಷಯ
ಸೀರೆಯಾಗಲಿಯೆಂದ ಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಯಣ

ನಿಯತಮತಿ ಚಿತ್ತವಿಸು ಜನಮೇ
ಜಯ ಮಹೀಪತಿ ದೇವತಾಶ
ಕ್ರಿಯಲಿದೇನಾಶ್ಚರ್ಯವೈ ಶಿವಶಿವ ಮಹಾದೇವ
ಜಯ ಜಯೆಂದುದು ನಿಖಿಳಜನ ರೂ
ಡಿಯಲಿ ರೋಂಪಿಸಿ ಸೆಳವ ಸೀರೆಗೆ
ಲಯವ ಕಾಣೆನು ಲೀಲೆಯೆಂತುಟೊ ದೇವಕೀಸುತನ

ಉಗಿದು ಹಾಯ್ಕವ ಖಳನ ನಿಡಿದೋ
ಳುಗಳು ಬಚ್ಚಲಿದುವಳ್ಳಹೊಯ್ದುವು
ಡಗೆಯ ಡಾವರವಾಯ್ತು ಬಹಳ ಸ್ವೇದಜಲ ಜಡಿಯೆ
ತೆಗೆದು ನಿಂದನು ಸೀರೆಯೊಟ್ಟಲು
ಗಗನವನು ಗಾಹಿಸಿತು ಗರುವೆಯ
ಬಗೆಗೆ ಬೇಸಜವಿಲ್ಲ ಬೆಜಗಾಯಿತು ಮಹಾಸ್ಥಾನ

ಹಾ ಮಹಾಸತಿ ಶಿವ ಶಿವಾ ಲ
ಜ್ಞಾಮಹೋದಧಿ ಬತ್ತುವುದೆ ನಿ
ರ್ನಾಮರೇ ಕುಂತೀಸುತರುಚಿತರೇ ಪರಾಭವಕೆ

ಶ್ರೀಮುಕುಂದನ ದಿವ್ಯನಾಮ
 ಪ್ರೇಮರಸಕಿದು ಸಿದ್ಧಿ ಯೆನಲಾ
 ಯ್ತಾಮಹಾಸ್ಥಾನದಲಿ ಬಳೆಡುದು ಬೆಜಗು ಬಿಂಕದಲಿ

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ-ಭಾರತ

(೧೪೩೦)

೭೨. ಉತ್ತರನ ಪೌರುಷ

ವೈರಿಭಟಸಂವರ್ತನೂತನ
ಭೈರವನು ಕಲಿಪಾರ್ಥ ಸಮರೋ
ದಾರಸಾರಥಿಯಾದನಂದು ವಿರಾಟನಂದನಗೆ

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಸುಯೋಧನ
ನಾಳು ಮುತ್ತಿತು ತುಲುಗಳನು ಮೇ
ಲಾಳು ಕವಿದುದು ಭೀಷ್ಮ ಕರ್ಣದ್ರೋಣನೊದಲಾಗಿ
ಕೋಲಸೂಟಿಯ ಸರಿವಲಿಗೆ ಗೋ
ಪಾಲಪಡೆ ಮುಗ್ಗಿದುದು ಗೋವರ
ಸಾಲ ಹೊಯ್ದರು ಕರ್ಣದುಶ್ಯಾಸನಜಯದ್ರಥರು

ಮೇಲುದಬಕಿದಿರಾಗಿ ತುಲುನರಿ
ಗಾಳಗದೊಳೊಡೆ ಮುಗ್ಗಿ ಗೋಪರು
ಧೂಳಿಗೋಟಿಯ ಕೊಂಡರಮರರ ರಾಜಧಾನಿಯನು
ಸಾಲೊಡೆದು ಕೆಟ್ಟೊಡಿದರು ಗೋ
ಪಾಲನೊಬ್ಬನ ಹಿಡಿದು ಮೂಗಿನ
ಮೇಲೆ ಸುಣ್ಣವ ಬರೆದು ಬಿಟ್ಟರು ಹಗೆಯ ಪಟ್ಟಣಕೆ

ಗರುವ ಗೋವರು ಹರಿದು ಸಂ
ಗರದಿ ಕೆಡೆದರು ರಾಯಮೋಹರ
ತೆರಳಿಕೆಯ ತುಲುಗಳನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿದರು ಕಾಳಗಕೆ
ಬಿರುದರಾರುಂಟವರ ಕಳುಹೆನೆ
ಕರದ ಬಿಲ್ಲನ ಬಿಸುಟು ಬದುಕಿದ
ಶಿರವ ತಡೆವೃತ ಗೋವನೊಬ್ಬನು ಪುರಕೆ ನಡೆತಂದ

ಗಣನೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಿನ್ನ ಸಮರಾಂ
 ಗಣದ ಭಾರಣೆ ನೂಕಿತೆಲವೋ
 ರಣದ ವಾರ್ತೆಯದೇನೆನುತ ಜನವೆಲ್ಲ ಗುಜುಗುಜಿಸೆ
 ರಣವು ಕಿಱಿದಲ್ಲಿನುತ ಥಗೆ ಸಂ
 ದಣಿಸಲವನೈತಂದು ಮೇಳದ
 ಗಣಿಕೆಯರ ಮಧ್ಯದಲಿ ಮೆಳಕಿರಿದಿರೆ ಕಂಡನುತ್ತರನ

ಬೆಡಗುಮುಸುಕಿದ ಭೀತಿಹೆಚ್ಚಿದ
 ಥಗೆಯಹೊಯ್ವಳ್ಳಿಗಳ ತುದಿನಾ
 ಲಗೆಯ ತೊದಲಿನನುಡಿಯ ಬೆರಗಿನ ಬರತತಾಳಿಗೆಯ
 ಅಗಿವಹುಯ್ಯಲುಗಾಜನೊಡ್ಡೋ
 ಲಗಕೆ ಬಂದನು ನೃಪವಿರಾಟನ
 ಮಗನ ಕಾಲಿಂಗಿಗಿಡಿದನು ದೂಳಿದನು ಕಳಕಳವ

ಏಳು ಮನ್ನೆಯಗಂಡನಾಗು ನೃ
 ಪಾಲ ಕೌರವರಾಯ ತುಳುಗಳ
 ಕೋಳವಿಡಿದನು ಸೇನೆ ಬಂದುದು ಧರಣಿಯಗಲದಲಿ
 ಧಾಳಿ ಬರುತಿದೆ ಕರೆಸಿಕೋ ನಿ
 ನ್ನಾಳು ಕುದುರೆಯ ರಾಣಿವಾಸದ
 ಗೂಳಿಯವ ತೆಗಿಸೆಂದು ನುಡಿದನು ಬಿನ್ನಹದ ಹರುವ

ಏನೆಲವೊ ತುದಿಮೂಗಿನಲಿ ಬೆಳು
 ಪೇನು ಥಗೆ ಹೊಯ್ದೀಕೆ ಬಂದೆ ಯಿ
 ದೇನು ನಿನ್ನಿನ ರಣವನೈಯ್ಯನು ಗೆಲಿದುದೇನಾಯ್ತು

ಏನು ಭಯ ಬೇಡೆನ್ನ ಕಲಹನಿ
ಧಾನವಾರ್ತೆಯದೇನೆನಲು ಕುರು
ಸೇನೆ ಬಂದುದು ತುಱುವ ಹಿಡಿದರು ಬಡಗದಿಕ್ಕಿನಲಿ

ರಾಯ ತಾ ನೈತಂದನಾತನ
ನಾಯಕರು ಗುರುತನುಜಗುರುಗಾಂ
ಗೇಯಶಕುನಿಕಳಿಂಗಕರ್ಣಜಯದ್ರಘಾದಿಗಳು
ಜೀಯ ಬಿನ್ನಹ ದಟದ ಘನತೆಗೆ
ತಾಯಿ ಗಡ ವೊಕ್ಕುಡಿತಮೋಹರ
ದಾಯತನ ತಾನೆತ್ತ ಬಲ್ಲೆನು ಹೊಕ್ಕು ಹೊಗಬುವೊಡೆ

ಎತ್ತ ದೂವಾಳಿಸುವೊಡಾಲಿಗ
ಳತ್ತಲಾನೆಯ ತಟ್ಟು ಕಾಲಾ
ಳೊತ್ತರದ ರಥವಾಜಿರೂಢಿಯ ರಾಯರಾವುತರು
ಸುತ್ತ ಬಳಸಿಹುದೆತ್ತ ಮನಹರಿ
ವತ್ತ ಮೋಹರವಲ್ಲದನ್ಯವ
ಮತ್ತೆ ಕಾಣೆನು ಜೀಯ ಹದನಿದು ವೈರಿವಾಹಿನಿಯ

ಒಳಗೆ ನೀ ಕಾಡುವೊಡೆ ದುರ್ಗವ
ಬಲಿಸು ಬವರವ ಹಿಂದುಗಳೆಯದೆ
ಕಲಿತನದ ಮನವುಳ್ಳೊಡೀಗಳೆ ನಡೆಯಬೇಹುದೆನೆ
ಕೆಲಬಲನ ನೋಡಿದನು ಮೀಸೆಯ
ನಲುಗಿದನು ತನ್ನಿದಿರಮೇಳದ
ಲಲನೆಯರ ಮೊಗ ನೋಡುತುತ್ತರ ನಗುತನಂತೆಂದ

ನೂಕು ಕುನ್ನಿಯನಾಹವದ ಭೀ
ತಾಕುಲನ ತಾನೀಗ ಹೆಂಡಿರ
ಸಾಕಿ ಬದುಕುವ ಲವಲವಿಕೆಯಲಿ ಜಾಱಿ ಬಂದೀಗ
ಕಾಕ ಬಳಸುವನಿವನು ನಾನು
ದ್ರೇಕಿಸಲು ಸಮರದಲಿ ನಿಲುವರೆ
ನಾಕದವರಿಗೆ ನೂಕದೆಂದನು ಸತಿಯರಿದಿನಲಿ

ಎನಿತು ಬಲ ಘನವಾದೊಡೇನದು
ನಿನಗೆ ಗಹನವೆ ಜೀಯ ಜಗದಲಿ
ದಿನಪನಿದಿರಲಿ ದಿಟ್ಟತನವೇ ತಮದ ಗಾವಳಿಗೆ
ಬಿನುಗುರಾಯರ ಬಿಂಕ ಗೋವರ
ಮೊನೆಗೆ ಮೆಱಿದೊಡೆ ಸಾಕು ನಿಂದಿರು
ಜನಪ ತೋಱಿಸು ಕೈಗುಣವ ಕೌರವನ ಧಟ್ಟಿನಲಿ

ಎಂದೊಡುಬ್ಬರಿಸಿದನು ತಾ ಕಲಿ
ಯೆಂದು ಬಗೆದನು ಮಿಸೆಯನು ಬೆರ
ಳಿಂದ ತಿರುಹುತ ಮುಗುಳುನಗೆಹರುಷದಲಿ ಮೈಮಱಿದ
ಸಂದಣಿಸೆ ರೋಮಾಂಚ ಕೆಲಬಲ
ದಿಂದುಮುಖಿಯರ ನೋಡಿದನು ನಲ
ವಿಂದ ನುಡಿದನು ತನ್ನ ಪೌರುಷತನದ ಪರಿಣತಿಯ

ಅಹುದಹುದು ತಪ್ಪೇನು ಜೂಜಿನ
ಕುಹಕದಲಿ ಪಾಂಡವರ ಸೋಲಿಸಿ
ಮಹಿಯ ಕೊಂಡಂತೆನ್ನ ಕೆಣಕಿದನೇ ಸುಯೋಧನನು

ಸಹಸದಿಂದನೆ ತುಱುವ ಮರಳಿಚಿ
ತಹೆನು ಬಟಿಕಾಕಾರವನ ನಿ
ವಹಿಸಲೀವೆನೆ ಸೂಱಿಗೊಂಬೆನು ಹಸ್ತಿನಾಪುರವ

ಹಿಡಿದು ರಾಜ್ಯವ ಕೊಂಡು ಹೆಂಗುಸ
ಬಡಿದು ಪಾಂಡವರಾಯರನು ಹೊಱ
ವಡಿಸಿ ಕೊಬ್ಬಿದ ಭುಜಬಲವನೆನ್ನೊಡನೆ ತೋಱಿದನೆ
ಬಡಯುಧಿಷ್ಠಿರನೆಂದು ಬಗೆದನೆ
ಕಡುಗಿದರೆ ಕೌರವನ ಕೀರ್ತಿಯು
ತೊಡೆವೆನಪಿಯೆನಲಾಯೆನುತ ಸುಕುಮಾರ ಖತಿಗೊಂಡ

ವನಿತೆಯರ ಸಭೆಯಲಿ ಸಗಾಡದ
ದಿನಪ ತೇಜದ ಶೌರ್ಯದರ್ಪವ
ಜಿನ್ನುಗದನು ತನ್ನಳವನರಿಯದೆ ರಾಜಭವನದಲಿ
ತನತನಗೆ ಕಾಮಿನಿಯರಹುದೆನೆ
ಜನಪನುತ್ಪರರಾಯ ಗರ್ಜಿಸಿ
ಕನಲಿದನು ಕೌರವನ ಬೈದೆಡಗಾಲ ತೊಡರುಲಿಯೆ

ಎನ ನೆನೆದನೊ ಬಂದು ಕೆಟ್ಟನು
ಭೂನರೇಂದ್ರರೊಳಿನ್ನು ತೋಳಿನ
ನೂನ ಬಲವನು ಕೇಳಿದಪಾಯನೆ ಪರಬಲಾಂತಕನ
ತಾನು ಬಂದು ವಿಹಾರದಲಿ ಭುವ
ನಾನುರಂಜಕನಾಗಿ ತಿರುಗಿದೊ
ಡೇನು ತನಗಿಲ್ಲೆಂದು ಕಮಲಾನನೆಯರೊಳು ನುಡಿದ

ಜವನ ಮೀಸೆಯ ಮುಜಿದನೋ ಭೈ
 ರವನ ದಾಡೆಯನಲುಗಿದನೊ ವ್ಯ
 ತ್ಯವಿನ ಮೇಲುದ ಸೆಳೆದನೊ ಕೇಸರಿಯ ಕೆಣಕಿದನೊ
 ಬವರವನು ತೊಡಗಿದನಲಾ ಕೌ
 ರವನಕಟ ಮರುಳಾದನೆಂದಾ
 ಯುವತಿಯರ ಮೊಗ ನೋಡುತುತ್ತರ ಬಜಿದೆ ಕೆದಜಿದನು

ಅರೊಡನೆ ಕಾದುವೆನು ಕೆಲಬರು
 ಹಾರುವರು ಕೆಲರಂತಕನ ನೆರೆ
 ಯೂರವರು ಕೆಲರಧಮಕುಲದಲಿ ಜನಿಸಿಬಂದವರು
 ವೀರರೆಂಬವರಿವರು ಮೇಲಿ
 ನ್ನಾರ ಹೆಸರುಂಟವರೊಳೆಂದು ಕು
 ನಾರ ನೆಣಗೊಬ್ಬಿನಲಿ ನುಡಿದನು ಹೆಂಗಳಿದಿರಿನಲಿ

ಅಜಿಯೆನೇ ಗಾಂಗೇಯನನು ತಾ
 ನಜಿಯದವನೇ ದ್ರೋಣ ಕುಲದಲಿ
 ಕೊಜತಿಯಾಗಿಹ ಕರ್ಣನೆಂಬುವನೆನಗೆ ಸರಿಯಹನೆ
 ಬಜಿಯ ಬಯಲಾಡಂಬರದಿ ತುಜು
 ಸೆಜಿಯ ಹಿಡಿದರೆ ತನ್ನ ಹೆಂಡಿರ
 ಸೆಜಿಯ ತಾರದೆ ಮಾಣೆನೆಂದುತ್ತರನು ಗರ್ಜಿಸಿದ

ಪೊಡವಿಪತಿಗಳು ಬಂದು ತುಜುಗಳ
 ಹಿಡಿದರೇ ಲೋಕದಲಿ ಯಧಮರ
 ಬಡಮನದ ಮನ್ನೆಯರ ಮೈಸಿರಿ ಕೌರವನೊಳಾಯ್ತು

ಕಡೆಗೆ ದುರ್ಯಶ ವುಲಿವುದಲ್ಲದೆ
ಬಿಡುವೆನೇ ಗೋಧನವನೆನ್ನೊಳು
ತುಡುಕಿ ಬದುಕುವನಾವನೆಂದನು ಖಂಡಿಯವ ಜಡಿದು

ಬಲವ ಮುಱುವೆನು ಹಸ್ತಿನಾಪುರ
ದೊಳಗೆ ತಾಣಾಂತರವನಿಕ್ಕುವೆ
ತೊಲಗಿಸುವೆ ಕೌರವನ ಸೇನೆಯ ಧೂಳಿಪಟಮಾಡಿ
ಗಲವ ತಹೆನೆಂದುತ್ತರನು ಕೋ
ಮಲೆಯಂದಿರಲಿ ಬಾಯ್ಗೆ ಬಂದುದ
ಗಳಹುತಿರ್ದನು ಬೇಕು ಬೇಡೆಂಬವರ ನಾಕಾಣೆ

ಪರರು ನಿಜಸಾಹಸವ ಹೊಗಲಿದೊ
ಡಿರದೆ ಲಜ್ಜಿಸಬೇಕು ತನ್ನಯ
ಹಿರಿದು ಪೌರುಷತನವ ತಾನಾಡಿದರೆ ಫಲವೇನು
ಇರವಿದನೆ ಗಹಗಹಿಸಿ ಮನದಲಿ
ತರಳೆಯರು ನಗಲಾವಿರಾಟನ
ವರಕುಮಾರಕನಿರದೆ ನುಡಿದನು ಹೆಂಗಳಿದಿರಿನಲಿ

ನುಡಿದು ಫಲವೇನಿನ್ನು ಸಾರಥಿ
ಮಡಿದ ನಿನ್ನಿನ ಬವರದಲಿ ನಾ
ನುಡುಹನಾದೆನು ಶಿವಾ ಶಿವಾ ಯಿಂದೆನ್ನ ಕೈಮನಕೆ
ಗಡಣಿಸುವ ಸಾರಥಿಯನೊಬ್ಬನ
ಪಡೆದಿನಾದರೆ ಕೌರವೇಂದ್ರನ
ಪಡೆಗೆ ಹಬ್ಬವ ಮಾಡುವೆನು ತೋಱುವೆನು ಕೈಗುಣವ

ಸಾರಥಿಯ ಶಿವ ಕೊಟ್ಟನಾದರೆ
 ಮಾರಿಗುಬ್ಬ ಸವಾಗದಂತಕ
 ನೂರು ತುಂಬದೆ ಹಬ್ಬವಾಗದೆ ರಣಸಿಶಾಚರಿಗೆ
 ದೋರೆಗರುಳಲಿ ಶಾಕಿನಿಯರೊಡ
 ಲೇರು ತುಂಬದೆ ಡೊಳ್ಳು ನೂಕದೆ
 ಭೂತ [ರಿ?] ಭೇತಾಳರಿಗೆ ಹೋಹುದೆ ಬಲುದೆ ರಣವೆಂದ

ಪಳಹರನ ಮೇಳವಿಸಿ ಬಿರುದಿನ
 ಬಳಿಯ ಚವರಿಯ ಬೀಸಿ ಮಲೆತರ
 ತಲೆಯ ಶೂಲದೊಳೊತ್ತಿ ತೇಜಿಗಳ ತಿರುಹಿ
 ಕಲಿತನದ ಭಟನೀಗ ನಿಲುವ
 ಗ್ಗಳದ ಸೂತನ ತಂದು ಕೊಟ್ಟರೆ
 ಗೆಲುವೆನೆಂದನು ರಣವ ಸರಸಿಜವದನೆಯರ ಮುಂದೆ

ಕೇಳುತಿರ್ದನು ಪಾರ್ಥನೀತನ
 ಬಾಲಭಾಷೆಗಳೆಲ್ಲವನು ಪಾಂ
 ಚಾಲೆಗೆಕ್ಕಟೆ ನುಡಿದನಾವಿನ್ನಿಹುದು ಮತವಲ್ಲ
 ಕಾಲ ತುಂಬಿತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ
 ಮೇಲೆ ನಿಲುಕಲು ಬೇಕು ಕೌರವ
 ರಾಳು ನಮಗೋಸುಗವೆ ಬಂದುದು ಕಾಂತೆ ಕೇಳೆಂದ

ನರನ ಸಾರಥಿಯೆಂದು ನೀನು
 ತ್ತರಿಗೆ ಸೂಚಿಸು ನನ್ನನೀಗಲೆ
 ಕರೆಸೆನಲು ಕೈಕೊಂಡುದ್ರೌಪದಿ ಬಂದಳೊಲವಿನಲಿ

ತರುಣಿ ಕೇಳುರ್ಜುನನ ಸಾರಥಿ
ವರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನಳಿ ಖಾಂಡವಾಗ್ನಿಯ
ಹೊರೆದ ಗಡ ತಾನೆಂದು ಸತಿಯುತ್ತುರೆಗೆ ಹೇಳಿದಳು

ಕೇಳಿ ಹರುಷಿತೆಯಾದಳುತ್ತುರೆ
ಯೋಲಗಕೆ ಬಂದಣ್ಣನಂಘ್ರಿಗೆ
ಲೋಲಲೋಚನೆಯೆಳಗಿ ಕೈಮುಗಿದೆಂದಳಿಹದನ
ಕೇಳಿದೆನು ಸಾರಥಿಯ ನೆಲೆಯನು
ಕಾಳಗಕೆ ನಡೆ ಯಣ್ಣದೇವ ನೃ
ಪಾಲಕರ ಜಯಿಸೆಂದೊಡುತ್ತರ ನಗುತ ಬೆಸಗೊಂಡ

ತಂಗಿ ಹೇಳೌ ತಾಯೆ ನಿನಗೀ
ಸಂಗತಿಯನಾರಜುಹಿದರು ಬಟಿ
ಕಂಘವಣೆಯುಳ್ಳವನೆ ಸಾರಥಿತನದ ಕೈಮೆಯಲಿ
ಮಂಗಳವಲಾ ಬಟಿಕ ರಣದೊಳ
ಭಂಗಹನೆ ನಿನ್ನಾಣೆ ತನ್ನಯ
ತುಂಗವಿಕ್ರಮತನವನುಟುಹಿದೆ ಲೇಸು ಲೇಸೆಂದ

ಎಂದಳೀ ಸೈರಂಧ್ರಿ ಸುರಪನ
ನಂದನವ ಸುಡುವಂದು ಪಾರ್ಥನ
ಮುಂದೆ ಸಾರಥಿಯಾದ ಗಡ ನಾವಜಾಯಿವಿ ಹದನ
ಹಿಂದುಗಳೆಯದೆ ಕರೆಸು ನಮ್ಮ ಬೃ
ಹನ್ನಳಿಯನೆನೆ ನಗುತ ಲೇಸಾ
ಯ್ತೆಂದು ಪರವೋತ್ಸಾಹದಲಿ ಸೈರಂಧ್ರಿಗಿಂತೆಂದ

ಸಾರಥಿಯ ಕೊಟ್ಟಿನ್ನನುಬುಹಿದೆ
 ವಾರಿಜಾನನೆ ಲೇಸ ಮಾಡಿದೆ
 ಕೌರವನ ತನಿಗರುಳ ತೆಗೆವೆನು ತಡವ ಮಾಡಿಸದೆ
 ನಾರಿ ನೀನೇ ಹೋಗಿ ಪಾರ್ಥನ
 ಸಾರಥಿಯ ತಾ ಯೆನಲು ನಮ್ಮನು
 ವೀರ ಬಗೆಯನು ನಿಮ್ಮ ತಂಗಿಯ ಕಳುಹಿ ಕರೆಸೆಂದು

ತಾಯೆ ನೀನೇ ಹೋಗಿ ಸೂತನ
 ತಾ ಯೆನಲು ಕೈಕೊಂಡು ಕಮಲದ
 ಳಾಯತಾಕ್ಷಿ ಮನೋಭವನ ಮಱಿಯಾನೆಯಿಂದದಲಿ
 ರಾಯಕುವರಿ ನವಾಯಗತಿಗರು
 ವಾಯಿಯಲಿ ಬರೆ ವಿಟರ ಕರಣದ
 ಲಾಯ ತೊಡಕಿತು ತಗೆದಳಂಗನೆ ಜನರ ಕಣ್ಣಿನವ

ಬರವ ಕಂಡನು ಪಾರ್ಥನೇನು
 ತ್ತರೆ ಕುಮಾರಿ ಕಠೋರಗತಿಯಲಿ
 ಬರವು ಭಾರಿಯಕಾರ್ಯವನು ಸೂಚಿಸುತಲಿದೆಯೆನಲು
 ಬರವು ಬೇಜಿಲ್ಲೆನ್ನ ಮಾತನು
 ಹುರುಳುಗಡಿಸದೆ ಸಲಿಸುವೊಡೆ ನಿಮ
 ಗಜುಹಿದಪೆನೆನೆ ಮೀಱಬಲ್ಲೆನೆ ಮಗಳೆ ಹೇಟಿಂದ

ನೆರೆದು ಬಂದರು ಹಸ್ತಿನಾಪುರ
 ದರಸುಗಳು ಹೊಲನೊಳಗೆ ಶತಸಾ
 ವಿರದ ತುಱುಗಳ ಹಿಡಿದರಲಿದುದು ಗೋಪಪಡೆ ಕಾದಿ

ಮರಳಿಚುವರೆಮ್ಮಣ್ಣ ದೇವನ
ಧುರಕೆ ಸಾರಥಿಯಿಲ್ಲ ನೀವಾ
ನರನ ಸಾರಥಿಯೆಂದು ಕೇಳಿದೆವೆಂದಳೆಂದುಮುಖಿ

ಇನ್ನು ನೀವೇ ಬಲ್ಲಿರೆ ನಡೆ
ನಿನ್ನ ಮಾತನು ಮಿಞಬಲ್ಲೆನೆ
ಮುನ್ನ ಸಾರಥಿಯಹೆನು ನೋಡುವೆನೆನುತ ವಹಿಲದಲಿ
ಬೆನ್ನೊಳಬಲೆಯನ್ನೈದಿ ಬರೆ ಸಂ
ಪನ್ನನೋಲಗಕ್ಕೆದೆ ನಿಜಹರು
ಪೋನ್ನತಿಯಲುತ್ತರಕುಮಾರಕ ಕರೆದು ಮನ್ನಿಸಿದ

ಎಲೆ ಬೃಹನ್ನಳೆ ತೆತ್ತದೆನಗ
ಗ್ಗಲೆಯೆರೊಳು ವಿಗ್ರಹವು ಸಾರಥಿ
ಯಜಿದನೆನ್ನವನೀನು ಸಾರಥಿಯಾಗಿ ಸಮರದಲಿ
ಉಟುಹಬೇಹುದು ನೀ ಸಮರ್ಥನು
ಫಲುಗುಣನ ಸಾರಥಿಯಲ್ಲೆ ನೀ
ನೊಲಿದು ಮೆಚ್ಚಲು ಕಾದಿ ತೋಟುವೆನಹಿತಸೇನೆಯಲಿ

ಎಲೆ ಕುಮಾರಕ ನಿನ್ನ ತಂಗಿಗೆ
ಕಲಿಸುವಗ್ಗದ ನಾಟ್ಯವಿಡ್ಯಗ
ಳೊಳಗೆ ಪರಿಣತಿ ತನಗಿದ್ದಲ್ಲದೆ ರಾಯಂದಿನಲಿ
ನಿಲಲು ತಾನಂಜುವೆನು ಕೊಳುಗುಳ
ದೊಳಗೆ ಸಾರಥಿತನವ ಬಲ್ಲೆನೆ
ಎಲೆ ಕುಮಾರನೆ ಯೆನಲು ತಾನಿರೆ ಭೀತಿಬೇಡೆಂದ

ಭರತವಿದ್ಯಾವಿಷಯದಲಿ ಸಲೆ
 ಪರಿಚಯವು ನಮಗಲ್ಲದೀ ಸಂ
 ಗರದ ಸಾರಥಿತನನ ಮುಷಿದೆವು ಹಲವುಕಾಲದಲಿ
 ಅರಿಭಟರು ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳು ನಿಲ
 ಲರಿದು ಸಾರಥಿತನದ ಕೈಮನ
 ಬರಡರಿಗೆ ದೊರೆಕೊಂಬುದೇ ರಣಸೂಱಿ ಯಲ್ಲೆಂದ

ಅನಿರಲು ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳು ನಿನ
 ಗೇನ ಮಾಡಲು ಬಲ್ಲರಳುಕದೆ
 ನೀನು ಸಾರಥಿಯಾಗು ನಿಮಿಷಕೆ ಗೆಲುವೆನವರುಗಳ
 ನಾನದಾರಿಂದಱಿಯಲಾ ಗುರು
 ಸೂನುಕರ್ಣದ್ರೋಣರೆಂಬವ
 ರಾನಱಿಯದವರಲ್ಲ ಸಾರಥಿಯಾಗು ಸಾಕೆಂದ

ವೀರನಹೆ ಬಱಿಕೇನು ರಾಜಕು
 ಮಾರನಿಱುವೊಡೆ ಹರೆಯವಲ್ಲಾ
 ಸಾರಥಿತ್ಯವ ಮಾಡಿ ನೋಡುವೆ ರಥವ ತರಿಸೆಂದು
 ವಾರುವದ ಮಂದಿರದೊಳಾಯಿದು
 ಚಾರುತುರಗಾವಳಿಯ ಬಿಗಿದನು
 ತೇರ ಸಂವರಿಸಿದನು ರಥವೇಱಿದನು ಕಲಿಪಾರ್ಥ

ವೀರಕುವರವಿಭಾಡ ರಾಯಕು
 ಮಾರಮಸ್ತಕಶೂಲ ವೈರಿಕು
 ಮಾರಕೇಸರಿ ರಾಯರೆದೆದಲ್ಲಣದ ನಿಶ್ಯಂಕ

ಧೀರಕುವರಕುತಾರ ಮಲ್ಲಕು
ಮಾರಗಿರಿವಜ್ರಾ ಯೆನಲು ತಾ
ನಾರಿಯರ ಬಿರುದಿನನುಡಿಯಕೇಳಿಯಲಿ ಪೊಜವಂಟ

ಮಿಸೆಗಳ ತಿರುಹುವನು ಭುಜದ ವಿ
ಲಾಸವನು ನೋಡುವನು ಬಿರುದಿನ
ಭಾಷೆಗಳನಡಿಗಡಿಗೆ ಕೇಳುತೆ ತುಱುವ ಸಜ್ಜಿಹೊಯ್ದು
ಆಸುಯೋಧನಬಲವ ಕಾಲನ
ಮಾಸಲಿಗೆ ಮಾಡುವೆನೆನುತೆ ಪರಿ
ತೋಷಸಂರಂಭದಲಿ ಮಾತಿನ ವೀರ ಬರುತಿರ್ವ

ಮಂಗಳಾರತಿ ಯೆತ್ತಿದರು ನಿಖಿ
ಳಾಂಗನೆಯರುತ್ತರಗೆ ನಿಜಸ
ವಾಂಗಶೃಂಗಾರದಲಿ ಹೊಳೆಯುತೆ ಬಂದು ರಥವೇಜಿ
ಹೊಂಗಿಲಸದಾ ಕವಚವನು ಪಾ
ರ್ಥಂಗೆ ಕೊಟ್ಟನು ಜೋಡುಸೀಸಕ
ವಂಗದೊಳಗಳವಡಲು ರಾಜಕುಮಾರನನುವಾದ

ನರನು ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಕವಚವ
ಸರಿಯುತಿರೆ ಘೊಳ್ಳೆಂದು ಕೈ ಹೊ
ಯ್ದರಸಿಯರು ನಗೆ ನಾಚಿದಂತಿರೆ ಪಾರ್ಥ ತಲೆವಾಗಿ
ತಿರುಗಿ ಮೇಲ್ಮೊಗವಾಗೆ ತೊಡಲು
ತ್ತರಿ ಬಲಕ ನಸುನಗಲು ಸಾರಥಿ
ಯುಯ ತವ್ವೇನೆನುತಲುತ್ತರ ತಾನೆ ತೊಡಿಸಿದನು

ಕವಚವನು ತೊಡಲಜಿಯದವನಾ
 ಹವಕೆ ಸಾರಥಿತನವ ಮಾಡುವ
 ಹವಣು ತಾನೆಂತೆನುತ ನಕ್ಕರು ನಿಖಿಳನಾರಿಯರು
 ಬವರವನು ನಮ್ಮಣ್ಣ ಗೆಲಿದಪ
 ನವರವರ ಫರಿಧಾನವಾಭರ
 ಣವನು ಸಾರಥಿ ಕೊಂಡು ಬಾ ಯೆಂದಳು ಸರೋಜಮುಖಿ

ನಸುನಗುತೆ ಕೈಕೊಂಡನರ್ಜುನ
 ನೆಸಗಿದನು ರಥವನು ಸಮೀರನ
 ಮಿಸುಕಲೀಯದೆ ಮಿಕ್ಕು ನಡೆದುವು ರಥವ ವಾಜಿಗಳು
 ಹೊಸಪರಿಯ ಸಾರಥಿಯಲಾ ನಮು
 ಗಸದಳವು ಸಂಗಾತ ಬರಲೆಂ
 ದುಸಿರದುಱಿದುದು ಹಿಂದೆ ಪುರದಲಿ ಚಾತುರಂಗಬಲ

ಪುರದ ರಣಮಂಡಲದ ಬಾಗಿಲ
 ನುರವಣಿಸಿ ಹೊಜಿಕೋಟೆಗಳ ಪರಿ
 ಪರಿಯ ಬಾಗಿಲ ಕಳಿದು ಹರಿದುದು ತೇರು ವಹಿಲದಲಿ
 ತೆರೆಯ ಮೇಲಣ ತೆಪ್ಪದಂತಿರೆ
 ಧರಣಿಯೊಲೆದುದು ಗಾಲಿಗಳ ಡಾ
 ವರದ ಭಾರಿಗೆ ಕೊಱಿದುದಿಳೆ ವರರಥದ ಬಿಜುವರಿಗೆ

ಎಲೆ ಬೃಹನ್ನಳೆ ಬವರದೊಳಗೆ
 ನ್ನಳವಱಿದು ರಥವೆಸಗಬೇಕೆಂ
 ದುಲಿಯೆ ಕೇಳುತೆ ವಾರ್ಧನತಿವೇಗದಲಿ ನಡೆತರಲು

ಬಳಸಿ ತೋಪುವೆ ನಿನ್ನ ಮೆಚ್ಚನು
ಕಲಿಸುವೆನು ನೋಡೆನುತೆ ವಾಘೆಯೆ
ನಿಳುಹಿ ತೇಜಿಯನಡಹಿ ವಹಿಲದೊಳೊಕಿದನು ರಥವ

ಗತಿಗೆ ಕುಣಿದುವು ನಾಸಿಕದ ಹುಂ
ಕೃತಿಯ ಪವನನ ಹಳಿವಲುಳಿಯಲಿ
ಗತಿಯ ಸಂಚಿತಪಂಚಧಾರಾಪ್ರಾಧವಾಜಿಗಳು
ವಿತತರಥಪದದಳಿತವಸುಧೋ
ತ್ವತಿತಧೂಳಿಪಟಳಪರಿಚುಂ
ಬಿತದಿಶಾಮುಖನೈದಿದನು ಕುರುರಾಯ ನೋಹರವ

ಜಡಿವಖಡ್ಗದ ಕಿಡಿಯ ಸೇನೆಯ
ತೊಡರುಗಳ ಕೇಸುರಿಯ ಬಲದು
ಗ್ಗಡದರಭಪದ ರೌದ್ರರವಭಟಭಟಿತನಿಸ್ವಸನದ
ಇಡಿದಧೂಳಿಯ ಧೂಮರಾಶಿಯ
ಪಡಿ ವಿರಾಟನ ಸುತನ ಕಂಗಳಿ
ಗೊಡನೊಡನೆ ದಾವಾಗ್ನಿಯಂತಿರೆ ತೋಪುತಿದಿರಿನಲಿ

ಪ್ರಳಯಮೇಘದ ಮಾಲೆಯೋ ಕರಿ
ಕುಲವೊ ಸಿಡಿಲಿನ ಗರುಡಿಯೋ ಕಳ
ಕಳವೊ ಕಲ್ಪಾನಳನ ಧೂಮಾವಳಿಯೊ ಕೈದುಗಳೊ
ನೆಲನ ದಡ್ಡಿಯ ಬೆಟ್ಟದಡವಿಯೊ
ತಳಿತಲೆಕೈಯವೋ ಜಗಂಗಳ
ನಳಿವಜಲಧಿಯೊ ಸೇನೆಯೋ ನಾನಪಿಯೊನಿದನೆಂದ

ಕಾಳಕೂಟದ ತೊಟ್ಟಿಯೊ ಮಾರಿಯು
 ಗೂಳಿಯವೊ ವೃತ್ತವಿನ ಗಂಟಲ
 ತಾಳೆಗೆಯೋ ಭೈರವನ ಥಟ್ಟೊ ಜವನ ಜಂಗುಳಿಯೊ
 ಕಾಲರುದ್ರನ ನೊಸಲ ವಹ್ನಿ
 ಜ್ವಾಲೆಯೋ ಕೌರವನ ಸೇನಾ
 ಜಾಲವೊ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆನುತ ಹೆದಾಡಿದನು ಸುಕುಮಾರ

ಹಸಿದ ಮಾರಿಯ ಕಟಕದಲಿ ಕುಳಿ
 ನುಸುಳಿ ಬದಕುವುದೆ ಬೃಹನ್ನಳೆ
 ಯೆಸಗದಿರು ತೇಜಗಳ ತಡೆ ಚಮ್ಮಟೆಗೆಯನು ಬಿಸುಡು
 ಮಿಸುಕಬಹುದೇ ಪ್ರಳಯಕಾಲನ
 ಮುಸುಕನುಗಿವವರಾರು ಕೌರವ
 ನಸಮಬಲಸ್ಥಿ ರಥವ ಮರಳಿಚು ಪುರಕೆ ಬೇಗೆಂದ

ಎಲೆ ಕುಮಾರಕ ಮೊದಲಚುಂಬನ
 ದೊಳಗೆ ಹಲು ಹೋದಂತೆ ಕಾಳಗ
 ದೊಳಗೆ ಬೆರಸದ ಮುನ್ನ ಹಿಡಿದೈ ಸಮರಭೀತಿಯನು
 ಅಳುಕಲಾಗದು ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯ
 ಕುಲಕೆ ಕುಂದನು ತಾರದಿರು ಮನ
 ಗಿಲಿನಿನಲಿ ಕಾದೆನುತೆ ರಥವನು ಹರಿಸಿದನು ಪಾರ್ಥ

ಸಾರೆಬರಬರಲವನ ತನು ಮಿಗೆ
 ಬಾರಿಸಿತು ಮೈಮುರಿದು ರೋಮವಿ
 ಕಾರದಲಿ ಕಾಹೇರಿತವಯವ ನಡುಗಿತಡಿಗಡಿಗೆ

ಭೂರಿಭಯತಾಪದಲಿ ತಾಳಿಗೆ
ನೀರುದೆಗೆದುದು ತುಟಿಯೊಣಗೆ ಸುಕು
ಮಾರ ಕಣ್ಣೆವೆ ಸೀಯೆ ಕರದಲಿ ಮುಚ್ಚಿದನು ಮುಖವ

ಏಕೆ ಸಾರಥಿ ರಥವ ಮುಂದಕೆ
ನೂಕಿ ಗಂಟಲ ಕೊಯ್ವೆ ಸುಡುಸುಡು
ಕಾಕಲಾ ಕಣ್ಣೊಡೆಯುತಿದೆ ಕಾಣಾ ಮಹಾಬಲವ
ನಾಕನಿಳಯರಿಗರಿದು ನಿನಗೆ ವಿ
ವೇಕವೆಳ್ಳನಿತಿಲ್ಲಲಾ ತೆಗೆ
ಸಾಕು ವಾಘೆಯ ಮರಳಿಸೆಳೆ ತೇಜಿಗಳ ತಿರುಹೆಂದ

ನುಡಿಯ ಕೇಳದೆ ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕೆಂ
ಟಡಿಯ ನರ್ಜುನ ರಥವ ನಡಿಸಲು
ಹಿಡಿದಬಿಲ್ಲಂಬುಗಳು ಬಿದ್ದವು ಕೈಯ ನರತೆಗೆದು
ಹಿಡಿ ಹಯವನಿಱಿಗಾಱ ಸಾರಥಿ
ನುಡಿವವರು ನಾವು ಹಗೆಗಳೆ ನಿ
ನ್ನೊಡೆಯರಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮಿದ್ರೋಹಿತೆ ಲೇಸು ಲೇಸೆಂದ

ಎಂದೊಡರ್ಜುನ ನಗುತೆ ರಥವನು
ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕೆಂಟಡಿಯ ನೂಕಲು
ಕೊಂದನೈ ಸಾರಥಿ ಯೆನುತೆ ಸಂವರಿಸಿ ಮುಂಜೆಱಿಗ
ನಿಂದು ಮೆಲ್ಲನೆ ರಥದ ಮೊದಲಿಗೆ
ಬಂದು ಧುಂಮಿಕ್ಕಿದನು ಬದುಕಿದೆ
ನೆಂದು ನಿಟ್ಟೋಟದಲಿ ಹಾಯ್ದನು ಬಿಟ್ಟಮಂಡೆಯಲಿ

ನೋಡಿದನು ಕಲಿಸಾರ್ಥನೀ ಕೇ
 ಡಾಡಿ ಕೆದಱಿದ ಕೇಶದಲಿ ಕೆ
 ಟ್ಪೊಡುತ್ತಿರಲೆಲೆ ಪಾಪಿ ಹಾಯ್ದನು ಹಿಡಿಯ ಬೇಕೆನುತೆ
 ಕೂಡೆಸೂಟೆಯೊಳಟ್ಟಲಿಳೆಯ
 ಲ್ಲಾಡಿತಹಿಸತಿ ಕುಸಿದ ನತ್ತಲು
 ನೋಡಿ ಕೌರವಸೇನೆ ಕೆಡೆದುದು ನಗೆಯ ಕಡಲೊಳಗೆ

ಎಲೆಲೆ ಕಾದಲು ಬಂದ ವೀರನ
 ಬಲುಹ ನೋಡಾ ಶಿವ ಶಿವಾ ಬೆಂ
 ಬಳೆಯಲಟ್ಟುವ ವೀರನಾರೋ ದಿಟ್ಟನವನಹನು
 ತಿಳಿಯಲರಿದಿವನಾವನೋ ವೆ
 ಗ್ಗಳೆಯನಹ ನಾಕಾರದಲಿ ನೆಱೆ
 ಫಲುಗುಣನ ಹೋಲುವನೆನುತೆ ಗಜಬಜಿಸಿತರಿಸೇನೆ

ಇತ್ತಲರ್ಜುನನುತ್ತರನ ಬೆಂ
 ಬತ್ತಿದನು ನಿಲು ಹೋದೆಯಾದರೆ
 ಕಿತ್ತು ಬಿಸುಡುವೆ ನಿನ್ನ ಶಿರವನು ನಿಲ್ಲು ನಿಲ್ಲೆನಲು
 ಮಿತ್ತುವೋ ಸಾರಥಿಯೊ ಪಾಪಿಯ
 ನೆತ್ತಣೆಂದವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆನೆ
 ನುತ್ತಿ ಮರಳಿಯೆ ನೋಡಿ ನಿಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಸೈವರಿದ

ಇಟ್ಟಣಿಸಿ ನರ ನೂಲುಹೆಜ್ಜೆಯೊ
 ಳಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದನಿದೇನ ಮಾಡಿದೆ
 ಹುಟ್ಟಿದೆಯೊ ಹಾದರಕೆ ಬಾಹುಜಬೀಜವೋ ಮೇಣು

ದಿಟ್ಟತನ ಮಿಗೆ ಹೆಂಗಳಿದಿರಲಿ
ಹೊಟ್ಟುಗುಟ್ಟದೆ ಹಗೆಗಳಿದಿರಲಿ
ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡೆ ದುರಾತ್ಮ ಮುಱಿದೆ ವಿರಾಟನನ್ವಯವ

ಹಲುಗಿರಿದು ಬಾಯೊಳಗೆ ಬೆರಲ್ಲಳ
ನಿಳುಹಿ ತಲೆವಾಗಿದನು ಸಾರಥಿ
ಕಳುಹಿ ಕಳೆಯೈ ನಿನ್ನ ಬಸಿರಲಿ ಮರಳಿ ಬಂದವನು
ಕೊಳಗುಳದೊಳೀಯೊಡ್ಡ ಮುಱಿವ
ಗ್ಗಲಿಕೆಯುಂಟೇ ಲೋಗರಿಂದವೆ
ಕೊಲಿಸದಿದು ನೀಂ ಕುತ್ತಿ ಕೆಡಹು ಕಠಾರಿಯಿದೆಯೆಂದ

ಮನದೊಳೊಡಲೊಡೆವಂತೆ ನಗುತ
ಜುಫನನು ಗಜಱಿದನೆಲವೊ ಸಭೆಯಲಿ
ವನಜಮುಖಿಯರ ಮುಂದೆ ಸೊರಹಿದೆ ಬಾಯ್ಕಿ ಬಂದಂತು
ಅನುವರದೊಳೇನಾಯ್ತು ರಿಪುವಾ
ಹಿನಿಯನಿಱಿಯದೆ ನಾದನರಿಯವೊ
ಲೆನಗೆ ನೀ ಹಲುಗಿರಿಯೆ ಬಿಡುವೆನೆ ಕಾದು ನಡೆಯೆಂದ

ಹೇವ ಬೇಡಾ ? ವೀರರೀಪರಿ
ಜೀವಗಳ್ಳರ ಪಥವ ಹಿಡಿವರೆ
ಸಾವಿಗಂಜುವೆವೇ ನಪುಂಸಕರೆಮ್ಮ ನೋಡೆನಲು
ನೀವು ವೀರರು ನೆಱಿ ನಪುಂಸಕ
ರಾವು ಸಾವವರಲ್ಲ ಲೋಕದ
ಜೀವಗಳ್ಳರಿಗಾವು ಗುರುಗಳು ಬಿಟ್ಟು ಕಳುಹೆಂದ

ಹಜುಕನೇ ನೀನೆಲವೊ ರಾಯರೊ
 ಳುಱುವದೊರೆ ನಿಮ್ಮಯ್ಯ ನಿನಗಿಂ
 ದಿಱುವ ಮೆಱಿವವಸರವಲಾ ಜವ್ವನದ ಧುರಭರವ
 ಸರಿಗಳೆಯದಪಕೀರ್ತಿ ರವಿಶಶಿ
 ಮುಱಿದು ಬೀಟ್ಟಿನ್ನಬರ ವೆಲೆನರ
 ಗುಱಿಯೆ ನಡೆ ಕಾಳಗಕೆನುತೆ ಹಿಡಿದೆಳೆದನುತ್ತರನ

ಕೊಳುಗುಳದೊಳೋಡಿದೊಡೆ ಹಜ್ಜೆಗೆ
 ಫಲ ಮಹಾಪಾತಕವು ಮುಂದ
 ಕೊಲಿದು ಹಜ್ಜೆಯನಿಡಲು ಹಜ್ಜೆಗೆಯಶ್ವಮೇಧಫಲ
 ಅಳಿದನಾದೊಡೆ ದೇವಲೋಕದ
 ಲಲನೆಯರು ತೊತ್ತಿರು ಸುರೇಂದ್ರನು
 ನೆಲನನುಘ್ನಾಡಿಸುವನು ವೀರಸ್ವರ್ಗವಹುದೆಂದ

ಧುರದೊಳೋಡಿದಪಾತಕವ ಭೂ
 ಸುರರು ಕಳೆದಪರಶ್ವಮೇಧವ
 ಧರಣಿಯಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿಯೆ: ಮಾಡಲಹುದೆನಲು
 ಸುರರ ಸತಿಯರನೊಲ್ಲೆವೆಮಗೆ
 ಮ್ಮರಮನೆಯ ನಾರಿಯರೆ ಸಾಕೆ
 ಮ್ಮರಸುತನವೆಮಗಿಂದ್ರಪದ ನೀ ಬಿಟ್ಟು ಕಳುಹೆಂದ

ಆಳೊಳೊಡ್ಡುಳ್ಳವನು ತೋರಿಯ
 ತೋಳುಗಳ ಹೊತ್ತವನು ಮನೆಯಲಿ
 ಸೂಳೆಯರ ಮುಂದುಲಿದು ಬಾಷ್ಪಗಳೆಡೆದು ಬಂದೀಗ

ಕೋಲನಿಕ್ಕದೆ ಗಾಯವಡೆಯದೆ
ಕಾಲುವೇಗವ ತೋಪುದೊಡೆ ನಿಂ
ನೋಲಗದೊಳೆಂತಕಟ ನಾಚದೆ ಕುಳಿತಿಹೆಯೊ ಎಂದ

ಕಿತ್ತು ಕೊಂಡಾನಾಚಿಕೆಗೆ ನೆಜಿ
ಕುತ್ತಿಕೊಳಬೇಕೆಂಬ ಗಾದೆಯ
ನಿತ್ತ ಹೊದ್ದಿಸಬೇಡ ನಾನಂಜುವೆವು ಕಾಳಗಕೆ
ತೆತ್ತಿಗನು ನೀ ನಹಿತನಂತಿರೆ
ಮಿತ್ತುವಹರೇ ನಿನಗೆ ಬೇಡಿದು
ದಿತ್ತು ಸಲಮವೆನೆನ್ನ ಕೊಲಿಸದೆ ಬಿಟ್ಟು ಕಳುಹೆಂದ

ವಳಿತವನು ವಾರುವವ ಮುಕ್ತಾ
ವಳಿಯಲಂಕಾರವನು ಗಜವನು
ಲಲನೆಯರ ನಾನೀಸಿ ಕೊಡುವೆನು ರಾಜಭವನದಲಿ
ಎಲೆ ಬೃಹನ್ನಳೆಯೆಮ್ಮ ಬೊಪ್ಪನು
ಸಲಹಿದೊಡೆ ಕೈಯೊಡನೆ ತೋಪುದೆ
ಕಲುಮನವಲಾ ನಿನ್ನದೆಂದರೆ ಪಾರ್ಥನಂತೆಂದ

ಒಡಲು ಕಿಡುವುದು ನಾಳೆ ನಾಡಿದು
ಪೊಡವಿಯುಳ್ಳನ್ನಬರ ಲೋಕದೊ
ಳಡಗದಿಹುವಪರ್ಕೀತಿಗಳೆಂಬುವಿದು ನಿರುತ
ಸುಡಲಿ ಜೀವನದಾಸೆಯನು ಕಿಡು
ಪೊಡಲ ಭುಕ್ತಿಯ ಭೋಗಕೋಸುಗ
ಕಿಡಿಸಬೇಡಿಹಪರದ ಗತಿಗಳನೆಂದನಾಪಾರ್ಥ

ವೊಡವಿಪತಿಗಳ ಬಸಿಲು ಬಂದೀ
 ಯೊಡಲ ಕಕ್ಕಲತೆಯಲಿ ಕಾಳಗ
 ದೆಡೆಗೆ ಬಾರದರಿಲ್ಲ ಭೂತಭವದ್ಭವಿಷ್ಯದಲಿ
 ನುಡಿಯಲಹುದೇ ಬಂಜೆ ನುಡಿಯನು
 ಸುಡುಸುಡೆಲವೋ ರಾಜಬಾಹಿರ
 ನಡೆ ವರೂಢದ ಹೊರೆಗೆ ಕಾದಲು ಬೇಡ ಬಾಯೆಂದ

ಕಾದುವೆನು ಮಾಞೋಡ್ಡಿನಲಿ ನೀ
 ಚೋದಿಸೆನ್ನಯ ರಥವನಕಟಾ
 ವಾದವನು ನೆರೆ ಮಾಣು ಸಾರಥಿಯಾಗು ಸಾಕೆನಲು
 ಆದಿಯಲಿ ನೀನಾವರಾಯರ
 ಕಾದಿ ಗೆಲಿದ್ದೆ ಹುಲುಬೃಹನ್ನಳೆ
 ಯಾದ ನಿನಗೀಕದನ ನಾಟ್ಯದ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲೆಂದ

ಎನ್ನಯೊಂದಿಗರಾಜಪುತ್ರರಿ
 ಗಿನ್ನು ಮೊಗಸಲು ಬಾರದಿದೆ ನೀ
 ನೆನ್ನ ಸಾರಥಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡೀ ಬಲವ ಗೆಲುವೆಯಲಾ
 ಅನ್ನಿಯರ ಮನಗಾಂಬರಲ್ಲದೆ
 ತನ್ನ ತಾ ಮನಗಾಂಬರೇ ಈ
 ಗನ್ನಗತಕವ ನಾನು ಬಲ್ಲೆನು ಬಿಟ್ಟು ಕಳುಹೆಂದ

ಎಲವೊ ಸಾರಥಿಯಾಳು ಬಾ ಬಿಡೆ
 ಗಳಹಿದರೆ ಕಟವಾಯ ಕೊಯ್ವೆನು
 ಗೆಲುವೆನೀಪ್ರತಿಭಟನಿಕಾಯುವ ನಿನ್ನ ಸಾಕ್ಷಿಯಲಿ

ಬಱಿಕ ನೀ ನಗು ನಡೆಯೆನುತೆ ಪರ
ಬಲಭಯಂಕರನುತ್ತುರನ ಹೆಡ
ತಲೆಯ ಹಗರಿನೊಳಾಕಿ ತಂದನು ರಥವನೇರಿಸಿದ

ನಡೆಗೊಳಿಸಿದನು ರಥವ ಮುಂದಕೆ
ನಡಿಸಲುತ್ತುರ ನುಡಿದ ಸಾರಥಿ
ಕಿಡಿಸದಿರು ವಂಶವನು ರಾಯನ ಹಿಂದೆ ಹೆಸರಿಲ್ಲ
ಬಿಡು ಮಹಾಹವವೆನಗೆ ನೂಕದು
ತೊಡೆಯದಿರು ನೊಸಲಕ್ಕರವ ನೀ
ನೊಡೆಯ ಕಿಂಕರರಾಗಿಹೆವು ನಾವಿಂದು ಮೊದಲಾಗಿ

ಖೇಡತನ ಬೇಡಲಿವೊ ರಣದೊಳ
ಗೋಡಿಸುವೆ ನಹಿತರನು ಹರಣವ
ಹೂಡಿಸುವೆ ನಂತಕನ ನಗರಿಗೆ ಥಟ್ಟಿನೊಡೆಹಾಯ್ದು
ಕೋಡದಿರು ಕೊಂಕದಿರು ಧೈರ್ಯವ
ಮಾಡಿ ಸಾರಥಿಯಾಗೆನುತೆ ಕಲಿ
ಮಾಡಿಕೊಂಡುಯ್ದನು ಸಮಾಸದ ಶಮಿಯ ಹೊರಗಾಗಿ

ಕುನಾರವ್ಯಾಸ-ಭಾರತ
(೧೪೩೦)

೭೩. ವೀರ ದ್ರೌಪದಿ

ಸಮರದನುಸಂಧಾನದಲಿ ಸಂ
ಭ್ರಮಿಸೆ ಶೌರಿ ಸವಿಾರಸುತನನು
ಸಮತೆಯಲಿ ಸೇರಿಸಿದನಂದು ಸಮಗ್ರಸೂಕ್ತಿಯಲಿ

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯಧರಿತ್ರೀ
ಪಾಲ ಧರ್ಮಜನಹಿತಮಂತ್ರಿಯ
ಬೀಳುಕೊಟ್ಟನು ಬಂದನಸುರಾರಾತಿಯೋಲಗಕೆ
ಮೇಲಣನುವಿನ್ನೇನು ಲಕ್ಷ್ಮೀ
ಲೋಲ ಕರುಣಿಸು ಕೌರವಕ್ಷಿತಿ
ಪಾಲನಲಿ ನಮಗೇನು ಘಟಿಸುವುದೆಂದು ನೃಪ ನುಡಿದ

ಕ್ಷಮೆಗೆ ಸೇರುವರಲ್ಲ ಮೂರ್ಖರು
ಕುಮತಿಗಳು ಮುಂದಜಿಯರವರ
ಕ್ರಮದಿ ನೆಗಳೆಡೆಡೆವುದನ್ವಯದಮಳಕೀರ್ತಿಗಳು
ಎಮಗೆ ಹದನಿನ್ನೇನು ಸಂಧಿಯೊ
ಸಮರವೋ ಚಿತ್ತೈಸಿ ಬೆಸಸೈ
ಕಮಲಲೋಚನ ಎಂದು ಬಿನ್ನೈಸಿದನು ಯಮಸೂನು

ಏನು ನಿನ್ನಭಿಮತವು ವರಸಂ
ಧಾನವೋ ಸಂಗ್ರಾಮವೋ ನಯ
ವೇನು ಮನದೋವರಿಯೊಳಿರಿಸದೆ ಹೇಳು ನಿಶ್ಚಯವ
ನೀನೊಲಿದ ಹದನಾವುದದನೊಲಿ
ದಾನು ಘಟಿಸುವೆನೆಂದು ಕುಂತೀ
ಸೂನುವನು ಬೆಸಗೊಂಡನಸುರಾರಾತಿ ನಸುನಗುತ

ಅಳಿವುಮೊಡಲುಗಳವನಿಸಾಗರ
ವಳಿಯಲುಳಿವುದು ರೇತಿ ಸೋದರ
ರೊಳಗೊಳಗೆ ಕದಡಾಗಿ ಕಾದಿದರೆಂಬ ದುರ್ಯಶದ
ಹಳಿವು ಹೊಲುವುದು ದೇವ ಸುಡಲೀ
ನೆಲನನಾ ಕೌರವನ ಕೈಯಲಿ
ಕೆಲವು ನಗರಂಗಳನು ಕೊಡಿಸಿಯೆ ಸಂತವಿಡಿಯಿಂದ

ನೀವು ಬಿಜಯಂಗೈದು ಸಂಧಿಯು
ನಾವಪರಿಯಲಿ ಘಟಿಸಿ ಕುರುಭೂ
ಪಾಳಿಯಲೆಮ್ಮಿರವು ಸಂಭವಿಸುವವೊಲೆಸಗುವುದು
ಲಾವಕರ ನುಡಿಗಳಲಿ ಕೆಡುವುದು
ಕೋವಿದರ ಮತವರಮೇಲೆಮ
ಗಾವ ಮನಮುನಿಸಿಲ್ಲ ಸಂಧಿಯ ರಚಿಸಿ ಸಾಕೆಂದ

ಎನೆ ಮುರಾಂತಕನಳುಕೆ ಯಮನಂ
ದನನ ಮತಿಸಂಧಾನದಲಿ ಸಂ
ಜನಿಸಿತಾದಡೆ ಕಾಣೆನವನಿಯ ಹೊಲಿಗ ಹಲಿವುಗಳ
ಮನದೊಳನುಸಂಧಾನವಂತಕ
ತನಯನಲಿ ತೊದಲಾಯ್ತು ತೋಟಿಯ
ನೆನಹು ತಾನೆಂತೆನುತ ಚಿಂತಿಸುತಿದನಸುರಾರಿ

ಎಲೆ ಕೃತಾಂತಜ ವೈರಿಭೂಭುಜ
ಕುಲಕೃತಾಂತ ಸರಾಗನಹೆ ನಿ
ಮೃಲಿನಧರ್ಮದಲಾ ಸುಯೋಧನನಧಿಕಕಲ್ಮಷನು

ನೆಲನ ಕೊಡಲಿಪ್ಪಿಯನು ವೃಥಾ ಕ
 ಕ್ಕುಲಿತೆಯಲ್ಲದೆ ಕಾಣೆನಿದಿವಲಿ
 ಫಲವನೆಂದಸುರಾರಿ ನುಡಿದನು ಧರ್ಮನಂದನಗೆ

ಅರಸನಭಿಮತವಿಂದು ಸಂಧಿಗೆ
 ತೆರಳಿತೆಲೆ ಪರಮಾನಸುತ ನಿ
 ನ್ನಪಿತವಾವುದು ಮನವ ವಂಚಿಸಬೇಡ ಹೇಳೆನಲು
 ಧರಣಿಪತಿ ತಪ್ಪುವನೆ ಕರ್ಕಶ
 ತರದ ಕದನದಲೇನುಫಲ ಸೋ
 ದರರ ವಧೆಗೊಡಬಡುವನಲ್ಲಸುರಾರಿ ಕೇಳೆಂದ

ಹಗೆಯಲೆಮ್ಮವರುಗಳಲೆದೆಗಿ
 ಚ್ಚುಗಳ ಮಿಲ್ಲಕುಠಾರರಪನಂ
 ಬುಗೆಯ ಬಳಸಿದರದು ಪುರಾಕೃತಕರ್ಮದವಶೇಷ
 ಬಗೆಯೆನವಮಾನವನು ಕೌರವ
 ರಗಡುಮಾಡಿದರೆಂಬ ಚಿತ್ತದ
 ದುಗುಡವೆನುಗಿನ್ನಿಲ್ಲ ಸಂಧಿಯ ರಚಿಸಿ ಸಾಕೆಂದ

ಎಲೆ ಮಹಾದೇವಾಯ್ತು ಹಾಲಾ
 ಹಲ ಸುಧಾರಸವುಕ್ಕು ದುರಿಯ
 ಗ್ಗಳವು ಸೀತಳವಾಯ್ತು ಸಿಡಿಲಾಟೋಪ ನಯವಾಯ್ತು
 ಕೊಳುಗುಳಕೆ ಪವಮಾನನಂದನ
 ನಳುಕಿದನು ಮರು ಮಾಯೆ ಕುಂತೀ
 ಲಲನೆ ಹೆತ್ತಳು ಸುತರನೆಂದನು ಶೌರಿ ನಸುನಗುತ

ಈತನಭಿಮತವಿದು ಜಗದ್ವಿ
ಖ್ಯಾತಸಾಹಸ ಪಾರ್ಥ ಹೇಳಿ
ನೂತನಾಳಾಪವನು ಕೇಳಿವು ಶ್ರುತಿರಸಾಯನವ
ಭೀತಿ ಬೇಡಿದ್ದೆನಲು ಬೇಟಿನ
ಗೇತಱಭಿಮತವೇನ ಬೆಸಸಿದ
ಡಾತುಕೊಂಬೆನು ಶಿರದೊಳೆಂದನು ಪಾರ್ಥ ಕೈಮುಗಿದು

ನಕುಲ ಹೇಳಿ ಹದನ ನಿನ್ನಯ
ಯುಕುತಿ ಸಾಮವೊ ಮೇಣು ಸಮರವೊ
ಸುಕರಮಂತ್ರವನಱಿವೆ ನೀನೆಮಗಂಜಬೇಡೆನಲು
ಯುಕುತಿಯಿದಕೆನ್ನೇನುಭಯರಾ
ಜಕವ ಸಂತ್ಯೈಸುವುದು ಬೇಟಿನ
ಗುಕುತಿಯೆಲ್ಲಿಯದೆಂದನಾ ಮಾದ್ರೀಯ ವಿನಯದಲಿ

ಅವುದಭಿಮತವೇನು ಹದ ಸಹ
ದೇವ ನೀ ಹೇಳೆನಲು ಕೇಳೆಲೆ
ದೇವ ಸೇರದು ಸಂಧಿ ಸಂಗರವೆನಗೆ ಸಮ್ಮತವು
ಅವ ವಿಧದಲಿ ಸಮರವನೆ ಸಂ
ಭಾವಿಸುವುದೆನೆ ನಗುತ ವರರಾ
ಜೀವನಾಭನು ಕಳುಹಿದನು ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಚರರುಗಳ

ದೇವಿ ಚಿತ್ತೈಸುವುದು ವರವಸು
ದೇವನಂದನನಟ್ಟಿದನು ಸಂ
ಭಾವಿಸುವುದರಿರಾಯರಲಿ ಸಂಧಾನಸೌರಂಭ

ನೀವು ಬಿಜಯಂಗೈದು ಚಿತ್ತದೊ
 ಳಾವ ಹದನಾಹದನನಾ ರಾ
 ಜೀವನಾಭಂಗಜುಹಿಯೆಂದರು ಚರರು ಕೈಮುಗಿದು

ಏನುಹದನೇನೇನು ವರಸಂ
 ಧಾನವೇ ಕೌರವರೊಳಗೆ ಸು
 ವ್ಯಾನವೇ ಪತಿಗಳಿಗೆ ಪಾಪಿಗಳಿಜಿದರೋ ಸತಿಯ
 ದಾನವಾಂತಕನೆಸಗುವನೆ ತ
 ಪ್ಪೇನು ತಪ್ಪೇನೆನ.ತ ನಸುಮಸು
 ಳ್ವನನಾಂಬುಜದಬಲೆ ಬಂದಳು ಕೃಷ್ಣನೋಲಗಕೆ

ಭ್ರೂಲತೆಯ ಸುರಚಾಪದುರುಕೇ
 ಶಾಳಿಗಳ ಕಾಮುಗಿಲಿಪಾಂಗದ
 ಸಾಲ ಕುಡಿಮಿಂಚುಗಳ ನೂಪುರರವದ ಮೋಳಗುಗಳ
 ಆ ಲತಾಂಗಿಯ ಗಮನವೇ ಮಳೆ
 ಗಾಲದಂತಿರೆ ಧಾರ್ತರಾಷ್ಟ್ರಕು
 ಲಾಳಿ ನಿಲುವುದೆ ಪವನಜನ ಸಂಪ್ರತಿಯ ಸೇರುವೆಗೆ

ಕವಿದ ಚಿತ್ರಾವಳಿಯ ದಡ್ಡಿಯ
 ವಿವಿಧಭಟರುಗ್ಗಡಣೆಯಲಿ ವರ
 ಯುವತಿ ಬಂದಳು ಸಖಿಯರೊಯ್ಯಾರದಲಿ ನೃಪಸಭೆಗೆ
 ನವಬಲಾಹಕದೊಳಗೆ ಮಿಂಚಿನ
 ಗವಿಸಹಿತ ಮಜಿಮೇಘವಾವಿ
 ಭವಿಸಿತೆನೆ ದಂಡಿಗೆಯನಿಳಿದಳು ಹೊಕ್ಕೊಲಗವ

ಎಲೆ ಸಮಾರಕುಮಾರ ಸಂಪ್ರತಿ
 ಗೆಳಸಿದೈ ಕಲಿತನನ ನೀರಲಿ
 ಕಲಕಿದೈ ಕೈವಾರವಾದುದೆ ಕೌರವೇಂದ್ರನಲಿ
 ಕಲಿಸಿದೈ ಕೃಷ್ಣಂಗೆ ನೀತಿಯ
 ಬಳಸಿದೈ ಬಹುಮತನ ನರಕದೊ
 ಳಿಳುಹಿದೈ ಶತಿಕುಲವನೆಂದನಿಲಜನ ನೋಡಿದಳು

ಬೇಡಲಟ್ಟುವನೇ ಮಹೀಪತಿ
 ನಾಡೊಳ್ಳಿದೊರುಗಳನವರಲಿ
 ಮಾಡುವಾತನು ಕೃಷ್ಣನೇ ಸಂಧಾನವನು ನಿಮಗೆ
 ಕೇಡುಗರು ಕೌರವ ನೃಪಾಲರ
 ಕೂಡಿ ಬದುಕುವ ಭೀಮಸೇನನೆ
 ರೂಢಿಸಿತಲಾ ನಿಮ್ಮ ಸಿರಿ ಸೋದರರ ಸೇರುವೆಗೆ

ಯತಿಗಳಾದಿರಿ ನೀವು ರೋಷ
 ಚ್ಯುತರಲೇ ಒಳಕೇನು ಧರ್ಮ
 ಜ್ಞತಿಯ ನೆಲೆಗಳನಜಿದ ಮನವೆಜಗುವುದೆ ರೌರವಕೆ
 ಕ್ಷಿತಿಯ ಪಾಲಿಸುವುದು ವಿರೋಧಿ
 ವೃತಿಕರನ ಬಿಡಿಸುವುದು ಕುಂತಿ
 ಸುತರು ಕೌರವರೊಡನೆ ಸುಖದಲಿ ರಾಜ್ಯಮಾಡುವುದು

ಭೀಮ ಬಲವದರಾತಿಸೇನಾ
 ಭೀಮ ಕುರುಕುಲಕುಸುಮಮಾರ್ಗಣ
 ಭೀಮ ಮಜಿದೈ ಮಾನಿನಿಯ ಘನಮಾನಹಾನಿಗಳ

ರಾಮನಬಲೆಗೆ ಕುದಿದ ಬಲುಸಂ
 ಗ್ರಾಮವನು ನೀ ಕೇಳದಜಿಯಾ
 ಪ್ರೇಮದಲಿ ನೋಡೆನ್ನನೆಂದಳು ದ್ರೌಪದೀದೇವಿ

ಧರೆಗೆ ಕಟ್ಟಭಿಮಾನ ಹೆಂಡಿರ
 ಹರಿಬವಾ ಹರಿಬದಲಿ ಕೆಡುಹುವ
 ರರಿಯನವಗಡಿಸಿದರೆ ಸಾವರು ಪಂಥವುಳ್ಳವರು
 ಸುರನರೋರಗರೊಳಗೆ ನಿಮ್ಮೈ
 ವರಿಗೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲೈವರಬಲೆಯ
 ಹರಿಬದಲಿ ಹಂಗಾದಿರೆಂಬಪದೆಸೆಯ ನೋಡುವರೆ

ಸೋಲಗೆಲವೇ ಕೌರವರ ವಂ
 ಶಾಲಿಯಲಿ ಸೋದರರು ನೀವ್ ಸಾಂ
 ಚಾಲರಾವೇ ಹೊಜಿಗು ನಿಮ್ಮೊಳು ಸಲುಗೆಯೇಕೆನುಗೆ
 ಮೇಳವೇ ಸಿರಿ ಗಳಿಸಲರಿದು ಜ
 ನಾಳಿ ಹೆಂಡಿರಪೂರ್ವವೇ ಕ್ಷಿತಿ
 ಪಾಲಕರು ನೀವಾಗಲೆಮಗದು ಪರಮಪರಿಣಾಮ

ಮುಂದಲೆಯ ಹಿಡಿದೆಳೆದು ಸಭೆಯಲಿ
 ತಂದು ಸೀರೆಯ ಸೆಳೆದರವದಿರ
 ಮುಂದೆ ಮೌನದೊಳಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ಪತಿಗಳುಸುರಿದರೆ
 ಅಂದು ನೀ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿಕೊಂಡುದ
 ನಿಂದು ಮುಜಿದೈ ಸಂಧಿಗೋಸುಗ
 ಮುಂದುವರಿವರೆ ಕೃಷ್ಣ ಎಂದಳು ದ್ರೌಪದೀದೇವಿ

ತನಯಧೈವರು ವೀರಸಹದೇ
 ವನು ಘಟೋತ್ಕಚನೀ ಸುಭದ್ರಾ
 ತನಯನೆನ್ನಯ ತಂದೆ ಮೂಜಕ್ಷೋಹಿಣಿ ಸೇನೆ
 ಇನಿಬರೇ ಕಾದುವರು ದುಶ್ಯಾ
 ಸನನ ಕರುಳನು ತೆಗೆದು ಕುರುಕುಲ
 ವನವ ಸುಡುವರು ನಿಮ್ಮ ಹಂಗೇಕೆಂದಳಿದುಮುಖಿ

ವರಸತಿಯ ಬಿಸುಸುಯ್ಯ ಗಾಳಿಯೊ
 ಳುರಿ ಚಡಾಳಿಸಿ ರೋಷಮಯದು
 ಬ್ಬರದೊಳೊಡೊತ್ತಿ ದನು ಹಿಡಿದನು ಬತಿಯನಹಿತರಲಿ
 ತರುಣಿ ಸೈರಿಸು ಸೈರಿಸಿನ್ನೀ
 ಸುರಿವ ಕಂಬನಿಗಳಿಗೆ ಶತಸಾ
 ವಿರಮಡಿಯ ಕಂಬನಿಯ ಸುರಿಸುವೆ ಹಗೆಯ ಹೆಂಡಿರಲಿ

ಉರಿಯೊಗುವ ಮಿಸೆಯನು ಬೆರಳಲಿ
 ಮುರಿದು ನೆಗೆಹಿದ ವಾಮಕರದೊಳು
 ತರುಣಿಯನು ಸಂತ್ಯೆಸಿ ಕಿಡಿಕಿಡಿಯಾಗಿ ಖಾತಿಯಲಿ
 ನರಕಮರ್ದನ ಕೇಳು ಕೌರವ
 ನರಿಗಳದಿರೇ ಕೀಳುವೆನು ಕುಲ
 ಗರಿಗಳನು ತೊಡೆವೆನು ಕೃತಾಂತನ ಬಾಳದಕ್ಕರವ

ಯಮಸುತನ ಹರುವೆಂತುಟಿಂದಾ
 ಕ್ರಮಕೆ ಮೊಗದಿರುಹಿದೆನು ದಿಟವೀ
 ಕಮಲವದನೆಯ ಹರಿಬವೆನ್ನದು ಪತಿಗಳನಿಬರಲಿ

ಎನುಗೆ ಸಂಪ್ರತಿಗಿಲ್ಲ ಮನ ಘನ
 ಸಮರವೇ ಸರ್ವಾರ್ಥ ಕೋಪ
 ಶ್ರಮಕೆ ರಿಪುರುಧಿರಾಂಬುಸಾನವೆ ನಿ ಪುಳಫಲವೆಂದ

ಕೆಡಹಿ ರಿಪುಗಳ ಕರುಳದಂಡೆಯ
 ಮುಡಿಸುವೆನು ಮಾನಿನಿಗೆ ರಕುತವ
 ಕುಡಿಯಲೆಜಿವೆನು ಶಾಕಿನಿಯರಿಗೆ ತತ್ಸಹೋದರರ
 ನಡದು ಸಂಧಿಯ ಮಾಡು ಮುರರಿಪು
 ಕೊಡಿಸು ನಾಲ್ಕರುಗಳನಿವರಿಗೆ
 ತಡೆಯದೆರಡೂರುಗಳ ಕೊಂಬೆನು ಕೌರವೇಂದ್ರನಲಿ

ದೇವ ಸಂಧಿಯನೊಲಿದು ಮಾಡುವು
 ದಾವು ಮುಖದಿರುಹಿದವರೀ ಸಹ
 ದೇವನೀಯಭಿಮನ್ಯುವೀ ದ್ರೌಪದಿ ಘಟೋತ್ಕಚರ
 ಭಾವನೆನ್ನಯ ಭಾವವರ್ಜನ
 ದೇವ ಧರ್ಮಜನಕುಲರೆಂದುದ
 ನಾವು ಮಿಸುಕುವರಲ್ಲ ಚಿತ್ತೈಸೆಂದನಾ ಭೀಮ

ಕೆಲರು ಸಂಪ್ರತಿಗೊಲಿವರಿದಜಿಂಗಳು
 ಕೆಲರು ವಿಗ್ರಹಕೆಳಸುವರು ನಿ
 ಮೊಳಗೆ ನಿಶ್ಚಯವಿಲ್ಲದಿರೆ ನೃಪಕಾರ್ಯವೆಂತಹುದು
 ತಿಳಿದು ಹೇಳವನೀಶ ಪರಮಂ
 ಡಲಕೆ ಪಯಣವ ಮಾಡುವೆವು ನಾ
 ವಳುಕಿದವರಲ್ಲೆನಲು ಕೃಷ್ಣಂಗರಸನಿಂತೆಂದ

ವಿದಿತವೈದೂರುಗಳ ಕೊಟ್ಟರೆ
ಹದುಳವಿಡುವುದು ಮನಿದರಾದಡೆ
ಕದನವನೆ ಜೋಡಿಸುವುದುಚಿತಾನುಚಿತದನುವಜುದು
ಹದನ ನೀನೇ ಬಲ್ಲೆ ಸಾಕೆ
ನ್ನಿದು ನಿಧಾನವು ಬಗೆಯಲೆಮ್ಮ
ಭೃವಯ ನಿನ್ನಾಧೀನವೆಂದನು ಧರ್ಮನಂದನನು

ಪಯಣವನು ನಿಶ್ಚೈಸಿ ದನುಜಾ
ರಿಯನು ಬೀಳ್ಕೊಂಡವನಿಪತಿ ಪಾ
ಳಯದೊಳಗೆ ಸಾಜಿಸಿದದಗ್ಗದ ಮಂಡಲೀಕರಿಗೆ
ನಯವಿದನು ಮಱದಿವಸ ಮಂಗಳ
ಮಯಮುಹೂರ್ತದ ಜೋಯಿಸರ ಜೋ
ಕೆಯಲಿ ನಿರ್ಗಮನಿರತನಾದನು ಕೃಷ್ಣನೊಲವಿನಲಿ

ಕಲಿತಸನ್ನಾಹದಲಿ ಸಾತ್ಯಕಿ
ಸುಳಿಸಿದನು ಹೊಂದೇರನಭ್ರಕೆ
ತಳಿತವಮಲಚ್ಛತ್ರ ಚಾಮರ ಸಿತಪತಾಕೆಗಳು
ಅಳುಕೆ ನೆಲನಕ್ಷೋಣಿಬಲವಿ
ಟ್ಟಳಿಸಿ ನೆರೆದುದು ರಥಕೆ ದಾನವ
ಕುಲವಿಶಾಪಟ ಕೃಷ್ಣ ಬಿಜಯಂಗೈದನೊಲವಿನಲಿ

ಕಳುಹುತ್ತೈತಂದಖಿಳಪಾಂಡನ
ಬಲಕೆ ನೇಮವ ಕೊಟ್ಟು ಧರ್ಮಜ
ಫಲಗುಣರ ನಿಲಿಸಿದನು ಸಹದೇವನನು ನಕುಲನನು

ಕಳುಹಿದನು ನೀ ಮರಳಿನಲು ಬೆಂ
 ಬಳಿಯಲನಿಲಜನೈದಿ ಹಗೆಯಲಿ
 ಕಲಹವನು ಮಸೆಯೆಂದು ನಂಬಗೆಗೊಂಡು ಮರಳಿದನು

ದೇವಿಯರು ನೀವ್ ಮರಳಿಯೆನೆ ರಾ
 ಜೀವನಾಭನ ಹೊರೆಗೆ ದ್ರೌಪದಿ
 ದೇವಿ ಬಂದಳು ಹಣೆಯ ಚಾಚಿದಳಂಘ್ರಿಕಮಲದಲಿ
 ಸ್ಥಾವರಕೆ ಜಂಗಮಕೆ ನೀನೇ
 ಜೀವಜೀವ್ಯಕನವದಿರಂತ
 ಭಾವವನು ನೀ ಬಲಿಯಲಾಗದು ಸಂಧಿಕಾರ್ಯದಲಿ

ಖಳರು ತಮ್ಮನ್ನತಿಯ ಕೀಲನು
 ಕಳಚಿ ಕಳೆದರು ಮರಳಿ ಹೂಡುವ
 ಡಳುಕಿದರು ನನ್ನವರು ಪತಿಗಳೆ ಪರಮವೈರಿಗಳು
 ಹಳವ ನೀನೇ ಬಲ್ಲಿಯೆನ್ನಯ
 ವುಳವ ನೀನೇ ಬಲ್ಲಿ ಹಿರಿದಾ
 ಗಳಲಿದೆನು ಸಲಹೆಂದು ಹೊರಳಿದಳಬಲೆ ಚರಣದಲಿ

ಏಳು ತಾಯೆ ಸರೋಜಮುಖಿ ವಿಪಿ
 ನಾಲಯದೊಳತಿನವೆದೆ ನಿನ್ನವ
 ರಾಳಗೊಂಡಂದವನು ಬಲ್ಲಿನು ನಿನ್ನ ಹರಿಬದಲಿ
 ಕಾಳೆಗವನೇ ಬಲಿದು ಬಹೆನಿವ
 ರೇಳಿಲವ ಮಾಡಿದರೆ ರಿಪುಗಳ
 ಸೀಳೆ ಕರುಳನು ಮುಡಿಸದಿಹೆನೇ ನಿನ್ನ ಕಬರಿಯಲಿ

ದೇವಕಿಯ ಮೇಲಾಣಿ ವರವಸು
ದೇವನಂಘ್ರಿಗಳಾಣಿ ಮನ್ಮಥ
ದೇವನಾಣಿ ನಿದಾನವನು ಕೇಳಬಲೆ ನಿನ್ನಾಣಿ
ನಾವು ಸಂಧಿಯನೆವದಲವದಿರ
ಭಾವವನು ಕಲಿಮಾಡಿ ಕೋಪವ
ತೀವಿ ಸಂಧಿಯ ಮುಱಿದು ಬಹೆವಿದ ನಂಬು ನೀನೆಂದ

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ-ಭಾರತ
(೧೪೩೦)

೭೪. ವಿದುರನ ಭಕ್ತಿ ಕೇಳಿ

ತವತವಗೆ ಗಾಂಗೇಯ ಗುರುಕೃಪ
ರವಿಸುತಾದಿಗಳಸುರರಿವು ನಿಜ
ಭವನಕೈತಹನೆಂದು ಸವೆದರು ಸಾರವಸ್ತುಗಳ
ಅವನಿಪನ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟು ಕೌರವ
ಭವನವನು ಹೊಜವಂಟು ವರಭಾ
ಗವತಮಸ್ತು ಕರತುನವಿದುರನ ಮನೆಗೆ ನಡೆತಂದ

ತೊಲಗಿದವು ಜನಮನದ ಬಲುಗ
ತ್ತಲೆಗಳದಿರಲಿ ಕಂಡ ಜೀವರ
ಹಲವು ಜನ್ಮಾಂತರದ ದುರಿತಾಂಭೋದಿ ಬತ್ತಿದವು
ಬಳಿಯ ಮುನಿಗಳುಸಹಿತ ಕರುಣಾ
ಜಲಧಿ ವಹಿಲದಿ ಕೌರವೇಂದ್ರನ
ಹೊಳಲೊಳಗೆ ನಿಜಶರಣನರಮನೆಗಾಗಿ ಬರುತಿರ್ದ

ಕರಣ ನಿರ್ಮಳವಾಯ್ತು ಮನವು
ಬೈರಿಸಿತತಿಪರಿತೋಷದೇಳಿಗೆ
ಪರಮಸುಖದಲಿ ತನುವ ಮುಸುಕಿತು ನಯನಜಲವುಗಲು
ಎರಡುದೋಷದ ಗಾಢಭಕ್ತಿಯ
ಭರದ ಲವಲವಿಕೆಯಲಿ ನಿಜಮಂ
ದಿರವ ಹೊಜವಡುವುತ್ತು ಕಂಡನು ವಿದುರನಚ್ಯುತನ

ಸಿರಿಮೊಗದ ಕಿಜುಬೆಮರ ತೇಜಿಯ
ಮುರಪುಟದ ಕೆಂಧೂಳಿ ಮೋಂಕಿದ
ಸಿರಿಮುಡಿಯ ಕೊನೆಮಾಸೆಯಲಿ ಕೆಂಪಡರ್ದ ರೇಣುಗಳ

ಖರಮುರೀಚಿಯ ಝಳಕೆ ಬಾಡಿದ
ತರುಣತುಳಸಿಯ ದಂಡೆಯೊಪ್ಪುವ
ಗರುವದೇವನ ಬರವ ಕಂಡನು ಬಾಗಿಲಲಿ ವಿದುರ

ತನುವ ಮುಱಿದನು ಪುಳಕಜಲದಲಿ
ನನೆದು ನಾರಾಯಣನ ಪದದರು
ಶನದ ಹರ್ಷಾರಣ್ಯದಲಿ ಮನಹೊಲಬುದಪ್ಪಿದನು
ನೆನೆವ ಸನಕಾದಿಗಳಿಗಿನ್ನುಂ
ಮನಗೊಡದ ಮಹಿಮಾತಿರೇಕನು
ಮನೆಗೆ ಬಹ ಕರುಣಾಳುತನ ಹೊಸತೆನುತ ಹಿಗ್ಗಿದನು

ವೇದದಱಿಕೆಗಳಜಸುವುಪನಿಷ
ದಾದಿ ದಿವ್ಯಸ್ತುತಿಯ ಗಡಣಿಗೆ
ಹೋದ ಹೊಲಬಳವಡದ ಮುನಿಗಳ ಮನಕೆ ಮೈಗೊಡದಾ
ಕಾದಿ ಕಡುಗುವ ತಾರ್ಕಿಕರು ಬೆಂ
ಡಾದರಲ್ಲದೆ ನಿಜವನಱಿಯದ
ನಾದಿಸಿದ್ಧನ ಬರವು ಕೌತುಕವೆನುತ ನಡೆತಂದ

ತೊಳಲುವುಪನಿಷದಱಿಕೆಯಿವು ಶ್ರುತಿ
ಗಳ ಸರಾಗದ ಬಳಕೆಯಿವು ಮುನಿ
ಗಳ ಸಮಾಧಿಗಳಾದಿಯಿವು ಯೋಗಿಗಳ ಬಳಕೆಯಿವು
ಎಲೆಲೆ ಭಕ್ತರ ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿಯ
ಬೆಳೆಗಳಿವಲಾ ಎನುತ ಹರಿಸದ
ನಳಿನಯುಗಳದೊಳೊಡಲನೀಡಾಡಿದನು ಭಕ್ತಿಯಲಿ

ನೋಡಿದನು ಮನದಣಿಯೆ ಮಿಗೆ ಕೊಂ
 ಡಾಡಿದನು ಬೀದಿಯಲಿ ಹರಿದೆಡೆ
 ಯಾಡಿದನು ಭ್ರಮೆಯಾಯ್ತು ವಿದುರಂಗಿಂಬ ಗಾವಳಿಯ
 ಕೂಡಿ ಕುಣಿದನು ಮನೆಯ ಮುಱಿದೀ
 ಡಾಡಿದನು ಮೈಮುಱಿದು ಹರುಷದ
 ಗಾಡಿಕೆಯುಲಪ್ರತಿಮನೆಸೆದನು ಭಕ್ತಿ ಕೇಳಿಯಲಿ

ಹಸಿದು ನಾನ್ಯತಂದಡೀಪರಿ
 ಮಸಗಿ ಕುಣಿದಾಡಿದರೆ ಮೇಣೀ
 ವಸತಿಯನು ನೀ ಮುಱಿದು ಬಿಸುಟರೆ ನಮಗೆ ತಣವಹುದೆ
 ವಸುಮತೀ ವಲ್ಲಭನವರು ಪ್ರಾ
 ಥಿಸಿದರೊಲ್ಲದೆ ಬಂದೆನ್ನೆ ನಾ
 ಚಿಸದಿರೈ ಬಾ ವಿದುರ ಎನುತೊಳಹೊಕ್ಕನಸುರಾರಿ

ನೆಱಿಯೆ ಕೃತ್ಯಾಕೃತ್ಯಭಾವವ
 ಮುಱಿದು ಕಳೆದನು ಮನ ಮುರಾರಿಯ
 ನಿಱುಕಿ ಬಿಗಿದುದು ಕಂಗಳೊಡವೆಚ್ಚವು ಪದಾಬ್ಜದಲಿ
 ಅಱುವು ಮಯಣಾಮಯದೆ ಭಕ್ತಿಯ
 ಲೆಱಗಿಸಿದ ಪುತ್ರಳೆಯೆನಲು ಕಡು
 ವೆಱಗ ಕೇಣಿಯ ಕೊಂಡು ಮೋನದೊಳಿದನಾ ವಿದುರ

ಒಲವರವು ಕೌತುಕವು ಪಾಲ್ಕಡ
 ಲೊಳಗೆ ಮಲಗಿಹ ವಿಷ್ಣು ವಿದುರನ
 ನಿಳಯದೊಳಗೊಕ್ಕುಡಿತಿಹಾಲಲಿ ಹಸಿವ ನೂಕಿದನು

ಹೊಲಬುಗೆಡಿಸಿದನಖಿಳನಿಗಮಂ
 ಗಳನು ತನ್ನಱಿಕೆಯಲಿ ಭಜಕಂ
 ಗೊಲಿದು ತಾನ್ಯತಹುದು ಕರುಣದ ಘನತೆಯನೆ ಲೋಕ

ಹರಿಯ ಪದಕಮಲಾಭಿಷೇಕದ
 ವರಪಯೋಬಿಂದುಗಳು ಕೌರವ
 ನರಮನೆಯನೊಳಕೊಂಬವೊಲು ಕಡಲಾಗಿ ಹರಿತರಲು
 ಅರರೆ ಮುರಹರನೊಡನೆ ಹಾಲಿನ
 ಶರಧಿ ಮೇರೆಯ ಮಱಿದುದಿಳೆಗ
 ಚ್ಚರಿಯೆನುತ ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳು ಹೊಗಳಿವರು ಹರುಷದಲಿ

ಮುರಿದು ನೋಡಿದರಖಿಳರಾಯರು
 ಶಿರವ ಬಾಗಲು ಲಾಳ ಮಾಳವ
 ತುರುಕ ಕೊಂಕಣ ಗೌಳ ಗುಜ್ಜರ ವಂಗ ಹಮ್ಮಾರ
 ವರಕಳಿಂಗಾದಿಗಳು ಬೆಸಸೆನು
 ತಿರಲು ಕೋಮಲಿಕೆಯರು ಸಿತಚಾ
 ಮರವ ಬೀಸಲು ಮಹಿಪ ಮೆಱಿದನು ಸಿಂಹಪೀಠದಲಿ

ಆವ ರೀತಿಯದಾವ ವಿಸ್ತರ
 ವಾವ ದೇಶದ ಸಿರಿಯ ಸಡಗರ
 ವಾವ ಪರಿಯ ವಿಲಾಸವಾವ ವಿಡಾಯಿ ತಾನೆನಲು
 ಹಾವು ಹಳವಿಗಿಯಾದ ರಾಯನು
 ರಾವಣಾರಿಯ ಕಾಣಿಕೆಗೆ ಬಲು
 ರಿವಿಯನು ತೋಱಿದನು ಸಾಱುವ ಭಟ್ಟರೋಳಿಯಲಿ

ಬರಲಿ ಕರೆ ಕೈತವದ ಶಿಕ್ಷಾ
 ಗುರುವನೆಂದವನೀಶ ದೂತರ
 ಹರಿಯಬಿಟ್ಟನು ಹರಿಯ ನಿಳಯಕೆ ಹರಿಯ ಬೇಗದಲಿ
 ಚರರು ಹರಿತಂದಸುರರಿಪುವಿನ
 ಚರಣದಲಿ ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿ ನೊಸಲಲಿ
 ಕರಪುಟಾಂಜಲಿ ಮೆಱಿಯುತಿರೆ ಬಿನ್ನಹವ ಮಾಡಿದರು

ದೇವ ದೇವರ ಸಮಯವೆನೆ ರಾ
 ಜೀವನಾಭನು ಮುಗುಳುನಗೆಯಲಿ
 ಭಾವನವರಟ್ಟಿದರೆ ಹರಹರ ಬಹೆವು ನಾವೆನುತ
 ರಾವಣನ ಪರಿ ನೆಲಸಿತಿವನಲಿ
 ಸಾವಿಗಂಜುವನಲ್ಲ ಖಳ ಮಾ
 ಯಾವಿದನು ನಮ್ಮುಕುತಿ ಕೊಳ್ಳದು ವಿದುರ ಕೇಳೆಂದ

ಎನುತ ಮಂಚವನಿಳಿದು ವರಕಾಂ
 ಚನವರೂಢಕೆ ಕೈಗೊಡುವ ಯದು
 ಜನಪರುಗ್ಗಡಣಿಯಲಿ ಬಿಜಯಂಗೈದನಸುರಾರಿ
 ಮುನಿನಿಕರ ಸಂದಣಿಸಿತಭ್ರದೊ
 ಳನಿಮಿಷಾವಳಿ ನೆರೆದುದಿಭವುರಿ
 ಜನವೊಡನೆ ನಡೆತರಲು ಹರಿ ಬರುತಿರ್ದನೋಲಗಕೆ

ಕಲಿಮಲದಿ ಹೊಲೆಗಲಸಿದಿಭವುರಿ
 ಯೊಳಗೆ ನಿರ್ಮಳವಾಯ್ತು ಕೃಷ್ಣನ
 ಸುಲಭದರ್ಶನದಿಂದ ಬೆಂದವು ಜನದ ಭವಬೀಜ

ಲಲನೆಯರು ತಂತಮ್ಮ ನಯನಂ
 ಗಳಿಗೆ ದೇವನ ತಂದು ಸಮ್ಮದ
 ಪುಳಕಿತಾಂಗಿಯರಾದರೆಲೆ ಜನಮೇಜಯಕ್ಷಿತಿಪ

ಕಂಜಸಂಭವಪಿತನು ಬಂದನು
 ನಂಜಿನಲಿ ಪವಡಿಸುವ ಬಂದನು
 ಕುಂಜರನ ಮೊಱಿಗೆಳಿ ಸಲಹಿದ ದೇವ ತಾ ಬಂದ
 ಅಂಜಿದಸುರನ ಕಾಯ್ದ ಬಂದನು
 ಭಂಜನೆಗೆ ಬಲುಧೈವ ಬಂದನು
 ಅಂಜನೆಯಸುತನಾಳ್ ಬಂದನು ನೃಪತಿಯೋಲಗಕೆ

ದೇವ ಬಂದನು ತನ್ನ ನೆನೆವರ
 ಕಾವ ಬಂದನು ದೈತ್ಯಕುಲವನ
 ದಾವ ಬಂದನು ಭಾಗವತಜನಲೋಲುಪನು ಬಂದ
 ಭಾವಿಸುವೊಡಘಹಾರಿ ಬಂದನು
 ಮೋವಿ ಭಜಿಸಲು ತನ್ನ ಬೀಜುವ
 ದೇವ ಗದುಗಿನ ವೀರ ನರಯಣ ಬಂದನೋಲಗಕೆ

ಅರಸ ಬಂದನು ಭಾಗವತಜನ
 ಪರುಸ ಬಂದನು ಭಕ್ತವತ್ಸಲ
 ಕರುಣಿ ಬಂದನು ತನ್ನ ನೊಡೆದರೆ ಪದವನಂಕಿಸಿದ
 ಪರಮಪುರುಷೋತ್ತಮನು ಬಂದನು
 ದುರಿತ ದುರ್ಗವಿಭಾಡ ಬಂದನು
 ಸುರರ ಸಲಹುವ ದೇವ ಬಂದನು ನೃಪತಿಯೋಲಗಕೆ

ಕ್ಷೀರವಾರಿಧಿಶಯನ ಬಂದನು
 ವಾರಿಜೋದರ ಕೃಷ್ಣ ಬಂದನು
 ಧಾರಿಣಿಯ ಹೊಪ್ಪಿಗಳೆಯಲೋಸುಗ ಮನುಜವೇಷದಲಿ
 ಭೂರಿದೈತ್ಯರನೊರಸಿ ಕೌರವ
 ವಾರಿಧಿಯ ಮುಕ್ಕಳಿಸಲೆಂದೇ
 ಭೋರನೈತರುತರ್ದನಂಧನ್ಯಪಾಲನೋಲಗಕೆ

ಬರಲು ಮುರಹರಗಿದಿರುವಂದುದು
 ಸುರನದೀಜದ್ರೋಣಗೌತಮ
 ಗುರುಸುತಾದಿ ಸಮಸ್ತಭೂಪಚಮೂಪಸಂದೋಹ
 ಚರಣದಲಿ ಚಾಚಿದರು ಭೂಮಿ
 ಶ್ವರರು ಮಕುಟವನಂತತಾರಾ
 ಪರಿವೃತೇಂದುವಿನಂತೆ ಮೆಚ್ಚಿದುದು ಹರಿಯ ಪದನಖವು

ಅರಿದಲೈ ಮುರವೈರಿ ಸನಕಾ
 ದೈರ ಸಮಾಧಿಗೆ ಸುಳಿಯದಂಘ್ರಿಯ
 ದರುಶನದ ಫಲಭೋಗ ಸಾರಿತು ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯವಲೆ
 ಸುರನರೋರಗರೊಳು ಕೃತಾರ್ಥರು
 ನಿರುತ ನಾವಲ್ಲದಡೆ ನಿಮ್ಮಯ
 ಸರಸಿಜಾಂಘ್ರಿಯ ಸೇವೆ ದೊರಕುವುದಾವಮುನಿಗಳಿಗೆ

ಎಂದು ಗಂಗಾನಂದನನು ನಲ
 ವಿಂದ ಕೈಗೊಡೆ ಸುರಗಿರಿಯ ತುದಿ
 ಯಿಂದ ಮುರಿಮಿಂಚುಗಳ ಮುಗಿಲಿಳಿವಂತೆ ಭೂತಳಕೆ

ಅಂದು ನೀರಾಚಲನಿಕಾಯದ
ಸುಂದರಾಂಗದ ಕೌಸ್ತುಭಪ್ರಭೆ
ಯಿಂದ ಕಾಂಚನರಥವನಿಳಿದನು ದಾನವಧ್ವಂಸಿ

ಸಮರಸರ್ವಜ್ಞರುಗಳಂಘ್ರಿಗೆ
ನಮಿಸಿದರು ಬಹಳೋಲಗದ ಸಂ
ಭ್ರಮದ ಸಿರಿ ತಲೆವಾಗುತ್ತಿದ್ದುದು ನೊಸಲಕ್ಕೆಗಳಲಿ
ಕಮಲಗಣ್ಣಿನ ದೇವನೇ ಸಾ
ಕೆಮಗೆ ಮಾಡುವುದೇನೆನುತ ಕಡು
ಕುಮತಿ ಕೌರವನಿಳಿಯದಿದ್ದನು ಸಿಂಹವಿಷ್ಟರವ

ಸೇನಸು ಸೇರದ ದೇವನಿರಲಿ
ಮಣಿಯದಾತನ ಕಾಣುತವೆ ಧಾ
ರಿಣಿಯನೊತ್ತಿದನುಂಟದ ತುದಿಯಿಂದ ನಸುನಗುತ
ಮಣಿಖಚಿತ ಕಾಂಚನದ ಪೀಠದ
ಗೊಣಸು ಮುಱಿದುದು ನಭದಿ ಸುರಸಂ
ದಣಿಗಳಾ ಎನೆ ಕೆಡೆದುಬಿದ್ದನು ಹರಿಯಚರಣದಲಿ

ಧರಣಿಸತಿ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇ
ಲಿರದೆ ಬಹರೇ ನಾವು ಬಂದೇ
ಹರಸುವೆವು ತಪ್ಪಾವುದೆನುತ್ತಿದನು ಮಸ್ತಕವ
ಸುರನದೀಸುತ ಕೈಗೊಡಲು ಕೇ
ಸರಿಯ ಪೀಠಕೆ ದೇವ ಬಂದನು
ಕುರುಕ ಲಾಗ್ರಣಿಗಳ ಸುಸನ್ಮಾನವನು ಕೈಕೊಳುತ

ಹರಿಯ ಹರಿವಿಷ್ಟರದ ಬಲದಲಿ
 ಧರಣಿಪತಿ ಕುಳ್ಳಿದರ್ಶನಾತನ
 ಹಿರಿಯಮಗನೆಡವಂಕದಲಿ ಕರ್ಣಾದಿಗಳು ಸಹಿತ
 ಹರಿಯ ನೇಮವ ಕೊಂಡು ಸನ್ಮುನಿ
 ವರರು ಕುಳ್ಳಿದರ್ಶನದೀಸುತ
 ತರಿಸಿದನು ಪಡಿಗವನು ಹೊಂಗಲಸದ ಸುವಾರಿಗಳ

ಚರಣಯುಗಳವ ತೊಳೆದು ತೀರ್ಥವ
 ಶಿರದೊಳಾಂತು ಮಹಾನುಭಾವನ
 ದರುಶನದಿ ಮಮಜನ್ಮ ಸಫಲವೆನುತ್ತ ಕೈಮುಗಿದು
 ಪರಶುರಾಮಾದಿಗಳ ಮಿಗೆ ಸ
 ತ್ಕರಿಸಿ ಗಂಧಾಕ್ಷತೆಗಳಿಂದುಸ
 ಚರಿಸಿ ಹೊಂಬಟ್ಟಲಲಿ ವೀಳೆಯವಿತ್ತನನಿಬರಿಗೆ

ಕುಶಲವೇ ಕರುರಾಯ ಬಾರೈ
 ಮುಸುಡದುಗುಡವಿದೇನು ಬಾ ಎಂ
 ದಸುರರಿಪು ಕೌರವನ ಕರೆದನು ತನ್ನ ಸಮ್ಮುಖಕೆ
 ಉಸಿರಲಮ್ಮೆನು ಭಾವತನದೊಂ
 ದೆಸವ ಸಲುಗೆಗೆ ನೇಮವಾದರೆ
 ಬಿಸಜಲೋಚನ ಬಿನ್ನಹವನವಧರಿಸಬೇಕೆಂದ

ನೀವು ಬಿಜಯಂಗೈವಿರೆಂದು ಮ
 ಹಾವಿಲಾಸದೊಳಳವಡಿಸಿ ನಾ
 ನಾವಿಧದ ಷಡುರಸವ ತರುಣಿಯರಿಂದ ಸವೆಸಿದೆನು

ದೇವ ನಮ್ಮರವನಿಗೆ ಬಾರದೆ
ನೀವು ವಿದುರನ ಮನೆಯಲುಂಡಿರಿ
ಗೋವಳಿಗತನ ನಿಮ್ಮ ಮೈಸಿರಿ ತಪ್ಪದಾಯ್ತೆಂದ

ಈ ಕೃಪನನೀ ದ್ರೋಣನೀ ಗಂ
ಗಾಕುಮಾರನ ಮನೆಯ ಹೊಗದವಿ
ವೇಕಿ ತೋತ್ತಿನಮಗನ ಮನೆಯಲಿ ಹಸಿವ ನೂಕಿದಿರಿ
ಸಾಕಿದಾತನು ನಂದಗೋಪನು
ಕಾಕಬಳಸಲು ಸಲ್ಲದೇ ನಿಮ
ಗೇಕೆ ರಾಯರ ರೀವಿಯೆಂದನು ಕೌರವರರಾಯ

ಕುರುಪತಿಯ ಬಿಟ್ಟುನುಡಿಯ ಕೇಳಿದು
ಕರಣದಲಿ ಕೋಪಾಗ್ನಿಯುಕ್ಕಲು
ಕೆರಳಿ ನೀರ್ಭೀತಿಯಲಿ ನುಡಿದನು ವಿದುರನರಸಂಗೆ
ದುರುಳ ನೀ ನಿಂದಿಸಿದ ನುಡಿಗು
ತ್ತರವನೀಯಲದೇಕೆ ನಿಮ್ಮಯ
ವರಜನನಿಗಾದಿಯಲಿ ಗಂಡನದಾರು ಹೇಳೆಂದ

ತಾನಲೇ ತೋತ್ತಿನ ಮಗನು ಕೇಳೆ
ನೀನಲೆ ಅಜಪುತ್ರ ನಮ್ಮನು
ದಾನವಾಂತಕ ಬಲ್ಲನಿಬ್ಬರ ಹೆಚ್ಚುಕುಂದುಗಳ
ನೀನು ನಿನ್ನಯ ಕೊಂಕುಕೊಪತೆಯ
ಒಾನಿವೃದ್ಧಿಯನಜಿಯದನಿಬರ
ನೇನುಕಾರಣ ಜಪಿವೆ ಕುರುಪತಿಯೆಂದನಾ ವಿದುರ

ಕಡುಮುಳಿದು ಕಲಭೀಮ ನಿನ್ನಯ
 ತೊಡೆಗಳನು ಮುಞ್ಜಿವಾ ಸಮಯದಲಿ
 ಬಿಡದೆ ನಿನ್ನನು ಕಾಯಬೇಕೆಂದುಳುಹಿದೆನು ಧನುವ
 ಕೆಡೆನುಡಿಸಿಕೊಂಡಿನ್ನು ಕಾವೆನೆ
 ಮೊಡವಿಪತಿ ಕೇಳೆನುತ ವಿದುರನು
 ಹಿಡಿದ ಬಿಲ್ಲನು ಮುಞ್ಜಿದನಾ ಕುರುಸೇನೆ ಕಳವಳಿಸೆ

ಧನು ಮುಞ್ಜಿಯೆ ಗಾಂಧಾರಿಗತಲೋ
 ಚನರು ಮಮ್ಮಲಮುಞ್ಜಿದರು ಭೂ
 ಪನ ದುಗುಡ ಮಿಗಿಲಾಯ್ತು ಭೀಷ್ಮದ್ರೋಣರಳಲಿದರು
 ಮನದ ಹರುಷದೊಳಂದು ಮಧುಸೂ
 ದನನು ವಿದುರನ ತಿಳುಹಿ ಕೇಳೆಲೆ
 ಜನಪ ಕೌರವರಾಯ ನಮ್ಮಯ ಶೀಲ ಬೇಱಿಂದ

ಪ್ರಿಯದಲುಂಬುದು ಮೇಣು ವಿಪದಾ
 ಶ್ರಯದಲುಂಬುದು ವಾನವರಿಗಿದು
 ನಿಯತವಂತಲ್ಲಿದುವೆ ಕೇಳೈ ಕೌರವರರಾಯ
 ಪ್ರಿಯನು ನೀನೆಮಗಲ್ಲ ವಿಪದಾ
 ಶ್ರಯವು ತಾ ಮುನ್ನಿಲ್ಲ ನಿನ್ನಾ
 ಲಯದೊಳಂತೆಮಗೂಟ ಸಂಭವಿಸುವುದು ಹೇಳಿಂದ

ಹಗೆಯನುಣಿಸುವುದಾಗದೈ ವೈ
 ರಿಗಳ ನಿಲಯದೊಳನ್ನಪಾನಾ
 ದಿಗಳ ಕೊಳಲಾಗದು ನಿದಾನಿಸೆ ರಾಜನೀತಿಯಿದು

ಬಗೆಯೆ ನೀ ಪಾಂಡವರಿಗಹಿತನು
ವಿಗಡಪಾಂಡವರೆನ್ನ ಜೀವನ
ಹೆಗೆಯ ನಂಬುವೆನೆಂತು ಹೇಳ್ಳೆ ಕೌರವರರಾಯ

ಸೇರುವನು ಸಕಳಂಕಚಂದ್ರನು
ವಾರಿಧಿಗೆ ನೀನಖಿಳಗೋಪಿ
ಜಾರ ಜಾರೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೀ ಜೀವ ತಪ್ಪೇನು
ಆರು ತಮ್ಮಂದದ ಮಹಾತ್ಮರ
ಸೇರುವರಲೈ ಪಾಂಡುಪುತ್ರರ
ಕೂರುಮೆಗೆ ನಾನಂಜೆ ನೀ ಬಂದನುವ ಹೇಳೆಂದ

ಕುಲದವನ ಹೈದಯಾಂಧಕಾರವ
ಕಳಚಲೆಂದು ಹಿಮಾಂಶು ಹರಹಿದ
ನೆಳೆಯಬೆಳದಿಂಗಳನೆನಲು ಸುರರಿಪುಕುಲಾಂತಕನು
ತೊಳಪ ದಶನಮಯೂಖತತಿ ಹೊಳೆ
ಹೊಳೆಯೆ ನುಡಿದನು ತತ್ಸಭಾಮಂ
ಡಲಮಹಾಂಬುಧಿ ನುಡಿದೆಯೆ ತನಿಗಡಣವಡಗಿರಲು

ಅವಧಿ ಸವೆದುದು ಪಾಂಡವರು ನಿ
ನ್ನವರು ವನವಾಸಪ್ರಯಾಸದ
ಲವರು ನನೆದರು ಕೂಡಿಕೊಂಡಿಹುದಧಿಕಗುಣ ನಿನಗೆ
ಅವನಿಯರ್ಥವನೀವುದೀಯ
ಧ್ರುವದ ಬಾಳಿಕೆಯೊಳಗೆ ಪುರುಷಾ
ರ್ಥವನು ಸಂಚಿಸೆ ಕಲಿಯಬೇಹುದು ನೃಪತಿ ಕೇಳೆಂದ

ಅರಸುತನ ತನಗಧಿಕವಾಗುತ್ತ
 ಬರಬರಲು ಕಣ್ಣಾಲಿಗಳು ತರ
 ಹರಿಸಿ ಕಾಣವು ವರ್ತಮಾನದ ನೃಪರ ಬಳಕೆಯಿದು
 ಸಿರಿಯನುದವೆಂಬಧಿಕತಾಮಸ
 ದೊರಕಿದಕ್ಷಿಗೆ ನೀತಿಕಾಞರ
 ಸರಮವಚನಾಂಜನದಿ ಪ್ರಜ್ಞಲಿಸುವುದು ನಯವೆಂದ

ಕೋಶ ಬಲತಳತಂತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿದ
 ದೇಶ ದುರ್ಗವನಾತ್ಮ ಮಿತ್ರಮ
 ಹೀಶಜನವೆಂಬಿದುವೆ ಕೇಳ್ ಸಪ್ತಾಂಗಸನ್ನಾಹ
 ಈಶ ಬಲುಹುಂಟಲ್ಲಿ ಮಿತ್ರಮ
 ಹೀಶರೆಂಬುದು ಕೊಱಿತೆ ಪಾಂಡವ
 ರಾ ಸಹಾಯವು ಬರಲು ಬಳಕೆದಿರಿಲ್ಲ ನಿನಗೆಂದ

ಹೇಳಿದೀ ಸಪ್ತಾಂಗದೊಳಗೊಂ
 ದೇಳಿ ದಿಟವಾಗಿದ್ ನೃಪತಿಯ
 ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಸಂದೇಹವಱಿಯಾ ರಾಜನೀತಿಗಳ
 ಹೇಳಲಮ್ಮವರಿಲ್ಲ ಹಿತವರು
 ಹೇಳಿದರೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಿ ಕುರುಕುಲ
 ಮೌಳಿ ನಯದಲಿ ನಡೆಯಕಟೆಯೆಂದಸುರರಿವು ನುಡಿದ

ಸಾಮವೆಂಬುದು ರಾಜನೀತಿಗೆ
 ತಾ ಮನೋಹರರೂವು ಬದುಕುವ
 ಭೂಮಿಸಾಲರ ವಿನುತವಿಭವಕೆ ಮೂಲಬೀಜವಿದು

ಸಾಮತಪ್ಪಿದ ಬಳಿಕ ನೀತಿವಿ
ರಾಮವಾಗದೆ ಬಿಡದು ದಂಡದ
ಸೀನೆಯೆಂಬುದುಪಾಯದಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯತರವೆಂದ

ಮಾಡಿದಪಕಾರಂಗಳನು ಮುಱಿ
ದಾಡರವರತಿಮೋಹದಲಿ ನೀ
ಗೂಡಿ ಬದುಕುವ ನುಡಿಯ ನುಡಿವರು ನಮ್ಮ ಮನವುಱಿಯೆ
ಕಾಡಿನೊಳಗಾಡಿದರು ದುಃಖವ
ತೋಡಿದರು ನೀನವರಿಗುಚಿತವ
ಮಾಡಿ ನಾಡನು ಕೊಡುವುದೆಂದನು ದಾನವಧ್ವಂಸಿ

ವಿದುರನುತ್ಸವ ಕೃಪನ ಸನ್ಮದ
ನದಿಯನುಗನೊಲವಂಧನ್ಯಪನ
ಭೃದಯ ಕೇಳೆಂದಸುರರಿಪು ನಯನುಡಿಯ ಗಡಣಿಸಲು
ಮದದ ಮೈಗಾಡಿಕೆಯ ಮನಲೇ
ಪದ ಮಹಾಖಳ ನಡೆ ಮೊಗವಿಡೆ
ಬೆದಲಿಯಿದ್ದಂತಿದುರ್ದಾಯಾಸ್ಥಾನಜನವೆಲ್ಲ

ಬೆರಳ ಮಿಸೆಯಲಿಡುತ ಕಿಲುನಗೆ
ವೆರಸಿ ಕರ್ಣಾದಿಗಳ ವದನವ
ತಿರುಗಿನೋಡುತ ಹರಿಯ ನುಡಿಗಳ ಕಿವುಡುಗೇಳುತ್ತ
ಮರುಳುತನದಾಳಾಪವೇತಕೆ
ಮುರಮಥನ ಪಾಂಡವರ ಕಥನವ
ನೊರೆಯದಿರು ಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಬಾಧೆಯೆಂದನಾ ಭೂಪ

ಮಾವ ಮೊದಲು ಸಹಾಯ ಮಧ್ಯದೊ
 ಳಾ ವಿರಾಟನ ಸಖ್ಯ ಕಡೆಯಲಿ
 ನೀವು ಮನುಜೀವಾಹಿ ಎಂಬರಿ ನಿಮ್ಮ ಪಾಂಡವರ
 ನಾವು ಕಡೆಯಲಿ ಹೊಜಗು ನಮಗಿ
 ನ್ನಾವ ಭೂಪರ ಸಖ್ಯವಿದ್ದುದು
 ದೇವ ನಾಚಿಸಬೇಡ ಸಂಧಿಯ ಮಾತ ಮುಱಿಯಿಂದ

ಅವರು ನಮ್ಮೊಳು ಸರಸವಾಡುವ
 ಹವಣಿದಲ್ಲದೆ ರಾಜಕಾರ್ಯವ
 ನಿವಗೆ ಯೋಚಿಸಿ ಕಳುಹಿದಂದವೆ ಮೆಚ್ಚಿ ನಾನಿದನು
 ಬವರ ಬೇಕೇ ಬೇಡಿಕೊಂಬುದು
 ಅವನಿಗಿವನಿಯ ಮಾತ ನೀವಾ
 ಡುವರೆ ಪಾಂಡವರೇಕೆ ನಾವೇಕೆಂದು ಖಳ ನುಡಿದ

ಮಾಡು ಸಂಧಿಯ ನಮ್ಮ ವಚನಕೆ
 ಕೋಡದಿರು ಸವಿವಾತುಗಳ ನಿನ
 ಗಾಡುವವರಿಗೆ ಚಿತ್ತಗೊಡದಿರು ಹಿಮಣ ಹೊಗಿಸದಿರು
 ನಾಡ ನಾಲಗೆಗಳೆಯರೆಂದುನ
 ಮಾಡದಿರು ಪಾಂಡವನೃಪಾಲರ
 ಕೂಡೆ ಬಾಳಿಕೆ ಪಥ್ಯ ಕೇಳೆಂದಸುರರಿಪು ನುಡಿದ

ಅವರಿಗಿಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥದಲಿ ರಾ
 ಜ್ಯವನು ಕುಳಸಹಿತಿತ್ತು ನೀ ಪಾಂ
 ಡವಪ್ರತಿಷ್ಠಾಚಾರ್ಯನೆಂಬೀ ಬಿರುದ ಧರಿಸಿದಡಿ

ಅವನಿಯಲಿ ನಿನ್ನೊಡನೆ ತಲೆದೋ
ಉವ ನೃಪಾಲಕರಿಲ್ಲ ನುಡಿಗಳು
ಕಿವಿಗೆ ಕರ್ಕಶವೀಗಳಾದರೆ ತುದಿಗೆ ಲೇಸೆಂದ

ನೀತಿಗಾಲಯ ನಿಮ್ಮ ಸಿರಿವಿ
ಖ್ಯಾತಿಗಿದು ನೆಲೆ ಸಕಲಸೌಖ್ಯ
ವ್ರಾತಕಿದು ಸದ್ವಿಜವೆನಿಸಿತು ಕೌರವಾನ್ವಯವು
ಭೂತಳದ ಲೋಲುಪತೆಯಲಿ ಕುಲ
ಘಾತಕರು ತಾವೆಂಬಕೀರ್ತಿಗೆ
ಯೋತು ನೀ ನೆಲೆಯಾಗದಿರು ಕೇಳೆಂದನಸುರಾರಿ

ಧರೆಯ ನೃಪರಿಗೆ ಹಸ್ತಿನಾಪುರ
ದರಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಲಿ ಸಮಯವು
ದೊರಕಲಂತದು ಪುಣ್ಯವೆಂಬೀ ಸಾರ್ವಭೌಮತೆಯ
ಸಿರಿಗೆ ಪಾಂಡವರನ್ಯರಾದರೆ
ಮೆಱಿಯಬಲ್ಲದೆ ನಿನ್ನ ಸಿರಿ ಕಾ
ತರಿಗತನವನು ಮಾಣು ಕೇಳೆಂದಸುರರಿಪು ನುಡಿದ

ಯಮಜ ನಿನಗೊಳ್ಳಿದನು ಪಾರ್ಥನ
ಮಮತೆ ನಿನ್ನಲಿ ಹಿರಿದು ಭೀಮನ
ತಮದ ನುಡಿ ಹಿಂಗಿದುದು ನಕುಲನು ನಿನ್ನೊಳಿರಡಪಿಯ
ತಮತಮಗೆ ತಮ್ಮೈವರುಱಿ ನಿ
ನ್ನಮಲವಚನವ ಹಾರುತಿಹರು
ಭ್ರಮಿತನವ ಮಾಡದಿರು ನೀ ಸೋದರರ ಸಲಹೆಂದ

ಧರ್ಮಜನ ಕಡುಮೋಹವೆಂಬುದು
 ನಿಮ್ಮ ಚರಣದೊಳಿರಲಿ ಭೀಮನ
 ಬಿನ್ನು ತಮ್ಮೊಳಗಿರಲಿ ಫಲುಗುಣನೊಲುಮೆಯಂತಿರಲಿ
 ಎನ್ನು ಭೂಮಿಯೊಳರೆಯ ಬೇಡುವ
 ರೆನ್ನು ಬಂಧುಗಳಲ್ಲ ಸಂಧಿಗೆ
 ತಮ್ಮನೊಡಬಡನೆಂದು ದುಶ್ಯಾಸನನ ನೋಡಿದನು

ಬಂಧುಕೃತ್ಯದ ಮಾತು ಸೂರ್ಯಂ
 ಗಂಧಕಾರವು ಸೇರುವುದೆ ನಿ
 ಬಂಧದಲಿ ನಿವೇಕೆ ನುಡಿವಿರಿ ರಾಜಕಾರಿಯವ
 ಸಂಧಿಯಾಗದು ಪಾಂಡವರ ಸಂ
 ಬಂಧ ನಮಗೇಕೆಂದು ಕರುಣಾ
 ಸಿಂಧುವಿನ ಮೊಗನೋಡಿ ದುಶ್ಯಾಸನನು ಗರ್ಜಿಸಿದ

ಈ ಹರಿಯ ನುಡಿಗೇಳು ದೈವದ
 ಮೋಹ ತಪ್ಪಿದ ಬಳಿಕ ಸುಭಟರ
 ಸಾಹಸಕೆ ಹುರುಳಿಲ್ಲ ನಂಬದಿರೆಮ್ಮೆ ಬಲುಹುಗಳ
 ಆ ಹಿತವನೀಡಾಡದಿರು ವೈ
 ದೇಹಿಯನು ಸೆಜಿಗೆಯ್ಡ ಸ್ವಾಮಿ
 ದ್ರೋಹಿಯನು ಹೋಲದಿರು ಕೌರವ ಎಂದನಾ ಭೀಷ್ಮ

ನೆಲನ ಬೇಡುವ ಪಾಂಡವರ ಬುಜ
 ಬಲದೊಳಗೆ ಕುಂದಿಲ್ಲ ನೀತಿಯ
 ತಿಳುಹೆಲೈತಂದಸುರರಿಪು ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಲನಲ್ಲ

ಇಳೆಯೊಳರ್ಥವನೊಪ್ಪುಗೊಡು ಯದು
ಕುಲಲಲಾಮನ ನೇಮವನು ನೀ
ಸಲಿಸು ಕೆಡಿಸದಿರೀ ವಿಲಾಸವನೆಂದನಾ ದ್ರೋಣ

ಹಲವು ಹೊಲ್ಲೆಹಗಳನು ಪಾಂಡವ
ರೊಳಗೆ ನೆನೆದೆನು ಮುಚ್ಚುಮುಱಿಯೇ
ಕಿಳೆಯ ಲೋಭದಲವರ ಕೆಡಿಸುವ ಬಗೆಯ ನೆಗಳದೆನು
ನೆಲನ ಕೊಂಡೆನು ಜೂಜುಗಾಱರ
ವಿಲಗದಲಿ ಪಾಂಡವರ್ಗೆ ಪುನರಪಿ
ಹಳುವನೇ ಶರಣಲ್ಲದುಂಬೇ ಕೃಷ್ಣ ಹೇಳೆಂದ

ತಾಗುವಪಕೀರಿತಿಗೆ ಹೇಸುವ
ರಾಗಿ ಸತ್ಯವನುಳುಹಿ ಹಳುವವ
ಭೋಗಿಸಿದರದು ಕುಲಕೆ ಕುಂದೇ ಪಾಂಡುತನಯರಿಗೆ
ನೀಗಿದರು ವನವಾಸವನು ಸರಿ
ಭಾಗದವನಿಯ ಕೊಂಬ ಭಲವನು
ಹೋಗಬಿಡುವನೆ ಭೀಮನೆಂದನು ನಗುತ ಮುರವೈರಿ

ಕೊಡು ಕುಶಸ್ಥಳವನು ಕೃಕಸ್ಥಳ
ಪೊಡವಿವಾಸಂತಿಯನು ಕುಳವನು
ಕೊಡಿಸಿಕಳೆ ಸಿರಿಕರಣದವರಲಿ ವಾರಣಾವತವ
ಕೊಡು ನಿನಗೆ ಮನಬಹುದನೊಂದನು
ನಡಸಿಕೊಡುವೆನು ಪಾಂಡವರನವ
ಗಡೆಯತನ ನಿಂದಿರಲಿ ನೃಪ ಕೇಳೆಂದನಸುರಾರಿ

ಬೇಡಿದೊಂದೊಂದೂರು ನಮ್ಮಯ
 ನಾಡ ತಲೆಮಂಡೆಗಳು ರಾಜ್ಯದ
 ರೂಢಿಯೈದೂರುಗಳ ಬಳವಿಗೆ ಹಸ್ತಿನಾನಗರ
 ಬೇಡಲವನು ಮಾನ ನಿನಗುಂ
 ಟಾಡಲೇತಕೆ ನೆಲನನೀರಡಿ
 ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮಹಾತ್ಮ ನಿನಗಾನಂಜಿದಪೆನೆಂದ

ಕರೆದು ಮೂಱಡಿನೆಲನ ಧಾರೆಯ
 ನೆರೆದ ಬಲಿ ತಳಕಿಳಿದನ್ನೀ
 ಧರೆಯಲೈದೂರುಗಳನಿತ್ತಿನಗಾವ ಹದನಹುದೊ
 ಪರಮ ಪುರುಷನು ನೀನು ನಿನಗಾಂ
 ಶರಣುವೊಕ್ಕೆನು ಬಂದ ಪಥದಲಿ
 ಮರಳಿ ಬಿಜಯಂಗೈವುದೆಂದನು ಕೌರವರರಾಯ

ಸಲಲಿ ನೀ ಪಾಂಡವರೊಳೆತ್ತಿದ
 ಭಲದ ಬಳವಿಗೆಯಕಟ ನಿನ್ನೀ
 ಬಳಗ ಬದುಕಲಿ ಮತ್ತೆ ಸವೆಯಲಿ ಪಾಂಡುನಂದನರು
 ಜಲಧಿಮೇರೆಯ ಮಹಿಯೊಳೊಂದೇ
 ಸ್ಥಳವ ನೈವರಿಗೀವುದೆನೆ ಕಳ
 ವಳಿಗನವಗಡಿಸಿದನು ಜಜಿದನು ಜಗದ ಪಾಲಕನ

ನೆಲದೊಳರ್ಥವನೀವುದಿಲ್ಲಾ
 ಸ್ಥಳವನೈದನು ಮುನ್ನ ಕೊಡೆನೆ
 ನ್ನಿಳೆಯ ಭಾಗವನೀಯೆನಿನ್ನಿದಕೇಕೆ ಕೈವಾರ

ನೆಲನ ಕಡೆಯಲಿ ಮುಳ್ಳುಮೊನೆಯು
ಚ್ಚಳಿಪ ಧರಣಿಯನಿತ್ತಿನಾದಡೆ
ಬಳಿಕ ನೀ ನಗು ಹೋಗು ಕದನವ ಕೊಂಡುಬಾಯಿಂದ

ದನನ ಕಾವುದು ತಿರಿತೇ ಬನ
ಬನನ ತೊಳಲ್ಪುದು ಕಡೆಯನ್ನೈದಿತೆ
ಮುನಿಗಳನು ಬೋಳಿಗಳನೆಪಗಿಸಿಕೊಂಬುದನು ಬಿಸುಟು
ವನನಿಧಿಯನೆಡೆಗೊಂಡು ನಡುಹಾ
ವಿನಲಿ ಹಕ್ಕೆಯ ನುಡುಗಿ ನಮ್ಮೊಳು
ಮನಕತವ ನೀತಿದ್ದಲೋಸುಗ ಬಂದೆ ದಿಟವೆಂದ

ತಾತ ಹೆದಜದಿರೀ ಮುಕುಂದನ
ಕೈತವಕೆ ಬೆಚ್ಚದಿರು ಸಂದಿಯ
ಮಾತು ತಾನಿದು ಹೃದಯವೇ ಬೆಸಗೊಳ್ಳು ಮುರಹರನ
ಈತನಂತರ್ಯಾಮಿ ಜೀವ
ವ್ರಾತದಲಿ ಜನಜನಿತವೀ ಜಗ
ವೀತನಾಜ್ಞೆಯೊಳೊಲವುದೆಂದನು ಕೌರವರರಾಯ

ಎನ್ನ ಹೃದಯದೊಳಿರ್ದು ಮುಱುವನು
ಗನ್ನದಲಿ ಸಂಧಿಯನು ರಿಪುಗಳ
ನಿನ್ನ ತನ್ನವರಿವರೊಳಿದರ್ಪ ಹದನನಾಡಿಸುವ
ಭಿನ್ನನಂತಿರೆ ತೋಱು ಭಿನ್ನಾ
ಭಿನ್ನವೆನಿಸಿಯೆ ಮೆಱುವ ತಿಳಿಯಲ
ಭಿನ್ನನೀ ಮುರವೈರಿ ನಾವಿನ್ನಂಜಲೇಕೆಂದ

ಹಳಚುವವು ಹಾಹೆಗಳು ಸೂತ್ರವ
 ನಲುಗಿದರೆ ತತ್ಪುಣ್ಯ ಪಾಪಾ
 ವಳಿಗಳಾ ಹಾಹೆಗಳಿಗುಂಟೇ ಸೂತ್ರಧರನಿರಲು
 ಕೊಲುವನನ್ಯರನನ್ಯರಿಂದವೆ
 ಕೊಲಿಸುವನು ಕಮಲಾಕ್ಷನಲ್ಲದೆ
 ಯುಳಿದ ಜೀವವ್ರಾತಕೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲೆಂದ

ನಾವು ಸಂಧಿಯನೊಲಿವೆವೆಮ್ಮಯ
 ಭಾವದಲಿ ಹುಳುಕಿಲ್ಲ ಸಂಸೃತಿ
 ದೇವನಭಿಮತವಲ್ಲ ಬಲ್ಲಿನು ಮುರಹರನ ಮನವ
 ನೀವು ಮೇಗರೆಯಜಿತದವರೇ
 ರಾವಣಾರಿಯ ಬಗೆಯನಜಿಯಿರಿ
 ಸಾವೆನೀತನ ಕೈಯಬಾಯಲಿ ಭೀತಿ ಬೇಡೆಂದ

ಇಳಿದನವನಿಗೆ ಧಾರುಣಿಯ ಹೊಜಿ
 ಗಳೆಯಲೋಸುಗವಿಲ್ಲ ನವ್ಮೊಳ
 ಗೊಳಗೆ ವೈರವ ಬಿತ್ತಿ ಬಜಿಕ್ಕೈವನು ಮಹಾಬಲವ
 ಭಲಕೆ ಮಣಿಯದೆ ರಾವಣಾದಿಗ
 ಳಳದರಿದಲಾ ಕೀರ್ತಿ ಕಾಯವಿ
 ದಳವುದಗ್ಗದ ಕೀರ್ತಿಯುಳಿವುದು ಅಂಜಲೇಕೆಂದ

ಮಣಿದು ಬದುಕುವನಲ್ಲ ಹಗೆಯಲಿ
 ಸೆಣಸಿ ಬಿಡುವವನಲ್ಲ ದಿಟ ಧಾ
 ರುಣಿಯ ಸಿರಿಗಳಸುವವನಲ್ಲಳುಕಿಲ್ಲ ಕಾಯದಲಿ

ರಣಮಹೋತ್ಸವವೆನ್ನ ಮತ ಕೈ
ದಣಿಯೆ ಹೊಯ್ದಾಡುವೆನು ಕೃಷ್ಣನ
ಕೆಣಕಿದಲ್ಲದೆ ವಹಿಲದಲಿ ಕೈವಲ್ಯವಿಲ್ಲೆಂದ

ಮನದೊಳಗೆ ನಗುತಸುರರಿಪು ಮು
ನ್ನಿನ ಮನುಷ್ಯಾಕಾರವನು ಮಗು
ಳನುಕರಿಸಿ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಭೀಷ್ಮರಿಗೆಂದನೀ ಹದನ
ಜನಪಕೌರವ ಪಾಂಡುನಂದನ
ರೆನಗೆ ಸರಿಯಾ ಚಿಂತೆಯೆಮಗೇ
ಕೆನುತ ರಾಜಾಲಯವನಸುರಧ್ವಂಸಿ ಹೊಜವಂಟ

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ-ಭಾರತ
(೧೪೩೦)

೭೫. ದೃತಾರನ ಕೈವಾರ

ಇನತನೂಜನ ಕೂಡೆ ಮೈದುನ
ತನದ ಸರಸವನೆಸಗಿ ರಥದೊಳು
ದನುಜರಿಪು ಬರಸೆಳೆದು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದನು ಪೀಠದಲಿ
ಎನಗೆ ನಿಮ್ಮಡಿಗಳಲಿ ಸಮಸೇ
ವನೆಯೆ ಜೀಯ ಮುರಾರಿಯಂಜುವೆ
ನೆನಲು ತೊಡೆಸೋಂಕಿನಲಿ ಸಾರಿದು ಶೌರಿಯಿಂತೆಂದ

ಭೇದವಿಲ್ಲೆಲೆ ಕರ್ಣ ನಿಮ್ಮೊಳು
ಯಾದವರು ಕೌರವರೊಳಗೆ ಸಂ
ವಾದಿಸುವುದನ್ವಯದ ಮೊದಲೆರಡಿಲ್ಲ ನಿನ್ನಾಣೆ
ಮೇದಿನೀಪತಿ ನೀನು ಚಿತ್ತದೊ
ಳಾದುದಿಲ್ಲವೆನುತ ದಾನವ
ಸೂದನನು ರವಿಸುತನ ಕಿವಿಯಲಿ ಬಿತ್ತಿದನು ಭಯವ

ದಾನವಾಂತಕ ಬಿಸಸು ವಂಶವಿ
ಹೀನನನು ನಿಮ್ಮಡಿಗಳೊಡನೆ ಸ
ಮಾನಿಸುವರೇ ಸಾಕೆನುತ ತಲೆವಾಗಿ ಕೈಮುಗಿಯೆ
ಮಾನನಿಧಿ ನನ್ನಾಣೆ ಬಾರೈ
ನೀನು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹವಣೆ ವರ
ಭಾನುವಂಶಲಲಾಮ ನೀ ರಾಮಂಗೆ ಸರಿಯೆಂದ

ಕಳೆದು ಕೊಂಡನು ವೀಳೆಯವನಂ
ಜುಳಿಯಲಾತಂಗಿತ್ತು ಕರ್ಣನ
ಕೆಲಕೆ ಬರಸೆಳೆದವನ ಕರದೊಳು ಕರತಳವನಿಕ್ಕಿ

ಎಲೆ ದಿವಾಕರತನಯ ನಿನ್ನಯ
ಉಲವನಪ್ರಿಯೆಯಲಾ ಸುಯೋಧನ
ನಲಿ ವೃಥಾ ಸೇವಕತನದಲಿಹುದುಚಿತವಲ್ಲೆಂದ

ಲಲನೆ ತಾ ಪಡೆದೈದು ಮಂತ್ರಂ
ಗಳಲಿ ಮೊದಲಿಗ ನೀನು ನಿನ್ನಯ
ಬಳಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರದೇವ ಮೂಷನೆಯಾತ ಕಲಿಭೀಮ
ಫಲಗುಣನು ನಾಲ್ಕನೆಯಲ್ಲೈದನೆ
ಯಲಿ ನಕುಲಸಹದೇವರಾದರು
ಬಳಿಕ ಮಾದ್ರಿಯೊಳೊಂದುಮಂತ್ರದೊಳಿಬ್ಬರುದಿಸಿದರು

ಅದಪ್ರಾಣಿ ಪಾಂಡವರೊಳ್ಳೆವರ
ಮೊದಲಿಗನು ನೀನಿರಲು ಧರಣಿಯ
ಕದನವಿತ್ತಂಡಕ್ಕೆ ಕಾಮಿತವಲ್ಲ ಭಾವಿಸಲು
ಇದು ನಿದಾನವು ಕರ್ಣ ನಿನ್ನ
ಭೃದಯವನೆ ಬಯಸುವೆನು ನಿನ್ನಯ
ಪದಕೆ ಕೆಡಹುವೆನ್ನೆವರನು ನಡೆಯನ್ನಸಂಗಾತ

ನಿನಗೆ ಹಸ್ತಿನಪುರದ ರಾಜ್ಯದ
ಘನತೆಯನು ಮಾಡುವೆನು ಕೌರವ
ಜನಪ ಪಾಂಡವಜನಪರೋಲೈಸುವರು ಗದ್ದುಗೆಯ
ನಿನಗೆ ಕಿಂಕರರೆರಡುಸಂತತಿ
ಯೆನಿಸಲೊಲ್ಲದೆ ನೀನು ದುರ್ಯೋಧನ
ಧನನ ಬಾಯ್ಬಿಡುಲಕೆ ಕೈಯಾನುವರೆ ಹೇಳೆಂದ

ಎಡದ ಮೈಯಲಿ ಕೌರವೇಂದ್ರನ
 ಗಡಣ ಬಲದಲಿ ಪಾಂಡುವುತ್ರರ
 ಗಡಣವಿದಿರಲಿ ಮಾದ್ರಮಾಗಧಯಾದವಾದಿಗಳು
 ನಡುವೆ ನೀನೋಲಗದೊಳೊಪ್ಪುವ
 ಕಡುವಿಲಾಸವ ಬಿಸುಟ್ಟು ಕುರುಪತಿ
 ನುಡಿಸೆ ಜೀಯ ಹೆಸಾದನೆಂಬುದು ಕಷ್ಟ ನಿನಗೆಂದ

ಶೌರಿಯದಲಿದಿರಿಲ್ಲ ಕುಲದಲಿ
 ಸೂರಿಯನಸುತನೊಡನೆ ಹುಟ್ಟಿದ
 ವೀರರಗ್ಗದ ಪಾಂಡುತನಯರು ನಿನ್ನ ವೈಭವಕೆ
 ಆರು ಸರಿಯೈ ಕರ್ಣ ನಡೆ ನಡೆ
 ಧಾರುಣೀಪತಿಯಾಗಿ ನೀನಿರೆ
 ವೈರವಿತ್ತಂಡಕ್ಕೆ ಬಳಿಕಿಲ್ಲೆಂದನಸುರಾರಿ

ಕೊರಳ ಸೆರೆ ಹಿಗ್ಗಿದುವು ದೃಗುಜಲ
 ವುರವಣಿಸಿ ಕಡುನೊಂದನಕಟಾ
 ಕುರುಪತಿಗೆ ಕೇಡಾದುದೆಂದನು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ
 ಹರಿಯ ಹಗೆ ಹೊಗೆದೋಪಿದುರುಹದೆ
 ಬಜುದೆ ಹೋಹುದೆ ತನ್ನ ವಂಶವ
 ನಜುಹಿ ಕೊಂದನು ಹಲವುಮಾತೇನೆಂದು ಚಿಂತಿಸಿದ

ಕಾದಿ ಕೊಲುವಡೆ ಪಾಂಡುಸುತರು ಸ
 ಹೋದರರು ಕೊಲಲಿಲ್ಲ ಕೊಲ್ಲದೆ
 ಕಾದಿನಾದಡೆ ಕೌರವಂಗವನಿಯಲಿ ಹೊಗಲಿಲ್ಲ

ಭೇದದಲಿ ಹೊಕ್ಕಿಜ್ಜಿದನೋ ಮಧು
ಸೂದನನು ತಾನಕಟೆನುತ ಚಿಂ
ತೋದಧಿಯಲ್ಲದಂತೆ ಮೌನದೊಳರ್ಥನಾ ಕರ್ಣ

ಏನು ಹೇಳಿ ಕರ್ಣ ಚಿತ್ತ
ಗಲ್ಲನಿಯಾವುದು ನಿನಗೆ ಕುಂತೀ
ಸೂನುಗಳ ಬೆಸಗೈಸಿಕೊಂಬುದು ಸೇರದೇ ನಿನಗೆ
ಹಾನಿಯಿಲ್ಲೆನ್ನಾಣೆ ನುಡಿದು
ಮ್ಮಾನವೇತಕೆ ಮರುಳುತನ ಬೇ
ಡಾನು ನಿನ್ನಪಡೆಸೆಯ ಬಯಸುವನಲ್ಲ ಕೇಳಿಂದ

ಮರುಳುಮಾಧವ ಮಹಿಯ ರಾಜ್ಯದ
ಸಿರಿಗೆ ಸೋಲುವನಲ್ಲ ಕೌಂತೀ
ಯರುಸುಯೋಧನರೆನಗೆ ಬೆಸಗೈವಲ್ಲ ಮನವಿಲ್ಲ
ಹೊರಿದ ದಾತಾರಂಗಿ ಹಗೆಗಳ
ಶಿರವನರಿದೊಪ್ಪಿಸುವೆನೆಂಬೇ
ಭರದಲಿರ್ಡೆನು ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಕೊಂದೆ ನೀನೆಂದ

ಒಡನೆಹುಟ್ಟಿದರೆಂಬ ಕಥನವ
ನೆಡೆಗೊಡದೆ ಬಣ್ಣಿಸಿದೆ ಪಾಂಡವ
ರಡಗುಬಾಣಕೆ ಬಲಿಯೆನಿಸ್ಪೀ ಫಲವ ಮಾಡಿಸಿದೆ
ನುಡಿದು ಫಲವೇನಿನ್ನು ಕೌರವ
ರೊಡೆಯನಾದಂತಹನು ಬಾರೆನು
ಪೊಡವಿಯಲಿ ನೀ ಹರಹಿಕೊಳು ನಿನ್ನವರ ನಿಲಿಸೆಂದ

ಹಲವು ವಾತೇನಖಿಜನವೆ
 ನ್ನುಳವ ಸೊಗಸದು ಕೌರವೇಶ್ವರ
 ನೊಲವು ತಪ್ಪಿಸಿ ಭುವನದೊಳಗೆನಗಾಪ್ತಜನವಿಲ್ಲ
 ಸಲಹಿದನು ಮನ್ನಣೆಯಲೆನಗ
 ಗ್ಗುಳಕೆಯಲ್ಲದೆ ಹೀನವೃತ್ತಿಯ
 ಬಳಸಿ ನಡಸನು ಕೌರವೇಂದ್ರನನೆಂತು ಮುಱಿದಪೆನು

ನೋಡಿ ದಣಿಯನು ನಿಚ್ಚಲುಚಿತವ
 ಮಾಡಿ ದಣಿಯನು ಬಿರುದ ಹೊಗಳಿಸಿ
 ಹಾಡಿ ದಣಿಯನು ಮಾನನಿಧಿಯನದೆಂತು ಮುಱಿದಪೆನು
 ಕಾಡಲಾಗದು ಕೃಷ್ಣ ಖಾತಿಯ
 ಮಾಡಲಾಗದು ಬಂದೆನಾದಡೆ
 ರೂಢಿ ಮೆಚ್ಚಿದು ಕೌರವನ ಹಗೆಹರಿಬ ತನಗೆಂದ

ವೀರಕೌರವರಾಯನೇ ದಾ
 ತಾರನಾತನ ಹಗೆಯೆ ಹಗೆ ಕೈ
 ವಾರವೇ ಕೈವಾರವಾದಂತಹೆನು ಕುರುನೃಪತಿ
 ಶೌರಿ ಕೇಳಿ ನಾಳೆ ಸಮರದ
 ಸಾರದಲಿ ತೋಱುವೆನು ನಿಜಭುಜ
 ಶೌರಿಯದ ಸಂಪನ್ನತನವನು ಪಾಂಡುತನಯರಲಿ

ಅರುಣಜಲರಾಜ್ಯದಲಿ ಬಂಬಲು
 ಗರುಳ ಚರುವಿನಲೆಲುವಿನೊಟ್ಟಲ
 ಬೆರಳ ಸಮಿಧೆಯಲಡಗಿನಖಿಳಾಹುತಿಯ ರಚನೆಯಲಿ

ನರಕಪಾಲದ ಪಾತ್ರೆಗಳ ತಿಲ
ದೊರಳೆಗಳ ಕೇಶೌಘದರ್ಭಾಂ
ಕುರದಲಾಹವಯಜ್ಞದೀಕ್ಷಿತನಹೆನು ಕೇಳೆಂದ

ಮಾರಿಗೌತಣವಾಯ್ತು ನಾಳಿನ
ಭಾರತವು ಬಹು ಜೀವ ಹರೆಯಲು
ಕೌರವನ ಋಣ ಹಿಂಗೆ ರಣದಲಿ ಸುಭಟಕೋಟಿಯನು
ತೀರಿಸಿಯೆ ಪತಿಯವಸರಕ್ಕೆ ಶ
ರೀರವನು ನೂಕುವೆನು ನಿನ್ನಯ
ವೀರರೈವರ ನೋಯಿಸೆನು ರಾಜೀವಸಖನಾಣಿ

ಎನಲು ಕರ್ಣನ ದೃಢವ ಕಂಡನು
ಮನದೊಳುತ್ತಾಹಿಸಿದನಾದಡೆ
ತನಯರೈವರ ಹದನು ನಿನ್ನದು ಬಲುಹ ಮಾಡಿದಡೆ
ಮನಕೆ ಖತಿಯಹುದಱುಹದದಿದಡೆ
ಯೆನಗೆ ಗುಣವಲ್ಲೆಂಬಕಾರಣ
ವಿನಿತನಾನಱುಹಿದೆನು ನೀ ಸುಖಿಯಾಗು ಹೋಗಿಂನ

ಬಂದರೊಳ್ಳಿತು ಬಾರದಿದ್ದಡೆ
ಕಂದ ಕೇಳೆ ಮಧುರವಚನದಿ
ಮಂದಮತಿಯನು ತಿಳುಹಿ ತಮ್ಮಂದಿರಿಗೆ ರಾಜ್ಯವನು
ಇಂದು ಕೊಡಿಸುವುದುಚಿತ ಸಂಪ್ರತಿ
ಗಿಂದು ಸೇರಿಸು ನಿನ್ನ ಮಾತನು
ಹಿಂದುಗಳೆಯನು ಕೌರವೇಶ್ವರನೆಂದನಸುರಾರಿ

ಮಸೆದುದಿತ್ತಂಡಕ್ಕೆ ಮತ್ಸರ
 ವಸಮಸಂಗರವೀಗ ನೀತಿಯು
 ನುಸುರಿದಡೆ ಮನಗಾಣನೇ ಕೌರವಮಹೀಶ್ವರನು
 ವಿಷಮನದ ಕಟ್ಟಾಳು ಮಂತ್ರವ
 ನೆಸಗಲಾಗದು ತನ್ನ ವೀರಕೆ
 ಮಸುಳಹುದು ಮುರವೈರಿ ಸಂಧಿಯನಱಿಯೆ ನಾನೆಂದ

ಕಳುಹಬೇಹುದು ದೇವ ದಿನಪತಿ
 ಯಿಳಿದನಪರಾಂಬುಧಿಗೆ ಸಂಪ್ರತಿ
 ಯಳಿದಹೊತ್ತಿಂದೀಗ ನೆಟ್ಟನೆ ನೀವು ಪಾಂಡವರು
 ಹುಲುಸರವಿ ಹಾವಹುದು ಹುತ್ತಿನ
 ಬಳಿಯಲಿರಲಜ್ಜರಿಗೆ ಹಿಸುಣರ
 ಬಳಕೆ ಹೊಗುವುದು ಕಳುಹಬೇಕೆಂದೆಱಗಿದನು ಪದಕೆ

ಬೀಳುಕೊಂಡನು ಮನೆಗೆ ಬಂದು ವಿ
 ಶಾಲಮತಿ ಚಿಂತಿಸಿದನಾ ಸಿರಿ
 ಲೋಲ ಮಾಡಿದ ಮಂತ್ರ ಮನದಲಿ ನಟ್ಟು ಬೇರ್ವಯಿ
 ಕಾಳುಮಾಡಿದನಕಟ್ಟ ಕೌರವ
 ಬಾಳಲಱಿಯದೆ ಕೆಟ್ಟನೀ ಗೋ
 ಪಾಲ ಬಱಿದೇ ಬಿಡನು ಜೀವನ ಕೊಳ್ಳದಿರನೆಂದ

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ-ಭಾರತ
 (೧೪೩೦)

೭೬. ಸುರನದೀನಂದನನ ಹರಕೆ

ಏಳನೆಯ ದಿವಸದ ಮಹಾರಥ
ರೂಳಿಗವು ಹಿರಿದಾಯ್ತು ಕುರುಭೂ
ಪಾಲಕನ ತನ್ಮಂದಿರಳಿದುದು ದಿವಸವೆಂಟಿಲಿ
ಕೋಲ ನೊನೆಯಲಿ ಕೃಷ್ಣರಾಯನ
ನೋಲಗಿಸಿ ಮೆಚ್ಚಿಸಿದನಾ ಕ
ಟ್ಟಾಳು ಭೀಷ್ಮನ ದಿವಸವೊಂಬತ್ತಾಯ್ತು ಸಮರದಲಿ

ಇರುಳು ಕೃಷ್ಣನ ಹೊರಗೆ ಬಂದನು
ಧರಣಿಪತಿ ದುಗುಡದಲಿ ನಿಜಸೋ
ದರರು ಸಹಿತ ಮುರಾರಿಯಂಸ್ಥಿಗೆ ನಮಿಸಿ ಕೈಮುಗಿದು
ಸುರನದೀಸುತನಖಿಲ ಸೇನೆಯ
ನೊರಸಿದನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಖಾತಿಯ
ಧರಿಸಿದನು ಜಯವಧುವನ ವರಿಸಿದ ದೇವ ಕೇಳೆಂದ

ನೆಹಿವಣಿಗೆಗುಂದಿತ್ತು ಬಲ ಕೈ
ಮಹಿದರದಟರು ಬಿರುದ ಭಟರಿಗೆ
ಬೆಜಗು ಬಲಿದುದು ಹೂಣೆಗರ ಹೋರಟೆಗಳಳುಕಿದವು
ನೆಹಿ ಸುಗಿದ ಹುಲಿಯಂತೆ ಬರಿಕೈ
ಮುಱಿದ ಮದಗಜದಂತೆ ಚಿತ್ರದ
ಲುಱುವ ಕೇಸರಿಯಂತೆ ಮೆಹಿದಿದೆ ನಮ್ಮ ಬಲವೆಂದ

ಹಾಱಿದವು ಹೆಸರುಗಳು ಭಂಗದ
ಸೂಱಿಗಳ ಕಟ್ಟಿದರು ಮಿಗೆ ತಲೆ
ಮಾಱುಗಳು ಮರಳಿದರು ರಣಹೇಡಿಗಳ ಬಗೆಯಂತೆ

ದೂಜಲಜ್ಜೆಯೆನು ಸುಭಟರಿಗೆ ಮನ
ಬೇಜಿ ನುಡಿ ಬೇಜಾಯ್ತು ಸಮರದೊ
ಳೇಜಿತಿಂಗುಜಿದಿಂದು ದಣಿದುದು ನಮ್ಮ ಬಲವೆಂದ

ಹರಿದುದಿಂದಿನ ದಿನಕೆ ಶತಸಾ
ವಿರ ಮಹೀಶರು ಯಮನ ನಗರಿಗೆ
ಸಂದುದುಳಿದರ ದಿಟ್ಟತನ ಗಾಂಗೆಯನುಪಟಳಕೆ
ಅರಿಪಯೋನಿಧಿಬಡಬನನು ಗೆಲ
ಲರಿದು ಜೀಯ ಮುಕುಂದ ನೀನೇ
ಕರುಣಿಸೈ ವನವಾಸವೋ ನಮಗೇನು ಗತಿಯೆಂದ

ಮುಗುಳುನಗೆ ನಸುವೊಳೆಯೆ ಭೀಮಾ
ದಿಗಳಿಗೆಂದನು ಕೃಷ್ಣನರಸಗೆ
ಕೊಗಸು ಬನವಲಿ ಬಜಿಯ ಮನವೀ ಕದನಕೇಳಿಯಲಿ
ಎಗಡತನವಂತಿರಲಿ ಭೀಷ್ಮನ
ಬೆಗಡುಗೊಳಿಸಲು ಹರನ ಹವಣ
ಲ್ಲಗಣಿತನ ಸಾಮದಲಿ ಮಜಿಯಲುಬೇಕು ನಾವೆಂದ

ದಂಡನೆಯ ತಜುಬಿದರೆ ಗುಣದಲಿ
ಖಂಡಿಸುವುದಿದಿರಾದ ತರುಗಳು
ದಿಂಡುಗೆಡೆವವು ತೊಜಿಗೆ ಮಣಿದರೆ ಗೇಕು ಬದುಕುವುದು
ಚಂಡಬಲನೀ ಭೀಷ್ಮ ಮುಳಿದರೆ
ಖಂಡಪ ಶುವ ಗಣಿಸನೆನೆ ಖರ
ದಂಡನಾಭನ ಮತಕೆ ನೃಪತಿ ಹಸಾದವೆನುತಿದ

ಇರುಳು ಗುಪಿತದಲವನಿಪತಿ ಸೋ
 ದರರು ಮುರರಿಪು ಸಹಿತ ಬಂದನು
 ಸುರನದೀನಂದನನ ಮಂದಿರಕಾಗಿ ವಹಿಲದಲಿ
 ಕರೆದು ಪಡಿಹಾಜರಿಗೆ ಬಂದುದ
 ನಱುಹಲವದಿರು ಹೊಕ್ಕು ಸಮಯವ
 ನಱಿದು ಭೀಷ್ಮಂಗೀ ಹದನ ಬಿನ್ನಹವ ಮಾಡಿದರು

ಬಂದನೇ ಧರ್ಮಜನು ಮುರರಿಪು
 ತಂದನೇ ಕೌರವರನಕಟಾ
 ಕೊಂದನೇ ಶಿವಶಿವಯೆನುತ ಮೌನದಲಿ ಮುಳುಗಿದು
 ಮಂದಿಯನು ಹೊಜಿಗಿರಿಸಿ ಬರಹೇ
 ಳೆಂದರಾಗಲೆ ಕೃಷ್ಣ ಕೊಂತೀ
 ನಂದನರು ಬರಲಿದಿರುವಂದನು ಭೀಷ್ಮ ವಿನಯದಲಿ

ಅಜಿಸಿ ಹೊಗಲಾಮ್ನಾಯನಿಕರಕೆ
 ತೆಜುಗುಡದ ಪರಸ್ಪರೂಪನು
 ಕುಱುಹುಗೊಂಡರೆ ಮಂದಿವಾಳವೆ ದೇವ ನೀನೊಲಿದು
 ಅಜಿಸಿಕೊಂಡೈತರಲು ತಾನೈ
 ಸಜವನಾಗಲಿ ನಿನ್ನ ಭೃತ್ಯನ
 ಹೊರೆವ ಪರಿಯಿದು ಕೃಷ್ಣ ಜಯಜಯಯೆನುತ ನಿಡುಗೆಡೆದ

ನಗುತ ಹರಿ ಗಂಗಾಕುಮಾರನ
 ನೆಗಹಿದನು ಬಳಕಿವರು ರತುನಾ
 ಳಿಗಳ ಕಾಣಿಕೆಯಿತ್ತು ವೈಯಿಕ್ಕಿದರು ಭಕುತಿಯಲಿ

ತೆಗೆದು ಬಿಗಿಯಪ್ಪಿದನು ಯಮಜಾ
 ದಿಗಳ ಮನ್ನಿಸಿ ವೀಳೆಯವನಿ
 ತ್ತೊಗುಮಿಗೆಯ ಹರುಷದಲಿ ಹೊಂಪುಳಿಯೋದನಾ ಭೀಷ್ಮ

ಅರಿಯ ಬೀಡಿದು ರಾಯನನುಜರು
 ದುರುಳರುಚಿತಾನುಚಿತಗೇಡಿಗ
 ಳಿರುಳು ದೊರೆಗಳು ನೀವನಾಲೋಚಿತದಲೈತಹರೆ
 ಹರಿಯ ಬಲುಹುಂಟಾದಡೆಯು ಧಿ
 ಕ್ಕರಿಸಬಾರದು ರಾಜಮಂತ್ರವ
 ನರಸ ಸಾಕೆನ್ನೇನು ಬಂದುದು ಹೇಳು ನೀನೆಂದ

ಅಜಿಯನುಚಿತವನೆಮ್ಮ ಭಾರದ
 ಹೊಜಿಗೆ ನಿಮ್ಮದು ಕೃಷ್ಣನದು ನಾ
 ವಜಿದರೆಯು ಮೇಣ್ ಮಜಿದರೆಯು ರಕ್ಷಕರು ನೀವೆವುಗೆ
 ಅಜಿಯನೇನುವನೆಂದು ಸಲಹಲು
 ಮಜಿವಳೇ ಬಾಲಕನ ತಾಯ್ ನೀ
 ನುಜುವ ವಜ್ರದ ಜೋಡು ನಮಗಿರೆ ಭೀತಿಯೇಕೆಂದ

ಎಮಗೆ ಜಯವೆಂತಹುದು ರಾಜ್ಯ
 ಭ್ರಮೆಯ ರಾಜಸಬುಧ್ಧಿಗಳು ವಿ
 ಕ್ರಮವಿಹೀನರು ನಾವು ನೀವ್ ತ್ರಿಲೋಕ್ಯವಿಜಯಿಗಳು
 ಸಮರ ಸೋತುದು ನಮ್ಮ ಸುಭಟರು
 ಯಮನ ಸೇವಕರಾಯ್ತು ಕೃಪೆಯಿಂ
 ದೆಮಗೆ ನಿಮ್ಮಭಿಮತವ ಬೆಸಸುವುದೆಂದನಾ ಭೂಪ

ತೀದುದೆಮ್ಮಯ ಸೇನೆ ನಸುಸೂ
ಪ್ಪಾದುದಿಲ್ಲಿರಿಸೇನೆ ನಿಮ್ಮನು
ಕಾದಿ ಗೆಲುವರೆ ಮೊಲೆಯನೂಡಿದ ತಾಯಿ ಜಾಹ್ನವಿಯೆ
ಕಾದಿದೆವು ಕಟ್ಟಿದೆವು ಗೆಲಿದೆವು
ಮೇದಿನಿಯ ನಾವಿನ್ನು ಮುನ್ನಿನ
ತೀದ ವನವಾಸಕ್ಕೆ ನೇಮವ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹೆಂದ

ಮನ್ನಿಸುವಡೀಯುಭಯರಾಯರು
ನಿನ್ನ ಮೊಮ್ಮಂದಿರುಗಳದಜಿರೊಳು
ನಿನ್ನ ಕುಣಿಕೆಯೊಳಹುದು ಕುಂತೀಸುತರ ಜೀವನವು
ನಿನ್ನನೇ ನಂಬಿಹರು ನೀನೇ
ಮುನ್ನ ಶಿಶುತನದಲ್ಲಿ ಸಲಹಿದೆ
ಮನ್ನಣೆಯ ನೀ ಬಲ್ಲೆಯೆಂದನು ದಾನವಧ್ವಂಸಿ

ಎನಲು ಮೊಮ್ಮಂದಿರುಗಳಲಿನ
ಘನತೆಯ ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳಿದು
ನನೆದುದಂತಃಕರಣ ಕಂಬನಿದುಂಬಿದನು ಭೀಷ್ಮ
ಎನಗೆ ಕಾಲ ಸಮೀಪ ಮಗನೇ
ನಿನಗೆ ಭಯ ಬೇಡನ್ನು ಕುರುಪತಿ
ದನುಜವೈರಿಗೆ ತಪ್ಪಿದಾಗಲೆ ನಿಮಗೆ ಜಯವೆಂದ

ಕೊಂದೆನಗಣಿತ ರಾಯರನು ತಾ
ಮಂದಿಯನು ನಿನಗಾನು ಮುನಿಯೆನು
ಬಂದು ಪಾರ್ಥನ ರಥವ ತಡೆದರೆ ನೀವು ಧೃತಿಗಿಡದೆ

ಇಂದಿನುದಯದಲಾ ಶಿಖಂಡಿಯ
ತಂದು ನಿಲಿಸಿದಡೆನ್ನ ತನುವನು
ಹಿಂದುಗಳೆಯದೆ ನಿಮಗೆ ತಿಳುವೆನು ಮಗನೆ ಕೇಳಿಂದ

ಗಂಡುತನ ತಾನೆರವು ನಿಮ್ಮ ಶಿ
ಖಂಡಿಯನು ಮುಂದಿರಿಸಲಾತನ
ಕಂಡು ನಾವ್ ಕಾಳಗವ ಮಾಡೆವು ಕೈದುಗಳ ಬಿಸುಟು
ಚಂಡಿತನವನು ಮಾದು ಮಿಗೆ ಕೈ
ಕೊಂಡು ಫಲಗುಣನೆಸಲಿ ತನುವನು
ದಿಂಡುಗೆಡಹಲಿ ಬಳಿಕ ಗೆಲುವಿರಿ ಕೌರವೇಶ್ವರನ

ಎನಲು ಶಿವಶಿವಶಿವಮಹಾದೇ
ವೆನುತ ಕಿವಿಗಳ ಮುಚ್ಚಿದನು ಕಂ
ಬನಿಯನುಗುರಲಿ ಮಿಡಿದು ನೊಂದನು ಪಾರ್ಥ ಹೃದಯದಲಿ
ಎನಗೆ ಗೆಲುವಾಯ್ತು ಕೃತಾರ್ಥರು
ಜನದೊಳೆನ್ನವೊಲಾರು ಬಳಿಕೇ
ನೆನಗೆ ನಿಮ್ಮವೊಲಾರು ಹಗೆಗಳು ಜಗದೊಳುಂಟಿಂದ

ಕಳಿದ ನಡವಿಯೊಳಯ್ಯನಲ್ಲಿಂ
ಬಳಿಕ ಭೀಷ್ಮನ ತೋಳ ತೊಟ್ಟಲಿ
ನೊಳಗೆ ಬೆಳೆದೆವು ಸಲಹಿದನು ಧೂಳಾಟ ಮೊದಲಾಗಿ
ಬಲಿಯಲೆಜಕೆಗಳೆಮಗೆ ಭಾಗಿಸಿ
ನೆಲನ ಕೊಟ್ಟನು ಭೀಷ್ಮನೀತನ
ಕೊಲೆಗೆ ಬಯಸುವ ಮನವದೆಂತುಟೊ ಕೃಷ್ಣ ಹೇಳಿಂದ

ಈತನನು ನಾವ್ ಕೊಲಲು ಭುವನ
ಖ್ಯಾತರಹೆವೈ ಸುಡಲಿ ಬಯಸುವ
ಭೂತಳವನೀ ಬೊಡ್ಡಿಗೋಸುಗ ಸುಟ್ಟು ಸುಕ್ಕತವನು
ಘಾತಕರು ಪಾತಕರು ತೆಗೆ ತೆಗೆ
ಏತನವದಿರು ಪಾಂಡುತನಯರ
ಮಾತನಾಡದಿರೆಂಬ ಕೀರ್ತಿಗೆ ನೋತುದಿಲ್ಲಿಂದ

ನಿಲ್ಲು ಫಲುಗುಣ ಕೇಳು ಹೊಲ್ಲೆಹ
ವಲ್ಲ ಸಕಲಕ್ಷತ್ರಧರ್ಮವ
ಬಲ್ಲೆ ನೀನೆಮಗೆಹಿತನೇ ನೃಪನೀತಿಬಾಹಿರನೆ
ಎಲ್ಲಿಯಪಕೀರ್ತಿಗಳು ಕೀರ್ತಿಗ
ಳೆಲ್ಲ ವಿಧಿಯವು ನಿನ್ನ ಕಾರಣ
ವಲ್ಲ ನೀ ಕೊಲಲೈಸಜವನೈ ಪಾರ್ಥ ಹೇಳೆಂದ

ಯಂತ್ರಿ ಮಿಡಿದರೆ ಕಾಡಿ ಬೀಳ್ವವು
ಯಂತ್ರನುಯ ಹಾಹೆಗಳು ವಧೆಯಾ
ಯಂತ್ರಗೋ ಹಾಹೆಗಳಿಗೋ ಹೇಳಾರ ನೆಮ್ಮುವದು
ಯಂತ್ರಿ ಕೃಷ್ಣನು ನಾವು ನೀವೀ
ತಂತ್ರವಖಿಲಚರಾಚರಂಗಳು
ಯಂತ್ರರೂಪುಗಳೆಲ್ಲ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ನಿನಗೆಂದ

ಒಂದು ಮುಖದಲಿ ಜಗವ ಹೊಡುವ
ನೊಂದು ಮುಖದಲಿ ಜಗವ ಸಲಹುವ
ನೊಂದುಮುಖದಲಿ ಬೇಳುವನು ನಯನಾಗ್ನಿಯಲಿ ಜಗವ

ಕೊಂದು ಹಗೆಯಲ್ಲಿತ ಸಲಹಿದ
ನೆಂದು ಘೋಹಿತನಲ್ಲ ಪರಮಾ
ನಂದನುಯ ಹರಿಯಿದಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ನಿನಗೆಂದ

ಕಾವುದೀತನ ಕರುಣ ಮುನಿದರೆ
ಸಾವನೀತನ ಕಯ್ಯಬಾಯಲಿ
ನೀವು ತಾವಾ ನೆಜ್ಜಿ ಮತ್ತೆ ಕೆಲಬರು ಮುನಿದಡಂಜುವೆನೆ
ನಾವು ಬೆಸಸಿದ ಮಾಡಿ ಸಾಕೆ
ನ್ನಾವಭಯ ನಿಮಗಿಲ್ಲ ಚಿತ್ತದ
ಭಾವಶುದ್ಧಿಯಲೆಮ್ಮ ನಂಬಿರಿ ಹೋಗಿ ನೀವೆಂದ

ಹರುಷ ಬಲಿದುದು ಮನದ ಸಂಶಯ
ಹರೆದುದಾಹವ ವಿಜಯವಾರ್ತೆಯ
ಹರಸಿನಲಿ ಹೊರೆಯೇಜಿ ಹೋಂಪುಳಿಯೋದರಡಿಗಡಿಗೆ
ಸುರನದೀನಂದನನ ಹರಹಿನ
ಹರಕೆಗಳ ಕೈಕೊಂಡು ಬೀಳ್ಕೊಂ
ಡರಸ ಮ.ರರಿವು ಸಹಿತ ಬಂದನು ತನ್ನ ಪಾಳಯಕೆ

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ-ಭಾರತ
(೧೪೩೦)

೭೭. ವೀರ ಅಭಿಮನ್ಯು

ಬಿಗಿದ ಗಂಡುಡಿಗೈಯಲಿ ಹೊನ್ನಾ
ಯುಗದ ಹೊಳೆವ ಕಠಾಯನು ಮೊನೆ
ಮಗುಚಿ ಸಾಧು ಜವಾಜಕತ್ತರಿಗಂಧಲೇಪದಲಿ
ಮಗಮಗಿಸ ಹೊಂದೊಡರ ಹಾರಾ
ದಿಗಳಲೊಪ್ಪಂಬಡೆದು ನಸು ನಗೆ
ಮೊಗದ ಸೊಂಪಿನಲಾಹವಕ್ಕನುವಾದನಭಿಮನ್ಯು

ಉಲಿವ ಘಂಟೆಯ ಕುಣಿವ ತುರಗಾ
ವಳಿಯ ಗಗನದೊಳಗಿನ ಬಿರುದಿನ
ಪಳಹರದ ತೆತ್ತಿಸಿದ ಕನಕದ ಚೌಕ ಸತ್ತಿಗೆಯ
ಘುಳುಘುಳಿಪ ಚೀತ್ಪಾರ ಕೋಳಾ
ಹಳದ ಸೂತನ ರೇಖೆಯಲಿ ಭಟ
ಕುಲಲಲಾಮನ ತೇರು ಬಂದುದು ತೀವಿದಸ್ತದಲಿ

ತುರಗತತಿಗಭಿನಮಿಸಿ ರಥವನು
ತಿರುಗಿ ಬಲವೆಂದೆಲಗಿ ಚಾಪಕೆ
ಕರವ ನೊಸಲಲಿ ಚಾಚಿ ಭಾರಿಯ ಭುಜವನೊದಲಿಸುತ
ಅರಸಗಭಿವಂದಿಸುತ ಭೀಮನ
ಹರಕೆಗಳ ಕೈಕೊಳುತ ನಕುಳಾ
ದ್ಯರಿಗೆ ಪೊಡವಟ್ಟಿಡಂದನು ನವ ರತುನಮಯ ರಥವ

ಸೂಳವಿಸಿದವು ಲಗ್ನೆಯಲಿ ನ
ಸ್ನಾಳತತಿ ಸಿಡಿಲೆಲಗಿತೆನಲು
ಬ್ಬಾಳು ಮಿಗೆ ಕೈನೆಗಹಿ ಕೈವಾರಿಸುವ ಗಮಕಿಗಳು

ಸಾಲಹೆಗ್ಗ ಹಳೆಗಳು ರಿವುಭೂ
ಪಾಲಕರ ಬೈಬೈದು ಗಜಜಿಡ
ವಾಳುತನದಾಳಾಪ ಬೀಜಿತ್ತು ಬೆಜಿಗನಹಿತರಿಗೆ

ಒಡನೆ ಕಳುಹುತ ಬಂದನಾ ನೆಲ
ದೊಡೆಯನನುಜರುಸಹಿತ ನಯನದಿ
ಬಿಡುವನಿಯ ಸಾಲಿನಲಿ ನನೆದರು ಬಂದು ಕಿಜಿಡೆಡೆಯ
ನಡೆ ವಿಜಯನಾಗೆಂದು ತನುವನು
ತಡವಿದರು ಕಡುಮೋಹವೆಡೆಯಲಿ
ಘುಡುಘುಡಿಸೆ ಶಿಶು ಬೀಳುಕೊಂಡನು ಪಿತೃಚತುಷ್ಟಯವ

ಎಲೆ ಕ.ವೂರಕ ಹರಕುಮಾರಂ
ಗಳವಿಯಲಿ ನಿಲಲರಿದು ಕೊರಳಿನ
ಬಲುಹನಜಿಯದೆ ಗಿರಿಯ ಹೊಜಲಂಘೈಸುವರೆ ಭಟರು
ಬಲುಗಡಿಯನೀ ಕರ್ಣನೀ ಕೃಪ
ನಲಘುಭುಜಬಲ ದ್ರೋಣನೀ ವೆ
ಗ್ಗಲೆಯ ಜಯದ್ರಥನೆಂದು ಸಾರಥಿ ತೂಗಿದನು ಶಿರವ

ಮರುಳುಸಾರಥಿ ನಮ್ಮ ನಾವೌಪತಿ
ಕರಿಸಿಕೊಳಲಾಗದು ಕಣಾ ನೀ
ನಜಿಯೆ ನಮ್ಮಂತರವ ನಾವಿನ್ನಾಡಿ ಫಲವೇನು
ಗುರುತನುಜನೀ ಕೃಪನೆ ದ್ರೋಣನೆ
ತರಣಿತನಯನೆ ಸ್ತಂಭವನೆ ಹುಲು
ನರರು ಗಣ್ಯವೆ ಕೇಳು ಭಾಷೆಯನೆಂದನಭಿಮನ್ಯು

ಬವರವಾದರೆ ಹರನ ವದನಕೆ
 ಬೆವರ ತಹೆನವಗಡಿಸಿದರೆ ವಾ
 ಸವನ ಸದೆವೆನು ಹೊಕ್ಕಡಹುದೆನಿಸುವೆನು ಭಾರ್ಗವನ
 ಜವನ ಜವಗೆಡಿಸುವೆನು ಸಾರಿ
 ನ್ನಿವರವರಲೇನರ್ಜುನನು ಮಾ
 ಧನನು ಮುನಿದಡೆ ಗೆಲುವೆನಂಜದೆ ರಥವ ಹರಿಸೆಂದ

ಬಾಲನೆನ್ನದಿರೆನುತ ರಿಪುಭಟ
 ಭಾಳಲೋಚನನೆಸುವರ್ಜುನ
 ಬಾಳುಗೆನುತುದ್ದಂಡಕೋದಂಡವನು ಜೇವೊಡೆಯೆ
 ಮೇಲು ಜಗವಲ್ಲಾಡಿದವು ಕೊರ
 ಳೋಳಿ ಕೆದಱಿತು ಕುಸಿದನಹಿ ಪಾ
 ತಾಳಗೂಳೆಯ ತೆಗೆಯಲಳ್ಳಿಱಿಯಿತ್ತು ಬಿಲುರಭಸ

ಸುರನದಿಗೆ ಶಿವನಾಯ್ತು ಮಕರಾ
 ಕರಕೆ ಕಳಶಜನಾಯ್ತು ತರಣಿಗೆ
 ಅರಿ ವಿಧುಂತುದನಾಯ್ತು ರಥಪದತಳಿತ ಧೂಳಿಯಲಿ
 ಅರರೆ ಸತ್ವರಜಸ್ತಮಂಗಲೊ
 ಳೆರಡುಗುಣವಡಗಿತು ರಜೋಗುಣ
 ದುರುಳಿಯಾದುದು ಲೋಕವೆನೆ ಘಾಡಿಸಿತು ಪದಧೂಳಿ

ಆರ ರಥವಿದು ಸೈನ್ಯಪಾರಾ
 ವಾರಕಿದನಂಘ್ರಿಸುವನು ತ್ರಿಪು
 ರಾರಿಯೋ ಮೇಣಾ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನೋ ಸುರೇಶ್ವರನೊ

ವೀರನಹನೋ ಪೂತು ರಣದ ತೊ
 ಠಾರನಿವನಾರೆನುತ ತಪುಬಿಯೆ
 ತೋರಹತ್ತರು ತಾಗಿದರು ಸೌಬಲಜಯದ್ರಥರು

ಫಡ ಜಯದ್ರಥ ಹೋಗು ಹೋಗಳ
 ವಡಿಕೆಯಲ್ಲಿದು ಸಾರು ಸೌಬಲ
 ಮಿಡುಕಿದಡೆ ಮರುಳಹಿರಿ ಲೇಸಲ್ಲೆಮ್ಮೊಳತಿಮಥನ
 ತುಡುಕಿದರೆ ಕೈ ಬೇವುದೀ ಬಲು
 ಗಡಿಯತನ ಬಯಲಹುದೆನುತ ತಡೆ
 ಗಡಿದು ಬಿಸುಟನು ಭಟರ ಹಯರಥಧನುವ ಸಾರಥಿಯ

ರಥ ಮುಱಿದು ಮನನೊಂದು ಸುಮಹಾ
 ರಥರು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿದರು ಬಳಕತಿ
 ರಥಭಯಂಕರನೊಡೆದು ಹೊಕ್ಕನು ವೈರಿಮೋಹರವ
 ಮಥನದಲಿ ಮುಱಿಯೊಡೆದ ಕೈಲ
 ವೃಥಿತ ಸಾಗರದಂತೆ ಬಿರಿದವು
 ರಥನಿಕರ ಕಾಲಾಳು ಕುದುರೆಗಳೊಂದು ನಿಮಿಷದಲಿ

ಹರಿಯ ಚಕ್ರ ವರೂಢಚಕ್ರದೊ
 ಳುವಣಿಪ ತೇಜಿಗಳ ಕಡುಹಿನ
 ಖುರದ ಹೊಯ್ಲುಲಿ ವಿಲಯಪವನನ ಗಜಿಯ ಗಾಳಿಯಲಿ
 ಹರನ ನಯನಜ್ವಾಲೆ ಪಾರ್ಥಿಯ
 ಸರಳ ಕಿಡಿಯಲಿ ಪಲ್ಲಟಿಸೆ ಸಂ
 ಗರದೊಳಗೆ ಸೈವರಿದು ಸದೆದನು ಸಕಲಸೈನಿಕರ

ಮಿಕ್ಕು ನೂಕುವ ಕುದುರೆಕಾಪರು
ತೆಕ್ಕೆಗೆಡೆದರು ಸಂದಣಿಸಿ ಕೈ
ಯಿಕ್ಕೆ ದಾನೆಯನೇನನೆಂಬೆನು ಕಾಣಿನಳವಿಯಲಿ
ಹೊಕ್ಕು ಹರಿಸುವ ರಥ ಪದಾತಿಯು
ನೊಕ್ಕುಲಿಕ್ಕಿದನಮನು ಮಗುವಿನ
ಮಕ್ಕಳಾಟೆಕೆ ಮಾರಿಯಾಯಿತು ವೈರಿರಾಯರಿಗೆ

ಕದಳಿಯೊಳು ಮದದಾನೆ ಹೊಕ್ಕಂ
ದದಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದ ಚಾತುರಂಗದ
ಮೆದಿಯನೊಟ್ಟಿದು ಹೂಣಿ ಹೊಕ್ಕನು ಧಟ್ಟನೊಡೆತುಳಿದು
ಇದಿರೊಳೆಚ್ಚನು ಕೆಲಬಲದೊಳಹ
ಕದನಗಲಿಗಳ ಸೀಳಿದನು ಕಾ
ದಿದನು ಕಾಲನ ಲೀಲೆಯಾದುದು ವಿಷಮಸಮರಂಗ

ಜೋಡೊಡೆದು ಧಟ್ಟುಗಿದು ಬೆನ್ನಲಿ
ಮೂಡಲದಟರ ಸೀಳಿದನು ಖುರ
ಜೋಡು ಹುಡಿಹುಡಿಯಾಗೆ ತೇಜಿಯ ಧಟ್ಟು ಖಂಡಿಸಿದ
ನೋಡಲಮ್ಮವರಿಲ್ಲ ಮಿಗೆ ಕೈ
ಮಾಡಲಮ್ಮವರಿಲ್ಲ ಬಲವ
ಲ್ಲಾಡಿತೊಬ್ಬನೆ ಹಸುಳೆ ಹೊಕ್ಕನು ವೈರಿಮೋಹರವ

ಎಡದಲೊಕುವ ರಾವುತರ ವಂ
ಗಡವನೆಚ್ಚನು ಸಮ್ಮುಖದೊಳವ
ಗಡಿಸುವಿಭಕೋಟೆಗಳ ಕೊಂದನು ಸರಳಸಾರದಲಿ

ಕಡುಗಿ ಬಲದಲಿ ಕವಿವ ರಥಿಕರ
 ಕೆಡಹಿದನು ಕಾಲಾಳು ತೇರಿನ
 ಗಡಣ ಹುಡಿಹುಡಿಯಾಯ್ತೆನಲು ಸವಜಿದನು ಪರಬಲವ

ಉರವಣಿಸಿದರು ಮತ್ತೆ ಭಟರ
 ಬ್ಬರವ ಖತಿಯಲಿ ನಿಖಿಳ ಮನ್ವಂ
 ತರದ ಕಡೆಯಲಿ ನೆಲನನದ್ವಂ ಕಡಲ ಕಡುಹಿನಲಿ
 ಸರಳು ಕಡಿದವು ಸಕುತಿ ಸೆಲ್ಲಹ
 ಪರಶು ಕವಿದವು ಖಡ್ಗ ತೋಮರ
 ಸುರಗಿ ಹೊಳೆದವು ಕೈದು ಹೇರಿದವಖಿಳ ದೆಸೆಗಳಲಿ

ತೊಲಗಿದ್ದೆ ಕಾಲಾಳು ಮೇಲಾ
 ಳಳವಿಗೊಡಲಿ ಮಹಾರಥರು ಮುಂ
 ಕೊಳಲಿ ಜೋದರು ದಿಟ್ಟರಾದರೆ ಕವಿಸಿ ಕರಿಘಟಿಯ
 ಕೆಲದ ದೊರೆಗಳು ಬರಲಿ ಮಾಜಿದ
 ತಲೆಯ ಭಂಡವ ಹೊತ್ತಿರದೆ ಕೈ
 ಕೊಳಲಿ ಕರ್ಣಾದಿಗಳೆನುತ ಹೊಕ್ಕೆಚ್ಚನಭಿಮನ್ಯು

ಕಾಜಗಲಿಸಿದನಮಮ ರಾಜಕು
 ಮಾರ ಕಂಠೀರವನು ರಿಪುಪರಿ
 ವಾರವನು ನಡೆಗೊಳಿಸಿದನು ಯಮರಾಜನಾಲಯಕೆ
 ಮಾರಿ ಮೊಗವಡದೆಜಿದಳೋ ಕೈ
 ವಾರವೋ ತರುವಲಿಗಿದೆತ್ತಣ
 ನೀರವೋ ಶಿವ ಎನುತ ಬೆಜಿಗಾಯಿತ್ತು ಸುರಕಟಕ

ಕೊಡನೆಗೆದವಟ್ಟಿಗಳು ರಕುತದ
 ಕಡಲೊಳರೆಜೀವದ ಭಟರು ಬಾ
 ಯ್ವಿಡುತ ತೇಕಾಡಿದರು ಮುಂಡದ ಹಿಂಡು ಮುಳುಗಾಡಿ
 ಅಡಸಿ ನೆಗೆವಾನೆಗಳ ತಲೆಗಳ
 ಗಡಣ ಮೆಪ್ಪಿದವು ಮಿಕ್ಕ ತೇಜಿಯ
 ಕಡಿಕುಗಳು ಕುಣಿದಾಡಿದವು ಕಿಗ್ಗಡಲ ರಕುತದಲಿ

ಕರಿಘಟಿಯ ಕಲಕಿದನು ಹಯಮೋ
 ಹರವ ಜರುಹಿದನೊಕಿ ಹರಿತಹ
 ವರರಥವ ಹುಡಿಮಾಡಿದನು ಕೆಡಹಿದನು ಕಾಲಾಳ
 ಹುರಿಯೊಡೆದು ಮೈದೆಗೆದು ಸಲೆ ಕೈ
 ಮುಪ್ಪಿದು ಕೈದುನ ಹಾಯ್ಕಿ ಪಡೆ ಮೊಗ
 ದಿರುಹಲೆಚ್ಚನು ಕೊಚ್ಚಿದನು ಕೌರವಚತುರ್ಬಲವ

ತಳಿತ ಹೊಗರಿನ ಬಾಯಿಧಾರೆಯ
 ಹೊಳಹುಗಳ ಹೊಸ ಮಸೆಯ ತಳಪದ
 ಬೆಳಗುಗಳ ಬಲಿದಿಂಗಲೀಕ ಸುವರ್ಣರೇಖೆಗಳ
 ಲುಳಿಯ ಹಂಗನ ಗಪಿಯ ಬಿಗುಹಿನ
 ಹಿಳುಕುಗಳ ಹೊಗರಂಬು ಕವಿದವು
 ತುಳುಕಿದವು ತೂಪಿದವು ಕೆದಪಿದವಹಿತಬಲದಸುವ

ಅಳವಿಗೆಡೆ ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕಿ ರಥದವ
 ರಿಳಿಯ ಬಿದ್ದರು ಭಯದಿ ತೇಜಿಯ
 ನಿಳಿದು ರಾವ್ತರು ಕರವ ಮುಗಿದರು ಕೊರಳ ಸಲಹೆನುತ

ಗುಳವ ಸಡಿಲಿಸಿ ಹಾಯ್ಕಿ ಜೋಧಾ
ವಳಿಗಳಿಳಿದುದು ಕೈಯ ಕೈದುವ
ನಿಳುಹಿ ಬಾಯಲಿ ಬೆರಳನಿಟ್ಟುದು ವೈರಿಪಾಯದಳ

ಜರಿದುದಬ್ಜವ್ಯೂಹ ನೂರಿದ
ಕರಿ ತುರಗ ಕಾಲಾಳು ತೇರಿನ
ಮರಳುದಲೆ ತಾನಿಲ್ಲ ನೆಹಿ ನುಗ್ಗಯ್ಯ ಕುರುಸೇನೆ
ದೊರೆಗಳಹ ದ್ರೋಣಾದಿಗಳು ಕೈ
ಮಹಿದು ಕಳೆದರು ಪಾರ್ಥತನಯನ
ಸರಿಯೊರೆಗೆ ಭಟನಾವನೆಂದನು ಕೌರವರ ರಾಯ

ತಂದೆ ಹಡೆಯನೆ ಮಗನನಹುದೋ
ಕಂದ ಕಲ್ಪಸಹಸ್ರ ನೋಂತಳೊ
ಇಂದುಧರನನು ನಿನ್ನ ತಾಯಿ ಸುಭದ್ರೆಯಲ್ಲದಡೆ
ಇಂದಿನೀ ಬಲವೀ ಸಮರಜಯ
ದಂದವೀ ಸೌರಂಭವೀ ಸರ
ಳಂದವೀ ತೆರಳಿಕೆಯದಾವಂಗೊಂದನವನೀಶ

ಹುರುಡ ಮಹಿದೆನು ಮಗನೆ ಸಾಲದೆ
ಭರತಕುಲದಲಿ ನಿನ್ನ ಬೆಳವಿಗೆ
ಯೆರಡುಕವಲನ್ವಯಕೆ ಕೊಡದೇ ಸುಗತಿಸಂಪದವ
ಕರುಳು ಬೀಳವೆ ತನ್ನ ಬಸುಹಿಂ
ದುರಳಿದವದಿರಲೇನುಫಲ ಮ
ತ್ಸರವೆ ಪಾರ್ಥ ಕೃತನಾರ್ಥನೆಂದನು ಕೌರವರ ರಾಯ

ಎನುತ ಬಿಲುದುಡುಕಿದನು ಸೇನಾ
ವನಧಿಗಭಯವನಿತ್ತು ಮರಳುವ
ಜನಪರನು ಜಙ್ಗಲದ ಬಲದ ಮನ್ನೆಯರ ಮೂದಲಿಸಿ
ಮೊನೆಗಣಿಯ ತೂಗುತ್ತ ನರನಂ
ದನನ ರಥವನು ತಪ್ಪಿ ನಿನ್ನಯ
ತನಯನಡ್ಡಿಸಿದನು ಕಾರವರಾಯ ಖಾತಿಯಲಿ

ಮಗುವು ನೀ ಕೆಡಬೇಡ ಹೋಗಿನು
ತಗಣಶಾಸ್ತ್ರವ ಸುರಿವುತೈತರೆ
ನಗುತ ನಿಂದಭಿಮನ್ಯು ನುಡಿದನು ಕೌರವೇಶ್ವರನ
ಮಗುವು ತಾನಹೆ ತನ್ನ ಬಾಣಕೆ
ಮಗುವುತನ ಬೇಜಿಲ್ಲ ನೋಡೆಂ
ದಗಲದಲಿ ಕೂರಂಬ ಸುರಿದನು ಪಾರ್ಥನಂದನನು

ಎಸಲು ಕಣಿ ಮುಕ್ಕುಟುಕಿದವು ಹೊಸ
ಮಸೆಯ ಧಾರೆಯ ತೋರ ಕಿಡಿಯಲಿ
ಮುಸುಕಿತರಸನ ತೇರು ತಳಿತವು ಮೆಯ್ಯೊಳಂಬುಗಳು
ಬಸಿವ ರಕುತದ ಜರಿವ ಜೋಡಿನ
ನಸಿದ ಗರ್ವದ ನೆಗ್ಗಿದಾಳನ
ದೇಸಕದೊಣಗಲ ಬಾಯ ಭೂಪನ ಕಂಠನಾದ್ರೋಣ

ರಾಯ ಸಿಲುಕಿದನಕಟಕಟ ರಾ
ಧೀಯ ನಡೆ ಕೃಪ ಹೋಗು ಮಗನೆ ನಿ
ಜಾಯುಧವ ಹಿಡಿ ಶಲ್ಯ ತಡೆಯದಿರೇಳು ಕೃತವರ್ಮ

ರಾಯನನುಜರು ಕೈದುಗೊಳಿ ರಣ
 ದಾಯ ತಪ್ಪಿತು ನೃಪತಿ ಮಾರಿಯು
 ಬಾಯ ತುತ್ತವನು ಶಿವಾ ಎಂದೊಪಲಿದನು ದ್ರೋಣ

ವಾತು ಹಿಂಚಿತು ಮುಂಚಿ ಸುಭಟ
 ವ್ರಾತ ಹೊಕ್ಕುದು ಸಿಕ್ಕಿದರಸನ
 ಭೀತಿಯನು ಬಿಡಿಸಿದರು ಬೀಜಾದರಂಬುಗಳ ಮಳೆಯ
 ಸೋತೆವಾವ್ ನೀ ಗೆಲಿದೆ ಕರೆ ನಿ
 ಮ್ಮಾತಗಳನೀ ಭ್ರೂಣಹತ್ಯಾ
 ಪಾತಕಕ್ಕಂಜುವೆನೆನುತ ಕೈಕೊಂಡನಾ ದ್ರೋಣ

ರಾಯನನು ತೊಲಗಿಸಿದರಾಕ
 ಣಾಯತಾಸ್ತ್ರರು ರಾಹುವಿನ ಕಟ
 ವಾಯ ಚಂದ್ರನ ಸೆಳೆವವೋಲರಿದಾಯ್ತು ಸುಭಟರಿಗೆ
 ಸಾಯಕವ ಸರಿಗೊಳಿಸಿದರು ವ
 ಜ್ರಾಯುಧನಮೊಮ್ಮನ ರಥನ ನಿ
 ದ್ವಾಯದಲಿ ಮುತ್ತಿದರು ಕುರುಸೇನಾಮಹಾರಥರು

ಹಸುಕಿತನದಲಿ ಹರನ ಮಗನಾ
 ವಿಷಮದೈತ್ಯನ ಸೀಳಿ ಬಿಸುಡನೆ
 ಶಿಶುವಲಾ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಮುಷಿಯನೆ ಶಂಬರಾಸುರನ
 ಶಿಶುವೆ ನೋಡಭಿಮನ್ಯು ಸುಭಟ
 ಪ್ರಸರದಿಬರನೊಂದು ಘಾಯದೊ
 ಳುಸಿರ ತೆಗೆಬಗೆ ಮಾಡಿದನು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಕೇಳೆಂದ

ಗುರುಸುತನನೊಟ್ಟಿಸಿ ಶಲ್ಯನ
ಭರವಸವ ನಿಲಿಸಿದನು ಕೃಪನು
ಬ್ಬರದ ಗರ್ವವ ಮುಱಿದು ಕೃತವರ್ಮಕನ ನೋಯಿಸಿದ
ಅರಸನನುಜರ ಸದೆದು ಬಾಹ್ಯಕ
ದುರ.ಳ ಸೌಬಲ ಸೋಮದತ್ತರ
ಹುರುಳುಗೆಡಿಸಿದನೊಬ್ಬ ಶಿಶು ಗೆಲಿದನು ಮಹಾರಥರ

ಮುಳುಗಿದಂಬಿನ ಮುಱುಮೊನೆಯ ವೈ
ಗಳ ಮಹಾರಥರಾಜಿ ಕದನದ
ನೆಲನ ಬಿಡೆ ಖತಿಗೊಂಡು ಮುಱಿದೋಡುವರ ಮೂದಲಿಸಿ
ಬಿಲುದುಡುಕಿ ಸಾರಥಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿ
ಮಲೆತ ನೊಡೈ ಮಗುವು ಫಡ ಫಡ
ತೊಲಗು ತೊಲಗೆಂದೆನುತ ರಿಪುವನು ತಲುಬಿದನು ಕರ್ಣ

ಬೆದಲು ಭೂಕಂಪದಲಿ ಕುಲಗಿರಿ
ಯದಿರುವಂತಿರೆ ಚರಿಸಿ ಕಾಯವ
ಬಿದಿರಿ ಮರಳುವ ಕಂಗಳಲಿ ಕಲಿಕರ್ಣ ವೈಮುಱಿಯೆ
ಕೆದಱುತೀ ಬಲವಕಟ ಕರ್ಣನ
ಸದೆದನೋ ಸಾಹಸಿಕ ಶಿಶು ಕಾ
ದಿದೆವು ನಾವಿನ್ನೆನುತಲಿರೆ ಕಲಿಶಲ್ಯನಿಧಿರಾದ

ಬಾಲಕನೆ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟು ಹಿಮ್ಮೆ
ಟ್ಟಾಳುತನವೆಮ್ಮೊಡನೆಯೇ ಮರು
ಳೇಳಿಗೆಯಲುಬೈದ್ದು ಕರ್ಣನ ಸದೆದ ಗರ್ವದಲಿ

ಮೇಲನಱಿಯಾ ಶಲ್ಯನೊಡನೆಯು
ಕಾಳೆಗವೆ ನಿಮ್ಮಯ್ಯನಿಂದಿನ
ಲೂಳಿಗವ ತಹುದೆನುತ ಸುರಿದನು ಸರಳ ಸರಿವಳಿಯ

ಬಾಲತನವೇನೂಣಯವೆ ಕ
ಟ್ಟಾಳುತನವಾಭರಣವನೀ
ಪಾಲಸುತರಿಗೆ ವಿದ್ಯವೇ ವಿಪ್ರರಿಗಲಂಕಾರ
ಆಳಿನಂಗವನೆತ್ತ ಬಲ್ಲೆ ಶ
ರಾಳೆಯಲಿ ನಿನ್ನಂಘವಣಿಯ ಭ
ಡಾಳತನವನು ಮುದ್ರಿಸುವೆನೆನುತೆಚ್ಚನಭಿಮನ್ಯು

ತಲೆ ತಿರುಗಿ ತುಟಿಯೊಣಗಿ ಕಂಗಳ
ಬಳೆ ಮರಳಿ ಬಸವಳಿಯೆ ಸಾರಥಿ
ತೋಲಗಿಸಿದನಾ ರಥವನೊಡಹುಟ್ಟಿದನ ವೇದನೆಯ
ನಿಲುಕಿ ಕಂಡನು ಶಲ್ಯನನುಜನು
ಹಿಳುಕು ಹಿಳುಕಿನ ಮೇಲೆ ಸಂಧಿಸಿ
ಮುಳಿದೆಸುತ ತಾಗಿದನು ಖತಿಯಲಿ ಪಾರ್ಥನಂದನ [ನ]

ದೊರೆ ಮಡಿಯೆ ಮಾದ್ರಾ (ನುಜನ) ಬಲ
ತಿರುಗಿತಭಿಮನ್ಯುವಿನ ಹೊಯ್ಲಲಿ
ಹುರುಳುಗೆಟ್ಟುದು ಹೆಸರ ನಾಯಕವಾಡಿ ದುಗುಡದಲಿ
ತರಹರವ ನಾ ಕಾಣೆನೀ ಮೋ
ಹರಕೆ ಗತಿಯೇನೆನುತ ಭರದಲಿ
ಕರೆದು ತೋಱಿದನಾ ಕೃಪಾಚಾರ್ಯಂಗೆ ಕಲಿ ದ್ರೋಣ

ಮಗುವೆ ನೋಡಭಿಮನ್ಯು ನಮಗಿದು
ಹೊಗುವಡಳವೇ ಕಾಲರುದ್ರನ
ತಗಹು ಬಿಟ್ಟಂತಿದೆ ಕುಮಾರನ ಕೋಪದಾಟೋಪ
ಮೊಗಸಲರಿದು ಭುಜಪ್ರತಾಪದ
ಹೊಗರು ಹೊಸಪರಿಯೆನುತ ರಿಪುಗಳ
ಹೊಗಳುತಿರೆ ಕೇಳಿದನು ಕೌರವ ರಾಯನೀ ನುಡಿಯ

ಕೇಳುತಿದ್ದೈ ಕರ್ಣ ಸಲೆ ನ
ವ್ಯಾಳ ಬೆದಿರಿಸಿ ನುಡಿದು ರಿಪುಭಟ
ನಾಳನೇರಿಸಿ ನುಡಿದ ಬಾಹಿರರೇನು ಹೇಳುವೆನು
ಖೂಳರೆಂಬೆನೆ ಗುರುಗಳಿಂದ ವಿ
ಶಾಲಮತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯದ
ಮೇಲೆ ದೈವವನೆಂದು ಫಲವೇನೆನುತ ಬಿಸುಸುಯ್ದು

ವೀರರಂಗವನೆತ್ತ ಬಲ್ಲರು
ಹಾರುವರು ಬೆಳದಿಂಗಳಿನ ಬಿಜು
ಸಾರ ಸುಡುವುದು ಕೈದು ಹಿಡಿದರೆ ಕಲಿಗಳೇ ದ್ವಿಜರು
ವೈರಿಭಟನಿನ ಮಗುವಲಾ ಮನ
ವಾರೆ ಕಾದಲು ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯವಿಲ್ಲೀ
ಯೂರುಗರ ಬೈದೇನು ಫಲವೆಂದರಸ ಹೊಲವಂಟ

ಎನಲು ದುಶ್ಯಾಸನನು ರಾಯನ
ಕನಲಿದನು ಖತಿಯೇಕೆ ಜೀಯಿಂ
ದಿನೆಗೆ ಬಿಸಸಾ ಸಾಕು ಭಂಡರ ಬೈದು ಫಲವೇನು

ದಿನಕ ದೀವಿಗೆಯಾಗಲುಳಿದೀ
 ಬಿನುಗು ಬೆಳಗಿನ ಹಂಗು ಬೇಹುದೆ
 ದನುಜ ದಿವಿಜರ ದಳಕೆ ತನ್ನನು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡೆಂದ

ತಳತುದೆಡಬಲವಂಕದಲಿ ಹೆ
 ಬ್ಬಲ ಭಡಾಳಿಸಿ ಮೊರೆವ ಭೇರಿಯ
 ಘುಳುಘುಳುಧ್ವನಿ ಕೂಡೆ ಜಡಿದುದು ಕಮಲಜಾಂಡಘಟ
 ಹಳವಿಗೆಯ ಸೀಗುರಿಯ ಚಮರಾ
 ವಳಿಯ ವಿಮಳಚ್ಚತ್ರಪಜ್ಜಿಯ
 ವಳಯದಲಿ ನಭ ಮುಳುಗೆ ಮುತ್ತಿತು ಸೇನೆ ರಿಪುಭಟನ

ತಿರುಹು ತೇಜಯನಿತ್ತಲಿವದಿರ
 ನೊರಸಿ ದುಶ್ಯಾಸನನ ಬೆನ್ನಲಿ
 ಕರುಳು ತೆಗೆವೆನು ನೋಡು ಸಾರಥಿ ಬೆಚ್ಚಬೇಡೆನುತ
 ಅರಗಿನರಸನ ಬಾಗಿಲಲಿ ದ
 ಳ್ಳುರಿಗೆ ತಡವೇ ಹೊಕ್ಕು ನಿಮಿಷದೊ
 ಳೊರಸಿದನು ಚತುರಂಗಬಲವನು ಕೌರವಾನುಜನ

ಎಲವೊ ಕೌರವ ಕೊಬ್ಬಿ ನರಿ ಹೆ
 ಬ್ಬುಲಿಯ ಕೂಸನು ಬೇಡುವಂದದಿ
 ಅಳವನಪ್ಪಿಯದೆ ಅಧಮರಥಿಕರ ಕೂಡೆ ತೊಡಕುವರೆ
 ಮಲೆತು ನೀನೆನ್ನೊಡನೆ ರಣದಲಿ
 ಹಳಚಿ ನೀ ತಲೆವೆರಸಿ ಮರಳಿದ
 ಡಿಳುಹುವೆನು ಕೈಡುವನು ಶರಸನ್ಯಾಸ ನನಗೆಂದ

ಸಾಕು ತರುವಲಿತನದ ಮಾತುಗ
 ಳೇಕೆ ಗರುವರ ಮುಂದೆ ವಿರೋ
 ದ್ರೇಕದಲಿ ಮೈಮುಱಿದು ರಣದಲಿ ಹೊಯ್ದು ಹೊಟ್ಟುಗರ
 ಆ ಕೀರಿಟವೃಕೋದರರು ಮೈ
 ಸೋಕಿದರೆ ಸಂತೋಷ ನೀನವಿ
 ವೇಕಿ ಬಾಲಕನೇನ ಮಾಡುವೆನೆಂದನವ ನಗುತ

ಕೊಳಚೆನೀರೊಳಗಾಳುತೇಳುತ
 ಜಲಧಿ ಕಾಲ್ಪೊಳೆಯೆಂಬ ಭಂಡರ
 ಮುಳಿದು ಮಾಡುವುದೇನು ಮೊದಲಲಿ ನಮ್ಮ ನೀ ಗೆಲಿದು
 ಬಳಿಕ ಭೀಮಾರ್ಜುನರ ಬಯಸುವು
 ಮಲೆ ಮರುಳೆ ನಿನ್ನೊಡಲ ಸೀಳಿಯೆ
 ತಿಳಿರಕುತದಲಿ ತಾಯ ತುಜುಬನು ನಾದಿಸುವೆನೆಂದ

ಕಾತರಿಸದಿರು ಜಾಲಬಾಷೆಗ
 ಳೇತಕಿವು ನೀ ಕಲಿತ ಬಿಲುವಿ
 ದ್ಯಾತಿಶಯವುಂಟಾದಡೆಮ್ಮೊಳು ತೋಜು ಕೈಗುಣವ
 ಭೀತ ಭಟರನು ಹೊಳ್ಳುಗಳೆದ ಮ
 ದಾತಿರೇಕದ ಶಾವಿದಲ್ಲೆಂ
 ದೀತನೆಚ್ಚನು ನೂಲುಬಾಣದಲಿಂದ್ರ ಸುತಸುತನ

ಅವನ ನೂಲುಬುಗಳ ಕಡಿದವ
 ನವಯವನ ಕೀಲಿಸಿದಡಾಕ್ಷಣ
 ವನನಿಯಲಿ ಬಲುಗರುಳು ಬಿದ್ದವು ಭಟನ ಕಿಬ್ಬರಿಯ

ಅವಗಡಿಸಿ ಖಾತಿಯಲಿ ಖಳ ಶರ
 ನಿವಹವನು ತುಡುಕಿದನು ಕೊಡಹಿದ
 ವವ[ನು] ನಿಮಿಷದೊಳರ್ಜುನಾತ್ಮಕನಗಣಿತಾಸ್ತ್ರಗಳು

ತಾಯ ತುಳುಬಿಗೆ [ಹಾ]ಯ್ ಪಾತಕಿ
 ನಾಯ ಕೊಂಡಾಡುವರೆ ಕೊಬ್ಬಿದ
 ಕಾಯವನು ಕದುಕಿಪಿದು ನೆತ್ತರ ನೋರಿಯ ಬಾಸಣಿಸಿ
 ತಾಯ ಕರಸುವೆನೆನುತ ಕಮಳದ
 ಳಾಯತಾಂಬಕನಳಿಯನನುಪಮ
 ಸಾಯಕವ ಹೊಡಿದನು ನೋಡಿದನೊಂದು ಚಿತ್ತದಲಿ

ಇವನ ಕೊಂದರೆ ತಂದೆ ಮಿಗೆ ಮೆ
 ಚ್ಚುವನೊ ಮುನಿವನೊ ತನ್ನ ನುಡಿ ಸಂ
 ಭವಿಸದೆಂಬನೊ ಭೀಮಸೇನನ ಭಾಷೆಗಂಜುವೆನು
 ಇವನ ತಾನೇ ಕೊಲಲಿ ನಮಗಿ
 ನ್ನಿವನ ತೊಡಕೇ ಬೇಡ ಕದನದೊ
 ಳವನ ಭಂಗಿಸಿ ಬಿಡುವೆನೆಂದನು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ

ಕಾಯ್ತು ಕೊಳ್ಳೈ ಕೌರವಾನುಜ
 ಹೊಯ್ತು ಹೋಗಲು ಬಹುದೆ ಹರನಡ
 ಹಾಯ್ದಡೆಯು ಗೆಲುವೆನು ಕಣಾ ನಿಲ್ಲೆನುತ ತೆಗೆದೆಸಲು
 ಬಾಯ್ಬೆಗೆದು ಕೇಸುರಿಯ ಕಾಲುತ
 ಕೈದುವೆದೆಯಲಿ ಕೊಂಡು ಬೆನ್ನಲಿ
 ಹಾಯ್ದಡವನೋರ್ಗುಡಿಸಿದನು ಕುರುಸೇನೆ ಕಳವಳಿಸೆ

ಅಹಹ ಕೈತಪ್ಪಾಯ್ತು ರಾಯನ
 ಸಹಭವನು ನೊಂದನು ಶಿವಾ ಎನು
 ತಹಿತಸುಭಟರು ಸರಿಯೆ ಸಾರಥಿ ತಿರುಹಿದನು ರಥವ
 ಬಹಳ ಬಲ ನುಗ್ಗಾಯ್ತು ಶಿಶುವಿನ
 ಸಹಸ ಕುಂದದೆನ್ನುತ್ತ ಖತಿಯಲಿ
 ಮಿಹಿರಸುತನಡಹಾಯ್ದು ತಡೆದನು ಮತ್ತೆ ಬಾಲಕನ

ಸಾರು ಸಾರಭಿಮನ್ಯು ಫಡ ಇ
 ನ್ನಾರ ಬಸುಪನು ಹೊಗುವೆ ನಿನ್ನವ
 ರಾರ ಸಂತತಿ ಮಾಡಿಕೊಳಲಿ ಭವತ್ ಪರೋಕ್ಷದಲಿ
 ಭೂರಿಬಲವನು ಸದೇವ ಗರ್ವವಿ
 ದಾರ ಕೂಡೆ ಧನುರ್ಧರಾಗ್ರಣಿ
 ವೀರಕರ್ಣ ಕಣಾ ಎನುತ ತೆಗೆದಿಚ್ಚನತಿರಥನ

ಬಲ್ಲೆನುಂಟುಂಟಿಖಿಳ ವೀರರೊ
 ಳ್ಲ ಸರಿದೊರೆ ನಿನಗೆ ಬಾಯಲಿ
 ಬಲ್ಲಿದನು ನೀನಹೆ ಭಟಾಂಗದ ಮಾತದಂತಿರಲಿ
 ಒಳ್ಳೆ ಗಡ ಪಾವುಡದ ವಾಸುಗಿ
 ಯಲ್ಲಿಗಟ್ಟಿತು ಗಡ ಮಹಾಹವ
 ಮಲ್ಲ ಮಡಮುಱಿಯದಿರೆನುತ ಹೊಕ್ಕಿಚ್ಚನಭಿಮನ್ಯು

ಇರುಳು ರಾಯನ ಮನೆಗೆ ಕಪ್ಪವ
 ತೆಪ್ಪುವುದೋ ಹಗಲೆಲವೊ ಕೆಲಬರ
 ನಿಱಿದ ದರ್ಪವದಾರೊಡನೆ ಫಡ ಮರಳು ಮರಳೆನುತ

ಕಿಜುಮೊನೆಯ ಮುಗುಳಂಬುಗಳ ಸೈ
 ಗಜಿದನಭಿಮನ್ಯುವಿನ ಮೆಯ್ಯಲಿ
 ತುಜುಗಿದವು ಮುಱಿದುಂಬಿ ಕೆಂದಾವರೆಗೆ ಕವಿವಂತೆ

ಸುರಸನಂಕುಶವೌಕಿದರೆ ಮೆ
 ಯ್ಯಜುಯದೈರಾವತಕೆ ಕಬ್ಬಿನ
 ಲಿಱಿದರಂಜಿಕೆಯುಂಟೆ ನಿನ್ನಯ ಕಣಿಗಳೌಕಿದರೆ
 ತೆರಳುವನೆ ಅಭಿಮನ್ಯುವೆನುತ
 ಬ್ಬರಿಸಿ ಕರ್ಣನ ಕಾಯವನು ಹುಗಿ
 ಲಿಱಿದನೆಂಟಂಬಿನಲಿ ತೋದುದು ತೇರು ರಕ್ತದಲಿ

ಕೈನು ಮುಱಿಯಲು ಮುಂದೆ ನೂಕದೆ
 ಹಾಯ್ದನಾ ರವಿಸೂನು ಬಳಿಕಡ
 ಹಾಯ್ದು ತಡೆದನು ಬವರವನು ಕರ್ಣಾತ್ಮಜನು ಕಡುಗಿ
 ಐದು ಬಾಣದಲವನ ಕೊರಳನು
 ಕೊಯ್ದನರ್ಜುನಸೂನುವಾತನ
 ನೊಯ್ದರಂತಕದೂತರದ್ಭುತವಾಯ್ತು ಸಂಗ್ರಾಮ

ಘಾಯವಡೆದನು ಶಲ್ಯ ರವಿಸುತ
 ನಾಯುಧವ ಬಿಟ್ಟೋಡಿದನು ಕುರು
 ರಾಯನನುಜನು ಬಡಕುವರೆ ಮೆಯ್ಯೆಲ್ಲ ಬಾದಣವು
 ಸಾಯದುಳಿದವರಿಲ್ಲ ಮಿಕ್ಕಿನ
 ನಾಯಕರೊಳಕಟಿನಲು ಕುರುಬಲ
 ಬಾಯ ಬಿಡೆ ಶಲ್ಯನ ಕುವಾರಕ ಹೊಕ್ಕನಾಹವನ

ಆ ಕುಮಾರನ ಸೇನೆ ಗಡಣಿಸಿ
 ನೂಕಿತುರವಣಿಸಿದುದು ತುರಗಾ
 ನೀಕವಿಭತತಿ ತೂಳಿದವು ತುಡುಕಿದವು ರಥನಿಕರ
 ತೋಕಿದವು ಕೈದುಗಳ ಮಳೆ ರಣ
 ದಾಕೆವಾಳರ ಸನ್ನೆಯಲಿ ಸಮ
 ರಾಕುಳರು ಕೆಣಕಿದರು ರಿಪುಕಲ್ಪಾಂತಭೈರವನ

ಭಟ ಭಡಾಳಿಸಿದನು ಘೃತಾಹುತಿ
 ಘಟಿಸಿದಗ್ನಿಯವೋಲು ರಣ ಚೌ
 ಸಟ ಚತುರ್ಬಲದೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕನು ಸಿಂಹನಾದದಲಿ
 ನಿಟಲನೇತ್ರನ ಕೋಪಶಿಖಿ ಲಟ
 ಕಟಿಸುವಂತಿರೆ ಹೆಚ್ಚಿದತಿಬಲ
 ದಟವಿಯನು ಸವಟಿದುದು ಪಾರ್ಥಕುಮಾರಶರಜಾಲ

ಧರೆ ಬಿರಿಯೆ ಬೊಬ್ಬೆಯಲಿ ಬಲದ
 ಬ್ಬರಣಿ ದೆಖ್ಖದೆಖ್ಖಿಯಾಗಲು
 ಧರಣಿಪತಿ ಮುಗಿದನು ಮಗನೇನಾದನೋ ಎನುತ
 ಕರೆದು ಭೀಮನ ನಕುಳನನು ಸಂ
 ಗರಕೆ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ಮದ್ರುಪದರ
 ಪರುಠವಿಸಿ ಕಳುಹಿದನು ಸೌಭದ್ರಂಗೆ ಪಡಿಬಲವ

ಗದೆಯ ತಿರುಹುತ ಸಿಂಹನಾದದ
 ಲೊದಟಿ ಮಗನಾವೆಡೆಯನುತ ನೂ
 ಕಿದನು ರಥವನು ತನ್ನ ಸೇನೆಗೆ ಸೀಗುರಿಯ ಬೀಸಿ

ಅದಟನೈತರೆ ಹೋಗಲೀಯದೆ
ಮೊದಲ ಬಾಗಿಲ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ
ಗ್ಗದ ಜಯದ್ರಥ ಭೀಮನೊಳು ಬಲುಗಾಳೆಗವ ಹಿಡಿದ

ತೆಪ್ಪಹುಗೊಡು ಫಡ ಫಡ ಜಯದ್ರಥ
ಹೆಜಿತಿಗೆದು ಸಾರೆನುತ ಹೂಣೆಗ
ನುಜುಬಿದರೆ ಮಾಪಾಂತು ಭೀಮನ ಕಡುಹ ನಿಲಿಸಿದನು
ಮುಜಿದು ಕಳೆಯಭಿಮನ್ಯುವನು ಮೈ
ಮುಜಿಯದೆನ್ನಲಿ ಕಾದು ಮಾತಿನ
ಬಿಜುಬಿನಲಿ ಫಲವಿಲ್ಲೆನುತ ಕೆಂಗೋಲ ತೊಡಚಿದನು

ಬವರದಲಿ ಕಲಿಪಾರ್ಥನಲ್ಲದೆ
ಪವನತನಯಾದಿಗಳ ಗೆಲುವರೆ
ಶಿವನ ಕೃಪೆಯನಗುಂಟು ಮುನ್ನೆನುತಾ ಜಯದ್ರಥನು
ಕವಲುಗೋಲಲಿ ಭೀಮನನು ಪರಿ
ಭವಿಸಿದನು ಸಹದೇವನಕುಳರ
ತವಿದು ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ಮ ಮೊದಲಾದಗಣಿತರ ಗೆಲಿದ

ತಪ್ಪಿದನಾನೆಯ ಧಟ್ಟುಗಳ ಮು
ಕೃಷ್ಣುಕಿದನು ಕಾಂಭೋಜ ತೇಜಿಯ
ನುಜುಬಿ ಹೊಯ್ದನು ಸೂನಿಗೆಯ ತೇರುಗಳ ತಿಂತಿಣಿಯ
ಮುಜಿದನೊಗ್ಗಿನ ಪಾಯ್ಕಳವನ
ಳ್ಳಿಜುವ ಹೆಣ ಕುಣಿದಾಡೆ ಭಟ ಬೇ
ಸಜಿದೆ ಕೊಂದನು ವೈರಿಸೇನೆಯನರಸ ಕೇಳೆಂದ

ಒರಸಿದನು ಹದಿನೆಂಟುಸಾವಿರ
ಕರಿಘಟೆಯನ್ನೈವತ್ತು ಸಾವಿರ
ತುರಗವನು ಮೂವತ್ತುಸಾವಿರ ವರಮಹಾರಥರ
ಧುರದಿ ಲಕ್ಷಪದಾತಿಯನು ಸಂ
ಹರಿಸಿ ಶಲ್ಯಕುಮಾರಕನ ಕ
ತ್ತರಿಸಿದನು ಗೋನಾಳಿಯನು ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರಧಾರೆಯಲಿ

ಮಡಿದನಕಟಾ ತಮ್ಮ ಸಖನೊಂ
ದಡಸಿದಳಲಿನೊಳೆದ್ದ ಕೋಪದ
ಕಡುರುಳದ ಕಾಲಾಗ್ನಿ ರುದ್ರನ ಕಣ್ಣ ಹೋಲುವೆಯ
ಸಿಡಿದ ವಿಸೇಯ ಬಿಗಿದ ಹುಬ್ಬಿನ
ಜಡವ ರೋಮಾಂಚನದ ಖಾತಿಯ
ಕಡುಹುಕಾಟರು ಮಸಗಿದರು ದುರ್ಯೋಧನಾತ್ಮಕರು

ತಳಿತ ಸತ್ತಿಗೆಗಳ ವಿಡಾಯಿಯ
ಲೊಲೆವ ಚಮರಿಯ ವಜ್ರ ಮಕುಟದ
ಹೊಳಹುಗಳ ಹೊಗೆ ವಿಸೇಗದಱಿನ ಬಿರುದಿನುಬ್ಬಟೆಯ
ಕೆಲಬಲದ ವೇಲಾಯತರ ವೆ
ಗ್ಗಳದ ರಾವ್ತರ ಗಡಣ ನಾಲಗೆ
ದಳೆದುದೆನೆ ಹೊಳೆಹೊಳೆವಡಾಯುಧಭಟರು ನೂಕಿದರು

ದಿಟ್ಟರೋ ಲಕ್ಷಣನವರು ಜಗ
ಜಟ್ಟಗಳಲಾ ರಾಜಕುಲದಲಿ
ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಕೆಲರೀಸು ಚಪಳತೆಯಾರಿಗುಂಟೆನುತ

ಕಟ್ಟಿದನು ಕಣಿಗಳಲಿ ಸುತ್ತಲು
ತಟ್ಟಿವಲೆಗಳ ಸೋಹಿನಲಿ ಬೆ
ನ್ನಟ್ಟಿ ಪಾರ್ಥಕುಮಾರ ಸದಿದನು ವೈರಿವೃಗಕುಲವ

ಸರಳಮೊನೆಯಲಿ ವೈರಿಸುಭಟರ
ಕರುಳ ತೆಗೆದನು ರಣದೊಳಾಡುವ
ಮರುಳಬಳಗವ ತಣಿಸಿದನು ಕಡಲಾದುದರುಣಜಲ
ತರಳನಪಿಯಟ್ಟಿದನು ಧುರದಲಿ
ದುರುಳ ದುರಿಯೋಧನನ ಮಕ್ಕಳ
ಮರಳಲೀಯದೆ ಭಟರ ಕೇಣಿಯ ಕೊಂಡನಭಿಮನ್ಯು

ಉರಗನಿಕ್ಕಡಿಗಾಱ ಹುಲ್ಲಿನ
ಸರವಿಗಂಜುವುದುಂಟೆ ಕರ್ಣಾ
ಧ್ಯರನು ಕಡ್ಡಿಗೆ ಬಗೆಯನೀ ಹೂಹೆಗಳ ಗಣಿಸುವನೆ
ಎರಡು ಶರದಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಸಂ
ಹರಿಸಿದನು ಹದಿನೈದು ಬಾಣದ
ಲರಿದನುಳಿದ ಕುಮಾರಕರನಭಿಮನ್ಯು ನಿಮಿಷದಲಿ

ತಳಿತ ಚೂತದ ಸಸಿಗಳವನಿಗೆ
ಮಲಗುವಂತಿರೆ ರಾಜಪುತ್ರರು
ಹೊಳೆವ ಪದಕದ ಕೊರಳ ತಲೆಗಿಂಬಾದ ತೋಳುಗಳ
ಬಳಿರಕುತದಲಿ ನನೆದ ಸೀರೆಯ
ತಳಿತ ಖಂಡದ ಬಿಗಿದ ಹುಬ್ಬಿನ
ದಳಿತ ದಂಷ್ಟ್ರನನದಲೆಸೆದರು ಸಾಲ ಶಯನದಲಿ

ಇಕ್ಕಿದಿರಲಾ ರಾಜಪುತ್ರರ
 ನಕ್ಕಟಕಟಾ ಸ್ವಾಮಿದ್ರೋಹರು
 ಹೊಕ್ಕ ಮನೆ ಹಾಳಹುದಲಾ ದ್ರೋಣಾದಿನಾಯಕರು
 ಹಕ್ಕಲಾದುದು ನಮ್ಮ ಬಲ ಶಿಶು
 ಸಿಕ್ಕನಿನ್ನೂ ಪಾಂಡವರ ಪು
 ಣ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲೆನುತ ಕೌರವರಾಯ ಗರ್ಜಿಸಿದ

ಕುಲವ ನೋಡಿದಡಿಲ್ಲ ತನ್ನಯ
 ಬಲುಹ ನೋಡಿದಡಿಲ್ಲ ಕದನದೊ
 ಳುಳವ ನೋಡಿದರಿಲ್ಲಲಾ ಪತಿಯೆಂಬ ಪಾತಕಿಯ
 ಇಳೆಯೊಳೊಲೆಯಕಾಱರೆಂಬರ
 ತಲೆಗೆ ತಂದನು ತೃಣವನೆಂದ
 ಗ್ಗಲೆಯರನು ಮೂದಲಿಸಿ ಬಯ್ದನು ಸುಯ್ಯ ಕುರುರಾಯ

ಮೇರಿದಪ್ಪಿತು ಕೌರವನ ಪರಿ
 ವಾರದಲಿ ಬೇಹವರು ಮಕುಟದ
 ಬಾರಿಯಾಳುಗಳಾಂತುಕೊಂಡರು ಪಾರ್ಥನಂದನನ
 ಸೂರಿಯನಸುತ ಶಲ್ಯ ಗೌತಮ
 ಕೌರವಾನುಜನುಭಯಕಟಕಾ
 ಚಾರ್ಯನಶ್ವತ್ಥಾಮನಿವರೊಗ್ಗಾಯ್ತು ಷಡುರಥರು

ಅಳವಿಗೊಟ್ಟುದು ಮತ್ತೆ ಕೌರವ
 ಬಲಪಯೋಗಿನಿಧಿವೈರಿ ಬಡಬನ
 ಬಿಲು ಸರಳು ಬಿಟ್ಟುಗಿಡಿಯಲೊಕಿತು ಚಾತುರಂಗದಲಿ

ಎಲೆಲೆ ಬೆಂಗಾಹಿನಲಿ ನೂಕುವ
ಬಲ ಸಮರ್ಥರ ಜೋಕೆಯಲಿ ಕುರು
ಬಲಕೆ ಕದನಾಳಾಪವಾಯ್ತು ನುತೆಚ್ಚನಭಿಮನ್ಯು

ಎಸಲು ತಲೆವರಿಗೆಯಲಿ ಕವಿದುದು
ದೇಸೆಯ ಹಳುವಿಂಗೊಕುವತಿರಥ
ರುಸುರುಮಾಱಿಗಳೇಱಿ ಹೊಯ್ದರು ರಾಯ ರಾವುತರು
ನುಸುಳಿದರು ನಾಚಿಕೆಯಲಾತನ
ವಿಶಿಖಜಲದಲಿ ತೊಳೆದರತಿರಥ
ರಸಮಸಂಗರವಾಯ್ತು ಮತ್ತಭಿಮನ್ಯುವಿದಿನಲಿ

ಹೆಳಚಿ ಮುಱಿದುದು ವೀರಕರ್ಣನ
ಬಲ ಕೃಪಾಚಾರಿಯರ ಸೇನೆಗೆ
ತಲೆಯ ಋಣಸಂಬಂಧ ಸವೆದುದು ಕಾತರಿಸಿ ಕವಿವ
ಬಲದ ಬಿರುದರಿಗಮರನಾರಿಯ
ರೊಳಗೆ ಸೇರುವೆಯಾಯ್ತು ಶಲ್ಯನ
ಬಲದಡಗು ಸವಿಯಾಯ್ತು ಜಂಬುಕಕಾಕಸಂತತಿಗೆ

ಕೆಡೆದ ರಥ ಸಲೆ ಕಾಂಚನಾದ್ರಿಯ
ನಡಸಿದವು ನಾಚಿಕೆಯನಭ್ರದೊ
ಳಿಡಿಯೆ ತಲೆ ಬೀಜಿದವು ಭಂಗವನನುಪಮಾಂಬರಕೆ
ಕಡಲುವರಿವರುಣಾಂಬುಜಲಧಿಗೆ
ಬಿಡಿಸಿದವು ಬಿಂಕವನು ಶಿವ ಶಿವ
ನುಡಿದ ಕವಿಯಾರಿನ್ನು ಪಾರ್ಥಕುಮಾರನಾಹವವ

ಶಿಶುತನದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸಾರಿ
 ನ್ನೈಸದಿರಲವೋ ಮರಳು ಮರಳಿಂ
 ದಸಮಬಲಧೈದಿದರು ಷಡುರಥರೊಂದುಮುಖವಾಗಿ
 ಎಸುಗೆ ನಿಮಗಿಂದಾಯ್ತು ನಿದ್ರೆಯ
 ಮುಸುಕಿನಲಿ ಗೋಗ್ರಹಣದಲಿ ಜೀ
 ವಿಸಿದ ಜಾಣರು ನೀವೆನ್ನುತ್ತಿರಾದನಭಿಮನ್ಯು

ತರಳತನದಲಿ ನುಡಿಯದಿರು ಸಂ
 ಗರಕೆ ಕರೆ ನಿಮ್ಮಯ್ಯನನು ಹೊಸ
 ಸರಳು ನಾಡುವವಲ್ಲ ಶಿಶುವಧೆಯೆಂಬುದಪವಾದ
 ಮರಳುವುದು ಲೇಸೆನುತ ಷಡುರಥ
 ರುರವಣಿಸಿದರು ಬಿಗಿದ ಬಿಲ್ಲಿನ
 ಗರುಡಿಕಾಪನ ಕೂಡ ನೂಕಿತು ರವಿಸುತಾದಿಗಳು

ಪಾರ್ಥಪರಿಯಂತೇಕೆ ಸಮರ
 ವ್ಯರ್ಥಜೀವರು ನೀವು ಕೌರವ
 ನರ್ಥವನು ಸಲೆ ತಿಂಬುದಲ್ಲದೆ ಸಮರ ನಿಮಗೇಕೆ
 ಸ್ವಾರ್ಥಲೋಲುಪ್ತಿಯಲಿ ನಿಲುವ ಸ
 ಮರ್ಥರಾದರೆ ಬಾಣದಾರಾ
 ತೀರ್ಥದೊಳಗೋಲಾಡಿಸುವೆನೆಂದೆಚ್ಚನಭಿಮನ್ಯು

ಮನದ ಕೆಚ್ಚುಳ್ಳದಟನೆಹೆ ಮಾ
 ತಿನ ಸಘಾಡಿಕೆ ಲೇಸು ಪಾರ್ಥನ
 ತನಯನಲ್ಲಾ ಪೂತು ಪಾಯಿಳು ಎನುತ ಷಡುರಥರು

ತನತನಗೆ ಕೆಂಗೋಲಿನಲಿ ಮು
ಮೊನೆಯ ಬೋಳೆಯ ಸರಳಿನಲಿ ಸಾ
ಧನಸಮಗ್ರರು ಶಿಶುವನೆಚ್ಚರು ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ಕವಿದು

ಕೋಡಿದನೆ ಕೊಂಕಿದನೆ ನಾಯಕ
ವಾಡಿಗಳು ಹಲರೆಂದು ಬೆಂಗೊ
ಟ್ಟೋಡಿದನೆ ಕೈಗಾಯದೆಚ್ಚನು ನಚ್ಚಿದಂಬಿನಲಿ
ತೋಡು ಬೀಡಿನ ಹವಣನಾತನ
ಮಾಡಿದಾತನೆ ಬಲ್ಲನೆನೆಕೈ
ಮಾಡಿ ಸುರಿದನು ಸರಳಮಳೆಯ ಮಹಾರಥರ ಮೇಲೆ

ಪೂತು ಮರು ಬಿಲ್ಲಾಳುತನವಿದು
ಭೂತನಾಥಂಗಿಲ್ಲ ಸುಭಟ
ವ್ರಾತವೀಕ್ಷಿಸಲರಿದೆನುತ ಕಣಿಗೆದಳಿದನು ದ್ರೋಣ
ಏತಕಿದು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟು ದಿಟ ನೀ
ಸೋತಡೆಯು ಜಯವಿಲ್ಲೆಮಗೆ ಮೃಗ
ಪೋತನನು ಹರಿಹೊಯ್ದುದುಚಿತವೆ ಮಗನೆ ಕೇಳಿಂದ

ವಿನಯವೇಕಿದು ನಿಮ್ಮ ಭುಜಬಲ
ದನುವ ಬಲ್ಲೆನು ನಿಮ್ಮ ಕೈವೈ
ತನದ ಹವಣನು ಕಾ[ಬೆ]ನೆನ್ನೊಳು ಸೆಣಸಿಜಯಿಸಿದರೆ
ಧನುವ ಹಿಡಿಯೆನು ಸಾಕು ಡೊಂಬನ
ಬಿನುಗುನುಡಿಯಂತಿರಲಿ ಬಲ್ಲಡೆ
ಮೊನೆಗಣಿಯಲೇ ಮಾತನಾಡಿದೆಚ್ಚನಭಿಮನ್ಯು

ಎಡದೊಳಾಕುವ ಕೃಪನನೆಚ್ಚನು
ತಡೆಯಲಶ್ವತ್ಥಾ ಮನನು ರಥ
ಕಡೆಯಲೆಚ್ಚನು ತೊಡಚಿ ಕೈಯಲಿ ಕೌರವಾನುಜನ
ಮಿಡುಕಲೆಚ್ಚನು ಹಿಂದುಮುಂದವ
ಗಡಿಸಿದಾ ಮಾದ್ರೀಯ ರವಿಸತ
ರೊಡಲೊಳಂಬನು ಹೂಳಿದನು ಸೀಳಿದನು ಸಮರಥರ

ಅಡಸಿ ಹೊಕ್ಕರೆ ಕೃಪನ ರಥವನು
ಕಡಿದು ಬಿಸುಟನು ಗುರುಸುತನನಡಿ
ಮಿಡುಕಲೀಯದೆ ಬಿಗಿದು ಕರ್ಣನ ಧನುವ ಖಂಡಿಸಿದ
ಕೊಡಹಿದನು ಕೌರವನ ರಥವನು
ತುಡುಕಲೀಯದೆ ದ್ರೋಣನನು ಜವ
ಗಡಿಸಿದನು ಜೋಡಿಸಿದ ಷಡುರಥರೊಗ್ಗನೊಡೆಹೊಯ್ದು

ವಡಬಗೌತಣವಿಕ್ಕುವರೆ ಕಡ
ಲೊಡೆಯಗಹುದು ಸಮರ್ಥನಲ್ಲಾ
ಬಿಡುಗಣಿಯ ಬೀಜುವರೆ ಕಟಕಾಚಾರ್ಯನೆಂದೆನುತ
ಕಡುವೊನೆಯ ಕೂರಂಬುಗಳ ಮಿಗೆ
ಗಡಣಿಸಿದನೊಗ್ಗೊಡೆದ ಷಡುರಥ
ರೊಡಲೊಳಂಬನು ಹೂಳಿದನು ಕಾಱಿದರು ಶೋಣಿತವ

ವಿರಥನಾದನು ಕರ್ಣನಂಬಿಗೆ
ಶಿರುಹಿ ಬಿಲ್ಲನು ತೊಟ್ಟನಾ ಗುರು
ಗುರುತನೂಜನು ತನ್ನ ಸೂತನ ಶಿರವ ಹಲುಯೆಚ್ಚು

ಸುರಗಿಯನು ಬಿಸುಟೊಪ್ಪಿಯ ತಿರುಹಿದ
ನರಸನನುಜನು ಕೃಪನು ಶಲ್ಯನು
ಕೊರಳಲಸುಗಳ ಹಿಡಿದು ಹಂಗಿಗರಾದರೊಡೆಯಂಗಿ

ಗನ್ನದಲಿ ಗುರು ಜಾಪಿದನು ಕೃಪ
ಮುನ್ನವೇ ಹಿಂಗಿದನು ಕರ್ಣನ
ನಿನ್ನು ಕಂಡವರಾರು ಮೂರ್ಛೆಗೆ ಮೂಝಬಾರಿಯದು
ಬಿನ್ನ ತೆತ್ತರು ಬಿರುದರಾತಗೆ
ಕೆನ್ನೆಯೆಡೆಗುಗಿದಂಬುಸಹಿತವೆ
ನಿನ್ನ ಮಗನರನೆಲೆಗೆ ಸರಿದನು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ

ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ ಭಟರು ಮನ್ನೆಯ
ಗಂಡನಾಗೈ ಜೀಯ ಎನೆ ಖತಿ
ಗೊಂಡು ಕುರುಪತಿ ನೋಡಿದನು ಮೂಗಿನಲಿ ಬೆರಳಿಟ್ಟು
ಭಂಡರೆಂಬೆವೆ ಜಗದ ಗುರುಗಳು
ಗಂಡುಗಲಿಗಳು ವೈರಿಭಟರಿಗೆ
ಹೆಂಡಿರಾಗಲು ಹೋಗಿರೈ ದಿಟ ಹೋಗಿ ನೀವೆಂದ

ಕಾಲ ವಹಿಲವ ಕಲಿಸಲೋಸುಗ
ಕೋಲಗುರು ಜಾಪಿದನು ಶಲ್ಯನ
ಮೇಲುಮುಸುಕನುವಾಯ್ತು ಬಿರುದೇನಾಯ್ತು ಗುರುಸುತನ
ಅಳುವಾಸಿಯ ಕಡುಹು ಕರ್ಣನ
ಬೀಳುಕೊಂಡ ದು ಪೂತುಮರ್ಯುರೇ
ಬಾಲ ಎಂದವನೀಶ ಮೂದಲಿಸಿದನು ತನ್ನವರ

ಇದಿರೊಳೀಶನ ಭಾಳನಯನದ
ಕದಹು ತೆಗೆದಿದೆ ಹಿಂದೆ ಮರಳುವ
ಡಿದೆ ಕೃತಾಂತನ ಕೊಂತವರಸನ ಮೂದಲೆಯ ವಚನ
ಅದಟು ಕೊಳ್ಳದು ರಾಜಸೇವೆಯ
ಪದವಿ ಪಾತಕಫಲವೆನುತ ನೂ
ಕಿದರು ರಥವನು ಹಳವು ದರ್ಪದ ಹೇವ ಮಾರಿಗಳು

ಹಱಿದು ಬಿದ್ದವು ಜೋಡು ಮೆಯ್ಯಲಿ
ಮುಱಿದವಗಣಿತಬಾಣದೇಜುನೊ
ಳೊಱಿದ ರಕುತದ ಧಾರೆ ನಾದಿತು ರಥದ ಹಲಗೆಗಳ
ಅಱುವು ಮಱಿದಪಕೀರ್ತಿ ನಾರಿಯ
ಸೆಱಿಗ ಹಿಡಿದರು ಹೇಳಲೇನದ
ನಱಿಯೆನೇಕಾಂತದಲಿ ಕರ್ಣನ ಕರೆದನಾ ದ್ರೋಣ

ಇದಿರೊಳಾನುವುದರಿದು ಹಸುಳೆಯ
ಕದನ ಹಂಗಿಗರಾದೆವಾಚ್ಚನ
ವದನಕಮಲಕೆ ನಮ್ಮ ಪಾರುಷವಿಂದು ಹಿಮವಾಯ್ತು
ಇದಿರೊಳಾನಿಹೆ ಶಲ್ಯನೆಡವಂ
ಕದಲಿ ಬಲದಲಿ ಕೃಪನಪರಭಾ
ಗದಲಿ ನೀ ಬಂದೆಸು ಕುಮಾರನ ಕರದ ಕಾರ್ಮುಕವ

ಚಾಪವೀತನ ಕೈಯಲಿರಲಿ
ನ್ನಾ ಪಿನಾಕಿಗೆ ಗೆಲವು ಘಟಿಸದು
ವೈಪರೀತ್ಯಕೆ ಬೆದಲಿಲಾಗದು ಸ್ವಾಮಿಕಾರ್ಯವಿದು

ರೂಪುದೋಷದೆ ಬಂದು ಸುಭಟನ
ಚಾಪವನು ಖಂಡಿಸುವುದಿದು ಕುರು
ಭೂಪನುಳಿವೆಂದಿನಸುತನನೊಡಬಡಿಸಿದನು ದ್ರೋಣ

ಹಿಂದಣಿಗೆ ತಿರುಗಿದನು ಭಾಸ್ಕರ
ನಂದನನು ಬಲವಂಕದಲಿ ಗುರು
ನಂದನನು ಕೃಪಶಲ್ಯವಾಮದೊಳಿದಿರಲಾ ದ್ರೋಣ
ನಿಂದು ಕದನವ ಕೆಣಕಿದರು ರಿಪು
ಬಂದಿಕಾಪನೊಳೇಱ ಸೂಱಿಗೆ
ಬಂದು ಬಸಿವುತ ಹೋದರನಿಬರು ಬೈದು ರವಿಸುತನ

ದಳವು ದಳವುಳವಾಯ್ತು ಕೇಸರ
ದೊಳಗೆ ವಿಸಟೆಂಬರಿದು ಕರ್ಣಕೆ
ಯೊಳಗೆ ಁಂಗಣಗುಣಿದು ಸಂಗರಜಯದ ಮಡುವಿನಲಿ
ಸಲೆ ಸೊಗಸಿ ತನಿ ಸೊಕ್ಕಿ ದೆಸೆ ಪಟ
ದುಳಿದು ಸೌಭದ್ರೆಯ ಭೃಂಗನ
ಬಿಲುದನಿಯ ಭರವಂಜಿಸಿತು ಜಯಯುವತಿ ವಿರಹಿಗಳ

ಆರಯಿದು ಮಗನೆನಿಸುವೀ ಮಮ
ಕಾರವೆನ್ನೊಳು ಮೊಳೆತಡಾ ದಾ
ತಾರನುಳಿವೆನ್ನಿಂದ ತಪ್ಪುವುದೆನುತ ಮನದೊಳಗೆ
ಕೂರಲಗನಾ ಕರ್ಣ ಬರೆಸೆಳೆ
ದಾರಿ ಹಿಂದಣಿನೆಚ್ಚು ಪಾರ್ಥಕು
ಮಾರಕನ ಚಾಪವನು ಮುಕ್ಕಡಿಯಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿದ

ಉಜುವ ಜಯವಧುವೊಕ್ಕತನದಲಿ
ಮುಱಿದ ಕಡ್ಡಿಯಿದನಲು ಕರದಿಂ
ಮುಱಿದು ಬಿದ್ದಿದು ಚಾಪವಿದ್ರಕುಮಾರನಂದನನ
ಬೆಜಗಡರಿ ಮುಖದಿರುಹಿ ಹಿಂದಣಿ
ನಿಱಿದ ಕರ್ಣನ ನೋಡಿ ಮುಖದಲಿ
ಕಿಜುನಗೆಯ ಕೇವಣಿಸಿ ನುಡಿದನು ಬೆರಳನೊಲೆದೊಲೆದು

ಆವ ಶರಸಂಧಾನ ಲಾಘವ
ದಾವ ಪರಿ ಮರು ಪೂತು ಪಾಯಿ.ಕು
ದೇವ ಬಿಲ್ಲಾಳೆಂತು ಕಡಿದೈ ಕರ್ಣ ನೀ ಧನುವ
ಈ ವಿವೇಕವಿದಾರ ಸೇರುವೆ
ಯಾವಗಹುದಿದು ಹಿಂದೆ ಬಂದೆಸು
ವೀ ವಿಗಡತನ ನಿನಗೆ ಮೆಱಿವುದು ಕರ್ಣ ಕೇಳೆಂದ

ಎನಲು ಲಜ್ಜಿತನಾಗಿ ತಿರುಗಿದ
ನನುವರದಲೀ ಕರ್ಣನಾತನ
ಧನು ಮುಱಿಯೆ ಕೈಕೊಂಡರೀ ದ್ರೋಣಾದಿನಾಯಕರು
ಕನಕರಥವನು ದ್ರೋಣನಾ ಗುರು
ತನುಜ ಸಾರಥಿಯನು ಕೃಪಾಚಾ
ರೈನು ತುರಗವನು ಶಲ್ಯ ಕಡಿದನು ಭಟನ ಠೆಕ್ಕೆಯವ

ತುಡುಕುವರೆ ಧನುವಿಲ್ಲ ಮುಂದಡಿ
ಯಿಡಲು ಸಾರಥಿಯಿಲ್ಲ ರಥ ಕಡಿ
ವಡೆದುದಿನ್ನೆಂತೊದಗುವನೊ ಸುಕುಮಾರ ತಾನೆನುತ

ಪಡೆ ಬಿಡದೆ ಬೊಬ್ಬಿಜಿಯೆ ಬೆದಲದೆ
 ಕಡುಗಿ ಖಡ್ಗವ ಕೊಂಡು ರಿಪುಗಳ
 ಕಡಿದು ಹೆರಹುತ ಬೀದಿವರಿದನು ಕಣನ ಮಧ್ಯವಲಿ

ಈತನಿರೆ ಕಲ್ಪಾಂತರುದ್ರನ
 ಮಾತು ಜಗಕೇಕೆನಲು ವೈರಿ
 ಪ್ರಾತವನು ಮುಂಕೊಂಡು ಹೊಯ್ದನುಹೊಳೆವ ಖಡುಗದಲಿ
 ಸೋತನೇ ಶಿಶು ಷಡುರಥರ ಕರಿ
 ಈತನಾಥೈ ಹೇಳಿ ಭಯವಿ
 ನ್ನೇತಕೆಂದವನೀಶ ಮೂದಲಿಸಿದನು ತನ್ನವರ

ಗೆಲಿದರಭಿಮನ್ಯುವನು ತನ್ನವ
 ರೆಲವೊ ತಾ ವೀಳೆಯವನೆನುತವೆ
 ಮೆಲುನಗೆಯಲತಿರಥರ ಜಱಿದನು ಕೌರವರ ರಾಯ
 ಬಳಿಕ ಎಡಬಲವಂಕದಲಿ ಮಂ
 ಡಳಿಸಿ ಮೋಹರಿಸಿತ್ತು ರಿಪುಬಲ
 ಜಲಧಿ ವಡಬನೊಳಾಂತು ತಾಗಿದರಂದು ಷಡುರಥರು

ತುಡುಕಿದವು ತೇಜಿಗಳು ವಾಘೆಯ
 ಗಡಣದಲಿ ತೂಳಿದವು ದಂತಿಗ
 ಳೆಡಬಲದ ಬನರಿಯಲಿ ಮುತ್ತಿತು ಮತ್ತೆ ರಿಪುನಿಕರ
 ಕಡುಮನದ ಕಾಲಾಳು ಕಱಿದುದು
 ಖಡುಗಧಾರೆಯನೀತನಳವಿಯು
 ಕೆಡಿಸಿ ಮೇಲಿಕ್ಕಿದರು ಭೂಪನ ಮೊನೆಯ ನಾಯಕರು

ವಿಷದ ಹುಟ್ಟಿಯೊಳೆಣಿಗಿ ನೋಣ ಜೀ
 ವಿಸುವುದೇ ಶಿವ ಶಿವ ಕುಮಾರನ
 ಮುಸುಡಮುಂದಕೆ ಬದ್ಧ ಬದುಕುವುದುಂಟೆ ಭಟನಿಕರ
 ಕುಸುರಿದಪ್ಪಿದನು ಕರಿಘಟೆಯನಿ
 ಪ್ಪಸರದಲಿ ಕಾಲಾಳುಕುದುರೆಗೆ
 ಳಸುವ ಸೂಪಿಯ ಬಿಟ್ಟನಂತಕದೂತಸಂತತಿಗೆ

ಕರುಳ ಹೂಗೊಂಚಲಿನ ಮೂಳೆಯ
 ಬಿರಿಮುಗಳ ನವಖಂಡದಿಂದೆಯ
 ಕರತಳದ ತಳಿರೆಯ ಕಡಿದೋಳುಗಳ ಕೊಂಬುಗಳ
 ಬೆರಳ ಕಳಿಕೆಯ ತಲೆಯ ಫಲ ಬಂ
 ಧುರದ ಘೋಕಧ್ವಾಂಕ್ಷ ನವಮಧು
 ಕರದ ರಣವನವೆಸೆದುದೀತನ ಖಡ್ಗಚೈತ್ರದಲಿ

ವೈರಿವೀರಪ್ರತಗಮರಿ
 ನಾರಿಯರಿಗೆ ವಿವಾಹವನು ವಿ
 ಸ್ತಾರಿಸುವ ಸಮಯದೊಳಗಾಂತ ಸಿತಾಕ್ಷತಾವಳಿಯ
 ತಾರಕಿಗಳೆಸೆದಭ್ರವೆನೆ ರಿಪು
 ವಾರಣದ ಮಸ್ತಕದ ಮುತ್ತುಗ
 ಳೋರಣಿಸಲೊಪ್ಪಿದುದು ಖಡ್ಗ ಸುರೇಂದ್ರಸುತಸುತನ

ಅಟ್ಟಿ ಹೊಯ್ದನು ದಂತಿಗಳ ಹುಡಿ
 ಗುಟ್ಟಿದನು ವಾಜಿಗಳ ತೇರಿನ
 ಧಟ್ಟುಗಳ ಸೀಳಿದನು ಮಿಗೆ ಕಾಲಾಳನಸಿಯಪ್ಪಿದ

ಕೆಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟೋಡಿದುದು ಭಟನಿಜಿ
ಯಟ್ಟಿದನು ರಣದೊಳಗೆ ರಾಯಘ
ರಟ್ಟ ಪಾರ್ಥನತನಯ ಕೊಂದನು ಖಡ್ಗ[ಮನ]ದಣಿಯೆ

ಸೀಳಿದನು ಸೌಬಲನೊಳಿಪ್ಪ
ತ್ತೇಳನಾ ಮಾದ್ರೇಶರೊಳು ಹದಿ
ನೇಳನಗ್ಗದ ರವಿಸುತನ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಳ್ಳೆವರನು
ಮೇಲೆ ಕೇರಳರೊಳಗೆ ಹತ್ತು ನೃ
ಪಾಲರನು ಕೌಸಲ ಯವನ ನೇ
ಪಾಳ ಬರ್ಬರರೊಳಗೆ ಕೊಂದನು ಹತ್ತು ಸಾವಿರವ

ತುಡುಕಲಮ್ಮವರಿಲ್ಲ ಬಲದಲಿ
ಮಿಡುಕಲಮ್ಮವರಿಲ್ಲ ರಕುತದ
ಕಡಲೊಳಗೆ ಬೆಂಡಿದ್ದು ನೆಗೆದುದು ಕೋಟೆ ಪಾಯದಳ
ಸಿಡಿಲು ಜಂಗಮವಾಯ್ತೊ ಪ್ರಳಯದ
ವೃಡನು ಬಾಲಕನಾದನೋ ಕೊಲೆ
ಗಡಿಕನಹುದೋ ಕಂದ ಎಂದನು ಕೌರವರ ರಾಯ

ಧನು ಮುಱಿದ ಬಳಿಕೆಮ್ಮಡಿಸಿತಿ
ತನ ಪರಾಕ್ರಮವೆನುತ ಸೇನಾ
ವನಧಿ ಜಱಿದುದು ಭಟರು ಹರಿದರು ಬಿಟ್ಟ ಮಂಡೆಯಲಿ
ಜನಪತಿಯ ಕಟ್ಟಳವಿಯಲಿ ರವಿ
ತನುಜನಡ್ಡೈಸಿದನು ಫಡ ಹೋ
ಗಿನುತ ನಾರಾಚದಲಿ ಮುಸುಕಿದನರ್ಜುನಾತ್ಮಜನ

ಎಳೆಯ ರವಿರಶ್ಮಿಗಳು ರಕ್ತೋ
 ತ್ವಲದೊಳಗೆ ಹೊಳೆವಂತೆ ಹೊನ್ನರೆ
 ಬಳಿದ ಹಿಳುಕನೆ ಕಾಣಲಾದುದು ಭಟನ ಕಾಯದಲಿ
 ಒಲೆದು ಕೇಸರಿ ಹೊಯ್ದನೋಲ
 ವ್ವಳಿಸಿ ಕರ್ಣನ ಹಯರಥವನ
 ಪ್ವಳಿಸಿ ಮರಳುವ ಲಾಗಿನಲಿ ಖಂಡೆಯನ ಖಂಡಿಸಿದ

ಕರದ ಕರವಾಳುಡಿಯೆ ಬಿಡೆ ಹ
 ಲ್ಪೊರೆದು ಭರದಲಿ ಗದೆಯ ಕೊಂಡ
 ಬ್ಬರಿಸಿ ಕೋಪದಲಗಿದು ಹರಿಗೆಯ ಹಿಡಿದು ಮುಂದಣಿಗೆ
 ಅರರೆ ಸಮ್ಮುಖವಾಗೆನುತ ಸಂ
 ಗರದೊಳುರವಣಿಸಿದನು ಕರ್ಣನ
 ತೆರಳಿಡಿದ ಸೈನನಾಟು ಹಜ್ಜೆ ಯಲಿಂದ್ರಸುತಸೂನು

ಗದೆಯ ಹೊಯ್ಲಲಿ ನೊಂದು ಕೋಪದೊ
 ಳದಿರೆನುತ ಸೈಗೆಡಿದ ರೋಮದ
 ಹೊದಲುಗಳ ಬಿಡುಗಣ್ಣ ಕೆಂಪಿನ ಕುಣಿವ ಮಿಸೆಗಳ
 ಕುದಿದ ಹೃದಯದ ಕಾದ ದೇಹದ
 ಕದನಗಲಿ ರವಸೂನು ಮೇಲಿ
 ಕೈದನು ಫಡ ಹೋಗದಿರು ಹೋಗದಿರೆನುತ ತೆಗೆದೆಚ್ಚ

ಶರಮಯವು ಸರ್ವಾಂಗವಿನ್ನೀ
 ಸರಳು ನೆಡಲಿಂಬಿಲ್ಲ ಮೈಗಳೊ
 ಳಱಿಯನದನಭಿಮನ್ಯು ಕರ್ಣನ ಮೇಲುವಾಯಿದನು

ತರಹರಿಸಿ ಕೆಲಸಿಡಿದು ರಿವುಭಟೆ
 ನುರವನುದರವನೆಡಬಲನ ಕಿ
 ಬ್ಬರಿಯನೆಚ್ಚನು ಕರ್ಣ ನೂಱೈವತ್ತು ಬಾಣದಲಿ

ಸರಳು ನೆಡಲುಬೈದ್ದು ಬೊಬ್ಬಿಱಿ
 ದುರವಣಿಸಿ ಬರೆ ದಿವ್ಯಶರದಲಿ
 ಕರವೆರಡ ಹರಿಯೆಚ್ಚಡಾಗಳೆ ಕೆಡದವವನಿಯಲಿ
 ಇರದೆ ಗಹಗಹಿಸಿದನು ಕೇಳೆಲೆ
 ಮರುಳೆ ಸೂತಜ ಕೈಮುಱಿಯೆ ಸಂ
 ಗರದ ಸಿರಿ ಹಿಂಗುವಳೆ ತನ್ನನೆನುತ್ತ ಗರ್ಜಿಸಿದ

ಸುರಿವ ರಕುತದ ಸರಿಯ ಸೆಱಿಗಿನೊ
 ಕೊರಸಿ ರಥದಚ್ಚುಗಳನೊದೆದನು
 ತಿರುಹಿ ಗಾಲಿಯ ತೆಗೆದು ಮುಂಗೈಗೊಂಡು ನಡೆ ನಡೆದು
 ಅರಿಬಲವನಿಡೆ ಮುಗ್ಗಿ ಕೆಡೆದುದು
 ತುರಗವಜಿಗಿಜಿಯಾದುದಿಭತತಿ
 ಯುರುಳಿದವು ಹೊರಳಿದವು ಹೂಣಿಗರಟ್ಟೆ ಸಮರದಲಿ

ಹರಿಯ ಚಕ್ರದ ಸತ್ವವೀತನ
 ಧುರದೊಳಾಯ್ತೆನೆ ರಥದೆ ಚಕ್ರದೊ
 ಕರಿಬಲವನಿಡೆ ಮುಗ್ಗಿ ಕೆಡೆದುದು ಬಹಳ ತಳತಂತ್ರ
 ಬಿರುದರಾನುವರಿಲ್ಲ ವಡುರಥ
 ರುರುವಣಿಯು ಹಿಂದೆಯ್ತು ರಾಯರ
 ಗುರುವ ಕಂಡವರಿಲ್ಲೆನುತ ಕುರುರಾಯ ಚಿಂತಿಸಿದ

ಕರಹತಿಗೆ ಧಡಧಡಿಸಿ ತಿಪ್ಪನೆ
ತಿರುಗಿ ಬೀಳುತ ಧೈರ್ಯದಲಿ ಹೊಡ
ಕರಿಸಿ ಹೊಜಬಿನೊಳಿದ್ದು ಹೊಯ್ದನು ಪಾರ್ಥನಂದನನ
ಅರಿಕೃಪಾಣದ ಘಾಯವನು ತರ
ಹರಿಸಲಪ್ಪಿಯದೆ ಬೀಳುತಹಿತನ
ನೆಜಗಿದನು ಬಿಳಿಕವನಿಗೊಜಗಿದರಾ ಕುಮಾರಕರು

ಕಾಳುಕಿಚ್ಚಿದ್ದ ಡವಿಯನು ಕುಡಿ
ನಾಲಗೆಯೊಳಳವಡಿಸಿ ದಳ್ಳುರಿ
ಜ್ವಾಲೆ ತಗ್ಗಿದವೊಲು ಗಗನದ ಮುಗಿಲ ಮೋಹರವ
ಧಾಳಿಯಲಿಯಪ್ಪಿಯಟ್ಟಿ ಸುಂಟುರು
ಗಾಳಿಯುರವಣಿ ನಿಂದವೊಲು ಸುರ
ಪಾಲತನಯನತನಯನಸ್ತಮಿಸಿದನು ರಣದೊಳಗೆ

ತೋಳ ತಲೆಗಿಂಬಿನಲಿ ಕೈದುಗ
ಳೋಳಿಗಳ ಹಾಸಿನಲಿ ತನ್ನಯ
ಕಾಲ ದೆಸೆಯಲಿ ಕೆಡೆದ ಕೌರವಸುತರು ನೂರ್ವರಲಿ
ಬಾಲಕನು ಬಳಲಿದನು ಸಮರದ
ಲೀಲೆಯಲಿ ಕುಣಿಕುಣಿದು ಬಸವಳಿ
ದಾಳುಗಳ ದೇವನು ಮಹಾಹವದೊಳಗೆ ಪವಡಿಸಿದ

ಬಿಗಿದ ಹುಬ್ಬಿನ ಬಿಟ್ಟ ಕಂಗಳ
ಹೊಗರು ಮೋರೆಯ ಹಿಣಿಲ ಮಂಡೆಯ
ಜಿಗಿಯ ರಕುತದ ಜೋಪಿನೊಡಲಿನ ತುಲುಗಿದಂಬುಗಳ

ಹೆಗಲ ಕೊಯ್ಲಿನ ತಗ್ಗಿನಲಿ ಸೈ
ನೆಗೆದ ರೋಮದ ವಿಕ್ರಮಾಗ್ನಿಯು
ತಗಹು ಬಿಡದಭಿಮನ್ಯು ಮೆಱಿದನು ಶಸ್ತ್ರಶಯನದಲಿ

ಸಾವ ಹರಯವೆ ಎನುತ ಗಗನದ
ದೇವತತಿ ಮುಗುತ್ತ ಶಕ್ರನ
ಸಾವಿರಾಲಿಯೊಳೊಪ್ಪಿ ಮಸಗಿತು ಪೌತ್ರಶೋಕದಲಿ
ತಾವು ಷಡುರಥರೊಬ್ಬ ಹಸುಳೆಯು
ಹೇವವಿಲ್ಲದೆ ಕೊಂದರೋ ಸುಡ
ಲಾವ ವೀರರು ಕೌರವಾದಿಗಳೆಂದುದಮರಗಣ

ಹಲವು ಗಜಗಳು ಸಿಂಹಶಿಶುವನು
ಗೆಲಿದ ಪರಿಯಂತಾಯ್ತು ಹಾವಿನ
ಬಳಗ ಗರುಡನ ಮುಱಿಯ ಮುಱಿದವೊಲಾಯಿತಕಟೆನುತ
ಅಳಲಿದುದು ಸುರಕಟಕವವನಿಯೊ
ಳಿಳಿದರಪ್ಪರಗಣಿಕೆಯರು ಕೋ
ಮಳನ ತಂದರು ವಾಸವನ ಸಿಂಹಾಸನದ ಹೊರಗೆ

ಧುರದ ಪ್ರಳಯಕೃತಾಂತನನು ಪರಿ
ಹರಿಸಿದೆವು ಮೃತ್ಯುವಿನ ಪಾಶದ
ಕೊರಳ ಬಳಚಿದೆವೆನುತ ಕೌರವಬಲದ ನಾಯಕರು
ಶಿರವ ತಡಹುತ ತಮ್ಮ ಓಬಿರಕೆ
ತಿರುಗಿದರು ಬಾಲಕನನೀಕ್ಷಿಸ
ಲರಿದು ತನಗೆಂಬಂತೆ ರವಿ ಜಾಱಿದನು ಪಶ್ಚಿಮಕೆ

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ-ಭಾರತ
(೧೪೩೦)

೭೮. ಕಾವ್ಯ ವಿಹಾರ

ಶತಕತ್ರಯ

ನೋಡದಮುನ್ನ ದರ್ಪಣವ ದರ್ಪಣಭಾವಮದುಂಟು ವಿಭ್ರಮಂ
ಗೂಡಿ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತ ಭಿಮುಖಾಸ್ಪದನಾದ ನಿಜಸ್ವರೂಪಂ
ನೋಡಿದನಂತರಂ ಮರಳಿ ದರ್ಪಣಭಾವಮದುಂಟೆ ತತ್ತ್ವಮಂ
ನೋಡದಮುನ್ನ ಮಾಯೆ ಬಚಿಕ್ಕೆಲ್ಲಿಯ ಮಾಯೆ ಬಿಡಾ ಶಿವಾಧವಾ

ಮೊದಲಿಲ್ಲೆಂದೆಲೆ ಕರ್ಮಮಂ ಬಚಿದೆ ಮತ್ತಂಟೆಂದು ಮತ್ತಂತದ
ಕೈದುಪಾಯಂ ಪರಿಹಾರಮೆಂದು ಬಳಿದೊಂದಂ ಮಾಡಿ ಮತ್ತಾಗಳಂ
ತದು ಹೋಯಿತ್ತು ವಿಮುಕ್ತರೆಂದು ಬಚಿದೇ ತನ್ನಲ್ಲಿ ತಾವೇ ವಿನೋ
ಹದ ಸಂಕಲ್ಪದ ಕರ್ಮಿಗಳ್ ಗಬಹುವರ್ ನೋಡಾ ಶಿವಾವಲ್ಲಭಾ

ಪರೆಯೇ ಮಾನಸಭಕ್ತಿ ಚಾಕ್ಷುಷಪದಂ ಪಶ್ಯಂತಿಯೇ ವಾಚಿಕ
ಸ್ಫುರಣಂ ಮಧ್ಯಮೆಯೇ ಗುರೂಕ್ತಿಮತದಿಂ ಸತ್ತ್ವಾಯಿಕಂ ಭಕ್ತಿ ವೈ
ಖರಿಯೇ ನೋಟೊಡದಿಂತು ನಾಲ್ಕುತೆಪನಾಗಿರ್ಕುಂ ಮನಶ್ಚಕ್ಷುರು
ತ್ತರವಾಕ್ಯಾಯಚತುರ್ವಿಧಪ್ರಣಿಧಿಯೊಳ್ ತಾನೇ ಶಿವಾವಲ್ಲಭಾ

ಅಱಿದಪೆನೆಂಬವಂಗಳಿಯಬಾರದು ನಿನ್ನ ನಿಜಪ್ರಯತ್ನದಿಂ
ದಱಿದಪೆನೆನ್ನದಂಗಳಿಯಬರ್ಪದು ನೀಂ ಕೃಪೆಮಾಡೆ ಚೋದ್ಯಮೇ
ನಱಿಸುವವಂಗೆ ಸಿಲ್ಕದು ನಿಧಾನಮಯತ್ನಪರಂಗೆ ಭಾಗ್ಯದಿಂ
ದಱಿಸದೆ ಸಿಲ್ಕುವಂತೆ ಪರಮಪ್ರಭುವೇ ಮಹದೈವುರೀಶ್ವರಾ

ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರಸನ್ನಿಧಿಯೊಳಿದುರ್ ಪಿಪಾಸಿತನಾಗಿ ಭೂಮಿಯಂ
ಹಾರೆಯನಾಂತಗುಟ್ಟವನೊಲಾಯ್ತು ಸಮಸ್ತ ಸುಖೈಕಸಿದ್ಧಿವಿ

ಸ್ತಾರಕನಪ್ಪ ನಿನ್ನನುಪದಾವಿಸದನ್ಯಮನುಷ್ಯಮಾತ್ರಮಂ
ಹಾರುವ ಬುದ್ಧಿಯೆನ್ನ ಪರಮಪ್ರಭುವೇ ಮಹದೈವುರೀಶ್ವರಾ

ತನ್ನ ಸತೀಸುತಾನುಚರಬಂಧುಜನಂಗಳುಮಿನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮಿ
ಕ್ಕನ್ಯರುನಾತ್ಮದೇಹಕರಣಾದಿಗಳುಂ ಸಲೆ ತಾನುಮೆಲ್ಲರುಂ
ನಿನ್ನವರೆಂದು ನಿನ್ನೊಡವೆಯೆಂದು ನಿಜೇಶ್ವರಪೂಜೆಗೆಯ್ವವಂ
ಧನ್ಯನದೀಗ ಪೂಜೆ ಪರಮಪ್ರಭುವೇ ಮಹದೈವುರೀಶ್ವರಾ

ಮಗ್ಗೆಯ ನಾಯಿದೇವ
(೧೪೩೦)

ಪ್ರಬೋಧ

ಹಸಿಯದೆ ಹುಸಿಯದೆ ಕುಸಿಯದೆ ನೆಸೆಯದೆ | ಹಸಗೆಡದಖಿಳರೋಳಗೆ
ಕಾರುಣ್ಯಂ
ಮಸುಳಿಸದುದ್ರೇಕಿಸದೆ ವೃಥಾ ದೈನ್ಯದಿ ವಿಷಯಂಗಳೊಳು ||
ಪಸರಿಸಿ ಹರಿದಾಡದೆ ಲೌಕಿಕರಿಂ | ವಸನಾಗಿರದೆ ಮನಸ್ಸಂಸಾರದ |
ಬೆಸುಗೆಯಲಿದು ಸುಲಿಯುತ್ತಿಹನಿಳೆಯೊಳಗೆಂದನು ದೇಶಿಕನು ||

ನೊಂದು ತಾಪತ್ರಯಗಳಿಂದವೆ | ಮುಂದುಗೆಟ್ಟಿಹ ಜಗವ ಕಾಣುತ |
ಹಂದೆಯಂ ಹಾವಡರಿದಂತವಿವೇಕದಿಂ ತನ್ನ ||
ಬೆಂದ ತುಂದನಿಮಿತ್ತ ಪೆರಲಿಂ | ಕೊಂದು ಕೂಗಿ ನಿರರ್ಥ ನಿರಯದೊ |
ಳೊಂದಬೇಡೆಂದೈದೆ ಪೇಲಿದ ದೇಶಿಕೋತ್ತಮನು ||

ವಿಷಯತಳಿರಿಂ ತಳಿತು ಕೊರ್ವಿದ | ದಶವಿಧೇಂದ್ರಿಯಶಾಖೆಗಳನೆ |
ಣ್ಣೆಪೆಯೊಳಿಟ್ಟುದ್ದಾನವಾಗಿ ಶರೀರಭೂರುಹವು ||
ವ್ಯಸನಪುಷ್ಪದಿ ಕರ್ಮಫಲದಿಂ | ದೆಸೆದಿರಲು ತತ್ಪಲವನುಲ್ಲಾ |
ಲಸದಿ ಮಾನಸವಕ್ಕಿ ವಿಸಟೆಂಬರಿದು ತಿನ್ನುತಿಹುದು ||

ಪಲಿಯದಿಹುದೆ ಧರ್ಮ ತನುವ | ಕೆಳೆಯದಿಹುದೆ ಸಿದ್ಧಿ ಚಿತ್ತ |
ವಲುಗದಿಹುದೆ ಮುಕ್ತಿ ಮಲಿದು ನುಡಿದ ವಕ್ಕಣೆ ||
ಹೊಳೆಯದಿಹುದೆ ಸತ್ಯ ರೋಷ | ದಳೆಯದಿಹುದೆ ಶಾಂತಿ ಕಪಟ
ವೊಳೆಯದಿಹುದೆ ಸೌಖ್ಯವಿದನು ತಿಳಿಯಲವ ಕೃತಾರ್ಥನು ||

ಹಿಸುಣತೆಗೆ ಹಿಗ್ಗಿ ಮಿಗೆ | ಕಿಸುಕುಳದೊಳೊಗ್ಗಿ ಸಂ |
 ತಸವಟ್ಟು ಕಳವುಹಾದರಹಿಂಸೆಗೆ ||
 ಬೆಸಗೆಯ್ದು ನಿಂದೆತಾ | ಮಸಕುಟಲಕುಹಕದೊಳ |
 ಗೆಸೆದು ಮನವಿನಿಸಱೊಳ್ ಬೆಸೆದಿರ್ಪುದು ||

ಗುರುಬಸವ

(೧೪೩೦)

ಇಂಚರ

ತಿಂಗಳ ಬಿಂಬಮಂ ಹಿಡಿದು ಹಿಂಡೆ ಪಳಚ್ಚನೆ ಸೋರ್ವ ಸೋನೆಯಂ
ತಿಂಗಡಲಿಂ ಪೊದಟ್ಟಿ ಮದನೆತ್ತಿ ದೊಡೊಯ್ಯನೆ ಸೋರ್ವ ಸೋನೆಯಂ
ತಂಗಜನಿಕ್ಷುಕಾರ್ಮುಕವನೇಱಿಸೆ ಜುಮ್ಮನೆ ಸೋರ್ವ ಸೋನೆಯಂ
ತೇಂ ಗಡ ಸೀಯನುಣ್ಣಿದುದೊ ಗೇಯದ ಮೆಲ್ಲಲಿ ಜಾಣಗಾಣನ

ಮದನನ ಕರ್ವವಿಲ್ಲೆ ತಿರುವಾದೆಳದುಂಬಿಯ ಝಂಕೃತಸ್ವನಂ
ಮದನನ ಬೀರಮಂ ಬೆಳಪ ಮೋಹನಬಾಣದ ಭೀಂಕೃತಾರವಂ
ಮದನನ ಮುಂದೆ ಬರ್ಪ ರತಿದೇವಿಯ ನೂಪುರಶಿಂಜಿತಂ ದಿಟ
ರೈದು ಪೆಟತಲ್ಲೆನಿಸ್ಸ ತೆಪದಿಂ ಪೊಪಪೊಣ್ಣೆತು ವಾಸದಿಂಚರಂ

ನೀತಿ

ಒಡಲ ಪೊಡರ್ಪು ತುಟ್ಟಿಸಿದಮುನ್ನ ನಿಜೇಂದ್ರಿಯವರ್ಗ ದೇಱ್ಗಿಯೊ
ಗುಡಿಸದಮುನ್ನ ಮುಪ್ಪು ಮುಱಿದೊತ್ತದಮುನ್ನ ಲಲಾಟದಕ್ಕರಂ
ತೊಡೆಯದಮುನ್ನ ನಿಮ್ಮ ಪದಮಂ ನೆಱಿ ಪೂಜಿಸವೇಟ್ಟುವೈದೆ ನೀ
ರಡಸೆ ಬಱಿಕ್ಕೆ ಬಾವಿಯನಗಟ್ಟಪರೇ ಗುರುಮೂರ್ತಿಶಂಕರಾ

ಬಯ್ಯೊಡೆ ಮೇಳವಾಡಿದನೆನುತ್ತು ಪರಾಧಮನಿಟ್ಟು ಸಾವವೋಲ್
ಪೊಯ್ಯೊಡೆ ಬುದ್ಧಿವೇಟ್ಟನೆನುತರ್ಥಮನೊಯ್ಯೊಡೆ ತಾನೆ ಕೊಟ್ಟುತಾ
ನೊಯ್ದನೆನುತ್ತೆ ನೂಂಕಿದೊಡೆ ಬಾಗಿಲೊಳರ್ಪನೆನುತ್ತುಮಾಳ್ವನಿ
ತ್ತಯ್ಯಪಣಕ್ಕೆ ಮಾಱಿ ತನುವಂ ಪೊರೆದೇಂ ಗುರುಮೂರ್ತಿಶಂಕರಾ

ತುಡುಗುಣಿಯಂತೆ ಬಿಂದ ಮನಮೆಲ್ಲೆ ಡೆಗೆಯ್ದು ವುದೆಯ್ದದೊರ್ಮೆ ನಿಂ
ದೊಡೆ ಭವದಿಂ ಭಯಂ ಬಿಡದು ಬಿಟ್ಟೊಡೆ ಬಲ್ಲರ ಗೊಟ್ಟಿಗೊಲ್ಲದೊ

ಲೊಡೆ ಚಪಲತ್ವಮಂ ಬಿಡದು ಬಿಟ್ಟೊಡೆ ಭರ್ತಿಯೊಳಿರ್ಪೆನೆನ್ನದೆಂ
ದೊಡೆ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳದಿನ್ನಿದಕೆ ಪೇಜ್ ಗತಿಯಂ ಗುರುಮೂರ್ತಿಶಂಕರಾ

ಮುನಿವನಾದೊಡಂ ಪರಗೊನೋವನೊಡರ್ಚದೆ ರಂಭಿಯಾದೊಡಂ
ವನಿತೆಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಸಿಲ್ಕದೆ ದರಿದ್ರತೆಯಾದೊಡಮರ್ಥಿಗೇನುಮಿ
ಲ್ಲಿನಿಸದೆ ಹಾನಿಯಾದೊಡಮಸತ್ಯವ ಪೇಟದೆ ಬಾಲ್ಯ ಮರ್ತ್ಯನೇ
ಮುನಿವರನಾತನಾಚರಣೆಯುಗ್ರತಪಂ ಗುರುಮೂರ್ತಿಶಂಕರಾ

ಚಂದ್ರಕವಿ

ಸು. (೧೪೩೦)

ಸದ್ಧರ್ಮ ದುರ್ಗ

ಧರ್ಮವನ್ನೊಲ್ಲದೆ ಭೋಗಕ್ಕೆ ಹರಿವಾತ|ಕರ್ಮವಶದೊಳ ವೃತನನು|
ನಿರ್ಮಲಸೌಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂದಜಿಯದೆ | ದುರ್ಮತಿ ಕಾಲ್ಪೊಳೆವಂತೆ ||
ಬಾಲಕನೆಂದು ಕೃಪೆಯ ಮಾಡಿ ಬಿಡನವ|ಮೇಲೆನಿಸುವ ಹಿರಿಯರನು
ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂಬವನಲ್ಲ ಮನದಲ್ಲಿ | ಕಾಲನೆಂಬವ ಸಾತಕನು ||

ಜೀವನು ಪೋಗೆ ತತ್ತ್ವಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹೆಣನೆಂದು|ಓವದೆ ಸುಡುವರುಬೇಗ|
ತೀವಿದ ಗುಣವಿಲ್ಲದಿರೆ ನಡೆವೆಣನೆಂಬ | ರೀವಿಧ ನೋಡಿರೆ ದೇಹ ||

ಸುರಲೋಕಂಗಳ ಪೊಕ್ಕೊಡಂತಿರದೆ ತಾಂ ಪಾತಾಳಮಂ ಪೊಕ್ಕೊಡಂ|
ಗಿರಿದುರ್ಗಂಗಳ ಪೊಕ್ಕೊಡಂ ಶರಧಿಯಂಪಾಯ್ತಲ್ಲಿ ಪೊಕ್ಕಿದೊಡಂ ||
ಭರದಿಂ ಪರ್ವತದಗ್ರದಲ್ಲಿ ಗುಹೆಯಂ ಪೊಕ್ಕಿದೊಡಂತೆಲ್ಲಿಯುಂ |
ಶರಣೆಲ್ಲಂ ಪೆಜಿತಾವ ಲಾವು ನಿನಗಂ ಸದ್ಧರ್ಮದುರ್ಗಂ ವಿನಾ ||

ವಿಜಯಣ್ಣ
(೧೪೪೮)

ಪರವೆಯ ಸೌಂದರ್ಯ

ಎಳವಿದಿರ ಕೋಮಲತ್ವವನಾಂತು ನಳನಳಿಸ
 ನಳಿತೋಳು ರಂಜಿಸಿತು ನುಣ್ಣೊಲೆಗಳಿಡಿಕಿಟಿದು
 ಬಳಿದು ಸೆಳೆನಡುವಿಗೆ ಬಿಣ್ಣಾಯ್ತು ತನು ಕನಕಚಂಪಕದ ಪುಷ್ಪದಂತೆ
 ಪೊಳೆದು ನಜುಗಂಪ ಬೀಜಿದುದಿಂದ್ರನೀಲಮಣಿ
 ಯೊಳಗಣ ತಿರುಳ್ಗೆ ತೊಣೆಯಾದುವಾ ಕುರುಳ್ಳಳು
 ಜ್ವಳಿಸಿದುವು ಕದಪು ಕಣ್ಣೊನೆ ಧನಕಾಂತಿಯಂ ಪಡೆದುದಂದಾ
 ಪರವೆಗೆ

ತಳಿರಮೇಲಂಗಜನ ಬತ್ತಳಿಕೆಯದಜಮೇ
 ಲೆಳವಾಟಿಗಂಬವದಜಗ್ರದೊಳು ಗಿರಿಯ ತ
 ಪ್ಪಲು ತಪ್ಪಲಗ್ರದೊಳು ಲತೆ ಲತೆಯಮೇಲೆ ಪೊಂಗೊಡಮದಜ
 ಕೆಲಬಲದೊಳು
 ಲಲಿತಚಂಪಕಮಾಲೆಯದಜಗ್ರದೊಳು ಶಂಖ
 ಬಟಿಕದಜಮೇಲೆ ರನ್ನದ ಮುಕುರವದಜಮೇ
 ಲಳಿಕುಳ ಮಯೂರವಿದ್ರಪುವೆನಲು ಪರವೆಯಾಕಾರ ಕಣ್ಣೆಸೆ
 ದಿದುರ್ದು

ಬೆರಸಿ ಕಟ್ಟಾಸೆಯೊಡನೆಯ್ದಿ ದಾನಾರ್ಥಿಯಾ
 ಗೆಜಗಿದ ಸದಾಳಿಗಳ ತೆವರಿ ನಿಸ್ಸಾರತೆಯು
 ಧರಿಸಿ ಪುಷ್ಪತಲತೆಯೊಳೊಂದಿ ನಲವಿಂ ಪಲ್ಲವಗ್ರಾಹಿಯಾಗಿ ಮೆಚಿ ವ
 ಕರಿಗಿರಿಗಳಳಿಗಿಳಿಗಳೆಂತು ಸರಿಯೆನಿಪುವಿ
 ಪರವೆನಾಚಿಯ ಮಂದಗತಿಗೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಪಿ
 ವರಪಯೋಧರಕೆ ನುಣ್ಣುರುಳಿಗೆ ಮಧುರೋಕ್ತಿಗಳಿಗೆಂಬ
 ಮೋಲೆಸೆದಳು

ಬೊಮ್ಮರಸ. ಸು. (೧೪೫೦)

ಸಾಹಿತ್ಯಜ್ಞರ ಅಪೂರ್ವತೆ

ಕಲ್ಲು ಕರಗುವುದುಗ್ರಾಫಿ ಸೋಲ್ವದೊಣಮರಂ
ಪಲ್ಲವಿಪುದೆರಲೆ ಸಿಲುಕುವುದು ಪಶು ಮೋಹಿಪುದು
ನಿಲ್ಲದಲುವೆಳವಸುಳೆ ಸಂತಸಮನೆಯ್ದುವುದು ಮುಗಿಲೊಸರ್ದು
ಮುಟ್ಟಿಗಟ್ಟುವುದು

ಸಲ್ಲಲಿತಸಂಗೀತರಸಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯಮಂ
ಬಲ್ಲನೊರ್ವನಪೂರ್ವವೀಧರಿತ್ತೀವಳಯ
ದಲ್ಲಿ ರಸಭಾವಾರ್ಥಚಿತ್ರವಟ್ಟುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ ಸಕಲಗ್ಗದಾಗಿ

ಚತುರ್ಮುಖ ಬೊಮ್ಮರಸ

(೧೫೦೦)

೭೯. ಶ್ರೀ ರಾಮನ ವನವಾಸವ್ರತಿಜ್ಞೆ

ಮಗನೆ ಬಂದೈ ಇನಕುಲಾಂಬರ
ಗಗನಮಣಿ ಬಂದೈ ಮನೋರಥ
ಸುಗುಣ ಬಂದೈ ಸೂನ್ಯತವ್ರತ ಬಂದೆಯೈಯೆನುತ
ಉಗುವ ನಯನೋದಕದಲರೆದಿ
ಟ್ಟಿಗಳ ನೋಟದಲಪ್ಪಿ ಸತ್ಯದ
ತಗಹಿನವನೀನಾಥನಾ ರಘುನಾಥಗಿಂತೆಂದ

ಕಂದ ಕೇಳೆನ್ನಣುಗ ಕೇಳಾ
ನೊಂದ ನೆನೆದರೆ ದೈವ ತಾ ಬೇ
ರೊಂದ ನೆನೆದುದು ದೈವಗತಿಗೀ ಕೈಕೆಯನು ಸಾರಿ
ಎಂದು ಮೇಲುತ್ತರಕೆ ನಾಲಗೆ
ಬಂದು ಬಂದೊಳಸರಿದು ಮೆಲ್ಲನೆ
ನಿಂದು ಬಳಕೇ ಮಾತನೆಂದನು ಕಲಿಸುಮಂತ್ರಂಗೆ

ಈಸುದಿನ ಪರಿಯಂತ ವಿಭವದ
ವಾಸ ಸೊಬಗಿನ ಸಜ್ಜೆ ಸುಖದ ಸು-
ದೇಶ ಸುಮ್ಮಾನದ ಸುಧಾಂಬುಧಿ ಸಿರಿಯ ನೆಲೆವೀಡು
ಲೇಸಿನಾಗರ ಶುಭದ ಬಹುಳಿತ
ಕೋಶ ಸಂತಸದಿರ್ಕೆ ಸೊಂಪಿನ
ವಾಸವಾಗಿದುರ್ವದು ನಿವಾಸವಿದೆಂದನಾ ಭೂಪ

ಅಶುಭದಾಡುಂಬೊಲನು ಕುಹಕದ
ವಿಸರ ಚಿಂತೆಯ ಸಂತೆ ದುಃಖದ
ವಸತಿ ದುಗುಡದ ಬೀಡು ದುಮ್ಮಾನದ ಜನಿಸ್ಥಾನ

ಅಸುಖದಾರವೆ ಭೇದ ಪುದಿದಾ
ಯಸದ ಜಾಳಿಗೆ ಜವನ ಮನೆ ರ-
ಕ್ಕಸಿಯ ಮಠವಾಯ್ತೆಂದು ಭವನವಿದೆಂದನಾ ಭೂಪ

ಹೇಳಿ ಫಲವೇನೆಲೆ ಸುಮಂತ್ರಕ
ಮೇಲನರಿಯದೆ ಕೊಟ್ಟಿನೀ ಘಾ
ತಾಳಿಗಸುರಾಮರರ ಸಂಗ್ರಾಮದಲಿ ವರವೆರಡ
ಬಾಳ ಚಾಚಿದಳವಳೆನಗೆ ಗೋ
ನಾಳಿಗೊಡ್ಡಿದೆಯೆಂದು ಬಂದೀ
ನಾಲಗೆಗೆ ನರಸೊಕ್ಕನಿಕ್ಕಿದಳವಳು ತನಗೆಂದ

ಬಟ್ಟೆಗುತ್ತರವಿದ್ಯವಜ್ಞಿಯದೆ
ಕೊಟ್ಟರುಂಟೆಲೆ ಮಂತ್ರಿ ಕೇಳ ಮನ
ಮುಟ್ಟಿ ನುಡಿಯಲಿ ಭಾವಿಸದೆ ಸದ್ಧರ್ಮಮಾರ್ಗದಲಿ
ಕೊಟ್ಟ ವರವೆರಡುಂಟು ಬೇಡಲು
ಕೊಟ್ಟರವರಿಂದೀಗ ಹೊದಕುಳಿ
ಗುಟ್ಟುತ್ತಿಹರಿದನರಿಯೆ ನೀ ಕೇಳೆಂದಳಾ ಕೈಕೆ

ಬಂದುದಿನಗಪಕೀರ್ತಿ ರಾಜ್ಯವ
ನೊಂದುವರದಲಿ ಬೇಡಿದೆನು ನಿಜ
ನಂದನಂಗೊಂದರಲಿ ರಾಮಂಗಡವಿಯೊಡೆತನವ
ಇಂದುಮುಖಿಯರ ಸಾಕ್ಷಿಯಲಿ ಮೊದ
ಲೊಂದಿಸಿದರೆನಗೀವರವ ನೀಂ
ಬಂದ ಬಳಿಕನುಮಾನವಾಗಿದೆ ನಿಮ್ಮ ರಾಯಂಗಿ

ಮನುಕುಲದ ರಾಯರಲಿ ಹುಸಿ ಸಂ
 ಜನಿಸದೆಂದೊಳಗರಿಯದೆನ್ನಯ
 ತನುಜಗಧಿರಾಜತ್ವವನು ಬೇಡಿದೆನು ನಿಮ್ಮವರ
 ಇನಿತುಸತ್ಯಕೆ ಮರಳದಲೆಯಿಪ
 ರೆನಗೆ ದೊಡ್ಡಿತೆ ಸಾಕು ರಘುನಂ
 ದನಗೆ ಪಟ್ಟವ ಕಟ್ಟಿ ನೀಂ ನೆರೆದೆಂದಳಾ ಕೈಕೆ

ದೊಡ್ಡಿತೇಕ್ಷತ್ರಿಯರಿಗೀ ಕಡು
 ಖಡ್ಗತನವಿರಬೇಕು ರಾಮನಿ
 ಗೊಡ್ಡಿದೀ ಕವಲೊಂದ ತಪ್ಪಿಸೆ ನೆನೆದ ಮತಿ ಲೇಸು
 ಒಡ್ಡಿದುದಿದಪಕೀರ್ತಿವಧು ಸಲೆ
 ದೊಡ್ಡಿದರು ರಘುಸಗರವರೊಳ
 ಗಡ್ಡನಗೆ ಹೊಗದಂತೆ ಮಾಡುವುದುಚಿತ ನಿಮಗಿಂದು

ಸುತವಿಯೋಗದಲಳಿಯದಿರನೀ
 ಕ್ಷಿತಿಪ ನೀವಿಂದುಗ್ರಪಾತಿ
 ವ್ರತೆಯರೊಳಗಗ್ಗಲರು ನಿಮ್ಮನು ನೆಮ್ಮಗಪಕೀರ್ತಿ
 ಕ್ಷಿತಿಯ ಕುಜನರ ಜಿಹ್ವೆ ಕಡುಕೂ
 ರಿತಿದನರ್ಥದಿನಪನಿಪಾಲ
 ಚ್ಯುತಿಗೆ ಮನವನು ಮಾಡುವುದು ನಿಮಗುಚಿತವಲ್ಲೆಂದ

ಇರಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕುಮಾರನೀ ಧರೆ
 ಯರಸುತನದಲಿ ರಾಘವೇಶ್ವರ
 ನಿರಲಿ ಭೂಸುರನಾಗಿ ರಾಜರ್ಷಿತ್ವದಲಿ ಬಳಕ

ಇರಲಿ ರಘುಪತಿ ನಿಮಗೆ ಮೆರೆವುದು
ಧರೆಯ ಸಿರಿ ಮನ್ವಾದಿರಾಯರ
ತರುಣಿಯರು ನಗದಂತೆ ಮಾಡುವುದುಚಿತ ನಿಮಗೆಂದ

ಬೇಡಿದೀ ವರದಿಂದ ನೃಪತಿಯ
ಕೂಡಿಕೊಂಡು ವನಪ್ರವಾಸವ
ಮಾಡುವೆನು ಮರೆಯೇನು ಮನದನುತಾಪವಿನ್ನೇಕೆ
ಖೋಡಿ ನಿಮಗಾಗದವೋಲೀ ನೃಪ
ನಾಡಿ ಹುಸಿ ಹೊಗದಂತೆ ಕೀರ್ತಿಯ
ಜೋಡಿಸುವೊಡಿದು ಸಮಯವೆಂದು ಸುಮಂತ್ರ ಕೈಮುಗಿದ

ಬಿಡು ಸುಮಂತ್ರ ಕುಮಂತ್ರಕೃತ್ಯವ
ನಡೆಸಬೇಡೆಮ್ಮೊಡನೆ ರಘುಗಳ
ಮಡದಿಯರು ನಗಲೆಮ್ಮನೆಮ್ಮಲಿಯಾದ ದುಷ್ಟೀರ್ತಿ
ಒಡರಿಸಲಿ ಪುನರುಕ್ತಿ ನಮ್ಮಯ
ನುಡಿಗೆ ಹೊಗದಾಂಬಲ್ಲೇ ಜಂ
ಜಡೆಯತನವನು ಕೆಲಕೆ ಸಾರೆಂದಳು ಸುಮಂತ್ರಕನ

ಇದು ಯಥಾರ್ಥ ಸುಮಂತ್ರ ನೀನಾ
ಡಿದ ಸುಭಾಷಿತವೆಂದು ನಂಬಿಹು
ದದಕೆ ಹೊಲೆ ಹೊಗದಂತೆ ನಡೆಸುವೆವೆಂದು ಮುನಿ ನುಡಿಯೆ
ಗದಿಸಬೇಡಿನ್ನಾತನಾಡಿದ
ತುದಿಯ ಕೊಸರನು ನಿಮ್ಮರಾಯನ
ವದನದಲಿ ನುಡಿ ಹುಟ್ಟಲೆಂದಳು ಕೈಕೆ ಮುನಿಪತಿಗೆ

ಐಸಲೇ ನೀ ಬೇಡಿದುದು ತಾ
 ನೇಸುದೊಡ್ಡಿತು ತಂದೆಯಾಡಿದ
 ಭಾಷೆಗಿದೇಕೋ ಭಾಷೆಯೆನುತಾ ಜನನಿಗಾ ರಾಮ
 ಲೇಸುನಾಡಿದಿರನ್ನತವೆಮ್ಮವ
 ನೀಶನಲಿ ಹೊಗದಂತೆ ಘಟದಲಿ
 ಕಾಸದಿರಿ ಕಲ್ಮಷವ ಗಡ ! ಅನ್ವಯದ ಭೂಷಣವ

ಭರತನಾಳಲಿ ರಾಜ್ಯವನು ನೀಂ
 ನರಪತಿಯ ಚರಣಾರವಿಂದದ
 ಪರಮಸೇವಾನಿರತರಾಗಿರಿ ನಿಮ್ಮನುಜ್ಞೆಯಲಿ
 ಚರಿಸುವೆನು ವನವಾಸವನು ಗೋ
 ಚರಿಸುವೆನು ನೀಂ ನುಡಿದ ವರುಷದ
 ಪರಿಗಣನಪರಿಯಂತವೆಂದನು ಕೈಕೆಗಾ ರಾಮ

ಆ ಸತಿಯನುಪಚರಿಸಿ ಪಿತನಾ
 ಯಾಸವನು ಶ್ರುತಿಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವಿ
 ಳಾಸವಚನಾಲಾಪದಿಂದನುತಾಪವನು ಬಿಡಿಸಿ
 ಆ ಸಕಲ ಲೋಕೈಕ ಲೀಲಾ
 ವಾಸ ತೊರವೆಯ ರಾಯನಾ ವನ
 ವಾಸವನು ಕೈಕೊಂಡನಮರೇಂದ್ರಾದಿಗಳು ನಲಿಯೆ

ಕುಮಾರ ವಾಲ್ಮೀಕಿ-ತೊರವೆಯ ರಾಮಾಯಣ
 ಸು. (೧೫೦೦)

೮೦. ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿ ಬಸವಣ್ಣ

ಶ್ರೀಮದಖಿಳಾಗಮಾರ್ಣವ ಮಥನಗೈದು ನಿ
ಸ್ತೀಮ ನಂದೀಶ ಪ್ರಮಥರ್ಗಮಲವಚನರಚ
ನಾನುಹಾವಸ್ತುವಿಸ್ತೀರ್ಣಮಂ ಸ್ಥಲವಿಟ್ಟನಾ ಮಂತ್ರರಹಸ್ಯಾದಿಯ
ಭೂಮಿಯ ಶಿವಾರ್ಚಕಗೋರೆದ ಬಸವೇಶ್ವರನ
ನಾಮಾವೃತಾಕೃತಿಯ ವಿಶ್ವೇಶನಮಲಪದ
ತಾಮರಸಷಟ್ಟರಣ ಷಟ್ಟದಿಗಳಿಂ ಸಿಂಗಿರಾಜಾಂಕನೆನಲದೆಂತೊ

ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿಸ್ಥಲದ ಶಬ್ದ ನಿರ್ವಚನಪು
ಮಾಣಮಂ ಚಿತ್ತೈಸಿ ಪರಮಾರ್ಥದರ್ಥನಿ
ರ್ವಾಣ ವಾಣೀಶರಾತ್ಮಾದ್ಯಷ್ಟತನುತತ್ತ್ವ ಪ್ರಾಣಾಶ್ರಮಸ್ಥವಾಗಿ
ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿತವಖಿಲಪ್ರಾಣಪವನಂಗಳಾತ್ಮ
ನಾಣತಿಯ ವ್ಯವಹರಣೆಯಾಗಿಪ್ಪದಾಗ್ಯದಟ
ಕೇಣವಾಯು ಪ್ರಾಣಿಪದವಲ್ಲದದು ಲಿಂಗಸಂಗಪ್ರಾಣಾಂಗವಲ್ಲ

ಎಂಬಕಾರಣ ಲಿಂಗದಂಗ ಜಂಗಮಮುಖವ
ನಿಂಬುಗೊಂಡಿಹುದಾಗಿ ಲಿಂಗಜಂಗಮಪ್ರಾಣ
ಸಂಬಂಧಶಿವಶಕ್ತಿ ಶಿವನಂತೆ ಬೇರು ಬೇಲಿಲ್ಲ ದೇಹದ ಭಾವದ
ಕೊಂಬ ಕೊಡುವಂಗವಂದಬುಜನಾಳದ ಸೂತ್ರ
ದಂಬುವಿನ ತೆಲಿ ಲಿಂಗಜಂಗಮದ ಪ್ರಾಣಿತ್ವ
ಸಂಭವಿತ ಬಸವಗಿದು ಬಸವನಿರ್ಮಿತ ತತ್ತ್ವದರ್ಥದೇಳೈಯೊಳಭವನು

ನೋಡಲೈತಂದಂತಿರೊರ್ವ ಶರಣನು ಕಳಾ
ರೂಢ ತಾಂ ಬಂದು ಬಾಗಿಲೊಳು ನಿಂದೊಳಗೇನ
ಮಾಡುವನು ಬಸವಣ್ಣನೆನೆ ದ್ವಾರಪಾಲಕರ್ಮೇಲಿಲಿಯದುತ್ತರವನು

ನೀಡಿದರನವಸರವನೇಳೆ ನಿದ್ರೋಪದ್ರ
ಮಾಡದುಪ್ಪವಡವಾಗಲ್ಪನ್ನಿಮೆನಲಾಹ
ಪಾಡಿಲ್ಲ ಜಂಗಮಪ್ರಾಣಿಯಂ ನುತಿಸುಲೇಸೆನುತ ನಸುನಗುತ ಪೋಗಿ

ಮುಂದೆ ಮುಂದಡ್ಡ ಬಿದ್ದೊಂದು ಚಿದ್ರೂಪಕಳೆ
ವಂದಿಸುತ ಶರಣಾರ್ಥಿಯನುತಲಶರೀರಾನು
ಬಂಧದಿಂದವರ ಪದವಿಡಿದು ಬಸವನ ಪ್ರಾಣವವರನೊಡಗೊಂಡು ಪೋಗಿ
ಎಂದಿನಂತುಪ್ಪವಡವಹ ವೇಳೆಯವಸರಕೆ
ಬಂದು ಪರಿಚಾರಕರ್ಕಸ್ಸನ್ನೆಗೆಯ್ದ ಶ್ಲಾ
ಘ್ಯೆಂದಂದುವಿಲ್ಲದಿರೆ ನಿಜರಾಣಿಯಂ ನಿದ್ರೆದಿಳುಪೆಂದು ಕಳುವೆ ಹೋಗಿ

ಚರಣವಿಡಿದಳ್ಳಾಡೆ ನಿರ್ಜೀವ ಕಳೆದೋಜಿ
ಕರಣವಂ ಕೈದುಡುಕಿ ತಡವುತಂ ತದ್ವೇಹ
ಸ್ವರಪರಮಪ್ರಾಣಪ್ರವರ್ತನಮನಾರ್ಥವುತಂ ಮುಗಂದೆಗೆದು ನೋಡಿ
ಹರಣಹಾರಿತ ಕಂಡು ಹರಹರ ನಮಃ ಶಿವಾ
ಯುರುತರ ಪರಮಪದವೆ ಕಂಡನೇ ಯೆನುತ ಶ್ರೀ
ವರಮುಕ್ತಿ ಕಾಂತೆಯುತ್ಸವಕೆ ನಿಚ್ಚಣಿಕೆಗೊಟ್ಟಂತೆ ಕಟ್ಟಿದಳು ಗುಡಿಯ

ವರಕೆ ಪರನಾಗಲಿಹ ಪರಿಚರಿಯಗೈವಂತೆ
ಪರಮಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾರಾಧ್ಯದೇವತೆ ಭಕ್ತಿ
ಸಿರಿಯು ಸಿಂಗರಗಳೆಸಗುತ್ತಿರಲು ವಿಸ್ಮಯಂಗೊಳುತಖಿಳ ಶರಣಜನರು
ಹರಿತರುತಿರಲೈನ್ನಬಸವೇಶ ಬಂದು ಗುರು
ಚರಣವಂ ಕಂಡೆಜಿಗಿ ಕಾರಣವಿದೊಂದಾಗ
ದಿರದೆನುತ ಹೊಲದಿಗಂ ಹೊಲಬಜಿಯಲೊಳವಿಚಾರಂಗೊಳುತ
ಬಾಗಿಲವರ

ಒರಿಸಿ ಬೆಸಗೊಂಡನೊಡೆಯರ್ಪವಡಿಸಿದ ಬಳಿಕ
 ಲುರವಣಿಸಿ ಹೊಕ್ಕುರಾರ್ಪೊಜಮಟ್ಟರಾರು ಹೊಸ
 ಬರದಾರು ಬಂದರೆನಲಾವುದೊಂದಿಲ್ಲ ಒಬ್ಬಯ್ಯ ಬಂದೊಡೆಯರಿಪ್ಪ
 ಪರಿಗೇಳಿ ಪವಡಿಸೈದರೆಯೆನಲ್ಪಣಕದಿಂ
 ಚರಲಿಂಗಪ್ರಾಣಿಯಹುದಹುದೆನುತ ಹೋದರೆನೆ
 ನಿರುತವಿದು ನಿಯತಪದವೆನುತಮೃತಸಂಜೀವಿನಿಯನರಸುವೋಲಯ್ಯನ

ಅಜಿಸುತಿರಲಿದಿರಾಗ ಬರ.ತಿರ್ದ ತನಗೆ ಬಿಡ
 ದೆಜಿಗುತಿಹ ಶರಣಸಂಬಂಧ ಸೋಂಕಿನ ಸೋಹೆ
 ನಿಜುಗೆಯ ನಿಜವನಿಧಾನಿಸಬಂದವರ್ನುದಂತಜುಹಿ ಬಿನ್ನಹ ನಾಡಲು
 ಬೆಜಗಿನಲಗಿಂದಜಿವನೆಚ್ಚಂತೆ ಬೆಚ್ಚಿ ಹರ
 ವಜಿಯದುತ್ತರವೆಸಗಿತಪರಾಧವೆಂದಯ್ಯ
 ಮಜುಗುತ್ತೆ ಬಸವ ಬಸವಾ ಯೆನುತ ಬರುತಿರಲು ಶರಣು ಶರಣೆನು
 ತಿರ್ದನು

ಜೀವಪರನಾತ್ಮರಾತ್ಮತ್ರಯಂತ್ರದ ಸೂತ್ರ
 ಭಾವಿತಸುಷುಪ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದಂತೆ ಯಾ
 ದೇವತಾಂತಿಕತ್ರಾಣಿ ಬರೆ ವೃಷಭಚರಲಿಂಗನಾಗಾ ಯುತತ್ರಾಣನು
 ಆವ ಸಂಧಾನಚಂಚಚ್ಚಮತ್ಕೃತಿ ಸೋಂಕ
 ದಾವ ನಹಿಲತೆಯ ತಲ್ಲಣಜಂಗಮಪ್ರಾಣಿ
 ಸಾವಧಾನಿತ ಬಸವಲಿಂಗಮಂಗಳಮೂರ್ತಿರೀರ್ತಿ ಕಣ್ಣೆಜಿರೊಲಾಯ್ತು

ಆದರಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ಮಹಿಮಾಂತರಂಗಪ್ರ
 ಭೇದಮಂ ಶಂಭುವಿಗೆ ಸಾಂಬಲೋಕದೊಳುಂಟ
 ನಾದಿಯಂತಃಪುರವದಕ್ಕೆ ನಿತ್ಯಾದಾಯಮುಖಕೆ ನಿತ್ಯರು ಸಲುತಿರೆ

ಆದುದಿಲ್ಲಾಡಾಯವೆಂಸಭವಗೊಂದಿನಾ
ಪ್ತಾದಿಗಣವರರು ಬಿನ್ನೈಸೆ ಕಲ್ಯಾಣದೊ
ಳ್ಳೀದಗೇತಯ್ಯನೆಂಬಯ್ಯನೈದನೆ ತಂದು ಸಲಿಸಿ ನಿತ್ಯತ್ವಕೆನಲು

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವ ನಿರೂಪಣನಿರೂಪಿತ ಬ್ರಹ್ಮ
ಕೋಶವಾಗಲು ತೆಗೆದು ಹಂಸಹಂಸಾರೂಢ
ದೀಶತ್ವದೀಶಪದ ಪದಕೆ ಪರ್ಬಿತ್ತೈಕ್ಯಕೇತನ ಪ್ರಭಾತ್ಮಜ್ಯೋತಿ
ವಾಶ ಸಜ್ಜಿಯಿತನಜ್ಜಿದು ಭಕ್ತಿ ವೈಭವದ ವಿ
ಶ್ವಾಸಕಾಯನ ಕಾಷ್ಯಪಿಯಭರ್ಗಗಾರ ಪು
ವೇಶಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾಗಮವಿಧಾನಕ್ಕೆ ನಿಜಪುರಗಣೇಶ್ವರರು ನೆರೆದು

ಪೃಥ್ವಿಯ ಮಹನ್ಮಹಾಗಣಸಭಾಪರ್ವಸಂ
ಪತ್ತಿನೊಳು ವೀರ ಬಲಮೇರು ದೂಷಕಮದೋ
ನ್ಮತ್ತಗಜಸಿಂಹ ಮಡಿನಳದೇವ ಸಿಂಹಾಸನಕ್ಕೆಕೆ ಬಾರನೆಂದು
ಉತ್ತಯ್ಯನಿರೆ ಕಳುಹಿ ಕರೆಸಲಾರಾರ್ಬಂದ
ರೆತ್ತಣವಿಚಾರಮೆನೆ ಕೇತಿದೇವನು ದೇವ
ರತ್ತನಡೆದೊಡೆಬಸವರಾಜ ಮೊದಲಾದಗಣಮುಖ ಮೂರ್ತಿಗೊಂಡು
ದೆನಲು

ಇನ್ನು ನುಡಿಯದಿರಾವು ಕೇಳೆವಾ ಮಾತ ಬಸ
ವಣ್ಣನೆಂಬವ ಶಿವದ್ರೋಹ್ಯವನ ಮನ ಮುಖದ
ಕಣ್ಣ ಸಜ್ಜಲಿಂಗತಲ್ಪಕನಿರಲ್ಪಾರೆವೆನಲಾತ ಬಂದಂದುದನ್ನೆ
ಬಿನ್ನಪಂ ಮಾಡೆ ಸಭೆ ವಿಸ್ಮಯಂಗೊಳಲಾತ
ಚಿನ್ನಬಸವನ ಮೊಗಂ ನೋಡೆ ವರ್ಮಸ್ಥಲದ
ಸನ್ನೆಯ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲ್ತನದ ಮೈಲಿಗೆಗಳೆವ ಮಡಿವಳಗೆ ಶರಣೆನುತಲಿ

ಎನ್ನಯ್ಯನುನ್ನತವಚನದಲಗು ಮುಪಹೆಂಬ
ಕನ್ನಗಳ್ಳನನಿಪುದುಗಾಹ ಯೆನುತಲ್ಲಯಿ
ಸನ್ನಿಹಿತ ಕಾರಣಾತ್ಮನ ಕೈಯ ಪ್ರಾಣಗೊಟ್ಟಿಟ್ಟಯಾ ಮುಕ್ತನೊಳಗೆ
ಭಿನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಬೆರೆಸು ಯೆನುತೆ ಕಣ್ಣುಚ್ಚೆ ಬಸ
ವಣ್ಣನ ಹರಣ ಹಪುದು ಕೂಡಿತವರೊಳಗಿತ್ತ
ಉನ್ನತನಿಕಾಯನಿಪ್ರಾಣಿತಪವನಪಂಜರಂ ವರ್ಮ ಧರ್ಮವಾಗಿ

ಪರೀಕ್ಷಾನಿರೀಕ್ಷಣದ ಭ್ರಾಂತಳಿದು ಸರ್ವಗಣ
ಚರಲಿಂಗ ಚಂಚಲಿತರಾಗಿ ಭಕ್ತಿಯ ಭಾಗ್ಯ
ಸಿರಿಯ ಸೂಪಿಯ ಕಳೆದ ವರ್ಮ ಕರ್ಮವ ಕಳುಹಿ ಮಡಿವಳನೆ
ದಾಸೋಹದ
ಕರುಹ ಕರಗಿಸಿದ ಕಲ್ಯಾಣಕೈಲಾಸವೆಂ
ಬುರುತರದ ಗರುಡಿಯಂ ಸುಟ್ಟಿನಿನ್ನಾತಂಗೆ
ಬರುವ ಪರಿಣಾಮವೇ ಯೆನುತಲಾಕ್ಷೇಪಮುಖದೊಳು ಚರರ
ಕಳುಪೆಹೋಗಿ

ಕರ್ಮವಾಕ್ಯಾಸ್ತ್ರವಂ ಕೊಟ್ಟಿರಿದನೊಯ್ದು ಶಿವ
ಧರ್ಮಸಭೆಗಾಂ ತೋಪಿ ಬಸವೇಶ ಕೇಳುತ್ತ
ಲೆಮ್ಮಯ್ಯ ಮಡಿವಾಳ ಶರಣು ಶರಣೆನುತ ಸಂದನು ಶಿವಪದಕ್ಕೆಂದಡಿ
ದಿಮ್ಮನೆದ್ದನು ಬಾವು ಬಾವು ಜಂಗಮಪ್ರಾಣಿ
ಪರ್ವೆಯಿಂ ಪರ್ಬೆಳಸನೊಪ್ಪಿಸಿದನೇ ಯೆನುತ
ಬಿಮ್ಮನೆ ಬಿಗುಹ ಬಿಟ್ಟು ಬೀದಿವಪುವುತ್ತುಗ್ರಗಣನಾಥನೈತಂದನು

ಬಂದು ಗಣಮುಖಕೆಲಗಲವರು ನಿಷ್ಕರಗೂಡಿ
ಬಂದ ವಾಕ್ಯಗಳೆತ್ತಿ ಲಿಂಗತಲ್ಪಕ ಬಸವ
ನೆಂದನುಡಿ ಸಿದ್ಧಿಸಿತುನೋಡೆಂದು ತೋಪಲಾತನ ಪಾದವಿಡಿದುಕೊಂಡು

ಹಿಂದುಳಯದೆಂತು ಬೇಗೈದಿದೆನ್ನುಯ್ಯಾದಿ
 ನಂದಿಕೇಶ್ವರಜಂಗಮಪ್ರಾಣಿ ಜೀವಿಪ್ರ
 ಬಂಧಿತದಯಾಪರನೆನುತ್ತಲುತ್ತರಸಾಧಕತ್ವ ತತ್ವಾಂತರಮುಖ

ಎದ್ದು ಸದ್ಯೋಜಾತ ನಾಮತತ್ಪುರುಷೇಶ
 ನದ್ವೈತವ ಋನಘೋರದೊಳಡಗಿದಾ ವೀರ
 ಭದ್ರಾಪರಾವತಾರನುದಾರಧೀರ ಮಡಿವಳ ಮಾಚಿದೇವಯ್ಯನ
 ಸಿದ್ಧಸಾನ್ನಿಧ್ಯಕಂಕಣಗೆಟ್ಟಿ ವೀರರವಿ
 ಶುದ್ಧ್ಯಲಗುಗೊಂಡು ಮಂಗಳಮನೋರಥದ ಪ್ರ
 ಬದ್ಧರಂಜೋಯ್ಸತಭವಾಲಯಾಗ್ರದಿ ವೀರಘಂಟಿ ಜಯಘಂಟಿ ಹೊಯ್ದು

ಸಿಂಗಿರಾಜ-ಸಿಂಗಿರಾಜಪುರಾಣ
 (೧೫೦೦)

೮೧. ಸುಬೋಧ ಸಾರ

ನೀನೆ ಆಕಳಂಕ ಗುರು

ಸಕಲಕೆಲ್ಲಕೆ ನೀನೆ

ಆಕಳಂಕ ಗುರುವೆಂದು

ನಿಖಿಳ ಶಾಸ್ತ್ರವು ಪೇಳುತಿರಲರಿದೆನು

ಎರಗಂಬಳಿಯ ಸಿದ್ಧ

ವರಲಿಂಗ ನಾಮದಿಂ

ಹರನೆ! ನೀನೆನಗೆ ದೀಕ್ಷೆಯ ಮಾಡಿದೆ

ವರ ಷಡಕ್ಷರಿಯ ದೇ

ವರ ನಾಮದಿಂದೆನಗೆ

ಅರುಹಿದಿರಿ ಶಿವಶಾಸ್ತ್ರದನುಭವವನು

ಅವರವರ ದರುಶನಕೆ

ಅವರವರ ವೇಷದಲಿ

ಅವರವರಿಗೆಲ್ಲ ಗುರು ನೀನೊಬ್ಬನೆ

ಅವರವರ ಭಾವಕ್ಕೆ

ಅವರವರ ಪೂಜೆಗಂ

ಅವರವರಿಗೆಲ್ಲ ಶಿವ ನೀನೊಬ್ಬನೆ

ಹೋರಾಟವಿರೈಸಲು

ಬೇರಾದೆಯಲ್ಲದೆ

ಬೇರುಂಟೆ ಜಗದೊಳಗೆ ಎಲೆ ದೇವನೆ

ಅರು ಅರಿಯರು ನೀನು

ಬೇರಾದ ಪರಿಗಳನು

ಮಾರಾರಿ ಶಿವ ಷಡಕ್ಷರಿ ಲಿಂಗವೆ

ಎನ್ನ ಕರೆಯ ಬನ್ನಿ

ಹೆಮ್ಮಗಳು ನಾ ನಿಮ್ಮ
ನೆಮ್ಮಿಕೊಂಡಿರುವೆನ್ನೆ
ಗಮ್ಮನೇ ಎನ್ನವನು ಕರೆಯ ಬನ್ನಿ

ಸುವ್ವಿ ಚೆನ್ನಣ್ಣನಿಗೆ
ಸುವ್ವಿ ಮಡಿವಾಳನಿಗೆ
ಸುವ್ವಿ ನಮ್ಮಪ್ಪ ಬಸವಯ್ಯನಡಿಗೆ
ಸುವ್ವಿ ಅಜಗಣ್ಣನಿಗೆ
ಸುವ್ವಿ ಸತ್ಯಣ್ಣನಿಗೆ
ಸುವ್ವಿ ನಮ್ಮಯ್ಯ ಪ್ರಭರಾಯನಡಿಗೆ

ಸುವ್ವಿ ಹರಳಯ್ಯನಿಗೆ
ಸುವ್ವಿ ಧೂಳಯ್ಯನಿಗೆ
ಸುವ್ವಿ ನಮ್ಮಯ್ಯ ಶ್ವಪಚಯ್ಯನಡಿಗೆ
ಸುವ್ವಿ ಭೀಮಯ್ಯನಿಗೆ
ಸುವ್ವಿ ಕಕ್ಕಯ್ಯನಿಗೆ
ಸುವ್ವಿ ನಮ್ಮಯ್ಯ ಚೆನ್ನಯ್ಯನಡಿಗೆ

ನಮ್ಮವರ ಪಾಡುವೆನು
ನಮ್ಮವರ ಪೊಗಳುವೆನು
ನಮ್ಮವರನಾವಗಂ ಹರಸುತಿಹೆನು
ನಮ್ಮವರು ಬರುವುದನು
ಉಮ್ಮಳಿಸಿ ನೋಡುವೆನು
ಹಮ್ಮಿಸುವೆ ಮನದೊಳಗೆ ಬಾರದಿರಲು

ಕುಟ್ಟುತ್ತ ಬೀಸುತ್ತ
ನೆಟ್ಟಿನೇ ನಮ್ಮ ಒಡ
ಹುಟ್ಟಿದ ಪುರಾತನರ ಹಾಡುತಿಹೆನು
ಕಷ್ಟಘನ ಮರ್ತ್ಯದ
ಬಟ್ಟಿಯನು ಒಳ್ಳೆ ಕೃಪೆ
ಹುಟ್ಟಿದೇ ! ನಮ್ಮವರು ಕರೆಯಿರಯ್ಯ

ನೀರ ಹೊಳೆಯಲಿ ನಿಂದು
ದಾರಿಯನು ನೋಡುವೆನು
ಬಾರದಿರೆ ಮನದೊಳಗೆ ಕರಗಿ ಕೊರಗಿ
ಆರೈದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ
ದೂರದೃಷ್ಟಿಯನಿತ್ತು
ಸಾರಿ ನೋಡುವೆ ನಿಲುಕಿ ಅಳಲಿ ಬಳಲಿ

ಬಂದವರ ಬರುವವರ
ನಿಂದವರ ನೆರೆದವರ
ಕುಂದದಲೆ ಕೇಳುವೆನು ನಮ್ಮವರನು
ಹಿಂದಾದ ದುಃಖದಲಿ
ನೊಂದೆನ್ನೆ ನಮ್ಮವರು
ಎಂದಿಗೇ ಎನ್ನವನು ಕರೆಯಬಹರೋ

ಪದುಳನೇ ನಮ್ಮವರ
ಪದಪದ್ಯ ಎನ್ನುವೆನು
ಪದಪಿಂದ ಕರೆದೊಯ್ಯಲೊಲ್ಲರೇಕೆ

ಉದಯಾಸ್ತಮಾನದಲಿ
ಕುದಿದು ಕೋಟಲಿಗೊಂಜೆ
ಹೃದಯ ತಾ ಕರಗದೇ ನಮ್ಮವರಿಗೆ

ಅಳಲುವೆನು ಮನದೊಳಗೆ
ಬಳಲುವೆನು ಬಾರದಿರೆ
ಕಳೆಯೇರುವೆನು ಒಮ್ಮೆ ನೆನೆದು ನೆನೆದು
ಮಲಹರಣ ಶರಣರಾ
ಬಲವ ನೋಡುವೆನೊಮ್ಮೆ
ಸಲೆಯೆನ್ನ ಕನಸಿಗೆ ಬಾರರೆನುತ

ಹಿಂದುಳಿಯಿತಮವಾಸ್ಥೆ
ಮುಂದೆ ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಬಂತು
ಎಂದಿಗೇ ಎನ್ನನ್ನು ಕರೆಯಬಹರೋ
ನೊಂದು ಸುಯ್ಯರೆಯುವೆನು
ಬೆಂದು ಬೆಂಡಾಗುವೆನು
ಚಂದವೇ ತಮಗೆನ್ನ ನೋಡದಿಹುದು

ತರಗಲೆಯು ಗಿರುಕೆನಲು
ಹೊರಗೆ ನಾನಾಲಿಸುವೆ
ಬರವಿಲ್ಲದಿರೆ ಮನದಿ ಸುಯ್ಯರಿವೆನು
ಪರರ ಶಿಶುವೆಂದೆನುತ
ಶರಣರೂ ಎನ್ನವರು
ಮರೆಗರೋ ಎಂದೆನುತ ಹೆದರುತಿಹೆನು

ಶರಣರೊಳು ಸುಖ ದುಃಖ
ದಿರವ ಹೇಳುವೆ ನಾನು
ಪರರೆನ್ನ ಚಿಂತೆಯನ್ನರಿಯರಾಗಿ
ಅರಸು ಷಡಕ್ಷರಿಯ
ವರನೆನ್ನ ಕಾಡದಿರೆ
ಶರಣಿಗೆ ಪೇಳಿ ನಾ ಕೇಳ್ದಿನಯ್ಯಾ

ಎನಗೆ ಭೋಗ ಭಾಗ್ಯ ಬೇಡ

ಎನಗೆ ಭೋಗ ಭಾಗ್ಯ ಬೇಡ
ಎನಗೆ ಜಪವು ತಪವು ಬೇಡ
ಎನಗೆ ನಿಮ್ಮ ತೊತ್ತು ಸೇವೆ ನಿತ್ಯವಾಗಲೈ

ಎನ್ನ ಕಂದಿಸುತ್ತ ಬಹಳ
ಎನ್ನ ಬಾಧಿಸುತ್ತ ಬಿಡದೆ
ಎನ್ನನೊಂದು ನೆವಗಳಿಂದ ಕಾಡಿದವರಿಗೆ
ಎನ್ನ ಕೊಂದಡವರಿಗೆಲ್ಲ
ಎನ್ನ ಪೂಜೆ ಫಲಗಳೆಲ್ಲ
ಉನ್ನತದೊಳಗವರಿಗಾಗಿ ಸುಖದಿ ಬಾಳಲಿ

ಹಿಂದೆಯೆನ್ನ ಬೈದವರಿಗೆ
ಮುಂದೆಯೆನ್ನ ಬೈದವರಿಗೆ
ಕುಂದುದೆಲ್ಲ ಜನರ ನಡುವೆ ಬೈದಡವರಿಗೆ
ಇಂದುಧರನ ಕರುಣದಿಂದೆ
ಅಂದಣವನು ಏರುವಂತೆ
ಕುಂದದೊಲೆದು ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಭೋಗವಾಗಲಿ

ಹಿಂಗದೆನ್ನ ನಂದಿಸಿದ ಜ-
 ನಂಗಳೆಲ್ಲ ಸುಖದೊಳಿರುವ
 ಹಾಂಗೆ ಶಿವನು ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಭಾಗ್ಯವೀಯಲಿ
 ಮಂಗಳಾತ್ಮ ಪಡಕ್ಷರಿಯ
 ಲಿಂಗ ನಿನ್ನ ತೊತ್ತುಸೇವೆ
 ಸಾಂಗಮಾಗಿಯೆನಗೆ ಬಿಡದೆ ನಿತ್ಯವಾಗಲಿ

ಕಾಡಲೇಕೆ ನರರುಗಳನು

ಕಾಡಲೇಕೆ ನರರುಗಳನು
 ಬೇಡಿ ಬಳಲಲೇಕೆ ಮನವೆ
 ರೂಢಿಗೀಶನೆಮಗೆ ದೈವವಾಗಿ ಇರುತಿರೆ

ವೃಡನ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದಕೆ
 ಮಡುವಿನಗ್ಗವಣಿಗಳುಂಟು
 ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಡಪತ್ರಿ ಪುಷ್ಪವುಂಟಿಲ್ಲೆ
 ಒಡಲಿಗನ್ನ ದುಡಿದರುಂಟು
 ಗುಡಿಗಳುಂಟು ಶಯನಕೆನಗೆ
 ಒಡೆಯರುಗಳು ಬಿಸುಟಿದರುವೆ ಶೀತಕುಂಟಿಲ್ಲೆ

ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಕೆ
 ಅದ್ಭುತಗಳ ವಚನವುಂಟು
 ಉದ್ಧರಿಸುವಡೆಮಗೆ ಶಿವನ ಮಂತ್ರವುಂಟಿಲ್ಲೆ
 ಅರ್ಧಸಾರಿಯೆಂಬ ದೈವ
 ಇದ್ದ ಬಳಿಕ ಕರದೊಳೆಮಗೆ
 ಹೊದ್ದಲೇಕೆ ನರರ ಆಶೆ ಮಾಡಿನಕ್ಕಟ

ಮಿಗಿಲು ಮನೆಗಳೇತಕೆನಗೆ
ಅಗಲಲೇಕನುಭಾವಿಗಳನು
ಜಗದೊಳೆನುಗೆ ಹಲವು ಕೋಟಲೆಗಳು ಏತಕ್ಕೆ
ಸೊಗಸು ಷಡಕ್ಷರಿಯ ಲಿಂಗ
ಅಗಲದೆಮ್ಮ ಕರದೊಳಿರಲು
ಬೆಗಡು ಕೊಳ್ಳಲೇಕೆ ಮನವೆ ನರರ ಮಾಳ್ಕೆಯಿಂ

ಮುಪ್ಪಿನ ಷಡಕ್ಷರಿ-ಸುಬೋಧಸಾರ
ಸು. (೧೫೦೦)

೮೨. ಜಾಣ ಕೋಗಿಲೆ

ರಾಗ - ತೋಡಿ

ಕೋಗಿಲೆ ಚೆಲ್ವ ಕೋಗಿಲೆ

ಮುದ್ದು ಕೋಗಿಲೆ ಜಾಣ ಕೋಗಿಲೆ

||ಪ||

ಹಿಂದೆ ತಪದೊಳಿಶನೊಂದಿರುತಿರಲೆಚ್ಚು

ಬೆಂದ ಕಾಮನ ಬಿಟ್ಟು ಕೋಗಿಲೆ

ಬಂದು ಬೇಗದೊಳು ಬಾಲೇಂದುಧರನ ಕೂಡಿ

ಕುಂದದೆ ನೀ ಬಾಳು ಕೋಗಿಲೆ ||

ಮುನಿಗಳ ನೀತಿಯನು ಕೆಡಿಸುವ ಬಹುದುಷ್ಟ

ಮನಸಿಜನನು ಮೀರಿ ಕೋಗಿಲೆ

ಘನಪದವನು ತನ್ನ ನೆನೆವರಿಗೊಲಿದೀವ

ಧನದ ಮಿತ್ರನ ಸಾರು ಕೋಗಿಲೆ ||

ನಲ್ಲರನಗಲಿದ ಮೆಲ್ಲೆ ದೇಯರ ಕೊಲ್ವ

ಫಲ್ಲಶರನ ಪಿಂಗಿ ಕೋಗಿಲೆ

ಎಲ್ಲವರಿಗೆ ಯೆರಕವಿಲ್ಲದೊಲವನೀವ

ಬಲ್ಲಭವನೊಳಗಿರು ಕೋಗಿಲೆ ||

ಮಂಗಳ ರವದೊಳನಂಗನ ಬಣ್ಣಿಸಲು

ಭಂಗವಲ್ಲವೆ ನೋಡು ಕೋಗಿಲೆ

ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಸರ್ವ-ಮಂಗಳಿಯರಸನ

ಪಿಂಗದೆ ನೀ ಪಾಡು ಕೋಗಿಲೆ ||

ದುರುಳ ಕಂತುವಿನೊಡನಿರೆ ಲೋಕದೊಳು ನಿನ್ನ
ಪರಪುಟ್ಟನೆಂಬರು ಕೋಗಿಲೆ
ಧರಿಗೆ ಜನಕನಾದ ಗುರುಶಂಭುಲಿಂಗನ
ಚರಣ ಪಲ್ಲವ ಪಿಡಿ ಕೋಗಿಲೆ ||

ನಿಜಗುಣ ಶಿವಯೋಗಿ.

ಸು. (೧೫೦೦)

೮೩. ಬೇಡುವೆನಭವ

ರಾಗ - ಗೌರಿ

ಬೇಡುವೆನಭವ ನಿಮ್ಮನು ಭವಭವದೊಳು
ವಾಡೆನಗೊಲಿದು ಸುಗುಣ ಸಂತತಿಯನಿಂತು
ಎಡರಡಸಿದ ವೇಳೆಯೊಳು ಧೈರ್ಯವನು ಸಿರಿ
ವಡೆದು ಜೀವಿಸುವೆಡೆಯೊಳು ವಿನಯವನು
ಕಡು ಜವ್ವನದೊಳು ವಿಕೃತದೋರದಿಹುದನು
ಪಿಡಿದ ನೇಮವನೆಡೆವಿಡದತಿ ಭಲವನು ||

||ಪ||

ಅಸುವಳಿಯಲಿ ದೇಹಿಯೆನ್ನದಧಟನು
ಪುಸಿಯನೆಲ್ಲಿಯು ನುಡಿಯದ ಸತ್ಯವಾದವನು
ಮಸುಳದಿಹ ಪುಣ್ಯಮಯ ರೀತಿಯನು ಶಾಂತ
ರೊಸೆದಹುದೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸುವ ವರ್ತನವನು ||

ವಿತರಣದೊಡನೆ ಭೋಗಿಸುವರ್ಥದೊಡನನು
ಹಿತವಚನವೆ ತೊಡನೆನಿಸ ದಾನವನು

ಶೃತಿ ಬೋಧನೆಯೊಳು ಪರತಿಯಿಲ್ಲದರಿವನು
ನುತಿವೆತ್ತು ಕೈಸಾರುತಿಹ ಮನೋರಥವನು ||

ಕೋಪವಂಟಿದ ತಪವನು ಪರವಧುವಿನ
ರೂಪು ಕಂಡೆಳಸದ ಕರಣ ವಿಜಯವನು
ತಾಪವಡಂ ಕೆಡದ ಸಾರ ಸುಖವನು
ಕಾಪಟ್ಟಿವಿಲ್ಲದಾಶ್ರಮಧರ್ಮ ರತಿಯನು ||

ಧರೆಯೊಳತ್ಯಧಿಕವೆನಿಸ ಶಾಂತಿ ಮತವನು
ಕರುಣ ವಿದ್ಯೆಗಳುಳ್ಳ ಗುರುಬೋಧನೆಯನು
ಪರತರ ಮುಕ್ತಿದೋರುವ ಶಾಸ್ತ್ರವನು ಕಂತು
ಹರ ಶಂಭುಲಿಂಗ ನಿಮ್ಮಡಿಯ ಭಕ್ತಿಯನು ||

ನಿಜಗುಣ ಶಿವಯೋಗಿ.

ಸು. (೧೫೦೦)

ೲೲ. ಬೇಂಟೆ

ಇದು ಪರ್ಬರ್ಡ ತಮಂಧವ್ಯಂದಮಿದು ಕಾಳಿಂದೀಪ್ರವಾ ಹಾಂಬುವಿಂ
ತಿದು ಕಾರ್ಗಾಲದ ನೀರದೌಘಮಿದು ನೀಲಕ್ಷ್ಣಾಧರಾಕಾರಮಿಂ
ತಿದು ಹಾಲಾಹಲಜಾಲದೇಱ್ಗೆಯಿದು ತಾನೆಂಬಂತೆ ಮೆಯ್ಸರ್ಪಿನೊ
ಪ್ಪದಿ ನಂದೆಚ್ಚಿರುತ್ತಿದುಗ್ರಶಬರಾನೀಕಂ ಘನಾಟೋಪದಿಂ

ಪುಲಿ ಬಿರಿತೋಡೆ ಋಕ್ಷವನನೀಜವನೇಱ್ಗೆ ರುರುವ್ರಜಂ ಭಯಾ
ಕುಲತೆಯನೆಯ್ವ ಮೇಪುದೊಱ್ಗೆದೇಣಿಗಳೊಗ್ಗೊಡೆದೆಯ್ವ ಚಲ್ಲಲೆ
ಕೃಲವಿರದುರ್ಬುಗುಂದೆ ವರಸೈರಿಭವಾಲಿಸೆ ಮತ್ತದಂತಿ ಪೆ
ರ್ಗಲಿಸುತ್ತಿರಲೈ ಬೇಂಟೆವಱ್ಗೆಯಬ್ಬರಮುಣೈತು ತದ್ವನಾಂತದೊಳ್

ಕರಡಿಗಳಿತ್ತಲೆಯ್ಯಮಿಗಮಿತ್ತ ವರಾಹ ಸಮೂಹಮಿತ್ತ ಬೆ
ಳ್ಳಿರಳೆಗಳಿತ್ತ ಪೆರ್ಬುಲಿಗಳಿತ್ತ ಲುಲಾಯನಿಕಾಯಮಿತ್ತ ಪೆ
ಮರ್ಗಗಳಿವಿತ್ತ ದಂತಿಚೆಯಮಿತ್ತ ವ್ಯಗೇಂದ್ರ ಸಮೂಹಮಿತ್ತ ಭೀ
ಕರಶರಭಾಳಿಯಿತ್ತಲೆನಿಸಬ್ಬರ ಮುಬ್ಬರಮಾಯ್ತರಣೈದೊಳ್

ಕೆದಱ್ವದ ಸಲ್ಲಕೀಕಿಸಲಯಂಗಳ ಕಂಪಿದೆಪೋದ.ವೀಕ್ಷಣಂ
ಮದಕರಿ ಸೃಕ್ಷದಿಂ ನವತ್ಥಣಂ ನುಸುಳ್ಳುವರ್ಗೆ ಸೂಸಿತೇಗಳೋ
ಡಿಮವಿರದೇಣಿಗಳ್ ಕೊಣಸುಗಳ್ ದೆಸೆಗೆಟ್ಟವೆ ದಂಷ್ಟ್ರಪಾದಪಂ
ಕದ ಕುಱುಪಿಲ್ಲಿದೆಂಬ ಪಿರಿದಬ್ಬರ ಮುಬ್ಬರಮಾಯ್ತರಣೈದೊಳ್

ಇಡು ಕಲ್ಲಿಂ ಮಲೆತಿರ್ಪ ಪೆರ್ಗರಡಿಯಂ ಬೆಂಬತ್ತು ಪೆಬ್ಬಂದಿಯಂ
ಬಿಡು ನಾಯಂ ಮೊಲವಟ್ಟು ಪರ್ಮೊಲನನೆದ್ದೀಪೋಯ್ತು
ಶಾರ್ದೂಲವಿ

ಕಡಿಯಾಗಲ್ಪಿಸು ಮಿಕ್ಕು ತಿವಿದಿಕ್ಕಾಂತಿರ್ಪ ಪೆರ್ಗೋಣನಂ
ಪಿಡಿ ಸಾರಂಗಮನೆಂಬ ಲುಬ್ಧಕರವಂ ಪರ್ಬಿತ್ತು ಕಾಂತಾರಮೋಳಾ

ನಡೆ ಜಡಿಸನ್ನೆದೋಲು ಮರನೇಱಿ ನಿರೀಪ್ಪಿಸು ಸಾರ್ದುವರ್ಕೆ ಕೊ
ಲ್ಪಡು ಬಿಡದಟ್ಟು ಮುಟ್ಟು ಕೆಡೆ ಮೆಟ್ಟು ಕು ಕಕ್ಕುರಿಮಿಕ್ಕುಪೊಕ್ಕು
ಕಡಿ ತಿವಿ ಕೊಲ್ಲು ನೀಳ್ ತೊವಲನೆತ್ತು ಕರುಳ್ಳ ನುಚ್ಚು ನೆತ್ತರಂ
ಕುಡಿದಿಡಿಕೆಂಬ ಬೇಡವಡೆಯಬ್ಬರವಾತಿಡಿದತ್ತು ಸುತ್ತಲುಂ

ಸರಿಯಂ ಕಟ್ಟುವ ತೋಹಿಂ
ಗಿರದೆಯ್ದುವ ಬೇಗೆಯಿಡುವ ಬೆಳ್ಳಾರಮನಾ
ಸುರದಿಂ ಬೀಸುವ ಬಲೆಯಂ
ಪರವುನ ಶಬರಾಳಿ ಕಂಡುದೊಂದೆಕ್ಕಲನಂ

ಎಳವೆಱಿಯಂದಮಂ ಜಱಿವ ದಾಡೆಗಳಿಂಗಳದಂತೆ ಕಣ್ಣಳು
ಜ್ವಳಿಸುವ ಲೋಹಸೂಚಿಗಳವೋಲ್ ತನುರೋಮು
ಮಿಱುಂಕಿದಿಕ್ಕುಳಂ
ಗಳನುಱಿ ಪೋಲ್ವ ನೀಳ್ ಕೊಳಗೊಪ್ಪೆ ಮಹೋನ್ನತ ಕಂಠನೆತ್ತಿ ಪ
ವ್ವಳಿಸುತಲುರ್ಕಿಸೊರ್ಕಿ ಬರುತಿರ್ದುದು ಭೀಕರನೊಂದು ಸೂಕರಂ

ಜನಿತೋನ್ಮತ್ತಪ್ರಚಾರಂ ನೆಗಱಿ ಘುರುಘುರುಧ್ವಾನಮಾ
ಶೈಲದೊಳ್ ಫೀ
ಳನೆ ಕೋಪೋದ್ರೇಕದಿಂದಂ ವನಚರಬಲಮಂ ಕುರ್ಕರಾನೀಕಮಂತ
ದ್ವನದೊಳ್ ಬೆಂಕೊಂಡು ಕೊಂದತ್ತುತುಳಬಳಸಮೂಹಂ
ಮಹಾರೌದ್ರಗೇಹಂ
ಘನದೇಹಂ ವ್ಯಾಧದಾಹಂ ಪ್ರಬಳಸಮರಸನ್ನಾಹನಂತಾವರಾಹಂ

ನಡೆವಾಗಳ್ ಧಾತ್ರೀತರ್ಗಲ್ ಕಡಮುಳಿದದಟೆಂ ಕೋಡಿಡಲ್
 ಬೆಟ್ಟು ಪಿಟ್ಟು
 ಗೊಡೆಯಲ್ ಪಿಂಮೆಟ್ಟು ಕಾಯ್ಪಿಂಪಣೆಯಿಡೆ ನವಭೂಜಾಳಿಗಳ್
 ನುರ್ಗುನುರ್ಗಾ
 ಗುಡಿಯಲ್ ಬಾಯ್ಪಿಟ್ಟೊಡಂ ಪೆರೈಡು ಬಱಿದೆನಿಸಲ್ ಸೂರ್ಕೆ
 ಸಲ್ಲಿಲೆಯಿಂ
 ಕೊಂಕಿಡುತುಂ ಕಾಡೆರ್ನಿವಿಂಡೊಳ್ ಮೆಱಿದುದು ಕಡುಸಿಂ
 ಸ್ಥೂಲಕಾಯಂ ಲುಲಾಯಂ

ಅತಿಕೋಪಂಮಿ ಕ್ಕುಕೋಡಂ ಜಡಿದು ಬಿಡದೆಕಿಗ್ಗಣ್ಣಿನಿಂ ನೋಡಿ
 ಕಾಯ್ಪಿಂ
 ಕ್ಷಿತಿಗಾಸ್ಯಂತರ್ಗ್ಗೆ ಬಾಲಂ ಮಿಗೆ ನೆಗೆದೊಗೆಯಲ್ಪುರ್ಬಿಧೀಂಕಿಟ್ಟು
 ಬೆಂಕೊಂ
 ಡತುಳವ್ಯಾಧಾಳಿಯಂ ತಳ್ತಿದುದು ಬಹಳತ್ರಾಣನದ್ರಿಪ್ರಮಾಣಂ
 ಜಿತಧಾನುಷ್ಣೋಗ್ರಬಾಣಂ ಘನತರಮಹಿಸೀಪ್ರಾಣ
 ನಾಕಾಡಕೋಣಂ

ಕ್ಷಿತಿಯಂ ವಾಲಾಗ್ರದಿಂದಂ ಪೊಡೆಯುತೆಮಿಗೆ ಪುರ್ಬಿಕ್ಕುತುಂ
 ವಿಷ್ಣುಲಿಂಗ
 ದ್ಯುತಿಯಂ ಪೋಲ್ವಕ್ಷಿಯಿಂದಂ ದೆಸೆಗಳನೊಲವಿಂ ನೋಡುತುಂ
 ಶ್ರುಶ್ರುವಂ ಕೆ
 ತ್ತುತೆ ಬಾಯೊಳ್ ಜಿಹ್ವೆಯಂ ಚಾಲಿಸುತೆ ಸಮಸದಂಗೆೊಂಡು
 ಕುಳ್ಳಿದುರ್
 ದತ್ಯುನ್ನತಧೀರಂ ಭೀತಿದೂರಂ ಬಲಯುತವರಶಾರ್ದೂಲನಾ
 ಭೀಲಶೀಲಂ

ಪಳಹದ ಬೇಂಟೆ ಸಂದ ಪಟವೇಂಟೆಗಳುನ್ನತಚಿತ್ರವೇಂಟೆ ಯ
 ಗ್ಗಲಿಕೆಯ ಗೋರಿಪೇಂಟೆ ತಡವೇಂಟೆ ನೆಗಟ್ಟಿಯ ತೋಹುವೇಂಟೆಸಂ
 ಗಳಿಸಿದ ನೀರವೇಂಟೆ ಘನಸೋಹನವೇಂಟೆಯೆನಿಪ್ಪನಾಮಮಂ
 ತಳೆದೆಸೆವೆಂಟುಬೇಂಟೆಗಳ ನಾಡಿದನಲ್ತಿಯೊಳಂದು ಕಣ್ಣಪಂ

ಸುರಂಗ ಕವಿ-ತ್ರಿಷಷ್ಟಿ ಪುರಾತನರ ಚರಿತ್ರೆ
 ಸು. (೧೫೦೦)

೮೫. ಬಿರುದುಗಳು

ಪೊಸಕಾಲದ ನವಿಲಾಟಂ
ಸಿಸುಗಳ ಮುದ್ದಾಟ ಹರಿಣಹರಿಣಿಯ ನೋಟಂ
ರಸಕವಿಗಳ ಕರ್ಣಾಟಂ
ಶಶಿಮುಖಿಯೊಡಗೂಟದಂತೆ ಕನ್ನಡಜಾಣಾ

ಎಡಬಿಡೆ ತಡೆಯದೆ ತಲೆಯಂ
ಕೊಡಹದೆ ಕಡುವಹಿಲಜಾಡ್ಯವೆನಿಸದೆ ರಸಮಂ
ಕೆಡಿಸದೆ ಸರ್ವರ ಚಿತ್ತ
ಕೊಡಬಡಲೋದುವನೆ ಗಮಕಿ ಕನ್ನಡಜಾಣಾ

ಧರ್ಮಕೆ ಕರ್ಮಕೃತಿಧಿಗೆ
ಪರ್ಮೆಯ ಪಿತ್ಯಗಳ್ಗೆ ದೇವಕಾಡ್ಯಕ್ಕೈಂದುಂ
ನಿರ್ಮಳಸಂತತಿಗಳ್ಳಂ
ಕೂರ್ಮೆಯ ಕುಲವಧುವೆ ಮುಖ್ಯಮೆಲೆಗುಣರತ್ನಾ

ಎಲ್ಲಿ ಸುಶೀಲಂ ಸದ್ಗುಣ
ಮೆಲ್ಲಿ ದಯಾಧರ್ಮಮೆಸೆವ ಸತ್ಯಂ ನೆಲೆಗೊಂ
ಡಲ್ಲಿಯೆ ಆಯುಂ ಸಿರಿಯುಂ
ಸಲ್ಲಿಲೆಯೊಳಿರ್ಪುವಲ್ತೆ ಚೂಡಾರತ್ನಾ

ಶರಣೆನೆ ಕಾವುದು ಬೇಡಿದೊ
ಡಿರದೀವುದು ತೊಡರೆ ಸೆಡೆಯದಿರುವುದು ಪುಸಿಯೊಳ್
ಬೆರೆಯದೆ ನಡೆವುದು ನಡೆಯದೊ
ಡರಸಂ ಕಡಬರಸನಲ್ತೆ ಚೂಡಾರತ್ನಾ

ಪೂತೊಳ್ಳಿತು ಕಾತೊಳ್ಳಿತು
 ಬೀತೊಳ್ಳಿತು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಮೆಲವದಮರನುಂ
 ಪೂತೇವುದೊ ಕಾತೇವುದೊ
 ಬೀತೇವುದೊ ಧಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಚೂಡಾರತ್ನಾ

ನಡೆನೆಡೆಯೊಳ್ ನುಡಿನೆಡೆಯೊಳ್
 ಕುಡುನೆಡೆಯೊಳ್ ತನಗೆ ನಿಂದೆ ಪೊರ್ದದತೆಪದಿಂ
 ನಡೆವುದು ನುಡಿವುದು ಕುಡುವುದು
 ಪಡೆವುದು ಸತ್ಕೀರ್ತಿಯಂ ವಿದಗ್ಧಲಲಾನಾ

ಪಱಿವಾವುದು ಕುಲಭಂಗಂ
 ತಿಳಿವಾವುದು ಸಮತೆ ಬಂಧವಾವುದು ಮೋಹಂ
 ಕಳವಾವುದನೃತವೆಡರಿಂ
 ದುಱಿವಾವುದು ಧೃತಿ ವಿವೇಕಚೂಡಾರತ್ನಾ

ಹಿಂದೆ ಗಱಿಸಿದುದು ಪೋದುದು
 ಮುಂದಕ್ಕಿನ್ನೇನೆಂದು ಚಿಂತಿಸಲೇಕೈ
 ಅಂದಂದು ಸೇದುಬಾವಿಗೆ
 ತಂದುದಕವನೆಪಿದರುಂಟೆ ಸುಗುಣಕರಂಡಾ

ವಿವಿಧ ಕವಿಗಳು. (ಸು. ೧೫೦೦)

೮೬. ಭೀಮಾರಣ್ಯ

ಎರಲೆಯ ಬೀಡೆಕ್ಕಲನ ಕೊಟಾರಂ
ಕರಡಿಯ ಹಟ್ಟೆ ಕಡವೆಯೂರ್ ಚನುರಿಯು
ಹುರಮೆಂಟಡಿಯ ಹೊಟಲ್ ಕಾಟಿಯ ಕೊಟ್ಟಂ ಖಬ್ಬಿಯ ಪಳ್ಳಿ
ಅರಸುಮಿಗದ ಪಟ್ಟಣವಾನೆಯ ಮಟ
ಮೆರಲುಣಿಗಳ ನೆಲೆವನೆಯೆನಲತಿಬಂ
ಧುರವಾದುದು ಭೀಮಾರಣ್ಯಮಗಣ್ಯವೃಗಾಳಶರಣ್ಯಂ

ಸುಜ್ಜಿಲರಳಿಸಾಗಡೆಯುದಿಸಂಪಗೆ
ಬೆಜ್ಜಲುಬೆಳೆವಬಿದಿದೇವರಿಟಣ
ಸಜ್ಜರಸಕರಂಜಿಗೆಯರನೇಱಿಲಳಲೆಮುಟ್ಟುಗಮಟ್ಟಿ
ಕಜ್ಜುರಕಕ್ಕೆ ಕಡವನೊಳಗುನವಿ
ಲ್ಪಜ್ಜೆಗರಿಕೆಸಸಿನೇಸಜವೆಳಗಿಗೆ
ನೆಜ್ಜಗೊಡದೆ ಬೆಳೆದಿರಲಾಬಿಂಜಂ ಭೀಕರತರವಾಯ್ತು

ಮುಱಿವೊಕ್ಕ ಮಹಾತಮಃಮಂ ಕೊಟ್ಟೊಡೆ
ಕೊಪತೆಯೆನುತಮದನಲೆಯಟ್ಟವ ಪಗ
ಲೆಱಿಯನ ಪಲಗದಿಗಳ ಕೊರಲಂ ಪಿಡಿದೋವದೆ ತಾಂ ತಗುಳ್ಳ
ತೆಱಿನೆನೆ ತಾರಾಪಥಮಂಡಲಮಂ
ನೆಱಿ ಪಂದರಿಸಿ ಬೆಳೆದ ನವತರುಗಳ
ತುಱುಗಿದ ತೂಱಲೊಂಬಿನ ಕೆಲವು ಕವಲೊಂಬೊಪ್ಪಿದುವು

ಬೇರಿಂ ಮುನ್ನವೆ ಪಾನಂಮಾಡಿದ
ನೀರಂ ತಮ್ಮೊಡಲೊಳ್ ತೀವಿದ ಹಸಿ
ತೀರದೆ ಬಾಕುಳಿತನದಿಂ ಬಾನ ಪೊಳೆಯ ಬಂಧುರಮಸ್ತು

ವಾರಿಯನೋವದೆ ತಮ್ಮಯ ಕೊನೆಯಿಂ
 ಪೂರಿಸಿಯುಣಬೇಕೆನುತ ಪರಿವವೊಲ್
 ತಾರಾಪಥಮಂ ತನೆ ಚುಂಬಿಸಿದುವು ತದ್ವನತರುವಿತತಿ

ಎನ್ನಂ ದಹಿಸಿ ದಳಿಸುವ ದನಾಗ್ನಿಗೆ
 ಯುನ್ನತಿಕೆಯ ಸತ್ತಮನಿರದೊದವಿಸ
 ಭಿನ್ನತೆಯಿಲ್ಲದ ನಂಟತನಮನದಱೊಳ್ ಮಾಡುವ ಗಾಳಿ
 ಎನ್ನೊಳೆ ಪುಗೆ ಕೇಡಿನಗಿರದಪ್ಪುದು
 ನನ್ನಿಯೆನುತ ಬಗೆದಂತದನಿನಿಸುಂ
 ತನ್ನೊಳು ಪುಗಲೀಯದೆ ತದ್ವಿನಂ ಕಿಕ್ಕಿಱಿಗೊಂಡಿಹುದು

ಕರಡಿ ಕಡವೆ ಕಾಡೆಮ್ಮ ಸೊಣಗ ಮೊಲ
 ಮರೆ ಮೂಗುರಿ ಕೂರಂಗಿಯಳಿಲು ಬೆ
 ಕೈರಲೆ ಕೊಪವ ಮುಸುಸಾರಗ ಸೀರುಡುವೆಕ್ಕಲಕಪಿ ಪಂದಿ
 ನರಿ ಹುಲಿಯುಡು ತರುವಂಗಿ ಚಮರಿ ಮಿಗ
 ವೆರಲುಣಿಯಾನೆಯರಸುಮಿಗವೆಂಟಡಿ
 ಯೆರಡುತಲೆಯಪಕ್ಕಿ ಯಿನೊಪ್ಪಿದುದಾದಾರುಣಮುಪ್ಪಡವಿ

ನನಶಾಖೆಯ ಕವಲೆಸೆವ ಠವಣೆಕೋಲ್
 ತನೆ ಸೊಗೆಯಿಸ ಪಲ್ಲವನಿಕುರುಂಬಂ
 ಕವಳಿಗೆಗೆದರ್ಲಸತ್ತುಸ್ತ ಕಮೋದುವ ಮಱಿಗಳಿಯಳಿಯ
 ನಿನಹಂ ನಟುಸಂತತಿಯಾಗಲೆಣ್ಣಂ
 ದವನಿಜದುಪರಿಮದೊಳಗೆ ಕುಳಿತ ಮುಸು
 ವಿವಿಧನಿಗಮವೋದಿಸ ಗಡ್ಡದ ದೀಕ್ಷಿತನೆಂಬಂತಾಯ್ತು

ಎರೆಯಂ ನುಂಗುವ ಫಣಿಯಾಫಣಿಯಂ
 ಭರಿಕ್ಕೆಯಿಂದ ಪಿಡುವ ಮದಕರಿಯಾ
 ಕರಿಯಂ ಕೊಲ್ವ ವೃಗೇಂದ್ರಂ ಮತ್ತಾ ಮೃಗಪತಿಯಂಸೀಲ್ವ
 ಶರಭಂ ಶರಭನನೆತ್ತುವ ಭೀಕರ
 ವರಭೀರುಂಡಖಗಂ ತದ್ವಿಸಿನದೊ
 ಳಿರೆ ಕಂಡಚ್ಚರಿವಟ್ಟಂ ವಿಕ್ರಮಕೌರವಭೂಪಾಲಂ

ಭರದಿಂ ಬಿಸುನೆತ್ತರು ಸುರಿವಾನನ
 ವುರಿಯನುಗುಟ್ಟೊಲೆ ಮೂಗಿನಲಳ್ಳೆಯ
 ನಿರದೆ ಕರಂ ಹುಯ್ಯುತ ಕುಕ್ಕುಪಿಸಿದ ಸಲಗಂ ತಿದಿಯೆನಲು
 ಉರವಣೆಯಿಂ ಮೊದಲೆಚ್ಚು ಕೆಡಪಿಯೊಡ
 ವಪಿದಾ ಬಾಲವಿಡಿದು ಬಾಗಿದ ವನ
 ಚರನೊಪ್ಪಿದನದನೊಕ್ಕೆಯಿಂದೊತ್ತುವ ಕಮ್ಮಪನಂತೆ

ಮುಂದೊಂದೆಡೆಯೊಳ್ ಮಂದೈಸಿ ಕರಂ
 ನಿಂದು ತಮ್ಮತ್ತಿರ್ವರುಮಂ ನೋಟ್ಟಿ ಪು
 ಳಿಂದಿಯರಂ ನೋಡುತ ನೃಪನಿರುಳ್ವೆಣ್ಣಳೊ ಪೊಸಕತ್ತರಿಯಾ
 ಸುಂದರಿಯರೊ ನೀಲದ ನೀಪಿಯರೋ
 ಇಂದೀವರಕುಸುಮದ ಕೋಮಲೆಯರೊ
 ಚಂದದ ಹರಿಚಂದನದಬಲೆಯರೊ ಎನುತ ಕೊಂಡಾಡಿದನು

ತಳಿರಡಿಗಳ ತಳತಳಿಪಲರ್ಗಣ್ಣಳ
 ಪೊಳೆವೆಳದುಂಬಿಗುರುಳ್ಳ ಸೊಗಯಿಪ
 ಸೆಳೆನಡುವಿನ ಸುರಭಿಶ್ವಾಸದ ಸುರಚಿಶಾಖೋಪಮದ

ನಳಿತೋಳ್ಳಳ ನವಕಜ್ಜಲವರ್ಣದ
 ಲಳಿತಾಂಗವ ಕಾಲ್ಪೈಡಿತಿಯರು ಕ
 ಣ್ಣೊಳಿಸಿದರಾಸಲ್ಲಲಿತತಮಾಲವನದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಯತೆಪದಿ

ಕಾಡ ಕುಸುಮಮಂಜರಿಯಂ ಕಚದೊಳ್
 ಸೂಡಿ ಮಿಗದ ಗೋರೋಚನದಣ್ಣಂ
 ತೀಡಿ ತನುವಿನೊಳು ಬಿದಿರ ಬಸಿರ ಗಜಕುಂಭದ ಸೂಕರನ
 ಗಾಡೆಯ ಮಣಿಹಾರಮನುರುಕುಚದೊಳ್
 ಜೋಡಿಸಿಯಸುಗೆದಳಿರ ದುಪ್ಪಟೆಯಂ
 ಪಾಡಪುದುಟ್ಟುಪುಳಿಂದಪುರಂಧ್ರಿಯರೊಪ್ಪವಡೆದರಲ್ಲಿ

ಮಂಗರಸ-ಜಯನ್ಯಪಕಾನ್ಯಂ.
 (೧೫೦೮)

೮೭. ಸುಮನಸ ಮಹಾವನ ವಿಲಾಸ

ಅರಗಿಳಿ ಬಾಳಾಂಕೆಗಳೋಡುವ ಮುಟ
ವರಲಂಬುಗಳಂ ಮಾಡುವ ಕಮ್ಮಟ
ಮರವಿಂದಾಸ್ತ್ರದ ಮೊನೆಗಿಕ್ಕುವ ಬಾಸಟದ ಬೆಳೆಯಕೂಟ
ವಿರಹವಿತಾನದ ಚಿತ್ತಕೆ ಸಂಕಟ
ಮುರುಯೋಗಿಗಳ ವಿರಕ್ತಿಗೆ ಪಲ್ಲಟ
ದಿರವು ಸುರಭಿವಾಯುವ ಕಾಲಾಟವುಮೆನಿಸಿದುದಾತೋಟ

ಬಾಟಿ ಬಕುಳ ಬಾವನ್ನ ಬೆಳೆವ ಸಿರಿ
ದಾಳಿ ಪಲಸು ಪಡ್ಡಳಿಯರನೇಜಿಲ್
ನೇಳಲ್ ನೆಲ್ಲಿಯಸುಗೆಯೆಳನೀರಿಂಮಾವಿಂದಿರ ಹೊನ್ನೆ
ಈಳೆಯಡಕೆ ಕಜ್ಜುರ ಮಾದಲ ಕಿ
ತ್ತಿಳೆಯಗಿಲ್ ನಾರಗ ಸಂಪಗೆ ರಸ
ದಾಳಿ ಸಿರಿಸ ದಾಳಿಂಬದ ಸಾಲ್ಗಳ್ ಸಲೆ ಸೊಗಸಿದುವಲ್ಲಿ

ಪೂಗಮನೇಜಿದ ನಾಗಲತಿಕೆ ವು
ನ್ನಾಗಮನಡರಿದ ಮಾಲತಿ ಮಾವಂ
ರಾಗದಿನೇಜಿದ ಮಲ್ಲಿಗೆಯಸುಗೆಯನಮರಿದ ವಾಸಂತಿ
ಬಾಗೆಯನೊತ್ತಿ ಹಿಡಿದ ಕುಂದಂ ಕೃ
ಷ್ಣಾಗರುವಿಡಿದುಡುವಳ್ಳಿಗಳಿಂದಾ
ಪೂಗಣೆಯನ ಜಯದಾಲಯಮೆನೆ ವನವತಿ ಪಾವನಮಾಯ್ತು

ಪೂ ತುಲುಗಿದ ಪುನ್ನಾಗಂ ತಳಿರಿಂ
ಜೋತೋಜಿದ ತರುಣಾಶೋಕಂ ಲತೆ
ಯೋತೋಡರಿದ ಮಂದಾರಂ ಪಾವು ಪರಾಗಮನಿರದುಣ್ಣು

ಕೇತಕಮವ್ಯುತಫಲಂ ತೀವಿದ ನವ
ಚೂತಂ ಮಗಮಗಿಸುವ ಚಂದನಭೂ
ಜಾತಮಿರಲೈಪ್ಪಿತು ವನವಂಗಭವನ ನಲೈಯ ಭವನಂ

ಎಳದಳಿದೊಂಗಲುಳಿಯ ಮಜೆಯೊಳ್ ನಿಂ
ದಳಿತತಿಯೆಂಬ ಬಿಯದರಲ್ಲಿಗೆ ಕ
ಣ್ಣೊಳಿಪಾನೆಗಳ ವಿ.ಸುಪ ಮಿಗಳ ರಂಜಿಸುವೊಳ್ವಕ್ಕಗಳ
ವಿಳಸನ್ನದೊಳೊಗೆದ ನೂತನಪಂ
ಮಳಜಾತಿಯನಾಸುಗ್ಗಿಯನಂದನ
ದೊಳಗೊಯ್ಯನೆ ಸೋವಿದನೆಲರೆಂಬ ವನೇಚರನತಿಮುದದಿ

ಈ ವನದಿಮ್ಮಾವಿನ ತಣ್ಣೆಟಲೆಂ
ಬಾವೋಲಗಶಾಲೆಯೊಳರಲಂಬಂ
ವೂವಳಸಿದ ಗಿಳಿಯಳಿ ಬಾಳಾಂಕಿಯ ಮಂತಣದೊಳಗಹನೆ
ಈವೇಳೆಗೆಯವಸರಮಿಲ್ಲಾತಗೆ
ನೀವಿದಱಿಂದೆ ಪುಗಲ್ ಪುಗಲೆಂದಿರ
ದೋವದುಲಿವ ಪಡಿಯವಕ್ಕೆಯ ನುಡಿಗಳೆ ನಡೆದನರಸಂ

ಮಂಗರಸ-ಜಯನ್ತಪಕಾವ್ಯಂ
(೧೫೦೮)

೮೮. ಶರತ್ಕಾಲ

ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗಿಣ್ಣೆಕ್ಕುವಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕುಜುಹನಿಡು
ವಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕದಿರುಗಡೆವಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪೂದುಂಬು
ವಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವೀವುವಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಯಾಗುವಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪಣ್ಣಾಗುವ
ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯಕ್ಕಿಮುಱಿವಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಂಪಾಗು
ವಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕುಯ್ಯಲಾಗುವ ಪಲವು ಪೆಸರ್ವಡೆದ
ನೆಲ್ಲ ಗದ್ದೆಗಳತಿಮುದಂಬಡಿಸಿದುವು ತಮ್ಮನೋವಿದ ಕುಟುಂಬಿಗಳ್ಳೆ

ನಳನಳಿಸಿ ಬೆಳೆದ ನವಗಂಧಶಾಲಿಯ ನನಕೆ
ತಳಿಗಳಂ ಹೆಣೆವ ಕಪ್ಪಂ ತೋಡುವೆಸಕದ
ಟ್ಟಳೆಯನಿಕ್ಕುವ ಬೆಚ್ಚುಗಳನಿರದೆ ನೆಡುವ ಗುಡಿಲಂ ಹೊದಿಸಿ
ಹಸನಾಡುವ

ಕಳನ ಕೆತ್ತುವ ಮೇಟೆಯಂನೆಡುವ ಕುಡಗೋಲ
ನುಱಿಯದೇ ಮಸೆಯಿಸುವ ಗೊಂದಣಂ ಗುಡಿಯರುಗ
ಳೊಳಗೊಪ್ಪುವಡೆದುದಾಬಂದು ಬಂಧುರತೆಯಂ ನೆಱಿ ಪಡೆದ
ಕಾರ್ತಿಕದೊಳು

ಮಂಗರಸ-ಸಂಯುಕ್ತ ಕೌಮುದಿ.

(೧೫೦೮)

೮೯. ಚೋಳದೇಶ

ಮಣಿ ಸರ್ಪ ನಕ್ಷತ್ರ ಧೇನು ಗಿರಿ ತರು ಸರ್ವ
ಗುಣ ಮಂತ್ರತತಿಯೊಳೆಸೆದಿರ್ಪ ಚಿಂತಾರತ್ನ
ಘಣಿಸ ಚಂದ್ರಮ ಕಾಮದುಘ ಮೇರು ಸುರವೃಕ್ಷ ದಾನ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಗಳ
ಗಣವೆಂತು ಘನವಧಿಕಮುಖ್ಯಾಗ್ರತಮಮುಖಾ
ಗ್ರಣಿ ಮಹತು ಶ್ರೀಷ್ಠಂಗಳಪ್ಪಂತೆ ಭರತಧಾ
ರಿಣಿಯ ನಾನಾದೇಶಕಿದು ಭಾಗ್ಯನಿಧಿಯೆನಿಸಿ ಚೋಳದೇಶಂ ಮೆಱೆದುದು

ಸೂರಿಜನಹರ್ಷವಿಸ್ತಾರಿ ಸುಖಸಂಕಥಾ
ಕಾರಿ ಬಜನೆರ್ದಗಂ ಕಠಾರಿ ಬೆಳಸಿರಿಯ ಭರ
ಭಾರಿ ಕುಶ್ರಮಸಂಘವೈರಿ ಜಲಚರಸದಾಧಾರಿ ಕಾಲಾರಿತಿವನ
ನಾರಿ ಗಂಗಾಂಬಾವತಾರಿ ದುದೋಷಸಂ
ಹಾರಿಯೆಂದೊದಲುವತಿ ಭೇರಿಯಾರ್ಭಟಿ ವೀಚಿ
ಧಾರಿ ಬಹುಮಾರ್ಗಪ್ರಚಾರಿಯಾನಾಡ ಕಾವೇರಿ ಭೋರ್ಗರೆದೆಸೆದುದು

ಮೂಡೆಗಟ್ಟಂ ಕಟ್ಟಿ ಹುಡುಕುನೀರೊಳ್ ಮೆಟ್ಟಿ
ಕಾಡುತಿಹ ಪಾಮರರ ಕೈವಿಡಿತಿಗೊಳಗಾಗಿ
ನಾಡೆ ಪಂಕವ ಪುಗುತ್ತೀರ್ಡೆಯೊಡೆದು ಪುಲ್ಕರ್ಚಿ ಕಂಟಕಂಬಡೆದೆವಿನ್ನು
ರೂಢಿಸಿದ ಕಾವೇರಿಯಿರ್ಕೆಲನೊಳಿದುರ್ ಶತಿ
ಚೂಡಂಗೆ ಸಲ್ವ ಪೇರೊಲ್ಮೆಯಂ ಪಿಡಿದವರ
ಕೂಡೆ ಬಾಯ್ವಿಡಿಸದಿರೆನೆಂಬ ಕಟವೆಯ ಮಡಿಯ ಸಾಲುಗಳು ಸಲೆ
ಮೆಱೆದುವು

ನಡೆ ಮಂದವಾಯ್ತು ನಡುಗಡಸಿತ್ತು ಬಡತನಂ
ನುಡಿ ಮೆಲ್ಲನಾಯ್ತು ಕಟವೆಯ ಮಡಿಗಳಂ ಕಾವ
ಮಡದಿಯರ್ಗನುತೆ ಮುತ್ತಿದುವು ತಲೆಯಂ ತುಂಬಿ ಕೋಕಂಗಳೆರ್ದೆ
ಯಡರ್ದುವು

ಅಡಿಗೆ ತೊಡಕಾದುವಂಚೆಗಳೆರ್ದೆ ಕಾಲವೆನು
ತೊಡನೆ ಗಿಳಿವಿಂಡು ಗರ್ದೆಯ ಸೂಟಿಗೊಳೆ ಕಿತ್ತು
ಪಿಡಿದು ಕರಕಂಜದಿಂದರಲ್ಲ ನೆಯ್ವಿಲ್ಲವನಿಡುವರಾಶಿಮುಖಿಯರು

ಕಲ್ಲೆರ್ದೆಯ ಕರಗದಂಗಳೆನೆಯರೆಮ್ಮಂ ಬಗೆವ
ರಲ್ಲಿಂದು ಪಥಿಕರ ಮೊಗಂ ಕಂದಿ ಬಾಯ್ ಬತ್ತಿ
ಮೆಲ್ಲನಾಗಲ್ ನಡೆಗಳುಸಿರ ಬಿಡುತಿರಲೆಣಿಸುತಾಸತಿಯರವರ ಕರೆದು
ಇಲ್ಲಿಗೈತರ್ಪನ್ನೆಬರ ನಿಮ್ಮ ಕುಱಿತು ಕೈ
ಯಲ್ಲಿ ಜೀವನವ ಪಿಡಿದಿರ್ದೆನೆನಲಳ್ಳುತವ
ರೆಲ್ಲ ಬಾಯ್ವಿಡಲವ್ಯತವೆರೆದಚ್ಚುರಿಯರೆನಿಸಿ ಮೆಱಿದರವಟೆಗಳೊಳು

ಅರೆವ ಚಂದನಕೆ ನಲುಸುಯ್ಯಂಪಿಗಿಪಳಗ
ಳುವಣೆಗೆ ಸತಿ ರನ್ನದೊಡದೊಳನೆತ್ತುತಿರೆ
ಸುರಚಾಪವೆನಿಸಿತಲೆತ್ತಿದ ಕರವ ಬಳಸಿ ಪಿಂಭಾತಪತ್ರಗಳನು
ಸ್ತರಗೆ ಪಿಡಿದಂತಾಯ್ತದಲ್ತು ನೀಲದೊಳು ಶಂ
ಬರವೈರಿ ಸಂಗ್ರಹಣಮಂ ಮಾಡಿ ಪಿಡಿಸಿದನೊ
ಗರುಡಿಯೊಳು ತರುಣಿಯನದಲ್ತು ಕಾಮನ ಕರಾಗ್ರದ ಚಕ್ರವೆನಿಸಿತರೆ!

ಗುಬ್ಬಿ ಮಲ್ಲಣಾರ್ಯ-ಭಾವಚಿಂತಾರತ್ನಂ
(ಸು. ೧೫೧೩)

೯೦. ಕಾಲಲೀಲೆ

ಹರನೆಂದು ದುಗ್ಧವಾರಿಧಿ ವಿಚಾರಿಸದೆ ಶಂ
ಕರನೆಂದು ತನ್ನ ತಿಂಗಳ ಶಿಶುವ ಕೊಡಲದಂ
ಹರಿವ ನೀಲಿ ಮೊಟ್ಟೆ ಹಾವುರಿವ ಕಿಚ್ಚಿನ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಿರಿಸಲದು
ಸನ್ನಿವಟ್ಟು
ಶರವೆಲ್ಲಂ ಕಂದಿ ಕುಂದಿತಭವಾ ನಿನ್ನ
ನೆರೆಯಲಿದೆನ್ನ ಮೆಯ್ಯರೆಯಾಯಿತೆಂದೆಂಬ
ಗಿರಿಸುತೆಯ ಮಾತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ನಲಿದಪ್ಪಿದೀಶ್ವರನೆಮ್ಮ ರಕ್ಷಿಸೊಲವಿಂ

ವಿವರಗೆಟ್ಟೆಂದುಮಿತ್ರನ ಮೇಲೆ ಕುಗಲು ಸಂ
ಗವನೆಸಗಿ ದೋಷದೊಡನೊಂದಿದುಟ್ಟಿದಾಳು
ಭುವನನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿಷಮಂ ಕುಡಿದು ಬಂದು ಕಣ್ಣೀರನೆಡೆವಿಡದೆ
ಕಟ್ಟಿದು

ತವಕದಿಂ ಘನಘೋಷದಿಂದಬಿಲು ಪದ್ಮಿನೀ
ಯುವತಿಯರು ಮುಖಸುಗಿದು ಮಧುಕರಧ್ವನಿಗಳಿಂ
ತವೆ ಪಲುಂಬುವೊಲೆಸೆದದಿದುವೆ ವರ್ಷಾಕಾಲವಾಹಾಹ !
ಬರದ ಶೂಲಾ

ಕಾಲರಜಕಂ ಮಲಿನದಿವಸಾಂಬರವನಾವಿ
ಶಾಲ ಸಾತಿಯ ಮುಟ್ಟಿಯೊಳೊಗೆದು ದಕ್ಷಿಂಗೀಯ
ಲಾಲೋಕಿಸುತ್ತೈದೆ ಬೆಳೆಗಳಂ ಸಲಹಿದಳಿಯಂಗೆ ಧವಲಾಂಬರವನು
ಮೂಲವೈರಂ ಪೋಗೆ ದೀಪಳಿಗೆಯೊಳು ಕಡಿದು
ಮೇಲವಂ ಪೊದಿಸಿ ಪರಸುತ್ತಕ್ಷತೆಯನಿಟ್ಟು
ವೋಲೊಪ್ಪಿದಂ ಶರನ್ನೇಘದೊಳ್ ಚಂದ್ರಮಂ ತಾರಕಾನೀಕದಿಂದ

ಧಾವಲ್ಯದಂಬರವನುಟ್ಟು ಮುತ್ತುಂ ತೊಟ್ಟು
 ತೀವಿ ಮಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೆಗಳಂ ಶಾರದಾ
 ದೇವಿಯಂ ಪೋಲ್ವಿಂದುಮುಖಿಯರಧರಾವೃತಂಗಳ ಚಕೋರಂಗಳಂತೆ
 ಸೇವಿಸಿ ಸುಖಂಬಡೆವ ಕುವರರಂ ನೋಡಿ ಶರ
 ಣಾವಳಿಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂ ಶೋಷಿಸುತ ಪಾಪವಂ
 ಕಾವಳಿಯನಿಂತು ಸುಖದೊಳಿರೆ ಮಹಿಪಾಲನೈತಂದುದಾಹನುದ ಕಾಲಂ

ಗಂಗೆಯಂ ಪಣೆಯೊಡ್ಡಿ ಮುಂಡಾಡಿಯಾಲಿಕರ
 ದಿಂ ಗಿರಿಜೆಯಂ ತಡವಿ ಜಲಜಭವನಾರಿಶಯ
 ನಂ ಗೋತ್ರಭಿನ್ನೇಫವಾಹನಾದಿಗಳ ಬಹಿರ್ಮುಖರ ಮಾಡಿ ಮಹಿಯ
 ಪ್ರೊಂಗಿ ತಲೆಕೆಳಗುಮಾಡಿದ ಹಿಮವ ಮಯ್ಯುಭಾವು !
 ಪಿಂಗಿಸಿದನಭವನಂತಾರಾಹು ಹಿಮಕರನ
 ನುಂಗಲಹಿಗಳು ರಸಾತಳಕಿಚ್ಚಿದರೆಂದೊಡಾಹಿಮರಾಜನೇಂ ವೀರನೋ

ಅಂಜನದ ಸಿರಿಯಂತೆ ವರ್ಷದಾಗಸಪಾಂಗಿ
 ನಿಂ ಜಲಧಿಶಯನ ವಿಷ್ಣುವಿನಂತೆ ವನಿತೆಯರ
 ಮಂಜುಳಪಯೋಧರಂಗಳ ಸಾರ್ವ ಬಗೆಯಲ್ತು ಸೌಂದರಂಗಿಷ್ಟವಿತ್ತು
 ರಂಜಿಸುವ ತಿವಲಿಂಗದರ್ಶನಸ್ಪರ್ಶನಸ
 ಮಂಜಸದ ಧೂಪದೀಪಾದಿಕಂ ನೈವೇದ್ಯ
 ದಿಂ ಜಂಗಮವನರ್ಚಿಸುತ್ತರಸನಿರೆ ಬಂದುದಂತಲ್ಲಿ ಶಶಿರಕಾಲಂ

ಗುಬ್ಬಿ ಮಲ್ಲಣಾರ್ಯ-ಭಾವಚಿಂತಾರತ್ನಂ
 (ಸು. ೧೫೧೩)

೯೧. ಪ್ರಹ್ಲಾದ

ಹುಟ್ಟುತವೆ ಪರತತ್ವವೇ ಒಡ
ಲಿಟ್ಟು ಜನಿಸಿತೋ ! ಬೊಮ್ಮವಿದ್ಯೆಯ
ಸೃಷ್ಟಿಗಧಿದೇವತೆಯೋ! ನಿಜಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವೈಭವಕೆ
ಪಟ್ಟಭದ್ರನೋ! ಪರಮಮುಖಕಳ
ವಟ್ಟ ಸಿದ್ಧನೋ! ಭಾಗವತಜನ
ಪಟ್ಟಕಲ್ಪದ್ರುಮದಸಂಪದವೆನಲು ರಂಜಿಸಿದ

ನುಡಿಸುತಲೆ ನಾಲಿಗೆಗೆ ಬಂದುದು
ತಡೆಯದಚ್ಚುತನಾಮರೀರ್ತನ
ವೊಡನೊಡನೆ ಪರಮೇಷ್ಠಿವಂದ್ಯ ಮುಕುಂದ ಹರಿಯೆಂದು
ನಡೆವುತಲೆ ತಥ್ಯಾನ ದಾಸ್ಯದ
ನಡೆ ನಿಜಾಂಗವದಾಯ್ತು ಶಿವಶಿವ
ವೊಡವಿಪಾವನಚರಿತನೆಸೆದನುದಗ್ರತೇಜದಲಿ

ಸರ್ವಭೂತಸುಹೃತ್ತಮನು ಜಿತ
ಗರ್ವನಕ್ರೋಧನನುಪಾಸಿತ
ಸರ್ವಸಜ್ಜನಚರಣನಾರಂಜಿತಗುಣಾಭರಣ
ಉರ್ವಿಪಾವನಪುಣ್ಯಚರಿತನು
ಸರ್ವಜನಸಂಸ್ತುತ್ಯನಘಕುಲ
ದುರ್ವಿಗಾಹ್ಯವಿಕಾರನೆಸೆದನುದಗ್ರತೇಜದಲಿ

ಹಿರಿಯರೊಳು ಗುರುಬುದ್ಧಿ ಸಚರಾ
ಚರದೊಳಗೆ ಹರಿಯುದ್ಧಿ ಮೇಣೋ
ಪ್ಪಿರೆ ನಿಜಾತ್ಮಕಬುದ್ಧಿ ತನಗೆ ಸಮಾನಜೀವರಲಿ

ದುರಿತದುಸ್ತರದುಃಖಶೋಕಾ
ತುರರೊಳಗೆ ಸುತಬುದ್ಧಿ ವಿಶ್ವಂ :
ಭರನ ವರ್ಗದೊಳತಿಶಯಪ್ರಿಯಬುದ್ಧಿಯೆನಲಿಸೆದ

ಒಡನೆ ಕರೆದರೆ ಮಕ್ಕಳಾಟ
ಕೃಡಿಯಿಡದೆ ಜಿಹ್ವೇಂದ್ರಿಯದ ರಸ
ದೆಡೆಯ ಚಾಪಲ್ಯದಲಿ ಸಿಲುಕದೆ ಸರ್ವವಿಷಯದಲಿ
ಸೆಡೆದು ಮನದಾಸಕ್ತಿಯನು ಬಿಂ
ಬಿಡದೆ ತಾನೀಮುರಹರನ ಮೆ
ಲ್ಲಡಿಗಳನು ಮನಮೆಚ್ಚಿ ಬಿಗಿಯಪ್ಪಿದನೊಲವಿನಲಿ

ಅಹಹ! ಹಸುಳೆಯದೇಕೆ ಜಡನಾ
ಗಿಹುದು ಸಹಜವೊ ಮೇಣು ಬಾಲ
ಗ್ರಹಗ್ರಹೀತನೊ! ಯೆಂದು ಕಂಡವರೆಲ್ಲ ಬೆರಗಾಗೆ
ಗಹಗಹಿಸಿ ನಗುತಾ ಮುಕುಂದನ
ಮಹಿಮೆಯನೆ ಮನದೊಳಗೆ ಭಾವಿಸಿ
ಮಹಿಮನಳುವನು ಕಣ್ಣೆ ಗೋಚರವಾಗನೇಕೆಂದು

ಅಡುವನು ಮನಬಂದ ಪರಿಯಲಿ
ಪಾಡುವನು ಪಾವನಗುಣವನೀ
ಡಾಡಿ ಲಜ್ಜೆಯನೆದ್ದು ಕುಣಿಕುಣಿದಳುವನೊಮ್ಮೊಮ್ಮೆ
ನೋಡುವನು ದೆಸೆದೆಸೆಯನಾಮುರ
ಗೇಡಿಯನೆ ಹಂಬಲಿಸಿ ಬೆಂಬಳ
ಬಾಡುವನು ಬಳುಕುವನು ಬಸವಳಿವನು ತದಿಚ್ಛೆಯಲಿ

ತಂದೆಯನು ಬಿಗಿದಪ್ಪಿದರ್ಭಕ
 ನಂದದಲಿ ಬಿಡದಾಮುಕುಂದನ
 ವಂದ್ಯಚರಣಂಗಳನೆ ಮನದಲಿ ತೆಗೆದು ಬಿಗಿಯಪ್ಪಿ
 ಹಿಂದುಮುಂದಿಂದೆಂಬ ಭೇದವ
 ನೊಂದುವನು ಮೇಣರಿಯದಚಲಾ
 ನಂದಮಯರಸಜಲಧಿಯಲಿಮುಳುಗಿಪ್ಪನನವರತ

ಯೋಗನಿಧಿಯಂ ಹೋಲುತಾನುಣು
 ವಾಗ ಕಜ್ಜಾಯಂಗಳನು ಮೆಲು
 ವಾಗ ಮೆಲ್ಲನೆ ಹೆಜ್ಜೆಯನು ಮೇದಿನಿಯಲಿಡುವಾಗ
 ರಾಗದಲಿ ನಿದ್ರೆಯನು ನೆರೆ ಮಾ
 ಳ್ವಾಗ ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯವಿಷಯಸಂ
 ಭೋಗದನುಸಂಧಾನ ತನಗಿಲ್ಲರಸಕೇಳೆಂದ

ಚಾಟುವಿಠಲನಾಥ-ಭಾಗವತ
 (೧೫೩೦)

೯೨. ಇದನಾದರು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ

ರಾಗ — ಕೇದಾರಗೌಳ ಅಟಿತಾಳ

ಇದನಾದರು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ನಿನ್ನ
ಪದಕಮಲವ ನಂಬಿ ಭಜಿಸುವುದೆಂತೋ

ಗ್ರಾಸವಾಸಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಿನ್ನ
ಬೇಸತ್ತು ಬೇಡ ಬಂದುದಿಲ್ಲ—
ವಾಸುದೇವನೆ ನಿನ್ನ ದಾಸರ ದಾಸರ
ದಾಸರ ದಾಸ್ಯವ ಕೊಡು ಸಾಕೆಂದರೆ

ಒಡವೆಗಳಿಲ್ಲ ವಡ್ಯಾಣಗಳಿಲ್ಲೆಂದು
ಬಡವನೆಂದು ಬೇಡ ಬಂದುದಿಲ್ಲ
ಒಡೆಯ ನಿನ್ನ ಡಿಗಳಿಗೆರಗುವುದಕ್ಕೆ ಮನ
ವಿಡುತಿದೊಂದನು ಕೊಡು ಸಾಕೆಂದರೆ

ಸತಿಸುತರುಗಳಿಂದ ಸಹಿತವಾಗಿ ನಾನು
ಹಿತದಿರಬೇಕೆಂದು ಬಂದುದಿಲ್ಲ
ಇತರ ವಿಷಯಕ್ಕೆರಗುವ ಮನಸಿಗೆ ನಿನ್ನ
ಸತತ ಕಥಾವ್ಯುತ ಕರುಣಿಸು ಎಂದರೆ

ಸಾಲವಾಯಿತು ಇನ್ನು ಸಂಬಳವೆನಗೆ
ಸಾಲದೆಂದು ಬೇಡ ಬಂದುದಿಲ್ಲ
ನಾಲಿಗೆಯಲಿ ನಿನ್ನ ನಾಮಾವ್ಯುತವನ್ನು
ಕಾಲಕಾಲದಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದರೆ

ಆಗಬೇಕು ರಾಜ್ಯಭೋಗಗಳೆನುತಲಿ
 ರಾಗದಿಂದ ಬೇಡ ಬಂದುದಿಲ್ಲ
 ನಾಗಶಯನ ರಂಗ ವಿಠಲ ನಾ ನಿನ್ನ
 ಬಾಗಿಲು ಕಾಯುವ ಭಾಗ್ಯ ಸಾಕೆಂದರೆ

ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು (ಸು. ೧೫೦೦)

೯೩. ಉಗಾಭೋಗ

ನೀರಿಲ್ಲದ ಭಾವಿ ಊರಿಲ್ಲದ ಮಠವು
ನೆಳಲಿಲ್ಲದ ಮರ ಫಲವಿಲ್ಲದ ಲತೆ

ಧನವಿಲ್ಲದ ದಾತ ದಯವಿಲ್ಲದ ನಾಥ
ಮನಸಿಲ್ಲದ ಶಕುತಿ ಭಯವಿಲ್ಲದ ಭಕುತಿ
ನರಹರಿ ಮುಕುಂದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಎನ್ನದ
ನರರಿದ್ದು ಫಲವೇನು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನು

ವ್ಯಾಸರಾಯರು (ಸು. ೧೫೨೫)

೯೪. ವೃಂದಾವನ

ರಾಗ — ಶಂಕರಾಭರಣ ಆದಿತಾಳ

ವೃಂದಾವನದಿ ನೋಡುವ ಬಾರೆ ಗೋ
ವಿಂದನಾಡುವ ಸಂದಣಿ ಸಾಲದೆ ಸಖಿ

ಮುನಿಗಳು ತರು ಪಕ್ಷಿ ಮೃಗಂಗಳಾಗಿರೆ
ಸನಕಾದಿಗಳು ಗೋವುಗಳಾಗಿರೆ
ಅನಿಮಿಷರೆಲ್ಲರು ಗೋಪಾಲರಾಗಿರೆ
ದನುಜಾಂತಕನು ಮನುಜನಂತಾಗಿರೆ

ತಳಿರು ತೋರಣದಿಂ ತಂಪಿನ ನೆಳಲಿಂ
ಮಳೆಯಾಗಿ ಸುರಿವಾ ಮಕರಂದ ಜಲದಿಂ

ಫಲ ಪುಂಜಗಳಿಂ ಶುಕಚಾಟುಗಳಿಂ
ನಳಿನನಾಭನನುಪಚರಿಪ ವೃಕ್ಷಗಳುಳ್ಳ

ತಳಿತ ತರುಗಳಲ್ಲಿ ತಂತಮ್ಮ ಜಾತಿಯ
ಉಲುಹನುಳಿದು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ತೆರೆಯುತ್ತ
ನಳಿನನಾಭನ ವೇಣುಗೀತೆಯ ರಸದಲ್ಲಿ
ಮುಳುಗಿ ಮುನಿಗಳಂತಿಪ್ಪ ಪಕ್ಷಿಗಳುಳ್ಳ

ಚಿತ್ತಜನಯ್ಯನ ವೇಣುನಾದವ
ಎತ್ತಿದ ಕಿವಿಯಿಂದ ಸವಿಯುತ್ತಲಿ
ಮತ್ತಾದ ಸುಖಜಲ ಕಡಲಾಗಿ ಹರಿಯಲು
ಚಿತ್ತಾರದಂತಿಪ್ಪ ತುರುವಿಂಡುಗಳುಳ್ಳ

ರಂಗನ ಪದ ನಖ ತಿಂಗಳ ಬೆಳಕಿಗೆ
ತುಂಗ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಶಿಲೆ ಒಸರಿ
ಹಿಂಗದೆ ಹರಿದು ಕಾಳಿಂದಿಯ ಕೂಡಲು
ಗಂಗೆ ಯಮುನೆಯರ ಸಂಗಮದಂತಿಪ್ಪ

ಸಿರಿಯರಸನ ನಗೆಮೊಗವೆಂಬ ಚಂದ್ರನು
ವರಕೌಸ್ತುಭವೆಂಬ ಬಾಲರವಿಯು
ಎರಡನು ಕಂಡು ಚಕೋರ ಚಕ್ರವಾಕ
ಇರುಳು ಹಗಲು ಎಂದು ಹೋರುತಲಿರುತಿಪ್ಪ

ಹರಿಯ ಕೊಳಲ ಸ್ವರದತಿ ಮೋಹನಕೆ
ತರುಮೊಗ್ಗೆಗಳಿಂ ಪುಳುಕಿತವಾಗೆ
ಗಿರಿಯು ಝರೆಯಾನೆವದಿಂ ಕರಗಲು
ತೊರೆಯು ಸುಳಿಯ ನೆವದಿಂದ ತಾ ನಿಲ್ಲುವ

ಅಳಿಗಳು ಗಾನದಿಂದುದುಲಿದಾಡುತ್ತ
ಹಲವು ವರ್ಣದ ವನದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ
ಚಲುವ ಕುಂಡಲ ತಾಳಮೇಳದ ರಭಸಕ್ಕೆ
ನಲಿನಲಿದಾಡುವ ನವಿಲು ಹಿಂಡುಗಳುಳ್ಳ

ನಳನಳಿಸುವ ವನಮಾಲೆ ಇಂದ್ರಚಾಪ
ಪೊಳೆವ ಪೊಂಬಟ್ಟಿ ಮಿಂಚು ವೇಣುಗಾನ
ಎಳೆಯ ಗರ್ಜನೆ ಶ್ಯಾಮಮೇಘ ಕೃಷ್ಣ
ಮಳೆಯ ಮೇಘವೆಂದು ಚಾತಕ ನಲಿಯುತ್ತ

ವ್ಯಾಸರಾಯರು - ಸು. (೧೫೨೫)

೯೫. ಮಾನವಜನ್ಮ

ರಾಗ- ರೇಗುಪ್ತಿ ಅಟತಾಳ

ಮಾನವಜನ್ಮ ದೊಡ್ಡದು ಇದ
ಹಾನಿ ಮಾಡಲುಬೇಡಿ ಹುಚ್ಚಪ್ಪಗಳಿರಾ || ಪ ||

ಕಣ್ಣು ಕೈ ಕಾಲ್ಚಿವಿ ನಾಲಗೆ ಇರಲಿಕ್ಕೆ
ಮಣ್ಣು ಮುಕ್ಕಿ ಹುಚ್ಚರಾಗುವರೆ
ಹೆಣ್ಣು ಮಣ್ಣಿಗಾಗಿ ಹರಿಯ ನಾಮಾವೃತ
ಉಣ್ಣಿದೆ ಉಪವಾಸ ಇರುವರೆ ಖೋಡಿ

ಕಾಲನ ದೂತರು ಕಾಲ್ಪಿಡಿದೆಳೆವಾಗ
ತಾಳು ತಾಳೆಂದರೆ ತಾಳುವರೆ
ಧಾಳಿ ಬಾರದ ಮುನ್ನ ಧರ್ಮವ ಗಳಿಸಿರೊ
ಹಾಳು ಸಂಸಾರಸುಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಲು ಬೇಡಿ

ವಿನು ಕಾರಣ ಯದುಪತಿಯನು ಮರೆತಿರಿ
ಧನ ಧಾನ್ಯ ಪುತ್ರರು ಕಾಯುವರೆ
ಇನ್ನಾದರು ಏಕೋ ಭಾವದಿ ಭಜಿಸಿರೊ
ಚೆನ್ನ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿಟ್ಟಲರಾಯನ

ಪುರಂದರದಾಸ (ಸು. ೧೫೪೦)

೯೬. ಮನವ ಶೋಧಿಸಬೇಕು

ರಾಗ ನಾದನಾನುಕ್ರಿಯೆ ಛಾಪುತಾಳ

ಮನವ ಶೋಧಿಸಬೇಕೋ ನಿಚ್ಚ ದಿನ
ದಿನ ಮಾಡುವ ಪಾಪ ಪುಣ್ಯದ ವೆಚ್ಚ || ಪ ||

ಧರ್ಮ ಅಧರ್ಮ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಅ
ಧರ್ಮದ ನರಗಳ ಬೇರ ಕತ್ತರಿಸಿ
ನಿರ್ಮಲಾಚಾರದಿ ಚರಿಸಿ ಪರ
ಬೊಮ್ಮಮೂರುತಿ ಪಾದಕಮಲವ ಭಜಿಸಿ

ತನುವ ಖಂಡಿಸಿ ಒಮ್ಮೆ ಮಾಣೋ ನಿನ್ನ
ಮನವ ದಂಡಿಸಿ ಪರಮಾತ್ಮನ ಕಾಣೋ
ಕೊನೆಗೆ ನಿನ್ನೊಳಗೆ ನೀ ಜಾಣೋ ಮುಕ್ತಿ
ನಿನಗೆ ದೂರಲ್ಲವು ಒಂದೇ ಗೇಣೋ

ಆತನವರಿಗೆ ಕೇಡಿಲ್ಲ ಅವ
ಪಾತಕ ಪತಿತಸಂಗವ ಮಾಪ್ಪಿನಲ್ಲ
ನೀತಿವಂತರು ಕೇಳಿರಲ್ಲ ನಮ
ಗಾತನೆ ಗತಿಯಾವ ಪುರಂದರವಿಠಲ

ಪುರಂದರದಾಸ (ಸು. ೧೫೪೦)

೯೭. ಮೂರ್ಖರು

ರಾಗ ಕೇದಾರಗೌಳ ಝಂಪತಾಳ

ಮೂರ್ಖರಾದರು ಜನರು ಲೋಕದೊಳಗೆ || ಪ ||
ಏಕ ದೇವನ ಬಿಟ್ಟು ಕಾಕು ದೈವನ ಭಜಿಸಿ || ಅ ||

ಒಂಟಿಯಲಿ ಹೆಂಡತಿಯ ಬಿಡುವಾತನೇ ಮೂರ್ಖ
ಗಂಟನೊಬ್ಬರ ಕೈಯಲಿಡುವಾತ ಮೂರ್ಖ
ನೆಂಟರಿಗೆ ಸಾಲವನು ಕೊಡುವಾತ ಮೂರ್ಖ
ಕಂಟಕನಾಗಿರುವ ಕಡು ಮೂರ್ಖನಯ್ಯ

ಪಡೆದ ಮಕ್ಕಳ ಮಾರಿ ಒಡಲ ಪೊರೆವನ ಮೂರ್ಖ
ಮಡದಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮನೆಯಲಿರುವನ ಮೂರ್ಖ
ಬಡತನವು ಬಂದಾಗ ಬೈದುಕೊಂಬನ ಮೂರ್ಖ
ದೃಢಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದನ ಕಡು ಮೂರ್ಖನಯ್ಯ

ಮುಸ್ತಿನಲಿ ಮದುವೆಯನು ಮಾಡಿಕೊಂಬನ ಮೂರ್ಖ
ಸರ್ಪನಲಿ ಸರಸವಾಡುವನೆ ಮೂರ್ಖ
ಇಪ್ಪತ್ತುವೊಂದು ಕುಲ ಉದ್ಧರಿಸದನ ಮೂರ್ಖ
ಅಪ್ಪ ರಂಗಯ್ಯನ ಭಜಿಸದನ ಮೂರ್ಖ

ರಾಮನಾಮವ ಭಜಿಸಿ ನೆನೆಯದನ ಮೂರ್ಖ
ಹೇಮವನು ಗಳಿಸಿ ಉಣದವನು ಮೂರ್ಖ
ಕಾಮದಲಿ ಹಿರಿಯಳನು ಕೂಡಿಕೊಂಡನ ಮೂರ್ಖ
ಭೂಮಿದಾನವ ತೆಗೆದ ಭೂಪತಿಯು ಮೂರ್ಖ

ಕಾಶಿಯಲಿ ದೇಹವನು ತೊಳೆಯದಿದ್ದವ ಮೂರ್ಖ
ಭೂಸುರರಿಗನ್ನವನು ಕೊಡದವನು ಮೂರ್ಖ
ಶೀಷಗಿರಿ ಕೃಷ್ಣನ್ನ ಭಜಿಸದಿದ್ದವ ಮೂರ್ಖ
ದಾಸನಾಗದ ಮನುಜ ಕಡು ಮೂರ್ಖನಯ್ಯ

ಸತ್ತ ಕರುವಿನ ತಾಯಿ ಹಾಲ ಕರೆವವ ಮೂರ್ಖ
ಒತ್ತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವವನು ಮೂರ್ಖ
ಹತ್ತಿಂಟು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಂಬಲಿಸುವವ ಮೂರ್ಖ
ಹೆತ್ತ ತಾಯಿಯ ಬೈವ ಕಡು ಮೂರ್ಖನಯ್ಯ

ಸ್ವಾಮಿನಾಮವ ಬಿಡದೆ ಭಜಿಸದಿದ್ದವ ಮೂರ್ಖ
ಸ್ವಾಮಿ ಗುರುಹಿರಿಯರಿಗೆ ಎರಗದವ ಮೂರ್ಖ
ನೇಮದಲಿ ಹರಿಕಥೆಯ ಕೇಳದವ ತಾ ಮೂರ್ಖ
ತಾಮಸರ ಕೂಡಿಕೊಂಬವನೆ ಕಡು ಮೂರ್ಖ

ಉಂಡ ಮನೆಗೆರಡನ್ನು ಬಗೆಯುವಾತನೆ ಮೂರ್ಖ
ಕೊಂಡೆ ಮಾತನು ಕೇಳಿ ಕುಣಿವವನು ಮೂರ್ಖ
ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಟ್ಟಲನ
ಕೊಂಡಾಡಿ ಭಜಿಸದವ ಕಡು ಮೂರ್ಖನಯ್ಯ

ಪುರಂದರದಾಸ (ಸು. ೧೫೪೦)

೯೮. ರಂಗಕೊಳಲನೂದಲು

ರಾಗ ಆರಭಿ ತಾಳ

ರಂಗ ಕೊಳಲನೂದಲಾಗಿ
ಮಂಗಳಮಯವಾಯ್ತು ಧರೆ ಜ
ಗಂಗಳು ಚೈತನ್ಯ ಮರೆದು
ಅಂಗ ಪರವಶವಾದುವು

ತೀಡಿದ ಮಾರುತ ಮಂದಗತಿಗೈಯೆ
ಬಾಡಿದ ಬರಲು ಫಲಗೊಂಚಲು ಬಿಡೆ
ಪಾಡಲೊಲ್ಲವಳಿ ಕುಲಗಳು
ಬಾಡಿದ ಮಾಮರ ಚಿಗುರೊಡೆಯೆ

ಹೇಡಿಗೊಂಡವು ಜಾಣ್ವೆಕ್ಕಿಳಿ, ಮಾ
ತಾಡದೆ ಕಳೆಗುಂದಿದವು ಕೋಗಿಲೆ
ಓಡಾಟ ವೈರವ ಬಿಟ್ಟು ಖಗಮೃಗ
ಗಾಢ ನಿದ್ರಾವಶವಾದುವು

ತಳದುದಕ ಉಕ್ಕೇರಿ ಬಂದವು
ತುಳುಕಿ ಚೆಲ್ಲಾಡಿ ಬಂದಳು ಯಮುನೆ
ಮೇಲೆ ಮೇಲೋಡಿ ಮೇಘಾಳಿ ಧಾರಿಟ್ಟುವು
ಕಲ್ಲು ಕರಗಿ ನೀರಾದುವು

ನಳಿನ ಚಂಪಕ ನಾಗ ಪುನ್ನಾಗ ಪಾ
ಟಲ ಸೇವಂತಿಗೆ ಕುಂದ ಬಕುಳವು

ಮಾಲತಿ ಜಾಜಿ ಪರಿಮಳಗೂಡಿತು
ನೀಲಾಂಗನಂಘ್ರಿಗಿರಗಿದವು

ಮುದ್ದು ಮೋಹನನ ಮಂಜುಳ ಸಂಗೀತ
ಸದ್ದನಾಲ್ತಿಸಿ ಗೋಪಾಂಗನೆಯರೆಲ್ಲ
ಬುದ್ಧಿ ಸೂರಾಡಿ ಆನಂದವಾರಿಧಿಯಲ್ಲಿ
ಬಿದ್ದು ಪರವಶರಾದರು

ಸಿದ್ಧಿ ಮುನಿಜನಂದ್ವ ಸಮಾಧಿಯೊ
ಳೆದ್ದು ಕುಣಿದರು ಎದುರೆದುರಾಗಿ
ಗದ್ದುಗೆಯರಸ ನೋಲ್ತಿಸಿಕೊಂಡರು
ಗೆದ್ದರು ಭವಸಮುದ್ರವ

ಕೆಚ್ಚಲು ಬಿಗಿದು ತೊರೆಯಲು ಮೊಲೆಯು
ವತ್ಸಗಲೊಡಲಾಸೆಯ ತೊರೆದೆಳೆಹುಲ್ಲ
ಕಚ್ಚಿರಲಲ್ಲಿ ನಿಂಮವು ಗೋವುಗಳು
ಪುಚ್ಚವನೆಗಹಿನೀಂಟಿಸಿ

ಅಚ್ಯುತನಾಕೃತಿ ನೋಡಲು ಸುರರಿಗೆ
ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು ನಾವು ಕಂಡೆವೆಂದು
ಮೆಚ್ಚಿ ಮುಕುಂದನ ಲೀಲಾವಿನೋದಕೆ
ಹೆಚ್ಚಿನ ಕುಸುಮವ ಸುರಿದರು

ಶ್ರೀ ಮನೋಹರ ಗೋಪಾಲ ಮೂರುತಿ
ಆ ಮಧುಕುಂಜವನದಿ ತ್ರಿಭಂಗಿಲಿ

ಹೇನಾಂಬರವುಟ್ಟು ಗೀರ್ಗಂಧ ಕಸ್ತೂರಿ
ನಾಮ ಮಕುಟದ ಬೆಳಕಿನಲಿ

ಧಾಮವನಮಾಲೆ ಬಹಿಭೂಷಿತ
ಸ್ವಾಮಿ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ರಾಯನು
ನಾಮಶ್ರಿಯ ಮೇಘ ರಂಜಿನಿ ಪಾಡೆ
ಸಾಮವೇದ ನಮೋ ನಮೋ ಎನ್ನೆ

ಪುರಂದರದಾಸ (ಸು. ೧೫೪೦)

೯೯. ಎಲ್ಲವೂ ನಿನ್ನದು

ರಾಗ ಕೇದಾರಗೌಳ ಅಟತಾಳ

ತನು ನಿನ್ನದು ಜೀವನ ನಿನ್ನದು, ಸ್ವಾಮಿ
ಅನುದಿನದಲಿ ಬಾಹ ಸುಖದುಃಖ ನಿನ್ನವಯ್ಯಾ

||ಪ||

ಸವಿನುಡಿ ವೇದಪುರಾಣ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೆಲ್ಲ
ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳುವ ಸ್ಥಿತಿ ನಿನ್ನದು
ನವ ಯೌವನ ಮೋಹನಾಂಗಿಯ ರೂಪವ
ಎವೆಯಿಕ್ಕದೆ ನೋಡುವ ನೋಟ ನಿನ್ನದಯ್ಯಾ

ಒಡಗೂಡಿ ಗಂಧಕಸ್ತೂರಿ ಪರಿಮಳವೆಲ್ಲ
ಬಿಡದೆ ಲೇಪಿಸಿಕೊಂಬುದು ನಿನ್ನದು
ಷಡುರಸದನ್ನಕ್ಕೆ ನಲಿದಾಡುವ ಜಿಹ್ವೆ
ಕಡು ರುಚಿಗೊಳ್ಳುವ ಸವಿ ನಿನ್ನದಯ್ಯಾ

ಮಾಯಾಪಾಶದ ಬಲೆಯೊಳು ಸುಕ್ಕಿ ತೊಳಲುವ
ಕಾಯ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಗತಿ ನಿನ್ನದು
ಕಾಯಜಪಿತ ಕಾಗಿನೆಲೆಯಾದಿ ಕೇಶವ
ರಾಯ ನೀನಲ್ಲದೆ ನರರು ಸ್ವತಂತ್ರರೇ

ಕನಕದಾಸ. (ಸು. ೧೫೫೦)

೧೦೦. ಅವರ್ಣನೀಯ

ಕಾಂಭೋದಿ ರಾಗ ಝಂಪತಾಳ

ನೀ ಮಾಯೆಯೊಳಗೊ ನಿನ್ನೊಳು ಮಾಯೆಯೋ ||ಪ||

ನೀ ದೇಹದೊಳಗೊ ನಿನ್ನೊಳು ದೇಹವೋ ||ಅ. ಪ.||

ಬಯಲೊಳಗೆ ಆಲಯವೋ ಆಲಯದೊಳಗೆ ಬಯಲೊ
ಬಯಲು ಆಲಯವೆರಡು ನಯನದೊಳಗೊ
ನಯನ ಬುದ್ಧಿಯ ಒಳಗೊ ಬುದ್ಧಿ ನಯನದ ಒಳಗೊ
ನಯನ ಬುದ್ಧಿಗಳೆರಡು ನಿನ್ನೊಳಗೊ ಹರಿಯೇ

ಸವಿಯು ಸಕ್ಕರೆಯೊಳಗೊ ಸಕ್ಕರೆಯು ಸವಿಯೊಳಗೊ
ಸವಿಯು ಸಕ್ಕರೆಯೆರಡು ಜಿಹ್ವೆಯೊಳಗೊ
ಜಿಹ್ವೆ ಬುದ್ಧಿಯ ಒಳಗೊ ಬುದ್ಧಿ ಜಿಹ್ವೆಯ ಒಳಗೊ
ಜಿಹ್ವೆ ಬುದ್ಧಿಗಳೆರಡು ನಿನ್ನೊಳಗೊ ಹರಿಯೇ

ಕುಸುಮದೊಳು ಗಂಧವೋ ಗಂಧದೊಳು ಕುಸುಮವೋ
ಕುಸುಮ ಗಂಧಗಳೆರಡು ಘ್ರಾಣದೊಳಗೊ
ಅಸಮಭವ ಕಾಗಿನೆಲೆಯಾದಿ ಕೇಶವ ನಿನ್ನ
ಉಸುರಲೆನ್ನೊಶವೆ ಸರ್ವವು ನಿನ್ನೊಳ್ಳರಿಯೆ

ಕನಕದಾಸ. (ಸು. ೧೫೫೦)

೧೦೧. ನಳನ ವಿಕಾರರೂಪ

ಕೇಳು ಕುಂತೀತನಯ ನಿಷಧನ್ಯ
ಪಾಲನಿತ್ತಲು ಮುಱಿದು ಮಲಗಿದ
ಬಾಲೆಯನು ಬಿಟ್ಟಡವಿಯಲಿ ಪೊಜಮಟ್ಟನಾಶ್ರಯನ
ಕಾಲವಾತನ ಕೇಳುವಾಡಿತು
ಶೂಲಪಾಡೆಯೆ ಬಲ್ಲ ನಳಭೂ
ಪಾಲಕನ ವಿಧಿಯೇನನೆಂಬೆನು ಬಂದನಡವಿಯಲಿ

ವನಿತೆ ಮಲಗಿಹಳೋ ಅಧೈರ್ಯದಿ
ನೆನೆವಳೋ ದೈವವನು ಮನದಲಿ
ಕನಸ ಕಂಡೇಳುವಳೊ ಕಾಣದೆ ಹಲವ ಹಂಬಲಿಸಿ
ಕನಲಿ ವಿಧಿಯನು ಬಯ್ಯಳೋ ಕಂ
ಬನಿಯ ಸುರಿವಳೊ ಶೋಕದಲಿ ನಿಜ
ತನುವ ಬಿಡುವಳೊ ಕಾಂತೆಯಂತಿಹಳೆನುತ ಬಿಸುಸುಯ್ತು

ಸುತರ ಪರರೆಡೆಗಿತ್ತು ನಂಬಿದ
ಸತಿಯ ತಂದಡವಿಯಲಿ ಮಲಗಿಸಿ
ಮತಿವಿಕಳನಾದೆನು ಪುರಾಕೃತಕರ್ಮಫಲವೈಸೆ
ಕ್ಷಿತಿಯೊಳಾರುಂಟೆನ್ನವೊಲು ನಿಜ
ಸತಿಗೆ ತಪ್ಪಿದ ಬಾಹಿರರು ಎಂ
ದತಿಶಯದ ಶೋಕದಲಿ ನಡೆದನು ಶಿವ ಶಿವಾಯೆನುತ

ಲೋಕದೊಳಗಗ್ಗಲೆಯ ಮಹಿಪರ
ನೇಕರವರೊಳಗಾರನೊಲ್ಲದೆ
ನೂಕಿ ತನ್ನನೆ ಒಲಿದು ಕೈಕೊಂಡಳು ಸರೋಜಮುಖಿ

ಆಕೆಯಗಲಿದ ಪಾತಕನು ತಾ
 ನೇಕೆ ಧರಿಯೊಳು ಶಿವಶಿವಾಯಂ
 ದಾಕಮಲಲೋಚನೆಗೆ ಮಱುಗಿದನರಸ ಕೇಳೆಂದ

ಈಪರಿಯೊಳತಿಶೋಕದಿಂದ ಪ್ರ
 ಲಾಪಿಸುತಲಾನ್ಯಪತಿ ಹೆಚ್ಚಿದ
 ತಾಪದಲಿ ಕಡುಸೊಂದು ಬಳಲಿದ ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ
 ಶ್ರೀಪತಿಯ ನೆನೆಯುತ್ತ ಹೃದಯದ
 ತಾಪದೊಳು ಬರುತಿರಲು ಮುಂದೆ ಸ
 ವಾಪದೊಳು ಹುತವಹನ ವಹಿವೆಯ ಕಂಡನವನೀಶ

ಬಿದಿರಮೆಳೆ ಧಗಧಗಿಸೆ ಘನಹೆ
 ಬ್ಬಿದಿರು ಭಟಭಟೆಯೆನಲುವುರಿಯೊಳು
 ಕದಳಿಗಳು ಸಿಮಿಸಿಮಿಸೆ ತರುಗಳನುರುಹಿ ಮೆಳೆಗಳೊಳು
 ಗದಗದಿಸೆ ಗುಹೆಗಳಲಿ ವೃಗತತಿ
 ಬೆದಿಲಿ ಹಾಯ್ದುವು ಪಕ್ಷಿಸಂಕುಲ
 ಮುದುರಿದವು ಗರಿಸಹಿತ ಬೆಂದಾ ವನದ ಮಧ್ಯದಲಿ

ತೆಗೆದು ಹಾಯ್ದುವು ಸಿಂಹಶಾರ್ದೂ
 ಲಗಳು ಕರಿಗಳ ಹಿಂಡು ನಾನಾ
 ವೃಗಗಳಗಣಿತ ಬೆಂದು ಬಿದ್ದುವು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲಿ
 ಚಿಗಿದು ಹಾಯ್ದು ಒಗೆ ಗಂಡಭೇರುಂ
 ಡಗಳು ಮೊದಲಾದಖಿಳವೃಗಪ
 ಕ್ಷಿಗಳು ಕೆಡೆದುವು ಕಿಚ್ಚಿನೊಳಗವನೀಶ ಕೇಳೆಂದ

ಪ್ರಳಯದಿನದಲಿ ಸುಳಿವೆ ಬಡಬಾ
 ನಲನ ಪರಿಯಿಂ ವನವ ಸುಡುತಲಿ
 ಸುಳಿಸುಳಿಯುತಾಹಾರಗೊಳುತಿರಲಲ್ಲಿ ದನಿಯಾಯ್ತು
 ಸಿಲುಕಿದೆನು ಪಾವಕನೊಳೆನ್ನನು
 ಮೊಲಿದು ಹಾ ನೃಪಕುಲತಿರೋಮಣಿ
 ಕಳೆದು ಬಿಡಿಸೈ ಸುಕೃತ ನಿನಗಹುದೆಂದುದಾ ನಿನದ

ಆಗಲಾ ದನಿಗೇಳಿ ನೃಪತಿ ಸ
 ರಾಗದಿಂದಲೆ ಬಂದು ಹೊಕ್ಕನು
 ಕೂಗಿದವರಾರೆನುತ ಬರುತಿರೆ ಕಂಡನುರಗಪತಿ
 ಹೋಗುತಿದೆಯೆನ್ನಸುವು ಸಲಹು ಷ
 ಡಾಗಮಜ್ಜ ನೃಪಾಲ ಎನಲಾ
 ಭೋಗಿಯನು ಕಂಡರಸ ನೀನಾರೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡ

ಉರಗಪತಿ ಕರ್ಕೊಟಕನು ನಾ
 ನರಸ ಕೇಳೈ ಬನದೊಳಿರುತಿರೆ
 ಪರಮಮುಷಿ ಬಂದೆನ್ನ ತಾಗಿದನಂದು ಖಾತಿಯಲಿ
 ಕರೆದು ಕೊಟ್ಟನು ಶಾಪವನು ಸಂ
 ಚರಿಸದಂತಿರೆಯೆನಗೆಯಿದು ಪರಿ
 ಹರವದೆಂದಿಗೆ ಮುನಿಪ ಕರುಣಿಪುದೆಂದೊಡಂತೆಂದ

ಇರಲಿರಲು ಕಾಲಾಂತರಕೆ ಭೂ
 ವರನು ನಳನೃಪನಿಲ್ಲಿಗೆಯ್ದವ
 ಧರಣಿಪನ ಕರಕಮಲ ಸೋಂಕಲು ಶಾಪವಿದು ಬಳಿಕ

ಪರಿಹರಿಪುದೆನೆ ಮುನಿಯ ವಚನದಿ
 ಬರವ ಹಾರೈಸಿದೆನು ಬಂಧೈ
 ಕರುಣದಿಂದಗ್ನಿಯನು ಪರಿಹರಿಸೆಂದನುರಗಪತಿ

ಕರುಣದಲಿ ನೃಪ ಭೀತಿಗೊಳ್ಳದೆ
 ಯುರಗಪತಿಯನು ತೆಗೆಯುತನಲವ
 ವುರಿಯ ತಪ್ಪಿಸಿ ತಂದು ಸರಸಿಯ ತಡಿಯೊಳುಪಚರಿಸೆ
 ಕರವಿಡಿದು ಧರಣಿಪನ ಕಚ್ಚಿದೊ
 ಡುರವಣಿಸಿ ವಿಷವೇಷಿ ನೃಪತಿಯ
 ಪರಮತೇಜದ ದೇಹ ಕೆಟ್ಟಿತು ವಿಕೃತರೂಪಾಗಿ

ಅಡ್ಡಮೋರೆಯ ಗಂಟುಮೂಗಿನ
 ಜಡ್ಡುದೇಹದ ಗುಜ್ಜುಗೊರಲಿನ
 ದೊಡ್ಡ ಕೈಕಾಲುಗಳ ವುದುರಿದ ರೋಮಮಾಸೆಗಳ
 ದೊಡ್ಡ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಗೂನುಬೆನ್ನಿನ
 ಗಿಡ್ಡರೂಪಿನ ಹುಳುಗಡ್ಡದ
 ಹೆಡ್ಡನಾದ ಕುರುಪಿತನದಲಿ ನೃಪತಿ ವಿಷದಿಂದ

ಮಾರನಾಕಾರದ ನೃಪಾಲಕ
 ಕ್ರೂರರೂಪಾದನು ಪುರಾಕೃತ
 ವಾಙ್ಮಲಾರಳವೆಂದು ನುಡಿದನು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ
 ತೋರಮಾಣಿಕವೆಂದು ಪಿಡಿದರೆ
 ಭೂರಿಕೆಂಡವಿದಾಯ್ತು ಹರಹರ
 ಕ್ರೂರಜಂತುಗಳೊಡನೆ ಸಖತನ ಫಲಿಸಿತೆನಗಿಂದ

ಮುನ್ನ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮಫಲವಿದು
 ಬೆನ್ನ ಬಿಡುವುದೆಯುರಗಪತಿ ಕೇ
 ಳನ್ನು ನೋಯಲದೇಕೆ ತಾನೇ ವಾಪಿಯಾದೆನಲಾ
 ಪನ್ನಗಾರಿಧ್ವಜನ ಕೃಪೆ ತನ
 ಗಿನ್ನು ತಪ್ಪಿದ ಬಳಿಕ ಲೋಕದೊ
 ಳನ್ನು ಸೈರಿಸಲಾರವಶವೆಂದೆನುತ ಮುಱುಗಿದನು

ಏಕೆ ನೃಪತಿ ವೃಥಾ ಮನೋವೃಥೆ
 ಕಾಕು ಬಳಲಲು ಬೇಡ ನೀನವಿ
 ವೇರಿಯೇ ಸಾರಿನ್ನು ನಿನಗುಪಕಾರವಂಜದಿರು
 ಲೋಕ ನಿನ್ನನು ಕಾಣದಂತಿರ
 ಬೇಕೆನುತಲೇಱಿಸಿದೆ ಗರಳವ
 ನೇಕವುಪಕಾರಂಗಳಹವಿದಱಿಂದ ನಿನಗೆಂದ

ಜನಪ ಕೇಳೆ ಧರೆಗೆ ಋತುಪ
 ಣನು ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರ ಗುಣನಿಧಿ
 ಯಿನಕುಲಾಂಬುಧಿಚಂದ್ರನಾತನ ಪುರವಯೋಧೈಯದು
 ನಿನಗೆ ಬಹುದಕ್ಷದ ಹೃದಯವಾ
 ತನಲಿ ನೀನವಗಶ್ವಹೃದಯವ
 ನನುಗೊಳಿಸು ಸಾರಿನ್ನು ಚಿಂತಿಸಬೇಡ ಹೋಗಿಂದ

ಪೊಡವಿಪನನೋಲೈಸು ತುರಗವ
 ಪಿಡಿದು ಬಾಹುಕನೆಂಬ ನಾಮದಿ
 ನಡಸು ರಥವನು ಹೀನವೃತ್ತಿಯದಲ್ಲ ನಿನಗಿನ್ನು

ಬಿಡದು ಮುನ್ನಿನ ರೂಪು ಬೇಕಾ
 ದೊಡೆ ನೆನೆಹುದಾಪಕ್ಷಿಗಳ ಹ
 ಚ್ಚಡವನೀವುವು ಧರಿಸಲಡಗುವುದೀ ಕುರುಪಿತನ

ಪರಮಸತ್ಯವ್ರತನೆ ಕೇಳು ಪು
 ಷ್ಕರನ ಗೆಲಿದುನ್ನತದ ರಾಜ್ಯದ
 ಸಿರಿಸಹಿತ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಾಳುವೆ ನಿನ್ನ ಸತಿಸಹಿತ
 ವರವನಿತ್ತಿನು ನಿನಗೆಯೆಂದುಪ
 ಚರಿಸಿ ಕರ್ಕೋಟಕನು ನಳನ್ಮಪ
 ಗಜುಹುತಾಕ್ಷಣ ಮಾಯವಾದನು ರಾಯ ಕೇಳೆಂದ

ಕನಕದಾಸ - ನಳಚರಿತ್ರೆ
 (ಸು. ೧೫೫೦)

೧೦೨. ತಾಳ್ಮೆಯ ತಪ

ತಾಳುವಿಕೆಗಿಂತ ತಪವು ಇಲ್ಲ
ಕೇಳಬಲ್ಲವರಿಗೆ ಹೇಳುವೆನು ಸೊಲ್ಲ

ದುಷ್ಟ ಮನುಷರು ಪೇಳ್ವ ನಿಷ್ಕರದ ನುಡಿಗಳು
ಕಷ್ಟ ಬಂದರೆ ತಾಳು ಕಂಗೆಡದೆ ತಾಳು
ನೆಟ್ಟ ಸಸಿ ಫಲ ಬರುವತನಕ ಶಾಂತಿಯ ತಾಳು
ಕಟ್ಟು ಬುತ್ತಿಯ ಮುಂದೆ ಉಣಲುಂಟು ತಾಳು

ಹಳಿದು ಹಂಗಿಸುವಂಥ ಹಗೆಯ ಮಾತನು ತಾಳು
ಸುಳಿನುಡಿ ಕುಹಕ ಕುಮಂತ್ರವನು ತಾಳು
ಅಳುಕದಲೆ ಬಿರಿಸು ಬಿಂಕದ ನುಡಿಯ ನೀ ತಾಳು
ಹಲಧರಾನುಜನನ್ನು ಹೃದಯದಲಿ ತಾಳು

ನಕ್ಕು ನುಡಿದರ ಮುಂದೆ ಮುಕ್ಕರಿಸದೆ ತಾಳು
ಅಕ್ಕಸವ ಮಾಡುವರ ಅಕ್ಕರದಿ ತಾಳು
ಉಕ್ಕೊ ಹಾಲಿಗೆ ನೀರನಿಕ್ಕುವಂದದಿ ತಾಳು
ಪಕ್ಷೀಶ ಹಯವದನ ಶರಣೆಂದು ಬಾಳು

ನಾದಿರಾಜ (೧೫೭೦)

೧೦೩. ದಾರಿಗಾಣದು

ಭೈರವಿ ರಾಗ ತ್ರಿಪುಟತಾಳ

ಇಂದು ಎನಗೆ ಗೋವಿಂದ ನಿನ್ನ ಪಾದಾರ-
ವಿಂದನ ತೋರೊ ಮುಕುಂದ-ಇಂದಿರೆರಮಣ || ಪ ||

ಸುಂದರವದನನೆ ನಂದಗೋಪನ ಕಂದ
ಮಂದರೋದ್ಧರ ಆನಂದ ಇಂದಿರೆರಮಣ || ಅ. ಪ. ||

ನೊಂದಿನಯ್ಯ ಭವಬಂಧನದೊಳು ಸಿಲುಕಿ
ಮುಂದಾರಿಗಾಣದೆ ಕುಂದಿದೆ ಜಗದೊಳು
ಕಂದನೆಂತೆಂದೆನ್ನ ಕುಂದುಗಳೆಣಿಸದೆ
ತಂದೆ ಕಾಯೋ ಕೃಷ್ಣ ಕಂದರ್ಪ ಜನಕನೆ

ಮೂಢತನದಿ ಬಲು ಹೇ (ಖೋ)ಡಿ ಜೀವ ನಾನಾಗಿ
ದೃಢಭಕ್ತಿಯನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೊ ಹರಿಯೆ
ನೋಡಲಿಲ್ಲವೊ ನಿನ್ನ ಪಾಡಲಿಲ್ಲವೊ ಮಹಿಮೆ
ಗಾಡಿಕಾರ ಕೃಷ್ಣ ಬೇಡಿಕೊಂಬೆನೊ ನಿನ್ನ

ಧಾರುಣಿಯೊಳು ಭೂಭಾರ ಜೀವ ನಾನಾಗಿ
ದಾರಿ ತಪ್ಪಿ ನಡೆದೆ ಸೇರಿದೆ ಕುಜನರ
ಆರು ಕಾಯುವರಿಲ್ಲ ಸೇರಿದೆ ನಿನಗಯ್ಯ
ಧೀರ ವೇಣು ಗೋಪಾಲ ಪಾರುಗಾಣಿಸೊ ಭವ

ರಾಘವೇಂದ್ರಸ್ವಾಮಿ
(೧೫೭೦)

೯೯. ಎಲ್ಲವೂ ನಿನ್ನದು

ರಾಗ ಕೇದಾರಗೌಳ ಅಟತಾಳ

ತನು ನಿನ್ನದು ಜೀವನ ನಿನ್ನದು, ಸ್ವಾಮಿ
ಅನುದಿನದಲಿ ಬಾಹ ಸುಖದುಃಖ ನಿನ್ನವಯ್ಯಾ

||ಪ||

ಸವಿನುಡಿ ವೇದಪುರಾಣ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೆಲ್ಲ
ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳುವ ಸ್ಥಿತಿ ನಿನ್ನದು
ನವ ಯೌವನ ಮೋಹನಾಂಗಿಯ ರೂಪವ
ಎನೆಯಿಕ್ಕದೆ ನೋಡುವ ನೋಟ ನಿನ್ನದಯ್ಯಾ

ಒಡಗೂಡಿ ಗಂಧಕಸ್ತೂರಿ ಪರಿಮಳವೆಲ್ಲ
ಬಿಡದೆ ಲೇಪಿಸಿಕೊಂಬುದು ನಿನ್ನದು
ಷಡುರಸದನ್ನಕ್ಕೆ ನಲಿದಾಡುವ ಜಿಹ್ವೆ
ಕಡು ರುಚಿಗೊಳ್ಳುವ ಸವಿ ನಿನ್ನದಯ್ಯಾ

ಮಾಯಾಪಾಶದ ಬಲೆಯೊಳು ಸುಕ್ಕಿ ತೊಳಲುವ
ಕಾಯ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಗತಿ ನಿನ್ನದು
ಕಾಯಜಪಿತ ಕಾಗಿನೆಲೆಯಾದಿ ಕೇಶವ
ರಾಯ ನೀನಲ್ಲದೆ ನರರು ಸ್ವತಂತ್ರರೇ

ಕನಕದಾಸ. (ಸು. ೧೫೫೦)

ಕೆಸರಿಂದ ಕೆಸರ ತೊಳೆದಂತೆ ಕರ್ಮದ ಪಥವು
 ಅಸುನಾಥ ಹರಿಯೆ ಪೊರೆಯೊ ಸ್ವಾಮಿ
 ಆಧಿವ್ಯಾಧಿಗಳು ಉನ್ನಾದ ವಿಭ್ರಮನಾನಾ
 ಬಾಧೆಗೊಷಧನು ನೀನೆ

ಹೇ ದೇವ ನಿನ್ನ ಕರಕಲಶ ಸುಧೆಯನು ಎರೆದು
 ಸಾಧುಗಳ ಸಂತೈಸುವಿ
 ಮೋದ ಬಡಿಸುವಿ ನಿನ್ನ ಸಾಧಿಸುವರಿಗೆ ಶು-
 ಭೋದಯಂಗಳನು ಮಾಡಿ

ಆದರಿಸಿ ಇವಗೆ ತವಪಾದ ಧ್ಯಾನವನಿತ್ತು
 ಸಾಧುಗಳೊಳಗಿಟ್ಟು ಮೋದಕೊಡು ಸರ್ವದಾ
 ಅನ್ಯರನು ಭಜಿಸದಲೆ ನಿನ್ನನೆ ತುತಿಸುತ್ತ
 ನಿನ್ನ ಚಿಹ್ನೆಗಳ ಧರಿಸಿ

ನಿನ್ನವರವನೆನಿಸಿ ನಿನ್ನ ನಾಮೋಚ್ಚರಿಸಿ
 ನಿನ್ನಿಂದ ಉಪಜೀವಿಸಿ
 ಅನ್ನ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅಲ್ಪ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ
 ಇನ್ನು ಅಲ್ಪರಿಯಬೇಕೆ

ನಿನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪ ಭಕ್ತರನು ಪೋಷಿಪೆನೆಂಬ
 ಘನ್ನ ಬಿರುದಿನ್ನು ಉಳುಹೋ ಸಲಹೊ
 ನಿನ್ನವರಲಿ ಇವಗೆ ಇನ್ನು ರತಿಯನು ಕಂಡು
 ನಿನ್ನವನೆಂದು ಅರಿದು

ನಿನ್ನ ನಾ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದೆ ಅನ್ಯರಿಗೆ ಅಲ್ಪರಿಯೆ
ಎನ್ನ ಪಾಲಿಸುವ ಧೋರೆಯೇ
ಎನ್ನ ಮಾತಲ್ಲವಿದು ಎನ್ನ ಪಿರಿಯರ ಮಾತು
ಮನ್ನಿಸಬೇಕೋ ಕರುಣೆ

ಅನ್ನಂತ ಗುಣಪೂರ್ಣ ಗೋಪಾಲ ವಿಠಲನೆ
ಇನ್ನಿದನು ಲಾಲಿಸಯ್ಯಾ ಜೀಯಾ

ಗೋಪಾಲದಾಸ
(ಸು. ೧೭೨೫)

೧೦೫. ಚಂಚಲ ಮನಸ್ಸು

ಕೇದಾರಗೌಳ ರಂಗ ಝಂಪತಾಳ

ಮನಸು ನಿಲಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ||ಪ||
ಗುಣಿಸುವುದು ನಿಮ್ಮೊಳಗೆ ನೀವು ನೆರೆ ಬಲ್ಲವರು ||ಅ. ಪ.||

ಮುರಿದೋಡಿ ಬರುವ ರಣರಂಗ ನಿಲಿಸಲುಬಹುದು
ಹರಿವ ನದಿಗಳನು ತಿರುಗಿಸಲುಬಹುದು ||
ಕರಿಸೊಕ್ಕಿ ಬರುತಿರಲು ತಡೆದು ನಿಲಿಸಲು ಬಹುದು
ದುರುಳಮನ ನಿಲಿಸುವುದು ಸುರರಿಗಳವಲ್ಲ

ಭೈರವನ ದಾಡಿಯನು ಬಡಿದು ನಿಲಿಸಲುಬಹುದು
ಮಾರುತನ ತರುಬಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲುಬಹುದು ||
ಮಾರಿಗಳ ಮುಂಜೆರಗು ತುಡುಕಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು
ಹಾರಿಹಾರುವ ಮನಸು ನಿಲಿಸಲೆನ್ನಳವಲ್ಲ

ಶರಧಿಗಳ ಭೋರ್ಗರೆವ ಧ್ವನಿಯ ನಿಲಿಸಲುಬಹುದು
ಸುರಿವ ಬಿರುಮಳೆಯನ್ನು ನಿಲಿಸಬಹುದು ||
ಹರಿದೋಡುವ ಮನಸು ನಿಲಿಸಲೆನ್ನಳವಲ್ಲ
ಸಿರಿಯರಸ ವಿಜಯವಿಠಲ ತಾನೆ ಬಲ್ಲ

ವಿಜಯದಾಸ. (೧೭೨೫)

೧೦೬. ಶ್ರೀ ಚರಣ

ಸುಳಾದಿ

ಝಂಜಿತಾಳ

ಚರಣವ ನಂಬಿದೆನೊ ನಂಬಿದವರ ಪ್ರಾಣ
ಕರುಣವ ಮಾಡಯ್ಯ ಕಲ್ಮಷ ಬಿಡಿಸಯ್ಯ
ಹರಣ ನಿನ್ನದು ಸ್ವಾಮಿ ಹಗಲಿರುಳು ಎನ್ನ
ಕರಣ ಶುದ್ಧನ ಮಾಡು ಕಮಲನಾಭಾ
ಮರಣ ಕಾಲಕೆ ಈ ಜಿಂಹ್ವಾಗ್ರದಲಿ ನಿನ್ನ
ಸ್ಮರಣೆಯೊಂದೊದಗಲಿ ಈ ಭಾಗವೆ ಸಾಕು
ಚರಣವ ನಂಬಿದೆನೊ ತರಣಿ ಯುದ್ಧವಿಸಲು ತಿ
ಮಿರ ನಿಲ್ಲುವದೇನೊ ? ಹರಿಣಾಂಕನುದಿಸೆ ತಾಪ ವಿರಬಲ್ಲದೆ ?
ತರುಣಾವಸ್ಥನಾರಿ ಪತಿಯಬಯಸುವದು
ಧರಣಿಯೊಳಗೆ ಅಪಹಾಸವಹುದೇ ?
ಕರುಣಾಕರ ಸರ್ವಾಭರಣ ಭೂಷಿತ ಭವ
ತರಣ ತ್ರಾಹಿತ್ರಾಹಿ ತೇಜೋಮಯನೆ
ವರುಣನಾಮಕ ನಮ್ಮ ವಿಜಯ ವಿಠಲ ನಿನ್ನ
(ಸ್ಮರಣೆ) ಮಾಡುವ ಚಿತ್ತ ನಿರ್ಮಲಿನ ಮಾಡು

ಮಟ್ಟಿ ತಾಳ

ಈ ಚರಣವ ಭಜಿಸಿ ಚತುರ ಮುಖಾದಿಗಳು
ಪ್ರಾಚೀನ ಕರ್ಮಕಳಕೊಂಡು ಭವದಾ
ಲೋಚನೆಯನು ಗೆದ್ದು ಸುಖಿಸುವರು ನೋಡು
ವಾಚ ಮಾತುರವಲ್ಲ ವೇದ ವೇದಾಂತದಲಿ

ಸೂಚನೆಯನು ಕೇಳಿ ಮೊರೆಹೊಕ್ಕನಯ್ಯ
ಕೀಚಕಾರಿ ಪ್ರೀಯ ವಿಜಯ ವಿಠಲ ನಿನ್ನ
ಶ್ರೀ ಚರಣವ ತೋರಿಸಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬಿಡಿಸುವದು

ತ್ರಿವಿಧಿ ತಾಳ

ಅಪ್ರಾಕೃತ ಚರಣ ಆತ್ಮ ಕಾಮಚರಣ
ಸ್ವ ಪ್ರಕಾಶ ಚರಣ ಸ್ವರತ ಚರಣ
ಸುಪ್ರಸನ್ನ ಚರಣ ಸದ್ಗುಣಗಣ ಚರಣ
ಕ್ಷೀಪ್ರವರದ ಚರಣ ಕ್ಷೇಮ ಚರಣ
ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಚರಣ ಸುಜನವಂದಿತ ಚರಣ
ಅಪ್ರ ಬುದ್ಧರ ಉದ್ಧರಿಸುವ ಚರಣ
ಸುಪ್ರಸಾದ ಚರಣ ಸುಮನೋಹರ ಚರಣ
ಅಪ್ರತೀಕಚರಣ ಅವರ್ತೀಣ ಚರಣ
ಅಪ್ರತಿಹತ ಚರಣ ಅಮಲ ಕೋಮಲ ಚರಣ
ಸುಪ್ರೀತ ಚರಣ ಸ್ವತಂತ್ರ ಚರಣ
ವಿಪ್ರಕುಲಾಗ್ರಣಿ ವಿಜಯ ವಿಠಲ ನಾ
ನಾ ಪ್ರಕಾರದಲಿ ಎನ್ನಕಾವ ಚರಣ

ಅಷ್ಟ ತಾಳ

ಆ ಹನುಮನ ನೋಡು ಅಂಬರೀಷನ ನೋಡು
ಪ್ರಾಹಲ್ಲಾದನ ನೋಡು ಪುಂಡರೀಕನ ನೋಡು
ಅಹಲ್ಯಾದೇವಿಯ ನೋಡು ಶುಕನ ನೋಡು ಶ್ವೇತ
ವಾಹನನ ನೋಡು ಧ್ರುವರಾಯನ ನೋಡು

ಮಹಿಪತಿ ಬಲಿ ನೋಡು ಗಂಗಾಸುತನ ನೋಡು
 ಶ್ರೀಹರಿ ನಿನ್ನಯ ಶ್ರೀಚರಣ ವಾರಿ
 ರೂಹ ನೆರೆನಂಬಿ ಭವ ಹಾರಿದರಯ್ಯ
 ಅಹೋ ರಾತ್ರಿ ಎನಗಿದೆ ಗತಿಯೆಂದು ನಂಬಿದೆ
 ಸ್ನೇಹ ಭಾವವಿತ್ತು ಭಕ್ತರೊಳಿಡು ನಿತ್ಯ
 ಬಹುಲೀಲ ವಿಜಯ ವಿಠಲರೇಯ ಇಂದು ಸ
 ನ್ನಿ ಹಿತನಾಗಿ ನಿನ್ನ ಚರಣವ ತೋರಿಸು

ಅದಿ ತಾಳ

ವ್ಯಾಪ್ತ ಚರಣ ದೀಪ್ತ ಚರಣ
 ಆಪ್ತ ಚರಣ ಗುಪ್ತ ಚರಣ
 ಪ್ರಾಪ್ತ ಚರಣ ನಿರ್ಲಿಪ್ತ ಚರಣ
 ತೃಪ್ತ ಚರಣ ಕ್ಲುಪ್ತ ಚರಣ
 ಶಪ್ತ ಚರಣ ಗೋಪ್ತ ಚರಣ
 ಸುಪ್ತರಹಿತ ಚರಣ ಚರಣ ಈ ಚರಣ
 ಜಪ್ತರ ಮನದಲ್ಲಿಪ್ತ ಚರಣ
 ಸಪ್ತಸಪ್ತ ಲೋಕೇಶ ವಿಜಯ ವಿಠಲರೇಯ ಸಂ
 ತಪ್ತ ಕಾಂಚನ ವರ್ಣ ಚರಣ

ಜತ್ತೆ

ಅನಿಮಿತ್ಯ ಬಂಧು ನಿನ್ನ ಚರಣವೆ ಗತಿ ಎನಗೆ
 ಕೊನೆಗೆ ಧ್ಯಾನವ ಕೊಡೊ ವಿಜಯ ವಿಠಲ ಮೂರ್ತಿ

ವಿಜಯದಾಸ

(ಸು. ೧೭೫)

೧೦೭. ದುರಾಚಾರ ನಿವಾರಣೆ

ಪದ ರಾಗ ವರಾಳಿ ಧ್ರುವತಾಳ

ಸುತ್ತಿದೆ ಬಿಡದೆ ಈ ಮರ್ತ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ
ಸುತ್ತು ತಿರುಗಿದಂತೆ ನಿಲವಿಲ್ಲದೆ
ಇತ್ತಂಡದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಸಂಖ್ಯಾತ
ಪತ್ತರ ಬರೆದು ಸುರಳಿಹರಹೆ
ಪೃಥ್ವಿಗೆ ಹತ್ತುನೂರು ಮಡಿಯಾಗೋದು
ಸತ್ತುಪುಟ್ಟುವ ಮಿತಿ ತಿಳಿಯದಯ್ಯ
ಎತ್ತಲು ಪೊಂದದಲೆ ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತು ಜನುಮ
ಸುತ್ತ ಕವಿದ ಪಾಪ ಮೊತ್ತದಿಂದಲ್ಲಿ ಉ
ನ್ಮತ್ತನಾಗಿ ಮಹಗರ್ವದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮನಾಗದೆ
ಮತ್ತಾರಿಗಂಜದೆ ಎತ್ತುವ ಜನನದ ಭೀತಿ ಮರೆದೆ
ಚಿತ್ರ ಮಿತ್ರನಾಮಾ ವಿಜಯ ವಿಠಲರೇಯ
ಚಿತ್ತದಲೊಮ್ಮೆ ನಿನ್ನತ್ತ ಬಾರದೆ ಪೋದೆ

ಮೆಟ್ಟಿ ತಾಳ

ಊಳಿಗತನಯಾಕೋ ನಿನ್ನನೆ ನೆನಸದ
ಆಳಿಗೆ ಹಲವಂಗ ವೈಯ್ಯಾರವು ಏಕೋ
ನೇಳಿನೇಳಿಗೆ ಎನ್ನ ಅನ್ನದ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ
ಮಾಳಿಗೆ ಮನೆಗಳು ಹಾಡೈಸಿಕೊಳುತ
ಕಾಲವನು ಕಳೆದೆ ನಿನ್ನ ದಾಸನು ಎಂದು
ಆಳಿಗೆ ಗೆಲಿದಂಥ ಬಿರುದು ಹಾಕಿದ ಓಲು
ತಾಳ ದಂಡಿಗೆ ಪಿಡಿದೆ ವಿಜಯ ವಿಠಲ ಸಾಕ್ಷಿ
ಊಳಿಗ ತನವೆಂಬ ಆಳಿಂಗವು ಬರುದೆ

ರೂಪಕ ತಾಳ

ಕೋಳಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೊನ್ನದ ಪಂಜರವು
 ಸೂಳೆಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಗರತಿಯ ಸಂಗ
 ಬೋಳೆಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಜಾಳಿಗಿ ದಂಡೆ
 ಮಾಳಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ದಾನವಿಲ್ಲದಿರೆ
 ನೀಲಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಪನ್ನೀರ ತೊಳೆವುದು
 ಜಾಲಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಯಾತಾ ಎತ್ತುವುದು
 ನಾಳೆಗಂಬದು ಚಿಂತೆ ಬಿಡದು ಎನಗೆ ನಿನ್ನ
 ಊರಿಗೆ ಯಾಕೊ ಉರುಗ ತಲ್ಪ
 ಕೇಳಯ್ಯ ಬಿನ್ನಹ ವರುಣ ನಾಮಕ ಸಿರಿ
 ಲೋಲ ವಿಜಯ ವಿಠಲ ವಿಶ್ವತೋ ಮುಖನಿ
 ಕಾಲಿಗೆ ಎರಗುವೆ ಲಾಲಿಸು ಮಾತ

ಝಂಪಿ ತಾಳ

ಹೂಜಿ ಹೊರಗೆ ಬೆಳಗಿ ಮೈಲಿಗೆ ಕಳೆದಂತೆ
 ತೇಜಸ್ಸು ಮಾಳ್ವೇನೊ ಎನ್ನಂಗಕ್ಕೆ
 ನ್ಯಾಜಿಯಂತೆ ನಾನು ಮುದ್ರೆ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು
 ಭೋಜನಕೆ ಬರ ಹೇಳೆ ತೀವ್ರದಲ್ಲಿ
 ಭಾಜನದಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಊರ
 ರಾಜಕಾರಣ ವಾರ್ತಿಯನು ಪೇಳುವೆ
 ಭೂಜಡವಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುವೆ ನಾನಕ
 ವ್ಯಾಜದಲಿ ಮನ ಎರಗುತಲಿ
 ಭೋಜನನಾಮಸಿರಿ ವಿಜಯ ವಿಠಲ ನಿನ್ನ ಸ-
 ರೋಜ ಚರಣವನ್ನು ನೆನೆಯದಲೆ

ತ್ರಿವಿಧಿ ತಾಳ

ಹಂದಿಗೆ ಗೊಜ್ಜಲು ಸವಿಯಾಗಿಯಿದ್ದಂತೆ
 ಇಂದಿಗೆ ಎನಗಿದು ರುಚಿಯಾಗಿದೆ
 ಎಂದಿಗೆ ಅಹಮ್ಮತ್ತು ಸುಡುವೋದೊ ಬೇವೋದೊ
 ಎಂದಿಗೆ ಸಾಧುಗಳ ಕೂಡುವೆನೊ
 ಅಂದಿಗೆ ನಿನ್ನವ ನೆನಿಪೆ ಉತ್ತಮವಾದ
 ಮಂದಿಯೊಳಗಾಡುವೆ ನಲ್ಲವೇನಯ್ಯಾ
 ಅಂದಿನ ತನಕ ಗೋವಿಂದ ವಿಜಯ ವಿಠಲ
 ಹಿಂದುಗಳೆವುದು ಒಂದೊಂದು ದುರಾಚಾರ

ಅಟ್ಟ ತಾಳ

ನಾನು ನಾನು ನಾನು ಎಂದು ಈ ನಿರಂತರದಲ್ಲಿ ಬಾಳಿ
 ಏನು ಕಾಣದಲೆ ಪೋಗಿ ತ್ರಾಣಗೆಟ್ಟು ತಿರುಗಿದೆನೊ
 ನಾನು ನಾನೆಂದದರಿಂದ ಹೀನವೆ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ನರಕ
 ದೀನ ಬಂಧು ಯಿತ್ತ ಮುನ್ನ ಮಾನದ ಭಿಮಾನವಿತ್ತು
 ನೀನು ನೀನು ನನ್ನದೆಂದು ನಿನ್ನ ದಾಸನೆಂದು ವಾಚಾ
 ಮಾನಸ ಕಾಯದಲಿಂದ ಪೇಳುತ್ತಿರಲಿ ಫಲಿತದಲ್ಲಿ
 ಪ್ರಾಣ ಜೀವನಾಮ ವಿಜಯ ವಿಠಲ ವಿಶೇಷ ಮಹಿಮ
 ಮಾಣಿಸುವದು ಬಂದ ಭವರೋಗ ಬಂಧನಗಳ

ಆದಿ ತಾಳ

ಕರ್ಮ ಜ್ಞಾನಿಗರಸೆಂದು ಮರ್ಮವನ್ನು ಉಸರಿದೆನು
 ಪರ್ಮೆಯಿಂದ ನೋಡು ಪರಮ ಧಾರ್ಮಿಕನೆ
 ದಯವಂತನೆ ದುರ್ಮತಿಯಿಂದರ್ಚಿಸುವ
 ಕರ್ಮ ಕಠೋರವ ಬಿಡಿಸಿ ನಿರ್ಮಳದಿಂದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ

ವರ್ಮವನ್ನು ತೊಡಿಸುವದು ಶರ್ಮನಾಮ ವಿಜಯ ವಿಠಲ
ಚರ್ಮದೇಹ ಪೋಗುವಂತೆ ನಿರ್ವಾ(ರ್ಮಾ)ಣವ ಮಾಡಿ
ನೋಡೋ ನೋಡೋ, ನೋಡೋ, ನೋಡೋ, ನೋಡೋ
ಜತ್ತೆ

ಪಾತಕಿ ಅಜಾಮಿಳನ ಸದ್ಗತಿಗೆ ಕರೆಸಿದ
ಪೂತಾತ್ಮ ನಾಮ ಎನ್ನ ಕಾಯೊ ವಿಜಯ ವಿಠಲ

ವಿಜಯದಾಸ
(ಸು. ೧೭೨೫)

೧೦೮. ಕೋಲು ಹಾಡು

ರಾಗ ಸಾದನಾಮುಕ್ತಿಯ ಆದಿತಾಳ

ಅಕಾಶಕಭಿಮಾನಿ ಶ್ರೀಕಂಠವರಪುತ್ರ
ಏಕದಂತನೆ ವಿಘ್ನೇಶ ಕೋಲೆ
ಏಕದಂತನೆ ವಿಘ್ನೇಶ ನಿನ್ನಪದ
ಏಕಚಿತ್ತದಲಿ ಬಲಗೊಂಬೆ ಕೋಲೆ

ನೆನೆಯಕ್ಕೆ ನೆನೆಗಡಲೆ ಗೊನೆಯ ಬಾಳೆಯಹಣ್ಣು
ಘನವಾದ ಚಿಗುಳಿ ತಂಬಿಟ್ಟು ಕೋಲೆ
ಘನವಾದ ಚಿಗುಳಿ ತಂಬಿಟ್ಟು ತಂದೇವೆ
ಗಣಪತಿ ಮತಿಯ ಕರುಣಿಸು ಕೋಲೆ

ಜಗದುತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯಕೆ ಕಾರಣನಾದ
ಜಗದೀಶ ಜಾಹ್ನವಿ ಜನಕನೆ ಕೋಲೆ
ಜಗದೀಶ ಜಾಹ್ನವಿ ಜನಕನಾರಾಯಣ
ನಗಧರನ ಮುನ್ನ ಬಲಗೊಂಬೆ ಕೋಲೆ

ಮಚ್ಚ ಕೂರುಮ ವರಹ ನರಸಿಂಹ ವಾಮನ
ಸ್ವಚ್ಛ ಭೃಗುರಾಮ ರಘುರಾಮ ಕೋಲೆ
ಸ್ವಚ್ಛ ಭೃಗುರಾಮ ರಘುರಾಮ ಬೌದ್ಧ ಕೃಷ್ಣ
ಅಚ್ಛಕಲ್ಪಿಯ ಬಲಗೊಂಬೆ ಕೋಲೆ

ಪರಮಭಕ್ತರ ಪಾಪ ಪರಿಹಾರವನೆ ಮಾಡಿ
ಪರಮ ಪದವಿಯ ಪಾಲಿಸ ಕೋಲೆ
ಪರಮ ಪದವಿಯ ಪಾಲಿಸ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ
ಹರಿಯ ಮೊದಲೆ ಬಲಗೊಂಬೆ ಕೋಲೆ

ಶ್ರೀಮಾಯಾ ಜಯಾಕೃತಿ ಶಾಂತಿ ಇಂದಿರಾದೇವಿ
 ಕಾಮನ ಜನನಿ ಜಯಂತಿ ಕೋಲೆ
 ಕಾಮನ ಜನನಿ ಜಯಂತಿ ಜಾನಕಿ ಸತ್ಯ
 ಭಾಮಾ ರುಗ್ಮಿಣಿಯ ಬಲಗೊಂಬೆ ಕೋಲೆ
 ವಾಣಿ ಅಜನ ಮುದ್ದುರಾಣಿ ಪಲ್ಲವಪಾಣಿ
 ಜಾಣೆ ಕೊಡೆಮಗೆ ಮತಿಗಳ ಕೋಲೆ
 ಜಾಣೆ ಕೊಡೆಮಗೆ ಮತಿಗಳ ನಿನ್ನಪಾದ
 ರೇಣುವಿನ ಮುನ್ನ ಬಲಗೊಂಬೆ ಕೋಲೆ
 ಭಾರತಿ ದೇವಿ ನಿನ್ನ ವಾರಿಜ ಚರಣವ
 ಬಾರಿಬಾರಿಗೆ ಭಜಿಸುವೆ ಕೋಲೆ
 ಬಾರಿಬಾರಿಗೆ ಭಜಿಸುವೆ ಎನಗೆ ಶ್ರೀ
 ನಾರಾಯಣನಲ್ಲಿ ರತಿಕೊಡು ಕೋಲೆ
 ಶ್ರೀಮಧ್ವಮುನಿ ಪದ್ಮನಾಭ ನರಹರಿತೀರ್ಥ
 ಶ್ರೀಮಾಧವಾರ್ಯ ಅಕ್ಷೋಭ್ಯ ಕೋಲೆ
 ಶ್ರೀಮಾಧವಾರ್ಯ ಅಕ್ಷೋಭ್ಯ ಜಯತೀರ್ಥ
 ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮೊದಲೆ ಬಲಗೊಂಬೆ ಕೋಲೆ
 ನ್ಯಾಯಾವೃತ್ತ ತರ್ಕತಾಂಡವ ಚಂದ್ರಿಕಾ
 ನ್ಯಾಯಗ್ರಂಥಗಳ ರಚಿಸಿದ ಕೋಲೆ
 ನ್ಯಾಯಗ್ರಂಥಗಳ ರಚಿಸಿದ ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಸ
 ರಾಯರ ಮುನ್ನ ಬಲಗೊಂಬೆ ಕೋಲೆ
 ತುಂಗಭದ್ರಾತೀರ ಮಂತ್ರಾಲಯದಲ್ಲಿ
 ಮಂಗಳಮಹಿಮರೆನಿಸರೆ ಕೋಲೆ

ಮಂಗಳಮಹಿಮರೆನಿಸ ರಾಘವೇಂದ್ರ
ರಂಸ್ಥಿಕಮಲವ ಬಲಗೊಂಬೆ ಕೋಲೆ

ಪರಮಗುರುಗಳಾದ ಪುರಂದರರಾಯರ
ಪರಮಕೃಪಾಪಾತ್ರ ವಿಜಯರಾಮ ಕೋಲೆ
ಪರಮಕೃಪಾಪಾತ್ರ ವಿಜಯರಾಯರ ಪಾದ
ಪರಮಭಕ್ತಿಯಲಿ ಸ್ಮರಿಸುವೆ ಕೋಲೆ

ಈಚಲ ಬನದೊಳು ಗೋಕ್ಷೀರ ಕುಡಿದಂತೆ
ನೀಚರ ಸಂಗ ಸುಜನರು ಕೋಲೆ
ನೀಚರ ಸಂಗ ಸುಜನರು ಮಾಡಲು
ಈಚೆ ನೋಡುವರಿಗೆ ಅನುಮಾನ ಕೋಲೆ

ಸೂರಿ ಜನರ ಸಂಗ ಸುಧೆಯ ಪ್ರಾಶನೆಯಂತೆ
ಹೋರಣೆ ಗುಣವುಳ್ಳ ಅಭಮರ ಕೋಲೆ
ಹೋರಣ ಗುಣವುಳ್ಳ ಅಧಮರ ಸಹವಾಸ
ನಿರುಳ್ಳ ತಿಂದ ತೆರನಂತೆ ಕೋಲೆ

ಒಳ್ಳೆ ಮನುಜರ ಸಂಗ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮುಡಿದಂತೆ
ಮಿಲ್ಲ ಕುಮತಿಯ ಸಹವಾಸ ಕೋಲೆ
ಮಿಲ್ಲ ಕುಮತಿಯ ಸಹವಾಸ ಮಾಡಲು
ಮುಲ್ಲಂಗಿ ತಿಂದು ತೇಗಿದಂತೆ ಕೋಲೆ

ಭಾವಜ್ಞರ ಸಂಗ ಶ್ಯಾವಿಗೆ ಉಂಡಂತೆ
ಭಾವವನರಿಯದ ಬಲುಹೀನ ಕೋಲೆ
ಭಾವವನರಿಯದ ಬಲುಹೀನರ ಸಂಗ
ಬೇವಿನ ಹಾಲ ಕುಡಿದಂತೆ ಕೋಲೆ

ಬಾಳುವರ ಸಂಗ ಹಾಲೋಗರುಂಡಂತೆ
ಬಾಳುವೆಗೆಟ್ಟು ಅಧಮರ ಕೋಲೆ
ಬಾಳುವೆಗೆಟ್ಟು ಅಧಮರ ಸಹವಾಸ
ಹೇಳಬಾರದ್ದು ತಿಂದಂತೆ ಕೋಲೆ

ಕಸವೆಲ್ಲ ಪರಿಮಳ ಕೆಸರೆಲ್ಲ ಶ್ರೀಗಂಧ
ಬಿಸರುಹನೇತ್ರನ ಅರಮನೆ ಕೋಲೆ
ಬಿಸರುಹನೇತ್ರನ ಅರಮನೆಯೊಳಗೆಲ್ಲ
ಕುಸುಮದ ಮಳೆಯಗರೆವುದು ಕೋಲೆ

ಜಯಗಳಾಗಲಿ ಅಪಜಯಗಳು ಪೋಗಲಿ
ಜಯದೇವಿ ರಮಣ ನೊಲಿಯಲಿ ಕೋಲೆ
ಜಯದೇವಿ ರಮಣನೊಲಿಯಲಿ ನಮ್ಮ ವಿ
ಜಯ ದಾಸಾರ್ಯರು ಸಲಹಲಿ ಕೋಲೆ

ಮಂಗಳಾಗಲಿ ಅಮಂಗಳ ಪೋಗಲಿ
ರಂಗನ ಒಲುಮೆ ದೊರೆಯಲಿ ಕೋಲೆ
ರಂಗನ ಒಲುಮೆ ದೊರೆಯಲಿ ನಮ್ಮ ದುರಿ
ತಂಗಳು ನಿಲ್ಲದೆ ಓಡಲಿ ಕೋಲೆ

ಶುಭಗಳಾಗಲಿ ಅಶುಭಗಳು ಓಡಲಿ
ಇಭವರದ ನೊಲುಮೆ ದೊರೆಯಲಿ ಕೋಲೆ
ಇಭವರದ ನೊಲುಮೆ ದೊರೆಯಲಿ ನಮ್ಮ ವಿಜಯ
ಪ್ರಭುಗಳ ರೀತಿ ಮೆರೆಯಲಿ ಕೋಲೆ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅರ್ಜುನ ಸುಭದ್ರೆ ರುಗ್ಮಿಣಿ
ಸಾಕಾರವಾಗಿ ಸರಸವ ಕೋಲೆ

ಸಾಕಾರವಾಗಿ ಸರಸವಾಡಿದ ಕಥೆ
ಸಾಕಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ವದಾ ಕೋಲೆ

ಪನ್ನಂಗಶಯನ ಸುಪರ್ಣಗಿರೀಶ ಸು
ಪರ್ಣವಾಹನ್ನ ಸುಖಪೂರ್ಣ ಕೋಲೆ
ಸು-ಪರ್ಣವಾಹನ್ನ ಸುಖಪೂರ್ಣನಾದ ಮೋ
ಹನ್ನ ವಿಠಲ ಕರುಣಿಸು ಕೋಲೆ

ಮೋಹನದಾಸ (ಸು. ೧೭೫೦)

೧೦೯. ವಿರಾಟ ಪೂಜೆ

ಕಾಂಬೋದಿ ರಾಗ ಝಂಪಿತಾಳ

ಅರಿತವರಿಗತಿ ಸುಲಭ ಹರಿಯ ಪೂಜೆ

ಅರಿಯದವ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯತರ ಲೋಕದೊಳಗೆ

ಹೈನಾಂಡ ಮಂಟಪವು ಭೂಮಂಡಲವೆ ಪೀಠ

ಸೋಮಸೂರ್ಯರೇ ದೀಪ, ಭೂರುಹಗಳು

ಚಾಮರಗಳತಿವಿಮಲ ವೈಷ್ಣೋಮಮಂಡಲ ಭತ್ರ,

ಯಾಮಾಷ್ಟಕಗಳಷ್ಟು ದಳ ಪದ್ಮವು, ಎಂದು

ಮಳೆಯೆ ಮಜ್ಜನವು ದ್ವಿಗಲಯಂಗಳೇ ವಸನ

ಮಲಯಜಾನಿಲವೆ ಶ್ರೀ ಗಂಧಧೂಪ

ಇಳೆಯೊಳಗೆ ಬೆಳೆದ ಧಾನ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ನೈವೇದ್ಯ,

ಧಳಧಳಪ ಮಿಂಚು ಕರ್ಪುರದಾರತಿಯೆಂದು

ನಕ್ಷತ್ರಮಂಡಲವೆ ಲಕ್ಷದೀಪಾವಳಿಯು

ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರ ಅಯನಗಳೆರಡು ಬನಗಳು

ವೃಕ್ಷವಲ್ಲಿಜ ಸುಫಲಪುಷ್ಪಗಳೊಳಗೆ

ಲಕ್ಷ್ಮೀವಕ್ಷವ್ಯಾಪಕನಾಗಿ ತಾನೆ ಭೋಗಿಪನೆಂಬ

ಗುಡುಗು ಸಪ್ತಸಮುದ್ರ ಸಿಡಿಲ ಘೋಷವೇ ವಾಡ್ಯ

ಪೊಡವಿಪರಿಗೀವ ಕಪ್ಪವೆ ಕಾಣಿಕೆ

ಉಡುಪಭಾಸ್ಕರರ ಮಂಡಲಗಳಾದರ್ಶಗಳು

ನಡೆಯುವ ನಡೆಗಳೇ ಬಿಡದೆ ನರ್ತನವೆಂದು

ಯುಗಚತುಷ್ಟಯವೆ ಪರಿಯಂಕ ಪಾದಗಳೆಲ್ಲ

ಬಿಗಿವ ಪಟ್ಟಿಗಳೆರಡು ಕಂದಾಯ ಕಶಿಪು

ಗಗನ ಮೇಲ್ಗಟ್ಟು ಸಂಕ್ರಮಣಗಳೆ ಬಡವುಗಳು
 ಭಗವಂತಗುಪಬರ್ಹಣಗಳು ಪಡ್ಡತುಗಳೆಂದೂ
 ನಾಗವಲ್ಲಿಗಳೆ ದಿವಸಗಳು ಕರಣವೇ ಕ್ರಮುಕ
 ಯೋಗಗಳೆ ಚೂರ್ಣ ರಾತ್ರಿಯೆ ಕಾಂಶುಕ
 ಭೋಗವತಿ ಜಲನೆ ಗಂಡೂಷಣೋದಕ
 ಶುದ್ಧಸಾಗರವೆ ಪಾದೋದಕವು ವಿರಾಡ್ರೂಪಗೆ
 ಶಾತಕುಂಭೋದರಾಂಡಾಂತಸ್ಥ ರೂಪ ಸಂ-
 ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಲಿ ಭಜಿಸಿ ಮೋದಿಸರನಾ
 ವೀತಶೋಕರ ಮಾಡಿ ಸಂತೈಸುತಿಹ ಜಗ-
 ನಾಥವಿಠಲ ಒಲಿದು ಸರ್ವಕಾಲದಲೀ

ಜಗನ್ನಾಥ ದಾಸರು (೧೭೭೫)

೧೧೦. ಕರುಣಾಮಯತೆ

ಮಳೆಯ ನೀರೋಣಿಯಲಿ ಹರಿಯಲು
ಬಳಸರೂರೊಳಗಿದ್ದ ಜನರಾ
ಜಲವು ಹೆದ್ದೊರೆಗೂಡೆ ಮಜ್ಜನ ಪಾನ ಗೃಹಪರು
ಕಲುಷ ವಚನಗಳಾದರಿವು ಬಾಂ
ಬೊಳೆಯ ಪೆತ್ತನ ಪಾದ ಮಹಿಮಾ
ಜಲಧಿ ಪೊಕ್ಕದರಿಂದೆ ಮಾಣ್ಣಪರೇ ಮಹೀಸುರರು

ಮನವಚನಕತಿದೂರ ನೆನೆವರ
ನನುಸರಿಸಿ ತಿರುಗುವನು ಜಾಹ್ನವಿ
ಜನಕ ಜನರೊಳಗಿದ್ದ ಜನಿಸುವ ಜಗದುದರ ತಾನು
ಘನಮಹಿಮ ಗಾಂಗೆಯನುತ ಗಾ
ಯನವ ಕೇಳುತ ಗಗನಚರ ವಾ
ಹನ ದಿನೌಕಸರೊಡನೆ ತಿರುಗುವ ಮನೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ

ಮಲಗಿ ಪರಮಾದರದಿ ಪಾಡಲು
ಕುಳಿತು ಕೇಳುವ ಕುಳಿತು ಪಾಡಲು
ನಿಲುವ ನಿಂತರೆ ನಲಿವ ನಲಿದರೆ ಒಲಿವೆ ನಿಮಗೆಂಬ
ಸುಲಭನೋ ಹರಿ ತನ್ನವರನರ
ಘಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಗಲನು ರಮಾಧವ
ನೊಲಿಸಲರಿಯದೆ ಪಾಮರರು ಬಳಲುವರು ಭವದೊಳಗೆ

ಮನದೊಳಗೆ ತಾನಿಷ್ಟ ಮನವೆಂ
ದೆನಿಸಿಕೊಂಬನು ಮನದ ವೃತ್ತಿಗ
ಳನುಸರಿಸಿ ಭೋಗಗಳ ನೀವನು ತ್ರಿವಿಧ ಚೇತನಕೆ

ಮನವನಿತ್ತರೆ ತನ್ನ ನೀವನು
ತನುವದಂಡಿಸಿ ದಿನದಿನದಿ ಸಾ
ಧನವ ಮಾಳ್ವರಿಗಿತ್ತಪನು ಸ್ವರ್ಗಾದಿ ಭೋಗಗಳ

ಒಬ್ಬನಲಿ ನಿಂತಾಡುವನು ಮು
ತ್ತೊಬ್ಬನಲಿ ನೋಡುವನು ಬೇಡುವ
ನೊಬ್ಬನಲಿ ನೀಡುವನು ಮಾತಾಡುವನು ಬೆರಗಾಗಿ
ಅಬ್ಬರದ ಹೆದ್ದೈವನಿವ ಮು
ತ್ತೊಬ್ಬರನು ಲೆಕ್ಕಿಸನು ಲೋಕದೊ
ಳೊಬ್ಬನೇ ತಾ ಬಾಧ್ಯ ಬಾಧಕನಾಹ ನಿರ್ಭೀತ

ಶರಣಜನಮಂದಾರ ಶಾಶ್ವತ
ಕರುಣೆ ಕಮಲಾಕಾಂತ ಕಾಮದ
ಪರಮ ಪಾವನತರ ಸುಮಂಗಳಚರಿತ ಪಾರ್ಥಸಖ
ನಿರುಪಮಾನಂದಾತ್ಮನಿರ್ಗತ
ದುರಿತ ದೇವವರೇಣ್ಯನೆಂದಾ
ದರದಿ ಕರೆಯಲು ಬಂದೊದಗುವನು ತನ್ನವರ ಬಳಿಗೆ

ಜನನಿಯನು ಕಾಣದಿಹ ಬಾಲಕ
ನೆನೆನೆನೆದು ಹಲುಬುತಿರೆ ಕತ್ತಲೆ
ಮನೆಯೊಳಡಗಿದ್ದವನ ನೋಡುತ ನಗುತ ಹರುಷದಲಿ
ತನಯನಂ ಬಿಗಿದಪ್ಪಿ ರಂಬಿಸಿ
ಕನಲಿಕೆಯ ಕಳೆವಂತೆ ಮಧುಸೂ
ದನನು ತನ್ನವರಿದ್ದೆಡೆಗೆ ಬಂದೊದಗಿ ಸಲಹುವನು

ಧನವ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಫಣಿ ತಾ
 ನುಣದೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಡದನು
 ದಿನದಿ ನೋಡುತ ಸುಖಿಸುವಂದದಿ ಲಕುಮಿವಲ್ಲಭನು
 ಪ್ರಣತರನ ಕಾಯ್ವಿಹನು ನಿಷ್ಠಾ
 ಮನದಿ ನಿತ್ಯಾನಂದಮಯ ದು
 ಜನರ ಸೇವೆಯನೊಲ್ಲ ನಪ್ರತಿಮಲ್ಲ ಜಗಕೆಲ್ಲ

ಬಾಲಕನ ಕಲಭಾಷೆ ಜನನಿಯು
 ಕೇಳಿ ಸುಖಪಡುವಂತೆ ಲಕುಮಿ
 ಲೋಲ ಭಕ್ತರು ಮಾಡುತಿಹ ಸಂಸ್ತುತಿಗೆ ಹಿಗ್ಗುವನು
 ತಾಳ ತನ್ನವರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ
 ಹೇಳನವ ಹೆದ್ದೈವ ವಿದುರನ
 ಆಯಲದಿ ಪಾಲುಂಡು ಕುರುಪನ ಮಾನವನೆ ಕೊಂಡ

ಜನಪ ಮೆಚ್ಚಿದರೀವ ಧನವಾ
 ಹನ ವಿಭೂಷಣ ವಸನ ಭೂಮಿಯ
 ತನುಮನಗಳಿತ್ತಾದರಿಪರುಂಟೇನೊ ಲೋಕದೊಳು
 ಅನವರತ ನೆನೆವವರನಂತಾ
 ಸನವೆ ಮೊದಲಾದಾಲಯದೆಲಿ
 ಟ್ಟಣುಗನಂದದಲವರ ವಶನಾಗುವನು ಮಹಮಹಿಮ

ಮನದೊಳಗೆ ಸುಂದರ ಪದಾರ್ಥವ
 ನೆನೆದು ಕೊಡೆ ಕೈಕೊಂಡು ಬಲು ನೂ
 ತನ ಸುಶೋಭಿತ ಗಂಧ ಸುರಸೋಪೇತ ಫಲರಾಶಿ

ದ್ಯುನದಿನಿವಹಗಳಂತೆ ಕೊಟ್ಟವ
ರನು ಸದಾ ಸಂತ್ಯೆಸುವನು ಸ
ದ್ಗುಣವ ಕದ್ದವರಘವ ಕದಿವನು ಅನಘನೆಂದೆನಿಸಿ

ಚೇತನಾಚೇತನ ವಿಲಕ್ಷಣ
ನೂತನ ಪದಾರ್ಥಗಳೊಳಗೆ ಬಲು
ನೂತನನತಿ ಸುಂದರಕೆ ಸುಂದರ ರಸಕೆ ರಸರೂಪ
ಜಾತರೂಪೋದರ ಭವಾದ್ಯರೊ
ಳಾತತಪ್ರತಿಮಪ್ರಭಾವ ಧ
ರಾತದೊಳೆಮ್ಮೊಡನೆ ಯಾಡುತಲಿಪ್ಪ ನಮ್ಮಪ್ಪ

ತಂದೆತಾಯ್ಗಳು ತಮ್ಮ ಶಿಶುವಿಗೆ
ಬಂದ ಭಯಗಳ ಪರಿಹರಿಸಿ ನಿಜ
ಮಂದಿರದಿ ಬೇಡಿದುದ ನಿತ್ತಾದರಿಸು ವಂದದಲಿ
ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆಡಬಲದಿ ಒಳಹೊರ
ಗಿಂದಿರೇಶನು ತನ್ನವರ ನೆಂ
ದೊಂದು ಸಲಹುವನಾಗಸದ ಮೋಲೆತ್ತ ನೋಡಿದರು

ಒಡಲ ನೆಳಲಂದದಲಿ ಹರಿ ನ
ಮ್ಮೊಡನೆ ತಿರುಗುವ ಒಂದರಕ್ಷಣ
ಬಿಡದೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ಭಕ್ತಾರ್ಥಿನನೆಂದೆನಿಸಿ
ತಡೆವ ದುರಿತೌಘಗಳ ಕಾಮದ
ಕೊಡುವಸಕಲೇಷ್ಟಗಳ ಸಂತತ
ನಡೆವ ನಮ್ಮಂದದಲಿ ನವಸುವಿಶೇಷ ಸನ್ಮಹಿಮ

ಬಿಟ್ಟವರ ಭವಪಾಶದಿಂದಲಿ
 ಕಟ್ಟುವನು ಬಹು ಕಠಿಣನಿವ ಶಿ
 ಷ್ಟೇಷ್ಟನೆಂದರಿತನವರತ ಸದ್ಭಕ್ತಿ ಪಾಶದಲಿ
 ಕಟ್ಟುವರ ಭವಕಟ್ಟು ಬಿಡಿಸುವ
 ಸಿಟ್ಟಿನವ ನಿವನಲ್ಲ ಕಾಮದ
 ಕೊಟ್ಟು ಕಾವನು ಸಕಲ ಸೌಖ್ಯವ ನಿಹಪರಂಗಳಲಿ
 ಕಣ್ಣಿಗೆವೆಯಂದದಲಿ ಕೈ ಮೈ
 ತಿಣ್ಣೆಗೊದಗುವ ತೆರದಿ ಪಲ್ಲಳು
 ಪಣ್ಣು ಫಲಗಳನಗಿದು ಜಿಹ್ವೆಗೆ ರಸವ ನೀವಂತೆ
 ಪುಣ್ಯ ಫಲವೀವಂದದಲಿ ನುಡಿ
 ವೆಣ್ಣೆನಾಣ್ಣಾಂಡದೊಳು ಲಕ್ಷ್ಮಣ
 ನಣ್ಣನೊದಗುವ ಭಕ್ತರವಸರ ಕಮರಗಣ ಸಹಿತ
 ಖೇದ ಮೋದ ಜಯಾಪಜಯ ಮೊದ
 ಲಾದ ದೋಷಗಳಿಲ್ಲ ಚಿನ್ಮಯ
 ಸಾದರದಿ ತನ್ನಂಘ್ರಿ ಕಮಲವ ನಂಬಿ ನುತಿಸುವರ
 ಕಾದುಕೊಂಡಿಹ ಪರಮ ಕರುಣ ಮ
 ಹೋದಧಿಯು ತನ್ನವರು ಮಾಡ್ಡ ಸ
 ರಾಧಗಳ ನೋಡದಲೆ ಸಲಹುವ ಸರ್ವ ಕಾಮದನು

ಜಗನ್ನಾಥ ದಾಸರು (೧೭೭೫)

೧೧೧. ವ್ಯಾಪ್ತಿ

ಪುರುಷ ರೂಪತ್ರಯ ಪುರಾತನ
ಪುರುಷ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಕ್ಷರಾಕ್ಷರ
ಪುರುಷ ಪೂಜಿತಪಾದ ಪೂರ್ಣಾನಂದ ಜ್ಞಾನಮಯ
ಪುರುಷಸೂಕ್ತ ಸುಮೇಯ ತತ್ತ
ತ್ವಪುರುಷ ಹೃತ್ಪುಷ್ಕರನಿಲಯ ಮಹ
ಪುರುಷಜಾಂಡಾಂತರದಿ ಬಹಿರದಿ ನ್ಯಾಪ್ತ ನಿರ್ಲಿಪ್ತ

ಸ್ತ್ರೀ ನಪುಂಸಕ ಪುರುಷ ಭೂ ಸಲಿ
ಲಾನಲಾನಿಲ ಗಗನ ಮನ ಶಶಿ
ಭಾನು ಕಾಲ ಗುಣ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಳಗೊಂದು ತಾನಲ್ಲ
ಏನು ಇವನ ಮಹಾಮಹಿಮೆ ಕಡೆ
ಗಾಣರಜಭವ ಶಕ್ರಮುಖರು ನಿ
ದಾನಿಸಲು ಮಾನವರಿಗಳವಡುವುದೆ ವಿಚಾರಿಸಲು

ಗಂಧ ರಸ ರೂಪ ಸ್ಪರ್ಶ ಶ
ಬ್ದೊಂದು ತಾನಲ್ಲದರದರ ಪೆಸ
ರಿಂದೆ ಕರೆಸುತ ಜೀವರಿಗೆ ತರ್ಪಕನು ತಾನಾಗಿ
ಪೊಂದಿಕೊಂಡಿಹ ಪರಮ ಕರುಣಾ
ಸಿಂಧು ಶಾಶ್ವತ ಮನವೆ ಮೊದಲಾ
ದಿಂದ್ರಿಯಗಳೊಳಗಿದ್ದು ಭೋಗಿಸುತಿಹನು ವಿಷಯಗಳ

ಶ್ರವಣ ನಯನ ಘ್ರಾಣ ತ್ವಗ್ರಸ
ನಿವುಗಳಲಿ ವಾಕ್ಪಣಿ ಪಾದಾ
ದ್ಯವಯವಗಳಲಿ ತದ್ಗುಣಗಳಲಿ ತತ್ವತಿಗಳೊಳಗೆ

ಪ್ರವಿತತನು ತಾನಾಗಿ ಕೃತಿಪತಿ
ವಿವಿಧ ಕರ್ಮವ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿಸಿ
ಭವಕೆ ಕಾರಣನಾಗಿ ತಿರುಗಿಸುತಿಹನು ತಿಳಿಸದಲೆ

ಗುಣಿ ಗುಣಗಳೂಳಗಿದ್ದು ಗುಣಿ ಗುಣ
ನೆನಿಸುವನು ಗುಣ ಬದ್ಧನಾಗದೆ
ಗುಣಜ ಪುಣ್ಯಾಪುಣ್ಯ ಫಲ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ಚೇತನಕೆ
ಉಣಿಸುತವರೊಳಗಿದ್ದು ವೃಜಿನಾ
ರ್ದನ ಚಿದಾನಂದೈಕದೇಹನು
ಕೊನೆಗೆ ಸಚರಾಚರ ಜಗದ್ವ್ಯಕ್ತಿಯೆನಿಸ ನವ್ಯಯನು

ವಿದ್ಯತಾನೆಂದೆನಿಸಿಕೊಂಬನಿ
ರುದ್ಧದೇವನು ಸರ್ವ ಜೀವರ
ಬುದ್ಧಿಯೊಳು ನೆಲೆಸಿದ್ದು ಕೃತಿಪತಿ ಬುದ್ಧಿಯೆನಿಸುವನು
ಸಿದ್ಧಯೆನಿಸುವ ಸಂಕರುಷಣ ಪ್ರ
ಸಿದ್ಧನಾಮಕ ವಾಸುದೇವನ
ವದ್ಯರೂಪ ಚತುಷ್ಟಯಗಳಂತವನೆ ಕೋವಿದನು

ಜನಕ ತನ್ನಾತ್ಮಜಗೆ ವರ ಭೂ
ಷಣ ದುಕ್ಕಾಲವ ತೊಡಿಸಿ ತಾ ವಂ
ದನೆಯ ಕೈಕೊಳುತವನ ಹರಸುತ ಹರುಷಬಡುವಂತೆ
ವನರುಹೇಕ್ಷಣ ಪೂಜ್ಯಪೂಜಕ
ನೆನಿಸಿ ಪೂಜಾಸಾಧನ ಪದಾ
ರ್ಥನು ತನಗೆ ತಾನಾಗಿ ಫಲಗಳನೀವ ಭಜಕರಿಗೆ

ತಂದೆ ಬಹು ಸಂಭ್ರಮದಿ ತನ್ನಯ
 ಒಂಧುಬಳಗವ ನೆರಹಿ ಮದುವೆಯ
 ನಂದನಗೆ ತಾಮಾಡಿ ಮನೆಯೊಳಗಿಡುವ ತೆರನಂತೆ
 ಇಂದಿರಾಧವ ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಗೆ
 ಳಿಂದೆ ಗುಣಗಳ ಚೇತನಕೆ ಸಂ
 ಬಂಧಗೈಸಿ ಸುಖಾಸುಖಾತ್ಮಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲಿಡುವ

ತೃಣಕೃತಾಲಯದೊಳಗೆ ಪೊಗೆ ಸಂ
 ದಣಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಛಿದ್ರದಲಿ ಪೊರಮು
 ಟ್ಟಿನಳನಿರವನು ತೋರಿ ತೋರದಲಿಪ್ಪ ತೆರನಂತೆ
 ವನಜಜಾಂಡದೊಳಖಿಳ ಜೀವರ
 ತನುವಿನೊಳ ಹೊರಗಿದ್ದು ಕಾಣಿಸ
 ದನಿಮಿಷೇಶನು ಸಕಲ ಕರ್ಮವ ಮಾಳ್ವನವರಂತೆ

ಪಾದಪಗಳಡಿಗೈಯೆ ಸಲಿಲವು
 ತೋದು ಕೊಂಬೆಗಳುಬ್ಬಿ ಪುಷ್ಪ
 ಸ್ವಾದು ಫಲವೀವಂದದಲಿ ಸರ್ವೇಶ್ವರನು ಜನರಾ
 ರಾಧನೆಯ ಕೈಕೊಂಡು ಬ್ರಹ್ಮ ಭ
 ವಾದಿಗಳ ನಾಮದಲಿ ಫಲ ವಿ
 ತ್ತಾದರಿಸುವನು ತನ್ನ ಮಹಿಮೆಯ ತೋರಗೊಡ ಜಗಕೆ

ಶ್ರುತಿ ತತಿಗಳಿಗೆ ಗೋಚರಿಸದ
 ಪ್ರತಿಮಜಾನಂದಾತ್ಮ ನಚ್ಯುತ
 ವಿತತ ವಿಶ್ವಾಧಾರ ವಿದ್ಯಾಧೀಶ ವಿಧಿಜನಕ

ಪ್ರತಿದಿವಸ ಚೇತನರೊಳಗೆ ಪ್ರಾ
ಕೃತ ಪುರುಷನಂದದಲಿ ಸಂಚರಿ
ಸುತ ನಿಯವ್ಯು ನಿಯಾಮಕನು ತಾನಾಗಿ ಸಂತ್ಯೆಪ

ಮನ ವಿಷಯದೊಳಗಿರಿಸಿ ವಿಷಯವ
ಮನದೊಳಗೆ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ ಬಲು ನೂ
ತನವು ಸುಸಮಾಚೇನ ವಿದುಪಾದೇಯ ವೆಂದರುಪಿ
ಕನಸಿಲಾದರು ತನ್ನ ಪಾದವ
ನೆನೆವನೀಯದೆ ಸರ್ವರೊಳಗಿ
ದ್ದನುಭವಿಸುವನು ಸ್ಥೂಲ ವಿಷಯವ ವಿಶ್ವನೆಂದೆನಿಸಿ

ತೋದುಕನು ತಾನಾಗಿ ಮನ ಮೊದ
ಲಾದ ಕರಣದೊಳಿದ್ದು ವಿಷಯವ
ನೈದುವನು ನಿಜಪೂರ್ಣ ಸುಖಮಯ ಗ್ರಾಹ್ಯ ಗ್ರಾಹಕನು
ವೇದವೇದ್ಯನು ತಿಳಿಯದವನೋ
ಪಾದಿ ಭುಂಜಿಸುತೆಲ್ಲರೊಳಗಾ
ಹ್ಲಾದ ಬಡುವನು ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ಭಾಗ್ಯ ಸಂಪನ್ನ

ನಿತ್ಯ ನಿಗಮಾತೀತ ನಿರ್ಗುಣ
ಭೃತ್ಯವತ್ಸಲ ಭಯ ವಿನಾಶನ
ಸತ್ಯಕಾಮ ಶರಣ್ಯ ಶ್ಯಾಮಲ ಕೋಮಲಾಂಗ ಸುಖಿ
ಮತ್ತನಂದದಿ ಮರ್ತ್ಯರೊಳಹೊರ
ಗೆತ್ತನೋಡಲು ಸುತ್ಥಲಿಪ್ಪನು
ಅತ್ಯಧಿಕ ಸಂತ್ಯಪ್ತ ತ್ರಿಜಗದ್ವ್ಯಾಪ ಪರಮಾಪ್ತ

ಅಣು ಮಹತ್ತಿನಲಿಪ್ಪ ಘನ ಪರ
 ಮಣುವಿನೊಳಗಡಗಿಸುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮವ
 ಮುಣುಗಿಸುವ ತೇಲಿಸುವ ಸ್ಥೂಲಗಳವನ ಮಾಯವಿದು
 ದನುಜ ರಕ್ತಸರೆಲ್ಲರಿವನೊಳು
 ಮುನಿದು ಮಾಡುವುದೇನುಲೂಖಲ
 ಒನಕೆಗಳು ಧಾನ್ಯಗಳ ಹಣಿವಂದದಲಿ ಸಂಹರಿಸ

ಎಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ
 ರಲ್ಲಿ ಬೇಡಿದರಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ
 ರಲ್ಲಿ ಓಡಿದರಲ್ಲಿ ಆಡಿದರಲ್ಲಿ ಇರುತಿಹನು
 ಬಲ್ಲಿದರಿಗತಿ ಬಲ್ಲಿದನು ಸರಿ
 ಯಿಲ್ಲ ಇವಗಾವಲ್ಲಿ ನೋಡಲು
 ಮಿಲ್ಲ ಮಾನವರೊಲ್ಲ ನಪ್ರತಿಮಿಲ್ಲ ಜಗಕೆಲ್ಲ

ವಾರಿದನು ಮಳೆಗರೆಯೆ ಬೆಳೆದಿಹ
 ಭೂರುಹಂಗಳ ಚಿತ್ರ ಫಲ ರಸ
 ಬೇರೆ ಬೇರಿಪ್ಪಂತೆ ಬಹುವಿಧ ಜೀವರೊಳಗಿದ್ದು
 ಮಾರಮಣ ನವರವರ ಯೋಗ್ಯತೆ
 ಮಾರದಲೆ ಗುಣಕರ್ಮಗಳನನು
 ಸಾರ ನಡೆಸುವ ದೇವನಿಗೆ ವೈಷಮ್ಯವೆಲ್ಲಿಹುದೊ

ವಾರಿಜಾಪ್ತನ ಕಿರಣ ಮಣಿಗಳ
 ಸೇರಿ ತತ್ತದ್ವರ್ಣಗಳನು ವಿ
 ಕಾರಗೈಸದೆ ನೋಪ್ಪರಿಗೆ ಥಳಥಳಿಸುವಂದದಲಿ

ಮಾರಮಣ ಲೋಕತ್ರಯದೊಳಹ
ಮೂರು ವಿಧ ಜೀವರೊಳಗಿದ್ದು ವಿ
ಹಾರ ಮಾಡುವನವರ ಯೋಗ್ಯತೆ ಕರ್ಮವನುಸರಿಸಿ

ಜಲವನಪಹರಿಸುವ ಗಳಿಗೆ ಬ
ಟ್ಟಲನುಳಿದು ಜೈಗಂಟೆ ಕೈ ಪಿಡಿ
ದೆಳೆದು ಹೊಡೆವಂದದಲಿ ಸಂತತ ಕರ್ತ ತಾನಾಗಿ
ಹಲಧರಾನುಜ ಪುಣ್ಯ ಪಾಪದ
ಫಲಗಳನು ದೇವಾಸುರರ ಗಣ
ದೊಳು ವಿಭಾಗವ ಮಾಡಿ ಉಣಿಸುತ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿಪ್ಪ

ಪೊಂದಿಕೊಂಡಿಹ ಸರ್ವರೊಳು ಸಂ
ಬಂಧವಾಗದೆ ಸಕಲ ಕರ್ಮವ
ನಂದದಲಿ ತಾಮಾಡಿ ಮಾಡಿಸಿ ತತ್ಪಲಗಳುಣದೆ
ಕುಂದದಲೆ ಅಣು ಮಹತೆನಿಸ ಘಟ
ಮಂದಿರದಿ ಸರ್ವತ್ರ ತುಂಬಿಹ
ಬಾಂದಳದ ತೆರನಂತೆ ಇರುತಿಪ್ಪನು ರಮಾರಮಣ

ಕಾದಕಬ್ಬಿಣ ಹಿಡಿದು ಬಡಿಯಲು
ವೇದನವು ಲೋಹಗಳಿಗಲ್ಲದ
ಲಾದುದೇನೈಯನಳಗಾ ವ್ಯಥೆಯೇನವಾಡಿದರು
ಆದಿದೇವನು ಸರ್ವ ಜೀವರ
ಕಾದುಕೊಂಡಿಹನೊಳಹೊರಗೆ ದುಃ
ಖಾದಿಗಳು ಸಂಬಂಧವಾಗುವವೇನೋ ಚಿನ್ಮಯಗೆ

ಮಳಲ ಮನೆಗಳ ನಾಡಿ ಮಕ್ಕಳು
 ಕೆಲವು ಕಾಲದಲಾಡಿ ನೋದದಿ
 ತುಳಿದು ಕೆಡಿಸುವ ತೆರದಿ ಲಕುಮಾರಮಣ ಲೋಕಗಳ
 ಹಲವು ಬಗೆಯಲಿ ನಿರ್ಮಿಸುವ ನಿ
 ಶ್ವಲನು ತಾನಾಗಿದು ಸಲಹುವ
 ನೆಲರುಣಿಯವೋಲ್ ನುಂಗುವಗೆ ಎಲ್ಲಿಯದೊ ಸುಖದುಃಖ

ಒಂದುಗುಣದೊಳನಂತ ಗುಣಗಳು
 ಒಂದು ರೂಪದೊಳಹವು ಲೋಕಗ
 ಳೊಂದು ರೂಪದಿ ಧರಿಸಿ ತದ್ಗ ಪದಾರ್ಥದೊಳ ಹೊರಗೆ
 ಬಾಂದಳದವೋಲಿದ್ದು ಬಹು ಪೆಸ
 ರಿಂದ ಕರೆಸುತ ಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾನಾ
 ನಂದಮಯ ಪರಿಪರಿ ವಿಹಾರನ ನಾಡಿ ಮಾಡಿಸುವ

ಎಲ್ಲರೊಳು ತಾನಿಷ್ಟ ತನ್ನೊಳ
 ಗೆಲ್ಲರನು ಧರಿಸಿಹನು ಅಪ್ರತಿ
 ಮಲ್ಲ ಮನ್ಮಥಜನಕ ಜಗದಾದ್ಯಂತ ಮಧ್ಯಗಳ
 ಬಲ್ಲ ಬಹುಗುಣ ಭರಿತ ದಾನವ
 ದಲ್ಲಣ ಜಗನ್ನಾಥ ವಿಠಲ
 ಸೊಲ್ಲನಾಲಿಸಿ ಕಂಭದಿಂದಲಿ ಬಂದ ಭಕ್ತನಿಗೆ

ಜಗನ್ನಾಥದಾಸರು
 (ಸು. ೧೭ ೫)

೧೧೨. ಹೇಸಬಾರದೆ ಮನುಜ

ರಾಗ ಕಾಂಬೋದಿ

ಇನ್ನಾದರೇ ಭವಗ ಹೇಸಬಾರದೆ ಮನುಜಾ
ನಿನ್ನ ಮನಸಿನ ಬಲುಹನೇನೆಂಬೆನಹಹ

ಏಳು ಜನ್ಮದ ಯೋನಿಗಳೊಳೆಲ್ಲ ಪೊರಮಟ್ಟು
ಏಳಬ್ಬಿಯನಿತು ಮೊಲೆವಾಲನುಂಡು
ಏಳು ದ್ವೀಪವನೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಸುಡುಗಾಡೆನಿಸಿ
ಏಳು ಕುಲಗಿರಿಗಳನಿತ್ಥಿಗಳ ಕೆಡಹಿ

ಧರೆಯ ದುರಿತಂಗಳೆಲ್ಲವನು ಕಡೆಗಂಡು ಯಮ-
ಪುರದ ಬಾಗಿಲನೆಲ್ಲ ತೆರೆಸಿ ಹಾಯ್ಕಿ
ಮೊರೆವಂತಕನಿಗೆ ಮೂರ್ಛೆಯನಿತ್ತು ದೂರುಗಳ-
ನೊರೆಯುತಿಹ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತರನು ಬೇಸರಿಸಿ

ಕೊರೆವಿರಿವ ಯಮದೂತರಶನನಿದ್ರೆಯ ಕಿತ್ತು
ಕರವಾಳಕೋಟೆಗಳ ಮೊಂಡಗೊಳಿಸಿ
ನರಕವಿವು ಸಾಲವಿನ್ನೆರಡನಿತು ಬೇಕೆನಿಸಿ
ಗುರುಸಿದ್ಧನಡಿಯ ಮರೆದನಿತು ಶ್ರಮಬಟ್ಟು

ಸರ್ಪಭೂಷಣ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು.

(ಸು. ೧೭೦೦)

೧೧೩. ದೇವರ ದೇವ

ರಾಗ ಸಾಳಂಗ

ಮರವೆಯಂಶವನೆಲ್ಲ ತೊಡೆದು ಬಿಟ್ಟಿರುವನೆ ದೇವರ ದೇವ
ಪರಮಾರ್ಥದರಿವಿನಾಚರಣೆಯ ಮೆರೆವನೆ ದೇವರ ದೇವ

ಪರನಿಂದೆಗಳನಾಡದಾಲಿಸದಿರುವನೆ ದೇವರ ದೇವ
ಪರಸತಿಯ ಮಾತೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸುವನೆ ದೇವರ ದೇವ
ಪರರಾರನಾದರು ತನ್ನಂತೆ ನೋಳ್ವನೆ ದೇವರ ದೇವ
ಪರರ ಗುಣವ ಪರ್ವತದಂತೆ ಬೆಳೆಸನೆ ದೇವರ ದೇವ

ಇತರರ್ಥಕೆ ನೇತ್ರಕರಮನವಿಡದನೆ ದೇವರ ದೇವ
ಹಿತವನೆ ಸರ್ವಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಬಯಸನೆ ದೇವರ ದೇವ
ಸ್ತುತಿ ನಂದೆಗಳಿಗೆ ಹಿಗ್ಗದೆ ತಗ್ಗದಿರುವನೆ ದೇವರ ದೇವ
ಶ್ರುತಿಯೊಳಘದ ವಾರ್ತೆಗಳೆಲಳಸುವನೆ ದೇವರ ದೇವ

ಸಿರಿಯಿಂದೆ ತರುವಿನಂತನ್ಯರ ತಣಿಸನೆ ದೇವರ ದೇವ
ಸಿರಿಗಾರಿದ್ರ್ಯಗಳನು ಸಮವಾಗಿ ಕಾಣ್ಬನೆ ದೇವರ ದೇವ
ಮರಣಾಂತವಾಗಲಸ್ಮತವಾಡದಿರುವನೆ ದೇವರ ದೇವ
ಮರೆಹೊಕ್ಕವರ ತನುವಿತ್ತಾದೊಡುಳಪನೆ ದೇವರ ದೇವ

ತನುಮನೋವಚನಗಳೊಂದಾಗಿ ನಡೆವನೆ ದೇವರ ದೇವ
ಕನಕವ ಕಲ್ಮಮಣ್ಣಿಗೆಣೆಯಾಗಿ ಕಾಣ್ಬನೆ ದೇವರ ದೇವ
ತನಗಪಕರಿಸಿದಗುಪಕಾರವೆಣಿಸನೆ ದೇವರ ದೇವ
ಧನದಂತೆ ಗುರುದೇವತೆಯೊಳಾಸ್ಥೆಯುಳ್ಳನೆ ದೇವರ ದೇವ

ಬರಿಯ ಸಂಸಾರರಂಜನೆಗೆ ಮೋಹಿಸಿದನೆ ದೇವರ ದೇವ
ಮೆರವೆನುಭವಶಾಸ್ತ್ರ ಸುಖಗೋಷ್ಠಿಗೊಲಿವನೆ ದೇವರ ದೇವ
ಪರಮಾತ್ಮನುಳಿಮೆಯೆ ತಾನೆಂದು ತಿಳಿವನೆ ದೇವರ ದೇವ
ಗುರುಸಿದ್ಧನಿಂದೆ ಸುಸ್ಥಿರಮುಕ್ತವಡೆವನೆ ದೇವರ ದೇವ

ಸರ್ಪಭೂಷಣ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು.

(ಸು. ೧೭೦೦)

೧೧೪. ಶರೀರವೆಂಬ ಹೊಲ

ರಾಗ ಸುರಟಿ

ಶರೀರವೆಂದೆಂಬುವ ಹೊಲನ ಹಸನ ಮಾಡಿ
ಪರತತ್ತ್ವ ಬೆಳೆಯನೆ ಬೆಳೆದುಣ್ಣಿರೋ

ಶಮದಮೆಯೆಂದೆಂಬುವೆರಡೆತ್ತುಗಳ ಹೂಡಿ-
ವಿಮಲಮಾನಸವ ನೇಗಿಲನೆ ಮಾಡಿ
ಮಮಕಾರವೆಂದೆಂಬ ಕರಿಕೆಯ ಕಳೆದಿಟ್ಟು
ಸಮತೆಯೆಂದೆಂಬ ಗೊಬ್ಬರವ ಚಿಲ್ಲಿ

ಗುರುವರನುಪದೇಶವೆಂಬ ಬೀಜವ ಬಿತ್ತಿ
ಮೆರೆವ ಸಂಸ್ಕಾರವೃಷ್ಟಿಯ ಬಲದಿ
ಅರಿವೆಂಬ ವೈರನೆ ಬೆಳೆಸುತೆ ಮುಸುಗಿದ
ದುರಿತದುರ್ಗುಣವೆಂಬ ಕಳೆಯ ರಿತ್ತು

ಸ್ಥಿರಮುಕ್ತಿಯೆಂದೆಂಬ ಧಾನ್ಯವ ಬೆಳೆದುಂಡು
 ಪರಮಾನಂದದೊಳು ದಣ್ಣನೆ ದಣಿದು
 ಗುರುಸಿದ್ಧನಡಿಗಳಿಗಿರಗುತ್ತೆ ಭವವೆಂಬ
 ಬರವನು ತನ್ನ ಸೀಮೆಗೆ ಕಳುಹಿ

ಸರ್ಪಭೂಷಣ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು.

(ಸು. ೧೭೦೦)

೧೧೫. ಜ್ಯೋತಿ ಬೆಳಗುತಿದೆ

ರಾಗ— ನಾಡರಾಮಕ್ರಿಯೆ

ತಾನೆ ಬೆಳಗುತಿದೆ ಸ್ವಯಂ ಜ್ಯೋತಿ ತಾನೆ ಬೆಳಗುತಿದೆ
ಮಾನಸ ವಾಚಕ ಕಾಯಕದೊಳು ತನ್ನ

ತನ್ನ ವಾಮಕರಪೀಠ ಪಾತ್ರೆಯೊಳು ನಿರ್-
ಭಿನ್ನಭಕ್ತಿಯ ರಸತೈಲತೀವಿ
ಸನ್ನತ ನಡೆನುಡಿ ಭಕ್ತಿವಿಡಿದು ಸುಪ್ತ
ಸನ್ನ ಪ್ರಕಾಶ ಸತ್‌ಕ್ರಿಯಾ ಜ್ಯೋತಿ

ಪರತತ್ತ್ವ ಹೃದಯ ಪಣಿತೆಯೊಳು ಪಣ್ಣಂತ್ರ-
ದರುವೆಂಬಸುರಸ ತೈಲವ ಹೀರುತ
ವರದೃಢ ಚಿತ್ತಬತ್ತಿಯ ಕೊನೆಯೊಳು ಲಿಂಗ
ಕಿರಣದೊಬ್ಬಳಯ ಸುಜ್ಞಾನ ಜ್ಯೋತಿ

ಚಾರು ಸದ್‌ಭಾವ ಪಣಿತೆಯೊಳು ತತ್ತ್ವವಿ
ಚಾರ ಸುಸಾರ ಘೃತವನೀಂಟುತ
ಮೀರಿದಾಚರಣೆ ಬತ್ತಿಯ ಕೊನೆಯೊಳು ಚಿನ್ನ-
ವೀರ ಮದ್‌ಗುರು ಮಹಾಜ್ಞಾನ ಜ್ಯೋತಿ

ಮೈಲಾರದ ಬಸವಲಿಂಗ

(ಸು. ೧೮೦೦)

೧೧೬. ಊರಿಗೆ ಸೇರೋ

ಹೊತ್ತಿರಲಿಕೆ ಊರಿಗೆ ಸೇರೋ ದಾರಿ

ಕತ್ತಲೆಯೊಳಗರುವುನಾರಾಯಿ

ಬೀಜದ ನೆಲ್ಲು ಕುಟ್ಟಿಯು ಹೊಟ್ಟು ಚಲ್ಲು

ತೋಜೆಯಿಂ ಶುಧ್ಧಭಾಂಡದೊಳಟ್ಟು

ನಾಜದೆ ಜಂಗಮೇಶನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಘನ

ತೇಜ ಪ್ರಸಾದವನುಂಡುಟ್ಟು

ಅವಿಳ ಪಂಚಾಂಗವಾಲಿಸೆ ಕೇಡು ಶಿವ

ಲಿಖಿತ ಪ್ರಮಾಣ ಸತ್ಯದಿ ನೋಡು

ಸಖ ಬಂಧುಜನರ ಹಿಂದಕೆ ನಾಡೊ ಪದ್ಮ

ಸಖನಿರುತಲೆ ಮನೆಯೊಳಗಾಡೊ

ಮೂರು ಬೆಟ್ಟಗಳ ಯುಕ್ತಿಲಿ ದಾಟೊ ಅಲ್ಲಿ

ದಾರಿ ತಪ್ಪಿದರೆ ಪುಲಿಯ ಕಾಟೊ

ಆರು ಮಂದಿ ಕಳ್ಳರಿರುವ ಮಾಟೊ ಮಹಾ

ಧೀರತ್ವದಿಂದಲಾಚೆಗೆ ದಾಟೊ

ಜನರಿಗ್ಗೇಳುವೆನೆಂಬುದವದ್ಯಾಕೊ ಸಾಧು

ಜನರಿಗೊಬ್ಬರಿಗುಸುರೆಲೆ ಸಾಕೊ

ಅನುಮಾನವೆಲ್ಲವ ಕಡೆ ನೂಕೊ ಮುಂದ

ಕನುಪದ ಬಳಸಿ ನಡೆಯಬೇಕೊ

ಎಡಬಲದಲಿ ವಿವರಿಸಿ ನೋಡೊ ನಟ್ಟು

ನಡುದಾರಿ ಹಿಡಿದು ಮುಂದಕೆಯೋಡೊ

ಅಡವಿಹಣ್ಣುಗಳ ಬಯಕೆ ಬೇಡೊ ಗಡ

ಗಡ ಪೋಗಿ ಘನಮಠೇಶನ ಕೂಡೊ

ಘನಮಠದಾಯರು (ಸು. ೧೮೩೦)

೧೧೭. ಚಿತ್ಸೂರ್ಯ

ರಾಗ ದ್ವಿಜಾವಂತಿ

ಅವರವರ ಭಕ್ತಿಗೆ ಅವರವರ ಭಾವಕ್ಕೆ
ಅವರವರ ತೆರನಾಗಿ ಇರುತ್ತಿಹನು ಶಿವಯೋಗಿ

ಇರದೊಂದು ಕನ್ನಡಿಯ ನೂರಾರು ಜನ ಪಿಡಿಯೆ
ಸರಳಾಗಿ ಅವರವರ ರೂಪು ಕಾಣುವಂತೆ
ಹರಿಯ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಹರಿ ಹರನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಹರಿ
ನರರೇನು ಭಾವಿಸುವರದರಂತೆ ತೋರುವನು

ಮತಭೇದದವರು ದುರ್ಮತಿಯಿಂದ ಯತಿವರಗೆ
ಸ್ತುತಿ ನಿಂದೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ತಿರುಗುವುವು
ಯತಿವರನು ತಾ ತನ್ನಪಥದಲ್ಲಿ ಯಿರುವನು
ಕ್ಷಿತಿಯ ಜನರ ಪಾಪ ಪುಣ್ಯ ಫಲಪರೀಕ್ಷೆ

ಕುಲಭಲವ ಹಿಡಿದಿರುವ ಕಲಕುಮನದವರಲ್ಲಿ
ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಶಿವಚಂದ್ರಮ ಕಾಣುವ ಪರಿಯೆಂತು
ಕುಲಭಲವನತಿಗಳೆದ ತಿಳಿಯ ಮನದವರಲ್ಲಿ
ಸಲೆ ಮಹಂತಲಿಂಗ ಚಿತ್ಸೂರ್ಯ ಕಾಣುವನು

ಮಹಂತ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು.

(೧೮೨೩-೫೯)

೧೧೮. ಪರಬ್ರಹ್ಮದ ಶಿಶು

ರಾಗ ಕಲ್ಯಾಣ

ಲಾಲಿ ಲಾಲಿಯು ಪರಬ್ರಹ್ಮದ ಶಿಶುವೆ
ಮಾಲೆಯ ಧರಿಸುವೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವಿನ

ಅಷ್ಟದಳದ ಕಮಲ ತೊಟ್ಟಿಲೊಳಗೆ ಮಲಗಿ
ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸದ್ಗುಣ ಹಸ್ತ-ಪದಗಳನಾಡುತ
ನೆಟ್ಟನೆ ನಿಟಲ ಭ್ರಮಧ್ಯದ ಜ್ಯೋತಿಯ
ದೃಷ್ಟಿಸಿ ನೋಡುತ ಕುಲು ಕುಲು ನಗುತಿಹ

ಪ್ರಣವ ಘೋಷದ ನಾಗಸ್ವರ ವೇಣಿ ವಾಸುಕಿ
ಝಣಝಣಂ ಘಲ್ಲೆಜ್ಜೆ ತಾಳ ಮೃದಂಗ ಭೇರಿ
ಢಣಢಣೆಂಬುವ ಘಂಟೆ ಜಾಗುಟೆ ನಾದವ
ಬಣ್ಣಿಸಲಿವ ಶಿವ ಸುಖಮಯ ಕಂದನ

ಫಲಪದಗಳ ಮೀರಿ ಶಿವಪದವೆಂಬುವ
ಹೊಳೆವ ಮೇಲುಪ್ಪರಿಗೆ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಮಾಯಾ
ಕಲಿಯುಗ ನರ್ತಕಿಯಾಟವ ನೋಡುತ
ನಲಿವ ಪರಶಿವ ಮಹಂತಲಿಂಗ ಶ್ರೀ ಬಾಲಕ

ಮಹಂತ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು.

(೧೮೨೩-೫೯)

೧೧೯. ಭರತಚಕ್ರೇಶ್ವರ

ಭರತಭೂತಳಕೆ ಸಿಂಗಾರವಾದಯೋಧ್ಯಾ
ಪುರದೊಳು ಮೂಲೋಕ ಪೊಗಳೆ
ಭರತಚಕ್ರೇಶ್ವರ ಸುಖಬಾಳುತಿರ್ದನಾ
ಸಿರಿಯನಿನ್ನೇನ ಬಣ್ಣಿಸೆನು

ಹೊಲ್ಲದನ್ಯಪರಿಗಿಲ್ಲದ ಗುಣಗಳನಿಟ್ಟು
ಸೊಲ್ಲಿಪ ಕೃತಿಮಾರ್ಗವಲ್ಲ
ಉಳ್ಳಸದ್ಗುಣಗಳ ಕಡೆಗಂಡು ಬಣ್ಣಿಸ
ಬಲ್ಲವನಾವನಾ ನೃಪನಾ

ಆ ವಿಭುವೊಂದಿನದುದಯದೊಳೆದ್ದು
ದೇವತಾರ್ಚನೆಯನು ಮಾಡಿ
ಚಾವಡಿಗೈದಿ ತಾನೋಲಗವಾದೊಂದು
ಶ್ರೀವಿಲಾಸವನೇನನೆಂಬೆ

ನವರತ್ನ ಹೇಮನಿರ್ಮಿತವೆನಿಸಾಸ್ಥಾನ
ಭವನದೊಳಾ ರಾಜರತ್ನ
ಭವಿವಡೆದಿಸೆದನು ರತ್ನಪುಷ್ಪಕದೊಳು
ದಿವಿಜೇಂದ್ರನೊಪ್ಪುವಂದದೊಳು

ಸಿಂಗರಿಸಿದ ಝಲ್ಲಿಪಟ್ಟಿಪೂಮಾಲೆ ಬೆ
ಡಂಗಾದ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ
ಶೃಂಗಾರವನದೊಳು ಮೆರೆವ ವಸಂತರಾ
ಜಂಗೇಣಿಯಾದನಾ ಸೊಬಗಾ

ತನುಕಾಂತಿ ತುಂಬದ ಸಭೆಯೆಂಬ ಕೊಳದಲ್ಲಿ
 ಕನಕಸಿಂಹಾಸನವೆಂಬ
 ಕನಕಾಂಬುಜದ ಮೇಲಾ ರಾಜ(ಹಂಸ)ನಿ
 ದ್ದನು ರಾಜಹಂಸನೆಂಬಂತೆ

ಅವ ಬಿಂಕವೊ ಎಡಗಾಲ ಗದ್ದುಗೆಯ ಮೇ
 ಲೋವಿ ಮಡಿದು ಮತ್ತೆ ಕೆಳಗೆ
 ಹಾವುಗೆಯೊಳು ಪೆಂಡೆಯದ ಬಲಗಾಲೂರಿ
 ರೀವಿಯೊಳೆಸೆದನಾ ರಾಯಾ

ಬಲಗೈಯೊಳಾಂತ ಹೊನ್ನೊರೆಯ ಕಠಾರಿಯು
 ಕೆಲಕೂರಿ ಮತ್ತೆಡಗೈಯಾ
 ಮಲಗಿನ ಮೇಲೂರಿ ಬೀರಸಿರಿಯನಾಳ್ವ
 ಕಲಿಗಳದೇವನೊಪ್ಪಿದನು

ನರುಸುಯ್ಯ ಗಾಳಿಗೆ ತೇಲ್ವ ದುಕ್ಕೂಲದ
 ಸೆರಗುಸೇರುವೆ ದೊರೆಹೊದೆದು
 ತೆರಪಿನೆದೆಯ ಹೊನ್ನ ಜನ್ನಿವಾರದ ರೇಖೆ
 ಮೆರೆಯೆ ರಾಜೇಂದ್ರ ಮೆರೆದನು

ಮಿರುಪ ಕಿರೀಟವುಂಟದನಂದು ಧರಿಸಿತಿ
 ಳ್ಲರೆ ಮನದೊಂದು ಲೀಲೆಯೊಳು
 ತುರುಬು ಚುಂಗಿಸೆಯೆ ಚಿಮ್ಮುರಿಸುತ್ತಿ ಸೊಬಗನೆ
 ಕರೆವುತ್ತಿದ್ದನು ನೋಡುವರಿಗೆ

ಹೊಂಬಣ್ಣ ಮೈಗೆ ಮೋಹಿಸುವ ಕಾಗಿನಧಟ್ಟೆ
 ತುಂಬಿದ ಕಸ್ತೂರಿತಿಲಕ

ಮುಂಬಾಯ ಕರ್ಪೂರವೀಳೆಯದಿಂದ ಕ
ಕಣ್ಣೆಂಬಾದನಾ ಗಾಡಿಕಾರ

ನೋಡುವಿ ಲೀವಿ ಹತ್ತಿಂಟಕೊಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ವಾ
ತಾಡುವ ನುಡಿಯ ವಿಡಾಯಾ
ಪಾಡರಿದೋಲಗಗೊಟ್ಟಾಚಿ ಶಿರವನ
ಲ್ಲಾಡಿಸುತಿಹನು ನೋಳ್ವವರಾ

ಜೋಕೆವಿಡಿದು ನೀಡುವೆಳೆಯ ಘಳಿಗೆಯ ಪ
ರಾಕಿನೊಳಗೆ ಕೈಕೊಳುತ
ಎಕೆ ನುಡಿಯನೋ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆಯೆಂಬಂತೊಂದು
ತೂಕದೊಳೆಸೆದನಾ ರಾಯಾ

ಮಿಗೆ ತೋರಮುತ್ತಿನ ತೊಡಿಗೆಯೊಡನೆ ಧಗ
ಧಗಿಸುವ ಲಾವಣ್ಯದಿಂದ
ಹಗಲು ನಕ್ಷತ್ರವೆರಸಿ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರಮ
ಸೊಗಸಿದಂತೆಸೆದನು ಚಿತ್ರಾ

ಚಿತ್ರಿಸಬಾರದವನರೂಪು ಕರುವಿಟ್ಟು
ಸೂತ್ರಿಸಿಯೆರೆಯಲಶಕ್ಯ
ನೇತ್ರಕೆ ಮನಕೆ ಗೋಚರವಲ್ಲದದು ವಾಕು
ಮಾತ್ರಕೆ ಗೋಚರವೈಸೆ

ಹೆಂಗಳ ರೂಪು ಗಂಡರಿಗೆ ಗಂಡರ ರೂಪು
ಹೆಂಗಳ ಸೋಲಿವುದೆಂಬ
ಪಾಂಗಲ್ಲವವನ ಚೆಲ್ವಿಕೆ ಗಂಡು ಪೆಣ್ಣಳ
ಕಂಗಳ ಸೆರೆವಿಡಿದಿಹುದು

ನಿಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಮುತ್ತಮುದುಕಿಗಾದರು ಜುಂಮು
 ಧಟ್ಟಿಸುತಿಹುದು ರೂಪವನ
 ಬಟ್ಟಜವ್ವನೆಯರಂತಿತಾದರೆಂದು ಬಾ
 ಯಿಟ್ಟನ್ನು ನುಡಿಯಲದೇಕೆ

ಅಂಗವಂಗಕೆ ತಕ್ಕ ಲಾವಣ್ಯ ಲಾವಣ್ಯ
 ದಿಂಗಿತ ಪ್ರಾಯ ಪ್ರಾಯದೊಳು
 ಸಂಗಡಿಸಿದ ಸಿರಿಗಂಭೀರ ವಿಕ್ರಮ
 ಕೃಂಗಾರಶೋಭಿಯೊಳೆಸೆದಾ

ಈ ರೂಪು ರೇಖೆ ಮತ್ತೀ ಗಾಡಿ ಮೋಡಿ ಇಂ
 ತೀ ರಾಯಗಲ್ಲದನ್ಯರಿಗೆ
 ಬಾರದು ಬಂದರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಮೆರೆಯದೆಂದು
 ತೋರುತಿಹರು ತಮತಮಗೆ

ತರತರವಿಡಿದು ಧಾಳಿಸುತಿಹ ದೀರ್ಘ ಚಾ
 ಮರಗಳ ಸಾಲೊಳೆಸೆದನು
 ಹರಿವ ಬೆಳ್ಳುಗಿಲೊಳು ತೋರಿ ಮರಸುವ ಚಂ
 ದಿರನೋ ಭಾಸ್ಕರನೋಯೆಂಬಂತೆ

ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ-ಭರತೇಶವೈಭವ
 (೧೫೫೭)

೧೨೦. ಸುಲೋಚನೆಯ ಸ್ವಯಂವರ

ನಡೆದಳು ಪೂನಾಲಿವಿಡಿದಾಕೆ ಚೆಲ್ವರ
ನೆಡಬಲಗಲ್ಲಿ ನಿಟ್ಟಿಸುತ
ಒಡನೆ ಮಹೇಂದ್ರಿಕೆಯೆಂಬ ಕಟ್ಟಿಗೆಕಾತಿ
ನುಡಿದು ಕಾಣಿಸಿದಳೇನೆಂಬೆ

ನೋಡೀತ ನೇಪಾಳರಾಜನೆಂದಳು ಪಾಟಿ
ಮಾಡದೆಯ್ದಿದಳಾಕೆ ಮುಂದೆ
ಬಾಡಿತಾತನ ಮೋರೆ, ಲಾಗುತ್ತಪ್ಪಿದ ಹೊಸ
ಕೋಡಗದಂತಿದ್ದನವನು

ಹಮ್ಮೀರಪತಿ ಈತ ನೋಡೆನೆ ನಿಟ್ಟಿಸಿ
ಸುಮ್ಮನೆಯ್ದಿದಳು ಮುಂಗಡೆಗೆ
ಉಮ್ಮುವ ಕಂಬನಿ ಮಿಗೆ ಮರುಗಿದನವ
ತಮ್ಮಯ್ಯನೊಡನೆ ಹೋದಂತೆ

ಚೇನದೇಶದ ರಾಯನಿವನೆನಲೀಕ್ಷಿಸಿ
ಮೀನಾಕ್ಷೀಮುಂದಕೆಯ್ದಿದಳು
ಛೇ ನನ್ನ ಬದುಕೇನು ಸುಡುಸುಡೆಂದವ ನಾಣ್ಣೆ
ಮೊನದಿ ಕುಸಿದನು ತಲೆಯಾ

ಲಾಟದೇಶದ ರಾಯನಿವನೆನಲೀಕ್ಷಿಸಿ
ಪಾಟಿ ಮಾಡದೆ ಹೋದಳವಳು
ಕೂಟಕೆ ಬಂದು ನೂಕಿಸಿಕೊಂಡರಂತೆದೆ
ಗೋಟಲೆಗೊಳುತಿದ್ದನವನು

ಗೌಡದೇಶದ ರಾಯನಿವನೇನೆ ಹಳ್ಳಿಯ
 ಗೌಡನೆಂದೆಣಿಸಿ ಸಾಗಿದಳು
 ಟೆಡುಗಚ್ಚಿದನವ ಸೆರೆತು ನೋಡಿದ ತನ್ನ
 ಗೌಡಿಯೊ ಬೆದರಿ ಬಹಾಗ

ಬಂಗಾಳದರಸೀತ ನೋಡೆಂದರೀಕ್ಷಿಸಿ
 ಮುಂಗಡೆಗೆಯ್ದಿದಳೊಡನೆ
 ಸಿಂಗಾರ ಮುರುಕ ವಿಡಾಯ ಹಾರಿತು ಹೊಸ
 ಬಿಂಗಿಯಂತಿದರ್ಶನಾ ನೃಪತಿ

ಅಂಗದೇಶಾಧೀಶನೀತ ಕಾಶ್ಮೀರ ಕ
 ಳಿಂಗನು ಕಾಂಭೋಜನಿವನು
 ಸಿಂಗಳದರಸೀತನೆನೆ ನೋಡಿ ನಗುತ ಮ
 ತಂಗಜಗವನೆ ಸಾಗಿದಳು

ಇವರು ವೈಚಿತ್ರ್ಯವೀಪಾಲರು ನೋಡು ದೇವಿ ಮ
 ತ್ತಿನರು ವಿದ್ಯಾಧರ ನೃಪರು
 ರವಿಕುಲ ಶಶಿಕುಲವಿಂತಂತುಟನೆ ಕೇಳ್ವ
 ಯುವತಿ ಸಾಗಿದಳೋರೆ ಮೊಗದಿ

ಗುಣಚಂದ್ರ ರಾಜನು ಶುಭಚಂದ್ರ ರಾಜನು
 ರಣಚಂದ್ರ ಸುರಚಂದ್ರನೆಂದು
 ಗಣನೆಯೊಳಷ್ಟು ಚಂದ್ರರ ತೋರಿದರೆ ನೋಡಿ
 ತೃಣಕೆಣೆಗಂಡು ಸಾಗಿದಳು

ಪರಿವರಿಯರಲನೆಲ್ಲವ ಬಿಟ್ಟು ತುಂಬಿ ತಾ
 ವರೆಯೊಂದ ಕಂಡು ನಿಲ್ಲಂತೆ

ದೊರೆಗಳೆಲ್ಲರ ತೊರೆದೊಬ್ಬನೊತ್ತಲಿ ನಿಂದ
 ಳರರೆ ನೋಡವನ ಸೈಪೆಂತೊ
 ದೂರಿಸಿ ತನ್ನ ನೋಡಿದರ ಚಿತ್ತಕೆ ಬಾಯಿ
 ನೀರ ಬರಿಸಿ ನೂಂಕಿ ಹೋಗಿ
 ನಾರಿ ತಾನೊಬ್ಬನ ಸೋತು ನೋಡಿದಳೆಂದ
 ರಾ ರಾಯನೇನು ಚೆನ್ನಿಗನೊ
 ಒಡತಿಯ ಸೋಲವನರಿತು ಮಹೇಂದ್ರಿಕೆ
 ಗುಡಿಗಟ್ಟಿ ಹೊಂಜೆಳೆಯೆತ್ತಿ
 ಬೆಡಗಾಯ್ತು ದೇವಿ ಕೇಳಿತನ ನೆಲೆಯ ಕ
 ನ್ನಡಿಪೆನೆಂದಿಂತೆಂದಳಾಗ
 ಅಪ್ರತಿಹನೀತ ಹಸ್ತಿನ-ಪುರದ ಸೋ
 ಮಪ್ರಭರಾಜನಾತ್ಮಜನು
 ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧನು ಕುರುವಂಶ ಭೂಷಣನು ಕ
 ಲಾ ಪ್ರವೀಣನು ಗುಣೋತ್ತಮನು
 ಭರತಚಕ್ರೇಶನ ಸೇನಾಗ್ರಗಣ್ಯನು
 ಪರಬಲ ಕಾಲಭೈರವನು
 ಅರಿಗಳನಟ್ಟಿ ವೀರಾಗ್ರಣಿಯೆಂದೆಂಬ
 ಬಿರುದನಾಂತವನಿವನೀಗ
 ಮೇಘಮುಖರ ಕಾಲಮುಖರನೋಡಿಸಿದ ಮ
 ಹಾ ಘನವಿಕ್ರಾಂತನಿವನು
 ಮೇಘೇಶ್ವರನೀತ ಮಾಲೆಯ ಸೂಡೆಂದು
 ಶ್ಲಾಘಿಸಿ ನಿಂದಳಾ ನೀರೆ

ಬಗಸೆಗಣ್ಣೆಳಗಿನ ಮಾಲೆವೆರಸಿ ನಸು
 ನಗೆವೆಳಗಿನ ಮಾಲೆಗೂಡಿ
 ತೆಗೆದು ಪೂಮಾಲೆಯನಿಟ್ಟಳಾತನಿಗೆ ಹೆ
 ಣ್ಣುಗಳುಬ್ಬಿ ಜಯಜಯವೆನಲು

ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ-ಭರತೇಶವೈಭವ
 (೧೫೫೭)

೧೨೧. ಜಲ-ಕನ್ನಿಕಾ ನಾಟ್ಯ

ದಳದುಳನಾಗಲೆ ಕೂಡೆಂಟುಮಂದಿ ಕೋ
ಮಲೆಯರು ರಾಯನ ಮುಂದೆ
ಜಲಕನ್ನಿಕಾನಾಟ್ಯಕೆಂದು ನಿಂದರು ಮಧು
ಚಲುವನದೇನ ಬಣ್ಣೆಪೆನು

ಅರ್ಧಚಂದ್ರಾಕಾರದುಪಸಮುದ್ರಂಭೋಲು
ಸ್ವರ್ಧನಿ ನಿಂದುದೊಯೆನಿಸಿ
ಅರ್ಧಚಂದ್ರಾಕೃತಿಯಾಗಿ ಎಣ್ಣರು ಪಟ್ಟ
ವರ್ಧನನಿದಿರೊಳೊಪ್ಪಿದರು

ಆಕಾಶ ಪೆರೆಯಾದ ಮೇಲೆ ನೀರಿಂಪಾಗ
ದೇಕೆ ತಾನುಸವ್ವದುದೆಂದು
ಆ ಕಡಲನು ತೊಲಗಿಸಿ ಪೆರೆಯೊಲು ನಿಂದ
ನಾಕಗಂಗೆಯೊಲಿದರಾಗ

ಲಾವಣ್ಯ ಜಲ, ತೋಳು ತೆರೆ, ನಾಭಿ ಸುಳಿ, ಚಂಚ
ಲಾವಲೋಕನವೆಳೆವಿನಾನು

ಆ ವನಿತೆಯರಿದ್ದರಿವರು ಭಾವಿಸೆ ಜಲ
ದೇವಿಯರೆನೆ ತಕ್ಕರೆನಿಸಿ

ಅರೆವೆರೆಯಾಕಾರ ತಪ್ಪದೆ ನಡೆದರು
ನರಪತಿಗಿದಿರಾಗಿ ನಲಿದು
ತಿರುಗಿದರಾಗಲೆ ಡೊಂಕನಲಿದು ಗಂಗೆ
ಹರಿವಂತೆ ನೇರದೊಳಿತ್ತ

ರಂಗದೊಳೆಲ್ಲರು ಮೊತ್ತವಾಗಿರೆ ನಿಂದು
ಹೆಂಗಳು ಮತ್ತೆಂಟುದೆಸೆಗೆ
ದಾಂಗುಡಿಯಿಟ್ಟು ಸಾಲ್ವಿಡಿದಾಗ ಶೃಂಗಾರ
ಗಂಗೆ ಪರಿವನೊಲಾಡಿದನು

ತೆರೆಯನಟ್ಟುವ ತೆರೆಯಂತೊಬ್ಬರೊಬ್ಬರ
ಬೆರಸಿ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಹರಿವರು
ಮುರಿದೆಂಟು ಮಂದಿಯು ಸುಳಿಯಂತೆ ಭುಗಭುಗ
ನಿರದೆ ಸುತ್ತವರೇನನೆಂಬೆ

ಡೊಂಕಾಗಿ ಹರಿವರೊಮ್ಮೊಮ್ಮೆಯು ನೇರದೊ
ಳಾಂಕೆಗೊಂಡೊಮ್ಮೆ ಹರಿವರು
ಭೋಂಕನುಚ್ಚಳಿಸುವ ಸುಳಿಹೊಳೆಯೊಯೆಂದು
ಬಿಂಕವ ತೋರ್ಪರಾಟದೊಳು

ಮಿರುಮಿರನಾದ ಮೈಹೊಳಹಿಂದ ತೆರೆಗಟ್ಟಿ
ನಿರಿದೇಳ್ವ ಹೊಂಗಾಸೆಯಿಂದ
ಕುರುಕುರಮೆಟ್ಟಿ ರಂಗದೊಳು ತಂಪಿನ ಬಯ
ಲೊರೆ ಹೊಳೆವಂತೆ ಹೊಳೆವರು

ಲುಳಿತ ಕಿಂಕಿಣಿನಾದ ಕಂಕಣಧ್ವನಿ ಕೈಯ
ಬಳೆಗಳುಲುಹು ಕಳಬಳಸೆ
ಗಳಗಳ ಗುಳುಗುಳು ನಲಿವುತೆ ಹರಿವ ತಣಾ
ಬೊಳೆಯಂತೆ ಹರಿದರೇನೆಂಬೆ

ನೆಲ ನನೆಯದ ಗಂಗೆ ಕಣ್ಣು ಮೀನಿನ ಗಂಗೆ
ಹಲವು ಬಣ್ಣದ ರಸಗಂಗೆ

ಮೊಲೆ ಮುಡಿವೆತ್ತ ಗಂಗೆಗಳೆಲ್ಲಿ ಬಂಮುವೆಂ
ದೊಲೆದೊಲೆದರಸ ನೋಡಿದನು

ಅರಸನ ಲಾವಣ್ಯ ಜಲಧಿಯೊಳಾ ಸತಿ
ಯರ ದಿಟ್ಟಿ ಮಿಂಗಳಾಡುವುವು
ತರುಣಿಯರಂಗ ಕಾಂತಿಯ ಹೊಳೆಗಳೊಳು ಭೂ
ವರನ ಕಣ್ಮಿಚ್ಚವಾಡುವುವು

ಭರತೇಶನಿದಿರಾಗಿ ನಡೆವರು ಶೃಂಗಾರ
ಶರಧಿ ಮೇಲ್ಗವಿದುದೆಂದೆನಿಸಿ
ದೊರೆಯ ಗಂಭೀರವ ಕಂಡಬ್ಬಿ ನಾಣ್ಣೆ ಹಿಂ
ತಿರುಗುವಂತಿತ್ತ ಜಾರುವರು

ತಾವರೆಯಂದದ ಹಸ್ತಪಾದಗಳಿಂದ
ತಾವರೆ ಮೊಗ ಮೊಲೆಯಿಂದ
ತಾವರೆಗೊಳನೆದ್ದು ನರ್ತಿಸುವಂದದೊ
ಳಾ ವಧುಗಳು ನಟಿಸಿದರು

ನೆಯ್ದಿಲಂದದ ಕಂಪು ನೆಯ್ದಿಲುವಣ್ಣ ಕ
ನೆಯ್ದಿಲುಗಣ್ಣ ವೆಣ್ಣುಗಳು
ನೆಯ್ದಿಲುಗೊಳನೆದ್ದು ಕುಣಿವಂತೆ ಕೆಲಬರು
ಮೆಯ್ದೋರಿ ನೃತ್ಯವಾಡಿದರು

ತಕದಿಕ ಕಿಣಿತೋಂಗ ತದಿಕಟದಿಮಿದಿಮಿ
ದಿಕು ದಿಕು ದಿಮಿಕೆಂಬ ಧ್ವನಿಗೆ
ಚಕ ಚಕನತ್ತಿತ್ತ ಹಸ್ತಪಾದಗಳ ಸೂ
ಚಕದೋರಿದರು ಸೊಬಗಾಗಿ

ಕಾಂಚನ ರತ್ನದಾಭರಣದ ಕಿರಣ ಪ
 ಳಂಚೆ ನಿಜಾಂಗಕಾಂತಿಯೊಳು
 ಮಿಂಚಿನ ಲತೆಯಂತೆ ಮಿಣಿಮಿಣಿಸುತ ಕಂಚು
 ಮಿಂಚಾಗಿ ಹೊಳೆವರತ್ತಿತ್ತ

ಮೊಗರಸದಿಂದ ಕಣ್ಣೆಳಗಿನ ಹೊಳೆಯಿಂದ
 ನಗೆಯದೊಂದವೃತಧಾರೆಯೊಳು
 ಮೊಗೆಮೊಗೆದಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿದರೊಲ್ಲ ರಾ
 ಯಗೆ ಜಲದೇವಿಯರಂತೆ

ಬಳಿಕೆಷ್ಟು ನೈ ಬೆವರಿದುದಾಗ ನೋಳ್ವಾಗ
 ಜಲದಿಂದ ಪೊರಮಟ್ಟು ಬಂದ
 ಜಲಕನ್ನೆಯರೆ ತಪ್ಪರಿವರೆಂಬ ತೆರದೊಳು
 ಜಲಜಗಂಧಿನಿಯರೊಪ್ಪಿದರು

ನಯ ನುಂಪು ಮಿಂಗೆ ಜಲಕನ್ನಿ ಕಾನಾಟ್ಯತಿ
 ಶಯವನಾ ಪಟ್ಟಂಡಪತಿಯು
 ನಯನದಿದಿರೊಳಾಡುತಿದ್ದು ಸತಿಯರಾಗ
 ಬಯಲಾದರಮರಿಯರಂತೆ

ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ-ಭರಣೀಶವೈಭವ
 (೧೫೫೭)

೧೨೨. ಆತ್ಮ-ಕರ್ಮ-ಮುಕ್ತಿ

ಮುಕ್ತರಾದವರೆಲ್ಲ ಮುನ್ನ ಸಂಸಾರ ಸಂ
ಯುಕ್ತರಾಗಿದ್ದು ಕರ್ಮಗಳ
ಯುಕ್ತಿಯರಿದು ಶಕ್ತಿಗೇಡಿಸಿ ದೇಹವ ಬಿಟ್ಟು
ಮುಕ್ತಿಗೈದಿದರೆಲೆ ಭವ್ಯ

ಸುಖಕುಬ್ಜ ದುಃಖಕೆ ಮರುಗಿದರೊಡನೆ ಮುಂ
ದಖಿಕ ಕರ್ಮಗಳು ಕಟ್ಟುವುವು
ಸುಖದುಃಖಕತ್ತಿತ್ತಲಾಗದೆ ಧ್ಯಾನಾಭಿ
ಮುಖದೊಳಿದ್ದರೆ ಬಂಧವಿಲ್ಲ

ಕರ್ಮವ ಸುಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಂಟಾತ್ಮಗೆ
ಕರ್ಮದೊಳಗಿರುತ್ತಿಹನು
ಕರ್ಮವರಿದು ತಾನು ತನ್ನ ನೋಡಿದರೆಂಟು
ಕರ್ಮವ ಸುಟ್ಟುರುಹುವನು

ಧ್ಯಾನದಿಂದಲ್ಲದೆ ಕರ್ಮ ನಿರ್ಜರಿಸದಾ
ಧ್ಯಾನ ತಾನೆಂತುಟೆಂದೆನಲು
ನಾನಾ ಚಿಂತೆಯಳಿದು ಮನವಾತ್ಮಸಂ
ಧಾನದೊಳರಲದೆ ಧ್ಯಾನ

ಈ ಕಾಲವಾ ಕಾಲವೆನಬೇಡ ನಿಶ್ಚಯ
ದೇಹ ಧರ್ಮವ ಮಾಡಿದವರು
ಲೌಕಾಂತಿಕ ದಕ್ಷಿಣೇಂದ್ರರೆನಿಸಿ ಪುನ
ರೇಕ ಜನ್ಮಕೆ ಮುಕ್ತರಹರು

ನೋಡಿ ನೋಡದ ನುಡಿದಾಡಿ ನುಡಿಯದೆಡೆ
 ಯಾಡಿ ನಡೆಯದ ಮಹಾತ್ಮಾ
 ಕೂಡೆ ಕೂಡೆನಗೆ ಚಿತ್ಕಳೆಯ ಬೆಳಕನುಂಟು
 ಮಾಡು ನಿರಂಜನ ಸಿದ್ಧಾ

ನಿಂದಲ್ಲಿ ನಡೆದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಲ್ಲಿ ಸರ್ವತ್ರ
 ಕುಂದದೆ ಕುಶಲ ಲೀಲೆಯೊಳು
 ಸಂಧಿಸುವಭವ ನನ್ನೆದೆಯೊಳಗಿರು ಚಿದಾ
 ನಂದ ಚಿದಂಬರ ಪುರುಷಾ

ತಿಳಿವೆಳಗಿನ ತೀರ್ಥರೂಪವೆ ತಿಂಗಳ
 ಬೆಳಗಿನೊಳಾದ ಪುತ್ರಳಿಯೆ
 ತಳುಮಾಡದೆನಗೆ ಸನ್ಮತಿದೊಳಿರು ಸುಜ್ಞಾನ
 ನಿಳಯ ನಿರಂಜನ ಸಿದ್ಧಾ

ಹಿಂದು ಮುಂದೆಡಬಲ ಹೊರಗೊಳಗಡಿ ಕಡೆ
 ಯೆಂದೆನ್ನದವೃತ ಸ್ವರೂಪಾ
 ಎಂದೆಂದು ಎನ್ನ ಚಿತ್ತದೊಳಿರು ಸಚ್ಚಿದಾ
 ನಂದ ಚಿದಂಬರ ಪುರುಷಾ

ಉಸುರೆಂಬ ಕರಗಸದಿಂದ ದೇಹಾತ್ಮರ
 ಬೆಸುಗೆಯ ಬಿಡಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ
 ಮಸುಳದೆ ತೋರ್ಪ ಮಹಾತ್ಮ ನೀನೆನಗೊಳ್ಳ
 ನೆಸಗು ನಿರಂಜನ ಸಿದ್ಧಾ

ತೆರೆಯ ಮೇಲ್ ತೆರೆಗಳ ತೋರುವಿಂಗಡಲಂತೆ
 ಸಿರಿಯ ಮೇಲ್ ಸಿರಿಯ ಸೂಚಿಸುವ

ಚರಿತಾರ್ಥ ನನ್ನಂತರಂಗದೊಳಿರು ಮನೋ
ಹರನೆ ಚಿದಂಬರ ಪುರುಷಾ

ಕಾಣದರ್ಥವ ಕಾಣಿಸುವ ಪರಂಜ್ಯೋತಿ ನೀ
ಮಾಣದೆ ನನ್ನೆದೆಯೆಂಬ

ಕೋಣೆಯೊಳಿರು ಹೋದೆಯಾದರೆ ನಿನಗೆ ನಿ
ನ್ನಾಣೆ ಚಿದಂಬರ ಪುರುಷಾ

ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ
(೧೫೫೭)

೧೨೩. ರಾಜನೀತಿ

ರಾಜನೀತಿಯನೊಲ್ಲ ಕಲ್ಯಾಣಪಟ್ಟಣದ
ರಾಜನೆನಿಸುವ ಬಿಜ್ಜಳಂಗಾಗಲಾ ಬಸವ
ರಾಜನಳಿಯಂ ಚೆನ್ನಬಸವರಾಜಂ ಪೇಳ್ವನಧಿಕ ತರವಿನಯದಿಂದೆ

ತರಣಿಮಂಡಲವನಭ್ರಂ ಸುದರ್ಪಣವನಂ
ದಿರದೆ ಕಾಳಿಕೆ ನಿರ್ಮಳೋದಕವನಾ ಪಾಂಸೆ
ಪರಮಾತ್ಮನಂ ಜೀವಭಾವಮಿವು ಮುಸುಕಿಕೊಂಡಿಸ್ಕಂತೆ
ಜಗದೊಳುಳ್ಳ
ಅರಸುಗಳ ವೇಷ್ಟಿಸಿರ್ಪುದು ಕ್ಷಾತ್ರತಾಮಸಂ
ನಿರುತವದ ಪರಿಹರಿಸುವೊಡೆ ರಾಜನೀತಿ ಬೇ
ಕೊರವೆನಾಲಿವುದೆಂದು ಚೆನ್ನಬಸವೇಶ್ವರಂ ಬಿಜ್ಜಳಗಿಂತೆಂದನು

ಪರಕಿವೊಡೆ ಸಂತತಂ ವಕ್ರಚರಿತಂ ನುಡಿವೊ
ಡಿರಡುನಾಲಗೆ ಧನವನೇ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿಸ್ಕ
ಪರಮಲೋಭಂ ಭೋಗದೊಡನೆ ಕೂಡಿದ ಬಾಳ್ವೆ ಪರರಸುವನುಗಿವ
ಕೋಪಂ
ಉರಗಂಗಮರಸಿಂಗಮನ್ಮೋಘವಾದೊಡಂ
ನಿರುತದಿಂ ಕಣ್ಣೆ ಕಿವಿ ಕಿವಿಯೆ ಕಣ್ಣೆಂದೆಂಬ
ಪರಿಯಾಯಭೇದಮಿದು ನಾಡಾಡಿಗಿದು ನೀತಿಯನುಚಿತಂ
ಕೇಳೆಂದನು

ಕೊಂಡೆಯರ ನುಡಿಗಳೇ ಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಭೂಷಣಂ
ಕೊಂಡೆಯ ರ ಮಾರ್ಗವೇರ್ಪದಾವರೆಗೆ ಭಾಸ್ಕರಂ
ಕೊಂಡೆಯರೆ ತನಗೆ ಕಡುಹಿತವರೆಂದೆರಡಿಲ್ಲದೇ ನಂಬುವವನೀಶನ

ಮಂಡಲಕೆ ಕೇಡಪ್ಪುದಾ ನೃಪನ ಸಿರಿ ನಭೋ
ಮಂಡಲದ ಕ.ಸುಮದೋಲ್ ಬಯಲಪ್ಪುದದನಿಂ
ಮಂಡಲೇಶ್ವರರಾವಗಂ ಕೊಂಡಿಯಂಗಳ್ಳುದನುಚಿತಂ ಕೇಳೆಂದನು

ಕುಳರ್ವ ಮಂಜಿನ ಪನಿಗಳಿಂ ಕಮಲಸಂಕುಲಂ
ಜಲಬಿಂದುವಿಂದೆ ಮಧು ಲೋಭದಿಂ ಗುಣಗಣಂ
ಗಲಹತನದಿಂದೆ ಗೌರವಮನಾಚಾರಪ್ರವರ್ತನದೆ ಕುಲದ ಪೆಂಪು
ಪುಳಿಯಿಂದೆ ಪಾಲ್ ಬಹುಕೋಪದೆ ತಪಃಫಲಮು
ಮಲೆದು ಬೀಸುವ ಗಾಳಿಯಿಂ ಮೇಘದೊಡ್ಡವಣಿ
ಸಲೆ ಕಿಡುವವೋಲ್ ಕಿಡುವುದರಸಾಚ್ಚಧರೆ ಸಿಸುಣರಿಂ ನೃಪತಿ
ಕೇಳೆಂದನು

ಖಳರ ಮಾಯಾವಿಗಳ ದುರ್ವಿನೀತರ ಮದಾ
ಕುಳರ ದುರ್ಜನರ ಡಂಭರ ನೀತಿಮಾರ್ಗವಿ
ಹಲ್ವರ ನಿಷ್ಕರವಚನಕೋವಿದರ ದುರ್ಬೋಧಕರ ದುರಾಚಾರಪರರ
ಕುಲವಿಹೀನರ ಕುಮಂತ್ರಾನ್ವಿತರ ಶ್ರುತಿಸಧವ
ನುಳಿದು ನುಡಿವರ ಕಂಡೊಡೆನಿರಾಕರಿಸುವುದು
ನೆಲನನಾಳ್ವರಸುಮಕ್ಕಳ ನೀತಿ ಬಿಜ್ಜಳನೃಪಾಲ ನೀಂ ಕೇಳೆಂದನು

ಪರಗ್ಗೆ ತಾಂ ಮಾಡಿದುಪಕಾರಂಗಳಂ ತನಗೆ
ಪರರಿಂದಲೊದಗಿದಪಕಾರಂಗಳಂ ನಾಡಿ
ಪರರ ಕೂಡಾಡಿ ಕಿಡಿಸುವುದುತ್ತಮರಮತಕೆ ಸಲ್ಲದು
ಮಹೀತಳದೊಳು

ಪರಗ್ಗೆ ತಾಂ ಮಾಡಿದಪಕಾರಂಗಳಂ ತನಗೆ
ಪರರಿಂದಲೊದಗಿದುಪಕಾರಂಗಳಂ ನಾಡಿ
ಪರರ ಕೂಡಾಡಿ ತೋರುವುದುತ್ತಮರ ಮತಕೆ ಸಲ್ವದೈ ಕೇಳೆಂದನು

ಧರ್ಮಮಂ ಬಿಡದೆ ಮಾಳ್ವುದು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದೊಳ್
 ಧರ್ಮಿಷ್ಠರುಳ್ಳೊಡವರಂ ಪಾಲಿಪುದು ವಿಮಲ
 ಧರ್ಮಕ್ಕೆಡರ್ ಬಂದೊಡಾಲಸ್ಯನುಂ ಮಾಡದೊಡನೊಡನೆ
 ಪರಿಹರಿಪುದು

ಧರ್ಮಹೀನರನುದಾಸಿಪುದು ನಿರುಪಮಾಜಾತಿ
 ಧರ್ಮಂಗಳಂ ತಪ್ಪದಂತೆ ನಡೆಸುವುದು ನೃಪ
 ಧರ್ಮದ ರಹಸ್ಯವಿದು ತಪ್ಪದವನೀಪಾಲತೀಲಕ ನೀಂ ಕೇಳೆಂದನು

ಧನದಾಸೆಗಾಗಿ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಯ ನೋಯಿಸದೆ
 ಧನಮುಳ್ಳವರ ಬದುಕುಗಳ ಕಂಡು ಕರುಬಿಸದೆ
 ಧನವನೊದವಿಸುವುದೊಕ್ಕಲಿಗೈದುಪಾಲರಸಗೊಂದುಪಾಲೀ
 ಕ್ರಮದೊಳು

ಧನವಧಿಕವಹುದೀ ಪರಿಯೊಳಾರ್ಜಿಸಿದೊಡೆ ತದ್
 ಧನವನೊಲವಿಂ ಸುಪಾತ್ರದೆ ನೆಚ್ಚಿಸಲ್ ಪುಣ್ಯ
 ಧನಪಾಲನಪ್ಪನಾ ನೃಪತಿ ಪರಲೋಕದೊಳಗರಸ ನೀಂ ಕೇಳೆಂದನು

ಎನಿತೆನಿತು ಸನ್ಮಾರ್ಗದೊಳ್ ಬಿಡದೆ ನಡೆದೊಡೆಯು
 ಮೆನಿತೆನಿತು ಸತ್ಕೀರ್ತಿವಡೆದೊಡೆಯುಮವನಿಯೊಳ
 ಗೆನಿತೆನಿತು ಸದ್ಧರ್ಮಸಂಜನಿತವಸ್ತುವಂ ಪಿಡಿದೊಡೆಯುಮೆರ್ದೆ
 ನಿಲದೊಳು

ಎನಿತೆನಿತು ಬಲ್ಲವಿಕೆ ಮೊಳೆತೊಡಂ ಬಾಹುಬಲ
 ಮೆನಿತೆನಿತು ತನಗೆ ಪಿರಿದಾಗಿದೊಡಂ ಶತ್ರು
 ಜನವ ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಕರುಣಮಂ ಮಾಳ್ವುದನುಚಿತವರಸ
 ಕೇಳೆಂದನು

ಸಾಮನೇ ವೇದಂಗಳೊಳಗಧಿಕವಾದಂತೆ
 ಸಾಮನೇ ಮಿಗಿಲಾಯ್ತುಪಾಯಂಗಳಲ್ಲಿ ತತ್
 ಸಾಮನೇ ಭೂಭುಜರ ಬಾಳ್ವೆಗನುಸರಿ ಮಿಕ್ಕಿನ ಮೂರುಪಾಯಂಗಳು

ಸಾಮಾನ್ಯಮವರೊಳಗೆ ದಂಡಮೆಂಬುದದು
ಸಾಮಾನ್ಯದೊಳಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಿದನರಿಯದರು
ಸಾಮಾನ್ಯತೆನಿಪರವನೀಪತಿಗಳೊಳ್ ನೃಪಲಲಾಮು ನೀಂ ಕೇಳೆಂದನು

ಅರಿನ್ಯಪರ ಸಂಧಾನಸಮಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಕರಿ
ತುರಗಂಗಳೇರಾಟದಲ್ಲಿ ಸಂಗರದಲ್ಲಿ
ತರುಣಿಯರ ಕೇಳಮೇಳಂಗಳೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಜ್ಜನದಲ್ಲಿ ಮಲಗುವಲ್ಲಿ
ಪರಿಪರಿಯ ಪರಿಕರದ ಭೋಜ್ಯಭೋಜನದಲ್ಲಿ
ವರವಿವಾಹಾದ್ಯನೇಕೋತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ಭೂ
ವರನಿಕರಕೆಚ್ಚರಿಕೆ ಪಿರಿದಾಗಬೇಕು ಬಿಜ್ಜಳನೃಪತಿ ಕೇಳೆಂದನು

ವ್ಯಸನಸಪ್ತಕದ ನೆತ್ತಿಗಳನಿರದೊಡೆಬಡಿದು
ಪುಸಿಯನವನೀತಳದೊಳಡಿಯೂರದಂತೆ ತೊಲ
ಗಿಸಿ ಜಾತಿಸಂಕರಂಗಳ ಮೂಗನರಿದು ಬೆಳಗುವತೆಯಂ ಸುಟ್ಟು ತೂರಿ
ಪೆಸರನಡಗಿಸಿ ಕಳವುಪಾದಂಗಳ ಹಿಂಸೆ
ಯಸುವ ತೊಲಗಿಸಿ ಧರಾತಳವನಾಜ್ಞೆಯೊಳೆ ಪಾ
ಲಿಸುವ ರಾಜಂಗಿಹಪರಂಗಳೊಳಗನುಮಾನವಿಲ್ಲರಸ ಕೇಳೆಂದನು

ಹಿರಿಯರೊಳ್ ದೇವರೊಳ್ ಗುರುಗಳೊಳ್ ಘನಭಯಂ
ಪರಮಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರತೀರ್ಥಂಗಳೊಳ್ ಭಕ್ತಿ
ಶರಣಾಗತರೊಳಗವಗುಣಗಳಂ ನೋಡದೀಡೀರಿಸುವ ದೃಢಮೊಪ್ಪುವ
ಪರಿಜನಂಗಳೊಳಮಳದಯೆ ಸಾರಸಜ್ಜನರ
ನೆರವಿಯೊಳಗಾದರಣೆ ಹಿತವರೊಳ್ ವಿಶ್ವಾಸ
ಮಿರಬೇಕು ನೀತಿಕೋವಿದನೆನಿಸುವರಸಂಗೆ ನೃಪತಿ ನೀಂ ಕೇಳೆಂದನು

ಆವಾಗಲುಂ ಸಚ್ಚರಿತ್ರವೊಂದೇ ಮಾತು
 ತಾವರಿದು ಮಾಳ್ವ ಬೀಯ್ಯಂ ಸಕಲಪರಿಜನವ
 ನೋವಿ ಕಾಲೋಚಿತವನರಿದು ಭೋಗಿಪ ಭೋಗಮಪರಾಧಕುಳ್ಳ
 ಕೋಪಂ
 ಲಾವಕರ ನುಡಿಗೇಳದದ ಕೇಳೊಡಂ ಬಲ್ಲ
 ಕೋವಿದರ ಮುಖದೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಮಾಳ್ವದು ಸನ್ಮ
 ಹೀವಲ್ಲಭರ ಮಾರ್ಗವಿದ ಪಿಡಿವುದುತ್ತಮೋತ್ತಮವರಸ ಕೇಳಿಂದನು

ಮಳೆಯಿಂದೆ ಸಕಲಸಸ್ಯಾದಿಗಳ್ ಕುಸುಮಪರಿ
 ಮಳದಿಂದೆ ತುಂಬಿಗಳ್ ಜ್ಞಾನದಿಂ ತಪಮಿಂದು
 ಕಳೆಯಿಂ ಚಕೋರಿಗಳ್ ಧರ್ಮದಿಂದರಸಾಳ್ವಭೂಮಂಡಲಂ ಭಾವಿಸಿ
 ಕೆಳೆಯರಿಂ ಬೇಟಂ ಸುಪುತ್ರರಿಂದಿಹಪರಂ
 ಗಳ ಸುಖಂ ಪೆರ್ಚುವಂದದೆ ಪೆರ್ಚುವುದು ಮಂತ್ರಿ
 ತಿಲಕನಿಂಧೈಶ್ವರ್ಯಮವನಿಪಂಗಿದು ರಾಜನೀತಿ ನೀಂ ಕೇಳಿಂದನು

ಪರೆದುದಾಕ್ಷಣ ಮನದ ಸಂದೇಹಮೆಂದೆಂಬ
 ಪರಮತಿಮಿರಂ ವಿವೇಕಮೆನಿಪ್ಪ ಪೊಂಬಿಸಿಲ್
 ನಿರುತದಿಂ ಪಸರಿಸಿತು ವದನವೆಂದೆಂಬ ನೀರೇಜಮಿರದಲರ್ದುದೊಡನೆ
 ವರಬಸವರಾಜನ ಮನಂ ತನ್ನ ಮನವೆಂಬ
 ಗುರುಚಕ್ರವಾಕಮೆರಡೊಂದಾದುವಂದು ಭೂ
 ವರನ ಸ.ಜ್ಞಾನಸೂರ್ಯೋದಯಂ ತಲೆದೋರಲೇನೆಂಬೆನಚ್ಚರಿಯನು

ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತ-ಚೆನ್ನಬಸವಪುರಾಣ
 (೧೫"೪)

೧೨೪. ನೀತಿ

ಒಂದುವಂ ಬಯಸದಿರು ಬಂದುದತಿಗಳೆಯದಿರು
ಕುಂದುನಿಂಧ್ಯಕ್ಕುಳುಕು ಸಂದು ಸುಖ ದುಃಖ ಬರೆ
ಕಂದರ್ಪಹರನಾಚ್ಛೆಯೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಸೆಡರು ಬಂದೊಡೆದೆಗುಂದದಿಹುದು
ಎಂದೆಂದು ಶಿವನಡಿಯ ನೋಡಿ ಜಾನಿಸು ಭಿಕ್ಷ
ವೆಂದೊಡಿಲ್ಲೆನ್ನದಿರು ಮುಂದೆ ವಂದಿಸಿ ಬಲಿಕ
ಹಿಂದೆ ಬಿಟ್ಟಾಡದಿರು ತಂದೆ ಗುರುದೈವಗಳ ಕಂದಿಸದಿರೆಂದನಾರ್ಯಂ

ಬೇಡದಿರು ನರರ ಕೊಂಡಾಡದಿರು ಹಿಂಸೆಯಂ
ಮಾಡದಿರು ಪಾಪಕೆಡೆಯಾಡದಿರು ಕುಚಿತರೊಡ
ನಾಡದಿರು ಕಾಮದೊಳು ನೋಡದಿರು ಪರಸತಿಯ ಕೂಡದಿರು
ಕನಸಿನಲ್ಲಿ

ಕೇಡೆಣಿಸದಿರು ಪೆಜರಿಗಾಡದಿರು ನಿಷ್ಕರವ
ಪೀಡಿಸದಿರನ್ಯರಂ ರೂಢಿಸದಿರಪಜಯದಿ
ಕೂಡಿಸದಿರನ್ಯಾಯದೊಡವೆಯಂ ಸದ್ಗತಿಯು ನಿನಗೆಂವನಾಚಾರ್ಯನು

ಬಿಡು ಪುಸಿಯ ಕಳವು ಪಾರದ್ವಾರಮೆಂಬಿವಂ
ಕೊಡು ಯಥಾಶಕ್ತಿಯಿಂ ಸತ್ಪಾತ್ರಗಳನಱಿತು
ನಡೆ ಸದಾಚಾರಯುತರೊಪ್ಪುವಂದದೊಳು ಗುರುಹಿರಿಯರೊಳು
ಹದಿರು ಬೇಡ

ಹಿಡಿ ವ್ರತಾಚಾರದೊಳು ಭಿನ್ನದೋಷದೆ ಸುಜನ
ರೊಡನಾಡು ಭೂತದಯವಿರಲಿ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂ
ತೊಡು ಭಸಿತರುದ್ರಾಕ್ಷೆಗಳನಿದೇ ಮೋಕ್ಷಪದವೆಂದನಾದೇಶಿಕೇಂದ್ರ

ಸಿದ್ಧನಂಜೇಶ-ಗುರುರಾಜ ಚರಿತ್ರೆ
(ಸು. ೧೬೫೦)

೧೨೫. ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರಪ್ರದಾನ

ಹರಹರ ದೇವದೇವನಿವನಲ್ತೆ ಶಿವಂ ಭುವನೈಕವಲ್ಲಭಂ
ಗುರು ಸಕಲಾಮರಗೇ ಶಬರಾಕೃತಿಯಿಂ ಮದನುಗ್ರಹಾರ್ಥಮಿ
ಪರಿ ನಡೆತಂದನಲ್ತೆ ತಸದುಬೈಗದುಧ್ಯುಮೆ ನೆತ್ತಿವತ್ತೆ ಸೈ
ತಿರದೆ ಮರುತ್ತನಂದಳೆದಿರ್ಚಿದನೆನ್ನವೊಲಜ್ಜನಾವನೋ
ಎಂದು ಬಗೆದಾಗಳ್

ಪಡೆದಿರೆದಂತೆ ಪಾರಿತೆದೆ ಪೌನ್ವನೆ ಜುಮ್ಮನೆ ಮೈನವಿಪೋದ
ಳ್ಳಿಡಿಕಿರಿದತ್ತು ಘರ್ನುಜಲಮುಣ್ಣಿದುದಂಗದೊಳಾಗ್ರಹಗ್ರಹಂ
ಕಡೆದೊಲಗಿತ್ತು ಕೌತುಕರಸಂ ಬಗೆಯುವಿದುದುತ್ಸವಂ ಮಡ
ಲ್ತಡರ್ದುದು ಭೀತಿ ಬೇರ್ವರಿದುದೇಳ್ಗೆಯನಾಳ್ವುದು ರಾಗಸಂಪದಂ

ಬೀತುದು ಬಿಂಕಮೋಡಿದುದು ಮೂಢತೆ ಮೂಡಿದುದಶ್ರುಕಣ್ಣಳೊ
ಳ್ಳಾತುದು ಭೀತಿವಲ್ಲರಿ ಮನೋಗದಮುಂ ತರಿಸಂದು ನಿಂದುದು
ದ್ವೈತಮಹಾದ್ವೈತಂ ಮನದೊಳಂಗದೊಳಾಯ್ತು ವಿವರ್ಣವೃತ್ತಿ ಚಿಂ
ತಾತುರನಾಗಿ ಬೆಳ್ಳಡಸಿ ಬೇವಸಮಂ ತೆಳೆದಂ ಧನಂಜಯಂ

ಉಳಿವೆಳಗು ಸಂಜೆ ನಸು ಮು
ಬಳುದರ್ಬಂಬರದಂತೆ ತಿಳಿವು ರಾಗಂ ನೆಗಳ್ಳು
ಮೃಳಮನೊಳಕೊಂಡ ಬಗೆಯಿಂ
ತಳವೆಳಗಾಗುತ್ತೆ ಪಾರ್ಥನಂದಿಂತೆಂದಂ

ತಿಳಿದೆನೆ ಶಂಭುವೆಂದು ಬಹುಬಾಣದಿನೆಚ್ಚೊಡೆ ತಾಗದಂದದೇಂ
ತಿಳಿದೆನೆ ದಿವ್ಯಮಾರ್ಗಣದಿನಾನಿಸೆ ತಳ್ಳದೆ ನುಂಗಿದಂದದೇಂ
ತಿಳಿದೆನೆ ಕೈಯ ಚಾಪಮನಡಾಯುಧಮಂ ಸೆಳೆದೀಳ್ವುಕೊಂಡೊಡಂ
ತಿಳಿವೊಳಸಾರ್ದುದಕ್ಕುಟ ಪುರಾಕೃತಕರ್ಮದ ಪೆರ್ಮೆಯೆಂತುಟೋ

ಆವನ ಮಾಯೆಯಿಂ ತ್ರಿಜಗಮಾದುದು ಸೂರ್ಯಸುಧಾಕರ ಪೊದ
ಳ್ವಾವನ ತೇಜದಿಂ ಬೆಳಗುವರ್ಭುವನೋತ್ಕರರಕ್ಷೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮೇ
ಣಾವನಧೀನಮಾವನೊಳೆ ತೋರ್ಪುದು ವಿಶ್ವಮಿದೆಂದುಮಾಮಹಾ
ದೇವನೊಳಾಹವಂಗಡೆನಗದ್ಭುತಮೇನನೆಂದಪೆಂ

ಶಿವಶಿವ ಸಲ್ಪದೇ ಸಮರಮಿಂತೆನಗದ್ವಯನೊಳ್ಳಹೇಶನೊ
ಳ್ಳವಹರನೊಳ್ಳಹಾಮಹಿವನೊಳ್ ಜ್ವಲನಾಕ್ಷನೊಳ್ಳಕ್ಷಯಾಂಗನೊ
ಳ್ಳವಿದಿತನಾದಬಿಂಸುಕಳೆಯಂ ಮಿಗೆ ಮಾರಿದನೊಳ್ ಶ್ರುತಿಶ್ರುತಿ
ಸ್ತವನಕತೀತನೊಳ್ಳಗದಜೀವರನಾಡಿಪ ಸೂತ್ರಧಾರನೊಳ್

ಅಂಗುಟದಿಂ ರಸಾತಳಕೆ ಮೆಟ್ಟಿದನಾ ದಶಕಂಠನಂ ಮಹಾ
ಸಂಗರದೊಳ್ವಿಭಂಗಿಸಿದನಂತಸುರರ್ಕಳನಾರ್ದು ಸುಟ್ಟನಾ
ರ್ಪಿಂ ಗಗನಸ್ಥಿತಾಸುರಪುರತ್ರಯಮಂ ಸದೆದಂ ಕೃತಾಂತನಂ
ತುಂಗಪರಾಕ್ರಮಂ ಗಿರಿಶನೀತನೊಳೆಂತುಟೊ ಗೆಲ್ಲಲುಜ್ಜುಗಂ

ಹರಹರ ತಾಕ್ಷ್ಯನೆತ್ತ ಫಣಿಯೆತ್ತ ಮಹಾವನವಹ್ನಿಯೆತ್ತ ಕಾ
ಳ್ಳರಮುಮದೆತ್ತ ವಜ್ರಧರನೆತ್ತ ಧರಾಧರಮೆತ್ತ ಮತ್ತಕೇ
ಸರಿಪತಿಯೆತ್ತ ವಸ್ಯಗಜವೆತ್ತ ಪೊಣಕೆಗವೆಂತು ನಿಲ್ವವಾ
ಪರಿ ಜಗದೇಕದೇವಶಿವನೆತ್ತ ಧನಂಜಯನೆತ್ತ ಧಾತ್ರಿಯೊಳ್

ಎಂದಿಂತು ಚಿಂತಿಸುತ ಪಲ
ವಂದದೆ ಬಗೆನೊಂದು ಹಂಮದಂಬೋಗಿರೆ ಪಾ
ರ್ಥಂ ದಯೆಯಿಂದವನಿರ್ವೆಡೆ
ಗಿಂದುಧರಂ ತಳರ್ದು ತಣ್ಪುವೀರಿದನಾಗಳ್

ಪೊಗೆಯಳಿದಗ್ನಿಯಂತೆ ಮುಗಿಲೋಡಿದ ಭಾಸ್ಕರನಂತೆ ಪೂಯೆಮೈ
ದೆಗೆದ ನಿಜಾತ್ಮನಂತಿರೊರೆಯುರ್ಚಿದ ಕೂರಸಿಯಂತೆ ಕಾಂತಿ ಕೈ

ಮಿಗೆ ಶಬರಾಂಗಮಂ ತೊರೆದು ಪೂರ್ವನಿಜಾಕೃತಿವೆತ್ತಲಂಪಿನಿಂ
ಸೊಗಯಿಸುತಿದನಾಗಮಶಿರಂ ಪೊಗಳುತ್ತಿರೆ ಚಂದ್ರಶೇಖರಂ

ರವಿಕೋಟಿದ್ರೋತಮೆತ್ತಂ ತೊಳಗೆಶಶಿಕಳಾಸ್ವರ್ದುನೀಜೂಟನಂಗೋ
ಧ್ವವಭಸ್ಮಾಲಿಪ್ತನಕ್ಷಿತ್ರಯಕಲಿತನನಂತಾಹಿಭೂಷಂ ಮಹಾಕೃ
ತ್ತಿವಸಿನಂ ಪಂಚವಕ್ತ್ರಂ ದಶಭುಜನಸಿತಗ್ರೀವನೊಲ್ಲೊಪ್ಪಿದಂ ಟಂ
ಕವರಾಭೀತಿತ್ರಿಶೂಲಾದ್ಯುಪಲಸಿತಕರಂ ದಿವ್ಯರೂಪಂ ಮಹೇಶಂ

ಎಳನೇಸರ ಬಿಂಬದ ಕೆಂ
ಬೆಳಗಂ ತೆಗಳ್ಳಲರ್ಧ ದಾಸಣದ ಪೊಸಕೆಂಪಂ
ಪಳಕೈದು ವಾಮದೇವೋ
ಜ್ವಳವದನಂ ಸೊಗಯಿಸಿದುದಗಜಾಧನನಾ

ಅಲರ್ಧ ಪೊಸಕರ್ಣಿಕಾರದ
ಸುಲಲಿತನವಕನಕಕಂಜಕೆಂಜಲ್ಪದ ಮಂ
ಜುಲರುಚಿಯಂ ಪಳದಿಸೆದುದು
ವಿಲಸಿತತತ್ಪರುಷವಕ್ತ್ರಮಹಿಕುಂಡಲನಾ

ಎಳಮುತ್ತಿನ ಶಂಖದ ಬೆ
ಳ್ವೆಳಗಂ ಮುಕ್ಕುಳಿಸಿದಂತೆ ತೊಳತೊಳಗುವ ಸೈ
ಪಳವಡೆ ನಯನತ್ರಯಮಂ
ಜುಳಮಿಶಾನಾಸ್ಯಮೊಪ್ಪಿದುದು ಶಶಿಧರನಾ

ಬೆಮರ್ದ ಕಳೇವರಂ ಸುರಿವ ಸಂತಸಗಂಬನಿ ತಳ್ತ ಕಂಪನಂ
ಸಿಮಿದ್ವೇವಂಗರೋಮತತಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿರೆ ತಳ್ತದೆಳ್ಳದ ಸಂ

ಭ್ರಮದ ಪೊದಕ್ಕೆಯಿಂ ಮುದದ ಪೆಚುಗೆ ಸಂದಣಿಗೊಳ್ವಿನಂ ಪದಾ
ಬ್ಜಮನಮದೊಪ್ಪಿಮಾಳಿ ಮಣಿದಂಮಹಿಯಂತನುಸೋಂಕೆ
ಪಾಂಡವಂ

ಅಂತೆರಗಿ ಸರಜಂ ಸಂಜೀವನಮಂ ಸವಿದಂತೆ ಬಡವಂ ಕಡವರಂ
ಕಂಡಂತೆ ಕಡಲೊಳಾಳ್ವಂ ತೆಪ್ಪಮನಸ್ಸಿದಂತೆ ಜಾತ್ಯಂಧಂ ಕಣ್ಣಡೆದಂತೆ
ನಿರತಿಶಯ ಸಂಮದಮನೊಳಗೊಂಡು ಕರಾರವಿಂದಂಗಳಂ ಪಣಿಯೊಳ
ಮರ್ಚಿನಿದು

ಪದತಳದೊಳ್ಳೊಡಂಕೆಪರಿದಾಡಿಪ್ಪಾಳ್ವೆಸೆವಂಗದೇಶದೊಳ್
ಪದೆದುರದಲ್ಲಿಸೈವರಿದು ಮಂಜುಳಕಂಠಮನಸ್ಸಿ ವಕ್ರಪ
ದ್ಯದೊಳೆಡೆಗೊಂಡ ಸುತ್ತಿಸುಳಿದಾಡಿಬಳ್ಳಲ್ಪು ಸರಿತ್ಸುಧಾಂಶುಗಳ್
ಪುದಿದ ತದೀಯಮೌಳಿಯೊಳೆ ವಿಶ್ರವಿಸಿದುದು ದೃಷ್ಟಿ ಪಾರ್ಥನ

ಅಂತು ಸಡಗರದಿನವನಭವನನಭೀಕ್ಷಿಸಿ

ಜಯ ಜಗದೀಶ ದೇವ ಜಯ ಚಿನ್ಮಯರೂಪ ಜಯಾದ್ರಿಜಾಕುಚ
ದ್ರಯಃಹರಿಚಂದನಾಂಕ ಜಯನಿರ್ಜಿತಪಾಶ ಜಯಾಗಮಾಂತಸಂ
ಚಯನುತಪಾದಪದ್ಮ ಜಯಭೂಧರಧರ್ಮ ಜಯಾಶ್ರಯಾಶಸಂ
ಶ್ರಯನಿಜಫಾಲನೇತ್ರಜಯನಿರ್ಜರಪೂಜ್ಯಜಯಾಂತಕಾಂತಕಾ

ಭಕ್ತಕುಟುಂಬಿ ಭಕ್ತಜನವತ್ಸಲ ಭಕ್ತಭವಾದ್ರಿಶಂಬ ಸ
ದ್ಭಕ್ತಸಹಾಯ ಭಕ್ತಸಃಖಸಿಂಧುಸುಧಾಕರ ಭಕ್ತಪಾಲನೋ
ದ್ಯುಕ್ತ ನಿರೀಹ ಭಕ್ತಪರಮೋಕ್ಷದ ಭಕ್ತಮನಸ್ಸರೋಜಸಂ
ಸಕ್ತ ಮರಾಳ ಭಕ್ತಪರಿಷದ್ವಿಪದರ್ಣವ ಕುಂಭಸಂಭವ

ಚಲಚಿತ್ತಂ ಜಾಡ್ಯವೃತ್ತಂಚಪಲಮತಿಮದಾಂಧಂಮಹಾ
ಮೋಹಮೂರ್ಛಾ

ವಿಲನಾಶಾಪಾಶಬದ್ಧಂ ಕುಟಿಲನಧಮನಾದೆನ್ನೊಳಾರೈವುದಾನಿ
ರೈಲಭಕ್ತಿಜ್ಞಾನಭಾಸ್ವದ್ಗುಣಗಣಮನುವಾನಾಥ ಸರ್ವಾಪರಾಧಂ
ಗಳನೀಗಲ್ಪದ್ವಿದಂತುಂ ಮರೆ ಪೊರೆ ಪುರುಳಿಲ್ಲಮೆನ್ನೊಳ್ಳುರಾರೀ

ಅರಿದರಿದುಂಮತಿಭ್ರಮಿತನಾದ ಮದಾಂಧಕನಾನೆ ಕಂಡುಕಂ
ಡೆರಗದ ಕೂಳನಾನೆ ಕುರಿವಾನಿಸನಾನೆ ಕುಬುದ್ಧಿಯಾನೆ ಕ
ಟ್ಟರಿಕೆಯ ದುಷ್ಕನಾನೆ ಮರೆ ದೇವ ಮದೀಯಶತಾಪರಾಧಮಂ
ಮರೆ ಕರುಣಾಬ್ಧಿ ನಿನ್ನ ಸುಗುಣೋನ್ನತಿಯಿಂ ಭುವನೈಕವಲ್ಲಭ

ಸಕಲಾಧಿಷ್ಠಾತ್ಮನೀನೆ ಪ್ರಕೃತಿಮಹದಹಂಕಾರಮುಂನೀನೆ ನಿತ್ಯಂ
ಸಕಲಾತ್ಮಂಸೂರ್ಯೈಶ್ವಾನರರಧಿಗತವಿಶ್ವಾತ್ಮನುಂ ಶೈಜಸಂ ಪಾ
ಜ್ಞಕನಾದಂನೀನೆ ದೇಹೇಂದ್ರಿಯಮಸುಕರಣಂಭೂತಮುಂನೀನೆತತ್ಸಾ
ಕ್ಷಿಕಸಾಕ್ಷಾದ್ಭ್ರಮಮುಂಸರ್ವಮುಮೆಲೆಪೆರರಾರ್ನೀನಿವಿಶ್ವಾಧಿನಾಥಾ

ಎಂದು ಪರಮೋತ್ಸವದಿಂ ಸನ್ನತಿಗೆಯ್ದು ಮತ್ತಮಿರದೆ

ಅತಿಕೋಪಾತುರನಾಗಮಾಳ್ವತಪಮಂನೀಗಾಡಿ ಮುಂ ಬಿಳ್ಳ ಸ
ಕ್ಷತಕಾಯೋಗ್ರವರಾಹಮಂ ಸದೆದದಂ ಕೊಳ್ಳಾಸೆಯಿಂದಜ್ಞತಾ
ಸ್ಥಿತವೆತ್ತಿಚ್ಚು ಶರಂಗಳಿಂ ಪೊಣರ್ದೆನೆನ್ನಿಂ ದ್ರೋಹಿಯಾವಂ ಜಗ
ತ್ಪತಿ ನಿನ್ನಿಂ ವರನಾವನೀಭುವನದೊಳ್ಳೇವಂ ಕ್ಷಮಾಸಂಯುತಂ

ಎಂದು ಧೈನ್ಯದೋರಿ ಭಯಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂ ಮಗುಳ್ಳು ದಂಡ
ಪ್ರಣಾಮ ಮಂಗೈದು ಪದಯುಗಮಂ ತೆಗೆದುಬಿಗದಪ್ಪಿನೆತ್ತಿಯೊಳ್ಳೊತ್ತು

ಮಣಿವಮರಲ್ಪನೋಡುವಕಡಂಗುವಪೊಂಗುವಸುತ್ತಿಬರ್ಪ ರಿಂ
ಗಣಗುಣಿದಾರ್ದುಸಾರ್ದುನಲವೆಚ್ಚುವತೂಗುವಬೀಗುವಳ್ಳಿ ಸಂ
ದಣಿಗೊಳಿಸಾಡುವಾಡುವಕರಂನುತಿಗೆಯ್ದು ಪದಾಬ್ಜಪೂಜೆಯಂ
ತಣಿಯದೆ ಮಾಳ್ವಸಂಭ್ರಮವದೇಂಬಗೆಗೊಂಡುದೊಪಾಂಡು
ಪುತ್ರನಾ

ಪಾರ್ಥನ ಸಮುನ್ನತಭಕ್ತಿ ಭಾವಕ್ಕೆ ಭವಾನೀರಮಣಂ ಮೆಚ್ಚಿ
ಮನಂದಂದು

ಪದೇಮದರ್ಪಿಸಿದಂ ಗುಹಗಜಾಸ್ಯರನಪ್ಪುವ ತೋಳ್ಗಳಿಂದ ಮಾ
ಣದೆ ನರನಂ ವೃಡಂ ಪರಸಿದಂ ನಿಗಮಂಗಳಪೆತ್ತ ಬಾಯ್ಗಳಿಂ
ಮುದಮಲರ್ವಂತೆ ಮೈದಡವಿದಂ ವರವೀವ ಕರಾಬ್ಬದಿಂದೆ ನೋ
ಡಿದನಖಿಳಾಘಮಂ ತೆಮರ್ವ ಕಣ್ಣಳಿನಾನರನೇಂ ಕೃತಾರ್ಥನೋ

ಅಂತು ಮನ್ನಿಸಿಮತ್ತಮಿರದೆ

ನಿನ್ನ ಕಟಾಕ್ಷಮಂತ್ರಮೆನಗೆಚ್ಚಶರಾವಳಿ ಪುಷ್ಪಸಂಚಯಂ
ನಿನ್ನ ಸರೋಷವೀಕ್ಷಣದದೀಧಿತಿದೀಪಿಕೆಯರ್ಚನೋಚಿತಂ
ನಿನ್ನ ಧನುರ್ಲತಾಹತಿಯಬಾಸುಳಿಪೂಗಳಮಾಲೆಯೊಚ್ಚತಂ
ನಿನ್ನ ಯಮುಷ್ಟಿಯುಧ್ಧಮದುಮತ್ಪದಪೂಜೆನಿಜಂಧನಂಜಯಾ !

ಎಂದು ಕೃಪಾಪಾಂಗದಿನಭೀಕ್ಷಿಸಿ

ಇದುನಿನ್ನವರಶರಾಸನ

ಮಿದುಶರಮಿದುಖಡ್ಗಮಿಂತಿದಂಪಿಡಿಯೆಂದಾ
ಮದನರಿಪುವಿತ್ತುಮುಂಕೊಂ
ಡುದನಾವುದುನಿನ್ನ ಭೀಷ್ಮಮದನೊರೆಯೆಂದಂ

ಆಗಳಿಜೇಷ್ಟಲಾಭಮುದಿತಾಂತಃಕರಣಂಪುರಂದರನಂದನಂಪುರಹ
ರನ ಪೊರೆಯೊಳಿಸೆವಕರುಣಾರಸ ಭರಿತಿಯಂ ಗಿರಿತನುಜೆಯಂ ಕಂಡು
ಸಾಷ್ಟಾಂಗಮೆರಗಿ ನಿಂದುಕರಾಂಜಲಿವೆರಸಿ

ನಾತೆ ಮಹೀಧ್ರಜಾತೆ ಜಗದಂಬಿಕೆ ಜನ್ಮವಿದೂರೆ ಶಂಭುಸಂ
ಪ್ರೀತೆ ಸದಾವುನೀತೆ ಶಶಲಕ್ಷ್ಮಕಳಾಧರಸರ್ವಲೋಕವಿ
ಖ್ಯಾತೆ ಕೃಪಾಸಮೇತೆ ಕರಖಡ್ಗನಿಶ್ಚಿತ್ತಮದಾಂಧದೈತ್ಯಸಂ
ಘಾತೆ ಭೃತಾಂಗಜಾತೆ ಶರಣಾಗಮರಾರ್ಚಿತಪಾದಪಂಕಜೇ

ಕಮಲಭವಾಂಡಕೋಟಿಗಳನೇಕನಿಜಾಂಶದೆ ಸೆತ್ತು ಮೇಣವಂ
ಪ್ರಮದದಿನೋವಿ ಚಿದ್ಗಗನರೂಪದಿನಾಂತರಬಾಹ್ಯದೊಳ್ಳನಾ
ಕ್ರಮಿಸಿ ಮುಸುಂಕಿ ಸಂಹರಿಸುತಂತ್ಯದೊಳದ್ವಯನಾದಬೊಮ್ಮದೊ
ಳ್ಳನುರಸವಾಳ್ವನಿನ್ನಿರವನಾರ್ಸಲೆ ಪೇಳ್ವರೊ! ಸರ್ವಮಂಗಳೆ

ಎಂದು ಸಂದಣಿಸಾನಂದದಿಂ ಸನ್ನುತಿಗೆಯ್ದು ಕರ್ಣರಿಪುವನ
ಪರ್ಣ ಪೂರ್ಣ ಕೃಪೆಯಿಂದಭೀಕ್ಷಿಸಿ

ಬಾರೆಲೆ ಪದ್ಮಲೋಚನನಮೈದುನ ಪಾಂಡವ ನಿನ್ನಭಕ್ತಿವಿ
ಸ್ತಾರಮಿಂದಿತ್ತು ದೆನ್ನಬಗೆಗುತ್ಸವಮಂ ಪಿಡಿ ಕೊಟ್ಟಪೆಂಭವ
ದ್ವೈರಿನಿಕಾಯಮಂಕ್ಷಣದೊಳದ್ವಿಪಬಾಣಮನೆಂದು ಸದ್ಗುಣಾ
ಧಾರೆ ಧರಾಧರೇಂದ್ರಸುತೆಯಿತ್ತಳುದಾರತರಾಂಜನಾಸ್ತ್ರಮಂ

ನೊದಲೊಳಿದೊಂದುಪತ್ತುತೊಡುವಲ್ಲಿಶತಂ ಬಿಡುವಲ್ಲಿ ಸಾಸಿರಂ
ಪದಮಿಡುವಲ್ಲಿವೈರಿಶರಸಂಹತಿಯಂತರಿವಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಮ
ಗ್ಗದಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ ಸವರಾಂಗಣದೊಳ್ಳಣನಾವಿಹೀನಮು
ಪ್ಪುದು ರಿಪುವ್ಯಂದಮಂತವಿಸಿನಿನ್ನೆಡೆಗೆಯ್ದು ಗುಮಾಮಹಾಶರಂ

ಎಂದೊರೆದುಕರುಣಿಸುತೆ ಗಿರಿ
ನಂದನೆ ಭುವನೈಕಮಾತೆಜಯಮಂಪಡೆ ನೀಂ
ಕಂದ! ಸಮರಾಂಗಣದೊಳೆನು
ತಂದಮರಪೊರ್ಗಳೆಪರಸಿದಳ್ಳಾಂಡಿವಿಯಂ

ಅಂಬರದೊಳ್ಳಯಧ್ವನಿವಿಜೃಂಭಿಸಿದತ್ತು ಪೊದಳ್ಳುಘೇವುಘೇ
ಯೆಂಬರವಂ ಸುರಪ್ರಕರದೊಳ್ಳೆಗಲ್ಲತ್ತು ಮಹಾನಕಸ್ತನಾ
ಡಂಬರನೊಪ್ಪೆಸೂಸಿದುದು ಪೂಮಳೆಶಂಕರನಂಘ್ರಿಯೊಳ್ಳಹ
ಸಾಂಬ್ರಕಸೂನುಗಾದುದು ಮನೋರಥಸಿದ್ಧಿಭವಂಮಹೋತ್ಸವಂ

ಷಡಕ್ಷರದೇವ-ಶಬರಶಂಕರನಿಲಾಸ
(೧೬೫೫)

೧೨೬. ಕುಮಾರೋದಯ

ನೆರೆಯೊಳ್ಳೈದಿಲೆ ನಾಣ್ಣಿಪಂತೆ ನಗೆ ತಾರಾನಾರಿಯನೋಡೆ ಬಂ
ದಿರುಳೆನ್ನಂ ಕರದಿಂದೆ ಮುಟ್ಟಿದನಿವಂ ದೋಷಾಕರಂ ವಕ್ರಮಂ
ಭರದಿಂ ಮುಚ್ಚಿದೆನೆಂದಿನಂಗಳಿನಿನಾದವ್ಯಾಜದಿಂ ಪೇಳೆ ತಾ
ವರೆ ಪಾದಾಗ್ರದೆ ನೂಂಕಿದಂ ಮುಳಿದವಂ ವಾರಾಶಿಯೋಳ್ವಂದ್ರನಂ

ದಿನಮಣಿ ನೀನೆಲೆ ! ವನಿತಾ
ಜನಮಣಿಯಾನೆಂದು ಚುಂಬಿಸಿದ ಪೂರ್ವದಿಶಾಂ
ಗನೆಯ ಮುಖಕುಂಕುಮಂ ನೆ
ಟ್ಟನೆ ತಳ್ತಂತೆಸೆದುದರುಣರುಚಿ ದಿನಕರನಾ

ಭುವನಜಭವಾಂಡಭವನಕೆ
ಸವೆದುರುರವಿಬಿಂಬಮೆಂಬ ಬಾಂದಳದೊಳವೊ
ಕ್ಕವಿರಳತದಂಡದ ಬಹಿ
ಸ್ಸುವರ್ಣರುಚಿ ಪರ್ಬಿದಂತೆ ಕೆಂಬಿಸಿಲೆಸೆಗುಂ

ಪರೆದಿರೆ ನುಣ್ಣುರುಳ್ಳೊಸಲೊಳಾಳ್ವರೆ ಕಣ್ಗಡೆ ಕೆಂಪನಿಟ್ಟ ಕ
ತ್ತರಿಯ ಲಲಾಮಮಚ್ಚಳಯದಂತಿರದೊಪ್ಪಿರೆ ಕೇಶಬಂಧಮೊಂ
ದಿರೆ ಶಿಥಿಲತ್ವಮಂ ನಸು ಬೆಮರ್ಮುಖಚಂದ್ರನೊಳುಣ್ಣೆ ಸುಯ್ಯೆಲ
ರ್ತರಹರವಾಂತು ಕೂಸೆ ಸತಿಯುಪ್ಪವಡಂಬಡೆದೊಪ್ಪಿ ತೋರಿದಳಾ

ಮೊಗಸಸಿ ತಿಳಿಜೊನ್ನಮನೊ
ಲ್ದಗುವಂತಿರೆ ತುಳ್ಳೆರದನರುಚಿ ರಮಣಂಗಾ
ವೃಗಲೋಚನೆ ಪೇಳ್ವಳ್ಳುದ
ಮೊಗೆತರೆ ತಾಂ ಕಂಡ ಕನಸನೆಲ್ಲಮನಾಗಳ್

ಕೇಳ್ವದನೊಂದಿನಿಸುಳಿಯದೆ
ತಾಳ್ವತಿಮುದಮಂ ತನೂರುಹಂ ಗುಡಿಗಟ್ಟು
ತ್ತೆಳ್ವರೆ ತನುವೊತ್ತರುಣಿಗೆ
ಪೇಳ್ವಂ ತತ್ತ್ವಮನರಸನಿಂತೆಂದಾಗಳ್

ಕರಿಯಿಂ ಭದ್ರಯುತಂ ಸರೋಜದೆ ಗುಣಾಧಾರಂ ವೃಷಾಧೀಶನಿಂ
ಹರಭಕ್ತಂ ಕಮಳಾಪ್ತನಿಂ ಪ್ರಬಳಶೇಷೋಯುಕ್ತನಾದರ್ಶದಿಂ
ಪರಸಂಪ್ರೀತಿದನಬ್ಧಿಯಿಂದತಿಗಭೀರಂ ಮೇರುವಿಂ ಭೂಮಿಭೃ
ದ್ವರನಬ್ಜಹಿತನಿಂ ಕಳಾಸಿಧಿ ಕುಮಾರಂ ಪುಟ್ಟುವಂ ನಿಶ್ಚಯಂ

ಎಂದ ಮನೋರಮಣನ ಮಾತಂ ಮನದೆಗೊಂಡು ಮನೋರಥಂ
ಕೈಸಾದರ್ಶಂತೆ ನಂಬಿ ನಲವೇರಿ ಮೀರಿ ಪರಮಹರುಷಮನೊಳಕೊಂಡಿ
ರುತ್ತಮಿರೆಯಿರೆ.

ಹೃದಯದೊಳೊದವಿದ ಶಿವಮಂ
ತ್ರದ ಕಳೆ ಸುಮುಹೂರ್ತದೊಳ್ಳವಪ್ರೇರಣೆಯಿಂ
ಸುದತಿಯ ಪುಣ್ಯೋದರದೊ
ಳ್ವದಪಿಂದಿಳಿತಂದು ನೆಲಸೆ ಬೆಳೆದುದ, ಗರ್ಭಂ

ವಳಿಗಲ್ವಂಗಿದುವಾಸ್ಯಮಿಂದುರುಚಿಯಂ ಕೈಕೊಂಡುದಾನಾಭಿ ಗು
ಣೈಳಿದೊಪ್ಪಿತ್ತು ವಿಲಾಸಯಾನಮದು ಮಾಂದ್ಯೆಂಬೆತ್ತು ದಂಭೋಜಕು
ಟ್ಟಳವಕ್ಷೋರುಹದಗ್ರಮಾಳ್ವದೆಳಗರ್ಪಂ ನುಣ್ಣದಿದೇಹದೋ
ಳ್ಳೆಳೆಗೊಂಡತ್ತು ತನೂದರಂ ಬೆಳೆದುದಾತನ್ವಂಗಿಗಾಗರ್ಭದೋಳ್

ತರುಣಮರಾಳಮಂ ತಳೆದು ಕೊರ್ಬಿದ ಕೋಶಮನಾಂತ ಪದ್ಮಿನೀ
ತರುಣಿ ತರಂಗದಿಂ ನೆಗೆವ ಸೀರ್ಪನಿ ತತ್ತರೆ ಭೃಂಗಮಾಲೆ ಮೇ

೧೨೭. ಕುಲವಧು

ಪತಿಭಕ್ತಿಯೊಂದು ಶ್ರೀಪತಿಭಕ್ತಿಯೊಂದಿದ
ರತಿಶಯಕಿನ್ನೆಣೆಯಿಲ್ಲ
ಮತಭೇದವುಂಟು ಮಾಧವಭಕ್ತಿಗಿದಕಾ
ಮತಭೇದವು ಮಗುಳಿಲ್ಲ

ಆದರದೊಡನಂತರಂಗದೊಳಾಣ್ಣನ
ಪಾದವ ಭಜಿಸ ಭಾವೆಯರ
ಪಾದಧೂಳಿಗಳಿಂದೆ ಪಾವನವಹುದೀ
ವೇದಿನಿಯೆನೆ ಮಿಕ್ಕುದೇನು

ಪತಿತರ ಪಾವನವೆನಿಸುವ ಬಲೈಯೊ
ಳತಿಶಯವಡೆದ ತೀರ್ಥಗಳು
ಸತಿಯರ ಪಾದಸಂಸ್ಪರ್ಶದೆ ತಮ್ಮದು
ಷ್ಕುತವ ಕಳೆಯಲೆಳಸುವುದು

ತಡೆಯದೆಲ್ಲೆಡೆಯೊಳು ತಾನು ಬೀಸುವೆನೀ
ಯೆಡರನೇಳಿಪೆನೆಂದೆಲರು
ಸಡಗರದಿಂದೆ ಸಾಧ್ವಿಯರಡಿಸೋಂಕಿದ
ಪುಡಿಯ ಮುಡಿಯೊಳಾನುವುದು

ತೇಜಿಗಳೆಡಹದೆ ತೇರುಡಿಯದೆ ತ
ನ್ನೋಜೆಯುಡುಗದೆ ಭಾಸ್ಕರನು
ಈ ಜಾತಿ ಸಾಧ್ವಿಯರೆಸಕದೇಳಿಗೆಯಿಂದೆ
ತೇಜವಡೆದು ತಿರುಗುವನು

ಮಳೆಗರೆವುದು ಬೆಳೆಪೆರ್ಚುವುದಿಳೆ ತಳ
 ಕೆಳದು ಪೋಗದೆ ತಡೆದಿಹುದು
 ಪಳಿವಿಲ್ಲದ ಪತಿವ್ರತೆಯರ ನಡತೆಯ
 ಬಳದೊಳೆಂಬರು ಬಲ್ಲವರು

ಪರಮಪತಿವ್ರತೆಯರ ಪಾದದರ್ಶನ
 ದೊರೆಕೊಂಡುದೆ ಪುಣ್ಯದಿವಸ
 ಪರಿದಿವರನು ಬಲವರೆ ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣ
 ದಿರವನಿನ್ನೇವಣ್ಣಿವೆನು

ತನ್ನಿನಿಯನ ತಾಯ ತಂದೆಯ ಕುಲಗಳ
 ನುನ್ನತಿಗೆಯ್ದೊಪ್ಪುವಡೆದು
 ಮನ್ನಣೆವೆತ್ತ ಸಾಧ್ವಿಯರ ಮಹಿಮೆಗಳ
 ಸನ್ನತಿಸುವೊಡೆನ್ನಳವೆ

ಇನಂದೆಡೆ ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ
 ವಿವರದ್ದ ಮನೆ ದೇವಭವನ
 ಇವರೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದೇವತೆಯರು ದಿಟವೆಂದು
 ವಿವರಿಸುವರು ವೇದವಿದರು

ಪರಮಪತಿವ್ರತೆಯಿದ್ದ ಬಳಿಯೊಳಾ
 ಸಿರಿರಾಣಿ ಸೇರಿ ಬಂದಿಹಳು
 ಸರಸತಿ ಸಾವಿತ್ರಿಗಾಯತ್ರಿಯರು ಮಾ
 ಪರಿಸರದೊಳು ಬಳಸಿಹರು

ಪಲವು ಸುಕೃತಮಿಂತು ಪರಿಣತವೆತ್ತುದೊ
 ಕುಲದೇಳೆ ಗುಂವು ಕೂಡಿದುದೊ
 ಸಲಿಸರಿಶುದ್ಧ ಸಾಕಾರಮಾದುದೊಯೆನೆ
 ಕುಲವಧು ಕುರುಹುಕೊಂಡಿಹಳು

ಪತಿಭಕ್ತಿರಸಮಿಂತುಬಲಿದುದೊಪರಿಶುದ್ಧ
 ಮತಿಗಿಂತುಮೈದೊರಕಿದುದೊ
 ವ್ರತದೇಳೆಯಿಂತು ಬಿತ್ತರವಡಿದುದೊಯೆನೆ
 ಸತಿಯರು ಜಸವಡೆದಿಹರು

ಹೊನ್ನಮ್ಮ-ಹದಿಬದೆಯ ಧರ್ಮ
 (೧೬೮೦)

೧೨೮. ಸೀತಾ ಪರಿತ್ಯಾಗ

ಅರಸ ಕೇಳಿಸ್ಸಾಮಿತ್ರಿ ವೈದೇಹಿಯಂ ಕೊಂಡು
ತೆರಳುವ ರಥಾಗ್ರದೊಳ್ಳಲಿಸುವ ಪತಾಕೆ ರಘು
ವರನಂಗನೆಯನುಳಿದನೆಂದಡಿಗಡಿಗೆ ತಲೆಗೊಡಹುವಂತಿರಲ್ವೆ
ಪರಮ ದಾರುಣಮಿದೆಂದರಿದಯೋಧ್ಯಾ ಪುರದ
ನೆರವಿ ನೆರವಿಯ ಜನಂ ಗುಜುಗುಜಿಸಿ ಶೋಕದಿಂ
ಕರಗಿ ಕಾತರಿಸುತಿರೆ ಪರಿಸಿದಂ ಕಾಳ್ಕಟ್ಟಿಗೊಂಡನಿಲ ವೇಗದಿಂದ

ಧುರದೊಳಾಂತರನಿರಿದು ಮೆರೆಯಲೇರುವ ರಥಂ
ತರಳೆಯಂ ಕಾನನಕೆ ಕಳುಹಲಡರ್ಪಂತಾಯ್ತು
ಧರೆಯೊಳಾರ್ತರನೆಯ್ವೆ ರಕ್ಷಿಸುವ ಬುದ್ಧಿ ಕೋಮಲಿಯ ಕೊಲೆಗೆಲಸ
ಕಾಯ್ತು

ಕರುಣಮಿಲ್ಲದೆ ಹೊರೆವ ಹರಣಮಂ ಸುಡಲಿ ನಿ
ಷ್ಕುರದೊಳೀ ಕೃತ್ಯಕೆಂತೆಣಿಸಿ ರಾಘವೇ
ಶ್ವರನಿಂತಿದಕ್ಕೆ ಬೆಸಸಿದನೊ ತನಗೆನುತ ಸೌಮಿತ್ರಿ ಮರುಗುತ ನಡೆದನು

ಬಳ್ಳಿರಲ್ಪದು ಮುಂದೆ ಮಾರ್ಗವಂ ದಾಂಟಿದುವು
ಕುಳ್ಳಿದ್ ಮೃಗಮೆದ್ದು ಬಲದ ಕಣ್ಣದಿರೆ ಕಂ
ಡಳ್ಳಿದೆಯಲವನಿಸುತೆ ನೋಡು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ದುರ್ನಿಮಿತ್ತಂಗಳಂ ಪಥದೊಳು
ಡಿಳ್ಳನಾದಪುದೇನೆನ್ನ ಮನಮಿದಕೆ ಮುಂ
ದೊಳ್ಳಿತಾಗಲಿ ರಾಮನಾಯುಷ್ಯಕ್ಕೆಶ್ವರ
ಕುಳ್ಳ ಭುಜ ಬಲಕಸುರರಂ ಗೆಲ್ಲ ರಾಘವಂ ನಮ್ಮಂ ಸಲಹಲೆಂದಳು

ಅನ್ನೆಗಂ ಜಾನಕಿಯ ಕಣ್ಣೆ ತೋರಿತು ಮುಂದೆ
 ಸನ್ನುತ ರಘೂದ್ವಹನ ಕೀರ್ತಿಯೆನೆ ಮೂವಟ್ಟೆ
 ಯನ್ನಡೆದು ಮುಕ್ಕಣ್ಣನಂ ಸಾರ್ದು ಮೂಜಗದ ಪಾಪಮಂ ಮುರಿದು
 ಮುಕ್ಕೆ

ಮುನ್ನೀರುಮಂ ತಾಗಿ ಮೂದೇವರೊಳಗಾದ
 ಮುನ್ನುಳ್ಳ ಮೂವತ್ತು ಮೂಕೋಟಿ ವಿಬುಧರಂ
 ತನ್ನೊಳ್ಳುಳ್ಳುಗಿದರಣಕಿಪ ಪೆಂಪೊದವಿ ಪರಿವ ಬೆಳ್ಳೊನಲ್ದಿವಿಜ ನದಿಯ

ತರತರದ ಕಲ್ಲೋಲ ಮಾಲೆಗಳ ಲೀಲೆಗಳ
 ಬೆರೆಬೆರೆನ ರಾಜ ಹಂಸಾಳಿಗಳ ಕೇಳಿಗಳ
 ಪರಿಪರಿಯ ನೀವೂಗಳಾಕರದ ಶೀಕರದ ನೊರೆಯ ಬೊಬ್ಬಳಿಯ
 ಸುಳಿಯ

ಮೊರೆಮೊರೆದು ಘೂರ್ಮಿಸುವ ಪರಿವುಗಳ ಮುರಿವುಗಳ
 ತಿರುತಿರುಗಿ ಸುಳಿವ ಜಲ ಜಂತುಗಳ ಗೊಂತುಗಳ
 ನೆರೆನೆರೆದು ಮುನಿ ಜನಂ ಸೇವಿಸುವ ಭಾವಿಸುವ ಗಂಗೆಗವನಿಜೆ ಬಂದಳು

ತೆಂಗೆಗಳವುಂಗು ಪನಸ ದ್ರಾಕ್ಷೆ ಜಂಬು ನಾ
 ರಂಗ ಜಂಬೀರ ಖರ್ಜೂರ ಕಿತ್ತಳೆ ಮಾತು
 ಳಂಗ ತಿಂತ್ರಿಣಿ ಚೂತ ನೆಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ವ ಕಪಿತ್ಥಮೆಂಬ ನಾನಾ ತರುಗಳು
 ತೊಂಗುವ ಫಲಾವಳಿಯ ಭಾರಂಗಳಾವಗಂ
 ಪಿಂಗವಿನಿಳಿಗಿಳುಪಬೇಕೆಂದು ಬಾಗಿ ಬಂ
 ದಂಗಮೆನೆ ಕಣ್ಣೆಸೆದುವಿಕ್ಕಲದೊಳಾ ಜಾಹ್ನವಿಯ ತಡಿಯ
 ಬನಬನದೊಳು

ಇಳಿದು ರಥದಿಂದ ಮಂದಾರಿನಿಗೆ ಪೊಡಮಟ್ಟು
 ಬಳಿಕ ನಾವಿಕರೊಡನೆ ನಾವದೊಳ್ಳಂಗಿಯಂ
 ಕಳೆದು ನಿರ್ಮಲ ತೀರ್ಥದೊಳ್ಳಿದು ಸೌಮಿತ್ರಿ ಮತ್ತೆ ಭೂಜಾತಿಸಹಿತ

ಒಳಗೊಳಗೆ ಮರುಗಿ ಬಿಸುಸುಯ್ದು ಚಿಂತಿಸುತ ಮುಂ
ದಳಿದುಗ್ರ ಮೃಗ ಪಕ್ಷಿ ಗುಣದಿಂದ ಘೋರ್ಣಿಸು
ಹಳುವಮಂ ಪೊಕ್ಕನಡಿಯಿಡುವೊಡಸದಳಮೆಂಬ ಕರ್ಕಶದಮಾರ್ಗದಿಂದ

ಇರುಳಂತೆ ಪಗಲಂತೆ ಮುಖದಂತೆ ದಿವಿಯಂತೆ
ವರ ಪಯೋದಧಿಯಂತೆ ಕೈಲಾಸ ಗಿರಿಯಂತೆ
ನಿರುತಮುಂ ಸೋಮಾರ್ಕ ಶಿಖಿ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷ ಹರಿ ನುತ ಶಿವಾವಾಸನಾಗಿ
ಧುರದಂತೆ ಕೊಳದಂತೆ ಕಡಲಂತೆ ನಭದಂತೆ
ಶರ ಪುಂಡರೀಕ ವಿದ್ಯುಮ ಋಕ್ಷಮಯದೊಳಿಡಿ
ದಿರುತಿರ್ದುದಾ ಮಹಾಟವಿ ಜಾನಕಿಯ ಕಣ್ಣೆ ಘೋರತರಮಾಗಿ ಮುಂದೆ

ಅಟವಿಯ ಮಹಾಘೋರ ಗಹ್ವರಂ ಮುಂದೆ ದು
ರ್ಘಟನಾಗೆ ನಡನಡುಗಿ ಭೀತಿಯಿಂ ಸೀತೆ ಸಂ
ಕಟದಿಂದ ರಾಮ ನಾಮಂಗಳುಂ ಜಪಿಸುತೆಲೆ ಸೌಮಿತ್ರಿ ಕಾನನಮಿದು
ಅಟನಕಸದಳಮಪ್ಪುದಿಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮದ
ಜಟಿಗಳುಂ ವಲ್ಕಲವನುಟ್ಟ ಮುನಿ ವಧುಗಳುಂ
ವಟುಗಳುಂ ಶ್ರುತಿ ಘೋಷ ಹೋಮ ಧೂಮಂಗಳುಂ
ಕಾಣೆನೆಂದಳವಳಿದಳು

ಎಲ್ಲಿ ಮುನಿಪೋತ್ತಮರ ಪಾವನದ ವನದೆಡೆಗೆ
ಳೆಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮಂಗಳ ಮಂಗಳಸ್ಥಳಗ
ಳೆಲ್ಲಿ ಸುಹವಿಗಳ ಕಂಪೊಗೆದ ಪೊಗೆದಳೆದಗ್ನಿಹೋತ್ರದ ಕುಟೀರಂಗಳು
ಎಲ್ಲಿ ಪರಿಚಿತವಾದ ವಾದ ವೇದಧ್ವನಿಗ
ಳಲ್ಲಿಗೊಯ್ಯದೆ ದಾರು ದಾರುಣದ ಕಟ್ಟಡವಿ
ಗಿಲ್ಲಿಗೆಕೈತಂದೆ ಸೌಮಿತ್ರಿ ಹೇಳೆಂದು ಜಾನಕಿ ಸುಯ್ಯಳು

ಪಾವನಕೆ ಪಾವನಂ ಮಂಗಳಕೆ ಮಂಗಳಮು
 ದಾವನ ಚರಿತ್ರ ನಾಮಂಗಳಾ ರಾಘವಂ
 ಜೀವನದೊಡೆಯನಾಗಿರಲ್ಪಾತನಂಘ್ರಿಯನಗಲ್ಲು ನಾಂ ಬಂದ ಬಳಿಕ
 ಈ ವನದೊಳಿನ್ನು ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮಂ ಗೋಚರಿಪು
 ದೇ ವನಜದಲರನುಳಿದಾರಡಿಗೆ ಬೊಬ್ಬಳಿಯ
 ಪೂವಿನೊಳ್ಳಧುವುಂಟೆ ಸೌಮಿತ್ರಿ ಹೇಳೆಂದು ಸೀತೆ ಹೊದಕುಳಿಗೊಂಡಳು

ನರ ನಾಥ ಕೇಳವನಿ ಸುತೆ ನುಡಿದ ಮಾತಿಗು
 ತ್ತರವನಾಡದೆ ಮನದೊಳುರೆ ನೊಂದು ರಾಘವೇ
 ಶ್ವರನೆಂದ ಕಷ್ಟಮಂ ಪೇಳ್ವಪೆನೊ ಮೇಣುಸಿರದಿದರ್ಪೆನೊ ನಿಷ್ಕರದೊಳು
 ತರಣಿ ಕುಲ ಸಾರ್ವಭೌಮನ ರಾಣಿಯಂ ಬನದೊ
 ಳಿಸಿ ಪೋದಪೆನೆಂತೊ ಮರಳದಿದೊಡೆ ಸಹೋ
 ದರನದೇನೆಂದಪನೊ ಹಾಯೆಂದು ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಬೆಂದು ಬೇಗುದಿಗೊಂಡನು

ಉಕ್ಕಿದುವು ಕಂಬನಿಗಳಧರೋಷ್ಯಮದಿರಿತಲ
 ಗಿಕ್ಕಿ ತಿರುಪಿದೊಲಾಯಿತೊಡಲೊಳೆಡೆವರಿಯದುಸಿ
 ರೊಕ್ಕುದುರೆ ಕಂಪಿಸಿದುದವಯವಂ ಕರಗಿತೆದೆ ಸೈರಣೆ ಸಮತಿಗೆಟ್ಟುದು
 ಸಿಕ್ಕಿದುವು ಕಂಠದೊಳ್ಳಾತುಗಲ್ಲೆರೆ ಬಿಗಿದು
 ಮಿಕ್ಕು ಮೀರುವ ಶೋಕದಿಂದ ಬೆಂಡಾಗಿ ಕಡು
 ಗಕ್ಕಸದ ಕೆಲಸಮನುಸಿರಲರಿಯದವನೊಯ್ಯನವನಿ ಸುತೆಗಿಂತೆಂದನು

ದೇವಿ ನಿನಗಿನ್ನೆಗಂ ಪೇಳ್ವದಿಲ್ಲಪವಾದ
 ಮಾವರಿಸೆ ನಿನ್ನನೊಲ್ಲದೆ ರಘು ಕುಲೋದ್ಭವಂ
 ಸೀವರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟು ಕಾಂತಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿ ಬಾಯೆಂದೆನಗೆ ನೇಮಿಸಿದೊಡೆ

ಆ ವಿಭುವಿನಾಜ್ಞೆಯಂ ಮಾರಲರಿಯದೆ ಮೆಲ್ಲ
ನೀ ವಿನಿನಕೊಡಗೊಂಡು ಬಂದೆನಿನ್ನೊಯ್ಯೊಯ್ಯ
ನಾವಲ್ಲಿಗಾದೊಡಂ ಪೋಗಿಂದು ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಬಾಪ್ಪ ಲೋಚನನಾದನು

ಬಿರುಗಾಳಿ ಪೊಡೆಯಲ್ವೆ ಕಂಪಿಸಿ ಫಲಿತ ಕದಳಿ
ಮುರಿದಿಳೆಗೊರಗುವಂತೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಮಾತು ಕೆವಿ
ದೆರಿಗೆ ಬೀಳದ ಮುನ್ನ ಹಮ್ಮಿಸಿ ಬಿದ್ದಳಂಗನೆ ಧರೆಗೆ ನಡನಡುಗುತ
ಮರೆದಳಂಗೋಪಾಂಗಮಂ ಬಳಿಕ ಸೌಮಿತ್ರಿ
ಮರುಗಿ ತಣ್ಣೀರ್ದಳಿದು ಪತ್ರದಿಂ ಕೊಡೆವಿಡಿದು
ಸೆರಗಿಂದ ಬೀಸಿ ರಾಮನ ಸೇವೆ ಸಂದುದೇ ತನಗಿಂದು ರೋದಿಸಿದನು

ಒಯ್ಯನರೆ ಗಳಿಗೆಯೊಳ್ಳಣ್ಣೆರೆದು ದೈನ್ಯದಿಂ
ಸುಯ್ಯಲರನುರೆ ಸೂಸಿ ಸೌಮಿತ್ರಿಯಂ ನೋಡಿ
ಕೊಯ್ಯಲೊಲ್ಲದೆ ಕೊಳನಿಂತುಮೆನ್ನಂ ಬಿಡಲ್ ಮಾಡಿದಪರಾಧಮುಂಟೆ
ಕಯ್ಯಾರೆ ಖಡ್ಗಮಂ ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನರಸಿಯಂ
ಹೊಯ್ಯೆಂದು ಪೇಳದಡವಿಗೆ ಕಳುಹಿ ಬಾರೆಂದ
ನಯ್ಯಯ್ಯೊ ರಾಘವಂ ಕಾರುಣ್ಯ ನಿಧಿಯೆಂದಳಲ್ಲಳಂಬುಜ ದಳಾಕ್ಷಿ

ಬಿಟ್ಟನೆ ರಘೂದ್ವಹಂ ನನ್ನನಕಟಕಟ ತಾಂ
ಮುಟ್ಟನೆ ನೆಗಲ್ ಬಾಳಿಗೆ ಸಂಚಕಾರಮಂ
ಕೊಟ್ಟನೆ ಸುಮಿತ್ರಾ ತನುಜ ಕಟ್ಟರಣ್ಯದೊಳ್ಳಳುಹಿ ಬಾರೆಂದು ನಿನಗೆ
ಕೊಟ್ಟನೆ ನಿರೂಪಂ ತಾನೆನ್ನ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟೆ
ಗೆಟ್ಟನೆ ಮನೋವಲ್ಲಭನನಗಲ್ಲಡವಿಯೊ
ಳ್ಳೆಟ್ಟನೆ ಪಿಶಾಚದವೊಲೆಂತಿಹೆನೊ ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಾಯೆಂದೊರಲ್ದಳಬಲೆ

ಎಂದು ಕೌಶಿಕ ಮುನಿಪನೊಡನೆ ಮಿಥಿಳಾ ಪುರಕೆ
ಬಂದು ಹರ ಧನುವನುಡಿದೆನ್ನಂ ಮದುವೆಯಾದ
ನಂದು ಮೊವಲಾಗಿ ರಮಿಸಿದನೆನ್ನೊಳಾನಗಲ್ಲೊಡೆ ತಾಂ ನವದನಲ್ಲದೆ
ಒಂದಿದನೆ ಸೌಖ್ಯಮಂ ರಾಮನೆನಗಾಗಿ ಕಪಿ
ವೃಂದಮಂ ನೆರಪಿ ಕಡಲಂ ಕಟ್ಟಿ ದೈತ್ಯರಂ
ಕೊಂದಗ್ನಿ ಮುಖದೊಳ್ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದನೆನ್ನೊಳಪರಾಧಮಂ ಕಾಣಿಸಿದನೇ

ಕಲ್ಪುಳ್ಳಿಡಿದ ಕಾಡೊಳಂದೆನ್ನನುಪಚರಿಸಿ
ಪಲ್ಲೊರೆದು ಗರ್ಜಪ ವಿರಾಧನಂ ಮರ್ದಿಸಿದೆ
ಬಲ್ಮೆಯಿಂ ನಾಂ ಕಳುಪಿದೊಡೆ ಜನಸ್ಥಾನದಿಂ ಪೋದೆ ರಾಘವನ ಬಳಿಗೆ
ನಲ್ಮೆಯಂ ಮರೆದಪೆನೆ ಸೌಮಿತ್ರಿ ನೀನೆಲ್ಲ
ರೊಲ್ಪೈದುನನೆ ತನಗೆ ಕಾನನದೊಳೆನ್ನನಿರಿ
ಸಲ್ಮನಂ ಬಂದವುದೆ ತಂದೆ ನಿನಗೆಂದು ಕಂಬನಿ ಮಿಡಿದಳಂಬುಜಾಕ್ಷಿ

ತೊಳಪ ನಾಸಿಕದ ನುಣ್ಣದವುಗಳ ಪೊಳೆವ ಕಂ
ಗಳ ತರುಗಿದೆವೆಯ ನಿಡುಪುರ್ಬುಗಳ ಪೆರೆ ನೊಸಲ
ಧಳಧಳಪ ಮಕುಟದ ಕಿವಿಯ ಮಕರ ಮಂಡಲದ ಕೋಮಲಿತ
ಚುಬುಕಾಗ್ರದ
ಲಲಿತಾರುಣಾಧರದ ಮಿರುಗುವ ರದನ ಪಜ್ಜಿತ್ತ
ಗಳ ಸೂಸುವೆಳನಗೆಯ ಮೋಹನದ ಚಿಲ್ವಿನೊ
ಬ್ಬಳಿಯೆನಿಸ ರಾಘವನ ಸಿರಿ ಮೊಗವನೆಂತು ನೋಡದೆ
ಮಾಣ್ಣಿನಕಟಿಂದಳು

ರಾಮನಂ ಭುವನಾಭಿರಾಮನಂ ಗುಣ ರತ್ನ
ಧಾಮನಂ ರಘು ಕುಲೋದ್ಧಾಮನಂ ರೂಪ ಜಿತ
ಕಾಮನಂ ಸತ್ಕೀರ್ತಿ ಕಾಮನಂ ಶರಣ ಜನ ವಾರ್ಧಿಯಂ ಮಿಗೆ ವೆರ್ಚಿಪ

ಸೋಮನಂ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಸೋಮನಂ ಕುವಲಯ
ಶ್ಯಾಮನಂ ನಿಜ ತನುಶ್ಯಾಮನಂ ಘನ ಪುಣ್ಯ
ನಾಮನಂ ಸಂತತಂ ನಾ ಮನಂದಣಿಯೆ ರಮಿಸದೆ ಮಾಣ್ಣಿನೆಂತೆಂದಳು

ರಾಯ ಕೇಳಿಂತಿತು ರಾಘವೇಶ್ವರನ ರಮ
ಣೀಯ ಗುಣ ಮಾಲೆಯಂ ನೆನೆನೆನೆದು ಹಂಬಲಿಸು
ತಾಯತಾಂಬರಿ ಮತ್ತೆ ಮೈಮರೆಯುತೆಚ್ಚರುತ ಪಾವಗಿದ
ಪಸುಳಿಯೊಲಿರೆ

ತಾಯೆ ನಿನ್ನಂ ಬಿಟ್ಟು ಪೋಗಲಾರೆಂ ಪೋಗ
ದೀಯವಸ್ಥೆಯೊಳಿದೊಡಣ್ಣ ನೆಗೆಯ್ದಪನೊ
ಹಾಯೆಂದು ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಶೋಕ ಗದ್ಗದನಾಗೆ ಸೀತೆಮಗುಳಿಂತೆಂದಳು

ತಂದೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ನಿನ್ನೊಳೆಂದೊಡೆನ್ನೇನಹುದು
ಹಿಂದಣ ಜನಸ್ಥಾನದಂದೊಳ್ಪೋಗು ನೀಂ
ಕೊಂದುಕೊಂಬೊಡೆ ತನ್ನ ಬೆಂದೊಡಲೊಳದೆ ಬಸಿರ ದಂದುಗಂ
ಕಾನನದೊಳು

ಬಂದುದಂ ಕಾಣೈನಾನಿಂದು ಕೌಸಲೆಯಡಿಗಿ
ವಂದಿಸಿದಿನಪರಾಧಮೊಂದಮಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನ
ಕುಂದನೆನ್ನಂ ತೊರೆದುದಂ ದೇವಿಗೊರೆವುದೆನುತಂದಳಲ್ಲೆಳ್ಳುಗಾಕ್ಷಿ

ಏಕೆ ನಂದಿಹೆ ಪೋಗು ಸೌಮಿತ್ರಿ ಕೋಪಿಸನೆ
ಕಾಕುತ್ಸ್ಥನಿಲ್ಲಿ ತಳುವಿದೊಡೆ ನೆರವುಂಟು ತನ
ಗೀ ಕಾಡೊಳುಗ್ರ ಜಂತುಗಳಲ್ಲಿ ರಘು ನಾಥನೇಕಾರಿಯಾಗಿರ್ಪನು'
ಲೋಕದರಸೇಗೆಯ್ದೊಡಂ ತನ್ನ ಕಿಂಕರ
ರ್ಬೇಕು ಬೇಡೆಂದು ಪೇಳರೆ ಭರತ ಶತ್ರುಘ್ನ
ರೀ ಕೆಲಸಕೊಪ್ಪಿದರೆ ಹನುಮಂತನಿರ್ದಪನೆ ಪೇಳೆಂದಳಲ್ಲೆಳ್ಳುಬಲಿ

ಆರಿದ್ಯೋಡೇಗೆಯ್ವರಿದು ತನ್ನ ಮರುಳಾಟ
 ಮಾ ರಾವಣನ ತಮ್ಮನೈಸಲೆ ವಿಭೀಷಣಂ
 ಭೀರುಗಳನರಿದಪನೆ ಸೋದರಂಗುರೆ ಮುಳಿದ ಸುಗ್ರೀವನೆಂಬವಂಗೆ
 ಕಾರುಣ್ಯಮಿದ್ವಪುದೆ ಮತ್ತುಳಿದ ಮಂತ್ರಿಗಳ
 ದಾರುಂಟು ಪೇಳ್ವವದೇವರಂ ನೀನೊಪ್ಪಿ
 ಘೋರಾಟವಿಗೆ ಕೊಂಡು ಬಂದೆ ಕಳುವುನೊಡಿನೊರಲ್ದೊಡೇನಹು
 ದಿಂದಳು

ಕಡೆಗೆ ಕರುಣಾಳು ರಾಘವನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ
 ಕಡುಸಾತಕಂಗೆಯ್ವು ಪೆಣ್ಣಾಗಿ ಜನಿಸಿ ತ
 ನೊಡಲಂ ಪೊರೆವುದೆನ್ನೊಳಪರಾಧಮುಂಟು ಸಾಕೆಲ್ಲಿರಲ್ಬೇಡ ನೀನು
 ನಡೆ ಪೋಗು ನಿಲ್ಲದಿರ್ನಿಗೆ ಮಾರ್ಗದೊಳಾಗ
 ಲಡಿಗಡಿಗೆ ಸುಖಮೆಂದು ಸೀತೆ ಕಂಬನಿಗಳಂ
 ಮಿಡಿದಾರ್ತೆಯಾಗಿರಲ್ಸಾಮಿತ್ರಿ ನುಡಿದನಾ ವಿಪಿನದಭಿಮಾನಿಗಳ್ಗೆ

ಎಲೆ ವನಸ್ಥಳಿಗಳಿರ ವೃಕ್ಷಗಳಿರ ವೃಗಂ
 ಗಳಿರ ಶ್ರೀಮಿ ಕೀಟಂಗಳಿರ ಪಕ್ಷಿಗಳಿರ ಲತೆ
 ಗಳಿರ ತೃಣ ಗುಲ್ಮಂಗಳಿರ ಪಂಚ ಭೂತಂಗಳಿರ ದೇವಿಗಳಿರ ಕಾವುದು
 ಎಲೆ ಧರ್ಮ ದೇವತೆ ಜಗಜ್ಜನನಿ ಜಾಹ್ನವಿಯೆ
 ಸಲಹಿಕೊಂಬುದು ತನ್ನ ಮಾತೆಯಂ ಜಾನಕಿಯ
 ನೆಲೆ ತಾಯೆ ಭೂದೇವಿ ನಿನ್ನ ಮಗಳಿಹಳೆಂದು ಸಾಮಿತ್ರಿ ಕೈಮುಗಿದನು

ಮಾಳ್ಳೆಯಿನ್ನಾವುದಿಬ್ಬಿಯಾಗಿ ತನ್ನೊಡಲ
 ಸೀಳ್ಕೆಡಹ ಬೇಡವೇ ಧರಿತ್ರಿಯೊಳ್ಳಿಷ್ಕರದ
 ಬಾಳ್ಕೆಯಂ ಸುಡಲೆನುತ ದೇವಿಯಂ ಬಲವಂದು ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ನಮಿಸಿ
 ಬಳಿಕ

ಬೀಳ್ಕೊಂಡು ನಡೆಯಲೈ ಹಿಂದುಹಿಂದಕೆ ಮನಂ
ನೀಳ್ಕುಳಿಗೊಳಲೈಂದುಮಗಲದಣ್ಣನ ಕಡೆಗೆ
ದೂಳಾಪ್ಪಯದೊಪ್ಪತ್ತಿ ಪೊರಪ್ಪ ಸೀತೆಯ ಕಡೆಗೆ ತೂಗುಯ್ಯಲೆ
ಯೊಲಾದನು

ನಡೆಗೊಳಲ್ಕುಂಡು ಬಾಯಾರ್ವಳಂ ಚೀರ್ವಳಂ
ಕಡಲಿಡುವ ಕಂಬನಿಯೊಳಾಳ್ವಳಂ ಬೀಳ್ವಳಂ
ಪುಡಿಯೊಳ್ಪೊರಪ್ಪ ಬಸವಳವಳಂ ಸುಳಿವಳಂ ಭರತಾಗ್ರಜನನಗಲ್ಪ
ಅಡಿಗಡಿಗೆ ತಿರುತಿರುಗಿ ನೋಡುವಂ ಬಾಡುವಂ
ಬಿಡದೆ ಬಿಸುಸುಯ್ಯ ಬೆಂಡಾದಸಂ ಪೋದಸಂ
ಪೊಡೆಮರಪ್ಪಂ ನಿಲ್ವನಳಲುವಂ ಬಳಲುವಂ ಬಟ್ಟಿಯೊಳ್ಪಟ್ಟಿಗಿಟ್ಟು

ತಾಯನೆಳಗರು ಬಿಚ್ಚುವಂತೊಯ್ಯನೊಯ್ಯನ
ತ್ಯಾಯಾಸದಿಂದಗಲ್ಪಮರ ನದಿಯಂ ದಾಂಟಿ
ರಾಯ ಕೇಳ್ ದುಃಖಾರ್ತನಾಗಿ ಸೌಮಿತ್ರಿ ಸಾಗಿದನತ್ತಲವಳಿತ್ತಲು
ಬಾಯಾರಿ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ತಲೆ ಮರಸ
ಲಾಯೆಂದೊರಲ್ಪ ಭಯ ಶೋಕದಿಂದಸವಳಿದು
ಕಾಯಮಂ ಮರೆದವನಿಗೊರಗಿದಳ್ಳೂಲಮಂ ಕೊಯ್ದೆಳೆಯ ಬಳ್ಳಿಯಂತೆ

ಅರಸ ಕೇಳಲ್ವರ್ದ ಪಕ್ಷಿ ವೃಗ ಜಂತುಗ
ಳ್ಳರಣಿಸುತೆಯಂ ಬಳಸಿ ನಿಂದು ವೈಯುಡುಗಿ ಜೋ
ಲ್ದಿರದೆ ಕಣ್ಣೀರ್ಗರೆದು ನಿಜ ವೈರಮಂ ಮರೆದು ಪುಲೈವುಗಳನೆ ತೂರೆದು
ಕೊರಗುತಿದುರ್ವು ಕೂಡೆ ವೃಕ್ಷ ಲತೆಗಳ್ಳಾಡಿ
ಸೊರಗುತಿದುರ್ವು ಶೋಕ ಭಾರದಿಂ ಕಲ್ಮರಂ
ಕರಗುತಿದುರ್ವು ಜಗದೊಳುತ್ತಮರ ಹಾನಿಯಂ ಕಂಡು ಸೈರಿಸುವರುಂಟೆ

ನೊರೆಯಲೊಲ್ಲವು ತುಂಬ ಕುಣಿಯಲೊಲ್ಲವು ನವಿಲ್
 ಬೆರೆಯಲೊಲ್ಲವು ಕೋಕಿ ನಡೆಯಲೊಲ್ಲವು ಹಂಸೆ
 ಕರೆಯಲೊಲ್ಲವು ಪಿಕಂ ನುಡಿಯಲೊಲ್ಲವು ಶುಕಂ ನಡೆಯಲೊಲ್ಲವು
 ಚಕೋರಿ

ನೆರೆಯಲೊಲ್ಲವು ಹರಿಣಿಯೊಲೆಯಲೊಲ್ಲವು ಕರಿಣಿ
 ಪೊರೆಯಲೊಲ್ಲವು ಚಮರಿ ಮೆರೆಯಲೊಲ್ಲವು ಸಿಂಗ
 ಮರರೆ ಜಾನಕಿಯ ಶೋಕಂ ತನ್ಮುದಂದಾಕೆಯಂಗಮಂ ನೋಡಿನೋಡಿ

ಬೀಸಿದುವು ಬಾಲದೊಳ್ಳಮರಿಗಳ್ಳಮರಮಂ
 ಪಾಸಿದುವು ಕರಿಗಳೆಳದಳಿರ ವೃದು ತಳ್ಳಮಂ
 ಸೂಸಿದುವು ಸಾರಸಂಗಳ್ಳವೃದು ಗರಿಗಳಂ ತೋದು ತಂದಂಬುಗಳನು
 ಆ ಸಿರಿ ಮೊಗಕ್ಕೆ ಬಿಸಿಲಾಗದಂತಾಗಸದೊ
 ಕೋಸರಿಸದಂಚಿಗಳೆರಂಕೆಯನಗಲ್ವಿ ನೆಳ
 ಲಾಸೆ ಗೆಯ್ದುವು ರಾಘವನ ರಾಣಿ ದುಃಖ ಸಂತಪ್ತೆಯಾಗಿರುತಿರಲ್ವೆ

ಸುರ ನದಿಯ ತೆರೆತೆರೆಯ ನಡುನಡುವೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದು
 ಬರಲಾರದಿದೊಡಂ ಮತ್ತೆ ಗಂಗೆಯೊಳಲ
 ದ್ವರವಿಂದ ಗಂಧದತಿಭಾರಮಂ ಪೊರಲಾರದಿದೊಡಂ ಧರಣಿ ಸುತೆಯ
 ಪರಿತಾಪಮಂ ತವಿಸದಿರಬಾರದೆಂದು ತರ
 ಹರದೊಳೊಯ್ಯೊಯ್ಯನೆತ್ತಂದು ಬೀಸಿತು ಸುಖ
 ಸ್ವರುಶ ವಾತಂ ಜಗದೊಳುಪಕಾರಿಯಾದವಂ ತನ್ಮ ನೋವಂ ನೋಳ್ವನೆ

ಪೃಥಿವಿಯಾತ್ಮಜೆ ಬಳಿಕ ಚೇತರಿಸಿ ತನಗಿನ್ನು
 ಪಥವಾವುದೆಂದು ದೆಸೆದೆಸೆಗಳಂ ನೋಡಿ ಸಲೆ
 ಶಿಥಿಲವಾದನಯನದ ದೂಳಿಡಿದ ಮೈಯ ಬಿಡುಮುಡಿಯ
 ವಿಸ್ಮಯನೆಣಿಸದೆ

ಮಿಥಿಲೇಂದ್ರ ವಂಶದೊಳ್ಳನಿಸಿ ರಘು ಕುಲದ ದಶ
ರಥ ನೃಪನ ಸೊಸೆಯಾಗಿಯಕಟ ಕಟ್ಟಡವಿಯೊಳ್
ವೃಥಿಸುವಂತಾದುದೇ ವಿಧಿಯೆಂದು ಹಲುಬಿದಳ್ ಕಲ್ಮರಂ ಕರಗುವಂತೆ

ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ-ಜೈಮಿನಿಭಾರತ

(ಸು. ೧೭೦೦)

೧೨೯. ಲವ-ಕುಶರ ಬಾಲ್ಯ

ಅನ್ನೆಗಂ ಮುಖಕೆ ಯೂಪವನರಸುತಾ ಬನಕೆ
ಸನ್ನುತ ತಪೋಧನಂ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮುನಿವರಂ
ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯವೆರಸಿ ನಡೆತಂದು ಕಾಡೊಳೊರ್ವಳೆ ಪೊಗಲ್ ದೆಸೆಗಾಣದೆ
ಬನ್ನದಿಂ ಬಗೆಗೆಟ್ಟು ಪಾಡಳಿದು ಗ್ರೀಷ್ಮಯುತು
ವಿನ್ನವೆದ ಕಾಂತಾರದಧಿವೇನಿ ತಾನೆನ
ಲ್ಲನ್ನಗದ್ಗದಕಂಠಿಯಾಗಿ ರೋದಿಸುತಿರ್ದ ವೈದೇಹಿಯಂ ಕಂಡನು

ಆರಿವಳಿದೇತಕಿದ್ದಪಳೇ ವನಾಂತರದೊ
ಳಾರೈವೆನಿದನೆಂದು ನಡೆತಂದು ಕರುಣದಿಂ
ದಾ ಋಷಿ ನುಡಿದನೆಲೆ ತಾಯೆನೀನಾವಳೊ ಕಂಡ ಕುರುಸಾಗಿರ್ಪುದು
ಘೋರತರಗಹನಕೊರ್ವಳೆ ಬಂದೆಯೆಂತಕಟ
ಭೀರು ಹೇಳೊ ಬೆದರಬೇಡ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ನಾಂ
ಭೂರಿ ಶೋಕಾರ್ತರಾಗಿದರ್ಲಂ ಕಂಡು ಸುಮ್ಮನೆ ಪೋಪನಲ್ಲಿಂದನು

ಹರುಷಮೊತ್ತರಿಸಿದುದು ಶೋಕವಿಮ್ಮಡಿಸಿದುದು
ಬೆರಸಿದುದು ಲಜ್ಜೆ ಭೂಮಿಜೆಗಂದು ಗದ್ಗದ
ಸ್ವರದಿಂದ ಸೀತೆ ತಾಂ ಲೋಕಾಪವಾದಕಪರಾಧಿಯಲ್ಲದೆ ತನ್ನನು
ತರಣಿಕುಲಸಂಭವಂ ಬಿಟ್ಟನೆಂದೀ ವನದೊ
ಳರಿಸಿ ಪೋದಂ ಸುಮಿತ್ರಾತ್ಮಜಂ ಜೀವಮಂ
ಪರಿಯವೇಳ್ವುದೆ ಗರ್ಭಮೊಡಲೊಳಿಹುದೇನೆನೆಂದೆರಗದಳ್
ಮುನಿಸದದೊಳು

ದೇವಿ ಬಿಡು ಶೋಕಮಂ ಪುತ್ರಯುಗಮಂ ಪಡೆವೆ
ಭಾವಿಸದಿರಿನ್ನು ಸಂದೇಹವಂ ಜನಕಂಗೆ
ನಾವಸ್ಯರಲ್ಲ ನಮ್ಮಾಶ್ರಮಕೆ ಬಂದು ನೀಂ ಸುಖದೊಳಿದೊಡೆನ್ನಿನು

ಅವಾವ ಬಯಕೆಯುಂಟೆಲ್ಲಮಂ ಸಲಿಸಿ ತಾ
ನೋವಿಕೊಂಡಿರ್ಪನಂಜದಿರೆಂದು ಸಂತೈಸಿ
ರಾನಣಾರಿಯ ರಾಣಿಯಂ ನಿಜ ತಪೋವನಕೆ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಕರೆತಂದನು

ಚಿತ್ರಮಯನಾಗಿ ಕಟ್ಟಿತು ಪರ್ಣಶಾಲೆ ಶತ
ಪತ್ರಲೋಚನೆಗೆ ಬಳಿಕಲ್ಲಿ ಋಷಿಪತ್ನಿಯರ
ಮಿತ್ರತ್ವಮಂ ತಳೆದು ವಾಲ್ಮೀಕಿಮುನಿಸನಾರ್ಯಕೆಯಿಂ ಸೀತೆ ತನ್ನ
ಪುತ್ರೋದಯದ ಕಾಲಮಂ ನೋಡುತಿದ್ದಳ್ ಧ
ರಿತ್ರಿಯೊಳ್ ದೃಢಪತಿವ್ರತೆಯರ್ಗೆ ನಿರ್ಮಲ ಚ
ರಿತ್ರಮೆಂತಾದೊಡಂ ವಿಪರೀತಮಾದಪುದೆ ಭೂಸಾಲ ಕೇಳೆಂದನು

ಜಾತಿವೈರಂಗಳಿಲ್ಲದ ಪಕ್ಷಿಮೃಗದ ಸಂ
ಘಾತದಿಂ ಋತುಭೇದಮಿಲ್ಲದ ಲತಾದ್ರುಮ
ವ್ರಾತದಿಂ ಪಗಲಿರುಳ ಶಂಕೆಯಿಲ್ಲದ ಪೂಗೊಳಂಗಳ ವಿಕಾಸದಿಂದ
ಶೀತೋಷ್ಣದಾಸರಿಲ್ಲದ ಸುಸ್ಥಳಂಗಳಿಂ
ಪ್ರೀತಿ ವಿರಹಿತ ದುಃಖಸುಖದ ಜಂಜಡವಿಲ್ಲ
ದಾ ತಪೋವನದೊಳಗೆ ಋಷಿವಧುಗಳೊಡಗೂಡಿ ವೈದೇಹಿ
ಪದುಳಿಸಿದಳು

ಮುನಿವಟುಗಳೆಡೆಯಾಡಿ ಪರಿಚರಿಯಮಂ ನಾಳ್ವ
ರಿನಿದಾದ ವಸ್ತುವಂ ಋಷಿವಧುಗಳಿತ್ತಪರ್
ತಮತಮಗೆ ಸತ್ಕರಿಸುವರ್ ತಾಪಸೋತ್ತಮರ್ ವಾಲ್ಮೀಕಿ
ಸಾದರದೊಳು

ದಿನದಿನಕೆ ಬೇಕಾದ ಬಯಕೆಯಂ ಸಲಿಸುವಂ
ಬನದೊಳಿಂತಿರುತಿರ್ದವನಿಸುತೆ ರಾಘವೇಂ
ದ್ರನ ಚರಣಕಮಲಯುಗಮಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ ಮರೆದವಿಳ
ರಾಜ್ಯಶ್ರೀಯನು

ಅವನಿಜೆಯ ಗರ್ಭಕ್ಕೆ ತುಂಬಿದುದು ನವಮಾಸ
 ದವಧಿ ಬಳಿಕೊಂದಿರುಳು ಶುಭಲಗ್ನದೊಳ್ ಪಡೆದ
 ಳವಳಿಮಕ್ಕಳನುಪಚರಿಸೆ ವಿದಗ್ಧಾಂಗನೆಯರಾ ಸೂತಿಕಾಗೃಹದೊಳು
 ತವಕದಿಂದೈತಂದು ಮುನಿವಟುಗಳುಸುರಲು
 ತ್ಸವದಿಂದ ವಾಲ್ಮೀಕಿಋಷಿ ಬಂದು ನೋಡಿ ಕುಶ
 ಲವದಿಂದ ಸೇಚನಂಗೈದು ಕುಶಲವರೆಂದು ವೆಸರಿಟ್ಟನರ್ಭಕರ್ಗೆ

ದೇಸೆಗಳ್ ಪ್ರಸನ್ನತೆಯೊಳೆಸೆದವಾಗಸದೊಳುಡು
 ವಿಸರಂಗಳೊಪ್ಪಿದುವು ಪೊಸಗಂಪಿಡಿದು ಗಾಳಿ
 ಪಸರಿಸಿತು ತವೆ ಸುಪ್ರದಕ್ಷಿಣದೊಳುರಿದುದಗ್ನಿಜ್ವಾಲೆ ಕಡಲುಕ್ಕಿತು
 ವಸುಧೆ ನಲಿದುದು ತಿಳಿದು ಪರಿದವು ನದಿಗಳಂದು
 ಶಶಿರವಿಗಳುದುಯಿಸಿದರೇಕಕಾಲದೊಳೆನಲ್
 ಶಿಶುಗಳಾಶ್ರಮದ ಮುನಿಗಳ ಕಣ್ಣೆ ಕಾಣಿಸಿದರೊಸಗೆ ಮೂಜಗಕಾಗಲು

ಬಾಲದೊಡಿಗೆಗಳೆಲ್ಲಮಂ ತೊಡಿಸಿ ನೋಡುವಂ
 ಬಾಲಲೀಲೆಗಳನಾಡಿಸಿ ಮುದ್ದು ಮಾಡುವಂ
 ಬಾಲಕರ್ಗಿನಿದಾದ ವಸ್ತುವಂ ನೀಡುವಂ ತನ್ನ ತೊಡೆಮಡಿಲೊಳೆಟ್ಟು
 ಲಾಲಿಸುವನಾವಗಂ ಜಪತಪ ಸದ್ರಾಧಿಗಳ
 ಕಾಲಮಂ ಬಗೆಯದೆ ಮುನೀಶ್ವರಂ ಕುಶಲವರ
 ಮೇಲಣಕ್ಕರೊಳಿದನಾಶ್ರಮದೊಳುತ್ಸವಂ ಪೆರ್ಚಿದುದು
 ದಿನದಿನದೊಳು

ದಶರಥ ನೃಪಾಲಸುತನರಮನೆಯ ಬೆಳುವಿಗೆಯ
 ಶಿಶುಗಳ್ಗೆ ಕಾಂತಾರವಾಸದೊಳ್ ನವೆವ ಕ
 ಕ್ಕಶಮಿದೆತ್ತಣದೆಂದು ಮಿಥಿಳೇಂದ್ರಸಂಭೂತೆ ಚಿತ್ತದೊಳ್
 ಮರುಗದಂತೆ

ವಿಶದಮಾನಸನಾಗಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮುನಿವರಂ
 ಕುಶಲವರನೋವಿದಂ ವಿವಿಧ ವೈಭವದಿಂದ
 ಶಶಿಧರನ ಕಳೆಯ ತೆರದೊಳು ರಾಘವಾತ್ಮಜರ್ ದಿನದಿನಕೆ
 ವರ್ಧಿಸಿದರ್ಯ

ಚೆಲ್ವೆರಡು ರೂಪಾಯ್ತೊ ವಿಮಲತೆ ಕವಲ್ತುದೋ
 ಗೆಲ್ವ ದೆಸೆಯೊಳಗೊಂಡಡರ್ಡುದೋ ಕೀರ್ತಿಯ ಮ
 ಡಲ್ವ ಸುಧೆಯೊಳ್ ದ್ವಿಧಾಕೃತಿಯಾಯ್ತೊ ಸಂತಸದ ಬೆಳಸಿನ ಬೆಳೆದ
 ಪಸುಗೆಯೋ

ಸಲ್ವ ಕುಲದೇಳೆಯ ಸಸಿಯ ಕೋಡೊ ಮೋಹನದ
 ಬಲ್ವನಲ ಸವಡಿಯೋ ಸೊಗಸಿನವಳಿಯ ಫಲವೊ
 ಸೊಲ್ವಡಲ್ ಪೊಸತೆನಲ್ ಕುಶಲವರ್ ಕಣ್ಣೆಸೆದರಾ ಮುನಿಪ
 ನಾಶ್ರಮದೊಳು

ತೊಟ್ಟೆಲೊಳ್ ನಲಿವ ನೆನಮಿಲ್ಲದೆ ನಗುವ ಬಾಯ್ಗೆ
 ಬೊಟ್ಟೆಕ್ಕಿ ಪೀರ್ವ ಪಸಿದರೆ ಚೀರ್ವ ಮೊಲೆಯುಂಬ
 ಪಟ್ಟಿರಿಸೆ ಪೊರಳ್ವೆಂಬೆಗಾಲಿಡುವ ಮೊಳೆವಲ್ಲ ಜೊಲ್ಲುಗೆ ತೊದಳಿಸಿ
 ನುಡಿದ

ದಟ್ಟಡಿಯಿಡುವ ನಿಲ್ವ ತೊಡರ್ವ ಬೇಡುವ ಪರಿವ
 ಬಟ್ಟೆಯೊಳೊರಗುವ ಕಾಡುವ ಕುಣುವ ಲೀಲೆಯಂ
 ನೆಟ್ಟನೆ ಕುಮಾರಕರ್ ತೋರಿದರ್ ಜಾನಕಿಗೆ ವಾಲ್ಮೀಕಿ
 ಮುನಿವರಂಗೆ

ಬಿಡದೆ ಪಾಲ್ವೆರವುದಂ ತಣಿದುಯೋರಗೆ ಮಕ್ಕ
 ಳೊಡನೆ ಧೂಳಾಟ ಮೊದಲಾದ ಲೀಲೆಗಳ ಪರಿ
 ವಿಡಿಯಿಂದೆಸೆವ ಕುಮಾರಗೈ ಮುನಿಪತಿ ಚೌಲಕರ್ಮಂಗಳಂ
 ಮಾಡಿಸಿ

ತೊಡಗಿಸಿದನಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಸಮಂ ಬಳಿಕ ನಡೆ
 ನುಡಿಯಜಾಣ್ಣೆಯ ಕಲೆಯ ರಾಜಲಕ್ಷಣದ ಚಿ
 ಲ್ವಿಡಿದ ಲಲಿತಾಂಗದಿಂ ಕುಶಲವರ್ ಕುಶಲವರ್ಧನರಾಗಿ ರಂಜಿಸಿದರು

ಶ್ರೀಮಾಧವನ ಮನೋಹರದ ಸೌಂದರ್ಯಮಂ
 ಕಾಮಜನಕನ ಕಾಮಿನಿಯ ಲಾವಣ್ಯಮಂ
 ರಾಮಚಂದ್ರನ ರಾಮಣೀಯಕದ ರೂಪಮಂ ತಾಳ್ವೊಗೆದ
 ಸುಕುಮಾರರ
 ಕೋಮಲಾಂಗದ ಸೊಬಗನಭಿವರ್ಣಿಸುವರುಂಟೆ
 ಭೂಮಿಯೊಳ್ ಚೆಲ್ವಿಗೆ ವಸಂತನಂ ಮದನನಂ
 ಸೋಮನಂ ಪಡಿಯಿಡಲ್ ಪುನರುಕ್ತಮಪ್ಪುದೆನೆ ಕುಶಲವರ್
 ಕಣ್ಣೆಸೆದರು

ದ್ವಾದಶಾಬ್ದದ ಮೇಲೆ ಮುನಿಸಂ ಕುಮಾರರ್ಗೆ
 ನೇದೋಕ್ತದಿಂದಲುಪನಯನಂಗಳಂ ಮಾಡಿ
 ಭೂದೇವನಿಕರಕೆ ವಸಿಷ್ಠನೊಳ್ ವರಕಾಮಧೇನುವಂ ಬೇಡಿತಂದು
 ಆದರಿಸಿ ಭೋಜನ ಸುಗಂಧಾಕ್ಷತೆಗಳಿಂದ
 ಲಾದುದತಿ ವಿಭವದಿಂದುತ್ತವಂ ಬಳಿಕ ತರು
 ಣಾದಿತ್ಯಸನ್ನಿಭರ್ ತೊಳಗಿದರ್ ಜಾನರಿಯ ಚಿತ್ತಕಾನಂದಮಾಗೆ

ಸರ್ವಕರ್ಮದ ವಿಧಿಯನಖಿನಿಗಮದ ಕಡೆಯ
 ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಬಗೆಯ ನುಡಿದ ಧರ್ಮದ ನೆಲೆಯ
 ನುರ್ವೀಶ ನೀತಿಗಳ ನಿಶ್ಚಯವನ್ನೆದೆ ಸಾಂಗೋಸಾಂಗವಾಗಿ ಬರಿಸಿ
 ತರ್ವಾಯೊಳಾ ಕುಮಾರರ್ಗೆ ಮುನಿನಾಥಂ ಧ
 ನುರ್ವೇದಮಂ ಶಿಕ್ಷೆಗೈದು ರಾಮಾಯಣವ
 ನಿರ್ವರುಂ ಸಾಡುವಂತೋದಿಸಿದನತಿ ಮಧುರಭಾವದಿಂ ತುದಿ
 ಮೊದಲ್ಗೆ

ಸೀತೆ ನಲಿವಂತೆ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮೆಚ್ಚುವ ತೆರದೊ
ಳಾ ತಪೋವನದ ಮುನಿಗಣವೈದೆ ಕೊಂಡಾಡ
ಲಾ ತರುಣರೀರ್ವರುಂ ಮಧುರ ವೀಣೆಗಳ ಮೇಳಾಪದಾಲಾಪಂಗಳ
ಗೀತದೊಳ್ ಸಂಕೀರ್ಣ ಶುದ್ಧ ಸಾಳಂಗದಿ ಲ
ಯಾತಿಶಯಮೆನೆ ಪಾಡುವರ್ ದೇವನಗರಿಯ ನಿ
ಕೇತನ ಶ್ರೀಪತಿಯ ಚಾರಿತ್ರಮಪ್ಪ ರಾಮಾಯಣವನನುದಿನದೊಳು

ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ-ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ
(೧೭೦೦)

೧೩೦. ಸರ್ವಜ್ಞ ವಚನಗಳು

ಒಬ್ಬನಲ್ಲದೆ ಜಗಕೆ ಇಬ್ಬರುಂಟಿ ಮತ್ತೆ
ಒಬ್ಬ ಸರ್ವಜ್ಞ ಕರ್ತನೀಜಗಕೆಲ್ಲ
ಒಬ್ಬನೇ ದೇವ ಸರ್ವಜ್ಞ

ಚಿತ್ರವನು ನವಿಲೊಳು ವಿಚಿತ್ರವನು ಗಗನದೊಳು
ಸತ್ರಪುಷ್ಪಗಳ ವಿವಿಧ ವರ್ಣಗಳಿಂದ
ಚಿತ್ರಿಸಿದರಾರು ಸರ್ವಜ್ಞ

ಸಜ್ಜನರ ಸಂಗವದು ಹೆಜ್ಜೇನು ಸವಿದಂತೆ
ದುರ್ಜನರ ಸಂಗದೊಡನಾಟ ಬಚ್ಚಲಿನ
ರೊಜ್ಜಿನಂತಿಹುದು ಸರ್ವಜ್ಞ

ಬಲ್ಲವರ ಒಡನಾಟ ಬೆಲ್ಲವನು ಮೆದ್ದಂತೆ
ಅಲ್ಲದಹುದೆಂಬ ಅಜ್ಞಾನಿಯೊಡನಾಟ
ಕಲ್ಲುಹಾದಂತೆ ಸರ್ವಜ್ಞ

ಮಾನಹೀನರ ಸಂಗವೇನು ಕೊಟ್ಟರು ಬೇಡ
ಮಾನವುಳ್ಳವರ ಸಂಗ ತಾ ಸಕ್ಕರೆಯ
ಜೇನು ಸವಿದಂತೆ ಸರ್ವಜ್ಞ

ದಂತಪಂಚ್ಚಿಯ ನಡುವೆ ಎಂತಿಪ್ಪುದದು ಜಿಹ್ವೆ
ಅಂತು ದುರ್ಜನರ ಬಳಸಿನಲಿ ಸಜ್ಜನನು
ನಿಂತಿಹನು ನೋಡ ಸರ್ವಜ್ಞ

ಒಳ್ಳಿದರ ಒಡನಾಡೆ ಕಳ್ಳನೊಳ್ಳಿದನಕ್ಕು
ಒಳ್ಳಿದನು ಕಳ್ಳರೊಡನಾಡೆ ಅವ ಶುಧ್ಧ
ಕಳ್ಳ ತಾನಕ್ಕು ಸರ್ವಜ್ಞ

ಬರೆ ಕಂಡು ಕರೆಯದನ ಬರೆ ಕುಳ್ಳಿರೆನ್ನದನ
ಸರಸ ಸಜ್ಜನಿಕೆ ಇಲ್ಲದನ ಸಖ್ಯವ
ಬೆರಸಲೇ ಬೇಡ ಸರ್ವಜ್ಞ

ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತಡೆ ಇಲ್ಲ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿತಡೆ ಇಲ್ಲ
ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡಿದಡೆ ಇಲ್ಲ ಗುರು ಮುಖವು
ಇದ್ದಲ್ಲದಿಲ್ಲ ಸರ್ವಜ್ಞ

ತಂದೆಗೂ ಗುರುವಿಗೂ ಒಂದು ಅಂತರವುಂಟು
ತಂದೆ ತೋರುವನು ಸದ್ಗುರುವ ಗುರುರಾಯ
ಬಂಧನವ ಕಳೆವ ಸರ್ವಜ್ಞ

ಒಂದೊಂದು ಹನಿ ಬಿದ್ದು ನಿಂದಲ್ಲಿ ಮಡುವಕ್ಕು
ಸಂದ ಸತ್ಪುರುಷರೊಡನಾಡೆ ಪರಬೊಮ್ಮ
ಮುಂದೆ ಬಂದಕ್ಕು ಸರ್ವಜ್ಞ

ಈವಂಗಿ ದೇವಂಗಿ ಅವುದಂತರವಯ್ಯ
ದೇವನು ಜಗಕೆ ಕೊಡುತಿಹನು ಕೈಯಾರೆ
ಈವನೇ ದೇವ ಸರ್ವಜ್ಞ

ಉಣ್ಣೆ ಕೆಚ್ಚಲೊಳಿದ್ದು ಉಣ್ಣದದು ನೊರೆವಾಲ
ಪುಣ್ಯವನು ಮಾಡಿ ಉಣಲೊಲ್ಲದವನಿರವು
ಉಣ್ಣೆಗೂ ಕಷ್ಟ ಸರ್ವಜ್ಞ

ಉಳ್ಳಲ್ಲಿ ಉಣಲಿಲ್ಲ ಉಳ್ಳಲ್ಲಿ ಉಡಲಿಲ್ಲ
ಉಳ್ಳಲ್ಲಿ ದಾನ ಕೊಡಲೊಲ್ಲದವನೊಡವೆ
ಕಳ್ಳಗೆ ನೃಪಗೆ ಸರ್ವಜ್ಞ

ಇಚ್ಛೆಯನು ಅರಿದಿತ್ತು ನುಚ್ಚೊಂದು ಮಾಣಿಕವು
ಇಚ್ಛೆಯದು ತೀರ್ದ ಬಳಿಕೆತ್ತು ಮಾಣಿಕವು
ನುಚ್ಚಿಗು ಕಷ್ಟ ಸರ್ವಜ್ಞ

ಆಗ ಬಾ, ಈಗ ಬಾ, ಹೋಗಿ ಬಾ, ಎನ್ನದಲೆ
ಆಗಲೇ ಕರೆದು ಕೊಡುವನ ಧರ್ಮ ಹೊ
ನ್ನಾಗದೆ ಬಿಡದು ಸರ್ವಜ್ಞ

ಅನ್ನವನು ಇಕ್ಕುವುದು ನನ್ನಿಯನು ನುಡಿಯುವುದು
ತನ್ನಂತೆ ಪರರ ಬಗೆದಡೆ ಕೈಲಾಸ
ಬಿನ್ನಾಣವಕ್ಕು ಸರ್ವಜ್ಞ

ಸಿರಿ ಬಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕರೆದು ದಾನವ ಮಾಡು
ಪರಿಣಾಮವಕ್ಕು ಪದವಕ್ಕು ಕೈಲಾಸ
ನೆರೆಮನೆಯಕ್ಕು ಸರ್ವಜ್ಞ

ಕತ್ತಿಲಾದಾಗಾಯ ಮತ್ತಿರದೆ ಮಾಯುವುದು
ಸುತ್ತಲಾಡುತಿಹ ಜಿಹ್ವೆಯ ಗಾಯ ತಾ
ಸತ್ತು ಮಾಯುವದೆ ಸರ್ವಜ್ಞ

ಕೋಟಿ ಎದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಟಿ ಎದ್ದೆಯೆ ಮೇಲು
ಮೇಟಿಯಿಂ ರಾಟಿ ನಡೆದುದಲ್ಲದೆ ದೇಶ
ದಾಟವೇ ಕೆಡುಗು ಸರ್ವಜ್ಞ

ವಿದ್ಯೆಯುಳ್ಳನ ಮುಖವು ಮುದ್ದು ಬರುವಂತಿಕ್ಕು
ವಿದ್ಯೆಯಿಲ್ಲದನ ಬರಿ ಮುಖವು ಹಾಳೂರ
ಹದಿನಂತಕ್ಕು ಸರ್ವಜ್ಞ

ಓದಿದಾ ಓದು ತಾ ಮೇದ ಕಬ್ಬಿನ ಸಿಪ್ಪೆ
ಓದಿನ ಓಡಲಿನರಿದಿಹರೆ ಸಿಪ್ಪೆ ಕ
ಬ್ಬಾದಂತೆ ಕಾಣೊ ಸರ್ವಜ್ಞ

ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಸದ ತಂದೆ ಬುದ್ಧಿ ಕೊಡದಾ ಗುರುವು
ಬಿದ್ಧಿರಲು ಬಂದು ನೋಡದಾ ತಾಯಿಯು
ಶುದ್ಧ ವೈರಿಗಳು ಸರ್ವಜ್ಞ

ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಮಿಥ್ಯಕ್ಕೆ ನೆಲೆಯಿಲ್ಲ
ಹೆತ್ತಮ್ಮನಿಂದ ಹಿತರಿಲ್ಲ ನರರೊಳಗೆ
ನಿತ್ಯರೇ ಇಲ್ಲ ಸರ್ವಜ್ಞ

ಸಾಲವನು ಕೊಂಬಾಗ ಹಾಲು ಹಣ್ಣುಂಡಂತೆ
ಸಾಲಿಗನು ಬಂದು ಎಳೆವಾಗ ಕಿಬ್ಬದಿಯ
ಕೀಲು ಮುರಿದಂತೆ ಸರ್ವಜ್ಞ

ಆರಯ್ದು ನುಡಿದವನು ಆರಯ್ದು ನಡೆದವನು
ಆರಯ್ದು ಪದವ ನಿಡುವವನು ಲೋಕಕ್ಕೆ
ಆರಾಧ್ಯನಕ್ಕು ಸರ್ವಜ್ಞ

ಜಾತಿಹೀನರ ಮನೆಯ ಜ್ಯೋತಿ ತಾ ಹೀನವೇ ?
ಜಾತಿ ವಿಜಾತಿಯೆನಬೇಡ, ದೇವನೊಲಿ
ದಾತನೇ ಜಾತ ಸರ್ವಜ್ಞ

ಬೆಕ್ಕು ಮನೆಯೊಳು ಲೇಸು ಮುಕ್ಕು ಕಲ್ಲಿಗೆ ಲೇಸು
 ನಕ್ಕು ನಗಿಸುವ ನುಡಿಲೇಸು ಊರಿಂಗಿ
 ಒಕ್ಕಲಿಗ ಲೇಸು ಸರ್ವಜ್ಞ

ಜೋಳದಾ ಬೋನಕ್ಕೆ ಬೇಳೆಯ ತೋಗಿಯಾಗಿ
 ಕವಣೆಗಲ್ಲಷ್ಟು ಬೆಣ್ಣೆಯಿಡಲೂಟದ
 ಹವಣ ನೋಡೆಂದ ಸರ್ವಜ್ಞ

ಎಲ್ಲ ಬಲ್ಲವರಿಲ್ಲ ಬಲ್ಲವರು ಬಹಳಿಲ್ಲ
 ಬಲ್ಲಿದರು ಇದ್ದು-ಬಲವಿಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯ
 ವೆಲ್ಲರಿಗಿಲ್ಲ ಸರ್ವಜ್ಞ

ಸರ್ವಜ್ಞ (೧೭೦೦)

೧೩೧. ಸುಧಾಸೂತಿ ಬಿಂಬ

ಹರ ನೃತ್ಯಾರಂಭ ಸಂರಂಭದೇ ಕೆದರ್ದ ಜಸಾಗುಚ್ಛಮೋ ಮೇಣ್ವೆ
ಯತ್ನಿಂ
ಧುರಶೀರ್ಷೋಪಾತ್ತಸಿಂದೂರಮೋ ರವಿತುರಗ ಕ್ಷುಣ್ಣಪೂರ್ವೇ
ತರೋರ್ವೀ
ಧರಶೋಣಗ್ರಾವರೇಣುವ್ರಜಮೋ ಬಗೆಯೆರಾಜಾಗಮಾಬದ್ಧಶೋಭಾ
ಕರ ಮಾಣಿಕ್ಯಾವಳಿ ತೋರಣಮೋ ಎನೆ ಬೆಡಂಗಾಯ್ತುಸಂಧ್ಯಾಂ
ಶುಜಾಲಂ

ಮುಗಿದುವು ತಾವರೆಗೆ ಕ್ಲೈ
ಮುಗಿವಂತಿರೆ ಸಂಧ್ಯೆಗಾಸರೋಜಿನಿ ಯೆಣೆವ
ಕ್ಯಗಳಗಲಿ ಸುತ್ತಿ ಸುಳಿದುವು
ಬಗೆಮಿಗೆ ಬಲವರ್ಷ ತೆಪದೆ ತಿಳಿಗೊಳದೆಡೆಯೊಳ್

ಇನನಗಲಿ ಪೋದೊಡಾ ಪ
ದ್ವಿನಿ ಜೀವನ ಮೈದೆ ಕೊರಲ ವರೆಗಂ ಕಳೆದಂ
ಜನಮಿಶ್ರಬಾಷ್ಪ ಬಿಂದುಗ
ಳೆನೆ ಮುಗಿದಂಬುಜದೆ ಸಿಲ್ಕಿದಳಿಕುಲ ಮೆಸೆಗುಂ

ಮದನನ ಜಯಯಾತ್ರಾರಂ
ಭದೆ ಪದಪಿಂ ಸಾಂಧ್ಯಕಾಲ ಸಾಂವತ್ಸರಿಕಂ
ಕೆದರ್ದ ಧವಳಾಕ್ಷತ ವ್ರಾ
ತದ ಮೋ ಲ್ತುಱುಗಿತ್ತು ನಭದೆ ತಾರಾವಾರಂ

ಗಗನಾಂಭೋರಾಶಿ ಮುಕ್ತಾನಿಕರಮೋ ವಿಯದತ್ತುಂಗಮಾತಂಗ
ಕಂಠ
ಸ್ಥಗಿತೋದ್ಯದ್ರಾಪ್ಯಘಂಟಾ ಸರಮೋ ಬಗೆಯೆ ತಾರಾಧ್ವತಾಪಿಂಚ
ವಲ್ಲಿ
ಪ್ರಗತ ವ್ಯಾಕೋಚಪುಷ್ಪಾಘಮೋ ಖತಲಕಳಿಂದಾತ್ಮಜಾಪೀನಘೇನಾ
ಳಿಗಲೋಪೇಷಿಂಬಿನಂ ಕಣ್ಣೆಸೆದುದಮಳಿನ ದ್ಯೋತ ತಾರಾಪ್ರ
ತಾನಂ

ಜಾಱಿ ತಮಂ ನಭೋಂಕಣದೆ ತಾರೆ ಕರಂ ತಲೆದೋಱಿ ಕೈರವ್ಮ
ಸೇರೆ ವಿಕಾಸಮಂ ಜಲಮ ನೂಱಿ ವಿಧೂಫಲ ಮಬ್ಬಿ ಮೇರೆಯಂ
ಮಾಱಿ ಚಕೋರಿ ಪೇಱಿ ಮುದಮಂ ಸಲೆ ಬೀರನುನಾಱಿಮುನ್ಮಥಂ
ತೋಱಿದು ದೈಂದ್ರಿಯಿಟ್ಟಮಲಚಂದನಬಿಂದುವೊಲಿಂದು ಮಂಡಲಂ

ಹರಿದಿಕ್ಕಾಂತಾ ಕರಾಂಚತ್ತುಹಿನಕರೆ ಶಿಲಾ ದರ್ಪಣಂ ದರ್ಪ
ಕಕ್ಷಾ
ವರ ಸಾನ್ವಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕ ಸ್ಫಟಿಕಕಲಶ ಮಾಕಾಶ ಕಾಸಾರ ಹಂಸಂ
ವಿರಹಿ ನ್ರಾತಾಹಿ ತಾಪ್ಸ್ವ್ಯಂ ತಿಮಿರ ಗಜ ಘಟಾಟೋಪ ಸಂಹಾರ
ಸಿಂಹಂ
ಕರ ಧೌತಾಶಾಕದಂಬಂ ಸೋಗಯಿಸಿದು ದಳುಂಬಂ ಸುಧಾಸೂತಿ
ಬಿಂಬಂ

ಸೂಸಿದ ಸೇಸೆ ಯಕ್ಕಿಗಳವೋಲರೆ ಮೂಡಿದ ತಾರಕಾಳಿ ಯು
ಲ್ಲಾಸಿಪ ನೈದಿಲೊಳ್ಳೊರೆವಳಿಧ್ವನಿ ಮಂಗಳವಾದ್ಯನಾಗೆ ತೇ
ರೈಸಿದ ಸಂಜೆ ಯೋಸರಿಸೆ ಕಾನಕಕಾಂಡಪಟೆಂಬೊ ಲಾಗಳು
ದ್ಭಾಸಿತ ರಾಗ ನಿಂದು ಪಸೆನಿಂವ ನುದಂಚಿತ ರಾತ್ರಿಕನ್ಯೆಯೊಳು

ಪರಿಕಿಸೆ ಕಾಲಸಿದ್ಧ ಪುರುಷಂ ರಜನೀಕರ ರೌಷ್ಯಸಿಂಹನುಂ
 ಪೊರೆದನುರ್ದೇಂಬ ಸಿದ್ಧರಸದಿಂ ನವಸಾಂಧ್ಯವಿಭಾನಲಾರ್ಚಿಯೊಳ್
 ನೆಜೆಪುಟವಿಕ್ಕುತ್ತಾದಲೊಡನಾಯ್ತು ಸುವರ್ಣಮದೆಂಬವಾಟಕ್ಕಿಯಿಂ
 ದರುಣಮರೀಚಿ ಕಂಚುಕಿತ ಮೊಪ್ಪಿದು ದುತ್ಪಲಬಂಧುಮಂಡಲಂ

ಬಸಪ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಿ-ದನುಯಂತಿ ಸ್ವಯಂವರ
 (೧೯೦೦)

೧೩೨. ಸಂಧಾನ

ಸಾರಿ ಕೊಂದರೆ ಪಾಪವಿಲ್ಲ ಮನ
ವಾರಯ್ಯದಿರುವುದು ನಡತೆಗೆ ಸಲ್ಲ

ಇನ್ನಾದರೆಮ್ಮನು ಕಂಡು ಸತಿ
ಯನ್ನು ತಂದಿತ್ತು ತಮ್ಮನ ಕೂಡಿಕೊಂಡು
ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದರೆ ಬಂದ ದಂಡು ಪೋವು
ದನ್ಯಾಯವಲ್ಲ ಕೀರ್ದಿಯನು ಮುಂಕೊಂಡು

ಲಜ್ಜೆಯದೆಂದಂಜದಿರಲಿ ಕೆಡು
ಗಜ್ಜವನುಳಿವುದೆ ಯಶವೆಂದೆಣಿಸಲಿ
ಸಜ್ಜನರೊಡನಾಲೋಚಿಸಲಿ ತ
ನ್ನಜ್ಜನೊಡನೆ ಕೇಳುತಂತೆ ನಡೆಯಲಿ

ಭ್ರಾಂತು ಬುದ್ಧಿಗಳೆಲ್ಲ ಬಿಡಲಿ ತನ್ನ
ಪಂಥ ಪೌರುಷವೆಂಬುದೆಲ್ಲ ಕಟ್ಟಿಡಲಿ
ಸಂತಾನ ಸಹಿತ ಬಾಳಿರಲಿ ಮನ
ಕಿಂತೊಪ್ಪದೊಡೆ ನಮ್ಮೊಳಿದಿರಾಗಿ ಬರಲಿ

ಸಂಧಾನಕೊರ್ದನ ಕಳುಹಿ ನಾವೀ
ಗಿಂದ ಮಾತುಗಳ ರಕ್ತಸನಿಗೆ ತಿಳುಹಿ
ಬಂದರೊಳ್ಳಿತು ಮಾತನುಳುಹಿ ! ಉಳುಹು
ವಂದವಿಲ್ಲದೊಡಾತ ಬರಲತ್ತಲಿಳುಹಿ

ಹುರುಳಲ್ಲಲ್ಲಿಗೆ ಸರಿಯೆನಿಸ ತರ
ವರಿದು ಹೊಲಿದು ನುಡಿಗಳ ಕಟ್ಟಲಾಸ
ಹುರುಪುಳ್ಳ ದೂತನಾರಪ್ಪ ಬಗೆ
ದೊರೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು ರಾಮಪ್ಪ

ಪಾರ್ತಿ ಸುಬ್ಬ-ಅಂಗಧ ಸಂಧಾನ
(೧೯೦೦)

೧೩೩. ಸಮುದ್ರವರ್ಣನೆ

ತಪ್ಪನೆಸಗಿದೆ ಪಿಂದು ಜಡಭರಿತನಾಗಿ ಮುಂ
ತಪ್ಪ ನರನಾಟಕದ ಲೀಲೆಯಂ ಬಗೆಯದೈ
ತಪ್ಪ ರಾಘವನೊಳಿಂತಾದೊಡಂ ಕ್ಷಮಿಸಿ ತನ್ನಂ ಕಾದ ಕರುಣೆಯೆಂದು
ದಪ್ಪತೆರೆಗೈಗಳಿಂ ಮೇಣೊರ್ಮೆ ಕೊರ್ಮೆಯಿಂ
ದಪ್ಪಲೈದುವನೊ ಕಡಲೊಡೆಯನೆಂಬೊಲ್ ಮೇರೆ
ದಪ್ಪದಿರದಡಿಗಡಿಗೆ ಮಡಿಮಡಿದು ಬರ್ಪ ಪೆರ್ದೆರೆಗಳಿಂ ಕಡಲೆಸೆದುದು

ಪಗೆಗಗ್ರಜರ ದೂಟಲನಿಮಿಷರ್ ನಿನ್ನೊಳೀ
ಬಗೆಯಱಿತು ಖೂಳರಂ ಮಡುಹಿ ನಂಬಿದವರ್ಗೆ
ಸೊಗಮಿತ್ತಿ ನಾವುಮನಿಮಿಷರೆಮ್ಮನಗ್ರಜರ್ ದ್ವೇಷಿಪರ್ ಸುಮ್ಮನಕಟಾ
ಬಗಿದು ವೈರಿಗಳನೆಮ್ಮಂ ಕಾವುದಿನ್ನು ನಂ
ಬುಗೆ ಪೆಟರೊಳಿಲ್ಲಮೆಂದೊರೆಯೆ ರಾಘವಗೆ ಮೇ
ಲೈಗಿದವುವೊ ಕಾಣೆನೆನೆ ಮಱಿಮಿಾನ್ಗಳೆಡೆಯೆಡೆಯೊಳಿದ್ದುರುಳ್ಳವು
ವೆಲ್ಲಿಯುಂ

ಮಿಕ್ಕು ಧರ್ಮವನುಯ್ಯು ಸೀತೆಯಂ ದೇವರೊಳ್
ಸೊಕ್ಕಿ ನಡೆದಟಿದ ದಶಕಂಧರಂ ಮೇಣ್ ಪೊಟಲೊ
ಳೊಕ್ಕಲಿರಬಹುದೆ ದುರ್ದಶಮಪ್ಪುದೆನಗಿದಂ ಪಾಟಿಸಗಿ ಬಿಡುವೆನೆಂದು
ಉಕ್ಕಿ ಮೊಱಿದೈತರ್ಪ ಶರಧಿ ತನಗೀಕಾರ್ಯ
ತಕ್ಕುದಲ್ಲರರೆ ರಾಘವನಾಜ್ಞೆ ಪಿಂದು ಮಱಿ
ವೊಕ್ಕವಂಗಿತ್ತನೆಂದಱಿದಟ್ಟಿ ಮರಳವೊಲಬ್ಬಿ ತಡಿವೊಡೆದು ಪೋಕುಂ

ಹರಹರಾ! ಕಾಲಮಿನ್ನೆಂತಿಹುದೋ! ಸೌಭಾಗ್ಯ
 ಭರಿತನಾಗಿದಂದು ಸಕಲರೋಲೈಸಿದರ್
 ಸುರರ ಪಾಲಾಗಲದು ಬಡತನಂ ಪೊರ್ದೊ ಭಂಗಕ್ಕನಿತು ಪಕ್ಕಾದೆನ್ನೆ
 ಪೆಱೆಮಗಂ ಬಾನೇರ್ದನಣುಗಿಯರಸನನುಯ್ಯ
 ಧರೆಯತ್ತ ಸೇರ್ದಳರಸಿಯರುಮೋರೊಂದೆಡೆಯೊ
 ಳಿರುವರೆನಗಿಲ್ಲ ಗತಿ ನೀನೆಂದು ಹರಿಗೆ ಮೊಱೆಯಿಡುವುದೆನಲಬ್ಬ
 ಮೊಱೆಗುಂ

ಕೊಡನಣುಗನರಸಿಗಿಂಬಿತ್ತೆನಾದೊಡಮವಂ
 ಕುಡಿದನಂದಳಿಯನೀರಾಘವಂ ಬಂಧಿಸಿದ
 ನೆಡೆಗೊಂಡುದಂ ಮಱಿದು ವಜ್ರ ಜೀವನಮನಪಹರಿಸುವಂ
 ಮೇಘಭಟರಿಂ

ಪಡೆದುಮೆನ್ನಿಂದಖಳಸಂಪದಮನೆಂದೊದಱಿ
 ಮೃಡನೊರ್ವ ವಿಷಮನಿತ್ತೊಡೆ ವಿಷಮನೆಣಿಸನೆ
 ನ್ನೊಡೆಯನೆಂದಿರದೆ ಪೊಗಲ್ಪವೊಲಬ್ಬ ಮೊಱೆವುದೋರೊಡ್ಡಿ
 ಕಿಱುಪೆರ್ದನಿಗಳಿಂ

ಸತ್ಯದೊಳ್ ಶರಣರಕ್ಷಣೆಯೊಳನುನಯದೊಳುಪ
 ಕೃತ್ಯದೊಳ್ ಗಂಭೀರಭಾವದೊಳ್ ಸಾಹಸದೊ
 ಳತ್ಯಧಿಕಕೀರ್ತಿಯೊಳ್ ಸತ್ವಾತಿಶಯದೊಳನುಗತವಾಹಿನೀನಿಕರದಿಂ
 ನಿತ್ಯಲೀಲಾವಿನೋದಂಗಳೊಳ್ ಶ್ರೀಯೊಳ್
 ಚಿತ್ಯದಾನಂಗಳೊಳ್ ವಿಭವದೊಳ್ ದಶರಥಾ
 ಸತ್ಯನಿಂ ಕಿಱಿಯನಲ್ಲೆಂಬಂತೆವೊಲ್ ಶರಧಿ ಘೋಷಿಸುತ್ತಿಪುರದನಿಶಂ

ಪುತ್ರನೊರ್ವಂ ರಾಜನಣುಗಿಯೆ ಜಗನ್ನಾತೆ
 ಮಿತ್ರನಭವಂ ಧೂತಪಾಪೆ ತನ್ನರಸಿ ಶತ
 ಸತ್ರನೇತ್ರಂ ಮನೆಯಳಿಯ ನೋಡೆ ಮುಮ್ಮಕ್ಕಳೆನಗೆ ರತಿಕಾಮರೈಸೆ
 ಗೋತ್ರರಾಜಂ ಮಾವನತ್ತಿಗೆಯೆ ಪಾರ್ವತಿ ಪ
 ಮಿತ್ರನಾಂ ಮೊದಲೆ ತನಗೆಣೆಯಪ್ಪನಾವಂ ಧ
 ರಿತ್ರಿಯೊಳಗೆಂದು ಘೋಷಿಪುದೆಂಬೊಲರ್ಣವಂ ಬಾಯ್ವಿಡುತ್ತಿ
 ಪುರ್ದೆಂದುಂ

ಪಿರಿದು ರಾಷ್ಟ್ರಂ ಪ್ರಜೆಗಳನಿಮಿಷರ್ ಮಾರುತಂ
 ಚರನಿರ್ಪನನುಸರಿಸಿ ವಾಹಿನೀಬಲಮುಂಟು
 ಮುಱಿಗೊಂಬುದೆನ್ನ ಭೂಭೃತ್ಕುಲಂ ರತ್ನಭಾಂಡಾಗಾರಮಿರ್ಪುದಿನ್ನು
 ನಿರತಸತ್ವಾತಿಶಯಮಿರಲೇನನೆಸಗಿದೊಡ
 ಮೊರೆವರಾರುಂಟು ಪುಲ್ಲೆಣೆಯಲೈ ಮುಳಿದೊಡಾಂ
 ಸರಸಿಜಭವಾಂಡಮೆಂಬುದುಬ್ಬರದೊಳಬ್ಬರಿಪೊಲರ್ಣವಂ ಘೋರ್ಣಿಸುವುದು

ಎನಿದಚ್ಚರಿ! ಬೇಡಿದರ್ಗೆ ಕರಿತುರಗಭೂ
 ಭೇನುನವರತ್ನ ಕನ್ಯಾಕಲ್ಪಭೂರುಹನ
 ವೀನಪೀಯೂಷವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗೇಹನಿಜದೇಹಂಗಳಂ ಮಾಣದೆ
 ದಾನಮಿತ್ತಾದುದೇನಿರ್ಪುದೆಮಗೀಯಲೆಂ
 ದಾ ನೀರದಂಗಳಬ್ಬಿಯನಳ್ಳಿ ಬೇಡಿದೊಡೆ
 ತಾನಂಜಿದನೆ ಜೀವನಂಗೊಟ್ಟನೆನೆ ಚಿತ್ರಮಲೈ ಧಾರ್ಮಿಕರ ಚರಿತಂ

ಸುರರಿಗಮೃತಂ ಬೇಕೆ ಮನಮುಂಟೆ ಕಾಲಕಂ
 ಧರಗೆ ವಿಷದೊಳ್ ಬಾಲಚಂದ್ರಂಗೆ ಪಯಮಿಹುದೆ
 ಶರಮುಂಟೆ ವೀರರ್ಗೆ ಕೀಲಾಲಮಸುರರ್ಗೆ ದೊರೆತುದೇ ಲಾವಣ್ಯಮಂ

ಸ್ಮರನಿಚ್ಛೆಪನೆ ಕುಶಮನಪಸುವರೆ ಯಮಿಗಳ್ ಘ
ನರಸಮಂ ಕೊಂಡರೆ ರಸಜ್ಞರುಂಟೆನ್ನು ಮಾ
ದರದೆ ತಾನೀವೆನೆಂದೊರೆವಂತೆ ಮೊಱೆವಂ ತೆಱತೆಱದಿಂದಬ್ಬಿರಾಜಂ

ಪೆರ್ಚೆರ್ದುರದಧಿಕತರಸತ್ವದಿಂ ಸತ್ವದಿಂ
ದುರ್ಚೆ ಮೆಯ್ಯುಱೆವ ರಾಜೀವಮಾ ಜೀವಮಂ
ಕರ್ಚೆ ಪಾಯ್ಡಡಗುವ ತರಂಗದಿಂ ರಂಗದಿಂದೆಟ್ಟಿ ವೆರ್ವಿರ್ವಿನಿಂದ
ಸಾರ್ಚೆ ಮುಂ ಸುಱಿವ ಜಲವಾಜಿಯಿಂ ವಾಜಿಯಿಂ
ದಿರ್ಚೆಡಿದ ವಿದ್ವಮವಿತಾನದಿಂ ತಾನದಿಂ
ಬೆರ್ಚೆ ಪರಿದೋಡುವಾನೆಗಳಿಂದ ನೆಗಱಿಂದ ನೆಗಱಿಂದಲಾಸಮುದ್ರಂ

ಪಟ್ಟುಱಿದು ಸಂಚರಿಪ ಬಾಳೆಯಂ ಬಾಳೆಯಂ
ಮುಟ್ಟುವಿಸಿ ನಡೆತರ್ಪ ನಕ್ರಮಂ ನಕ್ರಮಂ
ಮೆಟ್ಟಿ ಬಹ ಶಕುಲಮಂ ಶಕುಲಮಂ ಬೆಂಬತ್ತಿ ಪರೆವ ವರಮಾನ ಮೀನಂ
ಬಿಟ್ಟಡಂಗುವ ಜಲಗ್ರಾಹಮಂ ಗ್ರಾಹಮಂ
ದಿಟ್ಟಿಸುತೆ ಪಿಂಜರಿವ ಕಮಠಮಂ ಕಮಠಮಂ
ಕಟ್ಟಿಸಕದಿಂ ಪಾರ್ವಲೂಪಿಯನುಲೂಪಿಯಂ ಬಣ್ಣಿಸಲ್ ನೆಱಿವರಾರೈ

ಭವನಂತೆ ಗಿರಿಸುತಾನ್ವಿತನೆಂದೆನಿಸಿ ಮನೋ
ಭವನಂತೆ ಮಕರಕೇತನನಾಗಿ ಕಮಲಸಂ
ಭವನಂತೆವೋಲ್ ಸರಸ್ವತಿಯರಸನೆಂಬ ಪೆಸರಂ ಪಡೆದು
ಲೋಕಮಱಿಯೆ

ಭವನಲ್ಲ ಮೇಣ್ ಮೆಯ್ಯೊಳೊಪ್ಪಿದುರ್ಮಾತ್ಮಸಂ
ಭವನಲ್ಲ ಲಾವಣ್ಯಲೀಲೆಯಿಂದೆಸೆದಬ್ಬ
ಭವನಲ್ಲ ಸಕಲಭುವನಾಶ್ರಯಂ ತಾನೆನಿಸುತರ್ಣವಂ ಕಣ್ಣೊಳಿವುದು

ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಬರ್ಪ ಬಲ್ಲೆರೆಗಳೇ ರೋಗಂಗ
 ಳೊಡನೇಟ್ಟ ಕಲ್ಲೋಲಮಾಲೆಯೆ ಬೆದರ್ಕೆ ಸಂ
 ಗಡಿಸರ್ಪ ಸುಱಿಗಳೇ ರಾಗಂಗಳೇಱುಱಿವೆ ಪಿರಿತನಂ ಬಡತನ ವಲಂ
 ಬಡಬಾನಲಂ ಚಿಂತೆ ದುಃಖಮೆ ಪೊನಲ್ ಬಾಱ್ಪಿ
 ಗಡ ಗುಳ್ಳೆ ಬೆಳ್ಳೊರೆಯೆ ಸಂತಸಂ ಸುಖಮೆ ಮೇಲ್
 ಸಿಡಿವ ಸೀರ್ಪನಿಯೆನಲ್ ಶರಧಿ ಭವಶರಧಿಯಂ ಪೋಲ್ತೆಸೆದುದಚ್ಚರಿಯೆನೆ

ಮುದ್ದಣ-ಶ್ರೀರಾಮ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಂ
 (೧೯೦೦)

೧೩೪. ನೀತಿಮಂಜರಿ

ಅಱಿದರ್ ಪಱಿಗಂಜುವವೋಲ್
ಪೆಱರಂಜುವರೇ ವಿವೇಕಶೂನ್ಯರ್ ಧರೆಯೊಳ್
ತುಱುಗಿದ ತನುದಿಂದಳ್ಳುತೆ
ಪೆಱಸಾರ್ಪದು ಪೇಟ ಕಾಣ್ಬ ಕಣ್ಣೋ ಕುರುಡೋ!

ಮುಳಿದೊಡೆ ನೀಚರ್ ಕಲ್ಯೋ
ಱ್ಗಲೆವೋಲ್ ಬೇಱಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಬೆರೆಯರ್ ಪೊನ್ನೋ
ಱ್ಗಲೆವೋಲ್ ಮೆಲ್ಲನೆ ಮಧ್ಯಮ
ರಳವಡುವರ್ ಪಾರದಂಬೊಲಾಗಳೆ ಸುಜನರ್

ಅವಗಮೊಡನೆರೆದೊಡಮೇಂ
ಗಾವಿಲರೊಳ್ ರೂಢಮೂಲಮಕ್ಕುಮೆ ನೇಹಂ
ಅವಗಮಂಬುವೊಳಿದುಂ
ಪಾನಸೆ ಬೇರಿಟುವುದಿಲ್ಲ ಪದ್ಮಾಕರದೊಳ್

ತಮ್ಮಿಂದೆ ಬಡವರಂ ಕಂ
ಡೆನ್ನೊಡಮೆಯೆ ಪಿರಿದೆನುತ್ತ ತೋಷಿಸಿ ತಿಳಿದರ್
ತಮ್ಮಿಂದೆ ಕಲ್ತರಂ ಕಂ
ಡುಮ್ಮಳಿಸುವರೇವುದೆನ್ನು ಕಲ್ಪಿಯೆನುತ್ತಂ

ಮನದೊಳನೆಸಕದೊಳಂ ಮಾ
ತಿನೊಳಂ ಸತ್ತುರುಷರೇಕರೂಪರಕಲುಷರ್
ಮನದೊಳ್ ನುಡಿಯೊಳ್ ಕಜ್ಜದೊ
ಳನೇಕರೂಪರ್ ದುರಾತ್ಮರಂತಶ್ಚದ್ವರ್

ಜನಕಕಟ ಸತ್ಪದಾರ್ಥಮೊ
 ಳನಾದರಂ ದುಷ್ಟವಸ್ತುಗಳೊಳನುರಾಗಂ
 ಮನೆಮನೆಗೆ ಪೊತ್ತು ಸುತ್ತಿದೊ
 ಡಿನಿವಾಲ್ ಬೆಲೆವಡೆಗುಮಿರ್ಪ ತಾಣದೊಳೇ ಕಳ್ಳ

ಉಡುದುಣ್ಣದೆ ಜಸಕೆಳಪದೆ
 ಬಡನಂಟರ ಸಂಕಟಂಗಳಂ ಕಳೆಯದೆ ಕಾ
 ಟ್ಗಿಡೆಯೆ ಜನಮರ್ಥಮಂ ಬ
 ಯ್ತುಡುವಂಗಂ ನಿರ್ಧನಂಗಮೇಂ ಗಡ ಭೇದಂ

ಬಡವನ ಚಾಗಮೆ ಚಾಗಂ
 ಕಡುಗಲಿಯೆನಿಸಿದನ ಸೈರಣೆಯೆ ಸೈರಣೆ ಸಂ
 ಗಡಿಸಿದ ಸಿರಿಗಂ ಬಜ್ಜೆಗ
 ಮೆಡೆಯೆನಿಸಿದರೆಡೆಯೊಳೆಸೆವ ವಿನಯಮೆ ವಿನಯಂ

ಉಪಕೃತಿಯಂ ಸ್ಮರಿಸದೆ ತಮ
 ಗಪಕೃತಿಯನೊಡಚ್ಚಿದರ್ಗ್ಗಮೊಲವಿಂದಂ ಮ
 ತ್ತುಪಕೃತಿಯನೆಸಗಲೆಳಸುವ
 ನೃಪಪುಂಗವರ್ಗ್ಗರೊ ಬರ್ಪರೊರೆಗಂ ದೊರೆಗಂ

ಪನೆಗುತ್ತಮರ್ಕುಳೆಣೆ ಕೆಳೆ
 ತನದೊಳ್ ತೆಂಗಿಗೆ ಮಧ್ಯಮರ್ಕುಳ್ ತೊಣೆ ನೋ
 ಟ್ಪಿನಮಧಮರ್ಕುಳ್ ಕೌಂಗಿಂ
 ಗೆನಸುಂ ಪಾಸಟೆಯೆನುತ್ತಿ ಪಿರಿಯರ್ ಪೇಲ್ವರ್

ಕಡಲ ತಡಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿ
 ದೊಡಮುಱಸುಗುಮಲ್ತಿ ಬಾವಿಯಂ ಜನಮೇನುಂ

ಕುಡದನ ಪೇದ್ರಿಸಿರಿಯಿಂ
ಕುಡುವನ ಬಡತನಮೆ ನೋಡೆ ಲೇಸೆನಿಸದೆ ಪೇಟಾ

ಸೋಡಗುಡಿಯುಂ ಖಳರೊಲವುಂ
ಪಡಿಯೆಂಬರ್ ಪಿರಿಯರೆಣ್ಣೆ ಗುಡಿವನ್ನೆವರಂ
ಸೋಡಗುಡಿ ತೊಳಗುಗುಮರ್ಥಂ
ಬಡೆವನ್ನೆವರಂ ಖಳರ್ಕ್ಕಳೊಲವಂ ತೋರ್ಪರ್

ಮಾಡುವುದು ದುರಾಚಾರಂ
ನೋಡಲೊಡಂ ಮನೆಯಮುಂದೆ ಬೃಂದಾವನಮೆಂ
ದೇಡಿಸದಿರ್ಕುಮೆ ಲೋಕಂ
ನೀಡುಂ ದುರ್ದೃತ್ತನೆನಿಸಿದುಪದೇಶಕನಂ

ಪೊಳಗಣ ಕಣ್ಣೆಂ ಫಲಮೇ
ನಟುವೆಂಬೊಳಗಣ್ ವಿಕಾಸಮೊಂದದೊಡದಲಿಂ
ದಟಿದರೆ ಕಣ್ಣುಳ್ಳರ್ ಮೇ
ಣಟಿಯದರಾನನದೊಳಿರ್ಪುವಾರಯೆ ಪುಣ್ಣಳ್

ಎಡರ್ಗಳ ಭಯದಿಂದಧಮರ್
ತೊಡಗರ್ ಕಜ್ಜಮನೆ ಮಧ್ಯಮರ್ಕ್ಕಳ್ ಬಿಡುವರ್
ತೊಡಗಿರ್ಪ ಕಜ್ಜಮಂ ಬಿಡ
ರೆಡರ್ಗಲ್ ಪಲವೆಯ್ಪಿದಂದುಮುತ್ತಮರಿಳೆಯೊಳ್

ಇಲ್ಲದುದಾವುದು ಮನೆಯೊಳ್
ಸಲ್ಲಲಿತಗುಣಾವತಂಸೆಯಾದೊಡೆ ನಲ್ಲಳ್
ಎಲ್ಲಮುಮಿದುಂ ನಲ್ಲಳ್
ಪೊಲ್ಲಳ್ ತಾನಾದೊಡುಳ್ಳುದಾವುದು ಮನೆಯೊಳ್

ಉಪಕೃತಿಗೆಂದುಂ ಮುಂ ಪಡೆ
 ದುಸಕಾರದ ಮಿತಿಯೆ ಮೇರೆಯೆಂಬರ್ ಕೃಪಣರ್
 ಉಪಕೃತಿನಡೆವರ ಪಾತ್ರತೆ
 ಯುಸಕಾರದ ಮಿತಿಗೆ ಮೇರೆಯೆಂಬರುದಾರರ್

ತಮಗೆ ಕಡುಸೋರ್ಗಿನಿಂ ಪೊ
 ಲ್ಲಮೆಯಂ ಮಾಡಿದ ದುರಾತ್ಮರಂ ಕ್ಷಮೆಯೆಂಬು
 ತ್ತನುಮಾದ ಕೆಯ್ದುವಿಂದಂ
 ಶ್ರಮಮಿಲ್ಲದೆ ಗೆಲ್ಲೆ ವಿಮಲಮತಿಗಳ್ ಧರೆಯೆಳ್

ಪರರೈಸಿರಿಯಂ ಕಾಣುತೆ
 ಪಿರಿದುಂ ಮಚ್ಚರಿಸುವಂಗೆ ಸರಸೀರುಹಮಂ
 ದಿರೆಯಿಂದಿರೆ ತಾನುಂ ಮ
 ಚ್ಚರಿಸುತ್ತಕ್ಕಂಗೆ ತೋಱಿಯವನಂ ಬಿಡುವಳ್

ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್-ನೀತಿಮಂಜರಿ
 (೧೯೩೫)

ಕವಿ ಕಾವ್ಯ ವಿಚಾರ

೧. ತಮಟೆಕಲ್ಲಿನ ಶಾಸನ— ಕಾಲ ಸು. (೫೦೦)? ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪದ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಮೊದಲನೆಯ ಶಾಸನ.
೨. ನೃಪತುಂಗ— (೮೧೫-೭೭) ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ದೊರೆ-ಜೈನ. 'ಕವಿ ರಾಜಮಾರ್ಗ' ಲಕ್ಷಣ ಗ್ರಂಥ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಮೊದಲನೆಯ ಗ್ರಂಥ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡನಾಡು ನುಡಿಯ ಬಗೆಗೆ ಸವಿಸ್ತಾರವಾದ ವಿವರಣೆಯಿದೆ.
೩. ಪಂಪ— (೯೪೦) ಜೈನ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದೊರೆತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಆದಿಕವಿ'ಯೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ೧) ಆದಿಪುರಾಣ. ೨) ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ (ಪಂಪಭಾರತ) ಇವನ ಗ್ರಂಥಗಳು.
೪. ಪೊನ್ನ— (೯೫೦) ಜೈನ. ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿಯೆಂದು ಬಿರುದು ಪಡೆದ ಮೊದಲನೆ ಕವಿ. ೧) ಶಾಂತಿಪುರಾಣ. ೨) ಭುವನೈಕ ರಾಮಾಭ್ಯುದಯ (ರಾಮಕಥೆ) ಇವನು ಬರೆದ ಗ್ರಂಥಗಳು.
೫. ನಾಗವರ್ಮ (೧)— (೯೯೦) ಸ್ಮಾರ್ತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ೧) ಭಂದೋಬುಧಿ. ೨) ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾದಂಬರಿ ಇವನ ಗ್ರಂಥಗಳು.
೬. ರನ್ನ— (೯೯೩) ಜೈನ. ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ ಬಿರುದು ಪಡೆದ ಎರಡನೆ ಕವಿ. ೧) ಸಾಹಸ ಭೀಮವಿಜಯ (ಗದಾಯುದ್ಧ) ೨) ಪರಶುರಾಮ ಚರಿತೆ. ೩) ಚಕ್ರೇಶ್ವರ ಚರಿತೆ. ೪) ಅಜಿತ ಪುರಾಣ. ೫) ರನ್ನಕಂದ ಇವು ರನ್ನ ರಚಿತ ಗ್ರಂಥಗಳು.
೭. ದುರ್ಗಸಿಂಹ— (೧೦೩೦) ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ಇವನು ಪಂಚತಂತ್ರ ವೆಂಬ ಗದ್ಯಪ್ರಧಾನ ಚಂಪು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.

೮. ಶಾಂತಿನಾಥ— ಸು. (೧೦೭೦) ಜೈನ. ಇವನು ಬರೆದ ಗ್ರಂಥ ಸುಕುಮಾರ ಚರಿತೆ.
೯. ನಾಗಚಂದ್ರ— ಸು. (೧೧೦೦) ಜೈನ. ಇವನಿಗೆ ಅಭಿನವ ಪಂಪ ನೆಂದೂ ಕರೆಯುವ ವಾಡಿಕೆ. ೧) ಮಲ್ಲಿನಾಥ ಪುರಾಣ. ೨) ಚಂದ್ರ ಚರಿತ ಪುರಾಣ (ಪಂಪ ರಾಮಾಯಣ) ಇವನ ಗ್ರಂಥಗಳು.
೧೦. ನಯಸೇನ— (೧೧೦೦) ಜೈನ. 'ಧರ್ಮಾಮೃತ'ವೆಂಬುದು ಇವನ ಗದ್ಯ ಪ್ರಚುರ ಚಂಪೂ ಗ್ರಂಥ.
೧೧. ಬ್ರಹ್ಮಶಿವ— ಸು. (೧೧೫೦) ಜೈನ. ೧) ಸಮಯ ಪರಿಚ್ಛೇ, ೨) ತ್ರೈಲೋಕ್ಯ ಚೂಡಾಮಣಿ ಸ್ತೋತ್ರ ಇವನ ಗ್ರಂಥಗಳು.
೧೨. ಕರ್ಣಪಾರ್ವ— ಸು. (೧೧೫೦) ಜೈನ. ನೇಮಿನಾಥ ಪುರಾಣ ಇವನು ಬರೆದ ಗ್ರಂಥ.
೧೩. ನಾಗವರ್ಮ (೨) — ಸು. (೧೧೫೦) ಜೈನ. ೧) ಭಾಷಾ ಭೂಷಣ. (೨) ಕಾವ್ಯವಲೋಕನ. ೩) ವಸ್ತುಕೋಶ ಇವನ ಗ್ರಂಥಗಳು.
೧೪. ಹರಿಹರ— ಸು. (೧೨೦೦) ವೀರಶೈವ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸೀಮಾ ಪುರುಷರಲ್ಲೊಬ್ಬನು. ೧) ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ. ೨) ಪಂಪಾ ಶತಕ. ೩) ರಕ್ಷಾಶತಕ. ೪) ಮುಡಿಗಿ ಅಷ್ಟಕ. ೫) ಶಿವಗಣದ ರಗಳೆಗಳು ಇವನ ಗ್ರಂಥಗಳು.
೧೫. ಕೆರೆಯ ಪದ್ಮರಸ— ಸು. (೧೨೦೦) ವೀರಶೈವ. ದೀಕ್ಷಾ ಬೋಧಿ ಇವನ ಗ್ರಂಥ.
೧೬. ರಾಘವಾಂಕ— ಸು. (೧೨೫೫) ವೀರಶೈವ. ೧) ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯ. ೨) ಸಿದ್ಧರಾಮ ಪುರಾಣ. ೩) ವೀರೇಶ್ವರ ಚರಿತೆ. ೪)

ಶರಭ ಚಾರಿತ್ರ. ೫) ಹರಿಹರ ಮಹತ್ವ ಇವನ ಗ್ರಂಥಗಳು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ದೇಶೀಯ ಪಟ್ಟದಿ ಛಂದಸ್ಸನ್ನು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ತಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ನಾದವನು.

೧೬. ನೇಮಿಚಂದ್ರ— ಸು. (೧೨೦೦) ಜೈನ. ೧) ಲೀಲಾವತಿ. ೨) ನೇಮಿನಾಥ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.

೧೭. ರುದ್ರಭಟ್ಟ— ಸು. (೧೨೦೦) ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ಜಗನ್ನಾಥ ವಿಜಯ ಇವನ ಗ್ರಂಥ.

೧೮. ಬೊಪ್ಪಣ ಪಂಡಿತ— ಸು. (೧೨೦೦) ಜೈನ. ೧) ಬೆಳ್ಳೊಳದ ಗೊಮ್ಮಟೇಶ್ವರ ಸ್ತುತಿ. ೨) ನಿರ್ವಾಣ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ ನಕ್ಷತ್ರ ಮಾಲಿಕೆ. ೩) ಸುಜನೋತ್ತಂಸ ನೀತಿಮಂಜರಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.

೨೦. ಅಗ್ಗಳ— ಸು. (೧೨೦೦) ಜೈನ. ಚಂದ್ರಪ್ರಭ ಪುರಾಣ ಇವನು ಬರೆದ ಗ್ರಂಥ.

೨೧. ಪಾಲ್ಕುರಿಕೆಸೋಮನಾಥ— ಸು. (೧೨೦೦) ವೀರಶೈವ. ೧) ಶೀಲ ಸಂಪಾದನೆ ೨) ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕ. ೩) ಸಹಸ್ರ ಗಣ ನಾಮ. ೪) ಪಂಚರತ್ನ. ೫) ಸದ್ಗುರು ರಗಳೆ. ೬) ಚನ್ನಬಸವ ಸ್ತೋತ್ರ — ಈ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ.

೨೨. ಅಚಣ್ಣ— ಸು. (೧೨೦೦) ಜೈನ. ೧) ವರ್ಧಮಾನ ಪುರಾಣ. ೨) ಶ್ರೀಪದಾಶೀತಿ ಈ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ವಿರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ.

೨೩. ಬಂಧುವರ್ಮ— ಸು. (೧೨೦೦) ಜೈನ. ೧) ಹರಿವಂಶಾಭ್ಯುದಯ. ೨) ಜೀವಸಂಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.

೨೪. ದೇವಕವಿ— ಸು. ೧೨೨೫) ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ಕುಸುಮಾವಳಿ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.

೨೫. ಪಾಶ್ವಪಂಡಿತ— ಸು. (೧೨೨೫) ಜೈನ. ಪಾಶ್ವನಾಥ ಪುರಾಣ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.
೨೬. ಜನ್ನ— ಸು. (೧೨೨೫) ಜೈನ. ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾದ ಮೂರನೆ ಕವಿ. ೧) ಅನಂತನಾಥ ಪುರಾಣ. ೨) ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.
೨೭. ಸೋಮರಾಜ— ಸು. (೧೨೨೫) ವೀರಶೈವ. ಬರೆದ ಗ್ರಂಥ : ಶೃಂಗಾರ ಸಾರ ಅಥವಾ ಉದ್ಧಟ ಕಾವ್ಯ.
೨೮. ಅನೆಯಗುಣವರ್ಮ— ಸು. (೧೨೨೫) ಜೈನ. ಪುಷ್ಪದಂತ ಪುರಾಣ ಇವನ ಗ್ರಂಥ.
೨೯. ಕಮಲಭವ— ಸು. (೧೨೨೫) ಜೈನ. ಶಾಂತೀಶ್ವರ ಪುರಾಣ ಇವನ ಗ್ರಂಥ.
೩೦. ಅಂಡಯ್ಯ— ಸು. (೧೨೨೫) ಜೈನ. ಗ್ರಂಥ: ಕಬ್ಬಿಗರಕಾವ.
೩೧. ಚೌಂಡರಸ— ಸು. (೧೩೦೦) ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ಗ್ರಂಥಗಳು: ೧) ಅಭಿನವ ದಶಕುಮಾರ ಚರಿತ. ೨) ನಳಚರಿತೆ.
೩೨. ಭೀಮಕವಿ— ಸು. (೧೩೬೯) ವೀರಶೈವ. ಬರೆದ ಗ್ರಂಥಗಳು: ೧) ಬಸವ ಪುರಾಣ. ೨) ಭೀಮಕವೀಶ್ವರ ರಗಳೆ.
೩೩. ಮಧುರ— ಸು. (೧೩೮೫) ಜೈನ. ಗ್ರಂಥಗಳು: ೧) ಧರ್ಮ ನಾಥ ಪುರಾಣ. ೨) ಗೊಮ್ಮಟ ಸ್ತುತಿಯಷ್ಟಕ.
೩೪. ಪದ್ಮಣಾಂಕ— ಸು. (೧೩೮೫) ವೀರಶೈವ. ಬರೆದ ಗ್ರಂಥ: ಪದ್ಮರಾಜ ಪುರಾಣ.
೩೫. ಭಾಸ್ಕರಕವಿ— (೧೪೨೪) ಜೈನ. ಜೀವಂಧರ ಚರಿತೆಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.

೩೬. **ಚಾಮರಸ**—(೧೪೩೦) ವೀರಶೈವ. ಬರೆದ ಕಾವ್ಯ - ಪ್ರಭುಲಿಂಗ ಲೀಲೆ. ಈ ಕಾವ್ಯವು ಸಂಸ್ಕೃತ, ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕವಿಗಳಿಂದ ಅನುವಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.
೩೭. **ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ**— (೧೪೩೦) ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ಕನ್ನಡ ಭಾರತದ ನೊದಲ ಹತ್ತು ಪರ್ವಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.
೩೮. **ಮಗ್ಗಿಯ ಮಾಯಿದೇವ**— (೧೪೩೦) ವೀರಶೈವ. ಬರೆದ ಗ್ರಂಥಗಳು: (೧) ಅನುಭವಸೂತ್ರ (೨) ಶತಕತ್ರಯ (೩) ಪ್ರಭು ಗೀತೆ (೪) ಏಕೋತ್ತರ ಶತಸ್ಥಲದ ಪಟ್ಟದಿ (೫) ಮಗ್ಗಿಯ ಮಾಯಿದೇವ ವಚನ (೬) ಪಟ್ಟಲ ಗದ್ಯ.
೩೯. **ಗುರುಬಸವ**— (೧೪೩೦) ವೀರಶೈವ. ಕಾವ್ಯಕೃತಿಗಳು: (೧) ಶಿವಯೋಗಾಂಗ ಭೂಷಣ (೨) ಸದ್ಗುರು ರಹಸ್ಯ (೩) ಕಲ್ಯಾಣೇಶ್ವರ (೪) ಸ್ವರೂಪಾವೃತ್ತ. (೫) ವೃಷಭ ಗೀತೆ (೬) ಅವಧೂತ ಗೀತೆ (೭) ಮನೋವಿಜಯ ಕಾವ್ಯ.
೪೦. **ಚಂದ್ರಕವಿ**— (೧೪೩೦) ವೀರಶೈವ ಗ್ರಂಥಗಳು (೧) ವಿರೂಪಾಕ್ಷಸ್ಥಾನ (೨) ಗುರುಮೂರ್ತಿ ಶಂಕರ ಶತಕ.
೪೧. **ವಿಜಯಣ್ಣ**— (೧೪೪೮) ಜೈನ. ಗ್ರಂಥ: ದ್ವಾದಶಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ.
೪೨. **ಬೊಮ್ಮರಸ**— (೧೪೫೦) ವೀರಶೈವ. ಕಾವ್ಯ ಗ್ರಂಥ: ಸೌಂದರ ಪುರಾಣ.
೫೩. **ಚತುರ್ಮುಖ ಬೊಮ್ಮರಸ**— (೧೫೦೦) ವೀರಶೈವ. ಬರೆದ ಗ್ರಂಥ: ರೇವಣ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಪುರಾಣ.
೪೪. **ಕುಮಾರ ನಾಲ್ಮೀಕಿ**— (೧೫೦೦) ಬ್ರಾಹ್ಮಣ; ಕೃತಿಗಳು: (೧) ತೊರನೆ ರಾಮಾಯಣ (೨) ಮೈರಾವಣನ ಕಾಳಗ.

೪೫. **ಸಿಂಗಿರಾಜ**—(೧೫೦೦) ವೀರಶೈವ. ಸಿಂಗಿರಾಜ ಪುರಾಣ ಅಥವಾ ಮಲ ಬಸವರಾಜ ಚರಿತ್ರೆ.
೪೬. **ಮುಪ್ಪಿನ ಷಡಕ್ಷರಿ**— [೧೫೦೦] ವೀರಶೈವ. ಕೈವಲ್ಯ ಪದ್ಧತಿ. ಸುಬೋಧಸಾರ.
೪೭. **ನಿಜಗುಣ ಶಿವಯೋಗಿ**— ಸು. (೧೫೦೦) ವೀರಶೈವ. ಕಾವ್ಯ ಕೃತಿಗಳು : (೧) ಅನುಭವಸಾರ (೨) ಅರುನತ್ತಮೂರರತ್ರಿಪದಿ (೩) ಕೈವಲ್ಯ ಪದ್ಧತಿ (೪) ಪರಮಾನುಭವಬೋಧೆ (೫) ಪರಮಾರ್ಥಗೀತೆ (೬) ಪರಮಾರ್ಥ ಪ್ರಕಾಶಿಕೆ (೭) ವಿವೇಕ ಚಿಂತಾಮಣಿ.
೪೮. **ಸುರಂಗ ಕವಿ**— [೧೫೦೦] ವೀರಶೈವ. ಕಾವ್ಯ. ತ್ರಿಷಷ್ಟಿಪುರಾತನರ ಚರಿತ್ರೆ.
೪೯. **ಮಂಗರಸ**— [೧೫೦೦.] ಜೈನ. ಗ್ರಂಥಗಳು : (೧) ಜಯಸ್ತುತ ಕಾವ್ಯ (೨) ಪ್ರಭಂಜನ ಚರಿತೆ (೩) ಶ್ರೀಪಾಲ ಚರಿತೆ (೪) ನೇಮಿಜನೇಶ ಸಂಗತಿ (೫) ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ಕಾಮುಧಿ (೬) ಸೂಸ ಶಾಸ್ತ್ರ.
೫೦. **ಗುಬ್ಬಿ ಮಲ್ಲಣಾರ್ಯ**— (೧೫೧೩) ವೀರಶೈವ. ಗ್ರಂಥಗಳು : (೧) ಭಾವ ಚಿಂತಾರತ್ನ (೨) ವೀರಶೈವಾವೃತ ಪುರಾಣ.
೫೧. **ಚಾಟುವಿಠಲನಾಥ**— (೧೫೩೦) ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. (೧) ಕನ್ನಡ ಭಾಗವತ (೨) ಭಾರತ (ಕೆಲವು ಭಾಗ.)
೫೨. **ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು**— ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ಕೀರ್ತನೆಗಳು.
೫೩. **ವ್ಯಾಸರಾಯರು**— (೧೫೭೫) ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ಕೀರ್ತನೆಗಳು.
೫೪. **ಪುರಂದರದಾಸ**— (೧೫೪೦) ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ಕೀರ್ತನೆಗಳು.

೫೫. ಕನಕದಾಸ— (೧೫೫೦) ಬೇಡ. (೧) ಕೀರ್ತನೆಗಳು (೨) ಮೋಹನ ತರಂಗಿಣಿ (೩) ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿಗೆ (೪) ನಳಚರಿತೆ (೫) ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರ.
೫೬. ನಾದಿರಾಜ— (೧೫೬೦) ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿ (೧೫೬೦) ಗೋಪಾಲದಾಸ (೧೬೩೫) ವಿಜಯದಾಸ (೧೬೩೫) ಮೋಹನ ದಾಸ [೧೬೫೦] ಜಗನ್ನಾಥದಾಸ [೧೬೬೫] ಬಾಹ್ಯಾಣರು : ದಾಸ ಕೂಟ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಕೃತಿಕಾರರು.
೫೭. ಸರ್ಪಭೂಷಣ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು— [೧೬೦೦] ಮೈಲಾರದ ಬಸವಲಿಂಗ [೧೮೦೦] ಘನಮಠದಾರ್ಯರು (೧೮೩೦) ಮಹಾಂತ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು [೧೮೨೩—೧೮೫೯] ವೀರಶೈವರು ; ಕೈವಲ್ಯ ದರ್ಪಣಕಾರರು.
೫೮. ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ— (೧೫೫೬) ಜೈನ. ಭರತೇಶ ವೈಭವ [೨] ಆಸರಾಜಿತೇಶ್ವರ ಶತಕ [೩] ತ್ರಿಲೋಕ ಶತಕ [೪] ರತ್ನಾಕರಾ ಧೀಶ್ವರ ಶತಕ (೫) ಹಾಡುಗಳು ಇವನ ಗ್ರಂಥಗಳು. :
೫೯. ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತ— [೧೫೮೫] ವೀರಶೈವ. ಗ್ರಂಥ : ಚನ್ನ ಬಸವ ಪುರಾಣ.
೬೦. ಸಿದ್ಧನಂಜೇಶ— (೧೬೫೦) ವೀರಶೈವ. ಗ್ರಂಥ: ಗುರುರಾಜ ಚರಿತೆ.
೬೧. ಷಡಕ್ಷರ ದೇವ— (೧೬೫೫) ವೀರಶೈವ. ಬರೆದ ಗ್ರಂಥಗಳು : [೧] ರಾಜಶೇಖರ ವಿಲಾಸ [೨] ಬಸವರಾಜ ವಿಜಯ [೩] ಶಬರ ಶಂಕರ ವಿಲಾಸ [೪] ವೀರಭದ್ರ ದಂಡಕ (೫) ಕವಿ ಕರ್ಣ ರಸಾಯನ [ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ].
೬೨. ಹೊನ್ನಮ್ಮ (೧೬೮೦) ಸಂಚಿಯ ಉಳಿಗದವಳು. ಗ್ರಂಥ: ಹದಿ ಬದಿಯ ಧರ್ಮ.

೬೨. ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ— [೧೭೦೦] ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ ಇವನ ಗ್ರಂಥ.
೬೪. ಸರ್ವಜ್ಞ— [೧೭೦೦] ವೀರಶೈವ. ತ್ರಿಪದಿಯಲ್ಲಿ ವಚನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ.
೬೫. ಬಸವಪ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಿ— [೧೯೦೦] ವೀರಶೈವ. 'ಅಭಿನವ ಕಾಳಿದಾಸ' ಎಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದವ. ಬರೆದ ಗ್ರಂಥಗಳು : [೧] ದಮಯಂತೀ ಸ್ವಯಂವರ [೨] ಶಾಕುಂತಲಾ ನಾಟಕ [೩] ಚಂಡ ಕೌತಿಕ ನಾಟಕ [೪] ಭರ್ತೃಹರಿ ಸುಭಾಷಿತ [೫] ನೀತಿಸಾರ ಸಂಗ್ರಹ (೬) ಉತ್ತರರಾಮ ಚರಿತ ನಾಟಕ [೭] ಶೂರಸೇನ ಚರಿತ ನಾಟಕ [೮] ರೇಣುಕಾಯ ವಿಜಯ (೯) ಶಾರದಾ ಸ್ತೋತ್ರ (ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ).
೬೬. ಮುದ್ದಣ— (೧೯೦೦) ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ಈತನ ಹೆಸರು ನಂದಳಿಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಪ್ಪ. ಬರೆದ ಗ್ರಂಥಗಳು : (೧) ಶ್ರೀರಾಮ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ. (೨) ಅದ್ಭುತ ರಾಮಾಯಣ [೩] ರಾಮಾಶ್ವ ಮೇಧ. ಮುಂತಾದುವುಗಳು.
೬೭. ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್— (೧೯೩೫) ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ರೂಪರೇಷೆ ಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮತ್ತು ಚರಿತ್ರಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಯಲಿಗೆ ತಂದು ಕನ್ನಡನಾಡು ನುಡಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಹನೀಯರು. ಕನ್ನಡ ಕವಿ ಚರಿತೆಯನ್ನು ಮೂರು ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನೀತಿ ಮಂಜರಿ, ಶಾಸನಪದ್ಯ ಮಂಜರಿ, ನಗೆಗಡಲು ಮುಂತಾದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶಬ್ದಕೋಶ

೧. ತಮಿಳುಕಲ್ಲಿನ ಶಾಸನ

ಬಿಣ	- [ಸಂ] ಫಣ;
	ಹೆಡೆ
ಅಂತು	- ಅಂತೆ. ವೋಲ್.
ಭೋಗಿ	- ಹೆಡೆಯುಳ್ಳ, ವಿ ಲಾಸಿಯಾದ
ಮಣಿವಿಲ್	- ಮಣಿಯಿಲ್ಲ
ಕೋಲ್	- ಬಾಣ
ಅಸಿತ	- ಕಪ್ಪಾದ
ಪ್ರವರ	- ಅತಿಶ್ರೇಷ್ಠ

೨. ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ಯತಿಗಳು

ಯುಗ್ಮ	- ಎರಡು
ವಲ್	- ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ
ಅಳ್ಳಲ್	- ಕಡಿಮೆಯಾ ಗಲು
ವೆಳ್ಳೋಳ	- ಬೆಳ್ಳೋಳ
ಅಶನ	- ಅನ್ನ
ಅಪುನರ್ಭವ	- ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟಿ ಲ್ಲದ

ಎಜ್ಜಿ	- ಒಡೆಯ
ಕಪ್ಪಿಪ್ಪಿನ್ನುಳ್	- [ಸಂ] ಕಟ ವಪ್ಪ
ನೋಂತು	- ವ್ರತಾಚರಣೆ ಮಾಡಿ
ನೆಜ್ಜಿ	- ಪೂರ್ಣ, ಹೆಚ್ಚಿನ
ಕಜ್ಜಿಯಿಲ್	- ಕಳಂಕವಿಲ್ಲದ
ಸಸಿಮತಿ	- ಶುಭ್ರಮತಿ
ಆಜ್ಜಿ	- ತಿಳಿ
ತೋಜ್ಜಿ	- ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು
ಸುರಚಾಪ	- ದೇವಧನಸ್ಸು, ಕಾಮನಬಿಲ್ಲು
ವಿದ್ಯುಲ್ಲತೆ	- ಕೋಲ್ಮಿಂಚು
ಪರಮಾರ್ಥಂ	- ಅತಿಶಯವಾಗಿ
ಧರಣಿಯುಳಿರವಾನ್	- ಭೂಮಿ ಯಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ
ಗೈ	- ಆಚರಿಸು, ಮಾಡು

೩. ಬಾದಾಮಿಯ ಶಾಸನ

ಕಲಿ	- ಶೂರ
ಮಾರ್ಧವ	- ಲಕ್ಷ್ಮೀರಮಣ

<p>ವಿಷ್ಣು ಪೆಜಿಂ - ಬೇರೆಯವನು ಕೆಟ್ಟೋದೇನ್ - ಕೇಡೇನಾಗು ವುದು?</p>	<p>ಅರಯಲುಂ - ವಿಚಾರಿಸಲು ಅರ್ಪರ್ - ಸಮರ್ಥರು ಕುಱಿತು - ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ, ಉದ್ದೇಶಿಸಿ</p>
<p>ಪೊಲ್ಲದು - ಹೊಲ್ಲದು, ಕೆಟ್ಟುದು. ಸಿಂಘ - ಸಂ-ಸಿಂಹ ಅಹಿತರ್ - ಶತ್ರುಗಳು</p>	<p>ಪರಿಣತ - ಅನುಭವವುಳ್ಳ ಕಿಜುಮಕ್ಕಳ್ - ಸಣ್ಣಮಕ್ಕಳು ಮಾಮೂಗರು - ಮಹಾ ಮೂ ಕರು</p>
<p>ನೃಪತುಂಗ-ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ೪. ಕನ್ನಡನಾಡು ವರಂ - ವರೆಗೆ ವಸುಧಾವಳಯ - ಭೂಮಂಡಲ ವಿಲೀನ - ಅಂತರ್ಗತ</p>	<p>ಅಜಿಸಲ್ - ತಿಳಿಸಲು ಪೂಣೆಗರ್ - ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಾಂ ತವರು ತಾಣ - ಸಂ-ಸ್ಥಾನ</p>
<p>ವಾದ ವಿಶದ - ವಿಸ್ತಾರವಾದ ವಿಷಯ - ದೇಶ ಕಿಸುವೊಳಲ್ - ಸಟ್ಟದಕಲ್ (ಈಗಿನ) ಕೊಪಣನಗರ - ಕೊಪ್ಪಳ ಪುರಿಗೆಜಿ - ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ್ವರ (ಈಗಿನ) ಸದಭಿಸ್ತುತ- ಸಜ್ಜನರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊಗಳಲ್ಪಟ್ಟ</p>	<p>೫. ಕವಿಕಾವ್ಯ ನೆಜಿವಾತಂ - ಸಮರ್ಥನಾದ ವನು ಕವಿವೃಷಭರ್ಕ್ಕಳ್ - ಕವಿಶ್ರೇಷ್ಠರು ದುಃಖೋಪಾತ್ತಂ - ದುಃಖದಿಂದ ಕೂಡಿರುವಂಥ ಸಾಮಯಿಕ - ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ; ಸಂಪ್ರದಾಯದ ವಿವಿಕ್ತ - ಬೇರೆಬೇರೆ ಯಾದ ಉದ್ಯುಕ್ತ - ಕಾರ್ಯಶೀಲನು</p>

೨ ಕಲ್ಪಾಂತಸ್ಥಾಯಿ:-	ಯುಗ ಯು	ವಿದೋರೆಯದು	- ಎಷ್ಟರದು?
	ಗಾಂತರವರೆ	ಮರುಳೆ	- ಹುಚ್ಚಿ
	ಗೂ ನಿಲ್ಲುವ	ಒದವು	- ಉಂಟಾಗು
ಕರ್ತೃತ	- ಕೂಡಿರುವ	ಒಗೆತರು	- ಹುಟ್ಟು,
			ಜನ್ಮಿಸು
ಪಂಪ ಭಾರತ		ಕುಂಡಲ	- ಕರ್ಣಾಭರಣ
೩. ಕರ್ಣನ ಜನ್ಮ		ತೊಡದಿರು	- ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳು,
			ಕೂಡು, ಹೊಂ
ವುಚ್ಚವಣಂ	- ಪರೀಕ್ಷೆ		ದಿಕೊಳ್ಳು
ಕಫರ	- ಮೀನ		
ಉಚ್ಚಳಿತ	- ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾ	ಒಡರಿಸು	- ಉಂಟು
	ರುವ		ಮಾಡು
ತರತ್	- ಚಲಿಸುವ	ನಿಧಾನ	- ನಿಧಿ, ಧನದ
ತರಂಗಿ	- ತೆರೆಗಳುಳ್ಳವಳು		ರಾಶಿ
ಮಿಂದು	- ಸ್ನಾನಮಾಡಿ	ಒಯ್ಯನೊಯ್ಯನೆ	- ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ
ಇನ	- ಸೂರ್ಯ	ತಪ್ಪಿಸು	- ಅಲಿಂಗಿಸು,
ದೊರೆಯನೆ	- ಸರಿಸಮಾನ		ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳು
	ನಾದ	ಬಾಳದಿನೇಶ	- ಬಾಲಸೂರ್ಯ
ಅಕ್ಕಿ	- ಆಗಲಿ	ಫಣೀಂದ್ರಾಳಯ	- ಪಾತಾಳ
ದಶಶತಕಿರಣ	- ಸೂರ್ಯ	ಮೇಳಿಸಿದಪ್ಪುದು	- ಅಕರ್ಷಿಸುವುದು
ನಭ	- ಆಕಾಶ	ಬೊದಿಲ್ಲನೆ	- ದೊಡಮ್ಮನೆ
ಅರವಿಂದಬಾಂಧವ-	ಕನುಲಪ್ರಿಯ,	ಆದಂ	- ಹೆಚ್ಚಾಗಿ,
	ಸೂರ್ಯ		ವಿಶೇಷವಾಗಿ
ಕೊಡುಗೂಸು	- ಕನ್ಯೆ	ಒಸೆದಂ	- ಸಂತೋಷ
ಕಿಡಿನ್ನುಡಿದು	- ಕೆಟ್ಟಮಾತಾಡಿ		ಗೊಂಡನು

ಸುತನ ಸೂತಕ - ಮಗನ ಹುಟ್ಟು	ನೆಗಟ್ಟಿ	- ಯಶಸ್ಸು, ಕೀರ್ತಿ
ಅಗುಬ್ಬಾ - ತೋಡು, ಅಗಿ	ಬರಿ	- ಪಾರ್ಶ್ವ, ಪಕ್ಕ
ಕುಬ್ಬಿ - ಕುಣಿ, ತಗ್ಗು	ಈಡಾಡು	- ಬಿಸುಡು
ಅಜಿವಿ - ಶಕ್ತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ	ಉಗಿದು	- ಕಿತ್ತು
ಆಲೋಕಾಂತಂಬರಂ - ದಿಕ್ಕು	ವಟು	- ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ
ದಿಕ್ಕಿಗೂ	ಅರಿ	- ಕತ್ತರಿಸು
ಬಳಯೆ - ಹಬ್ಬಲು	ರಾಧೇಯ	- ಕರ್ಣ, ರಾಧೆಯ ಸಾಕುಮಗ
ಉಸಾಂತ - ಹತ್ತಿರ, ಸಮೀಪ	ಸೆರಗು	- ಭಯ
ಜೇನೋಡೆಯೆ - ಬಿಲ್ಲಿಗೆಹಗ್ಗವನ್ನೆ	೯. ಕೃಷ್ಣನ ಭೇದ	
ಳೆಯಲು; ಧನುಷ್ಯಂಕಾರಮಾಡಲು		
ಸಿಡಿಲ್+ಪೊಡೆ - ಸಿಡಿಲಬಡೆ		
ಅಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಿ - ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿತಾಗಿ		
ಆದ ಎಡರಂ - ಉಂಟಾದ ಕಷ್ಟವನ್ನು		
ಎಡರದೆ - ಆತಂಕವಿಲ್ಲದೆ	ರಥಾಂಗ	- ಚಕ್ರ
ಬುಧ - ಸಂಡಿತ	ಮಗುಬ್ಬಿ	- ತಿರುಗುವೆ ಯಂತೆ
ಚಾಗ - ಸಂ-ತ್ಯಾಗ	ದಲ್	- ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ
ಕೋಡು - ದಾನ [ಕೋಡು-ದಾತು]	ಅಬ್ಬೆ	- ಅವ್ವ, ತಾಯಿ -
ಬೀರ - ವೀರ	ಅಮ್ಮ	- ಅಪ್ಪ
ಭುವನಭವನಕ್ಕೆಲ್ಲಂ - ಸಮಸ್ತ ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕೂ	ಅಹರ್ವತಿ	- ಸೂರ್ಯ
ಪೊಗಟ್ಟಿ - ಹೊಗಳಿಕೆ	ಸಡೆಮಾತು	- ಲೋಕೋಕ್ತಿ
	ನಿನತೆ	- ನಿನ್ನದೆ
	ಬಾಷ್ಪವಾರಿ	- ಕಣ್ಣೀರು
	ವುಳಕ	- ರೋಮಾಂಚನ
	ಪೊಣ್ಣೆ	- ಹೊರಡಲು, ಹುಟ್ಟಲು

ಅಂಪಿನಂ	- ತಾಳುವಂತೆ	ಅನ್ನರಂ	- ನನ್ನಂಥವರನ್ನು
ಕೃತನುಂ	- ಉಪಕಾರವನ್ನು	ಅಪ್ಪಿಪು	- ಪ್ರೀತಿ, ಪ್ರೇಮ
ಪೆಪಿಗಿತ್ತೆ	- ಹಿಂದೆಹಾಕಿ	ತಪ್ಪಿಸಂದು	- ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ
	ಅಲಕ್ಷಿಸಿ	ಒಡ್ಡು	- ಸಮೂಹ
ನಣ್ಣು	- ಬಾಂಧವ್ಯ	ಅಳ್ಳ	- ಯಜಮಾನ,
ನೆತ್ತ	- ಸಗಡೆಯ ಆಟ		ಸ್ವಾಮಿ
ಲಂಬಣಂ	- [ಮುತ್ತಿನ]	ತಪ್ಪಿಪು	- ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದ
	ಹಾರವು		ಮಾಡಿ
ಕೇಡು	- ಬೀಳುವಿಕೆ	ಕಟ್ಟಾಯ	- ಹೆಚ್ಚಿನ
ಎವಂ ಇಲ್ಲದೆ	- ಮನಸ್ತಾಪ		ಪಕಾಕ್ರಮ
	ವಿಲ್ಲದೆ	ನಿಜವೆಂ	- ಸಾಯುವೆನು
ಬಿಸುಟ್ಟು	- ಬೀಸಾಡಿ, ಬಿಟ್ಟು		
	ಬಿಟ್ಟು	೧೧. ಕುಂತಿ ಕರ್ಣ ಸಂವಾದ	
ಬೇಡ	- (೧)ಬೇಡರವನು	ಎಜಕ	- ಪ್ರೀತಿ
	ಬೇಡಾದವನು	ನೋಸಲು	- ಹಣೆ
		ರಾಗ	- ಪ್ರೇಮ, ಬಣ್ಣ
೧೦. ಕರ್ಣನ ನಿಶ್ಚಯ		ಆಗರ	- ಮನೆ
ಅಂಗರಾಜ	- ಕರ್ಣ	ಕೈಯ್ಯೆಡೆ	- ನಿಕ್ಷೇಪ
ಆಜಿ	- ಯುದ್ಧ	ಅಪ್ಪೆಸು	- ಒಪ್ಪಿಸು,
ಮೇಲ್ಮಲೆಗೆಯ್	- ಹುರುಡಿಸು,		ಅರ್ಪಿಸು
	ಅಸೂಯೆಮಾಡು		
ಪೊರೆ	- ಕಾಪಾಡು	ಎಜಗು	- ನಮಸ್ಕರಿಸು
ಕೊಕ್ಕರಿಸದೆ	- ಹಂಜರಿಯದೆ	ಉಜಿದೆ	- ಲಕ್ಷಿಸದೆ,
ತವಿಸೆಂ	- ನಾಶಮಾಡಿ		ಮಾತು ಕೇಳದೆ
	ಕೊಳ್ಳುವೆನು	ಪುರಿಗಣೆ	- ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರ

ಸಯ್ಯು	- ಪುಣ್ಯ	೧೨. ಕರ್ಣನ ಯುದ್ಧ	
ಆರಿದು	- ಅಸಾಧ್ಯವು	ಅಬಲಾ	- ದುಃಖ, ತಾಪ
ಎಡೆಮಡಗದೆ	- ಅಂತರಾಯ	ಬಿನ್ನನೆ	- ಬಿನ್ನನಾಗಿ,
	ವಿಲ್ಲದೆ		ಸುಮ್ಮನೆ
ತೊಟ್ಟು	- ತೊತ್ತು, ದಾಸ	ಪಣಿಕೇತನ	- ದುರೈಯೋಧನ
ಬೆಸನ	- ಕಾರ್ಯ	ಆವಗೆಯುರಿ	- ಕುಂಬಾರರ
ಕೆಸುಱ್	- ಕೋಪವು,		ಆವಗೆಯುರಿ
	ಮನಸ್ತಾಪವು	ಅಟ್ಟಿವೋಲಾ	- ದಹಿಸುವ
ತಮ್ಮತ್ತೆರಡುಂ	- ತಮ್ಮೆರಡೂ		ಹಾಗೆ
ಪಾಟಿ	- ಕ್ರಮ, ನ್ಯಾಯ	ಅಳುರೆ	- ಪಸರಿಸಲು
ಒಕ್ಕು	- ಮುರಿದು	ಮುಯ್ಯಂ+ಅಂತು	- ಹೆಗಲೊಡ್ಡಿ,
ಜೋಳಕ್ಕೆ ತಪ್ಪು	- ಬುಣಕ್ಕೆ ತಪ್ಪು		ಹೆಮ್ಮೆಪಟ್ಟು
	ಕೃತಘ್ನನಾಗದೆ	ಬಬ್ಬದಂ	- ಬದುಕಿದ್ದು
ನಿಲ್ಲದಿಕೆ	- ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿ		ದನ್ನು
	ಸದೆ ಇರುವಿಕೆ	ಅಸು	- ಪ್ರಾಣ
ಮೀಂಗುಲಿಗ	- ಬೆತ್ತರವ	ಮುಟ್ಟೆವಂದಲ್ಲ	- ಸಮೀಪಿಸಿ
ಎರ್ದೆ	- ಎದೆ		ದಾಗ
ಬೆಟ್ಟನೆ	- ಕಠೋರವಾಗಿ	ವಿಕ್ರಾಂತತುಂಗಂ	- ಶೂರಶ್ರೇಷ್ಠ
ಮತ್ತಿನ	- ಬೇರೆಯ		ನಾದ (ಅರ್ಜುನನು)
ಪೊಂಪುಳಿಪೋಗು	- ಹೆಚ್ಚಾಗು	ಆಹವ	- ಯುದ್ಧ
ಎರ್ದೊಡಂ	- ಮೇಲೆ	ಪೆಟಸಿಂಗಿ	- ಹಿಂದಕ್ಕೆ
	ಬಿದ್ದರೂ		ಸರಿದು
ಅಱಿಯೆಂ	- ನಾಶಮಾಡು	ಬೆಳ್ಳುತ್ತಿದೇನಪ್ಪೊಡೆ-	ಹೆದುರುತ್ತಿದ್ದೆ
	ವುದಿಲ್ಲ		ನಾದರೆ

ಎತೊದಳ್	- ಸುಳ್ಳೀನು ?	ಅಭೋಗಂ	- ಅಸರ್ವಾಸ್ತ್ರವು
ದಿನನಾಥ	- ಸೂರ್ಯ	ಅಣ್ಣು	- ಶಕ್ತಿತೋರಿಸು
ಕಸವರ	- ಬಂಗಾರ, ಐಶ್ವರ್ಯ	ಅಗುವು	- ಅಧಿಕತೆ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
ಪುರಡಿಸು	- ಮತ್ಸರಗೊಳ್ಳು	ತಿಗೆನೆಜಿದು	- ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎಳೆದು
ಎರುಗುಮೇ	- ಮಾನ್ಯವಾಗುವುದೇ ?	ಉಡುಗು	- ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಮಾಡು
ನೆಗಟ್ಟಿಂ	- ಮಾಡಿದನು	ಉರ	- ಎದೆ
ಅತಿವಡೆ ಮಾತಂ	- ಸುಳ್ಳಾದವಾದವನ್ನು	ಅವಧರಿಸು	- ಲಕ್ಷ್ಯಗೊಟ್ಟುಕೇಳು
ಕೆಮ್ಮನೆ	- ಸುಮ್ಮನೆ	ತೊದಳ್	- ಸುಳ್ಳು
ಬಿದಿವಸ	- ದೈವಾಧೀನ	ಮಾಣ್ಣಿರು	- ಬಿಡು
ಬಿಯ	- ಸಂ-ವ್ಯಯ	ಒಳಿನ	- ಉತ್ತಮವಾದ
ಪಾಂಗು	- ರೀತಿ	ನನ್ನಿ	- ಸತ್ಯ
ಸಮಕಟ್ಟೆ	- ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ	ಬನ್ನ	- ಸಂ-ಭಗ್ನ, ಭಂಗತಪ್ಪುವಿಕೆ
ಪೊಸಮಸೆಯ	- ಆಗತಾನೆ ಮಸೆದ, ಹರಿತವಾದ	ಉಜು	- ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗು, ಸರಿಹೋಗು
ತಂದಲ	- ಮಳೆ	ಮೆವು	- ಹಿರಿಮೆ
ಮದ್ರರಾಜ	- ಶಲ್ಯ	ಊನ	- ಕಡಿಮೆ
ನುಡಿವಳಿ	- ಕೊಟ್ಟಮಾತು	ಕಜುತ್ತು	- ಮತ್ಸರಿಸಿ
ದೊಣೆ	- ಬತ್ತಳಿಕೆ	ಅಜಿಪಲ್	- ತಿಳಿಸಬೇಡ
ಅರ್ಧಾವಳಿಕ	- ಸರ್ವಾಸ್ತ್ರದ ಹೆಸರು	ವೈಕರ್ತನ	- ಕರ್ಣ
ವಿಸ್ಪುಳಿಂಗ	- ಬೆಂಕಿಯ ಕಿಡಿ	ಎಜಕಂಬೆತ್ತಿರೆ	- ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ
ಸಿಂಗಳ	- ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ		

ಬಲ್ಲರಿ	- ದೊಡ್ಡ ಮಳೆ	ಪಡಿಚಂದ	- ಸಂ-ಪ್ರತಿ
ನೆರಂ	- ಸಹಾಯ		ಚೈಂದ, ಸರಿ
ತುರಿಪದೆ	- ವೇಗದಿಂದ		ಸಮಾನ
ಚೋದಿಸು	- ನಡೆಯಿಸು	ಅಳಲು	- ಭಯಪಡು
ಆದರ್	- ಗರ್ಜಿಸಿ	ಧ್ವಾಂಕ್ಷ	- ಕಾಗೆ
ಇಸು	- ಬಾಣಬಿಡು	ಧಾಂಕ್ಷಧ್ವಜ	- ಕರ್ಣ
ಭಟ್ಟನ	- ದುಂಡಗಾದ, ಹರಿತವಾದ	ಪಜಿಯಿಗೆ	- ಪತಾಕೆ, ಭಾ ವುಟ
ಮುಯ್ಯೇಚ್ಚ	- ಮೂರು + ಏಜು = ಇವು ತ್ತೊಂದು	ಅಲ್ಲಜಿವೋಲ್	- ಸೀಳಿಹೋಗುವ ಹಾಗೆ
ಸೂಚ್ಚ	- ಬಾರಿ, ಸಾರೆ	ಅವಗಲಿಯಿಸು	- ಹೆಚ್ಚಾಗು
ಒಲ್ಲಣಿಗೆಯ	- ಒದ್ದೆ ಬಟ್ಟೆ ಯನ್ನು	ಗೋಣೆ	- ಬಿಲ್ಲಿನ ತುದಿ
ಪಿಟಿ	- ಹಿಂಡು	ಸೊಡರ್	- ದೀಪ
ಕೊಕ್ಕರಿಸು	- ಹೇಸು, ಅಸಹ್ಯ ಪಡು	ಅಗ್ಗಳಿಸು	- ಹೆಚ್ಚಾಗು
ಬಜುವಂ	- ಬರಿದಾಗಿರುವ ವನು	ವೊತ್ತಿರ್	- ಹೊತ್ತು
ಮಜಿ	- ಕವಚ	ಪಜ್ಜಳಿಸು	- ಪ್ರಜ್ವಲಿಸು
ಇಜಿ	- ಕೊಲ್ಲು, ತಿವಿ	ನಿಶಿತ	- ಹರಿತವಾದ
ಕೂರ್ಮೆ	- ಪ್ರೀತಿ	ವಿಕರ್ಣ	- ಬಾಣ
ಭೂಧರ	- ಕೃಷ್ಣ	ಬೆಳೆದಿದೆ	- ಅಂಜದೆ
ಅಸುರಾಂತಕ	- ಕೃಷ್ಣ	ಬೆಸಕೆಯ್	- ಸೇವಿಸು
ಸುಗಿಸಿನಂ	- ಹೆದರುವಹಾಗೆ	ಕಜಿಯೆ	- ಸಾಯುವ ಹಾಗೆ
		ಕಸೆ	- ಚಾಟಿ
		ಬಾರಿಸಿ	- ವಾರಿಸಿ, ತಡೆದ
		ಪೆಜಿತು	- ಬೇರೆ

ತೆಲ್ಲಟೆ - ಬಹುಮಾನ
ಕಾಣಿಕೆ
ಉರ್ವರೆ - ಭೂಮಿ
ಅಜಾಂಡ - ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ
ಪಿಡುಗು - ನಡುಗು,
ಕಂಪಿಸು
ಉಡುಗು - ಸಂಕೋಚ
ವಾಗು
ಕದನ ತ್ರಿಣೇತ್ರ - ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ,
ಶಿವನಂತಿರುವ ಅರ್ಜುನ
ಅಮೋಘ - ಪ್ರತಿಯಿಲ್ಲದ
ಕರ್ಣಾಂತಮಾಡಲ್ - ಕರ್ಣನ
ನಾಶವನ್ನು ಮಾಡಲು
ಶಿಖಿಶಿಖಾ - ಬೆಂಕಿಯ
ಜ್ವಾಲೆ
ಜೌರ್ವಜ್ವಳ - ವಡವಾಗ್ನಿ
ಆಟಂದು - ಮೇಲೆಬಿದ್ದು
ಅಳುರುತ್ತುಂ - ಪಸರಿಸುತ್ತ
ಉಚ್ಚಳಿಸು - ಮೇಲೆಹಾರು
ಉತ್ತಮಾಂಗ - ಶಿರ, ತಲೆ
ಆಗುಂದಲೆ - ಅತಿಶಯ
ಅಟ್ಟಿ - ಶರೀರ
ಒಟ್ಟಿನ - ಉತ್ತಮವಾದ
ಗುಣಾರ್ಣವ - ಸದ್ಗುಣ
ಸಮುದ್ರ

ಅದಿರು - ನಡುಗು
ಕರಿಕರ್ಣತಾಳಸಂಚಿಕೆ - ಆನೆಯ
ಕಿವಿಯ ಓಲೆಯು ಚಲಿಸುವ ಹಾಗೆ
ಚಂಚಲಳು.
ಉರುಳ - ಉಂಡೆ
ಒಡಂಬಡಂ - ಐಕ್ಯವನ್ನು
ಎರಚ್ಚುಡಿ - ಸುಳ್ಳು
ಗಡಣ - ಗುಂಪು
ಎಜು - ಗಾಯ
ಅಂಕದ - ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ
ಕರ್ಣರಸಾಯನ - ಸುಶ್ರಾವ್ಯವಾದ

೧೩. ಬಾಹುಬಲಿಯ ವಿರಾಗ

ವಿಷಧಿ - ಸಮುದ್ರ
ನಂಜು - ವಿಷ
ಅಸ್ವಾದನೆ - ಸೇವನೆ
ಅಗಿ - ಭಯಪಡು
ಕಟ್ಟುಬರು - ಸೆಣೆಸು
ಆರ್ಕುಮೇ - ಸಾಧ್ಯ
ವಾಗುವುದೇ ?
ಕಲುಷ - ದೋಷ

೧೪. ವತ್ಸಕಾವತೀ ವರ್ಣನ

ಕಮನೀಯ - ಮನೋಹರ
ವಾದ

ನಿನ್ನು	- ತಗ್ಗಾದ
ಪಸರ	- [ತ್ಸ] ಪ್ರಸರ
ಸರಸೀರುಹಾಕರ	- ಸರೋವರ
ವಿದಳಿತ	- ಅರಳಿದ, ಬಿರಿದ
ತಾಮರಸ	- ತಾವರೆ
	[ತಡ್ಧವ]
ಸಾಂದ್ರ	- ದಟ್ಟವಾದ
ತತಿ	- ಸಮೂಹ
ಮನೋಭವ	- ಕಾಮ
ಅಚ್ಚಿ	- ಸ್ಪ್ರಿತಿ
ಮನೋಜಕಾಂತೆ	- ರತಿ
ಕಣ್ವಿಲ	- ದೃಷ್ಟಿಸ್ಪರ್ಶ
ಕೆಯ್ವಿಲ	- ಗದ್ದೆ
ಎಜಗಿದ	- ಬಾಗಿದ
ಅಮೇಯ	- ಅಳತೆಗೆ
	ನಿಲುಕದ
ಶಾಲಿನನ	- ಬತ್ತದವೈರು
ಕಳಮ	- ಬತ್ತ
ಕಂಚುಕ	- ಬಟ್ಟೆ
ವಿಳಸತ್	- ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ
ಕಣಿಶ	- ತೆನೆ
ಕಬಳ	- ತತ್ತು
ಇಳಾಕಾಮಿನಿ	- ಭೂರಮಣಿ
ಪೊನ್ನ ಭಟ್ಟ	- ಬಂಗಾರದ
	ಚೆಂಡು

ಉಪಾಂತ	- ಸಮೀಪ
ಇಮ್ಮಾವು	- ಇನಿದು + ಮಾವು
ಬಹುಪೋಷ	- ವೃಕ್ಷ ವಿಶೇಷ
ಅರಿದು	- ಅಸಾಧ್ಯವು
ಎಗ್ಗ ! ಮೊಗ್ಗ	- ಮೂರ್ಖನೆ!
	ಸಾಧ್ಯವೇ
ಧವಳೇಕ್ಷು	- ಬಿಳಿಯ ಕಬ್ಬು
ಜನಪದ	- ದೇಶ
ದುಗ್ಧಾಬ್ಧಿ	- ಹಾಲಿನ
	ಸಮುದ್ರ
ಫೇನಪಿಂಡ	- ನೊರೆಯ
	ಸಮೂಹ
ಸುಧಾ	- ಅಮೃತ
ರಾಜತ್	- ಹೊಳೆಯುವ
ನಿಕಾಶ	- ಸದೃಶ,
ಕೆಯ್ಗ್	- ಗದ್ದೆಗಳು
ಮೆಯ್ವಸ	- ದೇಹಾಲಸ್ಯ
ಅಳ್ಳಿಗೊಂಬು	- ಅಲಗುವ ಶಾಖೆ
ಕೋರಕ ವಿಸಾಟನ	- ಮೊಗ್ಗನ್ನು ಸೀಳುವ
ಅಳ್ಳಮೆ	- ಅರ್ಜೀಣ
ಅನಚತ್ತು	- ಬೇಸರಗೊಂಡು
ಸವಿಗಾಱಿದೆ	- ಸಿಹಿಗೆ ಶಕ್ತಿ
	ಸಾಲದೆ

ಮಧುಸ - ಜೇನ ನೋಣವು
ಕೀರ - ಗಿಳಿ
ಪಿಕಾಳಿ - ಕೋಗಿಲೆಗಳ
ಸಮೂಹ

ಚೀರಫಟ್ಟಿ - ವಿಶ್ವಶಿಲ್ಪಿ

೧೫. ದಿವ್ಯತಪಸ್ವಿನಿ

ನವಮೌಕ್ತಿಕ - ಹೊಸಮುತ್ತ
ವೃಣಾಳ - ಕಮಲದ
ದಂಟು
ರುಚಿರ - ಮನೋಹರ
ವಾದ

ಅಮೃತಾಂಶು - ಚಂದ್ರ
ರಶ್ಮಿ - ಕಿರಣ
ಕುಂಚಿಗೆ - ಕುಂಚ
ಕರ್ಚು - ತೋಳಿ
ಕರಮೆ - ಅತಿಶಯ

ವಾಗಿ

ಎಳನೇಸರ್ - ಬಾಲಸೂರ್ಯ
ಒಳ್ಳಳಿರ್ಗಳ - ಕೋಮಲ
ವಾದ ತಳಿರುಗಳು

ಮಡಲ್ತು - ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದು
ವೃಗಾಂಕಮೌಳಿ - ಚಂದ್ರಮೌಳಿ,
ಶಿವ

ವಾ:ಕಣ - ನೀರಿನ ಹನಿ

ಭವ - ಶಿವ
ವನರುಹ - ಕಮಲ
ವನರುಹನಾಭ - ವಿಷ್ಣು
ಪದ್ಮಗರ್ಭ - ಬ್ರಹ್ಮ
ಪೊದಟ್ಟಿ - ಹುಟ್ಟಿದ
ಮೌಕ್ತಿಕಾಕ್ಷವಲಯ - ಮುತ್ತಿನಜಪ
ಸರವು

ಎಳವೆಜಿ - ಬಾಲಚಂದ್ರ
ಕದಿರ್ಗಳ - ಕಿರಣಗಳು
ಸವಣು - [ಸಂ]ಪ್ರಮಾಣ
ಅಳತೆ

ವರಿಸ - ಸಂ-ವರ್ಷ
ಮಣಿ ದೀಪ್ತಿ - ರತ್ನದ ಬೆಳಕು
ದಂತ ಮರೀಚಿ - ಹಲ್ಲಿನ ಕಿರಣ
ಊರ್ಜಿತ - ಮಹತ್ತಾದ
ಸಾಶುಪತವೃತ್ತಿ - ಶಿವಭಕ್ತಿ
ಸಂಪನ್ನಳು

ಅವನಿತಳ - ನೆಲ
ಷಂಡ - ಸಮೂಹ
ಸೋರಿರುಹ - ಕಮಲ

ಭವಾಲಯ - ಶಿವಾಲಯ
ಜಾವ - ಸಂ-ಯಾಮು
ಭವಾದ್ರಿ - ಕೈಲಾಸ

ಪರ್ವತ

ನಭ	- ಅಕಾಶ	ಶೀಕರ ಪ್ರಸರ	- ತುಂತುರಹನಿ
ಉಬ್ಬೆಗ	- ಸಂ-ಉದ್ದೇಗ		ಗಳ ಸಮೂಹ
ಆಯತನ	- ಮನೆ, ಆಲಯ	ಸುರಭೂಜ	- ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ
ಅವಸಾನ	- ಅಂತ್ಯ	ವಲ್ಯವಸನ	- ನಾರು ಬಟ್ಟೆ
ವಲ್ಲಕೀ	- ವೀಣೆ	ನೇಷುದುದು	- ನೆಟ್ಟಗೆನಿತದು
ಮಧುಕರ	- ಜೇನುನೋಣ		ತೂಗುಹಾಕಿದುದು
ಸ್ತನ	- ಧ್ವನಿ, ಸ್ವರ	ಜೋಗವಟ್ಟಿಗೆ	- ಸಂ-ಯೋಗ
ಒಸೆದು	- ಸಂತೋಷ		ಫಟ್ಟಿಕಾ
	ದಿಂದ	ದರ್ಭಾಸನ	- ಹುಲ್ಲಿನ ಚಾಪೆ
ಅಂಬು	- ನೀರು	ತೀವು	- ತುಂಬು
ಬರ	- ವರ	ಸ್ವಾದು	- ಸಿಹಿ
ಪದಪು	- ಆನಂದ	ಶಿಲಾತಳ	- ಹಾಸುಗಲ್ಲು
ದಕ್ಷಪ್ರಿ	- ದೃಷ್ಟಿ ತುಷ್ಟಿ	ರತ್ನಾಕರ	- ಸಮುದ್ರ
ತಗುಳ್ಳು	- ಮೊದಲು	ಬಿತ್ತರಿಸು	- ವಿಸ್ತರಿಸು
ಮಹಾಭಾಗ	- ಮಹಾಶಯ		(ಸಂ)
ವೇಬ್ಬು	- ಜೇಕು	ಗುಪ್ತು	- ಗಳಹು,
ಅಬ್ಬಿಜು	- ಪ್ರೀತಿ		ಹರಟು
ಬೆಂಬಬಿವಿಡಿದು	- ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ	ಕೌತುಕಾವಹಂ	- ಕತೂಹಲ
	ಹೋಗಿ		ಜನಕವು
ಕಿರಿದು+ಅಂತರ	- ಸಲ್ಪ ದೂರ	ಜೇಗ	- ವೇಗ (ಸ)
ಮರ್ವ	- ಮಬ್ಬ, ಕತ್ತಲು		ಹೊತ್ತು
ತಮಾಲ	- ಹೋಗೆಮರ	ಮಿಳಿರ್ವ	- ಅಲ್ಲಾಡುವ
ಗಾವರ	- ರಬ್ಬ, ಧ್ವನಿ	ಅಲರ್ಗಂಗಳ್	- ಹೂವಿನಂತಹ
ಸ್ಫಾಲನ	- ಹೊಡೆತ,		ಕಣ್ಣುಗಳು
	ಆಘಾತ	ನಯನಾಂಬು	- ಕಣ್ಣೀರು

ಅಣಂ - ಸ್ವಲ್ಪಮಾ
 ಕಣ್ವಮಗುಬ್ಬಿಳ್ - ಕಣ್ಣನ್ನು
 ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿದಳು
 ಅಗ್ಗಳಪ - ಹೆಚ್ಚಾದ
 ಅಬಿಲು - ದುಃಖ, ತಾಪ
 ರಸೆ - ಭೂಮಿ
 ಕಲ್ಪಾಂತದ - ಪ್ರಳಯ
 ಕಾಲದ
 ಓರಂದದಿಂ - ಒಂದೆ ಸಮ
 ನಾಗಿ
 ಮಚ್ಚಿಸು - ಅರಿಸು
 ಕಡಮೆಮಾಡು
 ಉಮ್ಮಳಿಸಿ - ವ್ಯಥೆಗೊಂಡು
 ವ್ಯಗ್ರ - ಕಳವಳ
 ಪ್ರಕ್ಷಾಳನಾರ್ಥ - ತೊಳೆಯುವು
 ದಕ್ಕಾಗಿ
 ಅಂಜುಳಿ - ಬೊಗಸೆ
 ಭೂಪನಿಳಿಪ - ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠ
 ಉಪರೋಧಿಸು - ತಡೆ
 ಅಳವು - ಶಕ್ತಿ
 ವಲ್ಪಾಂಚಲ - ನಾರಬಟ್ಟೆಯ
 ಸೆರಗು
 ಉರಗ - ಸರ್ಪ
 ದಂಷ್ಟ್ರ - ದವಡೆಹಲ್ಲು
 ದುರಿತಾರ್ಥನ - ಪಾಪ ಸಮುದ್ರ

ಅಂತರಿತೆ - ದೂರವಾದ
 ವಳು
 ತತ್ಪ್ರಸಂಚಮಂ - ಅವಿಸ್ತಾರ
 ವಾದ ಕಥೆಯನ್ನು
 ಭಾಜನೆ - ಕಾರಣೀ
 ಭೂತಗಳು
 ರನ್ನ - ಅಜಿತತೀರ್ಥ
 ಕರ ಪುರಾಣ

೧೬. ವಸಂತಲಕ್ಷ್ಮಿ

ಭೂರುಹ - ಗಿಡ
 ಓಳಿವಟ್ಟು - ಸಾಲ ಸಾಲಾಗಿ
 ರುದ್ರ - ವಿಸ್ತಾರವಾದ
 ಸುರೇಂದ್ರ ಚಾಪ - ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲು
 ರುಚಿರ ಶ್ರೀಯಂ - ಸೊಗಸಾದ
 ಸೊಬಗನ್ನು
 ಉಲಿದುವು - ಶಬ್ದ
 ಮಾಡಿದುವು
 ಆಮೃದ್ರುಮ - ಮಾವಿನ ಗಿಡ
 ಮಧು ಪುನೇಶ - ವಸಂತ
 ಕಾಲದ ಪ್ರಾರಂಭ
 ಸಾತ್ಕೃತ - ಸಾತ್
 [ತದ್ಧಿತ] + ಕೃತ
 ಚೂತತರು - ಮಾವಿನ ಮರ
 ಸುರತರು - ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ
 ಎಳನೆಚ್ಚಿ - ಬಾಲಚಂದ್ರ

ಮಿಳಿವರ್	- ಅಲ್ಲಾಡುವ	ಶಿಶಿರಾಂಶು	- ಚಂದ್ರ
ಮನಂಗೊಳೆ	- ಚಿತ್ತಾ ಕರ್ಷಕ	ತಣ್ಣದಿರ್	- ತಂಪುರೆರಣ
	ವಾಗಿ	ತೆಂಬೆಲರ್	- ತೆಂಕಣಗಾಳೆ
ಮಧುಮಾಸಕೇಸರಿ - ವಸಂತ		ಕಳಕಂಠ	- ಕೋಗಿಲೆ
ಮಾಸವೆಂಬ ಸಿಂಹವು		ಬಗ್ಗಣೆ	- ಕೂಗು
ವಿಯೋಗಿಗಳ್	- ವಿರಹಿಗಳು	ಗಾವರಿಸ	- ಧ್ವನಿಮಾಡುವ
ಕೀರ	- ಗಿಳಿ	ಗೋಸಣೆ	- ಸಂ-
ತರ್ಜಿತ	- ಬೆದರಿಕೆ		ಘೋಷಣ
ಉತ್ಕ	- ಮೈಮರೆತ	ಬದ್ದರಂ	- [ಸಂ] ಭದ್ರ
ಕಳಿಕಾ	- ಮೊಗ್ಗು	ವಾರಣ	- ಆನೆ
ಕುಟ್ಟಿಲ	- ಮೊಗ್ಗು	ವಿಲಸಲ್	- ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ
ಮಧೂತ್ಸವ	- ವಸಂತೋತ್ಸವ	ತಲಂ	- ಪಾದ
		ವಿಕಚಾಬ್ಜದಳ	- ಅರಳಿದ
ಮಿಳಿವರ್	- ಅಲ್ಲಾಡುವ		ಕಮಲದ ದಳವು
ಒಡನೆ	- ಆಭರಣ	ಕಲ	- ಮಧುರವಾದ
ಲೆಕ್ಕವಣಿಗೆ	- ಲೆಖ್ಪು	ನಿಸ್ವನ	- ಧ್ವನಿ
ಪದೆದು	- ಸಂತೋಷಿಸಿ	ಸಸಾರಭ	- ಗಂಧಯುಕ್ತ
ಪದಂ	- ಯೋಗ್ಯವು		ನಾದ
ಸಹಕಾರ ಮಹೀರುಹ - ಮಾವಿನ		ಅನಿಲ	- ಗಾಳಿ
	ಮರ	ನಿಶ್ವಸಿತ	- ಉಸಿರು
ಪ್ರಸೂನ	- ಹೂವು	ಅಸ್ಥಿರ	- ಚಲಿಸುವ
ಕಂಠಿಕೆ	- ಕಂಠಿಯಸರ	ಅಲಕ	- ಮುಂಗುರುಳು
ಸ್ತರಶರ	- ಕಾಮಬಾಣ		
ಏವುವು	- ಏನುಮಾಡು		
	ತ್ತನೆ		

೧೭. ಅಭಿವಾಸಧನ

ಸುಯೋಧನ

ನಿರ್ವೈಸು - ಬೇಸರಗೊಳ್ಳು

ದೈವಾಯತ್ತಂ	- ದೈವಾಧೀನವು	[ಇಲ್ಲವೆಂಬರ್ಥ]
ಪುರುಷಾಕಾರಂ	- ಪುರುಷ ಪ್ರಯತ್ನವು	ಕಾಲದಂಡ - ಯಮದಂಡ
ಒಂದೆಮೆಯ್ಯೊಳ್	- ಏಕೈಕ ವೀರನಾಗಿ	ಪ್ರಚಂಡ - ಭಯಂಕರ
ಆಂತು	- ಎದುರಿಸಿ	ವಾದ
ಇಱಿ	- ಹೋರಾಡು	ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು - ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು
ಚಲ	- ಸಂ-ಭಲ	ಮಹಾರಥ - ಹತ್ತು ಸಾವಿರ
ಸಿಂಧೂದ್ಧವ	- ಭೀಷ್ಮ	ಯೋಧರ ಮೇಲೆ
ಕುಂಭಜನ್ಮ	- ದ್ರೋಣ	ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು
ದಿನಸೃತ್ಪುತ್ರ	- ಕರ್ಣ	ಸಮರ್ಥ
ನೇಱಿಯಂ	- ಸಮರ್ಥನಾಗನು	ಸಮರಥ - ಒಬ್ಬನ ಮೇಲೆ
ಸೆರಗಂ	- ಸಹಾಯ	ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಸಮರ್ಥ
ಪಾರ್ಥವೆಂ	- ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವೆನು	ಪಿಂಗಾಕ್ಷ - ದುರ್ಯೋಧನ
ನೆರವು	- ಸಹಾಯ	ಪರುಷ - ಕರ್ಕಶ
ಎಂಗುಂ	- ಎಂದು ಹೇಳುವುದು	ಅನೇಕಧರನಾಗಿ - ಅನೇಕ
ಬಿದುವಂ	- ಕುಂಭಸ್ಥಳವನ್ನು	ಗೊಂಡು
ವಿದಾರಣುಗೆಯ್ದು	- ಸೀಳಿ	ಪೆಜಿನೊರ್ವಂ - ಇನ್ನೊಬ್ಬ;
ಕಂಠೀರವ	- ಸಿಂಹ	ಮತ್ತೊಬ್ಬ
ಒಳರೇ	- ಉಂಟೇ?	ಬಿಲ್ಲೋಜ - ಚಾಪವಿದ್ಯಾ
		ಗುರು ದ್ರೋಣ
		ಸಿಂದುಪುತ್ರ - ಗಂಗೆಯಮಗ
		ಭೀಷ್ಮ
		ಕರ್ಕಶತನು - ಕಠಿಣವಾದ
		ದೇಹ

ಉನ್ನತವಂಶ	- ಎತ್ತರವಾಗಿ	ಜಾಸಿ	- ಕೊಲ್ಲಿಸಿ
	ಬೆಳೆದ ಬಿದಿರು	ಸರ್ವಾಂಗವಿಕಳರ್	- ಜರ್ಜರಿತ
ಸ್ವಚ್ಛಂದಾನುವೃತ್ತಿ-	ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅನ್ಯ		ವಾದ ಶರೀರ
	ಸಾರವಾಗಿ		ವುಳ್ಳವರು
	ವರ್ತಿಸುವುದು	ಮನಃಕ್ಷತಮಂ	- ಮನಸ್ಸಿಗೆ
ಕ-ಆರಾಧ್ಯಂ ನಪ್ರ			ನೋವನ್ನು
ಕೋಪಯೇತ್-	ಪೂಜ್ಯರಾದವ	ಸವಳದೆ	- ಪ್ರಾತಃಕಾ
	ರನ್ನು ಸಿಟ್ಟಿಗೆ		ಲದಲ್ಲಿ
	ಬ್ಬಿಸಬಾರದು	ವಿಕಳ	- ನೊಂದ,
ನಿಸರ್ಗ	- ಸ್ವಭಾವ,		ದುಃಖಿತ
	ಪುಕೃತಿ	ಪಾರ್ಥಿವನಿತಂಬಿನೀಜನ-	ರಾಜ
ಕಯ್ಗೆ ಮಾಚ್ಚಿದು-	ವಶಪಡಿಸಿಕೊ		ಸ್ತ್ರೀಯರು
	ಕೊಳ್ಳಬೇಕು	೧೮. ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಗಾಂಧಾರೀ	
ತ್ರಿದಶ ನದಿ	- ದೇವಗಂಗೆ	ಸಂದರ್ಶನ	
ಕಳಶಸಂಭವ	- ದ್ರೋಣ	ಆರಯ್ಯಲುಂ	- ವಿಚಾರಿಸಲು
ಇನಜ	- ಕರ್ಣ	ಮೂರ್ಧ	- ಮಸ್ತಕ,ತಲೆ
ಕೈಯ್ದು ಸೋರೆ	- ವಿಷದ ಸೋರೆ	ಪಟಯಿಸು	- ಪ್ರಲಾಪಿಸು
	ಕಾಯಿ	ಸರ	- ಸಂ-ಸ್ತರ
ಮಡಿವೊಡೆ	- ನಾಶವಾಗಬೇ	ಉದ್ಧೃತ	- ಎತ್ತಿದ
	ಕಾದರೆ	ಗೋತ್ರ	- ೧. ಬೆಟ್ಟ,
ಸಗೆ	- ಮೈರಿಗಳು		೨. ವಂಶ
ಕಾನೀನಂ	- ಕನ್ಯಾಪತ್ರ	ವಜ್ರಾಘಾತ	- ವಜ್ರಾಯು
	ನಾದ ಕರ್ಣ		ಧದ ಹೊಡೆತ
ಗಳಿತ	- ಉದುರುತ್ತಿ	ಸಿಗ್ಗಿ	- ನಾಚಿಕೆ
	ರುವ		

ಜಸಗೆ	-- ಸಂತೋಷದ	ಅಸು	- ಪುಣ
	ವಾರ್ತೆ	ನಿವೇದಿಸು	- ಅರ್ಪಿಸು
ತೂರ್ಯಸ್ಸನ	- ವಾಡ್ಯಧ್ವನಿ	ಅಟಿ	- ಕಟ್ಟು
ಪೊಣ್ಣೆ	- ಹುಟ್ಟುತ್ತಿರು	ಎನ್ನವಂ	- ನನ್ನವರು
	ವಾಗ ಆಗು	ವುದುವಾಟು	- ಕೂಡಿಬದಕು
	ತ್ತಿರುವಾಗ	ಸೇರ್ಪಡುಗಡದೆ	- ಹೊಂದಿಕೆ
ನಿಗಳಿತ	- ಕಳೆದು		ಕೆಡದಂತೆ
	ಕೊಂಡ	ಅಂಬೆಸಕಯ್ಯಂ	- ನಾನು ನಿಮ್ಮ
ಅಪಿರಳ	ಸತತವಾಗಿ		ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು
	ಬರುವ		ಪಾಲಿಸುತ್ತೀನೆ
ಬಾಪ್ಪ	- ಕಣ್ಣೀರು	ನೆಗಚ್ಚು	- ಮಾಡು
ಅನತಂವೂಡೆ	ಬಾಗಿಸಲು	ಕಜ್ಜ	- ಸಂ-ಕಾರ್ಯ
ಸಮರಾನುಬಂಧಮಂ	- ಯುದ್ಧದ	೧೯. ದುರ್ಯೋಧನ ಪ್ರಲಾಪ	
	ವಿಷಯವನ್ನು	ಇಭ	- ಅನೆ
ಮಾಣ್ಣುದು	ಬಿಡಬೇಕು	ರುಧಿರಸ್ರೋತ	- ರಕ್ತಪ್ರವಾಹ
ಎನ್ನೆಂಬುದುಂ	- ನಾವು ಹೇಳಿ	ಇಭದೋ :	- ಅನೆಗಳ
	ದುದನ್ನು		ಸೊಂಡಿಲು
ಇಂಬುಕಯ್ಯುದು	- ಕೇಳಬೇಕು,		ಗಳೆಂಬ
	ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು	ನೀಲಲತಾಪ್ರತಾನ	- ಕಪ್ಪುಬಳ್ಳಿಗ
ಸಮಭ್ಯರ್ಥಿಸಿ	ಸಮರ್ಥನೆ		ಳ ಸಮೂಹ
	ಮಾಡಿ	ವಿನಿನವ್ರಾತ	- ಅರಣ್ಯಗಳ
ಬಿಜಯಂಗಿಯಾ	- ದಯಮಾ		ಸಮೂಹ
	ಡಿಸಬೇಕು	ಉಪದೆ	- ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮಾ
ಉಳ್ಳೊಡೆ	ಇದ್ದುದಾದರೆ		ಡದೆ
ಸಲ್ಲುದು	-- ಸಾಕು	ಶಿರಸ್ಕಂಧ	- ಹೆಗಲು

ಶರಜಾಲ	- ಬಾಣಗಳ	ಅಸ್ಯ	- ಮುಖ
	ಸಮೂಹ	ರಿಪುಕುಪ್ತಿ	- ಶತ್ರುವಿನ
ಜರ್ಜರಿತ	ಪುಡಿಪುಡಿ		ಹೊಟ್ಟೆ
	ಯಾದ	ನಕ್ತಂಚರೀ	- ರಾಕ್ಷಸಿ
ಗಾತ್ರತ್ರಾಣ	- ಮೈಕವಚ	ಭೀಮಭೀಮಗದೆ	- ಭೀಮನ
ನಿಸರ್ಗದುಷ್ಟ	- ಸ್ವಭಾವ		ಭಯಂಕರವಾದ
	ದಿಂದ ದುಷ್ಟ		ಗದೆ
ವಿಲುಳಿತ	- ಕತ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ	ಪಂಚತ್ವ	- ಮರಣ
ಭಾರದ್ವಾಜ	- ದ್ರೋಣ	ಒಳನ್	- ಇದ್ದಾನೆ
ಇರವಂ	- ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು	ಇನ್ನುಂ	- ಈಗಲೂ
ಅಱಿಯಮೆ	- ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆ?	ಮಾಣ್ಣ	- ಬಿಟ್ಟು
ಬಿನ್ನಣ	- ಸಂ-ವಿಜ್ಞಾನ,	ಒಳಿನ್	- ಇದ್ದೇನೆ
	ವಿದ್ಯೆ	ಕೂರ್ವಂ	- ಪ್ರೀತಿ
ಪಿನಾಕಪಾಣಿ	- ಶಿವ	ಸೌಧರ್ಮಿಕೆ	- ಕರ್ತವ್ಯಧರ್ಮ
ಉಪೇಕ್ಷೆ	- ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ	ಮುಂಚಿದಯ್	- ಮುಂದಾದೆ
ಅಲರ್ದ	- ಅರಳಿದ	ದಿನಕರತನೂಜ	- ಕರ್ಣ
ಅಸುರತರಮಾಗೆ	- ಭಯಂಕರ	ಮನ್ಮಥ	- ದುಃಖ
	ವಾಗಿರಲು	ಉದ್ಗತಕಂಠ	- ಉಬ್ಬಿದ
ಅವಡು	- ಕೆಳದುಟ್ಟೆ		ಕುತ್ತಿಗೆ
ಶರಪ್ರಹಾರ	- ಬಾಣದ	ಶೋಕಾನಲ	- ದುಃಖಾಗ್ನಿ
	ಹೊಡೆತ	ದಹ್ಯಮಾನ	- ಸುಡಲ್ಪಟ್ಟ
ಲೋಹಿತವಾರ್ಧಿ	- ನೆತ್ತರಿನ	ದಲ್	- ನಿಜವಾಗಿ
	ಕಡಲು	ಕಪಿಬಲ	- ಸತ್ತುಹೋ
ಅಬ್ಬಿ	- ಮುಳುಗಿ		ದ ಮೇಲೆ
ಎಕದೇಶ	- ಒಂದು ಭಾಗ	ಮಗುಬ್ಬಿ	- ಮತ್ತೆ

ಅನ್ಯತ	- ಸುಳ್ಳು	ಇಜಿವಾಳ್	• ಯೋಧ
ಲೋಭ	- ದುರಾಶೆ	ಕಟ್ಟಾಯ	- ಅತಿಸಾಮರ್ಥ್ಯ
ನನ್ನಿ	- ಸತ್ಯ	ತುಜಿಲಾಳ್	- ಸೈನಿಕ
ಚಾಗ	- [ಸಂ]ತ್ಯಾಗ	ಮೇಳದಾಳ್	- ಸಂಗಡಿಗ
ಅಣ್ಣ	- ಪರಾಕ್ರಮ	ಮಾರ್ಪಡೆ	- ಶತ್ರುಸೈನ್ಯ
ಪೀಠಿಗೆ	- ಸಂ-ಪೀಠಿಕಾ	ದಂದಶೂಕ	- ಸರ್ಪ
	ಸಿಂಹಾಸನ	ದಂದಶೂಕಪತಾಕ	- ಸರ್ಪಧ್ವಜ,
ಬಟ್ಟಿಂ	- ಬಾಳಿದವನು		ದುರ್ಯೋಧನ
ಒಳನೆ	- ಉಂಟೇ	ಅಂದಮಂ	- ರೀತಿಯನ್ನು
ಅಸುಮೋಕ್ಷಂ	- ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗವು	ಶರಶಯನಗತನಾಗಿರ್ಪ	- ಬಾಣಗಳ
			ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ
ಬಾಷ್ಪಿಂಬುಮೋಕ್ಷಂ	- ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಸುರಿಸುವುದು		ಮಲಗಿದ
ಅನ್ಯಮಂಡಲ	- ಶತ್ರುಸಮೂಹ	ನದೀನಂದನ	- ಭೀಷ್ಮ
ಪ್ರತಾಪಶಿಖಿ	- ಪ್ರತಾಪಾಗಿ	ಅಸ್ತ್ರವೇದನ	- ಬಾಣನೆಡುವುದ
ಸಕ್ತಿಯಾನಳನಿಂ	- ಮಂತ್ರಾಗ್ನಿಯಿಂದ		ರಿಂದುಟಾದಬೇನೆ
		ಎಂತುಟಾದುದೋ	- ಹೇಗೆ
ಕೂರ್ತೆನೋ	• ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದನೋ ?	ಸಂಭವಿಸಿತೋ	
		ಒಕ್ಕು	- ಬಿಟ್ಟು
ದೀಕ್ಷಾವಿಧಿಗಳ್ಳೆ	- ಯಜ್ಞ ಮುಂ ತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ	ಇಳಿಂಕೆಗೊಂಡು	- ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿ
		ಅನಿಲನಂದನ	- ವಾಯುವುತ್ರ
			ಭೀಮ
ಅಟ್ಟಿಂ	- ರಾಜ, ಒಡೆಯ	ಕಡಂಗಿದೆಂ	- ಮೋತ್ಸಾಹಿಸಿ
ಅನೆಯಾಳ್	- ಅನೆಯಂಥ ಭಂಟ	ಸರಿತ್ಸತ	- ಭೀಷ್ಮ ದೆನು

ವಿಸ್ಮಯಾಕ್ರಾಂತಸ್ವಾಂತ - ಅಶ್ವತ್ಥ
ಚರಿತಚಿತ್ತ

ಆತಪತ್ರ - ಕೊಡೆ, ಭತ್ತಿ
ಅಹಿಕೇತನ - ಸರ್ವಧ್ವಜ
ವ್ಯಗೇಂದ್ರಾಸನ - ಸಿಂಹಾಸನ
ಇಂಬುಕೆಯ್ಯದೆ - ಒಪ್ಪದೆ
ಈಸಮಕಟ್ಟಿಂ - ಈಅಲೋಚನೆ,
ಏರ್ಪಾಡು
ಸಮಕೊಳಿಸು - ಏರ್ಪಡಿಸು
ಕಟ್ಟಾಳ್ - ಅತಿ ವೀರ
ಕಡಿದು+ಅಳ್
ಮಜುನಾಳೆ - ಮತ್ತೆ ಬಾಳು
ವುದೇ?
ನೆರಂ - ಸಹಾಯವನ್ನು
ಪಾರ್ವನೇ - ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವನೇ
ಕಲ್ಪೋಜ - ವಿದ್ಯೆಯಕ್ರಮ
ಇಚ್ಛೆಗಾರತನ - ಸ್ವಾಚ್ಛಂದ್ಯ
ಪಿಸುಣ್ - ಚಾಡಿ
ಅಪ್ಪುಕೆಯ್ - ಸ್ವೀಕರಿಸು
ಬಾಡ - ಹಳ್ಳಿ, ಗ್ರಾಮ
ಏಡಿಸು - ಅಣಕಿಸು
ಏೋಡಿಸು - ಹಾಸ್ಯಮಾಡು
ಪವನನಂದನ - ವಾಯುವುತ್ರ
ಅಣುಗಾಳ್ - ಪ್ರೀತಿಯಬಂಟ
ಅಣುಗದಮ್ಮ - ಪ್ರೀತಿಯತಮ್ಮ

ಅಸುವುಳ್ಳಿನಂ

ಅಂತಕಾತ್ಮಜ

ಅಬಲು

ಅಱಿದೊಡೆ

ಅಣಂ

ಧವಳಾತಪತ್ರ

ಏಭಂಡಂ?

ಖಂಡಿತಂ

ಇರೆಂ

ಅನ್ನೆಗಂ

ಮೆಯ್ನುಱಿದು

ಕಾಲವಂಚನಂಗೆಯ್ಪುದು - ಕಾಲ
ಹರಣಮಾಡಬೇಕು

ಅರಿಯರ್

ಬಿದಿ

ಕರ್ಚಿ

ಪುಕ್ಕಳನ

ಜಲಜಾಕರ

ಮಿನಾಗುತ

ಪ್ರಾಣವಿರುವ
ವರೆಗೆ

ಧರ್ಮರಾಜ

ದುಃಖವು

ಶಮನವಾದರೆ

ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ

ಪ್ರೀತಭತ್ರ

ಏನು

ಪ್ರಯೋಜನ?

ಭಾಗಮಾಡಿದ

ಇರುವುದಿಲ್ಲ

ವರೆಗೆ

ಬಚ್ಚಿಟ್ಟು
ಕೊಂಡು

ವರು

ಸಂ-ವಿಧಿ,
ಬ್ರಹ್ಮನು

ತೊಳೆದು

ತೊಳೆಯುವಿಕೆ

ಸರೋವರ

ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತ

ದೂರಪ್ರಣತನಾಗಿ - ದೂರದಿಂದ
ನಮಸ್ಕರಿಸಿ

ತೃಷ್ಣಾ - ನೀರಡಿಕೆ
ಆಪ್ಯಾಯನಕಾರಿಯಪ್ಪ - ಹಿತಕಾರಿ
ಯಾದ

ಅಡಿನಜ್ಜೆ - ಪಾದತಳ
ಪವನತನಯ - ಭೀಮ

೨೧. ಭೀಮಸೇನಾಡಂಬರ

ಕಿರಾತ - ಬೇಡ
ಬೂತು - ದೆವ್ವ
ಭೃಕುಟಿ - ಹುಬ್ಬು
ಕೋಡು - ಚಳಿ, ತಂಪು
ಅಳವು - ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
ಅಚಳವಜ್ರಂ - ಪರ್ವತಗಳಿಗೆ
ವಜ್ರಾಯುಧ ಪ್ರಾಯನು
ಅವಗಡಿಸು - ತಿರಸ್ಕರಿಸು
ಕೃಷ್ಣಾ - ದ್ರೌಪದಿ
ಅಂಬರಕೇಶ - ನೀರೆ ಮತ್ತು
ಕೂದಲು

ಆಕೃಷ್ಟಿ - ಎಳೆತ, ಸೆಳೆತ
ಕಾಂತೇಯರು - ಪಾಂಡವರು
ಮೂದಲಿಸು - ಮರ್ಮಕ್ಕೆ
ತಗುಲುವ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡು

ಉದ್ವಾಮಭೀಮ- ಅತಿಭಯಂಕರ
ನಾದ

ಅಜಾಂಡ - ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ
ಪಿಱಿ - ಹಿಂಡು
ರವ - ಧ್ವನಿ
ಕಂಠೀರವರವ - ಸಿಂಹಗರ್ಜನೆ
ನಿರಸ್ತ - ಇಳಿಕೆಯು
ಘನರವ - ಮೇಘಗರ್ಜನೆ
ಗುಡುಗು

ಅರುಣ - ಕೆಂಪಾದ
ಉರಗಪತಾಕ - ಸರ್ಪಧ್ವಜ,
ದುರ್ಯೋಧನ
ಎಣ್ಣೆಶೆ - ಎಂಟು ದಿಕ್ಕು
ನಿಟಿಲ - ಹಣಿ
ಕೀಲಾಕ್ಷಿ - ಅಗ್ನಿ ನೇತ್ರ
ದಳ್ಳಿಸು - ಪ್ರಜ್ವಲಿಸು
ಅದ್ಭುತನಟ - ಮಹಾತಾಂಡ
ವವನ್ನಾಡುವ ನಟರಾಜ
ಲಂಘಿಸಿದೆಂ - ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದೆನು
ಸಮಕಟ್ಟು - ಏರ್ಪಡಿಸು

೨೨. ಗದಾಯುದ್ಧ

ವಾರಣ - ಅನೆ
ರಕ್ತಸಿಕ್ತ - ರಕ್ತದಿಂದ
ಒದ್ದೆಯಾದ

ನೃಗರಾಜ	- ಸಿಂಹ	ಕೋಳಿ	- ಶೈತ್ಯ, ತಂಪು
ಯುಗ	- ಎರಡು, ಜೋಡಿ	ಕೂರದರ್	- ಪ್ರೀತಿಸದೆ
ಪ್ರಸೂನು	- ಹೂವು		ಇದ್ದವರು
ರಾಗ	- ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ	ಪೊಡೆಯಲರಾತಂ	- ಕಮಲನಾಭ,
ಕಿಂಸುಕದ್ರುಮ	- ಮುತ್ತುಗದ		ಕೃಷ್ಣ
	ಮರ	ನೆಜಿಂ	- ಮರ್ಮಸ್ಥಾನ
ಸಧಾತು	- ಕೆಂಪುಬಣ್ಣದ	ಪೊಲಗಿಡದೆ	- ಸ್ಥಾನ, ತಪ್ಪದೆ
	ಜಾಜಗಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ	ಮಾಝದ್ವಿ	- ಎದರು
ಕುಭೃದ್ಯುಗಕ್ಕೆ	- ಸರ್ವತಗಳ		ಹೊಸದು, ಉಜ್ಜಿ
	ಜೋಡಿಗೆ	ಸೂಸಿದ	- ಬಿದ್ದ
ಒಂಧೂರಿತ	- ಸಿಂಧೂರದಿಂದ	ಸಿಡಿಲೇಬ್ಬಿಯಿಂದ	- ಸಿಡಿಲಿನ ವೇಗ
	ಲೇಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ		ದಿಂದ
ಪೊಣೆ	- ನುಂಗು	ಎಜಿಗಿ	- ಮೇಲೆಹಾಯ್ದು
ಗುರಃಸ್ಥಳ	- ಎದೆ	ಕುರುಕುಭೃತ	- ಕುರುರಾಜ
ಕ್ಷರತ್	- ಸುರಿಯುವ		ನಾದ ದುರ್ಯೋಧನನ
ಸ್ರಾಂಜು	- ರಕ್ತ	ಚಂಡ	- ಭಯಂಕರ
ಎವದೆ	- ಕರುಣವಿಲ್ಲದೆ		ವಾದ
ರಾಕ್ಷಾಗೇಹ	- ಅರಗಿನಮನೆ	ನೆಲನನಾನಿದನೆಂತುಂ ಬಿಡೆಂ	- ಈ
ಪ್ರತಕ	- ಸಹಜವಲ್ಲದ	ಭೂಮಿಯನ್ನು ಎಂದೂ ಪಾಂಡವರಿಗೆ	
ಗಲರುವಂ	- ಅಗಲವಾದ		ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ
	ಎದೆಯನ್ನು	ಕಿಡೆವಂದದೆ	- ಬೀಳುವಹಾಗೆ
ಜಪಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ	- ಇಂಬುನೋಡಿ	ಸಂಕಜ	- ಕಮಲ
ಸುತಿವಿಕಳನಾಗಿ	- ಎಚ್ಚರತಪ್ಪಿ	ಸುಹೃತ್	- ಮಿತ್ರ
ನಾತುನಿರ್ಜರಗಿರಿ	- ಜಾಜಗಲ್ಲ	ತೇಜ	- (೧) ಬಿಸಿಲು
	ಅಮಾಯು		(೨) ತೇಜಸ್ಸು

ಕರ	- [೧] ಕಿರಣ	ಸೀಂಟು	- ಚಿವುಟು
	(೨) ಕೈಗಳು	ಪೆರ್ಗೊಡಲಿ	- ದೊಡ್ಡಕೊಡಲಿ
ಚಕ್ರಾಂಕ	- [೧] ಚಕ್ರವಾಕ	ಪೊಂಗು	- ಅಲುಗಾಡಿಸು
ಪ ಸ್ತೆ(೨) ಚಕ್ರವರ್ತಿ	ಎಂಬ ಹೆಸರು	ಐಚ್ಛೆ	- ಹರಟು, ಕೂಗು
ಅಂಬರ	- [೧] ಆಕಾಶ	ಉಪಧಾ	- ಮೋಸ
	[೨] ವಸ್ತ್ರ	ವೆಗ್ಗಡೆ	- ಪರ್ಗಡೆ, ಹೆಗಡೆ
ಉರ್ವಿಗೆ ಅಂದಾಕಾರ	- [೧] ಭೂ	ಒಂದಿದವನು	- ಸೇರಿದವನು
ಮಿಗೆ ಕತ್ತಲ [೨] ದೇಶಕ್ಕೆ ದುಃಖ		ಆತ್ಮಂಭರಿ	- ಸ್ಪೃಧಿ, ಲೋಭಿ
ಕುರುಕುಲಾರ್ಕ	- ಕುರುವಂಶಕ್ಕೆ	ಕುಕ್ಕುಟಿ	- ಕೋಳಿ
	ಸೂರ್ಯ ಸದೃಶನು	ಮೇಷ	- ಆಡು, ಮೇಕೆ
ಆರ್ಕ	- ಸೂರ್ಯ	ಮಹಿಷ	- ಕೋಣ
ಅಸ್ತಮೆಯ್ದಿದರ್	- ಮುಳುಗಿದರು	ಇಭ	- ಆನೆ
ಪೂಣ್ಣಪೂಣ್ಣೆ	- ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ	ತೃಷಾ	- ನೀರಡಿಕೆ
ನೇರ್ಪಡೆ	- ನೆರವೇರುವ	ದ್ಯೂತ	- ಜೂದು [ದ್ವ]
	ಹಾಗೆ	ವೃಗವ್ಯ	- ಬೇಟೆ
ಅಳ್ಳದೆ	- ಅಂಜದೆ	ಗಾಂಸ	- ಮೂರ್ಖ
ಬಳ್ಳದೆ	- ಚಲಿಸದೆ	೨೪. ನಾಗಶ್ರೀಯ ಸಾಂಡಿತ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯ	
ಅಭಿಮಾನಧನಂ	- ಅಭಿಮಾನವೇ		
	ಧನವಾಗಿಯುಳ್ಳವನು	ವಕ್ಪಾಣಿಸಿ	- ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿ
೨೫. ರಾಜ ನೀತಿ		ಬಾಪ್ಪೆಂಬನ್ನೆಗಂ	- ಶಾಬಾಶ್
ಆಆಡಿ	- ಚಾಡಿ	ಅನುವಂತೆ	
ಒಟ್ಟಿಜೆ	- ಗುಂಪು		
ಡಾವರ	- ಪೀಡೆ	೨೫. ಚಂದ್ರೋದಯ	
ಆರಾತಿತರು	- ವೈರಿ ವೃಕ್ಷ	ಉಗಿದುವು	ಹೊರಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ
			ದುವು

ಸರ್ವತಗೃಹ - ಗುಡ್ಡದಲ್ಲಿದ್ದ ಗವಿ
 ಮಾಂಶ - ಚಂದ್ರ
 ವೀನಸದ್ವ - ದೇವರಮನೆ
 ಒಪ್ಪಾಯಿಟ್ಟು - ಬೆನ್ನಟ್ಟು
 ಸಾಂಗುಡಿಯಿಡು - ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದು
 ಸಂಗಡಲು - ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರ
 ಸೊಳೆವೋದುದು - ಅಂಕುರಿತವಾ
 ದುದು
 ಸೋದಿದುದು - ಕಂದಿತು
 ನಾಶವಾಯಿತು
 ಾಧ - ಅರಮನೆ
 ಪ್ರಸಾದ
 ಲ್ಪರಿ - ಅತಿವೃಷ್ಟಿ
 ಧಾಂಶು - ಚಂದ್ರ
 ದನ - ಮನೆ
 ಒಪ್ಪಿ - ನದಿ
 ಳ್ಳಂಗಡೆ - ಶುಭ್ರತೆಯನ್ನು
 ಪಸರಿಸು
 ಳೊಂದಿ - ಯಮನಾನದಿ
 ಗ್ಧವಾರ್ಧಿ - ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರ
 ನೀ - ಕಮಲ
 (ಹಗಲು ಅರಳುವ)
 ನೋಜಾನಳ - ಕಾಮಾಗ್ನಿ

೨೩. ರಾವಣನ ಎರಡು ಚಿತ್ರಗಳು

[೧] ರಾವಣನ ವ್ಯಾಮೋಹ

ಪುಚ್ಚಿಲ್ - ತೋಪು
 ಸಂಕಲೆ - ಸಂಸ್ಥಂಬಲೆ,
 ಬೇಡಿ
 ಕಣ್ಣೊಲ - ಧೃಷ್ಟಿಪಥ
 ಚಳನಯನ - ಚಂಚಲನೇತ್ರ
 ಮಂಜರಿ - ಗೊಂಚಲು
 ದೊರೆ - ಸಮಾನ, ಸರಿ
 ಹೃದ್ಭವ - ಮನ್ಮಥ
 ಅನುರಿಯರ್ - ದೇವತಾ
 ಸ್ತ್ರೀಯರು
 ಒಲವು - ಪ್ರೇಮ
 ಬಗೆ - ಮನಸ್ಸು
 ವಸು - ಹೊಡೆತ
 ಸುಮನಸ್ಕಿಲೀಮುಖ - ಪುಷ್ಪಬಾಣ
 ಏಳಿದನಾದಂ - ತುಚ್ಛನಾ
 ದನು
 ಎನ್ನರುಂ - ಎಂಥವರು
 ಕೂಡ
 ಅನ್ವಯ - ವಂಶ
 ಕಯ್ಯಾಯದೆ - ಪಾಲಿಸದೆ
 ಸ್ಪೃಹೆ - ಆಶೆ, ಇಚ್ಛೆ

ಅಬ್ಬಿ	- ಸಮುದ್ರ	ಅಂತಪರೆ	- ಎದುರಿಸ
ವಿಷಾಹಿ	- ವಿಷಸರ್ಪ		ಬಲ್ಲರೆ
ಅಳಿವು	- ದುರಾಶೆ	ಕನಲ್ಪ	- ಸಿಟ್ಟುಗಿ
ಅಸಕ್ಯ	- ಮಗ	ಆಯತ್ತ	- ಸ್ವಾಧೀನ
ಅಪ್ರಯತ್ನದಿಂ	- ಲೀಲಾಜಾಲ	ಎಸಕ	- ಶಕ್ತಿ, ಕಾಶ್ಯ
	ವಾಗಿ	ವೈಕಲ್ಯ	- ಚಂಚಲತೆ,
			ವಿಸರ್ಜಿತತಿ
ಅರಯ್ಯ	- ವಿಚಾರಿಸಲು	ಕಾವು	- ರಕ್ಷಣೆ
ಕಾವಬೆಸಂ	- ರಕ್ಷಿಸುವ	ಓಪಳು	- ಹೆಂಡತಿ
	ಕಾರ್ಯ		
ಕಾವರೆ	- ರಕ್ಷಿಸುವವರೆ	ತವಿಸು	- ನಾಶಮಾಡು
ಕಣೆಗೊಂಡರ್	- ಶಿಕ್ಷಿಸಿದರು,	ಅವಂತ್ರಿ	- ಅಮೋಘ
	ದಂಡಿಸಿದರು		ವಾದ
ವನನ್ನೀರ್	- ಸಮುದ್ರ	ಅಳಿವು	- ಕೆಟ್ಟ ಆಶೆ
ಬಿನ್ನೀರ್	- ಬಿಚ್ಚೆನ್ನು	ಸಾರಣ್ಣಿ	- ಸಮೀಪಕ್ಕೆ
	ನೀರು	ಪಚಿ	- ದೂರು, ನಿಂದೆ
ವೀತಶಂಕಂ	- ಶಂಕೆಯಿಲ್ಲ	ಕಾಳೋರಗ	- ಕರೆನಾಗರ
	ದವನು		ಹಾವು
ಇನ್ನರ್	- ಇಂಥವರು	೨. ರಾವಣನ ಉದ್ವೇಗ	
ವಿದ್ವೇಷಣಂ	- ಅತಿ	ಇದಿಚ್ಛುವನ್ನರ್	- ಎದುರಿಸುವಂ
	ಹಗೆಯು		ಥವರು
ತೆಪ್ಪಿಯೆ	- ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ	ಕಾತರ	- ಆತುರ
ಪಟಹ	- ವಾಡ್ಯ	ಅಲರಂಬು	- ವುಷ್ಟಬಾಣ
ಎಗೊಳ್	- ಒಪ್ಪು	ಗಂಡಗಾಡೆ	- ಪರಾಕ್ರಮ
ಕೇಚು	- ಕೆರಳು	ಮೊಲ್ಲವಾರ್ತೆ	- ಕೆಟ್ಟ ಸುದ್ದಿ

ನಳಿನಾಸನ	- ಕಮಲದಂಧಮುಖ	ಪಟಿಕ	- ಮುಂದುಭಿ
ತಲ್ಲು	- ತಲ್ಲಣ, ಪಟಿತಾಪ	ವ್ಯಸನಾಭಿಭೂತ	- ದುರ್ವಸನಿ ಯಾದ
ನುಜುವಕ್ಕ	- ಶತ್ರುಪಕ್ಷ	ಅಜಿವು	- ನಾಶ
ರಚ್ಚಿನ	- ಸ್ತ್ರೀತಿಯ	ಬನ್ನ	- ಸಂಭಗ್ಯ, ಚ್ಯುತಿ
ನಿಕ್ಕಲಿಭೂತ	- ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತ	ಸುಗತಿ	- ಮೋಕ್ಷ, ಒಳ್ಳೆಯ ಗತಿ
ಮೆಯ್ಯನೇಕ್ಕು	- ಬಿದ್ದು	ಜೀವಸ	- ವ್ಯಸನ, ದುಃಖ
ದಂವಳ್	- ಹೊಂದಿದಳು	ವಿಷಯಾಸವ	- ಲಂಪಟ ವೆಂಬ ಹೆಂಡ
ಅನುಕಂಪ	- ಸಶ್ಚಾತ್ತಾಪ	ಕಡುಪು	- ಪರಾಕ್ರಮ
ಗುರ	- ಹೆಚ್ಚು	ಜೀತರ	- ವ್ಯರ್ಥ
ಅಘ	- ವಾಪ, ದುರಿತ	ದೋರ್ಗರ್ವ	- ಬಾಹುಬಲದ ಹೆಮ್ಮೆ
ಬೀಲೀರಾಗಂ	- ದ ಮೋಹ	ಇರ್ವಲಂ	- ಶತ್ರುಮಿತ್ರ ಪಕ್ಷದವರು
ಕಡಡಿದ	- ಕಲಕಾದ		
ಕತ್ತುವಿಡದೆ	- ಬಿಡದೆ, ತ್ಯಜಿಸದೆ		
ಸಹಜ ಪರಿಣತಿಯೊಳ್ಳೆ ಸಹಜವಾದ ಉದಾತ್ತವಾದ ಗುಣದಿಂದ		೨೨. ಒಳ್ಳೆಯಕಾವ್ಯದ ಲಕ್ಷಣ	
ಕಸನ	- ಬಟ್ಟೆ	ದೀಪ	- ಸಹಜಚಿಲುಪು
ಕಂಗರಾಗ	- ಲೇಪನದ್ರವ್ಯ	ಬಿಡಂಗು	- ಸೊಬಗು
ಕಿಂಪು	- ಗೌರವ	ಓಜೆ	- ತೇಜಸ್ಸು
ಕಶಾ	- ದಿಕ್ಕು	ಕುಸುಜು	- ಕಲೆ, ವಿದ್ಯಾ
ಕುರ್ಯಶ	- ಅಪಕೀರ್ತಿ	ವ್ಯಾವರ್ಣಿಸು	- ಸೊಗಸಾಗಿ ವರ್ಣಿಸು

ಕೂಡಲಾಜಿದೆ - ರಚಿಸಲು ಸಾ

ಧ್ಯವಾಗದೆ

ಮಿಸುಕವ - ಕಡಿಣವಾದ,

ಸಹಜ ಅರ್ಥ ಮಾ

ಡಲು ಬಾರದ

ಘೃತ - ತುಪ್ಪ

ಶೈಲ - ಎಣ್ಣೆ

ಖರಕರ - ಚಂಡಕಿರಣ,

ಸೂರ್ಯ

ಸಯ್ಯಗೆ - ಹಿತವಾಗು

ವಂತೆ

ಪೊಲ್ಲನೆ - ನೆಟ್ಟಗಿಲ್ಲದ್ದು

೨೮. ಸುನೀತಿಸಾರ

ವಿಭಾವ - ವಿಮುತ ಭಾವ

ಅಪವರ್ಗೋಚಿತಮಾರ್ಪಂ -

ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ

ವಾದ ಮಾರ್ಗ

ಪಡಿಯಿಂ - ಪಡೆಯಲಿ

ನಿರ್ವಾಣ - ಮೋಕ್ಷ

ಪೆಪ್ಪಪೆಪಿತಂ - ಬೇರೆಬೇರೆಯಾ

ದುದನ್ನು

ಕರ್ಣಪಾರ್ಯ - ನೇವಿನಾಥ

ಪುರಾಣ

೨೯. ವನಶ್ರೀ ಸು [೧೧೫೦]

ಅನುಪಮ - ಅಸದೃಶ-ಉಪ
ವೆಯಿಲ್ಲದ

ಉರ್ವಿ - ಉಬ್ಬಿ
ಕುಕಿಲ್ವ - ದ್ವನಿಮಾಡುವ
ಹಾಡುವ

ಇಂಚರ - ಇಂಸಾದ ಸ್ವರ

ಸಂಸಿರುಹಗರ್ಭ - ಬ್ರಹ್ಮ

ಬಗ್ಗಿವ - ಹಾಡುವ

ಅಗ್ಗದ - ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ

ಪಡಯನ - ಪಟ್ಟದ,ಭ್ರಮರ

ಪಡಿಯವನವಕ್ಕೆ - ಕೋಗಿಲೆ

ವೃಡರಿಪು - ಶಿವನವೈರಿ,
ಕಾಮ

ಚೂತಮಹೀಜ - ಮಾವಿನಮರ

ಕುಟ್ಟಿಕನಿಕಾಯ - ಮೊಗ್ಗಗಳ

ಸಮೂಹ

ವಿಕೀರ್ಣತೀವ್ರತ - ಆರಳ

ಕಂಪುಗೆ - ಕಂಪುಹೊರಡು
ಪ್ರಿರಲು

ಕುಸುಮಿಸಿದ - ಹೂಬಿಟ್ಟ

ಜಿಹ್ವಾಕಕಾಸ - ನಾಲಗೆಗಳ

ಸಮೂಹ

ಉರ್ವ - ಆವೇಶ,

ಉದ್ದೇಶ

ಕುಸುಮಿಸಿದ - ಹೂಬಿಟ್ಟು
ಭೂಜವ್ರಾತ - ಮರಗಳ
ಸಮೂಹ
ನಾಗವರ್ಮ - ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನ

೩೦. ಬಂಧುರಕಾವ್ಯ ನಿಬಂಧ

ಪ್ರಚಯ - ಹೆಚ್ಚಿನ
ವೃದ್ಧಂ - ಪರಿಣತನು
ಶ್ರುತವಾರಿನಿಧಿ - ವಿದ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರ
ಸಮುದ್ರ
ಪಾರಮಂ - ದಾಟುವುದು,
ಅಂತ್ಯವನ್ನು ಕಾಣುವುದು
ಅಭಿಯೋಗರ್ - ಸಂಪನ್ನರು
ವಿಶ್ರುತ - ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ
ಇಭ - ಆನೆ
ಮಧು - ಮಕರಂದ,
ಜೇನು
ಆರ್ಪು - ಪರಾಕ್ರಮ
ವಿದಗ್ಧತೆ - ಪಾಂಡಿತ್ಯ
ಪೆಜಿತು - ಬೇರೆ
ಅಜುಯೆ - ತಿಳಿದೂ ತಿಳಿದೂ
ದರ್ಪಣ - ಕನ್ನಡಿ
ಒಂದದಂತೆ - ಬಾರದಹಾಗೆ
ಪಿಂಗಿಸಾಗೆ - ಹಿಂಗಿಸಲಿ, ದೂರ
ಮಾಡಲಿ

ಪರಿಹರ - ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣ
ಸು (೧೭೦೦)

೩೧. ಗಿರಿಜೆಯ ಬಾಲ್ಯ

ಮಾಂಗಾರ್ಯ - ಮಾವಿನಕಾಯಿ
ರೂಪದ ಚಲಂಕಾರ ವಸ್ತು
ಹರಿಸ - (ಸಂ) ವರ್ಷ
ರಾಗಿಸಳ್ - ಶ್ರೇಮಿಸುವಳು
ಲತಾವಿತಾನ - ಒಳ್ಳೆಗಳ
ಸಮೂಹ
ಕೃತಕಾಚಲ - ನಿರ್ಮಿತ ಪರ್ವತ
ತಟಾಕ - ಸರೋವರ
ಪ್ರಳಿನಸ್ಥಳ - ಉಸುರಿನಸ್ಥಾನ
ಭರ್ಗ - ಶಿವ
ಕಣ್ಮಲರ್ - ಕಮಲ ನೇತ್ರ
ಪುಳಕ - ರೋಮಾಂಚನ
ಉಣ್ಣು - ಉಂಟಾಗು
ನುಣ್ಣುಳಲ್ - ವೃದ್ಧವಾದ
ಮಗಳು
ಕರಾಂಗುಲಿ - ಕೈಬೆರಳು
ಭಾರತಿ - ಸರಸ್ವತಿ
ಓರನ್ನವಳ್ - ಸಮನವಾದ
ಮಗಳು
ಪರಿತಂದು - ಓಡಿಬಂದು
ನಗಾಧಿಪ - ಪರ್ವತರಾಜ

ಸೈಕತ - ಮಳಲು,
ಉಸಕು
ಕಟುವಿಡು - ಎರಕಹೊಯ್

೩೨. ತಪೋಮೂರ್ತಿ
ವಿರೂಪಾಕ್ಷ

ವಿಳಸತ್ - ಶೋಭಿಸುವ
ವಪು - ಶರೀರ, ದೇಹ
ವಲ್ಕಲ - ನಾರಒಟ್ಟೆ
ಸ್ನಿಗ್ಧ - ಎಣ್ಣೆಯಂತೆ

ಹೊಳೆಯುವ ಪ್ರೇಮದಿಂದ
ಮನೋಹರವಾದ

ಆಸ್ಯ - ಮುಖ
ಮುಕುಳಿತ - ಅರ್ಧ ತೆರೆದ,
ಅರ್ಧ ಅರಳಿದ

ಸಿಷ್ಯಂಸ - ನಿಶ್ಚಲತೆ
ಪಿಂಗಳವರ್ಣ - ಪಾಟಲಬಣ್ಣ
ಪ್ರಭವ - ಹೆಚ್ಚಾಗಿ

ಹುಟ್ಟಿದ

ಪ್ರಭಾ - ಕಾಂತಿ
ಪ್ರಸರ - ವಿಸ್ತಾರತೆ
ರುಚಿ - ಬೆಳಕು, ಕಾಂತಿ
ದಿಕ್ಸಂಕುಳ - ಸರ್ವದಿಕ್ಸವ ಾಹ
ನಿರ್ಮಳೀಕೃತ - ಬೆಳಗಲ್ಪಟ್ಟ
ವೈಯಿಡು - ನಮಸ್ಕರಿಸು

ನಿಧಾನ - ಭಂಡಾರ
ಕಲ್ಪಮಹೀಜ - ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ
ಉಣ್ಣು - ಹುಟ್ಟು,
ಉದಿಯಿಸು

ಬೀಳಲು - ಕೊಂಬೆಯ
ಜೀರು

ಮಂದಾನಿಳ - ಮಂದಮಾರುತ

ಕಸುಮಚಾಪ - ಕಾಮ

ವಾಮಭಾಗ - ಎಡಸಕ್ಕೆ

ಕ.ಱುಪು - ಗುರುತು

ಲಲಾಟೆ - ಹಣೆ

ಕಾರ್ಪಣ್ಯ - ದೀನಭಾವ

ನಿರ್ವೇದ - ದುಃಖ

ಉರ್ಜಿತೆ - ಸತ್ಪ್ರಶಾಲಿ

ಭವ - ಶಿವ

ಆಳ್ವ - ಒಡೆಯ, ಯಜ
ಮಾನ

ಭೂಭೃತ್ಕುಲಾಧೀಶ - ಸರ್ವತರಾಜ

೩೩. ಪುಷ್ಪಾರ್ಚನೆ

ಕುಮುದ - ರಾತ್ರಿ ಅರಳುವ
ಕನ.ಲ

ಶಶಿಕಲೆ - ಚಂದ್ರಲೇಖೆ

ವಾರಿರುಹ - ಕಮಲ

ಇಂದಿರೆ - ಲಕ್ಷ್ಮಿ

ಸುಖಾಕರೆ - ಸುಖದತನದ್ದನೆ

ತಪತ್ರ	- ಕಮಲ	೩೪. ಕಾನುದಹನ	
11ನಂತಿಯರಲು	- ಇರವಂತಿಕೂ	ಶಂಬರರಿಪು	- ಕಾಮ
ಃಸು	- ಬಾಣದಿಂದ	ಪುಷ್ಪಾಶ್ರು	- ಪುಷ್ಪಬಾಣ
	ಹೊಡೆ	ಉಜ್ಜಗ	- ಸು
೧೩	- ಹೊಡೆದ		ಉದ್ಯೋಗ
ಭವಾಂಘ್ರ	- ಶಿವನಪಾದ	ಆಕಾಶಸ್ಥ	- ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ
ಪುಷ್ಪಯ್ಯ	- ಕಂಪಾದ		ರುನ
ನಿಶ್ವಾಸ, ಸುವಾಸನೆಯುಳ್ಳುಸಿರು		ನಾಕಾಕರ್	- ಸ್ವರ್ಗನಿವಾ
ಗೋಸಲ್	- ಹಣೆ		ಸಿಗಳು, ದೇವತೆ
ಕಳ್ಳ	- ಮುಳುಗಿ		ಗಳು
ಸವನಿ	- ಪಾರ್ವತಿ	ಅಗಜಾ	- ಪಾರ್ವತಿ
ಮಿರ್ವಳಿ	- ಉತ್ಸಾಹಗೊಳ್ಳು	ಅಭಿಲಾಷಾವಿತ್ತಿ	- ಮನೋರಥ
	ವಳು		ಗಳ ರಾಶಿ
ಪಾರುತರ	- ಮನೋಹರ	ಭೂತೇಶ	- ಗಣನಾಥ,
	ವಾದ		ವಿವ
ದುಕುಮಾರ	- ಅತಿಕೋಮ	ಉದ್ಯತ	- ಘನವಾದ,
	ಲವಾದ		ಉತ್ಸಾಹವಾದ
ಕಾರಾಚಳ	- ರಜತಾದ್ರಿ,	ನಾಡೆ	- ಅತಿಶಯ
	ಬೆಳ್ಳಿಬೆಟ್ಟ,		ವಾಗಿ
	ಕೈಲಾಸಪರ್ವತ		
ಓಡಿವಿಡಿಗೊಳ್	- ತಳಮಳಿಸು	ನಿಟಲೇಕ್ಷಣ	- ಹಣೆಗಣ್ಣು
ಮೃಗಧರ	- ಚಂದ್ರ	ಬಾನ್	- ಆಕಾಶ
ಗಿಜಾವಧು	- ಕನ್ಯೆಯಾದ	ಆಗಿಯದೆ	- ಹೆದರದೆ
	ಪಾರ್ವತಿ	ಪೂಗಣೆಯ	- ಕಾಮ

ಮೇಘಾನಲ ವಿಸ್ಫುಲಿಂಗ - ಮೇಘ	ಶಿವಿ	- ಬಿಂಕಿಯುರಿ
ಗಳ ಅಸ್ಥಾತದಿಂದ	ಅಕ್ಕ	- ಹೆದರು,
ಹೊರಟ ಬಿಂಕಿಯ		ಭಯಪಡು
ಕಿಡಿಗಳು	ಇಂದುಗೆ	- ಚಂದ್ರನಿಗೆ
ಪ್ರದ್ಯೋತ - ಅತಿ ಬೆಳಕು	ಉಪದ್ರವ	- ತೊಂದರೆ,
ಭಾಳಾಭಿಳ - ಅತಿ ಭಯಂ		ಸಂಕಟ
ಕರವಾದ ಹಣೆ		[ಗ್ರಹಣ]
ನಿರ್ಜರ - ದೇವತೆ	ಅಸ್ತರತಿಯಿಂ	- ಭೋಗವಿ
ಕಂದರ್ಪ - ಮನ್ಮಥ,		ಲಾಸಗಳನ್ನು
ಕಾಮು		ಕಳೆದುಕೊಂಡ
ಶತಪತ್ರನೇತ್ರ - ವಿಷ್ಣು	ಬಿಸುಗಣ್	- ಉಗಿಗಣ್,
ಅನಂಗ - ಕಾಮು		ಅಗ್ನಿನೇತ್ರ
ಭಸ್ಮೋದ್ಘಾತ - ಭಸ್ಮದಿಂದ	ಕೋಟಲೆ	- ಚಿಂತೆ, ಉಪ
ಲೇಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ		ದ್ರವ
ಗಾತ್ರಂ - ದೇಹವಳ್ಳು	ಲಾವಣ್ಯ	- ಸೌಂದರ್ಯ
ನನು	ಮೆಯ್ಯೆ	-(ಸಂ)
ಅಹಿಧರ - ಸರ್ಪಭೂ		ಮಹಿಮೆ
ವಣ	ಮಕರಪತಾಕ	- ಕಾಮ
ಅಂತರ್ಧಾನಕ್ಕೆ ಸಂದಂ- ಮಾಯ	ಮದಕರಿ	- ಮದಿಸಿದ
ವಾದನು, ಕಣ್ಣಿಗೆ		ಆನೆ
ಕಾಣದಂತಾದನು	ವದನಸರೋಜಭೃಂಗ-	ಮುಖಕಮ
೩೫. ರತಿಪ್ರಳಾಪ		ಲಕ್ಕೆ ಭ್ರಮರ
ಅಧಿಕಾಪ್ತಿ - ಮೂರನೆಯ		ಸ್ವರೂಪ
ಕಣ್ಣು, ಹಣೆಗಣ್ಣು	ಮಕ್ಕ	- ನಾಶವಾಗು

ತವಿಲಾದೆ	- ನಾಶವಾದೆ	ಕುಜಪ್ರತತಿ	- ಮರಗಳ
ಕಜಿಗೊರಲ	- ನೀಲಕಂಠ		ಸಮೂಹ
ಅಲಘುತರ	- ಭಾರವಾದ,	ಸರಸೀಕುಳ	- ಸರೋವರ
	ಅತಿಯಾದ		ಗಳ ಸಮೂಹ
ಅಘೌಘೆ	- ಪಾಪರಾಶಿ	ಶರ್ವ	- ಶಿವ
	ಯನ್ನು ಮಾಡಿ	ಆರ್ತಿ	- ಪ್ರಿಯಳು
	ದವಳು	ಮೂರ್ತಾಂಡಂ	- ಸೂರ್ಯ
ಒಳಿಕೊಳ್ಳು	- ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ	ಸಲಕುಲ	- ಸಮೂಹ
	ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳು,	ಅಗುರ್ವಪ್ಪಿನಂ	- ಬೆರಗುಗೊ
	ರಸ್ತೆಸ,		ಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ
ಹತ್ತಿಸಾದು	- ಸಮೀಪಕ್ಕೆ	ನೀದು	- ಕನುರಿಸಿ
	ಸಾರು	ರಸೆ	- ಭೂಮಿ
ತಡವು	- ಮೈಮೇಲೆ	ದವಶಿಖಿ	- ದಾವಾನ್ನಿ
	ಕೈಯಾಡಿಸ.		ಯನಿ
ಪುಯ್ಯಲ್ಪು	- ಕೂಗಿಕೊಳ್ಳು	ಅನೋಘ	- ಪ್ರತಿಯಿಲ್ಲದ
ಅಂತಕಹರ	- ನೃತ್ಯಂಜ	ನಿದಃಘ	- ಬೇಸಗೆ
	ಯ, ಶಿವ	ದಶಭುಜನ	- ಶಿವನ
ಅಚಳಸತಿ	- ಪರ್ವತರಾಜ	ಚಾದಗೆವಕ್ಕೆ	- ಚಾತಕಸಪ್ತೆ
ರಜತಗಿರಿ	- ಬೆಳ್ಳಿಯ ಬೆ		[ಸಂ]
	ಟ್ಟು, ಕೈಲಾಸಪರ್ವತ	ಪಶ್ಚಿಮಾನಿಳ	- ಸಡವಣಿ
ಅನ್ಯಗ್ರ	- ಬೇರೆಕಡೆ		ಗಾಳಿ
	ಕದಲದ	ಪೂದೊಡಂಬೆ	- ಹೂಗೊಂ
			ಚಲು
ನಗಪ್ರಾಗ್ರ	- ಪರ್ವತದ	ಮುಗಿಲೊಡ್ಡಣೆ	- ನೋಡಗಳ
	ತುತ್ತ ತುದಿ		ಸಮೂಹ

ಕಾರಕೋರ್ವ	- ಮಳೆಗಾಲ ದುಬ್ಬರ	ಶಿಶಿರಮುತ್ತು	- ಮಾಗಿಯ ಕಾಲ
ನಿಸಟೆಂಬರಿ	- ಪ್ರವಹಿಸು	ಶಶಿಮೌಳಿ	- ಚಂದ್ರಶೇಖರ, ಶಿವ
ತಳೆ	- ಕೊಡೆ, ಭತ್ತಿ	ಸಥಶ್ರಮ	- ದಾರಿಯ ದಣಿವು
ನೀರೋಡು	- ಸಕ್ತಿಗುಂದು	ಅನೂನ	- ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ
ರಥಾಂಗ	- ಚಕ್ರವಾಕಸಕ್ಷಿ	ಇರ್ಕೆಲ	- ಎರಡು ಬದಿ
ಮಾಗಿಯ	- ಚಳಿಗಾಲದ	ಮೊದಿವಂ	- ಸೇರಿದನು
ಭಾಳಲೋಚನ	- ಫಾಲಾಕ್ಷ, ಹಣೆಗಣ್ಣು	ಚೂತಮಂ	- ಮಾನಿನ ಮರವನ್ನು
ಸನ್ನಗಭೂಷಣ	- ಸರ್ವಭೂಷಣ ಶಿವ	ಕಪದಿ	- ಶಿವ
ಒರೆದು	- ತಿಕ್ಕಿ, ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ	ಅಪೂರ್ವಗಂ	- ಹೊಸಬ, ಹಿಂದೆಂದೂ ಕಾಣದೆ ಇದ್ದವನು
ಶೀತಾಂಶು	- ಚಂದ್ರ	ಈಷದ್	- ಸ್ವಲ್ಪ
ಪ್ರಾಣಾನಿಳಂ	- ಪ್ರಾಣ ವಾಯು	ಲಸಿತ	- ಶೋಭಿಸುವ
ಶಿಖಿ	- ನವಿಲು, ಬೆಂಕಿ	ಲಲಾಟ	- ಹಣೆ
ಮರಾಳ	- ಹಂಸ	ಆಮೃತಫಲ	- ಮಾವಿನಹಣ್ಣು
ಪೂರ್ಣಕಾಸಾರ	- ತುಂಬಿದ ಸರೋವರ	ಕದಳೀಫಲ	- ಬಾಳೆಹಣ್ಣು
ಪಲ್ಲನಿಸು	- ಚಿಗುರು	ತೀನಿ	- ತುಂಬಿ
ಪೂತುದು	- ಹೂಬಿಟ್ಟು	ಕ್ಷುಧೆ	- ಹಸಿವು
ಅನ್ಯಭೃತ	- ಕೋಗಿಲೆ, ಪರವುಟ್ಟು	ಬೆಸಗೊಳ್	- ಕೇಳು
ದಕ್ಷಿಣಾನಿಲ	- ತೆಂಕಣಗಾಳಿ		
ತೀಡಿತು	- ಬೀಸಿತು		

ತಪೋನಿರೋಧ	- ತಪಸ್ಸಿನ ನಿರ್ಬಂಧ,	ಪಿತೃವನ	- ಸುಡುಗಾಡು, ರುದ್ರಭೂಮಿ
ತಪಸ್ಸಿನ ತೊಂದರೆ		ಕೃಪಾಣ	- ಖಡ್ಗ
ಓಸರಿಸಿ	- ಸರಿಸಡಿಸಿ	ರಂಭೆ	- ಬಾಳೆಗಿಡ
ಮಧುರ	- ಲಲಿತ, ಮ	ಕರಿ	- ಆನೆ
	ನೋಹರ	ಕೃಶಾನು	- ಅಗ್ನಿ
ಆತುರ ಪುಳಕಮಂ-	ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂ	ಕುಮುದ	- ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ
ದೇಳುವ ರೋಮಾಂ			ಅರಳುವ ಕಮಲ
ಚನವನ್ನು		ಮರಾಳ	- ಹಂಸ
ಅಂತುಮಿಂತು	- ಹಾಗೂ	ಇನಿಯಳ್	- ಮಧುರ ಸ್ವ
	ಹೀಗೂ		ಭಾವದವಳು
ಭುಜಾಳಿ	- ಭುಜಗಳ	ತೋವಲ್	- ತೋಗಲು,
ಸಮೂಹ, ದಶಭುಜಗಳು			ಚರ್ಮ
ಊರು	- ತೊಡೆ	ತೊಡಿಗೆ	- ಆಭರಣ
ವೃಷೇಂದ್ರ	- ವೃಷಭೇಂದ್ರ,	ಪಂದಲೆ	- ಪಚ್ಚನೆ+ತಲೆ-
	ನಂದೀಶ್ವರ		ಹಸಿಯಾದ ರುಂಡ
ಕಚ	- ಕೂದಲು	ವೃಗಾಂಕಮೌಳಿ	- ಚಂದ್ರಮೌಳಿ,
ಏಷುಂಜವ್ವನ	- ವೃದ್ಧಿಯಾಗು		ಶಿವ
	ತ್ತಿರುವ ಯೌವನ	ದಿಟ	- [ಸಂ] ದೃಢ,
ಅಕ್ಷೇಪಗರ್ಭಿತ	- ದೋಷಾರೋ		ಸತ್ಯ
	ಪ ಭಾವವುಳ್ಳ	ಮುಗಿಲ	- ಮೇಘದ,
ಅಶ್ರು	- ಕಣ್ಣೀರು		ಮೋಡದ
ಧರಾಮರ	- ಭೂಸುರ,	ಬಗೆದ	- ಉಂಟಾದ
	ಬ್ರಾಹ್ಮಣ	ತಮಂ	- ಕತ್ತಲಮಯ

ತರುಣತರಣಿ	- ಬಾಲಸೂರ್ಯ
ತಲ್ಲಿದ	- ತಗ್ಗಿದ
ಉಡುಪತಿಕಲೆ	- ಚಂಗ್ರಕಲೆ
೩೮. ಬೀಳ್ಕೊಡುವಿಕೆ	
ತರಣಿ	- ಸೂರ್ಯ
ಪ್ರಭಾದುಕೂಲ	- ರಶ್ಮಿಯಿಂದ
	ಮಾಡಿದ ರೇಶಿಮೆ ಬಟ್ಟೆ
ಮಂಗಳವಾದ	- ಕಲ್ಯಾಣ
ಇನ್ನೊಮ್ಮೆಗಂಡು	- ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ
ಹೊಮ್ಮ	- ಹೆಚ್ಚಾಗು
ತಕ್ಕೈಸು	- ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳು
ಸಿವದಿಟ್ಟಿ	- [ಸಂ] ಶಿವ
	ದೃಷ್ಟಿ
ಅಗ್ನಿನಣಿ	- ನೀರು, ಜಲ
ಅರೋಗಣಿ	- ಉಟ
ಮೋಹದಮುನಿಸು	- ಪ್ರೇಮದಿಟ್ಟು
ನಿರ್ನೇಗ	- ದ.:ಖ
ಪಟ್ಟಿದಿರೆ	- ಮಲಗಿರಲು
	ಧಾ: ಪಡು
ನಿರೋಧ	- ಅಡ್ಡಿ, ಕಷ್ಟ
ಶ್ರೀಕ್ಷ	- ಮುಕ್ತಗೊ, ಶಿವ
ಅಣುಗರ್ಗ	- ಪ್ರೀತಿಯವರಿಗೆ,
	ಭಕ್ತರಿಗೆ
ಸಿರೆ	- ನರ

ನೇಹ	- [ಸಂ] ಸ್ನೇಹ
ಸಂಬಳ	- ನಿಶೇಷಬಲ
೩೯. ಭಕ್ತ ಹರಿಹರ	
ಹರಿಪುದು	- ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದು
ಮನಸ್ಸಿ	- ಸ್ವತಂತ್ರವುಳ್ಳ
ಅಳವಡದ	- ಚಲಿಸದ, ಕದಲದ
ಅಳ್ಳಲು	- ಪ್ರೀತಿ
ದೇಹೋಹಂ	- ದೇಹವೇನಾನು
ಮತ್	- ನನ್ನ
ಕೊಪಚಾಡು	- ಚೆಚ್ಚು ಮಾಡು, ನಿಂದಿಸು
ಹಾಹೆ	- ಪಾಪೆ, ಗೊಂಬೆ
ಅಲಂಪು	- ಸಂತೋಷ
ಉರು	- ಹೆಚ್ಚಾದ
ತೊಟ್ಟು	- ತೊತ್ತು
ಒಚ್ಚತ	- ಪ್ರೇಮ
ಲೋಚನ	- ಕಣ್ಣು
ಅಂಕುರವೇಲು	- ದೋಮಾಂಚ ನವಾಗು
ತಾರೆ	- ತರಲ್ಲು
ಒಯ್ಯೆ	- ಒಯ್ಯುವು
	ದಿಲ್ಲ

ಎಹಗೆ	- ಹೇಗೆ	ಮಡಲಿಜಿದು	- ಗುಂಪು ಗುಂ
೪೧. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ			ಸಾಗಿ
ಹೆಂದದ	- ಚಲಿಸದ, ಸ್ಥಿರ	ಅಡಸಿ	- ಸಾಂದ್ರವಾಗಿ
	ವಾದ	ಕೈಯ್ಯ	- ಗದ್ದೆಯ,
ತರುಣೇಂದು ಧರ	- ಬಾಲಚಂದ್ರ		ಹೊಲದ
	ಧರ, ಶಿವ	ಹರವರಿಯು	- ನಿವಾಸದ
ತಿಮಿರಪಟ್ಟಲ	- ಕತ್ತಲೆಯ	ಈರೈದು	- ಎರಡು+ಐದು
	ಸಮೂಹ		-ಹತ್ತು
ಅಮಿತ್ರ	- ಶತ್ರು	ಗರಳ	- ವಿಷ
ನೇಣು	- ಹಗ್ಗ	ಅಹಿಭೂಷಣ	- ಸರ್ಪಭೂಷಣ
ಮೋಹು	- ಸೇರಿಸು	ಉಸಿರಲಮ್ಮದ	- ಹೇಳಲು ಸಾ
ಅಷ್ಟದೇಹಿ	- ಶಿವ		ಧ್ಯವಾಗದ
ಮೋಹರ	- ಗುಂಪು	ಹಂಜರೈ	- ಬೆಳಸಿ, ಸೀತೆನೆ
ಚಂದ್ರಾರ್ಕತಾರಾಂರಂ - ಸೂರ್ಯ		ಸುರಸತಿ	- ದೇವೇಂದ್ರ
ಚಂದ್ರ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿರುವವರೆಗೆ		ಸುರಭಿ	- ಕಾಮಧೇನು
ಅಂಬರ	- ಆಕಾಶ	ನಸಿದು	- ಕೃಶವಾಗಿ
ಗನ್ನಗತಕ	- ಅತಿ ಮೋಸ	ಅವಲು	- ಅವಲಕ್ಕಿ
ನನ್ನಿಕಾಱ	- ಸತ್ಯವಂತ	ಕಲ್ಪಭೂಜ	- ಕಲ್ಪತರು
ಚಾಂದ್ರಾಯಣ	- ಒಂದು ವ್ರತದ	ಚಿಣ್ಣ	- ಸಣ್ಣವನು,
	ಹೆಸರು		ಹುಡುಗ
ಭಾಳ	- ಹಣೆ, ಫಾಲ	ಮದನವನದಾವಂ	- ಕಾಮನೆಂಬ
	[ಸಂ]		ಕಾಡಿಗೆ ಕಾಡಾಗ್ನಿ
೪೨. ಬಾಲ್ಯದ ಮರೆಯು			ಸ್ವರೂಪನು
ಬೊಮ್ಮ			
ಕಱುಗಾವ	- ದನಕಾಯುವ	ಅಱಿಸು	- ಹುಡುಕು

ಅಳೆ	- ಮಜ್ಜಿಗೆ	ಅವ್ವೆಗೆತ್ತು	- ತಾಯೆಯೆಂ ದು ಭ್ರಮಿಸಿ
ಅಂಬಕಳ	- ಅಂಬಲಿ	ಹೆಜ್ಜೆ	- ಚಂದ್ರ
ಅಮ್ಮಾವು	- ಕಾಡಹಸು	ತೊಜ್ಜೆ	- ನದಿ
ಓಗರ	- ಅನ್ನ	ಕಜ್ಜೆ	- ಕಪ್ಪು
ಕೆತ್ತೆ	- ಹಾರಲು	ನೊಸಲು	- ಹಣೆ
ಒಪ್ಪನಳಿದಿರಲು	- ಕಾಂತಿಹೀನ, ವಾಗಿರಲು	ಆಸತ್ತು	- ಬೇಸತ್ತು, ಧಾ: ಆಸಲು
ಹೊಲಬು	- ರೀತಿ, ದಾರಿ ಮಾರ್ಗ	ಅಳಲುರಿ	- ದು:ಖಾಗ್ನಿ
ಕೆಯ್	- ಹೊಲ, ಗದ್ದೆ	ಓತೆಂ	- ಪ್ರೀತಿಸಿದೆನು
ಎಹಗ	- ಹೇಗೆ	ಎಳಿಲವ	- ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ, ತಿರಸ್ಕಾರ
ತುಲುವಿಂಡು	- ಆಕಳ ಗುಂಪು	ಮಜ್ಜಿದಿಂಗಳು	- ಬಾಲಚಂದ್ರ
ಬನ್ನ	- [ಸಂ] ಭಗ್ನ, ಕಷ್ಟ, ದುಃಖ	ಕಂಗಳಿಂಗಳ	- ನೇತ್ರಾಗ್ನಿ
ಧಾತುಗೆಡು	- ಶಕ್ತಿಹೀನ ವಾಗು	ಕಮ್ಮರಿ	- ಪ್ರಪಾತ, ಕಣಿವೆ
ಅಂದಣ	- ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ	ಎಗುವೆಂ	- ಏನುಮಾಡಲಿ
ಮಾತಂಗ	- ಆನೆ	ಭಾಷೆಯಂಪಿಡಿ	- ವ್ರತಹಿಡಿ
ಇಜುಹೆ	- ಇರುವೆ	ಗುಣ್ಣು	- ಅಳ
ನೆರವು	- ಸಹಾಯ, ಆಶ್ರಯ	ಅನುಗೆಯ್	- ಸಿದ್ಧವಾಗು
ದುರಿತ	- ಪಾಪ	ಅಸಮಾಕ್ಷ	- ಕಣ್ಣು ಸಮಾ ನವಿಲ್ಲದ, ಶಿವ
ಅಲವತ್ತು	- ಸಂಕಟಪಟ್ಟು	ಉರಗ	- ಸರ್ಪ
ಅಲವಲು	- ಸಂಕಟ ಪಡು [ಧಾತು]	ಈರೈದು	- ಹತ್ತು
		ಗರಳಗಳ	- ವಿಷಕಂಠ

ಇಭಚರ್ಮ - ಅನೆದೊಗಲು

ಕುಂಬಿಕ್ಕು - ನಮಸ್ಕರಿಸು

೪೩. ಕವಿಗಳ ಅಗ್ಗಳಿಕೆ

ಅಯಶ - ಅಪಕೀರ್ತಿ

ಉಪದೇ - ಲಕ್ಷಿಸದೆ

ಸೌರಭ - ಗಂಧ

ವಾಮನಕ್ರಮ - ವಾಮನ

ಹೆಜ್ಜೆಯು

ವಾಮನ - ವಟುವೇಷದ

ವಿಷ್ಣು

ಅಳವು - ಶಕ್ತಿ

ಅಗ್ಗಳ - ಹೆಚ್ಚಿನ

ಮರ - ಕಲ್ಪತರ

ಮಣಿ - ಚಿಂತಾಮಣಿ

ಪಶು - ಕಾಮಧೇನು

ಪೀಯೂಷ - ಅಮೃತ

ಉರ್ವರೆ - ಭೂಮಿ

ಗುಣ - ೧) ದಾರ ೨)

ಕಾವ್ಯಗುಣ

ಬಣ್ಣ - ೧) ವರ್ಣನೆ

೨) ಬಣ್ಣ

ಚತುರಾಶಿ - ೧) ಪಂಡಿತರ

ಸಮೂಹ ೨) ಬುದ್ಧಿವಂತ

ಭ್ರಮರ

ಉಬ್ಬಿನವಾಗೆ - ವಿನೋದವಾ

ಗುವ ಹಾಗೆ

ಬೆಳ್ಳಕ್ಕರಿಗ - ಅಜ್ಜ

ಪಣ - ಹಣ

ಮಲಯಾನಿಲ - ಮಲಯ

ಸರ್ವತದಿಂದ

ಬರುವ ಗಾಳಿ

ಮನೋಜ - ಮನ್ಮಥ

ಕಾಮುಡಿ - ಬೆಳದಿಂಗಳು

೪೪. ಪುರಾಂಗನೆಯರು

ಕಾವಣ - ಹಂದರ,
ಚಪ್ಪರ

ಕುಳಿರ್ವ - ಶೀತವಾದ

ಜೊಂಪ - ಗೊಂಚಲು

ಅಣ್ಣು - ಲೇಪನ

ಕರ್ಣಪೂರ - ಕರ್ಣಭರಣ

ಪಚ್ಚೆಸಾರ - ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯ

ಲಂಬಣ - ಉದ್ದವಾದ

ಹಾರ

ಎಜಿಲ್ - ಗಾಳಿ

ಕುರಳು - ಉಂಗುರ

ಗೂದಲು

ನೂಪುರ - ಕಾಲಿನ ಅಭ

ರಣ

ಎಲರ್	- ಗಾಳಿ	ಕಿಂಕಿಣ	- ಘಂಟೆ
ಕುಂದಕುಟ್ಟಳ	- ಮಲ್ಲಿಯ	ರುತಿ	- ಧ್ವನಿ, ಶಬ್ದ
	ಮೊಗ್ಗಿ	ವಕ್ರತ	- ಬಾಗಿದ
ಅರಲ್	- ಹೂ	ಕಂಧರ	- ಗೋಣು,
ಸಮೆದು	- ಮಾಡಿ		ಕುತ್ತಿಗೆ
ಪಸದನ	- [ಸಂ] ಪ್ರಸಾ	ಸ್ತೀರವಕ್ತ	- ನಗುವ
	ಧನ, ಅಲಂಕಾರ		ಮುಖ
ನೇಲ್ವು	- ತೂಗುಹಾರಿ	ಆಯತ	- ದೀರ್ಘವಾದ
ಸೋಗೆ	- ನವಿಲು		ಉದ್ದವಾದ
ಕಟಿ	- ನಿತಂಬ	ಕೈಪಟಿ	= ಕೈ ಚಪ್ಪಾಳೆ
ತರಳ	- ಚಂಚಲವಾದ	ನೀರದೋತ್ಪಲವರ್ಣಂ-(ಮುಗಿಲು)	
ವೃಗಮದ	- ಕಸ್ತೂರಿ		ನೀಲಕಮಲದ
ಪೊಗರು	- ಕಾಂತಿ		ಬಣ್ಣವುಳ್ಳವನು
ರುದ್ರಭಟ್ಟ-ಜಗನ್ನಾಥ ವಿಜಯ		ಚಾರು	- ಮನೋಹರ
೪೫. ಬಾಲಲೀಲೆ			ವಾದ
ಪೊಂಗವಡಿಕೆ	- ಬಂಗಾರದ	ಹಾಸ	- ನಗೆ
	ಕವಡಿ	ಪೂತನಾಂತಕ	- ಪೂತನಿಯು
ಅಸುರವೈರಿ	- ಕೃಷ್ಣ	ಶಕಟಾಸುರ	- ಬಂಡಿರಾಕ್ಷಸ
ನಸುಪೊಣ್ಣದಂತು	- ಸ್ವಲ್ಪಾದರೂ	ಯಮಳ	- ಅವಳಿಜವಳಿ
	ಹೊರಹೊರಡದಂತೆ	ಕೈವಾರ	- ಸ್ತುತಿ
ಪರಿತಂದು	- ಓಡಿಬಂದು	ರಾಗ	- ಪ್ರೇಮ
ಮುಸಲಿ	- ಬಲರಾಮ	ಅನುಷ್ಠಿತ	- ಮಾಡಿದ
ಮಂಜೀರ	- ಕಾಲಂದುಗೆ	ಕಿಸುಗಣ್	- ಕೆಂಪಾದ
ಮಂಜು	- ಮನೋಹರ		ಕಣ್ಣು

ಕುಳೋರ್ವೀಧರವೇಯಿ- ಏಳು ಕುಲ
ಸರ್ವತಗಳು

ಈರೇಯಿ - ಎರಡು×ಏಳು
ಹದಿನಾಲ್ಕು

ಅನನ - ಮುಖ

೪೬. ಗೊನ್ನಟ್ಟಿ ಸ್ತುತಿ

ಅತಿತುಂಗ - ಬಹು ಎತ್ತರ
ವಾದ

ಆಕೃತಿ - ಮೂರ್ತಿ,
ರೂಪ

ಉರ್ಜಿತ - ಉದಾತ್ತವಾದ

ಕ್ಷಿತಿ - ಭೂಮಿ

ನಾಗಲೋಕ - ಪಾತಾಳ

ಭಿತ್ತಿ - ಗೋಡೆ

ತಾರೌಘ - ನಕ್ಷತ್ರಗಳ

ಸಮೂಹ

ವಿತಾನ - ಸಮೂಹ

೪೭. ನೀತಿ

ಅಱಿಯದಬಱಿಕ- ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ

ಮೇಲೆ

ಏತವನು - ಕಪ್ಪಲಿಯನು

ಏವುದು - ಏತಕ್ಕೆ ಬರು

ತ್ತದೆ?

ತಱಿದು - ಕತ್ತರಿಸಿ

ಕಾಲಿನ - ಕಾಲುವೆಯ,
ಪ್ರವಾಹದ

೪೮. ಸಿರಿಗರಂ ಪೊಡೆದನರು

ಅಭಿಷವಾರಿ - ಅಭಿಷೇಕದ
ನೀರು

ಸಮುದ್ಯತ್ - ಉಂಟಾಗುವ

ದುಂದುಭಿದ್ವಾನ - ಭೀರಿಯಶಬ್ದ

ತೊದಳು - ೧) ತೊದಳು

೨) ಸುಳ್ಳು

ಕಿಸುಗಣ್ಣಿ - ೧) ಕೆಂಪು
ಕಣ್ಣು ಮಾಡಿಕೊಂಡು

೨) ಕೋಪದಿಂದ

ಮದಿರ - ಹೆಂಡ, ಕಳ್ಳು

ಸಿರಿಗರ - ಐಶ್ವರ್ಯವೆಂಬ
ಗ್ರಹ

ಕನಕ - ಬಂಗಾರ

ಅಭಿಧಾನ - ಹೆಸರು

ಪಾಣ್ಣಿ - ಜಾರಸ್ತ್ರೀ

೪೯. ವಾಣಿ

ಭಾಂದಸಿಕೆ - ಮನಬಂದಂತೆ

ನಡೆಯುವುದು

ದುರಿತವ್ರಾತ - ಸಾಪಸಮೂಹ

ಕೃಪಾಣಿ - ಖಡ್ಗವೃಕ್ಷಗಳು

ತರಣದ್ರೋಣಿ - ದಾಟಿಸುವ
ದೋಣಿ

ಪ್ರಾಸಾದ - ಅರಮನೆ,
ಮೇಲ್ವಾಳಿಗೆ

ವಿಸರತ್ - ವಿಸ್ಮರವಾದ

೫೦. ಬೇಡರು

ಕುಟಿಲಕೋಟಿ - ಅತಿ ವೋಸ
ವುಳ್ಳ

ಕೌಲೇಯಕ - ನಾಯಿ

ಕೃತಾಂತದೂತರ್ - ಯಮದೂ
ತರು

೫೧. ಸಾಮರಿಯರು

ತರಳ - ಚಂಚಲವಾದ

ಅಪಾಂಗಮೀಚಿ - ಕಟಾಕ್ಷದ
ಕಿರಣಗಳು

ಕಳಮ - ಬತ್ತ

ಚಿಳ್ಳಾರ - ಒಂದು ತರದ
ಬಲೆ

ಸೋವ - ಹಾರಿಸುವ,
ಓಡಿಸುವ

ಗೋರಿ - ಸಮಾಧಿ

ಪಾರಥರ್ - ದಾರಿಕಾರರು

ಮಂಡಳಿಸಿ - ಗುಂಪುಗುಂ
ಪಾಗಿ

ಚಾರು - ಮನೋಹರ
ವಾದ

ಕಾಂತದ - ಆಕರ್ಷಿಸುವ
ಸತ್ತಿಗೆ - (ಸಂ) ಭಕ್ತಿಕಾ

೫೨. ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕ

ಶಿರಬಲ್ಲರ್ - ಕೊಡಲು
ಶಕ್ತರು

ಪೊಣೆ - ಹೊಣೆ

ಕೈಯಾಸ - ಲಂಚ

ರಜನಿ - ರಾತ್ರಿ

ಅಂಬೋಜಾಳ - ಕಮಲಗಳ
ಸಮೂಹ

ಪಿವು - ಸಾಕು, ರಕ್ಷಿಸು

ಮುಕುರ - ಕನ್ನಡಿ

ಸ್ವಗ್ರೋಧ ಬೀಜ - ಅಲದ ಬೀಜವು

ಪೆರ್ಮರ - ದೊಡ್ಡಗಿಡ

ಗೋಷ್ಠಿ - ಮಾತು

೫೩. ಒಲರಾಮನ ಪ್ರಲಾಪ

ಇಂ - ಇನ್ನುಮೇಲೆ

ಮನದಿಚ್ಛೆ - ಮನಸ್ಸಿನ

ಬಯಕೆ

ಕೆಮ್ಮನೆ - ಸುಮ್ಮನೆ

ನಿನತು - ನಿನ್ನ

ಓಲೆವಾಗ್ಯಂ	- ಓಲೆಯು	ಜಳಬುದ್ಬದು	- ನೀರುಗುಳ್ಳೆ
	ಭಾಗ್ಯವು	ಕೆಸುಸಂಜೆ	- ಕೆಂಪುಬಣ್ಣ
ಓಸರಿಸು	- ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿ	ದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲ	
ಮೆಯ್ಯರೆ	- ಅಡಗು, ಮರೆ	ಮುಗಿಲೊಡ್ಡಣ	- ಮೇಘ
	ಯಾಗು		ಸಮೂಹ
ಬಾಲ್ಯೊದಲಂ	- ಜೀವನಕ್ಕೆ	ಕಳತ್ರ	- ಹೆಂಡತಿ
	ಮೊದಲಿಗನಾದ	ಪರಾಭವ	- ಸೋಲು
ನುಣ್ಣುರ	- ಇಂಪಾದ ಸ್ವರ	ಮಿಟ್ಟು	- [ಸಂ]ವೃತ್ತ
ದೇಸೆ	- ಚಿಲುವು	ಓಂಕು	- ಹಿಚುಕು,
ಜವ	- (ಸಂ) ಯಮ		ಒತ್ತು, ಮುತ್ತು
		ಸೇದೆ	- ಸೆರೆ, ಕಷ್ಟ

೫೪. ಜೀವಸಂಬೋಧನೆ

ಪಲಿ	- ನಿಂದೆ
ಅಲಿಲು	- ಬೇಸರಪಡು
ಅಘ	- ಸಾಪ
ಒಡಮೆ	- ಸಂಸತ್ತು,
	ವೈಭವ, ಏಸಿರಿ
ಇನ್ನೆಗಂ	- ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ
ಗಾವಿಲಿಕೆ	- ಮೂರ್ಖತನ
ತಕ್ಕಡೆಯೊಳ್	- ಸತ್ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ
ಪಂದೆ	- ಹೇಡಿ
ಅಲಿಸುಕ	- ದುಷ್ಟಸುಖ
ಓವದೆ	- ರಕ್ಷಿಸದೆ
ಸುರಧನು	- ಕಾಮನಬಿಲ್ಲು

೫೫. ಸುಪ್ರಭಾತ

ಕೋಕ	- ಚಕ್ರವಾಕ
	ಪಕ್ಷಿ
ಪತತ್ರಿ	- ಪಕ್ಷಿ
ತೂಂಕಡ	- ತೂಕಡಿಕೆ
ಅಲರ್ಕೆ	- ಅರಳುವಿಕೆ
ಸಮನಿಸು	- ಉಂಟು
	ಮಾಡು
ವ್ರೋದ್ಭುತ	- ಹೆಚ್ಚಾಗಿ
	ಹುಟ್ಟಿದ
ಶೀತಾನಿಲಂ	- ತಂಗಾಳಿ
ಓಸರಿಸು	- ತೊಲಗು,
	ಹಿಂದೆ ಬೀಳು

ನಿಟ್ಟಿಪಂಕೆ	- ಉದ್ಯವಾದ ರೆಕ್ಕೆ
ಎರಟಕ್ಕಿಲ	- ಎರಡು ಬದಿ
ಕುಲಾಯ	- ಗೂಡು
ಮಹೀಜ	- ಗಿಡ, ವೃಕ್ಷ
ಅಬ್ಬಿಪುಗುಟುಕು	- ಪ್ರೀತಿಯ ಗುಟುಕು (ತಿನಿಸು)
ಐಕಿಲ್	- ಬರ್ಪ, ಹಿಮ
ಆಐದೆ	- ಸಹಿಸಲು ಸಮರ್ಥವಾಗದೆ
ಸರಸಿ	- ಸರೋವರವು
ತುಂಬಿವೆರಸಿ	- ಭ್ರಮರ ದೊಡನೆ ಕೂಡಿದ
ಒಸಗೆ	- ಸಂತೋಷದ ವಾರ್ತೆ
ತಮದಸೆಜಿ	- ಕತ್ತಲಿನ ಬಂಧನ
ಇನ	- ಸೂರ್ಯ
ವಧೂಟ	- ಹೆಂಡತಿ, ಪ್ರೀತಿ

೫೬. ರಾಜಧೂತ

ಅಗ್ರಾಮ್ಯ	- ಒರಟುತನ ನಿಲ್ಲದೆ
----------	---------------------

ಅಮ್ಮದೆ	- ಸಮರ್ಥ ವಾಗದೆ
೫೭. ಚಂಡಶಾಸನನ ದುರಂತ	
ದರ್ವಾಪಹಂ	- ಸೊಕ್ಕನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ
ಖರಶಾಣ	- ಹರಿತವಾದ ಸಾಣೆಕಲ್ಲು
ನಿಘೃಷ್ಟ	- ಉಜ್ಜಲ್ಪಪ್ಪಿ
ಕಣ್ಣೊಮಲರ್	- ಕಣ್ಣೆಂಬ ಹೂ
ಉಪಾಯನ	- ಕಾಣಿಕೆ
ಸಾತ್ಕೃತಂ	- ಅನಂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು
ವೃಗನಾಭೀಸಾರ	- ಕಸ್ತೂರಿ
ಅಭ್ರಂ	- ಅಕಾಶ
ವಿಭೂತಿ	- ವೈಭವ
ಚಾರುರವ	- ಮನೋಹರ ವಾದ ಧ್ವನಿ
ವೋಣರ್ಕ	- ಕುಸ್ತಿ, ಕಾಳಗ
ವಾರುನ	- ಕುದುರೆ
ಮೇಷ	- ಟಗರು
ಕಂದುಕ	- ಚೆಂಡು
ಕರವಾಳ	- ಕೈಗತ್ತಿ
ಅದವಟಿಲು	- ದುಃಖ

ಆದಂ	- ಹೆಚ್ಚಾಗಿ	ಆಕ್ರಂದಿತ	-- ರೋದನೆ
ಸೌರಭ	- ಗಂಧ		ಯಿಂದ ಕೂಡಿದ
ದೀನ	. ಬೇಟೆಯನ್ನು	ಬಂಡಣ	- ಯುದ್ಧ
	ಹಿಡಿಯಲು ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ	ವಿಧಾತ್ಯ	- ಬ್ರಹ್ಮ
	ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರಾಣಿ	ಕೋಳುಡು	-- ಸೆರೆಹಿಡಿ,
			ಬಂಧಿಸು
ಅಲರ್ವ	- ಅರಳಿದ	ಅಹಿತ ಪ್ರಾಣಾನಿಲ	-- ವೈರಿಯೆಂಬ
ಕೆತ್ತುವ	- ಹಾರುವ		ಪ್ರಾಣವಾಯು
ಎಚ್ಚಲ್ವ	- ಜೋತಾಡುವ	ಕೃಪಾಣಾಹಿ	- ಖಡ್ಗವೆಂಬ
ನವಿರ್	- ಕೂದಲು		ಸರ್ಪ
ಪರಿಮಿತಿ	- ಕೆಲವುಮಾತ್ರ	ಊಡು	- ಉಣಿಸು
ಪರಿತಿ	- ಕೂಡಿದವಳು	ವೃತ್ತಿಕರ	- ಸಂದರ್ಭ
ಅಳ್ಳೆದೇ	- ಹಾರುತ್ತಿರುವ	ಪಣ್ಣು	- ಸಿದ್ಧವಾಗು
	ಎದೆಯು	ಪಲ್ಲಣಿಸು	- ಜೀನುಹಾಕು
ಉರಗ	- ಹಾವು	ತಿಂತಿಣಿಸು	- ಗುಂಪಾಗು
ಕಡುಜರು	- ಕಡುಜೀರಿಗೆ	ವಿಹ್ವಲ	- ದುಃಖಿತ
	ಹುಳು	ತಳ್ಳಂಕಗೊಳ್ಳು	- ಕಳವಳ
ಹಮ್ಮದಂಪೋಗು	-- ಮೂರ್ಛೆ		ಗೊಳ್ಳು
	ಹೋಗು	ತಾರ್ಯ	- ವಾದ್ಯ
ಪುಯಲ್	- ರೋಧನ	ಆಳಕಿ	-- ಕೂದಲುಳ್ಳ
ಅಪಿಸು	- ಬಯಸು		ವಳು
ಕನಲ್	- ಸಿಟ್ಟಾಗು	ವಾರ್ವಂದು	- ನೀರಿನ ಕಣ
ರಸಾಲ	- ಮಾವಿನ	ಪುಣ್ಯ	- ಕಂದಿದ
ಶ್ಲಥ	- ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತ	ಅವಗುಂಠನ	- ಮುಸುಕು
	ವಾದ	ಪಾಂಡುರುಚಿ	- ಬಿಳಿಬಣ್ಣ

ಸಾರ್ವಂ	- ಸಮೀಪಿಸಿ ದನು	ತಿಳಿಸಿಪಲ್ಲವರಾಗತಳ್ಳ - ಬೆಂಕಿಯೆಂಬ ಎಲೆಗಳ ಬಣ್ಣದ ಹಾಸಿಗೆ
ಬಾಳವೈಣಾಲ	- ಎಳೆಯಕಮಲ	ಪರಿಚ್ಛೇದಿಸು - ನಿರ್ಧರಿಸು
ಒಡಂಬಡಂ	- ಒಪ್ಪಿಗೆ, ಸಮ್ಮತಿ	ರಾಜಕೀರ - ಅರಗಿಳಿ
ತೊಯ್ತು	- ತೊತ್ತು, ದಾಸಿ	ತಳ್ಳೆಮೆ - ಸಾಂದ್ರವಾದ ಎನೆಗಳು
ದೇಸಿಗಿತಿ	- ದಿಕ್ಕಲ್ಲದವಳು ಪರದೇಶಿ	ಇಭವ್ರಾತ - ಅನೆಗಳ ಸಮೂಹ
ಮದ್ಭಜಪ್ರಜಂ	- ನನ್ನ ತೋಳೆಂ ಬ ಮಾಲೆ	ಲೋಕಾಕುಳ - ದುಃಖದಿಂದ ಕೂಡಿದ
ಸಯೆ	- ಸಾಯೆ	ತಿಣ್ಣಮಾಗು - ಹೆಚ್ಚಾಗು
ಅಳಪು	- ಕೆಟ್ಟಆಶೆ	ವೃತ್ತಕ - ವರ್ತಮಾನ
ಕಿತದ	- ಮೋಸಗಾರ	ಕರುವಿಡು - ಎರಕ ಹೊಯ್ಯು
ಕೃತನ	- ಮೋಸ, ಕಪಟ	ಕಬ್ಬಿಪೂ - ಬಾಡಿಡಹೂ
ಕೆಟ್ಟುದು	- ಸೋತಿತು	ಬಾಲ್ವಿಣಿ - ಜೀವದಹೆಣ
ಅಪ್ಪಿ	- ನಾಶವಾಗು	ಬೇಳೆಂಬ - ಹವ್ಯಾಸ
ಪಂದಲೆ	- ರಕ್ತದಿಂದ ಕೂಡಿದ ತಲೆ	ಜಲ. ಮನಸಿಜನ ಮಾಯೆ
ಕೇಯೂರ	- ತೋಳ್ಸರಿಗೆ	ವಿಷಯ - ದೇಶ
ಪ್ರಯುಪಗೆ	- ದುಷ್ಟವೈರಿ, ನೀಚಶತ್ರು	ಅಸ್ಯ - ಮುಖ
ತಪ್ಪಿಕ್ಕಿಸು	- ಅಲಂಗಿಸು	ನಾಸಾಕುಟ್ಟಳ - ಮೂಗೆಂಬ ಮೊಗ್ಗು
ಮಳಯಜ	- ಗಂಧ	ದೊರೆವಡೆದ - ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನ ಹೊಂದಿದ
ಧೂಮಸಾಧ	- ಹೊಗೆಯ ಅರಮನೆ	

ನನೆಯ ನಾರು	- ಹೂವಿನ ಬಿಲ್ಲಿನ ದಾರ	ಸ್ವಂತೆ	- ಮನಸ್ಸುಳ್ಳ ವಳು
ದೀನ	- ಬೇಟೆಯನ್ನು ಸೆಳೆಯಲು ಇಟ್ಟ ಪ್ರಾಣಿ	ಆಪಾತ್ರೇರಮತೇನಾರೀ- ಅಯೋಗ್ಯ	ರಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು
ಸುಮನೋಬಾಣ	- ಮನ್ಮಥ		ರಮಿಸುತ್ತಾರೆ
ಗೋರಿಹೊಳಿಸು	- ಪರಿತಪಿಸು, ಆಕರ್ಷಿಸು	ನಿಷಣ್ಣ	- ದುಃಖದಿಂದ ಕೂಡಿದ
ಅಂಬರತರಂಗಿಣಿ	- ಆಕಾಶಗಂಗೆ	ಉಚ್ಚಾಸ್ವಸನಿತಪ್ರಾಧರರುಚಿಯಂ-	
ದವಳಾರ	- ಧವಳಾಗಾರ [ಸಂ] ಶುಭ್ರಗೃಹ	ಉಸಿರು ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಕಾಯ್ದು ಕೆಂಪಾದ ಕೆಳದುಟಿಯುಳ್ಳವಳು	
ಗರಟಿಕೆ	- ಗಸ್ತಿ	ಕಂತು	- ಕಾವು,
ಉಕ್ಕಡ	- ಊರುಬಾ ಗಿಲು, ಶಾಣಿ	ಮನ್ಮಥ	- ಹರಿತವಾದ ಖಡ್ಗ
ಮಳ್ಳು	- ಅಡಗು, ಕಡಿಮೆಯಾಗು	ಗರಗರಿಕೆ	- ಗದ್ದದ
ಬದಗಂ	- ನೀಚಸೇವಕ	ಅಸಿಯಳ	- ಕೋಮಲಾಂ
ಬಿನದ	- [ಸಂ] ವಿನೋದ	ಕೂರ್ತೆ	- ಗಯೇ ಪ್ರೇಮ
ಶತಕಬೀಜ	- ಕಡದಿದ ನೀರನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡುವ ಬೀಜ	ಈದೊರೆಯಂ	- ಇಂಥವನು
ಪಸಾಯದಾನ	- ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯ ದಾನ	ಬಿಬ್ಬಿಱುವಲ್ (ಪಲ್) - ಉಬ್ಬಿನ ಜಿಲ್ಲು	
ದಂತಿಪ	- ಮಾವುತ	ಕುಱಿ	- ಕುಣಿ, ತಗ್ಗು
		ನೊಸಲ್	- ಹಣೆ

ಕುಜುಗಣ್ಣು	- ಸಣ್ಣ ಕಣ್ಣು	ವಾಂಡುರತ್ವ	- ಬಿಳಿಯಬಣ್ಣ
ಮೋಳೆಗೆ	- ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಹೊರೆ	ತುಷಾರನಿಕರ	- ತುಂತುರು ಹೆಣಿಗಳ ಸಮೂಹ
ಮುರುಡು	- ವಕ್ರ, ಸೊಟ್ಟು	ನೇಸರ್	- ಸೂರ್ಯ
ಕೊಂಕು	- ಡೊಂಕಾದ	ವಿಯತ್	- ಆಕಾಶ
ವಾರ್ ಬಿಂದು	- ನೀರಿನಹನಿ	ನಿಶೀಥಿನಿ	- ರಾತ್ರಿ
ಮಲಯಜ	- ಗಂಧದ ಗಿಡ	ತುಹಿನಾಗಮ	- ಚಳಿಪ್ರವೇಶ
ಸ್ತರಚಾಪ	- ಕಾಮನಬಿಲ್ಲು	ಭರ್ತಾರ	- ಗಂಡ
ಪೊಲ್ಲನೆ	- ಕೆಟ್ಟುದು, ದೋಷ	ಅಬ್ಜ ಸಖ	- ಸೂರ್ಯ
ಎರವಿಗೊಂಡು	- ಬೇಡಿಕೊಂಡು	ಇಂದ್ರದಿಗ್ಭಾಮಿನಿ	- ಪೂರ್ವಾಂಗ ಗನೆ
ಪೋಗಂಡ	- ನೀಚಗಂಡಸು	ಹಿಮರುಚಿಬಿಂಬ	- ಚಂದ್ರಬಿಂಬ
ಬಿದಿ	- ದೈವ [ವಿಧಿ-ತ್ವ]	ಅರಸಂಚೆ	- ರಾಜಹಂಸ
ಮನಸಿಜ	- ಕಾಮ	ಹೃತ್ಪಂಜಗಳ್	- ಹೃದಯ ಕಮಲಗಳು
ವಿಧಿವಿಳಸನ	- ದೈವಲೀಲೆ	ಕುಜೋತ್ಪರ	- ಗಿಡಗಳ ಸಮೂಹ
ನೆರ	- ಸಹಾಯ	ವಿತತ ತಟಾಕ	- ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸರೋವರ
ಜಾಡಿ	- ಜಾಜಿಯ ಹೂ	ಸಲಿಲ	- ನೀರು
ಪಿಶಪ್ರಣಾಹ	- ಕೋಗಿಲೆಯ ಕೂಗು	ಶಿಶಿರಾಗಮ	- ಚಳಿಗಾಲ ಪ್ರವೇಶ
ಅನಿಲ	- ಗಾಳಿ	೬೦. ಗ್ರೀಷ್ಮ	
ತುಹಿನಾಚಳ	- ಹಿಮಪರ್ವತ	ಪುತ್ತು	- ಹುತ್ತು
		ಚಂಡನುರೀಚಿ	- ಸೂರ್ಯ

ಮರೀಚಿ - ಕಿರಣ
 ಸರಲ್ಲಳ್ - ಹರಳುಗಳು
 ಅರಲ್ಲಳ್ - ಅರಳುಗಳು
 ವಕ್ತ್ರವಿಷಾನಲ - ಬಾಯಿಯ

ನಿಷವೆಂಬ ಬೆಂಕಿ

ನಿಷ್ಫಲಿಂಗ - ಕಿಡಿ
 ನಿದಾಘ - ಬೇಸಿಗೆ
 ಅಜಾಂಡ - ಬ್ರಂಹ್ಮಾಂಡ
 ದೂವೆಗಿಚ್ಚು - ಹೊಗೆಯಿಂದ

ಕೂಡಿದ ಕಿಚ್ಚು

ಬೆಂಚಿ - ಹೊಂಡ, ಕೆರೆ
 ವನ್ಯಲುನಾಯ - ಕಾಡಕೋಣ

೬೧. ಸಂಧ್ಯಾರಾಗ

ಕಾಂಚನಾಚಳ - ಸುವರ್ಣ ಗಿರಿ
 ಮೇರುಸರ್ಪತ

ಆತಪ - ಬಿಸಿಲು
 ದೀಧಿತಿ - ಕಿರಣ

ವಾರಣೀಸೌಂದರಿ - ಪಶ್ಚಿಮಾಂ
 ಗನೆ

ಪವಮಾನ ಪಥಾಂತರ- ಆಕಾಶ
 ಮಾರ್ಗ

ಅಪರಾಚಳೇಂದ್ರ - ಪಶ್ಚಿಮಾದಿ
 ಪಶ್ಚಿಮಬಿಟ್ಟ

ವನನಿಧಿ - ಸಮುದ್ರ

ಗುಣ್ಣು - ಅಳ

ಮಕುಟ - ಕಿರೀಟ

ಬಿಸರುಹಮಿತ್ರ - ಸೂರ್ಯ

ಇನ - ಪ್ರಿಯ, ಗಂಡ

ರಾಜ - ಚಂದ್ರ

ಲುಳಿತವಿಳಾಸ - ಬೆಡಗನ್ನು

ಕಳೆದುಕೊಂಡ

ಪದ್ಮಿನಿ - ಹಗಲು ಅರ

ಳಿದ ಕಮಲ

ಉತ್ಪಳಿನಿ - ರಾತ್ರಿ ಅರ

ಳುವ ಕಮಲ

ಕುಟ್ಟಳಿತ ಸರೋರುಹ- ಮೊಗ್ಗಾದ

ಕಮಲ

ಸ್ವನ - ನಾದ, ಸ್ವರ

ಅಬ್ಜಿನಿ - ಕಮಲಪ್ರೀ

ಶೋಕಾಂಗನೆ - ಹೆಣ್ಣು ಚಕ್ರ

ವಾಕ ಪಕ್ಷಿ

ಅಲೋಲ - ಸಂಚರಿಸುವ,

ಬೀಸುವ

ಅಂಜನಕುಂಜರ - ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿನ

ಆನೆ

ಮಿತ್ರ - ಸೂರ್ಯ,

ಗೆಳೆಯ

೬೨. ಪುನರ್ಮಿಲನ

ಬಾಂದೊಪ್ಪಿದಲೆಯ- ತಿವ, ಗಂಗಾ
ಧರ

ಪೂಗಣೆಯ - ಕಾಮ

ಮುಚ್ಚಿವೊಗಿ - ಮೂರ್ಛೆ

ಗೊಂಡು

ಪರಿಗಡೆ - ಕಣ್ವರಿಯು

ಕೆಡುವಂತೆ

ಅಳುಂಬ - ಅಧಿಕ್ಯ

ಕುಳಿವ - ತಂಪಾದ

ಕಾವಣ - ಮಂಡಸ

ಅಪ್ಪಿ - ಸನುರ್ಥಳಾ

ಗಲ್ಲಿಲ್ಲ

ಕಾಲ್ಗಿ - ಕಾಲುನೆಗಳು

ಪರಿತಪ - ಹರಿಯುವ

ಇಚ್ಛೆಗಾತಿ - ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು

ತಿಳಿದವಳು, ಪ್ರಿಯಳು

ನನೆದಿಲ್ಲ - ಕಾಮ,

ಮನ್ಮಥ

ಪುರುಳಿ - ಗಿಳಿ

ಅಂಜೆ - (ತ್ನ) ಹಂಸ

ಅರಯ್ದು - ಹುಡುಕೆ

ಶೈವಂದ - ಪಕ್ಕವಾದ

ಕಡವರ - ಬಂಗಾರ

ನೀಜಿ

ಕಾಲ್ಪಿಯು

ಅಸುಗೆ

ಸೂಚಿಸು

ನಿಸ್ಸಳ

ಕೊಡಂಕೆ

ಪೇರುರ

ದಿಟ್ಟಿ

ಅಳವಳಿದು

ನೊಸಲು

ಕುರುಳೋಳಿ

ಜೊನ್ನ

ಅಗ್ಗದ

ಸುಗಿ

ಪಳುಕ

ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿ

ತುಜುಗಿದ

ಎಲರು

- ಕುಲೀನಸ್ತ್ರೀ

- ಕಾಲಿನ ಹೊಡೆತ, ಒದೆಯುವಿಕೆ

- ಅಶೋಕವೃಕ್ಷ

- ಬಾರಿಸು

- ಕಹಳೆ

- ಕಿವಿ

- ಪಿರಿದು-ಉರ

ದೊಡ್ಡಎದೆ

- ದೃಷ್ಟಿ (ತ್ನ)

ದೃಷ್ಟಿ

- ಯೋಗ್ಯತಾ

ನುಸಾರ

- ಹಣೆ

- ಉಂಗುರ

ಗೂದಲಿನ ಸಮೂಹ

- (ತ್ನ)ಜೋತ್ಸು

- ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ

- ಉರಿ

- (ತ್ನ) ಸ್ಪಟಿಕಾ

- (ತ್ನ) ಚಕ್ರ

ವಾಕ ಪಕ್ಷಿ

- ಸಾಂದ್ರವಾದ

- ಗಾಳಿ

ಅಲರು	- ಹೂವು	ಓಷ್ಣ	- ತುಟಿ
ಕರ್ವಗೋಲ	- ಕಬ್ಬಿನ ಬಾಣ	ಜಾಹ್ನವಿ	- ಗಂಗೆ
೬೩. ಸಲಿಲಕೇಳಿ		ಕಂಚುಕ	- ಸೆರಗು
ಸಲಿಲಕೇಳಿ	- ಜಲಕ್ರೀಡೆ	ಜೀರ್ಣೋಪವೇ	- ಪಿಚಕಾರಿ
ನಳಿನ	- ಕಮಲ	ತ್ಯಂಬಕ	- ಮುಕ್ಕಣ್ಣು,
ಆಸ್ಯ	- ಮುಖ		ಶಿವ
ಮರಾಳ	- ಹಂಸ	ವಳಿ	- ನಿರಿಗೆ, ಪೊದರು
ಯಾನ	- ನಡಿಗೆ	ಜಘನ	- ನಿತಂಬ
ಪಾಠೀನ	- ಒಂದುತರ	ಶೈವಳಂ	- (ಶೈವಾಲ ಸ
	ಹದ ಮೀನು		ನಾ. ಹಾವುಸೆ
ಸೈಕತ	- ಉಸುಕು	ಕರ್ಪು	- ಕಪ್ಪು
ನಿತಂಬ	- ಕಟಪ್ರದೇಶ	ಅಧರ	- ಕೆಳದುಟಿ
ನಿಭ	- ಸಮಾನ	ಉಧ್ವ	- ಹೆಚ್ಚಿನ
	ವಾದ	ವಿತತಿ	- ಸಮೂಹ
ಕುಂತಳ	- ಕೂದಲು	ನಿಷಂಗ	- ಬತ್ತಳಿಕೆ
ಜಲರುಹ	- ಕಮಲ	ಪದಪು	- ಸಂತೋಷ
ವಕ್ತ್ರ	- ಮುಖ	ಕುಳಿವ	- ತಂಪಾದ
ಶಫರ	- ಒಂದು ತರ	ಭಾಜನ	- ಆಶ್ರಯ, ಗುರಿ
	ಹದ ಮೀನು	ಪಟ	- ನಿಂದೆ
ಪುಳಿನ	- ಮರಳಿನ ದಿನ್ನೆ	ವಿದಗ್ಧ	- ಚತುರೆ
ಕಂಬು	- ಶಂಖ	ಅಹಿ	- ಸರ್ಪ
ಕಂಧರ	- ಕಂಠ	ಸಿತಾಕ್ಷಿ	- ಶುಭ್ರಲೋ
ವಿದ್ರುಮ	- ಹವಳ		ಚನೆ
ಸನ್ನಿಭ	- ಸಮಾನ	ದೃಕ್	- ಕಣ್ಣು
	ವಾದ		

ಬಿಸಜ	- ಕಮಲ
ವ್ರಾತ	- ಸಮೂಹ
೬೪. ಬಸವಣ್ಣನ ಭಕ್ತಿ	
ಜಡಧರ	- ಮೋಡ
ಶಕ್ರಚಾಪ	- ಕಾಮನಬಿಲ್ಲು
ಹಿಮಭಾನು	- ಚಂದ್ರ, ಶೀತ ಕಿರಣ
ದಂತಿ	- ಅನೆ
ದಾನ	- ಮದೋದಕ
ಮೋಹರ	- ಕಾಳಗ
ಸೂನ್ಯತ	- ಸತ್ಯ
ಅಲಾಪ	- ಮಾತು
ತನೂಭವ	- ಮಗ
ಭೂವರ	- ಅರಸು
ಅರವೆ	- ತೋಟ
ಚಾಗಿ	- ದಾನಿ
ಹದುಳ	- ಸಂತೋಷ, ಆರೋಗ್ಯ

೬೫. ನವ್ಯಕಾವ್ಯ

ವಿಲೋಮ	- ತಿರವುಮುರವು
ಪಿಕ್ವು	- ಹಳಿ
ಸುಮನ	- ಪುಷ್ಪ, ಬುಧ
ಇಂಗಡಲ್	- ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರ
ಪಂದೆ	- ಹೇಡಿ
ಪ್ಲವಗ	- ಕೋತಿ
ಸ್ತಬಕ	- ತಾಟು, ಹರಿವಾಣ

೬೬. ವನಲಕ್ಷ್ಮಿ

ಯಮಿ	- ತಪಸ್ವಿ
ನನೆ	- ಪುಷ್ಪ
ಓಪರು	- ದಂಪತಿಗಳು
ಕುಸುಮೇಷು	- ಪುಷ್ಪಬಾಣ
ಅಸುಗೆ	- ಅಶೋಕ
ಪನಸು	- ಹಲಸು
ಪಡಿಯರವಕ್ಕೆ	- ಗಿಳಿ
ಬಿಸಜಾಕ್ಷ	- ಕಮಲಾಕ್ಷ, ಕೃಷ್ಣ
ಪರದ	- ಬಣಜಿಗ, ವ್ಯಾಪಾರಿ
ಶಾಲಿಯವನ	- ಬತ್ತದ ಗದ್ದೆ
ಕಳವೆದಿನೆ	- ಬತ್ತದ ತೆನೆ
ಪಾಮರಿ	- ಗದ್ದೆಯರಕ್ಷಕಿ
ರಯ್ಯ	- ರವ್ಯ
ಪಗಲಬಲ್ಲಹ	- ದಿನನಾಥ, ಸೂರ್ಯ
ಬರಿಕಯ್ಯ	- ಸೊಂಡಿಲು
ಬ್ರಂಹಿತ	- ಅನೆಯ ಕೂಗು
ಪಕ್ಕರಕ್ಕೆ	- ಜಾಲ
ಅತನು	- ಮನ್ಮಥ
ತೊಂಗಲ್	- ಗುಚ್ಛ
ರಿಕ್ಕಟ	- ವ್ಯರ್ಥ

೬೨. ವನಲಲನೆ

ನಿಕರ	- ಸಮೂಹ
ಸೀಗುರಿ	- ಚಾಮರ
ಕಚ	- ಕೂದಲು
ಕೀರ	- ಗಿಳಿ
ರಂಭೋರು	- ಬಾಳೆಯ ದಿಂ ಡಿನಂತೆ ತೊಡೆ
ಹನುಕೃ	- ಅರಮನೆ
ಕುಜ	- ಗಿಡ
ಸಹಕಾರ	- ಮಾವಿನ ಮರ
ಕೇತಕಿ	- ಕೇದಿಗೆ
ಮದೇಭ	- ಮದಿಸಿದ ಆನೆ
ಪಲಾಶದಮರ	- ಮುತ್ತಗದ ಮರ

೬೩. ಮಾಯೆಯ ಸೋಲು

ವಿಕಳತನ	- ದುಷ್ಟತನ
ಅನಿಮಿಷತೆ	- ಏಕದೃಷ್ಟಿ
ಹಮ್ಮೈಸು	- ಮೂರ್ಛೆ ಹೋಗು
ಈರೇಳು	- ಹದಿನಾಲ್ಕು
ತರಹರ	- ತಾಪ
ಲಾಕುಳ	- ಯೋಗದಂಡ
ಯೋಗಸಪ್ತಕಾ	- (ಸಂ) ಜೋಗ ವಟ್ಟಿಗೆ
ಬೋಳೆಯ	- ದೇವತೆ
ಹರಿತಹ	- ಓಡಿಬರುವ

ಬೇಳುವೆ

ಲೋಗರ	- ಪಾಪ
ಆಟಮಟಿಗ	- ಲೋಕದ
ಎರಂಚೆ	- ಬ್ರಹ್ಮ
ಕಟಕ	- ಸಮೂಹ
ಕಚ್ಚುಟ	- ಕೌಪೀನ
ಲೋಚು	- ಕೂದಲನ್ನು ಕೀಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜೈನ ಪದ್ಧತಿ
ಜೋಡಾಡಿ	- ಮೂದಲಿಸು
ಇಮ್ಮೆ	- ಎರಡುಸಲ
ಹೂಣಿಕೆ	- ಇಚ್ಛೆ
ಚಾಗುಗೆ	- ಭಾಪುರೆ
ಗಸಣಿ	- ಘರ್ಷಣೆ
ಪೈಜೆ	- ಪಂಥ

೬೪. ಸಾಂಡುರಾಜನ ದುರಂತ

ವ್ಯಾಳ	- ಸರ್ಪ
ವಿಪಿನ	- ಅರಣ್ಯ
ಸೆಗಳಿಕೆ	- ತಾಪ
ಸಬಳ	- ಕತ್ತಿ
ವಳಯ	- ಮಂಡಲ
ಹೊರೆದು	- ವ್ಯಾಪಿಸಿ

೬೫. ದ್ರೌಪದೀ ಸ್ವಯಂವರ

ಖಚರ	- ದೇವತೆ
ವಿಡಾಯ	- ಸೊಬಗು
ಪರುಠವಸು	- ಶೃಂಗರಿಸು
ರಿಂಗಣ	- ಕುಣಿತ

ಚಾರಣ	- ಭಟ್ಟಂಗ
ಭುಜಗರು	- ನಾಗರು
ತಿಗುರ	- ಕಸ್ತೂರಿ
ದಶನ	- ಹಲ್ಲು
ಸೃಣಿ	- ಅಂಕುಶ
ಕಲಭ	- ಅನೆಯ ಮರಿ
ಇಕ್ಷು	- ಕಬ್ಬು
ಕರಿಕಳಭ	- ಮರಿಯಾನೆ
ಗರುವಾಯಿ	- ಬೆಡಗು
ಹೆಜಿ	- ಚಂದ್ರ
ಕಿಂಕಿಣಿ	- ಗೆಜ್ಜೆ
ನಾಕಪತಿ	- ಇಂದ್ರ
ಮುಖ	- ಯಜ್ಞ
ಕೇವಣಿವು	- ಹೂಡು
ವೈನತಿ	- ಗರುಡ
ಸಮಿಧೆ	- ಯಜ್ಞ ಕಟ್ಟಿಗೆ
ತಿರುವ	- ಸಿಂಜಿನಿ
ಲಾಗುವೇಗ	- ಕೈಚಳಕ
ಎಡೈಸು	- ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು

೭೧. ಅಕ್ಷಯಾಂಬರ

ಕೈತನ	- ಮೋಸ
ನಾಳೆಯವೆ	- ಯೋಗ್ಯವೆ ?
ರಹಣಿ	- ಸೊಬಗು
ಸದರವೆ	- ಸಾಧ್ಯವೆ
ಕೇಯೂರ	- ತೋಳಬಂದಿ

ದೃಗ	- ಕಣ್ಣು
ಪಸಾಯ	- ಉಡುಗರೆ
ಯೂಥಪತಿ	- ಅನೆಗಳ
	ಸಮೂಹದ ನಾಯಕ
ಹಜಿವು	- ಬಾಲ್ಯ
ವಿಹ್ವಳ	- ಶೋಕ
ಹೊಲ್ಲೆ	- ಮೊರೆ

೭೨. ಉತ್ತರನ ಪೌರುಷ

ತುಲು	- ಆಕಳು
ಭಾರಣಿ	- ಅತಿಶಯ
ಢಗೆ	- ತಾಪ
ಗಾವಳಿ	- ಸಮೂಹ
ಮಹಿ	- ಭೂಮಿ
ಸಗಾಡ	- ಅತಿಶಯ
ಮೇಲುದ	- ಮುಸುಕು
ಬವರ	- ಯುದ್ಧ
ಅಂಘವಣಿ	- ಶರೀರ ಧಾಡಲ್
ನವಾಯ	- ನೂತನವಾದ
ಧುರ	- ಯುದ್ಧ
ವಹಿಲ	- ಶಿಫ್ರ
ಧಟ್ಟು	- ಸಮೂಹ,
	ಸ್ಥೈರ್ಯ
ಸೈವರಿ	- ಬೆರಗಾಗು
ಇಟ್ಟಣಿಸಿ	- ಕೂಡು
ಭಾಷ್ಣಳ	- ಹೆಚ್ಚಾಗಿ
ಅಹವ	- ಯುದ್ಧ

೭೩. ನೀರದ್ರಾಪದಿ

ಸಮೀರ	- ಗಾಳಿ
ಆರಾತಿ	- ಶತ್ರು
ಸೂನು	- ಪುತ್ರ
ಲಾವಕ	- ಚಾಡಿಕೋರ
ಕೃತಾಂತ	- ಯಮ
ಪನಮಾನ	- ಗಾಳಿ
ಸಂಗರ	- ಸಮರ,
	ಯುದ್ಧ
ಬಲಾಹಕ	- ಕೊಕ್ಕರೆ
ಸಂಪ್ರತಿ	- ಸಂಧಿ
ಕೈವಾರ	- ಹೊಗಳಿಕೆ
ಬಾಳದಕ್ಕರ	- ಹಣೆಯಬರಹ
ಹರಿಬ	- ಕಾರ್ಯ
ಕಬರಿ	- ಜಡೆ

೭೪. ವಿದುರನ ಭಕ್ತಿ ಕೇಳಿ

ಗಾವಳಿ	- ಸಮೂಹ
ಒಲವರ	- ಪ್ರೇಮ, ಭಕ್ತಿ
ವಿಡಾಯಿ	- ರೀತಿ
ಕಂಜಸಂಭವ	- ಬ್ರಹ್ಮ
ವಿಭಾಡ	- ಸಂಹಾರಕ
ಸಿಂಹವಿಷ್ಣುರ	- ಸಿಂಹಾಸನ
ಪಡಿಗ	- ಪೀಕದಾನಿ
ಮಯೂಖ	- ಕಿರಣ
ತತಿ	- ಸಮೂಹ
ಅಧ್ರುವ	- ಕ್ಷಣಿಕ

ಹಿಸುಣ

- ಚಾಡಿ

ಹಾಹೆ

- ಗೊಂಬೆ

ಹಳಚು

- ಹೊಡೆ

೭೫. ದಾತಾರನ ಕೈವಾರ

ದಾತಾರ	- ದಾನಿ
ಸೂದನ	- ಸಂಹಾರಕ
ಹವಣಿ	- ಬೇಕಾದವ
ಶೌರಿ	- ಶೌರ್ಯ
ಸೂರಿಯು	- ಸೂರ್ಯ
ದೈಗುಜಲ	- ಕಣ್ಣೀರು
ಓರಧಿ	- ಸಮುದ್ರ
ಅಡಗು	- ಮಾಂಸ
ಚರುವು	- ಹವಿಸ್ಸು
ಸಮಿತ	- ಯಜ್ಞದ
	ಉರುವುಲ

ಬೈಫ

- ಸಮೂಹ

ವೀನಿತ

- ಸಭ್ಯ

ಸಂಪ್ರತಿ

- ಸಂಧಿ

ಹಿಸುಣರು

- ಚಾಡಿಕೋ

ರರು

ಸಿರಿಲೋಲ

- ಕೃಷ್ಣ

೭೬. ಸುರನದೀನಂದನನ ಹರಕೆ

ಸುರನದೀನಂದನ	- ಭೀಷ್ಮ
ಮೊನೆ	- ಯುದ್ಧ
ಓಲಗಿಸು	- ಸಮಾಧಾನ
	ಪಡಿಸು

ಖಾತಿ	- ಕೋಪ	ನೋಹರ	- ಸೈನ್ಯ
ನೆಣಿವಣಿಗೆ	- ಪೂರ್ಣತಿ	ಕದಳಿ	- ಬಾಳೆ
ಹೋರಾಟ	- ಕದನ	ಅಮ್ಮಿ	- ಸಮರ್ಥ
ವಜು	- ಗಾಯ		ವಾಗು
ಅಮ್ಮಾಯ	- ವೇದ	ಇಭ	- ಅನೆ
ಮಂದಿವಾಳ	- ಮೂರ್ಖತನ	ಇಸು	- ಬಾಣಬಿಡು
ನಿಡುಗೆಡೆ	- ದೀರ್ಘದಂಡ	ಕಂಠೀರವ	- ಸಿಂಹ
	ಪ್ರಣಾಮ	ತರುವಲಿ	- ಅನಾಥ,
ಹೊಂಪುಳಿ	- ರೋಮಾಂ		ಏಕಾಕಿ
	ಚನ	ಗಣಿ	- ರೆಕ್ಕೆ
ತೀದುದು	- ಕೊನೆಗೊಂ	ಹಿಳುಕು	- ಬಾಣದ ಗರಿ
	ಡಿತ್ತು		ಯು ಇರುವ ಭಾಗ
ಎರಕೆ	- ರೆಕ್ಕೆ	ಹುರುಡ	- ಅಸೂಯೆ
ಬೇಳು	- ಯಜ್ಞಮಾಡು,	ಸಾಯಕ	- ಬಾಣ
	ಸುಡು	ಹಳವಿ	- ಧ್ವಜ
22. ನೀರ ಅಭಿಮನ್ಯು		ಅಂಬಕ	- ಕಣ್ಣು
ಪಳಹರ	- ವಾದ್ಯ	ಕೇಸುರಿ	- ಕೆಂಪಾದ ಉರಿ
ಸತ್ತಿಗೆ	- [ಸಂ] ಭತ್ತಿಕಾ	ಮಿಹಿರಸುತ	- ಕರ್ಣ
ವಾಸವ	- ಇಂದ್ರ	ಪಾವುಡ	- ಹೆಚ್ಚಡ,
ಭಾಗವ	- ಪರಶುರಾಮ		ಕಾಣಿಕೆ
ಕಳಶಜ	- ದ್ರೋಣ	ಆಕೆವಾಳ	- ಶೂರ
ನಿಧುಂತುದ	- ರಾಹು	ಗೋನಾಳಿ	- ಗಂಟಲು
ರಜ	- ಧೂಳಿ, ರಜೋ	ಸೂನಿಗೆ	- ಆಯುಧ,
	ಗುಣ		ಅಂಗರಕ್ಷಕ

ಅರುಣ ಜಲ	- ರಕ್ತ
ದಂಷ್ಟ	- [ದ್ವ] ದಾಡೆ
ಬಡಬನ	- ದಾವಾಗ್ನಿ
ವಿಶಿಖ	- ಬಾಣ
ಜಂಬುಕ	- ನರಿ
ಸಘಾಟಿಕೆ	- ಶೌರ್ಯ
ಒಗ್ಗ	- ಸಮೂಹ
ಗನ್ನದಲ್ಲಿ	- ಮೋಸದಲ್ಲಿ
ಒರೆ	- ಸುರಿ, ಸೋರು
ರೆಕ್ಕ	- ಧ್ವಜ, ಪತಾಕೆ
ಘೂಕ	- ಗೂಬೆ
ಧ್ವಂಕ್ಷ	- ಕಾಗೆ
ನಾರಾಚ	- ಬಾಣ
ಹಿಣಿಲು	- ಜಡೆ
ಶಕ್ರ	- ದೇವೇಂದ್ರ

೭೮. ಕಾವ್ಯನಿಹಾರ

ದರ್ಪಣ	- ಕನ್ನಡಿ
ಪಶ್ಯಂತಿ	- ನೋಡು
ಪಿಪಾಸೆ	- ನೀರಡಿಕೆ
ಹಂದೆ	- ಹೇಡಿ
ನಿರಯ	- ನರಕ
ಭೂರುಹ	- ಗಿಡ
ವಿಸಟಂಬರಿ	- ಪಸರಿಸು
ಹಿಸುಣತಿ	- ಚಾಡಿ
ಇಂಗಡಲು	- ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರ

ಕಾರ್ತುಕ	- ಬಿಲ್ಲು, ಚಾಪ
ಓವು	- ರಕ್ಷಿಸು
ಎರಲೆ	- ಜಿಂಕೆ

೭೯. ಶ್ರೀರಾಮನ ವನವಾಸ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ

ಇನಕುಲ	- ಸೂರ್ಯ
	ವಂಶ
ಉಗುವ	- ಹೊರ
	ಹೊರಡು
ಸಜ್ಜೆ	- ಹಾಸಿಗೆ
ಅರವೆ	- ತೋಟ

೮೦. ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿ ಬಸವಣ್ಣ

ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿ ಸ್ಥಳ	- ವೀರಶೈವರ
	ವಟ್ಸಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ
	ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸ್ಥಳ
ವಹಿಲತೆ	- ಶೀಘ್ರತೆ

೮೧. ಸುಬೋಧಸಾರ

ಉಮ್ಮಳಿಸೆ	- ಮನಃಪೂ
	ವರ್ತವಾಗಿ,
	ಉತ್ಕಟೇಚ್ಛೆ
ಹಮ್ಮಿಸು	- ಮೂರ್ಛೆ
	ಹೋಗು
ಆರೈದು	- ಸೂಕ್ಷ್ಮದೃಷ್ಟಿ
	ಯಿಂದ ನೋಡು
ಅಗ್ಗವಣಿ	- ನೀರು

೮೨. ಜಾಣ ಕೋಗಿಲೆ

ಕೋಟಲೆ	- ತೊಂದರೆ
ಮನಸಿಜ	- ಕಾಮ
ಬಾಲೇಂದುಧರ	- ಶಿವ

ಕಂತು - ಕಾನು

ಅೞಿ. ಬೇಡುವೆನೆಭವ

ಅಧಟು - ಧೈರ್ಯ

ವಿತರಣ - ದಾನ

ಪರತಿ - ಬೇರೆ

ಅಳ ಬೀಂಟೆ

ಜಾಘ - ಸಮೂಹ

ವೃಂದ - ಸಮೂಹ

ಕ್ಷಾತ್ರಧರ - ಬೆಟ್ಟ

ಶಬರ - ಬೇಡ

ಮುಕ್ತ - ಕರಡಿ

ಎಣೆ - ಜಿಂಕೆ

ಎಸ್ತಲ - ಹಂದಿ

ಸ್ಮರಿಭ - ಕೋಣ

ವರೆ - ವಾಡ್ಯ

ಎಯ್ಯಮಿಗ - ಮುಳ್ಳುಹಂದಿ

ಲ.ಲಾಯ - ಕಾಡು ಕೋಣ

ಸಲ್ಲಕೀ - ಕರಿಕೆಯಹುಲ್ಲು

ಸ್ರಕ್ಷದಿಂ - ಕಟವಾಯಿ

ಯಿಂದ

ಕೋಣಸು - ಜಿಂಕೆಯ ಮರಿ

ಲುಬ್ಧ - ಬೇಡ

ರವ - ಧ್ವನಿ

ಕಾಂತಾರ - ಅಡವಿ

ತೋಮ

ಬೆಳ್ಳಾರ

ಪರವು

ಇಂಗಳ

ಎಳೆವೆರೆ

ಸೂಕರ

ಧ್ವಾನ

ಕುರ್ಕರ

ಅನೀಕ

ವ್ಯಾಧ

ಉಡಿ

ಕಾಯ್ವ

ಕ್ಷಿತಿ

ಆಸ್ಯ

ಅದ್ರಿ

ವಾಲ

ವಿಸ್ಫಲಿಂಗ

ದ್ಯುತಿ

ಸ್ಥೈ

ಆಭೀಲ

ಪಳಹ

- ಹೊಂಚಿನ ಸ್ಥಳ

- ಒಂದು ತೆರ

ನಾದ ಬಲೆ

- ಹರಡು

- ಜಿಂಕೆ

- ಬಾಲಚಂತ್ರ

- ಹಂದಿ

- ಧ್ವನಿ

- ನಾಯಿ

- ಸಮೂಹ

- ಬೇಡ

- ಬೀಳು, ಉದಿರು

- ಕೋಪ

- ಭೂಮಿ

- ಮುಖ, ದಿಕ್ಕು

ಲಕ

- ಸರ್ವತ

- ಬಾಲ

- ಕಿಡಿ

- ಬೆಳಕು

- ಮೀಸೆ

- ಭಯಂಕರ

ವಾದ

- ಡೋಲು,

ತಮ್ಮಟ

ಸಂದ - ಪ್ರಸಿದ್ಧ
 ಲೞಿ. ಬಿರುದುಗಳು

ಕೂರ್ಮ - ಪ್ರೀತಿ
 ಪರ್ಮ - ಹೆಚ್ಚಳ
 ಆಯು - ಆರೋಗ್ಯ,
 ಆಯುಷ್ಯ
 ಚೂಡ - ತಲೆ
 ತೊಡರೆ - ಆಶ್ರಯಿಸಲು
 ವಿದಗ್ಧ - ಪಂಡಿತ
 ಅನ್ಯತ - ಸುಳ್ಳು

ಲೞಿ. ಭೀಮಾರಣ್ಯ

ಹುರ - ಪುರ
 ಖಬ್ಬಿ - ಖಡ್ಗವೃಗ
 ಎರಲುಣಿ - ಸರ್ಪ
 ಬಿಂಜ - ವಿಂಧ್ಯ [ಸಂ]
 ಪಗಲೆಪ್ಪಿಯ - ಸೂರ್ಯ
 ಕದಿರ - ಕಿರಣ
 ತಾರಾಪಥ - ಆಕಾಶ
 ನನ್ನಿ - ಸತ್ಯ
 ಸೋಣಗ - ನಾಯಿ
 ಎಂಟಡಿ - ಶರಭ
 ನಿಕುರುಂಬ - ಸಮೂಹ
 ಅವನಿಜ - ಮರ
 ಭರಿಕ್ಕೆ - ಸೊಂಡಿಲು

ಎರೆ - ಹುಳು
 ಅಳ್ಳೆ - ಸಕ್ಕೆ
 ಸಲಗ - ಆನೆಯ ಹಿಂ
 ಡಿನ ಮುಖ್ಯ
 ಕಮ್ಮಟ - ಕಮ್ಮಾರ
 ಸುರಬಿ - ಗಂಧ
 ಸೆಳೆ - ಉದ್ದವಾದ
 ಕಜ್ಜಲ - ಕಾಡಿಗೆ
 ತಮಾಲ - ಹೊಂಗೆಯ
 ಮರ

ಕಚ - ಕೂದಲು
 ಪುರಂಧ್ರ - ಸ್ತ್ರೀಯರು
 ಲೞಿ. ಸುಮನಸ ಮಹಾವಿಲಾಸ
 ಬಾವನ್ನ - ಗಂಧ
 ಪೂಗ - ಅಡಿಕೆಯ
 ಮರ

ಪುನ್ನಾಗ - ಕಸ್ತೂರಿ
 ಪೂಗಣೆಯ - ಮನ್ಮಥ
 ತುಱುಗಿದ - ಪೂರ್ಣ
 ತುಂಬಿದ

ಅಂಗಭವ - ಮನ್ಮಥ
 ಬಿರುದ - [ಸಂ] ವ್ಯಾಧ,
 ಬೀಡ
 ಎಲರು - ಗಾಳಿ

ಸೋವು - ಓಡಿಸು
ಪುಗಲ - ಪ್ರವೇಶಿಸ
ಬೇಡಿ

ಅಲ. ಶರತ್ಕಾಲ

ಓವು - ರಕ್ಷಣೆಮಾಡು,
ಸಾಕು
ಕಳ - ಹುಲ್ಲು
ಗೊಂದಣ - ಸಮೂಹ

ಅಲ. ಚೋಳದೇಶ

ಕಾಮದುಘ - ಕಾಮಧೇನು
ಸೂರಿ - ಕಪಿ
ವೀಚಿ - ತೆರೆ, ಅಲೆ
ಕಟವೆ - ನೆಲ್ಲು, ಭತ್ತ
ಕೋಕ - ಚಕ್ರವಾಕ
ಅಂಚಿ - ಹಂಸ
ಪಿಂಞ - ನಮಿಲುಗರಿ

ಅಂ. ಕಾಲಲೀಲೆ

ರಜಕ - ಅಗಸ
ಧವಲ - ಶುಭ್ರ
ಅಂಬರ - ಬಟ್ಟೆ, ಅಕಾಶ
ಪಂಕ - ಕೆಸರು

ಜಲಜಭವ - ಕಮಲದಲ್ಲಿ
ಹುಟ್ಟಿದವ, ಬ್ರಹ್ಮ
ವಾರಿಶಯನ - ಸಮುದ್ರ
ಶಯನ, ವಿಷ್ಣು
ಗೋತ್ರಭಿನ್ನ - ಇಂದ್ರ
ಗೋತ್ರ - ಸರ್ವತ
ಅಂಜನ - ಕಾಡಿಗೆ
ಸಯೋಧರ - ೧) ಕುಚ
೨) ನೋಡ

ಅಂ. ಪ್ರಹ್ಲಾದ

ಧ್ರುವು - ಮರ
ಸಹೃತಮ - ಸಹೃದಯಿ
ಮುರಗೇಡಿ - ಮುರವೈರಿ,

ಅಂ-೧೧೧. ದಾಸರು

ಗ್ರಾಸ - ಊಟ
ಅನಿಮಿಷರು - ದೇವತೆಗಳು
ಬರಲು - ಬಂಜೆ
ಕನಲು - ಸಿಟ್ಟುಗು
ಹುತವಹ - ಅಗ್ನಿ
ಪಾವಕ - ಬೆಂಕಿ
ನಿನದ - ಧ್ವನಿ
ಭೋಗಿ - ಸರ್ಪ
ಪನ್ನಗ - ಸರ್ಪ
ಪನ್ನಗಾರಿ - ಗರುಡ

ಗರಳ	- ವಿಷ
ಅಕ್ಷ	- ಸುಗಡಿ
ಹಲಧರ	- ಬಲರಾಮ
ವಿತ್ತ	- ಧನ
ತಲ್ಪ	- ಹಾಸಿಗೆ
ನಗಧರ	- ವಿಷ್ಣು
ಸುಸರ್ಣ	- ಗರುಡ
ಭೂರುಹ	- ಗಿಡ
ಉಡ.ಪ	- ಚಂದ್ರ
ಶಾತಕುಂಭ	- ಬಂಗಾರ
ದಿವಾಕಸದು	- ದೇವತೆಗಳು
ಕ್ಷರಃಕ್ಷರ	- ನಿತ್ಯಾನಿತ್ಯ
ವೃಜಿನ	- ಪಾಪ
ದುಕ್ಕಾಲ	- ರೇಷ್ಮೆವಸ್ತ್ರ
ಸಂಸ್ಕೃತಿ	- ಸಂಸಾರ
ಪಾದಪ	- ಗಿಡ
ಉಲೂಖಲ	- ಒರಳು

೧೧೨-೧೧೮. ವಿನಯೋಗಿಗಳು

ಶನು	- ಜಂತರೇಂದ್ರ ಯ ನಿಗ್ರಹ
ದನು	- ಬಹಿರೇಂದ್ರ ಯ ನಿಗ್ರಹ
ಆರುಪು	- ತೋರು, ತಿಳಿಸು

ನಿಟಲ	- ಹಣೆ
ಭೂ	- ಕುಬ್ಜ

೧೧೯-೧೨೨. ರತ್ನಾಕರವರ್ಣ

ಹೊಲ್ಲದ	- ಅಯೋಗ್ಯ ವಃದ
ಭವಿ	- ಪ್ರಕಾಶ, ತೇಜಸ್ವಿ
ಬೀರಸಿರಿ	- (ಸಂ) ವೀರ ಶ್ರೀ
ನರು	- ಸುಗಂಧ ಯುಕ್ತವಾದ
ಗಾಡಿಕಾರ	- ಸೊಗಸು ಕಾರ
ಪಾಡರಿದು	- ಸಮಯ ವರಿತು
ಕರುವಿಟ್ಟು	- ಎರಕ ಹೊಯ್ದು
ಬಹಾಗ	- ಬರುವಾಗ
ಮತಂಗ	- ಮದಿಸಿದ ಆನೆ
ಅಪ್ರತಿಹ	- ಪ್ರತಿಯಿಲ್ಲದ
ಸೂಡು	- ಧರಿಸು, ಹಾಕು
ಸ್ವರ್ಧನಿ	- ದೇವಗಂಗೆ
ಅಂಕೆಗೊಂಡು	- ಎದುರೆದು

ಉಚ್ಚೇದನ

- ಅತಿಯಾಗಿ

ಹರಿವ

ಕಾಸಿ

- ಚಡ್ಡಿ

ಕಿಂಕಿಣ

- ಗೆಜ್ಜೆ

ಲಾವಣ್ಯ

- ಉಪ್ಪಿನಿಂದ
ಕೂಡದ

ಮುಸುಳದೆ

- ಮುಸುಕಾ

ಗವೆ

೧೨೩. ರಾಜನೀತಿ

ಅಬ್ರ

- ಮೇಘ

ಕಾಳಿಕೆ

- ಕಾಡಿಗೆ

ಗಲಹತನ

- ಹುಟ್ಟಿ

ಒಕ್ಕವಣಿ

- ಸಮೂಹ

ಪಿಸುಣ

- ಚಾಡಿಕೋರ

ವಹಿಷಾಳ

- ಭೂಮಿ

ಕರುಬು

- ಅಸೂಯೆ

ಬಲ್ಲವಿಕೆ

- ಅಧಿಕತನ

ಕನಕೆ

- ಕೃತನ

ಲಾವಕರು

- ಚಾಡಿಕೋರ

ರರು

ತಿಮಿರ

- ಕತ್ತಲು

ನೀರೋಜ

- ಕಮಲ

೧೨೪. ನೀತಿ

ಹವಿರು

- ಹಾಸ್ಯ

೧೨೫. ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಧಾನ

ಇವಿರ್ಚು

- ಇದಿರಿರು

ಸಡಿ

- ಬಾಗಿಲು

ಇಡಿತಿರು

- ಸಾಂದ್ರ

ವಾಗು

ಷತ್ರು

- ಬೆನರು

ಬಗೆ

- ಮನಸ್ಸು

ಮಡಲ್ತು

- ಪದಮಪದ

ರಾಗಿ

ಭೀತು

- ಹೋಗು

ಬೇವಸ

- (ಸಂ)ವ್ಯಸನ

ಅಳುರ್ದ

- ಕೂಡಿದ

ಉಮ್ಮಳ

- ಕಳವಳ

ಮಾರ್ಗಣ

- ಬಾಣ

ಜ್ವಲನಾಕ್ಷ

- ಅಗ್ನಿನೇತ್ರ,

ಶಿವ

ಸೃತಾಂಕ

- ಯನು

ತಾಕ್ಷ್ಯ

- ಗರುಡ

ವಹ್ನಿ

- ಬೆಂಕಿ

ಧರಾಧರ

- ಪರ್ವತ

ಕೇಸರಿಪತಿ

- ಸಿಂಹರಾಜ

ಪೋರ್ಣ

- ಯುದ್ಧ

ಹಂಮದಂಬೋಗು - ಮೂರ್ಛಿ

ಹೋಗು

ಕೂರಸಿ	- ಹರಿತವಾದ ಖಡ್ಗ	ಕುರಿವಾನಿಸ	- ಕುರಿಯಂಥ ಮನುಷ್ಯ
ಕೈಮಿಗೆ	- ಹೆಚ್ಚಾಗಲು	ಅಧಿಕ್ಷಾತ್ಮ	- ಬೇಡಿದ್ದನ್ನು ನೀಡುವವ
ಅಂಗೋದ್ಭವ	- ಕಾಮ	ವೈಶ್ವಾನರ	- ಅಗ್ನಿ
ಕೃತ್ತಿ	- ಚರ್ಮ	ಮಗುಳ್ಳು	- ಪುನಃ
ಅಸಿತಗ್ರೀವ	- ನೀಲಕಂಠ	ಗುಹ	- ಪಣ್ಣುಖ
ಉಪಲಸಿತ	- ಶೋಭಿಯಿಂ ದ ಕೂಡಿದ	ಗಜಾಸ್ತ್ರ	- ಗಣಪತಿ
ಕರ್ಣಿಕಾರ	- ಕಣಗಿಲ ಹೂ	ದೀಧಿತಿ	- ಪ್ರಕಾಶ
ಕಂಜ	- ಕಮಲ	ಹತಿ	- ಹೊಡೆತ
ಕಿಂಜಲ್ಕು	- ಕಮಲ ದಂ ಟುವಿನ ಎಳೆ	ಒಚ್ಚತಂ	- ಪ್ರೇಮ ಪೂರ್ವಕ
ಕಳೇವರ	- ಶರೀರ	ಅಪಾಂಗ	- ವಾರಿನೋಟ
ತಳ್ಳ	- ಧರಿಸಿದ	ಶರಾಸನ	- ಬತ್ತಳಿಕೆ
ಮೌಳ	- ಮಸ್ತಕ	ಅಭೀಷ್ಟ	- ಇಚ್ಛೆ
ಸರುಜಂ	- ರೋಗವುಳ್ಳವ	ಪುರಂದರ	- ಇಂದ್ರ
ಸಂಮದ	- ಆನಂದ	ಮಹೀಧರ	- ಸರ್ವತ
ಅದ್ರಿಜಾ	- ಸಾರ್ವತಿ	ಶಶ	- ಮೊಲ
ಧರ್ಮ	- ಬಲ್ಲು	ಲಕ್ಷ್ಮ	- ಅಂಕಿತ, ಚಿಹ್ನೆ
ನಿರ್ಜರ	- ದೇವತೆ	ಸಂಘಾತೆ	- ಸಂಹರಿಸಿದ ವಳು
ನಿರೀಹ	- ಆಶೆಯಿಲ್ಲದ	ಕಮಲಭವಾಂಡ	- ಬ್ರಂಹ್ಮಾಂಡ
ಮರಾಳ	- ಹಂಸ	ವನಪರ್ಣಿ	- ಸಂನ್ಯಾಸಿ
ಅರ್ಣವ	- ಸಮುದ್ರ	ಗಾಂಧೀವಿ	- ಅರ್ಜುನ
ಭಾಸತ್	- ಹೊಳೆಯುವ		

ಆಕನಸ್ವನ - ವಾದ್ಯಧ್ವನಿ
ಸಹಸ್ರಾಂಬಿಕ - ಇಂದ್ರ

೧೨೬. ಕುಮಾರೋದಯ

ಮೋಷಾಕರ ಚಂದ್ರ
ಇನ - ೧) ಗಂಡ
೨) ಸೂರ್ಯ
ವಾರಾಶಿ - ಸಮುದ್ರ
ಭುವನಜ - ಬ್ರಹ್ಮ
ಅಳಿನಿ - ಹೆಣ್ಣುಭ್ರಮರ
ವ್ಯಾಜ - ನೆವ
ಉಣ್ಣೆ - ಉಂಟಾಗಲು
ರದನ - ಹಲ್ಲು
ತನೂರುಹ - ಕೂದಲು
ಭೂಮಿಭೃತ್ - ಪರ್ವತ
ಪೊದಪು - ಸಂತೋಷ
ವಕ್ಷೋರುಹ - ಕುಚ
ತನ್ವಂಗಿ - ಕೋಮಲ

ಶರೀರ ಉಳ್ಳವಳು

ತನೂದರ - ಬಡನಡು
ನೀರೆ - ಸ್ತ್ರೀ
ಅರ್ಭಕ - ಕೂಸು
ಸಟ್ಟಿರಿಸು - ಮಲಗಿಸು

೧೨೭. ಕುಲವಧು

ಭಾಸ್ಕರ - ಸೂರ್ಯ

ಪೆರ್ದು - ಹೆಚ್ಚು
ಜಸ - ಯಶ

೧೨೮-೧೨೯. ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ

ವೈದೇಹಿ - ಸೀತೆ
ಅನ್ನೆಗಂ - ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ
ದಿವಜನದಿ - ದೇವಗಂಗೆ
ಅಟವಿ - [ಧ್ವ] ಅಡವಿ
ವಿಸಿನ - ಅರಣ್ಯ
ಅಯತ - ವಿಸ್ತಾರವಾದ
ಅಂಬಕಿ - ಕಣ್ಣುಳ್ಳವಳು
ದೇವರ - ಮೈದುನ
ಕರಿಣಿ - ಹೆಣ್ಣುಅನೆ
ಮುಖ - ಯಜ್ಞ
ಯೂಪ - ಯಜ್ಞಪಶು
ವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ
ಕಂಬ

೧೩೦. ಸುಧಾಸೂತಿ ಬಿಂಬ

ಸುಧಾಸೂತಿ - ಚಂದ್ರ
ಸಿಂಧುರ - ಅನೆ
ಕ್ಷುಣ್ಣ - ತುಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟ
ಶೋಣಿಗ್ರಾವ - ಕೆಂಪುಗಲ್ಲು
ಎಣೆವಕ್ಕಿ - ಚಕ್ರವಾಕಪಕ್ಷಿ
ಕಾಷ್ಠ - ಬೆಳ್ಳಿಯ
ವ್ಯಾಕೋಚ - ಅರಳಿದ

ಖತಲ	- ಆಕಾಶಶ್ಛಳ	ಅನಿಶಂ	- ಯಾವಾಗಲೂ
ಕಳೆದಾತ್ಮಜೆ	- ಗಂಗೆ	ಅರ್ಣವ	- ಸಮುದ್ರ
ವಿಧೂಪಲ	- ಚಂದ್ರಕಾಂತ	ನೀರದ	- ಮೋಡ
	ಶಿಲೆ	ಲಾವಣ್ಯ	- ೧) ನೀರು
ಐಂದ್ರಿ	- ಪೂರ್ವಾಂಗನೆ		೨) ಚಿಲುಪ್ಪ
ಹರಿದಿಕ್	- ಇಂದ್ರದಿಕ್ಪು,	ಕ.ಶ	- ೧) ನೀರು,
	ಪೂರ್ವ		ಪವಿತ್ರ ಹಳ್ಳು
ತ.ಹಿನಕರ	- ಚಂದ್ರ	ರಾಜೀವ	- ೧) ನೀರು,
೧೩೩. ಸಮುದ್ರ ವರ್ಣನೆ			೨) ಮೀನು
ಅನಿಮಿಷರು	- ದೇವತೆಗಳು,	ವಿಧ್ವನು	- ಹವಳ
	ಮೀನುಗಳು	ನೆಗಜ್ಜ	- ೧) ಮೊಸಳೆ
ಕೊಡನಣುಗ	- ಅಗಸ್ತ್ಯ		೨) ಕೀರ್ತಿ
ವಿಷ	- ೧) ನೀರು	ಬಾಳೆ	- ೧) ಬಾಳೆ
	೨) ನಂಜು		೨) ಮೀನು
ಶತಪತ್ರನೇತ್ರ	- ಕಮಲನೇತ್ರ,	ನಕ್ರ	- ಮೊಸಳೆ
	ವಿಷ್ಣು	ಶಕಲ	- ೧) ಮೀನು
ಜೀವನ	- ೧) ನೀರು,		೨) ಚಿಪ್ಪು
	೨) ಪ್ರಾಣ	ಜಲಗ್ರಾಹ	- ನೀರಾನೆ
ಶರ	- ೧) ನೀರು,	ಗ್ರಾಹ	- ಮೊಸಳೆ
	೨) ಜಾಣ	ಕವ.ಶ	- ೧) ಆಮೆ,
ಪಯ	- ೧) ಹಾಲು		೨) ಕಮಂಡಲ
	೨) ನೀರು		
ಕೀಬಾಲ	- ೧) ರಕ್ತ,	೧೩೪. ನೀತಿಯಂಜರಿ	
	೨) ನೀರು	ಗಾವಿಲ	- ಮೂಢ
ದಶರಥಾಪತ್ಯ	- ರಾಮ		

ಒಪ್ಪೋಲೆ

ಪುಟ	ಪಂಕ್ತಿ	ತಪ್ಪು	ಒಪ್ಪು
೧	೪	ಮಧುರಾಂಕ್ಷ	ಮಧುರಾಂಕ
೨	೫	ಮನಗಾಣ್ಬರೆಂದು	ಮನಂಗಾಣ್ಬರೆಂದು
೧೦	೨	ವಿದ್ಯೆಯಾಳ	ವಿದ್ಯೆಯೊಳ
೧೨	೩	ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಮ್ಮ	ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಂ
೧೩	೧೦	ಮುಂಚೆ	ಮುಂಚಿ
೨೦	೭	ಕಡಿಕೆಯ್ದು	ಕಡುಕೆಯ್ದು
೨೨	೧೧	ವಿಷ್ಣುಲಿಂಗ	ವಿಷ್ಣುಲಿಂಗ
೨೫	೧೧	ವಲಮಯ	ವಲಯಮ
೨೬	೧೨	ಪುಣ	ಪುಣ್ಯ
೨೭	೧೩	ನಿಕಾಶಮಪು	ನಿಕಾಶಮಪ್ಪು
೫೦	೨೦	ನೆಗುಟಲ್	ನೆಗಟಲ್
೫೧	೯	ಬಗೆವರೆ	ಬಗೆದರೆ
೫೪	೧೧	ಮೂದಲಸಿ	ಮೂದಲಿಸಿ
೫೯	೧೮	ಱಚ್ಚೆ	ಱಚ್ಚೆ
೬೩	೧೭	ಮೇಲಪ್ಪೆಯೊಡಂ	ಮೇಲಪ್ಪೆಯೊಡಂ
೬೪	೧೭	ಮವಲೋಕಿನಿ	ಮವಲೋಕಿನಿ
೬೬	೪	ಪೆಳ್ಳೆ	ಪೆಳ್ಳೆ
೭೧	೧೧	ಕೂಡಲಾರಱ	ಕೂಡಲಾಱ
೮೦	೬	ಕೋಟಿರುಚಿ	ಕೋಟಿರುಚಿರ
೮೩	೩	ಗಿರಶಂಗೆ	ಗಿರಿಶಂಗೆ

ಪುಟ	ಪಂಕ್ತಿ	ತಪ್ಪು	ಒಪ್ಪು
೮೩	೨೦	ಪೆರೆಸಾರ್ವಳ	ಪೆಟಸಾರ್ವಳ
೯೪	೧೭	ಎಲೆಯತಿಥೀ	ಎಲೆಯತಿಥಿ
೯೬	೭	ಗಿತಿಜೆ	ಗಿರಿಜೆ
೧೦೫	೧೬	ಮಾಣೆಲವೊ	ಮಾಣೆಲವೊ
೧೦೬	೧೦	ಮೆಂತುಬಿಡೆ	ಮೆಂತುಂಬಿಡೆ
೧೧೬	೩	ಮನೆಯಲ್ಲಿ	ಮನೆಯಲ್ಲಿ
೧೨೩	೧೧	ತರುಣಾಬ್ಧಿ	ಕರುಣಾಬ್ಧಿ
,,	೧೩	ಕರುಣೇಂದು	ತರುಣೇಂದು
೧೨೭	೧೧	ನೆಟಲಿಕ್ಕಿ	ನೆಟಲಿಕ್ಕಿ
೧೩೩	೮	ದರ್ಗ	ದರ್ಗೆ
೧೩೫	೧೪	ಧುತ್ತೂರಂ	ದುತ್ತುರಂ
೧೪೮	೮	ಖರಶಾಣಿ	ಖರಶಾಣ
೧೫೨	೧೬	ಬುಲ್ಬಿಂ	ಬಲ್ಬಿಂ
೧೫೩	೩	ಭೋಜನಶಾಲೆ	ಭೋಜನಶಾಲಾ
೧೫೬	೧೦	ನಿನ್ನೊಡಂಬಡಂ	ನಿನ್ನನೊಡಂಬಡಂ
೧೫೮	೭	ಪತಿಯರೆ	ಪತಿಯರೆ
೧೬೦	೧೦	ಅಂತಃರ	ಅಂತಃಪುರ
೧೬೨	೨	ಹೃದಯಚ್ಛಾಸ	ಹೃದಯೋಚ್ಛಾಸ
೧೭೪	೧೯	ತಂದೊನ್ನೊಡ	ತಂದೆನ್ನೊಡೆ
೧೮೪	೬	ಕಳೆಯೊಳ್	ಕಳೆಯೊಳ್
೧೯೮	೩	ಕಾಮಿಯಂಬಂತೆ	ಕಾಮಿಯೆಂಬಂತೆ
೨೦೭	೧೫	ತಾಯೆತೇ	ತಾಯಿತೇ

ಪುಟ	ಪಂಕ್ತಿ	ತಪ್ಪು	ಒಪ್ಪು
೨೧೫	೧೮	ದಿನಸ	ಸಮಯ
೨೧೬	೮	ಗಳನಾಳ	ಗಳಗಾಳ
,,	೧೦	ತುಂಬೆ	ತುಂಬಿ
೨೧೭	೩	ತುಂಬೆ	ತುಂಬಿ
,,	೧೬	ಳೂರ್ವಶಿ	ಳೂರ್ವಶಿ
,,	೧೮	ತಾನಿನಾವ	ತಾನಿನ್ನಾವ
,,	೨೦	ವೇಗಲೆಂ	ವೇಗದಲೆಂ
೨೧೮	೧೭	ಡೊಂಬಿಗನಾಗಮ	ಡೊಂಬಿನಾಗಮ
೨೧೯	೮	ಕನ್ನಿಕೆಯೆ	ಕನ್ನಿಕೆಯ
೨೨೦	೯	ಕಹಳ	ಕಹಳೆ
೨೨೨	೧೧	ಕೈಯರೆಗಿಳಿ	ಕೈಯರಗಿಳಿ
೨೨೫	೯	ಮದುವೆಯ	ವಧುವಿನ
೨೨೬	೭	ಇದೇ	ಇದೆ
೨೨೭	೬	ಭೂತ(ರಿ?)	ಭೂರಿ
೨೨೮	೧೪	ನಾದ	ನಾಡ
೨೦೧	೯	ದಗ್ಗದ	ನಗ್ಗದ
೨೦೭	೮	ಮುಱಿ	ಮುಱಿ
,,	೨೧	ರಿವಿ	ರಿವಿ
೨೧೧	೧	ನೀರಾಚಲ	ನೀಲಾಚಲ
೨೨೦	೧೯	ಜಲರಾಜ್ಯ	ಜಲದಾಜ್ಯ
೨೨೭	೧	ತೀದು	ತೀರ್ದು
೨೯೯	೧	ಆಕಳಂಕ	ಆಕಳಂಕ

ಪುಟ	ಪಂಕ್ತಿ	ತಪ್ಪು	ಒಪ್ಪು
೪೦೯	೫	ಬರಿತೊಡೆ	ಬಿರುತೊಡೆ
,,	೬	ದೇಣಿ	ದೇಣ
೪೦೮	೭	ವೇಣಿ	ವೇಣು
೪೦೭	೩	ನೋಡಿವಿ	ನೋಡುವ
೫೧೭	೮	ಸಹಸ್ರಾಂಬಕ	ಸಹಸ್ರಾಂಬಕ
೫೨೦	೬	ನರ್ವ	ನರ್ವ
,,	೧೮	ಪೊಪು	ಪುಪೊ
೫೨೨	೮	ವೇದಿನಿ	ಮೇದಿನಿ
೫೩೪	೧೮	ತನ್ನ	ತನ್ನ
೫೩೬	೧	ಮುಖಕೆ	ಮುಖಕೆ
೫೩೮	೧೬	ಸದಾಧಿ	ಸಮಾಧಿ
೫೬೯	೪	ಮಣಿಯಿಲ್ಲ	ಬಾಗು ಇಲ್ಲದ
,,	೨೬	ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ	ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಿಕೆ ಯನ್ನು
೫೭೧	೧೬	ಕಿಡಿ	ಕಿಡೆ
೫೭೩	೭	ಬೀಳುವಿಕೆ	ನಾಶ
,,	೩	ಪೆರಗಿಕ್ಕಿ	ಪೆರಗಿಕ್ಕಿ
,,	೧೮	ನನ್ನಂಥವರನ್ನು	ಅಂಥವರನ್ನು
೫೭೬	೭	ಭಟ್ಟನ	ಬಟ್ಟನ
,,	೧೯	ಸುಗಿಪಿನಂ	ಸುಗಿವಿನಂ
೫೭೮	೨೦	ತತ್ತು	ತುತ್ತು
,,	೨೨	ಪೊನ್ನ ಭಟ್ಟ	ಪೊನ್ನ ಬಟ್ಟ

ಪುಟ	ಪಂಕ್ತಿ	ತಪ್ಪು	ಒಪ್ಪು
೫೮೦	೧೮	ಸಲ್ಪು	ಸ್ವಲ್ಪು
,,	೨೧	ಸಫಲನ	ಆಸಫಲನ
,,	೩೫	ಕತೂಹಲ	ಕುತೂಹಲ
೫೮೧	೨೩	ರನ್ನ ಅಜಿತ ತೀರ್ಥಂಕರ ಪುರಾಣ	
೫೮೩	೧೬	ವಿದಾರಣು	ವಿದಾರಣಂ
೫೮೪	೧೦	ಕೈಯ್ದ	ಕೆಯ್ವೆ
,,	೧೩	ಪತ್ರ	ಪುತ್ರ
೫೮೫	೨೧	ಸೇರ್ಪಡು	ನೇರ್ಪಡು
೫೮೭	೧೧	ಶತ್ರ	ಶತ್ರು
೫೮೮	೨೪	ಅಱಿದೊಡೆ	ಅಱಿದೊಡೆ
,,	೩೮	ಮೀನಾಗುತ	ಮಿನುಗುತ
೫೮೧	೧೯	ಅಲುಗಾಡಿಸು	ಉಬ್ಬ
೫೯೨	೧೫	ಶುಭ್ರತೆಯನ್ನು ಪಸರಿಸು	ಪ್ರವಾಹವಾಗಿ ಬೀಳು
೫೯೩	೩೫	ಗಂಡಗಾಡೆ	ಗಂಡಗಾಡಿ
೫೯೪	೧೧	ದರ್ವೋಹ	ಸ್ಥಿರವಾದ ಪ್ರೀತಿ
,,	೨೮	ಬೀರರ	ಬೀಸರ
೫೯೫	೧೦	ಮಾರ್ಪಂ	ಮಾರ್ಗಂ
,,	೧೧	ಪಡಿಯಿಂ	ಪಡೆಯಿಂ
,,	,,	ಪಡೆಯಲಿ	ಪಡೆಯಿಂ
,,	೧೪	ಕರ್ಣಪಾಯ್	
		ನೇಮಿನಾಥ ಪುರಾಣ	
೬೮೦	೧೯	ಸಲಕುಲ	ಸಂಕುಲ

ಪುಟ	ಪಂಕ್ತಿ	ತಪ್ಪು	ಒಪ್ಪು
೬೦೧	೨	ಪ್ರವಹಿಸು	ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹರಿ
೬೦೩	೨೨	ವಿಶೇಷಬಲ	ಬುತ್ತಿ
೬೦೪	೩೪	ಕಾಡಾಗ್ನಿ	ಅಗ್ನಿ
೬೦೬	೧೮	ಚತುರಾಶಿ	ಚತುರಾಳಿ
೬೦೯	೧೨	ಸಮಾಧಿ	ವೃಗಗಳನ್ನು ಮೋಹಿ ಸುವ ಗಾನ
”	೧೩	ಪಾರಥರ್	ಪಾಂಥರ್
೬೧೧	೨೫	ಆಕಾಶ	ಮೋಡ
೬೧೩	೧೬	ಪ್ರಱುಪಗೆ	ಪುಱುವಗೆ
”	೨೯	ಬಾಡಿದ	ಬಾಡಿದ
೬೧೪	೧	ನಾರು	ನಾರಿ
”	೪	ಗೋರಿಹೊಳಿಸು	ಗೋರಿಗೊಳಿಸು
”	೧೨	ಶತಕಬೀಜ	ಕತಕಬೀಜ
೬೧೫	೧೦	ಮೋಗಂಡ	ಮೋಗಂಡ
”	೧೬	ಪ್ರಣಾಹ	ಪ್ರಣಾದ
೬೧೭	೩	ಮುಚ್ಚೆವೊಗಿ	ಮುಚ್ಚೆವೊಗಿ
”	೧೨	ನನೆದಿಲ್ಲ	ನನೆವಿಲ್ಲ
”	೩೧	ಉರಿ	ಹೆದರು
೬೧೯	೨೨	ತಾಟು	ಹರಿವಾಣ, ಗೊಂಚಲು
೬೨೧	೧೪	ಕೇವಣಿಪು	ಕೇವಣಿಸು
”	೧೫	ವೈನತೆ	ವೈನತೆಯ
೬೨೨	೪	ಚಾಡಿಕೋರ	ಅಲ್ಲ, ನೀಚ

ಪುಟ	ಪಂಕ್ತಿ	ತಪ್ಪು	ಒಪ್ಪು
,,	೯	ಕೊಕ್ಕರೆ	ಮೋಡ
,,	೩೬	ಓರಧಿ	ಓಷಧಿ
೬೨೩	೨೯	ಹುರುಡ	ಹುರುಡು
,,	೩೧	ಹಳವಿ	ಹಳವಿಗೆ
೬೨೪	೩	ಬಡಬನ	ಬಡಬ
,,	೭	ವಗ್ಗ	ವಗ್ಗು
,,	೨೪	ಹಿಸುಣತಿ	ಹಿಸುಣೆತಿ
೬೨೫	೧೨	ಎಣೆ	ಎಣ
,,	೧೫	ವರೆ	ಪಜೆ
೬೨೯	೨	ಕಾಸಿ	ಕಾಸೆ
,,	೧೨	ಮಹಿತಾಳ	ಮಹೀತಳ
,,	೧೮	ನಿರೋಜ	ನೀರೇಜ
,,	೨೦	ಪ್ರಧಾನ	ಪ್ರದಾನ
,,	೨೪	ಇಡಿಸಿರು	ಇಡಿಕೆಱಿ
,,	೨೫	ಷರ್ಮ	ಧರ್ಮ
,,	೨೭	ಮೊದರುಮೊದರಾಗಿ	ಹಬ್ಬಿ
,,	೩೪	ಕೃತಾಂಕ	ಕೃತಾಂತ
೬೩೦	೪೧	ಗಾಂಧೀವಿ	ಗಾಂಡೀವಿ
೬೩೧	೧	ಆಕನಸ್ವನ	ಆನಕಸ್ವನ
,,	೧೪	ಮೊದವು	ಪದವು
,,	೩೮	ಸುಧಾಸುತಿ	ಸುಧಾಸೂತಿ
,,	೪೩	ಕಾಸ್ಯ	ರೂಸ್ಯ

